

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Mizan’ul Hikmet (hikmetin ölçüsü) benim, Ali de onun dilidir” (İhkak’ul-Hak, 6/46)

Mizan’ul Hikmet

4. Cilt

Muhammed Muhammedi REYŞEHİRİ

Çeviri

Kadri ÇELİK

Tatbik

Nuri DÖNMEZ

E-Kitap: <http://gadir.free.fr>

İçindekiler

1098. Bölüm16	1284. Bölüm 270
Ahlak16	Tedavi 270
1099. Bölüm16	1285. Bölüm 270
Güzel Ahlak.....16	

1100. Bölüm	18	Her Derdin Bir Dermanı Vardır	270
İyi Ahlakın Sonuçları	18	1286. Bölüm	270
1101. Bölüm	19	Çabuk Tedavi Olmak.....	270
Amel Terazisine Koyulan En		1287. Bölüm	271
Güzel Şey	19	Perhiz En İyi İlaçtır	271
1102. Bölüm	20	1288. Bölüm	272
Peygamber'in (s.a.a) Ahlakının		En Büyük İlaç	272
Yücelik ve Azameti	20	1289. Bölüm	273
1103. Bölüm	20	Haram Şeylerle Tedavi Olmak	273
Güzel Ahlak ve Dinin Kemali	20	1290. Bölüm	274
1104. Bölüm	21	Dünyevi Hastalıkları Tedavi	
Güzel Ahlakın Anlamı	21	Olmak	274
1105. Bölüm	23	1291. Bölüm	274
Huyları Birbirinden Ayırt		Deva (Çeşitli).....	274
Etmek	23	1292. Bölüm	277
1106. Bölüm	24	Din	277
Ahlakın Değeri	24	1293. Bölüm	278
1107. Bölüm	25	Dinin Başı ve Sonu	278
Ahlaki Yücelikler	25	1294. Bölüm	279
1108. Bölüm	26	Dinin Kökü	279
Ahlaki Yüceliklere Teşvik	26	1295. Bölüm	280
1109. Bölüm	27	Dinin Başı	280
Yüceliklerin Zorluklarla Birlikte		1296. Bölüm	280
Oluşu	27	Dinin Düzeni	280
1110. Bölüm	27	1297. Bölüm	281
Ahlaki Yüceliklerin Tefsiri (1)		Dinin Toplamı	281
.....	27	1298. Bölüm	281
1111. Bölüm	28	Dinin Ölçüsü.....	281
Ahlaki Yüceliklerin Tefsiri (2)		1299. Bölüm	281
.....	28	Dinin Dayanağı.....	281
1112. Bölüm	30	1300. Bölüm	282
Yüceliklerin En Hayırlısı	30	Dinin Yarısı	282
1113. Bölüm	31	1301. Bölüm	282
Güzel Huyları Seçmek	31	Dinin En Üstünü	282
1114. Bölüm	31	1302. Bölüm	283
Güzel Ahlakın Meyveleri	31	Dinin Temelleri	283
1115. Bölüm	32	1303. Bölüm	284
Kötü Ahlak (1)	32	Dinin Meyvesi	284
1116. Bölüm	34	1304. Bölüm	285
Kötü Ahlak (2)	34	Dinin Afeti.....	285
1117. Bölüm	35	1305. Bölüm	285
Kötü Ahlakın Akıbeti	35		
1118. Bölüm	35		

Kınanmış Ahlakın Tesiri	35	Dini Korumaya Teşvik	285
1119. Bölüm	37	1306. Bölüm	286
En Üstün Ahlak	37	Dinin Afetleri.....	286
1120. Bölüm	37	1307. Bölüm	288
En Güzel Hasletler	37	Din ve Dindarları	
1121. Bölüm	38	Küçümsemekten Sakındırmak	
Ahlaki Karakterlerin Birbiriyle			288
İrtibatı	38	1308. Bölüm	289
1122. Bölüm	40	Dini Küçümsemenin Akıbeti	289
Şarap	40	1309. Bölüm	290
1123. Bölüm	41	Hak Din	290
Şarap Çirkinliklerin Annesidir		1310. Bölüm	290
.....	41	Dosdoğru Din	290
1124. Bölüm	42	1311. Bölüm	291
Şarap Sofrasına Oturmaktan		Hanif Dini.....	291
Sakındırmak	42	1312. Bölüm	293
1125. Bölüm	42	Dinin Kolaylığı.....	293
Şarabın Haram Oluş Sebebi ...	42	1313. Bölüm	294
1126. Bölüm	43	Dinde Zorluk Yoktur	294
Şarap İçmenin Akıbeti.....	43	1314. Bölüm	295
1127. Bölüm	44	Dinin Kemali	295
Şarap İçen Kimseye Davranış		1315. Bölüm	295
Metodu	44	Dini Kemale Erdirmek	295
1128. Bölüm	45	1316. Bölüm	296
Şarap İçen Kimsenin Haşrolma		Amellerin Yegane Kabul	
Şekli.....	45	Vesilesi Olan Din	296
1129. Bölüm	45	1317. Bölüm	300
Allah'tan Başkası İçin de Olsa		Dinde Zorlama Yoktur	300
Şarap İçmeyi Terk Etmeye		1318. Bölüm	301
Teşvik	45	Dini Tanıma Yolu.....	301
1130. Bölüm	46	1319. Bölüm	301
Şarabın Yaptığını Yapan		Din Ehli	301
Şeylerin Haram Oluşu	46	1320. Bölüm	302
1131. Bölüm	48	Dini Dünyayla Korumak	302
Humus	48	1321. Bölüm	303
1132. Bölüm	51	Dini Kalpte Sabit Kılmak İçin	
Adsızlık	51	Dua	303
1133. Bölüm	56	1322. Bölüm	303
Korku.....	56	Allah'ın Dinini Koruyanların	
1134. Bölüm	57	Sıfatı	303
Allah'tan O'nu Görüyormuşsun		1323. Bölüm	304
Gibi Kork.....	57	Dini, Nasipsiz Kimselerle	
1135. Bölüm	58	Güçlendirmek	304

Allah'tan Korkmak Allah'ı Tanımak Miktarıncadır.....	58	1324. Bölüm	304
1136. Bölüm	59	Din (Çeşitli)	304
Mümin İki Korku İçindedir	59	1325. Bölüm	308
1137. Bölüm	60	Borç	308
Mümin Korku ve Ümit İçindedir	60	1326. Bölüm	308
1138. Bölüm	62	İhtiyaç Anında Borçlanmanın Cevazı	308
(Allah'tan) Korkan İnsanın Nişanesi	62	1327. Bölüm	309
1139. Bölüm	64	Borçları Not Almaya Teşvik	309
Korkunun Anlamı	64	1328. Bölüm	310
1140. Bölüm	65	Borçları Ertelemekten Sakınmak	310
Korkunun Meyveleri	65	1329. Bölüm	314
1141. Bölüm	67	Allah'ı Zikretmenin Fazileti	314
Allah'tan Korkandan Her Şey Korkar	67	1330. Bölüm	316
1142. Bölüm	68	Zikir Takva Sahiplerinin Huyudur	316
Korkunun (azaptan) Güvenlikteki Rolü	68	1331. Bölüm	316
1143. Bölüm	70	Allah İndinde Zikrin Değeri	316
Korkunun Çeşitleri	70	1332. Bölüm	317
1144. Bölüm	71	Allah'ı Çok Zikretmeye Teşvik	317
Allah'tan Başkasından Korkmaktan Sakınmak	71	1333. Bölüm	318
1145. Bölüm	72	Çok Zikrin Ölçüsü	318
Korkulmaması Gereken Şeyler	72	1334. Bölüm	319
1146. Bölüm	73	Zikri Sürdürmeye Teşvik	319
Allah'ın Düzeninden Güvende Olmamak Gerekir	73	1335. Bölüm	320
1147. Bölüm	74	Allah'ı Zikretmek Her Haliyle Güzeldir	320
Küstahlıktan Sakınmak	74	Kur'an:	320
1148. Bölüm	74	1336. Bölüm	321
Bir Şeyden Korkunca Yapılması Gereken Şey	74	Zikredenler	321
1149. Bölüm	75	1337. Bölüm	322
Korku (Çeşitli)	75	Allah'ı Zikreden Namaz Kılan Kimse Makamındadır	322
1150. Bölüm	78	1338. Bölüm	323
Hıyanet	78	Zikreden Kimse Allah ile Arkadaş Olur	323
1151. Bölüm	80	1339. Bölüm	323
Hain Birine Bile Hıyanet Etmekten Sakındırmak	80	Beni Zikredin ki Ben de Sizi Zikredeyim	323
		1340. Bölüm	325
		Zikrin Meyveleri	325

1152. Bölüm	81	1341. Bölüm	332
Hıyanet ve Hainin Anlamı	81	Özel Yerlerde Allah'ı	
1153. Bölüm	82	Zikretmeye Teşvik.....	332
Hıyanetin Nihayeti	82	1342. Bölüm	334
1154. Bölüm	83	Zikrin Hakikati	334
Hıyanet (Çeşitli)	83	1343. Bölüm	336
1155. Bölüm	86	Allah'ı Zikretme Başarısı	336
Hayır	86	1344. Bölüm	336
1156. Bölüm	86	Zikir Ehlinin Sıfatı.....	336
Hayrın Kolaylık ve Zorluğu	86	1345. Bölüm	338
1157. Bölüm	87	Görülmesi İnsana Allah'ı	
Hayırların Toplamı	87	Hatırlatan Kimselerin Fazileti	
1158. Bölüm	90		338
Dünya ve Ahiret Hayrına		1346. Bölüm	339
Ulaşma Sebebi	90	Zikrin Devamına Sebep Olan	
1159. Bölüm	93	Şey	339
Hayrın Anlamı	93	1347. Bölüm	339
1160. Bölüm	94	Zikre Engel Olan Şeylerin	
Allah bir Kulun Hayrını		Önemi	339
Dileyince	94	1348. Bölüm	340
1161. Bölüm	97	Zikrin Engelleri	340
Allah Bir Kavmin Hayrını		1349. Bölüm	341
Dileyince	97	Allah'ı Zikretmekten Yüz	
1162. Bölüm	98	Çevirmenin Etkileri	341
Allah Bir Ailenin Hayrını		1350. Bölüm	344
Dileyince	98	Allah'ı Unutmak Kendini	
1163. Bölüm	98	Unutmaktır	344
Hayırlı İşlerde Acele Etmeye		1351. Bölüm	344
Teşvik	98	Zikrin Çeşitleri.....	344
1164. Bölüm	99	1352. Bölü	344
Hayrın Farklı Anlamları	99	Gizli Zikir	344
1165. Bölüm	100	1353. Bölüm	345
İnsanların En Hayırlıları	100	Zikir Evleri	345
1166. Bölüm	103	1354. Bölüm	347
Müminlerin En Hayırlısı	103	Zikir (Çeşitli)	347
1167. Bölüm	104	1355. Bölüm	350
İşlerin En Hayırlısı	104	Zillet	350
1168. Bölüm	105	1356. Bölüm	351
Az da Olsa Hayırlı İş Küçük		Mümine Kendini Hor Kılması	
Görmekten Sakınma	105	Yakışmaz	351
1169. Bölüm	105	1357. Bölüm	352
Sadece Şunlar Hayırlıdır	105	Zillete Düşüren Sebepler	352
1170. Bölüm	105	1358. Bölüm	354

En Hayırlı Ahlak	105	İnsanların en Zelili.....	354
1171.Bölüm	106	1359. Bölüm	356
Hayrı Umulmayan Kimse	106	Günah	356
1172. Bölüm	106	1360. Bölüm	357
Hayır ve Şer Ölçüsü	106	Günahtan Sakınmak	357
1173. Bölüm	106	1361. Bölüm	358
Hayır Ehlinin Sıfatları	106	Akıllı İnsan Günah İşlemez..	358
1174. Bölüm	107	1362. Bölüm	359
Hayırdan daha üstün Şey Nedir?		Günahtan Sakınmak İyilikten	
.....	107	Daha Evladır	359
1175. Bölüm	108	1363. Bölüm	359
Hayır Kapıları.....	108	Kötülüklerin Galebesinden	
1176. Bölüm	109	Sakındırmak.....	359
Hayra Kılavuzluk Etmenin		1364. Bölüm	360
Değeri	109	Allah’a İsyan İle Bir İş Yapmak	
1177. Bölüm	109	İsteyen Kimse	360
Allah-u Teala’nın Hayırlıları	109	1365. Bölüm	360
1178. Bölüm	113	Açıkça Günah İşlemek	360
İstihare	113	1366. Bölüm	361
1179. Bölüm	114	Günahların En Büyüğü	361
Dua İle İstihare Etmek	114	1367. Bölüm	363
1180. Bölüm	115	En Pis Günah	363
Kur’an ile İstihare Etmek	115	1368. Bölüm	363
1181. Bölüm	115	Bağışlanmayan Günah.....	363
Namaz ile İstihare.....	115	1369. Bölüm	365
1182. Bölüm	118	Halvet Halinde Günahtan	
Terzilik	118	Sakındırmak.....	365
1183. Bölüm	118	1370. Bölüm	366
Hain Terzi.....	118	Gizli ve Açık Günah	366
1184. Bölüm	121	1371. Bölüm	366
İlim Öğrenmek	121	Günahı Hafif ve Küçük Görmek	
1185. Bölüm	121		366
Sürekli Ders Almaya Teşvik	121	1372. Bölüm	367
1186. Bölüm	124	Küçük Günahlar Büyük	
İdare Etmek Erreur ! Signet		Günahlara Uzanan Yollardır.	367
non défini.		1373. Bölüm	369
1187. Bölüm	126	Küçük Günahlardan	
İyi Geçinmenin Meyvesi	126	Sakındırmak.....	369
1188. Bölüm	127	1374. Bölüm	370
İyi Geçinmekle Islah Olmayan		Büyük Günahlar.....	370
Kimsenin Akıbeti	127	1375. Bölüm	372
1189. Bölüm	130	Büyük Günahların En Büyüğü	
Dua	130		372

1190. Bölüm133	1379. Bölüm 373
Dua Peygamberlerin Silahıdır	Günahlarda Israr Etmek..... 373
.....133	1377. Bölüm 374
1191. Bölüm134	Günaha Sevinmek..... 374
Dua Kesinleşmiş Kaza ve	1378. Bölüm 375
Kaderi Bile Değiştirir134	Kalbin Bozulmasında Günahın
1192. Bölüm135	Rolü 375
Dua Her Hastalığın Şifasıdır 135	1379. Bölüm 376
1193. Bölüm136	Günahların Nimetin Yok
Dua Her Türlü Belayı Defeder	Oluşundaki Rolü 376
.....136	1380. Bölüm 376
1194. Bölüm137	Günahların Belaların İnişindeki
Önce Dua Etmek137	Rolü 376
1195. Bölüm138	1381. Bölüm 378
Her Hacetinde Duaya Teşvik	Karada ve Denizde Günahların
.....138	Etkisi..... 378
1196. Bölüm139	1382. Bölüm 379
Dua İcabetin Anahtarıdır139	Günahın Günahı Olmayanlar
1197. Bölüm142	Üzerindeki Etkisi 379
Duanın İcabet Şartları142	1383. Bölüm 379
1198. Bölüm146	Özel Etkileri Olan Günahlar. 379
İcabetin Engelleri146	1384. Bölüm 380
1199. Bölüm148	Cezayı Hızlandıran Günahlar 380
Dua Etmenin Adabı148	1385. Bölüm 381
1200. Bölüm158	Günahların Devası 381
Dua Eden Kimsenin Terketmesi	1386. Bölüm 382
Gereken Hususlar158	Allah'ın Günahkarın Günahını
1201. Bölüm161	Örtmesi 382
Haceti İstemediği Halde	1387. Bölüm 383
Giderilen Kimse161	Günahların Keffareleri 383
1202. Bölüm162	1388. Bölüm 391
Duası Kabul Olan Kimse162	Günahtan Korunma Sebepleri
1203. Bölüm163	 391
Müstecap Olan Dualar163	1389. Bölüm 392
1204. Bölüm165	Günahlara Batış Sebebi 392
Müstecap Olmayan Dualar...165	1390. Bölüm 392
1205. Bölüm166	Günah (Çeşitli) 392
Duanın İcabetinin Erteliniş	1391. Bölüm 396
Sebebi.....166	Riyaseti Kınamak 396
1206. Bölüm168	1392. Bölüm 396
Duanın Müstecap Olmayış	Din Üzerinde Riyaset Taleb
Sebepleri.....168	Etmenin Tehlikesi..... 396
1207. Bölüm170	1393. Bölüm 397

Bilinçsiz Dua Etmekten	Riyaset Sevgisinden
Sakındırmak170	Sakındırmak..... 397
1208. Bölüm170	1394. Bölüm 398
Zalim ve Kafirler İçin Dua	Riyaset Taleb Edenin Helak
Etmekten Sakınmak170	Oluşu..... 398
1209. Bölüm171	1395. Bölüm 398
Dua Tesirsiz Değildir171	Kınanmış Makam Düşkünlüğü
1210. Bölüm173	Hangisidir? 398
Mümin Kadın ve Erkekler İçin	1396. Bölüm 399
Duanın Etkileri173	Riyasetin Afeti..... 399
1211. Bölüm176	1397. Bölüm 399
Dünya Hayatı.....176	Riyaset Araçları 399
1212. Bölüm177	1398. Bölüm 402
Dünya Ahiretin Tarlasıdır177	Rüya Müjdesi..... 402
1213. Bölüm178	1399. Bölüm 403
Dünya Ahiret İçin Yaratılmıştır	Rüya ve Nübüvvet 403
.....178	1400. Bölüm 404
1214. Bölüm179	Peygamberin (s.a.a) Çok Rüya
Dünyanın Anlamı(1)179	Görmesi 404
Araç Olan Dünya ve	1401. Bölüm 404
Lanetlenmiş Dünya179	Rüyanın Çeşitleri 404
1215. Bölüm180	1402. Bölüm 405
Dünyanın Anlamı (2)180	Rüyanın Kökeni..... 405
Yeterli Dünya ve Fazla Dünya	1403. Bölüm 406
.....180	Rüya Tabiri..... 406
1216. Bölüm182	1404. Bölüm 406
Dünyadan Zaruret Miktarınca	Tatsız Rüyalara Görüldüğünde
Almak182	Yapılması Gerekenler 406
1217. Bölüm184	1405. Bölüm 407
Dünya Kendisini Terkedenin	Rüya (çeşitli) 407
Malıdır.....184	1406. Bölüm 410
1218. Bölüm185	Riyakarlık 410
Dünyayı Cahilce Kınamak ...185	1407. Bölüm 411
1219. Bölüm187	Riyadan Sakındırmak 411
Dünyada Basiret Sahibi Olmak	1408. Bölüm 412
.....187	Münafığın Ameli Yükselmez412
1220. Bölüm188	1409. Bölüm 413
Kınanmış Dünyanın Özellikleri	Her Kim Allah'tan Gayrisi İçin
.....188	Amel Ederse Allah Onu Amel
1221. Bölüm189	Ettiği Şeye Havale Eder 413
Dünya Sevgisi Her Günahın	1410. Bölüm 414
Başıdır.189	Riyakarın Ameli Kabul Olmaz
1222. Bölüm191	 414

Dünya Sevgisinden Sayılmayan Şey191	1411. Bölüm 414
1223. Bölüm191	Kurtuluş Yolu 414
Dünya Sevgisinin Sonuçları191	1412. Bölüm 415
1224. Bölüm194	Riya ve Şirk (1) 415
Dünyadan Nefret194	1413. Bölüm 416
1225. Bölüm197	Riya ve Şirk (2) 416
İmam Ali'ye (a.s) Göre Dünya197	1414. Bölüm 417
1226. Bölüm201	Riya Ehlinin Kötü Akıbeti.... 417
Dünyanın Gerçeği Oyun ve Eğlencedir.....201	1415. Bölüm 418
1227. Bölüm202	İki Yüzlünün Hesaba Çekilmesi 418
Dünyadan Sakındırmak202	1416. Bölüm 419
1228. Bölüm204	Riyakarın Nişaneleri..... 419
Dünyaya Aldanmaktan Sakındırmak (1).....204	1417. Bölüm 420
1229. Bölüm205	Riya Hakkında 420
Dünyaya Aldanmaktan Sakındırmak (2).....205	1418. Bölüm 421
1230. Bölüm208	Riya Vesvesesi..... 421
Dünyaya Aldanma Tehlikesi 208	1419. Bölüm 421
1231. Bölüm208	Salih ve Riya Amelleri Zikretmek 421
Dünyaya Sadece Cahil Aldanır208	1420. Bölüm 422
1232. Bölüm209	Gizli İbadetin Azameti 422
Dünya İnsanları Aldatmada Kusurlu Değildir.....209	1421. Bölüm 423
1233. Bölüm210	Riya (Çeşitli) 423
Dünyaya İtminan Etmekten Sakındırmak210	1422. Bölüm 426
1234. Bölüm211	Görüşte İsabet Etmenin Sebepleri 426
Dünyaya Gönül Vermekten Sakındırmak211	1423. Bölüm 427
1235. Bölüm211	Görüşün Hata Etme Tehlikesi 427
Dünyaya Bakmak211	1424. Bölüm 428
1236. Bölüm213	Doğruya En Yakın Görüşler. 428
Dünyayı (Ahirete) Tercih Etme Tehlikesi (1)213	1425. Bölüm 428
1237. Bölüm215	Başına Buyrukluğun Etkileri 428
Dünyayı (Ahirete) Tercih Etme Tehlikesi (2)215	1426. Bölüm 429
1238. Bölüm215	Görüşü Yok Eden Şey 429
	1427. Bölüm 430
	Devlet (Talih) ve Doğru Görüş 430
	1428. Bölüm 430
	Görüş (Çeşitli) 430
	1429. Bölüm 433

Ahireti Tercih Etmeye Teşvik	215	Dinde Re'y Üzere Amel Etmek	433
1239. Bölüm	216	1430. Bölüm	434
İnsanlar Dünyanın Kuludur	216	Görüşte İctihad	434
1240. Bölüm	217	1431. Bölüm	436
Dünyaya Tapanın Özellikleri	217	Faizden Sakındırmak	436
1241. Bölüm	218	1432. Bölüm	436
Dünya Müminin Zindanıdır	218	Faiz Yiyenin Haşır Olma Şekli	436
1242. Bölüm	219	1433. Bölüm	439
Allahım Dünyayı Bana Zindan Kılma	219	Faizin Günahı	439
1243. Bölüm	219	1434. Bölüm	440
Dünyaya Fazla Önem Verme Tehlikesi	219	Faizin Haram Kılınış Sebebi	440
1244. Bölüm	220	1435. Bölüm	440
İnsanların En Değerlisi	220	Faize Bulaşma Sebepleri	440
1245. Bölüm	221	1436. Bölüm	441
Allah Nezdinde Dünya Hordur (1)	221	Faiz Yemenin Hileleri	441
1246. Bölüm	222	1437. Bölüm	442
Allah Nezdinde Dünya Hordur (2)	222	Faizin Bereketsiz Oluşu	442
1247. Bölüm	224	1438. Bölüm	442
Hakir Dünyanın Küçüklüğü	224	En Kötü Faiz	442
1248. Bölüm	225	1439. Bölüm	443
Dünya Sahibini Ululamaktan Sakınmak	225	Faizi Helal Bilen Allah'a Savaş Açmıştır	443
1249. Bölüm	225	1440. Bölüm	446
Dünyanın Ahiret İle İhtilafı	225	Ölümlerin Dünyada Dirilişi	446
1250. Bölüm	227	1441. Bölüm	447
Dünya Lezzeti Ahiretin Hüznüdür	227	Rec'at Cumada ile Recep Ayı Arasında Gerçekleşir	447
1251. Bölüm	229	1442. Bölüm	448
Dünya ve Ahiretin Bir Araya Gelişi	229	Rec'at Edenler	448
1252. Bölüm	232	1443. Bölüm	450
Müminin Dünya Ve Ahireti Önemsemesi	232	Rec'at Genel Bir Şey Değildir	450
1253. Bölüm	233	1444. Bölüm	450
Dünya Misali	233	Öldürülen Veya Ölen Kimselerin Rec'at'ı	450
1254. Bölüm	237	1445. Bölüm	453
Dünya Ehlinin Misali (1)	237	Gerçek Ümide Teşvik	453
		1446. Bölüm	453
		Yalancı Ümitten Sakındırmak	453
		1447. Bölüm	454

1255. Bölüm	238	Allah'tan Başkasına Ümit	
Dünya Ehlinin Misali (2)	238	Bağlamaktan Sakındırmak ...	454
1256. Bölüm	239	1448. Bölüm	455
İnsan ve Dünyanın Misali	239	Allah'ın Kitabının En Ümit	
1257. Bölüm	240	Verici Ayeti	455
Dünyayı İmtihan Eden Kisenin		1449. Bölüm	456
Misali	240	Ümitsizlik İçinde Ümit	456
1258. Bölüm	240	1450. Bölüm	458
Dünya Bir Metadır	240	Karşılıklı Merhamete Teşvik	458
1259. Bölüm	241	1451. Bölüm	460
Dünya Bir Köprüdür	241	Merhameti Hak Eden Kimseler	
1260. Bölüm	242		460
Dünya Geçiş Yurdudur	242	1452. Bölüm	464
1261. Bölüm	243	Allah'ın Rahmeti	464
Dünya Bir Andır	243	1453. Bölüm	464
1262. Bölüm	244	Allah'ın Rahmetinin Genişliği	
Dünya Gölgenin Hareketi			464
Gibidir	244	1454. Bölüm	467
1263. Bölüm	245	Allah Rahmeti Üstlenmiştir ..	467
Dünya Derin Bir Denizdir	245	1455. Bölüm	468
1264. Bölüm	246	Rahmetin Sebepleri (1)	468
Dünya Misafirhanedir	246	1456. Bölüm	469
1265. Bölüm	247	Rahmetin Sebepleri (2)	469
Dünya Belalarla Çevrilmiştir	247	1457. Bölüm	470
1266. Bölüm	248	Rahmetin Engelleri	470
Dünya Hiç Kimse İçin Sefalı		1458. Bölüm	470
Değldir	248	Kendinizi Allah'ın Rahmetine	
1267. Bölüm	250	Maruz Kılın	470
Dünyanın Çocukları Olmayın		1459. Bölüm	471
.....	250	Rahmete Müstahak Olan Kimse	
1268. Bölüm	250		471
Dünya Elden Ele Gezer	250	1460. Bölüm	474
1269. Bölüm	250	Recep Ayında Allah'ın Rahmeti	
Dünya (Çeşitli)	250		474
1270. Bölüm	254	1461. Bölüm	477
Aşağılık	254	Sıla-i Rahim (Akrabayı Ziyaret)	
1271. Bölüm	256		477
Dehr-Zaman	256	1462. Bölüm	478
1272. Bölüm	257	Hiç bir Şey Akrabalık Bağını	
Zaman İki Gündür	257	Kesemez	478
1273. Bölüm	257	1463. Bölüm	479
Zamana Karşı Yardımcı	257	Sıla-i Rahimin Etkileri	479
1274. Bölüm	258	1464. Bölüm	480

Dehriyyun/İnkarcılar258	Sıla-i Rahim ve Uzun Ömür .480
1275. Bölüm261	1465. Bölüm 481
Günahkarlara Gevşek	Sıla-i Rahim İçin Bir Yıllık Yol
Davranmak261	Kat Etmek 481
1276. Bölüm261	1466. Bölüm 482
Kardeşlere Müsamaha	İlişkisini Kesenle İlişki Kurmak
Göstermek261	 482
1277. Bölüm262	1467. Bölüm 483
Nefse Gevşek Davranmak....262	Sıla-i Rahimi Kesmekten
1278. Bölüm262	Sakındırmak..... 483
Hak Hususunda Gevşek	1468. Bölüm 485
Davranmak262	Sıla-i Rahimin En Küçük Örneği
1279. Bölüm265	 485
Her Devletin Bir Ömrü Vardır	1469. Bölüm 488
.....265	Ruhsatlarla Amel Etmeye
1280. Bölüm265	Teşvik 488
Yücele İnsanların Devleti....265	1470. Bölüm 489
1281. Bölüm266	Ruhsat Hadislerinde Belirsizlik
Kötülerin Devleti.....266	 489
1282. Bölüm266	İçindekiler
Devleti Yok Eden Sebep266	
1283. Bölüm267	
Devletin Beka Sebebi267	

Ha Harfi

Konular

- ✓ el-Hulk (Ahlak)
- ✓ el-Hamr (Şarap)
- ✓ el-Humus (Humus)
- ✓ el-Humul (Adsızlık)
- ✓ el-Havf (Korku)
- ✓ el-Hiyanet (Hiyanet)
- ✓ el-Hayr (Hayır, İyilik)
- ✓ el-İstihare (İstihare)
- ✓ el-Hiyatat (Terzilik)

149. Konu

el-Hulk Ahlak

- *el-Bihar*, 69/332, 38. Bölüm *Cevami'ul Mekarim*
- *el-Bihar*, 72/189, 105. Bölüm *Cevami'u Musavi'l Ahlak*
- *el-Bihar*, 71/372, 92. Bölüm, *Husn'ul Hulk*
- *el-Bihar*, 73/296, 135. Bölüm, *Suu'l Hulk*
- *Kenz'ul Ummal*, 3/1-439, 663-800, *Fi'l Ahlak ve'l Efdal'il Mahmudet*
- *Kenz'ul Ummal*, 3/440-662, 801-834, *Fi'l Ahlak ve'l Efdal'il Mezmume*
- *Şerh-u Nebc'il Belağ-i İbn-i Ebi'l Hadid*, 6/337, *Fi Husn'ul Halk ve Medhib*
- *Vesail'uş-Şia*, 8/503, 104. Bölüm, *İstihbab-u Hun'il Hulk*
- *el-Mehaccet'ul-Beyza*, 5/87, *Kitab-u Riyazet'in-Nefs*

- bak.*
- 38. Konu, *el-Bışr*, 421, *el-Fazilet*, 519, *en-Nefs*
 - *el-Hayr*, 1170. Bölüm, *et-Teassub*, 2746, *el-Adet*, 2999. Bölüm, *el-Kemal*, 3537. Bölüm
 - *el-Kizb*, 3457. Bölüm, *el-Kerem*, 3473, 3474. Bölümler, *el-Mer'et*, 3657. Bölüm, *el-Vezaret*, 4066. Bölüm
 - *et-Tekva*, 4156. Bölüm, *er-Rahm*, 1463. Bölüm, *en-Nefs*, 3921. Bölüm

1098. Bölüm Ahlak

4985. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Ahlak, dinin kabıdır.”¹

4986. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah-u Teala imanı yaratınca, iman, “Allahım! Beni güçlendir” dedi. Bunun üzerine Allah-u Teala imanı güzel ahlak ve cömertlikle güçlü kıldı. Allah küfrü yaratınca küfür, “Allahım! Beni güçlendir” dedi. Bunun üzerine Allah küfrü, cimrilik ve kötü ahlak ile güçlendirdi.”²

4987. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Nice izzetli kimseyi ahlakı hor ve zelil kılmıştır ve nice zelil insanı ahlakı aziz kılmıştır.”³

bak. el-İlm,
2914.Bölüm

1099. Bölüm Güzel Ahlak

4988. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“İslam, güzel ahlaktır.”⁴

4989. *İmam Hasan (a.s)* *şöyle buyurmuştur:*
“Şüphesiz en güzel güzellik, ahlak güzelliğidir.”⁵

4990. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Güzel ahlak, dinin yarısıdır.”⁶

4991. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Güzel ahlak, dünya ve ahiret hayrını elde etmiştir.”⁷

4992. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Güzel ahlak gibi bir arkadaş yoktur.”⁸

4993. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Övülmüş ahlak aklın ve kınanmış ahlak cahilliğin meyvesidir.”⁹

1 Kenz'ul-Ummal, 5137

2 Meheccet'ul-Beyza, 5/90

3 el-Bihar, 71/396/79

4 Kenz'ul-Ummal, 5225

5 el-Hisal, 29/102

6 a.g.e. 30/106

7 Emali el-Seduk, 403/8

8 Gurer'ul-Hikem, 10547

9 a.g.e. 1280-1281

4994. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Müminin kitabının başlığı ahlakının güzelliğidir.”¹⁰

4995. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Allah insanın yaratılış ve ahlakını ateşin yemi olsun diye güzel kılmadı.”¹¹

4996. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Eğer kul, güzel ahlakın faydalarını bilseydi, şüphesiz güzel huy sahibi olmaya muhtaç olduğunu da bilirdi.”¹²

4997. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Mülk olarak kanaat ve nimet olarak güzel ahlak yeter.”¹³

4998. Cerir b. Abdullah
şöyle diyor: “Resulullah (s.a.a) bana şöyle buyurdu: Allah seni güzel yarattı. O halde ahlakını da güzel kıl.”¹⁴

4999. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Yumuşak huyluluk iki nimetten biridir.”¹⁵

5000. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Güzel ahlak en üstün nasipten ve en güzel haslettendir.”¹⁶

5001. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Güzel ahlak, iki ihsandan biridir.”¹⁷

5002. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Güzel ahlak, tüm iyiliklerin başıdır.”¹⁸

5003. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Güzel ahlaktan daha tatlı bir hayat yoktur.”¹⁹

5004. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“İnsanların en hoşnudu, ahlakından hoşnut olunan kimsedir.”²⁰

5005. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “En

10 el-Bihar, 71/392/59

11 a.g.e. s. 393/63

12 a.g.e. 10/369/20

13 a.g.e. 71/396/78

14 Sefinet’ul-el-Bihar, 1/410

15 Gurer’ul-Hikem, 1658

16 a.g.e. 4842

17 a.g.e. 4851

18 a.g.e. 4857

19 İle’uş-Şerayı’, 560/1

20 Gurer’ul-Hikem, 3072

güzel yücelik, yumuşak huyluluktur.”²¹

5006. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Ahlakı güzel olanın dostluğu güzel olur.”²²

5007. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Her kim şu üç şeye sahip olmazsa ne bendendir ve ne de Allah’tan.” Kendisine, “Ey Allah’ın Resulü! Onlar nelerdir?” diye sorulunca Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Cahilin, cehaletle yaptığı işleri defeden hilim, kendisiyle insanlar arasında yaşadığı güzel ahlak ve kendisini aziz ve celil olan Allah’a isyan etmekten koruyan takva.”²³

5008. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Allah katında en yüce olanınızın, en güzel ahlak sahibi kimse olduğunu göstermek

için Mikdad ve Zeyd’i ben evlendirdim.”²⁴

bak. Kenz’ul Ummal, 3/4, 22 Bu konuda nakledilen hadislerin çoğu Ehl-i Sünnet yoluyla da nakledilmiştir.

1100. Bölüm İyi Ahlakın Sonuçları

5009. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Ahlakını güzelleştiren kimseyi Allah, gündüzleri oruç tutup geceleri ibadetle geçiren kimsenin derecesine yüceltir.”²⁵

5010. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Kul, ibadetinde ne kadar zayıf olsa da, güzel ahlak sayesinde ahirette büyük derecelere ve yüce makamlara ulaşır.”²⁶

5011. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Allah Tebarek ve Teala, güzel ahlaklı kimseye, gece ve

21 a.g.e. 3203

22 a.g.e. 8153

23 el-Hisal, 145/172

24 Kenz’ul-Ummal, 5248

25 Uyun-u Ahbar’ir Rıza (a.s), 2/71/328

26 Meheccet’ul-Beyza, 5/93

gündüz Allah yolunda cihad eden kimsenin sevabı gibi sevap verir.”²⁷

5012. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“İnsanoğlu güzel ahlakı sebebiyle, ailesinden başkasına hakim olmadığı halde, (Allah nezdinde) gündüzleri oruç tutup geceleri ibadetle geçiren yönetici olarak yazılır.”²⁸

5013. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz güzel ahlaklı insanın, gündüzleri oruç tutup geceleri ibadetle geçiren kimse gibi sevabı vardır.”²⁹

5014. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Mümin kimsenin, aziz ve celil olan Allah’a, farzları eda ettikten sonra insanlara karşı güzel ahlak göstermekten daha

sevimli bir amel yoktur.”³⁰

1101. Bölüm Amel Terazisine Koyulan En Faziletli Şey

5015. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Kıyamet gününde kulun amel terazisine koyulacak ilk şeyi güzel ahlakıdır.”³¹

5016. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“”Amel terazisinde güzel ahlaktan daha ağır gelen amel yoktur.”³²

5017. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Amel terazisinde güzel ahlaktan daha ağır gelen bir şey yoktur.”³³

5018. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Kıyamet günü insanoğlunun amel terazisine yüce ahlaktan

27 el-Kaфі, 2/101/12

28 Şerh-u Nehc’il-Belağ-a-i İbn-i Ebi’l-Hadid, 6/338

29 el-Kaфі, 2/100/5

30 a.g.e. h. 4

31 Kurb’ul-İsnad, 46/149

32 el-Bihar, 71/383/17

33 Uyun-u Ahbar’ir-Rıza (a.s), 2/37/98

daha ağır bir şey
konulmaz.”³⁴

*bak. es-Salat (5),
2322. Bölüm
es-Sadeka, 2232.
Bölüm*

1102. Bölüm Peygamber’in (s.a.a) Ahlakının Azameti

Kur’an:

“Şüphesiz sen
yüce bir ahlak
üzeresin.”³⁵

5019. *İmam Bakır (a.s),
Allah-u Teala’nın*
“Şüphesiz sen yüce
bir ahlak üzeresin”
ayeti hakkında şöyle
buyurmuştur: “O (ahlak)
İslam’dır.”³⁶

5020. *Hakeza İmam
Bakır (a.s), Allah-u
Teala’nın* “Şüphesiz
sen yüce bir ahlak
üzeresin” *ayeti*
hakkında şöyle
buyurmuştur: “Yani yüce
bir din!”³⁷

5021. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah-u Teala’nın
Resulüne hitap
ettiklerinden birisi
şuydu: “Şüphesiz sen
yüce bir ahlak
üzeresin.” Yani
cömertlik ve güzel
ahlak.”³⁸

5022. “Peygamber’in
(s.a.a) ahlakı Allah-u
Teala’nın şu ayeti
üzereydi: “Sen af
yolunu tut, iyiliği
emret, cahillerden
yüz çevir.”³⁹

*bak. el- Edeb, 73.
Bölüm*

1103. Bölüm Güzel Ahlak ve Dinin Kemali

5023. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz sizlerden
bana en sevimli ve
kıyamet günü bana en
yakın oturanınız ahlak
açısından en güzeliniz

34 el-Kafi, 2/99/2

35 Kalem suresi, 4. ayet

36 Meani'l-Ahbar, 188/1

37 Nur'us-Sakaleyn, 5/392/25

38 a.g.e. s. 391/23

39 Tenbih'ul-Havatir, (Necef baskısı), 72

ve en çok tevazu göstereninizdir.”⁴⁰

5024. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Müminlerin iman açısından en kamili, ahlak açısından en güzel olanıdır.”⁴¹

5025. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Bana en çok benzeyeniniz, ahlak açısından en güzel olanınızdır.”⁴²

5026. Resulullah (s.a.a)
Müminlerin Emiri’ne (a.s)şöyle buyurmuştur:
“Sana ahlak açısından bana en çok benzeyeni haber vermeyeyim mi?” *Müminlerin Emiri,*
“Evet haber ver ey Allah’ın Resulü!” *deyince şöyle buyurdu:* “Ahlak açısından en güzeliniz, hilim açısından en büyüğünüz, yakınlarına en çok iyilik edeniniz ve en çok insafli olanınızdır.”⁴³

1104. Bölüm Güzel Ahlakın Anlamı

5027. İmam Sadık (a.s),
güzel ahlakın tarifi hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: “Yumuşak huylu olman, güzel ve edepli konuşman ve kardeşine güler yüzlü davranmandır.”⁴⁴

5028. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz güzel ahlakın anlamı, eğer dünya insana yönelirse razı olması ve eğer yönelmezse rahatsız olmamasıdır.”⁴⁵

5029. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Güzel ahlak üç şeydedir: Haramlardan sakınmada helal rızık talep etmede ve ailesinin refahını sağlamadadır.”⁴⁶

5030. Adamın biri
karşudan gelerek Resulullah’a (s.a.a), ‘Ey

40 el-Bihar, 71/385/26

41 Emali et-Tusi, 140/227

42 el-Bihar, 71/387/35

43 a.g.e. 77/58/3

44 Meani'l-Ahbar, 253/1

45 Kenz'ul-Ummal, 5229

46 el-Bihar, 71/394/63

Resulullah! Din nedir?”
diye sorunca şöyle buyurdu:
“Din, güzel ahlaktır.”
Sonra sağından gelerek,
“Din nedir?” diye
sordu. Resulullah,
“Güzel ahlaktır” diye
buyurdu. Sonra
solundan gelerek, “Din
nedir?” diye sordu.
Resulullah (s.a.a),
“Güzel ahlaktır” diye
buyurdu. Sonra
arkasından gelerek,
“Din nedir?” diye
sordu. Resulullah
(s.a.a) ona yönelerek
şöyle buyurdu:
“Anlamıyor musun?
Din
öfkelenmemendir.”⁴⁷

5031. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Sizlere en hayırlınızı
haber vereyim mi?
Kendisine, “Evet ya
Resulullah”
dediklerinde şöyle
buyurdu: “En güzel
ahlaklı olanınızdır.
Onlar yumuşak
huyludur, eziyet

etmezler, başkalarıyla
kaynaşırlar ve başkaları
da kendileriyle
kaynaşırlar.”⁴⁸

5032. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz selam
vermek güzel
ahlaktır.”⁴⁹

*Ebu Hamid Gazzali şöyle
diyor: “Halk” ve “Hulk”
kelimesi her zaman birlikte
kullanılmaktadır. Örneğin,
“Falan kimse güzel “halk”
ve “hulk” sahibidir”
denilmektedir. Yani zahir
ve batını güzel insandır.
Dolayısıyla “halk”
kelimesinden maksat zahiri
çehre ve şekildir. “Hulk”
kelimesinden maksat ise
batını çehre ve surettir...
“Hulk” nefiste kökleşen
bir heyet ve halettir ki nefis
bu halete dayanarak
oldukça rahat ve hiç
düşünmeksizin
davranışlarda
bulunmaktadır. O halde
eğer ondan şer'i ve akli
beğenilmiş davranışlar,
fiiller ortaya çıkacak*

47 a.g.e., s. 393/63

48 a.g.e. s. 396/76

49 Gurer'ul-Hikem, 3404

olursa o heyete güzel huy
denmektedir. Eğer çirkin
ve kötü filler çıkacak
olursa o heyete kötü huy
denmektedir.”⁵⁰

*bak. el-İman, 257-
261, 268-270, 280-282,
287, 291-298. Bölümler*

1105. Bölüm Huyları Birbirinden Ayırtetmek

5033. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “İlmin
başı huyları birbirinden
ayırarak, övüleni aşikar
etmek ve kınananı
söküp atmaktır.”⁵¹

**5034. İmam Askeri
(a.s) şöyle buyurmuştur:**
“Şüphesiz cömertliğin
bir ölçüsü vardır. Bu
ölçü aşıldığı takdirde
israf olur. Şüphesiz
uzak görüşlülüğün de
bir ölçüsü vardır. Bu
ölçü aşıldığı takdirde
korkaklık olur.
Tutumluluğun da bir

ölçüsü vardır. Bu ölçü
aşılırsa, cimrilik olur.
Cesaretin de bir ölçüsü
vardır. Bu ölçü aşılırsa
cılgınlık olur.”⁵²

*Ebu Hamid Gazzali
şöyle diyor: “Yüz güzelliği
sadece göz güzelliği ile elde
edilemez. Burun, ağız ve
yanak gibi diğer organlar
da güzel olmalıdır ki
ortaya güzel bir yüz çıksın.
İnsanın batınında da dört
temel unsur vardır. Bu dört
temel unsur güzel olmalıdır
ki güzel ahlak ortaya
çıksın. Bu dört temel unsur
dengeli ve mütenasip olunca
güzel ahlak ortaya çıkar.
Bu dört unsur şunlardır:*

*İlim gücü, gazap gücü,
şehvet gücü ve bu üç kuvvet
arasındaki adalet (denge)
gücü... Gazap gücünün
güzellik ve itidaline cesaret
denmektedir. Şehvet
gücünün itidal ve
güzelliğine ise iffet
denilmektedir. Eğer gazap
gücü itidal sınırını aşarsa
cılgınlık olur. Eğer zayıflar
ve çekilirse o zaman da*

50 Meheccet’ul-Beyza, 5/95

51 Gurer’ul-Hikem, 5267

52 el-Bihar, 69/407/115

korkaklık ve ödleklilik olur. Şehvet gücü de itidal sınırını aşarsa azgınlık ve doymazlık olur. Eğer eksilirse miizaç soğukluğunu (cinsel soğukluk) diye adlandırılır. Beğenileni ise orta yol ve itidal olanıdır. Fazilet olan budur. İfrat ve tefrite düşmek ise rezalettir ve kınanmıştır. Ama adalet gücünün ifrat veya tefriti, azalma veya çoğalması yoktur. Sadece karşıt anlamı vardır ki o da zulümdür.

İlim veya hikmet gücünün ise haddi aşması ilimden batıl hedeflere ulaşmak için istifade edilmesidir. Buna hilekarlık denmektedir. Tefrit/kusur tarafı ise bönlük ve aptallıktır. Orta yol ise hikmet olarak adlandırılmaktadır.

O halde ahlaki temeller dört şeydir: Hikmet, cesaret, iffet ve adalet... Bütün güzel ve beğenilmiş huylar bu dört temel unsurun itidal halinde olmasından

kaynaklanmaktadır.”

Diyorum: Gazzali’nin bu sözlerinin kökü Müminlerin Emiri’nin (a.s) aşağıdaki hadisinde yer almıştır.”⁵³

5035. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Faziletler dört kısımdır: Birisi kıvamı düşüncede olan hikmettir, ikincisi kıvamı şehvette olan iffettir, üçüncüsü kıvamı gazapta olan kuvvettir, dördüncüsü ise, kıvamı nefsin güçlerinin itidalinde olan adalettir.”⁵⁴

1106. Bölüm Ahlakın Değeri

5036. İshak b. Ammar
İmam Sadık’ın (a.s) şöyle buyurduğunu nakletmektedir: “Güzel ahlak aziz ve celil olan Allah’ın kullarına ihsan ettiği bir bağıştır. Onlardan bazıları insanın tabiatından, bazıları ise niyet ve

kastından meydana gelmektedir.” Ben (ravi), “Bu ikisinden hangisi önemlidir?” diye sorunca şöyle buyurdu: “Huyu tabiatı olan kimse onunla yoğurulmuş ve ondan başkasını yapamaz haldedir. Niyet sahibi ise itaat hususunda kendisini zorlayarak sabreder. O halde bu en üstünüdür.”⁵⁵

5037. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Ahlak, aziz ve celil olan Allah’ın bir bağışığıdır. Allah bir kulu sevince ona güzel ahlak ihsan eder. Allah bir kuldaki nefret edince ona kötü ahlak nasip eder.”⁵⁶

5038. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Güzel ahlak soy yüceliğinin delilidir.”⁵⁷

5039. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Soy açısından insanların en

temizi en güzel ahlaklı olanlarıdır.”⁵⁸

bak. *el-Mehecet’ul Beyza*, 5/99-103

1107. Bölüm Ahlaki Yücelikler

5040. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Nefislerinizi güzel ahlak üzere terbiye edin. Zira Müslüman kul, güzel ahlakıyla gündüzleri oruç tutan ve geceleri ibadetle geçiren kimsenin derecesine ulaşır.”⁵⁹

5041. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Beğenilmiş huylar, büyük arzular ve yüce makamlar hususunda yarışın ki sevabınız büyüsün.”⁶⁰

5042. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Eğer yarışmak zorunda kalırsanız o halde beğenilmiş hasletleri ve

55 el-Kafi, 2/101/11

56 el- İhtisas, 225

57 Gurer’ul-Hikem, 4855

58 a.g.e. 3032

59 el-Hisal, 621/10

60 Gurer’ul-Hikem, 4556

yüce huyları elde etmek için yarışın.”⁶¹

5043. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Allah ahlaki yücelikleri sever ve aşâğılık huylardan hoşlanmaz.”⁶²

5044. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Eğer cenneti ümit etmeseydik, ateşten korkmasaydık, bir sevap ve ceza da söz konusu olmasaydı yine de bizlere ahlaki yücelikleri talep etmemiz yakışırdı. Zira şüphesiz ahlaki yücelikler, zafer yoluna dalalet (kılavuzluk) eden şeylerdendir.”⁶³

5045. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Ahlaki yücelikler üzere olun. Şüphesiz ahlaki yücelikler (insanın) yücelişini sağlar. Ahlaki aşâğılıklardan sakının. Şüphesiz ahlaki

aşâğılıklar şerafetli insanı düşürür ve azameti yok eder.”⁶⁴

1108. Bölüm **Ahlaki** **Yüceliklere** **Teşvik**

5046. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Ahlaki yücelikleri elde etmekte çalışkan ve dayanıklı olun.”⁶⁵

5047. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Yücelikleri elde etmekte çaba göster ki günahlardan kurtulasın ve yücelikleri elde edesin.”⁶⁶

5048. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Yücelikler iffet ve fedakarlık olmadan kemale ermez.”⁶⁷

5049. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Yüce insanların devleti en faydalı ganimetlerdendir.”⁶⁸

61 a.g.e. 3740

62 Kenz’ul-Ummal, 5180

63 Mustedrek’ul-Vesail, 11/193/12721

64 el-Bihar, 78/53/89

65 Gurer’ul-Hikem, 4712

66 a.g.e. 9989

67 a.g.e. 10745

68 a.g.e. 9381

5050. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Yüceliklere rağbet
edince haramlardan
sakın.”⁶⁹

1109. Bölüm Yüceliklerin Zorluklarla Birlikte Oluşu

5051. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Yücelikler zorluklarla
ve sevap meşakkatlerle
elde edilir.”⁷⁰

bak, el-Cennet, 551
Es-Sevab, 470. Bölüm

1110. Bölüm Ahlaki Yüceliklerin Tefsiri (1)

5052. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Allah
Tebarek ve Teala
Resulullah’ı (s.a.a)
ahlaki yüceliklere özgü
kılmıştır. O halde
nefislerinizi imtihan
edin. Eğer bu huylar

sizde de varsa aziz ve
celil olan Allah’a hamd
edin ve ondan bu
huyların fazlasını
dileyin.” İmam (a.s)
(sonra bu huyları on
tane olarak zikretti):
Yakin, kanaat, sabır,
şükür, hilim, güzel
ahlak, cömertlik,
gayret, cesaret ve
mürüvvet”⁷¹

5053. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Ahlaki yücelikler on
tanedir. Eğer gücün
yetiyorsa hepsine sahib
ol. Zira bazen bu
yücelikler birinde olur
da çocuğunda olmaz.
Bazen de çocuğunda
olur da babasında
olmaz. Bazen bir
kölede olur, hürde
olmaz. (Bunlar):
Olaylar karşısında
sadakatile direnmek,
doğru sözlülük,
emaneti eda etmek,
sıla-i rahim,
misafirperverlik,
yoksulu doyurmak,

69 a.g.e. 4069

70 Gurer’ul-Hikem, 43-44

71 Emali el-Seduk, 184/8

iyilikleri telafı etmek, komşu hakkına riayet, arkadaş hakkına riayet ve hepsinin başında da haya etmek.”⁷²

5054. İmam Ali (a.s) *şöyle buyurmuştur:* “Seninle ilişkisini kesenle ilişki kurman, seni mahrum kılanı ve sana zulmedenî bağışlaman ahlaki yüceliklerdendir.”⁷³

5055. İmam Sadık’a (a.s) ahlaki yücelikler hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: “Sana zulmedenî affetmen, seninle ilişkisini kesenle ilişki kurman, seni mahrum kılanı bağışta bulunman ve aleyhine de olsa hak sözü söylemendir.”⁷⁴

5056. İmam Sadık (a.s) *Cerrah-i Medaini’ye şöyle buyurmuştur:* “Sana ahlaki yüceliklerin neler olduğunu söyleyeyim mi? İnsanları bağışlamak, kardeşine

mali yardımda bulunmak ve Allah’ı çok zikretmek.”⁷⁵

5057. Resulullah (s.a.a) *şöyle buyurmuştur:* “Adalet güzeldir. Ama yöneticiler için daha güzeldir. Cömertlik güzeldir. Ama zenginler için daha güzeldir. Takva güzeldir. Ama alimler için daha güzeldir. Sabır güzeldir. Ama fakirler için daha güzeldir. Tövbe güzeldir. Ama gençler için daha güzeldir. Haya güzeldir. Ama kadınlar için daha güzeldir.”⁷⁶

bak. 1118. Bölüm, el-Eb, 54. Bölüm, ez-Ziynet, 1695. Bölüm, el-Bihar, 69/375, 78/245

1111. Bölüm Ahlaki Yüceliklerin Tefsiri (2)

⁷² el-Hisal, 431/11

⁷³ Gurer’ul-Hikem, 3543

⁷⁴ Meani’l-Ahbar, 191/1

⁷⁵ a.g.e. h. 2

⁷⁶ Kenz’ul-Ummal, 43542

5058. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz ben ahlaki
yücelikleri
tamamlamak için
gönderildim.”⁷⁷

5059. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz ben ahlaki
güzelliği tamamlamak
için gönderildim.”⁷⁸

5060. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Farzet ki ümit edilen
bir sevap ve sakınılması
gereken bir ceza da
yok. Yine de ahlaki
yüceliklerden yüz mü
çevireceksiniz?”⁷⁹

5061. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Ahlaki güzellikler
üzere olun! Şüphesiz
aziz ve celil olan Allah
beni ahlaki yücelikler
için göndermiştir.
Şüphesiz insanın
kendisine zulmeden
bağışlaması, kendisine
mahrum kılana bağışta
bulunması, kendisiyle

ilişkisini koparanla
ilişki kurması ve
kendisini ziyaret
etmeyen ziyaret etmesi
ahlaki
yüceliklerdendir.”⁸⁰

5062. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Ey
Kumeyl! Ehline,
gündüz ahlaki
yücelikleri elde
etmelerini ve gece
uyuyan kimsenin
hacetini gidermelerini
emret.”⁸¹

5063. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Münezzeh olan Allah
ahlaki yücelikleri
kendisiyle kulları
arasında bir sebep
kılmıştır. Sizlerden
birine Allah’a bağlanan
bir haslete bağlanması
yeter.”⁸²

bak. en-Nubuvvet (1),
3770. Bölüm, el-Bihar,
41/48, 104. Bölüm,
Husn-u Hulk’il İmam Ali
(a.s); el-Bihar, 46/54, 5.
Bölüm, Mekarim’ul

77 a.g.e. 5217

78 a.g.e. 5218

79 Gurer’ul-Hikem, 6278

80 Emali et-Tusi, 478/1042

81 Nehe’ul-Belağa, 257. hikmet

82 Tenbih’ul-Havatir, 2/122

Ablak'il İmam Ali bin Hüseyin (a.s) ; 46/286, 6. Bölüm, Mekarim-u Ablak'il İmam'il Bakır (a.s); el-Bihar, 47/16, 4. Bölüm, Mekarim-u Ablak'il İmam'i-s Sadık (a.s); el-Bihar, 48/100, 5. Bölüm, Mekarim-u Ablak'il İmam'il Kazım (a.s); el-Bihar, 49/89, 7. Bölüm, Mekarim-u Ablak'il İmam'ir Rıza (a.s); el-Bihar, 50/85, 5. Bölüm, Mekarim-u Ablak'il İmam'il Cevad (a.s); el-Bihar, 50/124, 3. Bölüm; Mekarim-u Ablak'il İmam'il-Hadi (a.s); el-Bihar, 50/306, 4. Bölüm, Mekarim-u Ablak'il İmam Askeri (a.s); el-Bihar, 69/332-414 ve c. 70/71, Ebnab-u Mekarim'il Ablak

1112. Bölüm Yüceliklerin En Hayırlısı

5064. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “En

hayırlı yüce ahlak fedakarlıktır.”⁸³

5065. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Bağış ve kerametın en yüce mertebesi fedakarlıktır.”⁸⁴

5066. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Haramlardan sakınmak en güzel yüceliktendir.”⁸⁵

5067. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “İhsanda bulunmak en güzel yüceliklerdendir.”⁸⁶

5068. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “En güzel yücelik bağışta bulunmaktır.”⁸⁷

5069. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “En güzel yücelik güçlünün affetmesi ve fakırın bağışta bulunmasıdır.”⁸⁸

5070. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:

83 Gurer'ul-Hikem, 4953

84 a.g.e. 2967

85 a.g.e. 9382

86 a.g.e. 9373

87 a.g.e. 2930

88 a.g.e. 3165

“Affetmek ahlaki yüceliklerin tacıdır.”⁸⁹

5071. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Gerekli şeyleri eda etmek en üstün yüceliktendir.”⁹⁰

5072. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “En üstün yücelik nimetleri tamamlamaktır.”⁹¹

1113. Bölüm Güzel Huyları Seçmek

5073. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Nefsini bağışlamaya alıştır. Nefsine her huyun en güzelini seç, şüphesiz hayır adet/alışkanlık haline gelir.”⁹²

5074. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Her kötü huydan sakın. Kötü huydan sakınma hususunda nefsinle

cihat et. Şüphesiz kötülük inattır.”⁹³

1114. Bölüm Güzel Ahlakın Meyveleri

5075. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Güzel ahlak rızkı artırır.”⁹⁴

5076. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Güzel ahlak rızkı artırır ve dostlar arasında kaynaşma yaratır.”⁹⁵

5077. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz iyilik ve güzel ahlak evleri imar eder ve ömürleri uzatır.”⁹⁶

5078. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Güzel ahlak güneşin buzu erittiği gibi günahları eritir/tüketir.”⁹⁷

89 a.g.e. 520

90 a.g.e. 6800

91 a.g.e. 2983

92 el-Bihar, 77/213/1

93 Gurer’ul-Hikem, 4565

94 el-Bihar, 71/396/77

95 Gurer’ul-Hikem, 4856

96 el-Bihar, 71/395/73

97 el-Kafi, 2/100/7, 9

5079. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Rızıkların hazinesi
ahlak
genişliğindedir.”⁹⁸

5080. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Güzel ahlak dostluğu
kalıcı kılar.”⁹⁹

5081. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Güzel ahlakla rızıklar
artar.”¹⁰⁰

5082. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Güzel ahlak sahibi
olanın dostları artar.
Kalpler kendisiyle
kaynaşır.”¹⁰¹

5083. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Ahlakını güzelleştir ki
Allah hesabını
hafifletsin.”¹⁰²

5084. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Lokman oğluna şöyle
buyurmuştur: “Ey
oğulcağım! Eğer
kendisiyle akrabalarına
bağlanacağın ve

kardeşlerine ihsanda
bulunacağın bir şeyin
yoksa güzel ahlakını ve
güler yüzlülüğünü
kaybetme. Şüphesiz
ahlakını güzelleştiren
kimseyi hayırlı insanlar
sever ve kötü insanlar
ise kendisinden
sakınır.”¹⁰³

1115. Bölüm Kötü Ahlak (1)

Kur'an:

“Allah'ın

rahmetinden dolayı,
sen onlara karşı
yumuşak davrandın.
Eğer kaba ve katı
kalpli olsaydın,
şüphesiz etrafından
dağılır giderlerdi.
Onları affet, onlara
mağfiret dile, iş
hakkında onlara
danış, fakat karar
verdin mi Allah'a
tevekkül et. Doğrusu
Allah tevekkül
edenleri sever.”¹⁰⁴

98 el-Bihar, 78/53/86

99 a.g.e. 77/148/71

100 Gurer'ul-Hikem, 4281

101 a.g.e. 9131

102 Emali el-Seduk, 174/9

103 Kısas'ul-Enbiya, 195/244

104 Al-i İmran suresi, 159. ayet

“Bütün bunlar dışında bir de soysuzlukla damgalanmış kimseye...”¹⁰⁵

5085. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz kötü ahlak sirkenin balı bozduğu gibi ameli bozar.”¹⁰⁶

5086. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz kötü ahlak sirkenin balı bozduğu gibi ameli bozar.”¹⁰⁷

5087. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Kötü ahlak bağışlanmaz bir günahıdır.”¹⁰⁸

5088. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Allah kötü ahlak sahibinin tövbesini kabul etmez.” Kendisine, “Neden ey Allah’ın Resulü?” diye sorulunca şöyle buyurdu: “Zira bir günahıtan tevbe edince, tevbe ettiği günahıtan

daha büyük bir günaha düşer.”¹⁰⁹

5089. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Kötü ahlak, en kötü arkadaştır.”¹¹⁰

5090. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Kötü ahlak hayatın kararma ve nefsin azap görme sebebidir.”¹¹¹

5091. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Kötü ahlak insanı yalnız bırakır ve insanla kaynaşmayı yok eder.”¹¹²

5092. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Kötü ahlak yakını ürkütür ve uzağı kaçırtır.”¹¹³

5093. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Lokman oğluna şöyle buyurmuştur: “Ey oğulcağızım! Üzüntülü olmaktan, kötü ahlaktan ve az sabretmekten sakın. Hiç bir dost bu

105 Kalem suresi, 13. ayet

106 el-Kafi, 2/321/1

107 Uyun-u Ahbar’ir-Rıza, 2/37/96

108 Meheccet’ul-Beyza, 5/93

109 el-Bihar, 73/299/12

110 Gurer’ul-Hikem, 5567

111 a.g.e. 5639

112 a.g.e. 5640

113 a.g.e. 5593

hasletlere tahammül edemez. İşlerinde sakin ol, kardeşlerinin bakımını üstlenmek hususunda sabırlı ol ve tüm insanlara güzel ahlaklı davran.”¹¹⁴

5094. Resulullah (s.a.a), *uğursuzluk hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur:* “Kötü ahlaktır.”¹¹⁵

5095. İmam Ali (a.s) *kimin hüznünün daba kalıcı olduğu hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur:* “Ahlak açısından en kötü olan kimsenin.”¹¹⁶

5096. İmam Ali (a.s) *şöyle buyurmuştur:* “Kötü ahlak iki azaptan biridir.”¹¹⁷

5097. Resulullah (s.a.a) *şöyle buyurmuştur:* “İki haslet müminde bir arada bulunmaz: Cimrilik ve kötü ahlak.”¹¹⁸

5098. İmam Ali (a.s) *şöyle buyurmuştur:* “Kötü

ahlaktan daha korkunç bir dehşet yoktur.”¹¹⁹

1116. Bölüm Kötü Ahlak (2)

5099. Resulullah (s.a.a) *kendisine, “Falan şahıs gündüzleri oruç tutuyor ve geceleri ibadetle geçiriyor ama aynı zamanda kötü ahlaklı biridir. Komşularına diliyle eziyet etmektedir” diye söylenince şöyle buyurmuştur:* “Onda hayır yoktur o ateş ehliendir.”¹²⁰

5100. Resulullah (s.a.a) *Sa’d b. Muaz defnedilince şöyle buyurmuştur:* “Şüphesiz ona bir azap indi.” *Kendisine bunun sebebi sorulunca da şöyle buyurdu:* “Çünkü o ailesine karşı kötü ahlaklıydı.”¹²¹

5101. Resulullah (s.a.a) *şöyle buyurmuştur:* “Şüphesiz kul kötü ahlakı sebebiyle

114 Kısa’ul-Enbiya, 195/244

115 el-Bihar, 71/393/63

116 Cami’ul-Ahbar, 290/788

117 Gurur’ul-Hikem, 1667

118 Şerh-u Nehc’ül-Belâğ-i İbn-i Ebi’l-Hadid, 6/337

119 Gurur’ul-Hikem, 10766

120 el-Bihar, 71/394/63

121 Emali’el-Seduk, 315/2

cehennemın en alt katına düşer.”¹²²
bak. ez-Zevac, 1657, 1658. Bölüm

1117. Bölüm Kötü Ahlakın Akıbeti

5102. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Ahlakı kötü olan kimse nefesine azap verir.”¹²³

5103. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Ahlakı kötü olanın ailesi kendisinden utanır.”¹²⁴

5104. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Tahammülü az olanın rahatlığı da az olur.”¹²⁵

5105. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Ahlakı kötü olan kimse, arkadaş ve dost bulmaktan aciz kalır.”¹²⁶

5106. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Ahlakı kötü olanın rızkı daralır.”¹²⁷

5107. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Ahlakı kötü olanın hatası çok olur ve hayatı zehir olur.”¹²⁸

5108. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Ahlakı kötü olan kimsenin kulağına ezan okuyun.”¹²⁹

5109. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Et, et bitirir. Her kim kırk gün et yemezse ahlakı kötü olur.”¹³⁰

1118. Bölüm Kınanmış Ahlakın Tefsiri

5110. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Bana benzeme hususunda en uzak olanınızı haber vermeyeyim mi?”

122 Meheccet’ul-Beyza, 5/93

123 el-Bihar, 78/246/62

124 Gurer’ul-Hikem, 8595

125 Gurer’ul-Hikem, 9192

126 a.g.e. 9187

127 a.g.e. 8023

128 a.g.e. 1604

129 el-Bihar, 62/277/72

130 el-Kafi, 6/309/1

Kendisine, “Haber ver ey Allah’ın Resulü!” dediklerinde şöyle buyurdu: “Kötü laf eden yüz­süz utanmaz, cimri, kibirli, kinci, hasetçi, katı kalpli, ümit edilen her hayırdan uzak ve sakınılan her türlü kötülükten güvende olunmayan kimse.”¹³¹

5111. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Ey Ebu Zer! Ayıplayan, öven, dil uzatan ve çekişen kimse olma.”¹³²

5112. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “İki hasletten sakın: Tahammülsüzlük ve tembellik. Şüphesiz tahammülsüz olursan hakka sabredemezsin ve eğer tembel olursan hiç bir hakkı eda edemezsin.”¹³³

5113. *İmam Zeyn’ul-Abidin (a.s), tatsız olaylardan, kötü ahlaktan ve kınanmış fiillerden*

Allah’a sığındığı duasında şöyle buyurmuştur: “Allahım! İhtirasın heyecanından, gazabın şiddetinden, hasedin galebesinden, sabrın zayıflığından, kanaatin azlığından ve ahlakın yırtıcılığından sana sığınırım.”¹³⁴

5114. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Dokuz haslet başkalarından çok şu dokuz kişide daha çirkindir: Komutanlarda zayıflık, zenginlerde cimrilik, alimlerde çabuk kızma, yaşlılarda çocukluk, liderlerde halktan kopukluk, hakimlerde yalan, doktorlarda müzmin hastalık, kadınlarda hayasızlık ve güç sahiplerinde zulüm.”¹³⁵

bak. 1108. Bölüm

eş-Şerr, 1972. Bölüm

131 a.g.e. 2/291/9

132 el-Bihar, 77/85/3

133 a.g.e. 72/192/8

134 Sahifet’us-Seccadiye, 45, 8. Dua, bak. tüm duaya

135 Mustedrek’ul-Vesail, 11/369/13289

1119. Bölüm En Üstün Ahlak

5115. *İmam Bakır (a.s),
en üstün ahlak hakkında
sorulunca şöyle
buyurmuştur:* “Sabır ve
bağışlayıcılık.”¹³⁶

5116. *İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:* “En
üstün ahlak cömertlik
ve faydası en genel
ahlak ise adalettir.”¹³⁷

5117. *İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:* “En
şerafetli ahlak tevazu,
hilim ve yumuşak
huyluluktur.”¹³⁸

5118. *İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:* “En
güzel ahlak seni ahlaki
yücelikleri elde etmeye
sevk edendir.”¹³⁹

5119. *İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:*
“Şüphesiz en
süslü/çekici ahlak
sakınma ve iffettir.”¹⁴⁰

*bak. el-İsar, 2. Bölüm;
el-Hayr, 117. Bölüm; el-*

*Fazilet, 3218. Bölüm ; et-
Takva, 4156. Bölüm*

1120. Bölüm En Güzel Hasletler

5120. *İmam Sadık (a.s),
Yahya b. İmran el-Halebi
en güzel hasletleri sorunca
şöyle buyurmuştur:*
“Heybetsiz vakar,
karşılık beklemeden
yapılan bağış ve dünya
malından başkasıyla
meşgul olmak.”¹⁴¹

5121. *İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur:*
“İmamların ve
Şiilerimizden
(tarafdarlarımızdan)
fazilet sahibi kimselerin
en üstün ahlakları
takiyye ve kardeşlerin
hakkına riayet etmeyi
kendilerine farz
bilmeleridir.”¹⁴²

5122. *İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:*
“Takiyye etmek, dini ve
kardeşleri korumak

136 el-Bihar, 36/358/228

137 Gurur'ul-Hikem, 3319

138 a.g.e. 3223

139 a.g.e. 3299

140 a.g.e. 3388

141 el-Kafi, 2/240/33

142 el-Bihar, 75/415/68

içindir. Eğer yabancı (korkan) bir canı korursa, bu, yüce hasletlerin en şerafetlisindendir.”¹⁴³

bak. 557. Konu et-Takîyye

1121. Bölüm Ahlaki Karakterlerin Birbiriyle İrtibatı

5123. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Eğer birinde beğenilmiş bir haslet olursa

kardeşlerini de (beğenilmiş hasletlerin benzerlerini de) ondan bekleyin.”¹⁴⁴

5124. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz yüce hasletler birbirine bağlıdır.”¹⁴⁵

5125. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Kur’an seni güzel bir haslete davet ettiğinde kendini onun benzerlerine zorla.”¹⁴⁶

143 a.g.e.

144 Nehe’ul-Belağa, 445. hikmet, Şerh-u Nehe’ül-Belağa-i İbn-i Ebi’l-Hadid, 20/95

145 Emali et-Tusi, 301/597

146 Gurer’ul-Hikem, 4143

150. Konu

el-Hamr

Şarap

- *el-Bihar*, 79/123, 86. Bölüm, Hurmet- u Şurb'il-Hamr
- *el-Bihar*, 79/155, 87. Bölüm Hadd-u Şurb'il Hamr
- *Vesail'uş-Şia*, 17/221, Ebbab'u-Eşribet'l muharreme
-

bak.
• 136. Konu el-
Mubaddir, 227, es-Sukr

1122. Bölüm Şarap

Kur'an:

“Hurma, üzüm gibi meyvelerden hem içki ve hem de güzel rızık elde edersiniz. Düşünen kavim için bunda ibret vardır.”¹⁴⁷

“Sana içki ve kumarı sorarlar. De ki: “İkisinde hem büyük günah ve hem de insanlara bir takım faydalar vardır. Günahları faydasından daha büyüktür.” Ne infak edeceklerini sana sorarlar. De ki: “Affı.” Böylece Allah düşünesiniz diye size ayetleri açıklar.”¹⁴⁸

“Ey iman edenler! İçki, kumar, putlar ve fal okları şüphesiz şeytan işi pisliliklerdir, bunlardan kaçının ki saadete eresiniz.”¹⁴⁹

5126. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Allah’ın laneti şaraba, şarabı (üzümü) sıkana, (ağacını) ekene, içene,

sakisine (meclislerde şarap sunana), satıcısına, alıcısına, parasını yiyene, taşıyana ve kendisine taşınan kimseye olsun.”¹⁵⁰

5127. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz Allah şaraba, şarabı (üzümü) sıkana, hazırlayıcısına, içenine, sakisine, taşıyıcısına, kendisine taşınana, satıcısına, müşterisine ve parasını yiyene lanet etmiştir.”¹⁵¹

5128. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Şarap ve iman bir kimsenin içinde veya kalbinde hiç bir zaman bir araya toplanmaz.”¹⁵²

5129. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz Allah bir Peygamberi gönderdiğinde dininin olması için içinde şarabın haram oluşunun da yer alması

147 Nahl suresi, 67. ayet

148 Bakara suresi, 219. ayet

149 Maide suresi, 90. ayet

150 Emali el-Seduk, 346/1

151 Kenz’ul-Ummal, 13191

152 el-Bihar, 79/152/64

gerektiğini biliyordu. Bu yüzden şarap sürekli haram olmuştur. Din hasletten haslete değişmektedir. Eğer din başta kamil olsaydı insanlar onu kabullenmezlerdi.”¹⁵³

bak. Vesail’uş-Şia, 17/237, 9. Bölüm

1123. Bölüm Şarap Çirkinliklerin Anasıdır

5130. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Şarap çirkinliklerin ve büyük günahların anasıdır.”¹⁵⁴

5131. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Şarap çirkinliklerin anası ve büyük günahların en büyüğüdür.”¹⁵⁵

5132. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Şarap aşağılıkların anasıdır.”¹⁵⁶

5133. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Şarap günahların toplamı, aşağılıkların anası ve kötülüklerin anahtarıdır.”¹⁵⁷

5134. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Şarap içmek her kötülüğün anahtarıdır. Şarap içen kimse aziz ve celil olan Allah’ın kitabını yalanlamıştır. Zira Allah’ın kitabını onaylamış olsaydı, haramını haram bilirdi.”¹⁵⁸

5135. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Kötülük tümüyle bir evde toplanmış ve anahtarı da şarap içmek olarak takdir edilmiştir.”¹⁵⁹

5136. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz aziz ve celil olan Allah kötülüğe kilitler takdir etmiştir. Bu kilitlerin anahtarını ise şarap karar kılmıştır.

153 Vesail’uş-Şia, 17/237/1

154 Kenz’ul-Ummal, 13181

155 a.g.e. 13182

156 a.g.e. 13183

157 el-Bihar, 79/149/64

158 a.g.e. 79/140/48

159 a.g.e. s. 148/58

Şaraptan daha kötüsü
ise yalandır.”¹⁶⁰

1124. Bölüm Şarap Sofrasına Oturmaktan Sakındırmak

5137. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Şarap
içilen sofraya
oturmayın. Şüphesiz
kul ne zaman canının
alınacağını bilemez.”¹⁶¹

5138. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah’a ve ahiret
gününe iman eden
kimse şarap içilen
sofraya
oturmamalıdır..”¹⁶²

5139. *Resulullah (s.a.)*
şöyle buyurmuştur:
“İsteğiyle şarap içilen
sofraya oturan kimse
mel’undur,
mel’undur.”¹⁶³

1125. Bölüm Şarabın Haram Oluş Sebebi

5140. *İmam Sadık (a.s),*
kendisine şarabın haram
oluş sebebini soran
Mufazzal’a şöyle
buyurmuştur: “Allah
şarabı kötü tesiri ve
fesadı sebebiyle haram
kılmıştır. Zira şarab
içen kimse titreme
hastalığına düşer olur,
nuraniyeti yok olur,
mürüvveti ortadan
kalkar. Haramları
işleme, kan dökme ve
zina hususunda
küstahlaşır. Sarhoşluk
halinde mahremine bile
tecavüz etmekten
güvende değildir. Bu
amelin kötülüğünü
akledemez. Şarap içen
kimse sadece
kötülüklerini
çoğaltır.”¹⁶⁴

5141. *İmam Bakır (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Allah şarabı
kötü etkisi ve fesadı
sebebiyle haram
kılmıştır.”¹⁶⁵

160 Sevaḥ’ul-A’mal, 291/8

161 el-Hisal, 619/10

162 a.g.e. s. 164/215

163 el-Bihar, 79/141/53

164 İle’uş-Şeray’, 476/2

165 el-Bihar, 79/136/33

5142. *İmam Bakır (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Şarap
ağacı her ağaçtan
yüksek olduğu gibi
şarabın kötü etkileri de
her günahattan daha
büyüktür.”¹⁶⁶

5143. *İmam Rıza (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Allah
şarabı içindeki fesat,
şarab içenin aklını
değiştirmesi, şarap
içeni aziz ve celil olan
Allah’ı inkara
sürüklemesi, Allah’ı ve
elçilerini iftiraya
sevketmesi, fesat ve
cinayet gibi diğer bir
çok kötülüklere sebep
olması sebebiyle haram
kılmıştır.”¹⁶⁷

5144. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Allah
akılları korumak için
şarap içmenin terk
edilmesini farz
kılmıştır.”¹⁶⁸

1126. Bölüm Şarap İçmenin Akıbeti

5145. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Haram olduğunu
bildiği halde şarap içen
kimseye, Allah,
cehennemliklerin
iriniyle karışık
çamurdan içirir.”¹⁶⁹

5146. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Sürekli şarap içen
kimse aziz ve celil olan
Allah’ı bir putperest
gibi karşılar.” *Kendisine,*
“sürekli şarap içen
kimdir?” denilince şöyle
buyurmuştur: “Her şarap
bulduğunda içen
kimsedir.”¹⁷⁰

5147. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Sarhoş edici şeyden
içen kimsenin kırk gün
ve kırk gece namazı
kabul olmaz.”¹⁷¹

5148. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Her
kim şarap içerse kırk
gece namazı kabul
olmaz. Eğer yeniden
içerse, içtiği günden

166 a.g.e. s. 141/50

167 Uyun-u Ahbar’ir-Rıza (a.s), 2/98/2

168 Nehc’ul-Belağa, 252. hikmet

169 el-Hisal, 621/10

170 el-Hisal, 632/10

171 a.g.e.

itibaren kırk gece daha namazı kabul olmaz. Bu kırk günde tövbe etmediği halde ölürse Allah kıyamet günü ona cehennemliklerin irinleriyle karışık olan çamurdan içirir.”¹⁷²

1127. Bölüm Şarap İçen Kimseye Davranış Metodu

5149. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Şarap içen kimse bir şey söylerse onu onaylamayın, kız isterse onu evlendirmeyin, hastalanırsa ziyaret etmeyin, öldüğünde cenazesine katılmayın ve ona hiç bir şeyi emanet etmeyin.”¹⁷³

5150. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Şarap içen kimselerle oturmayın, hasta olanlarını ziyaret etmeyin, cenaze törenlerine katılmayın,

ölülerine namaz kılmayın. Şüphesiz şarap içen kimseler ateş ehlinin köpekleridir. Nitekim Allah-u Teala şöyle buyurmuştur: “**Ateşte kaybolun ve benimle konuşmayın.**”¹⁷⁴

5151. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Şarap içen kimsenin misali, kükürt gibidir. Ondan sakının ki sizi kükür gibi kötü kokutur. Şarap içen kimse gece gündüz Allah’ın gazabındadır. Her kim şarap içerek sabahlarsa, sabaha kadar şeytanın gelinidir. Bu yüzden, cenabet olduğunda guslettiği gibi sabahleyin gusletmesi gerekir.”¹⁷⁵

5152. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Her kim şarap içerek sabahlarsa, sabaha kadar şeytanın gelini olur.”¹⁷⁶

172 el-Bihar, 79/131/20

173 a.g.e. s. 127/7

174 a.g.e. s. 148/58

175 a.g.e. s. 150/64

176 a.g.e. s. 148/64

bak. Vesail'uş-Şia,
17/247, 11. Bölüm

1128. Bölüm Şarap İçen Kimsenin Haşrolma Şekli

5153. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünyada sarhoş edici
şeyleri kanasıya içen
kimse susuz olarak
ölür, susuz olarak
haşrolur ve susuz
olarak cehenneme
girer.”¹⁷⁷

5154. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Sürekli şarap içen
kimse kıyamet günü,
gözleri morarmış, yüzü
kararmış, dudakları
sarkmış, ağzından sular
akar bir halde
getirilir.”¹⁷⁸

5155. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Şarap
içen kimse alnında,
“Allah’ın rahmetinden
ümitsizdir.” diye yazılı
olduğu bir halde

mezarından dışarı
çıkar.”¹⁷⁹

5156. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Beni
hak üzere Peygamber
gönderene andolsun ki
şüphesiz şarap içen
kimse kıyamet günü
yüzü kararmış, başını
yere vurarak, “Ah,
susadım!” diye feryat
ettiği bir halde
getirilir.”¹⁸⁰

1129. Bölüm Allah’tan Başkası İçin de Olsa Şarap İçmeyi Terk Etmeye Teşvik

5157. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Her
kim Allah’tan gayrisi
için de olsa şarabı
terkederse Allah ona
halis ve mühürlenmiş
şaraptan içirir.” *Ali*
(a.s), “Allah’tan gayrisi
için mi?” diye sorunca şöyle
buyurdu: “Evet! Allah’a
andolsun ki kendisini

177 Seva’ul-A’mal, 290/5

178 a.g.e. h. 4

179 Kenz’ul-Ummal, 43958

180 Tenbih’ul-Havatir, 2/115

korumak için de
olsa.”¹⁸¹

5158. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah’tan gayrisi için
de olsa şarabı terk eden
kimseye Allah halis ve
mühürlenmiş şaraptan
içirir.” Ravi, “Ey İbn-i
Resulillah! *Şarabı*
Allah’tan gayrisi için terk
edeni mi?” diye sorunca
şöyle buyurdu: “Evet
Allah’a andolsun
kendisini korumak için
de olsa.”¹⁸²

1130. Bölüm Şarabın Yaptığını Yapan Şeylerin Haram Oluşu

5159. *İmam Kazım (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz aziz ve celil
olan Allah şarabı ismi
için haram kılmamıştır;
aksine akıbeti için
haram kılmıştır.
Akıbeti (etkisi), şarabın
akıbeti (etkisi) olan her
şey şaraptır.”¹⁸³
bak. 1125. Bölüm

181 el-Bihar, 79/150/64

182 Tefsir-i Ali b. İbrahim, 2/411

183 el-Kaşı, 6/412/2

151. Konu

el-Humus Humus

- *el-Bihar, 96/184- 244, Ebbab'ul Humus*
- *Vesail'uş-Şia, 6/ 336-286 Kitab'ul Humus*
- *Sunen- u Ebi Davud, 3/145, el-Humus*

bak.
522. Konu, Enfal

1131. Bölüm Humus

Kur'an:

“...Bilin ki, ele geçirdiğiniz ganimetin beşte biri Allah'ın, Peygamberin ve yakınlarının, yetimlerin...”¹⁸⁴

5160. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Ne bu ganimetten ve ne de (deve hörgücünden yapılmış kürküne işaret ederek) bundan humus dışında hiç bir şey benim değildir. Humus da sizlere geri dönmektedir. O halde (ganimet olan) iğne ve ipliği dahi veriniz.”¹⁸⁵

5161. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Ganimetlerde hıyanet etmekten sakının. Eğer birisi hesaplamadan ve ganimetin humusunu ödmeden (savaş esirlerinden) bir kadın ile evlenir veya (ganimetlerden) bir merkebe binerse bu ganimetlere hıyanet sayılır.”¹⁸⁶

5162. *Ebu Hamza Sumali, Humus ayetini kendisine okuyunca İmam Bakır (a.s) şöyle buyurdu:* “Allah’a ait olan şey Resulüne aittir. Resulüne ait olan şey ise gerçekte bize aittir.”¹⁸⁷

184 Enfal suresi, 41. ayet

185 Kenz'ul-Ummal, 10968

186 a.g.e. 11048

187 Besair'ud-Derecat, 29/5

152. Konu

el-Humul

Adsızlık

- *Kenz'ul Ummal*, 3/152-158 ve s. 707 *el-Humul*
- *Şerh-u Nebc'il Belağâ-i İbn-i Ebi'l Hadid*, 2/182-184, *Feslun fi Medh'il Humul*
- *el-Bihar*, 70/108, 49. Bölüm, *el- Uzletu an Şirari'l Halk*
- *el-Mehecce't'ul Beyza*, 6/109 *Fazilet'ul Humul*

Bak
280. Konu, *eş-Şubret*, 351; *el- Uzlet*, 354, *el-İşret*, *el-Kitman*, 3455.
Bölüm

1132. Bölüm Adsızlığın Fazileti ve Etkisi

5163. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Allah, gaip olduklarında sorulmayan, hazır bulunduklarında davet edilmeyen ve tanınmayan,¹⁸⁸ kalpleri hidayet meşaleleri ve her türlü karanlıktan dışarı çıkan iyilik sahibi, adsız ve takva sahibi kimseleri sever.”¹⁸⁹

5164. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah-u Teala’ya kullarından en sevimli olan kimseler gaip olduklarında sorulmayan, hazır olduklarında tanınmayan hidayet imamları ve ilim meşaleleri olan takvalı ve adsız kimselerdir.”¹⁹⁰

5165. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Eğer

tanınmamaya gücünüz yeterse onu yapın. Zira Allah nezdinde övüldükten sonra insanların seni övmemesi ve gözlerinde kınanmış olman sana ne zarar verir ki!”¹⁹¹

5166. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Gösteriş yapmayı ve şöhreti terk et ve kendini gizle ki seni anmasınlar, bilinmeyesin. Sırrı sakla ve sus ki salim kalasın. (Daha sonra göğsüne işaret ederek) iyileri sevindiresin ve (eliyle herkese işaret ederek) kötülerini öfkeliendiresin.”¹⁹²

5167. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Gösteriş ve şöhreti terk et. Meşhur olmak için kendini bayrak etme ve susup sessiz kal ki salim kalasın, iyileri sevindiresin ve

188 Kaynağında “İlem Y’arifune” dir.

189 Kenz’ul-Ummal, 5947

190 a.g.e. 5929

191 el-Bihar, 73/121/110

192 Emali’el-Mufid, 209/44

kötüleri
öfkeliendiresin.”¹⁹³

5168. *İmam Ali (a.s), Kumeyl b. Ziyad’a şöyle buyurmuştur:* “Sakin ol ve şöhret düşkün olma, kendini gizle ki seni anmasınlar ve ilim öğren ki alim olasın.”¹⁹⁴

5169. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Hiç bir kul Allah-u Teala’dan uzaklaşmaksızın bir sultana yaklaşmamıştır. Hiç bir mal hesabı şiddetlenmeksizin artmamıştır ve hiç kimsenin tabileri, şeytanları artmaksızın artmamıştır.”¹⁹⁵

5170. *İmam Ali (a.s), ahir zamanı nitelendirerek şöyle buyurmuştur:* “Öyle bir zaman gelecek ki, adsız, hakperest mümin dışında hiç kimse kurtuluşa erişmeyecektir. Hazır olduğunda kimse onu

tanımaz, gaip olduğunda kimse onu aramaz. Bunlar hidayetın meşaleleri ve gece yürüyen kimselerin açık nişaneleridir.”¹⁹⁶

5171. *İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Adının yücelmesini isteyen kimse adsızlığı seçmelidir.”¹⁹⁷

5172. *İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Şüphesiz adsızlıkta rahatlık vardır.”¹⁹⁸

5173. *İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Bir çok bilgiler sıkıntı sebebidir. İnsanlara çok karışmak da fitne sebebidir.”¹⁹⁹

5174. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Bilin ki Allah’ın en iyi kulu takvalı, temiz ve adsız olan kimsedir. Allah’ın en kötü kulu ise şüphesiz parmakla gösterilen kimsedir.”²⁰⁰

193 Şerh-u Nehc’ül-Belağâ-i İbn-i Ebi’l-Hadid, 2/181

194 el-Bihar, 78/57/120

195 a.g.e. 72/67/27

196 Nehc’ül-Belağâ, 103. hutbe; Şerh-u Nehc’ül-Belağâ-i

İbn-i Ebi’l-Hadid, 7/109

197 el-Bihar, 78/264/170

198 Gurer’ul-Hikem, 3375

199 a.g.e. 7124

200 el-Bihar, 70/111/12

5175. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“İnsanın makamı bilinmedikçe hayır üzere kalır. Ama makamı tanınınca Allah’ın kalıcı kıldığı dışında hiç kimsenin tahammül edemeyeceği fitnelere maruz kalır.”²⁰¹

5176. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Nice insanların itina göstermediği eski

elbiseli bir kimse, Allah’a and içerse Allah yeminini kabul eder (dua veya bedduasını müstecap kılar.)”²⁰²

5177. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Selamet/esenlik o kadar azalmıştır ki buluş yolu gizli kalmıştır. Eğer selamet bir şeyde olursa takriben adsızlıkta olurdu.”²⁰³

201 Kenz’ul-Ummal, 5950

202 Meheccet’ul-Beyza, 6/109

203 el-Bihar, 78/202/35

153. Konu

el-Havf Korku

- *el-Bihar*, 70/323, 59. Bölüm *el-Havf ve'r Reca*
- *Kenz'ul Ummal*, 3/139-143 ve s. 707-709, *el-Havf ve'r Reca*
- *el-Mebecca't'ul Beyza*, 7/248-312, *Kitab'ul Havf ve'r Reca*

bak.

179. Konu, *er-Reca*

el-Ummet, 127, 128, 129. Bölümler, *el-Velayet* (2) 4224. Bölüm

1133. Bölüm Korku

Kur'an:

“Vücutlarını
yataklardan uzak
tutup korkarak ve
umarak Rablerine
yalvaranlar ve
verdiğimiz
rızıklardan infak
edenler inanır.”²⁰⁴

5178. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Korku ariflerin
gömleğidir.”²⁰⁵

5179. *İmam Bakır (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“İblis’ten gerçek
korkuyla sakın. Yalancı
ümitten sakın.
Şüphesiz yalancı ümit
seni gerçek korkuya
düşürür.”²⁰⁶

5180. *İmam Bakır (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Akılsızlık gibi bir
musibet, yakın azlığı
gibi bir akılsızlık,
korkusuzluk gibi bir
yakın azlığı ve korkuyu
kaybetme hüznünün

azlığı gibi bir
korkusuzluk yoktur.”²⁰⁷

5181. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ın azabından
korkmak, takva
sahiplerinin
ahlakıdır.”²⁰⁸

5182. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ın
haşyeti/korkusu
imanın toplamıdır.”²⁰⁹

5183. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ın sizi
kendisinden
sakındırdığı gibi
Allah’tan sakının ve
O’ndan etkileri
üzerinizde aşıkâr
olacağı şekilde
korkun.”²¹⁰

5184. *İmam Zeyn’ul-
Abidin (a.s)* *şöyle
buyurmuştur:* “Ey
Ademoğlu! Korkuyu iç
giysin ve hüznü dış
giysin kıldığın
müddetçe hayırdan
ayrılmazsın.”²¹¹

204 Secde suresi, 16. ayet

205 Gurer’ul-Hikem, 664

206 el-Bihar, 78/164/1

207 a.g.e. s. 165/1

208 Gurer’ul-Hikem, 1757

209 a.g.e. 5091

210 Tezkiret’ul-Havas, 136

211 Emali et-Tusi, 115/176

5185. *İmam Ali (a.s), vefat esnasında oğlu Hasan'a yaptığı vasiyetinde şöyle buyurmuştur:* “Sana gizli ve açık işlerinde Allah’tan korkmanı tavsiye ederim.”²¹²

5186. *İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Uzun yolu kat etmek için uzun korkudan yardım dileyin.”²¹³

5187. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Hikmetin başı Allah korkusudur.”²¹⁴

5188. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Hayrın toplamı Allah korkusudur.”²¹⁵

5189. *Hafs şöyle diyor:* “Musa b. Cafer’den daha çok nefsi hakkında korkan ve insanlar içinde ondan daha ümitli olan birisini görmedim.”²¹⁶

5190. *İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Şüphesiz Allah

insanları toplayınca içlerinde bir münadi şöyle seslenir: Ey İnsanlar! Şüphesiz bugün Allah’a en yakın olanınız Allah’tan en şiddetli korkanınızdır.”²¹⁷

5191. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Allah nezdinde insanların en yücesi, Allah’tan en çok korkandır.”²¹⁸

1134. Bölüm Allah’tan O’nu Görüyormuşsun Gibi Kork

5192. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Üç şey kurtarıcıdır: ...O’nu görüyormuşsun gibi gizlide Allah’tan korkmak. Şüphesiz sen O’nu görmesen de o seni görmektedir.”²¹⁹

5193. *İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur:* “O’nu görüyormuşsun gibi Allah’tan kork. Sen

212 el-Bihar, 42/203/7

213 a.g.e. 77/440/48

214 a.g.e. s. 133/43

215 el-Mevazîl-Adediyye, 32

216 el-Bihar, 48/111/18

217 a.g.e. 78/41/25

218 a.g.e. 77/180/10

219 el-Bihar, 70/7/5

O’nu görmesen de şüphesiz o seni görüyor. O’nun seni görmediğini sanırsan şüphesiz kafır olursun. O’nun seni gördüğünü bildiğin halde, insanlardan gizli Allah’ın huzurunda günah işlersen şüphesiz O’nu seni görenlerin en düşüğü kılmış olursun.”²²⁰

5194. Resulullah (s.a.a)
“Ali’ye (a.s) yaptığı bir vasiyetinde şöyle buyurmuştur: “Sana bir takım hasletlere sahip olmanı tavsiye ediyorum. Onları benden belleyip ezberle... Üçüncüsü zikri yüce olan Allah’tan, O’nu görüyormuşsun gibi korkmandır.”²²¹

1135. Bölüm Allah’tan Korkmak Allah’ı

Tanımak Miktarıncadır

Kur’an:

“İnsanlar, yerde yürüyenler ve davarlar da böyle türlü türlü renktedirler. Allah’ın kulları arasında O’ndan korkan, ancak ve ancak alimlerdir. Doğrusu Allah güçlüdür, bağışlayandır.”²²²

5195. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Allah’ı en iyi bilen kimse, Allah’tan en çok korkan kimsedir.”²²³

5196. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “İnsanlardan münezzeh olan Allah’ı en iyi bilen kimse, O’ndan en çok korkan kimsedir.”²²⁴

5197. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Al-i Davud hikmetinde şöyle yer almıştır: “Ey Ademoğlu! Kalbin katılaşmış, Allah’ın

220 a.g.e. s. 386/48

221 el-Kaî, 8/79/33

222 Fatır suresi, 28. ayet

223 el-Bihar, 70/393/64

224 Gurer’ul-Hikem, 3121

azametini unutmuşsun. Eğer Allah'ı tanımış ve azametini bilmiş olsaydın her zaman O'ndan korku içinde olurdun.”²²⁵

5198. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Allah'ı tanıyan kimse Allah'tan korkar. Allah'tan korkan kimse ise nefsini dünyadan çekip alır.”²²⁶

5199. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Kendini en çok tanıyan kimse, rabbinden en çok korkandır.”²²⁷

bak. el-İlm, 2883; el-Ma'rife(3), 2609. Bölüm

1136. Bölüm Mümin İki Korku İçindedir

5200. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Bilin ki şüphesiz mümin iki korku arasında amel eder: Ömründen geçen ve Allah'ın o konuda ne

yapacağını bilmediği zaman ile Allah'ın hakkında ne hüküm vereceğini bilmediği baki kalan eceli arasında. O halde mümin kul kendisinden kendisi için, dünyadan ahireti için, gençliğinde yaşlılığı için, hayatından ölmeden önce nasibini alsın. Muhammed'in ruhu elinde olana andolsun ki bu dünyadan sonra artık bir özür ve tövbe, bu dünyadan sonra cennet veya ateş dışında bir yurt yoktur.”²²⁸

5201. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Mümin iki korku arasındadır: Allah'ın ne yapacağını bilmediği geçmiş günahı ile helak edici neler kazanacağını bilmediği geri kalan ömrü arasında. Bu yüzden mümin sadece korku ile sabahlar ve

225 Emali et-Tusi, 203/346

226 el-Kafi, 2/68/4

227 Gurer'ul-Hikem, 3126

228 el-Kafi, 2/70/9

mümini sadece korku ıslah eder.”²²⁹

5202. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz mümin her ne kadar iyilik sahibi de olsa korku içinde sabahlar ve her ne kadar iyilik sahibi de olsa korku içinde akşamlar. Zira mümin iki halet içindedir. Allah’ın ne yapacağını bilmediği geçmiş zaman ile yaklaşan ve helak edici işlerden nelere maruz kalacağını bilmediği gelecek zaman arasında”²³⁰

1137. Bölüm Mümin Korku ve Ümit İçindedir

Kur’an:
“Geceleyin secde ederek ve ayakta durarak boyun bükün, ahiretten çekinen, Rabbinin rahmetini dileyen kimse küfreden kimse gibi olur mu?

De ki: “Bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Doğrusu ancak akıl sahipleri öğüt alırlar.”²³¹

5203. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ın rahmet miktarını bilecek olsaydınız ona dayanır ve çok az amel ederdingiz. Allah’ın gazabının miktarını bilseydiniz asla kurtulamayacağınızı sanırdınız.”²³²

5204. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Mümin Allah nezdinde olan cezayı bilseydi, hiçbir mümin cennete tamahlanmazdı. Kafir de Allah nezdinde olan rahmeti bilseydi asla cennetten ümidini kesmezdi.”²³³

5205. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Mümine Allah’tan cehennem gibi seyreliyormuş gibi

229 a.g.e. s. 71/21

230 el-Bihar, 70/382/34

231 Zümer suresi, 9. ayet

232 Kenz’Ul-Ummal, 5894

233 a.g.e. 5867

korkması ve cennet ehlerindenmiş gibi Allah'tan ümit içinde olması yakışır.”²³⁴

5206. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “En hayırlı amel, korku ve ümidin dengeli oluşudur.”²³⁵

5207. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Allah'tan seni günahlara karşı küstah kılmayacak şekilde ümitli ol. Allah'tan seni rahmetinden ümitsiz kılmayacak şekilde kork.”²³⁶

5208. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Babam şöyle buyuruyordu: “Mümin kulun kalbinde sürekli iki nur olur: Korku nuru ve ümit nuru. Bu tartılırsa ondan ağır gelmez ve o tartılırsa bundan ağır gelmez.”²³⁷

5209. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Lokman'ın oğluna

vasiyetlerinden biri de şuydu: Aziz ve celil olan Allah'tan, huzuruna insanların ve cinlerin hayrıyla da gelsen sana azap edecekmiş gibi kork ve insanların ve cinlerin günahıyla da gelsen seni bağışlayacakmış gibi ümit içinde ol.”²³⁸

5210. “Lokman oğluna
şöyle öğüt vermiştir: “Ey oğulcağızım! İki kalp sahibi ol. Hiç bir ihmalin karışmadığı korkuyla Allah'tan korkan bir kalp²³⁹ ve hiç bir aldanış ve gafletin bulaşmadığı ümitle Allah'tan ümit içinde olan bir kalp.”²⁴⁰

5211. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Kendinize ümit bağlamaktan seni alıkoyan bir korkuyla Rabbinden kork ve Allah'ın korkusundan güvende olmayan

234 Nur'us-Sakaleyn, 4/545/30

235 Gurur'ul-Hikem, 5055

236 el-Bihar, 70/384/39

237 el-Kafi, 2/67/1

238 a.g.e.

239 Kaynakta da aynıdır. Zahiren “bihillah” doğrudur. yani o kalp ile.

240 Tenbih'ul-Havatir, 1/50

ümitli kimse gibi
Allah'tan ümitli ol.”²⁴¹

5212. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Eğer
Allah’tan şiddetli
korkmayı ve Allah
hakkında güzel zanda
bulunmayı (bir araya
getirmeye) gücünüz
yetiyorsa bir araya
toplayın. Şüphesiz
kulun Rabbi
hakkındaki güzel zannı,
Rabbinden korkusu
miktarıncadır. Şüphesiz
Allah’a insanlardan en
güzel zanda bulunan
kimse Allah’tan en
şiddetli bir şekilde
korkandır.”²⁴²

bak. el- Ucb, 2530.
Bölüm

1138. Bölüm (Allah’tan) Korkan İnsanın Nişanesi

Kur’an:
“Ama kim
Rabbinin
azametinden korkup

da kendini
kötülükten
alıkoymuşsa,
varacağı yer şüphesiz
cennettir”²⁴³

5213. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Bir
şey hakkında ümitli
olan kimse o şeyi talep
eder. Bir şeyden korkan
kimse ondan kaçır.
Şehvetle karşılaşınca
korktuğu şey için onu
terketmeyen kimsenin
korkusunu
bilemiyorum!
Kendisine bela inince,
ümit ettiği şey için
sabretmeyen kimsenin
ümidini
bilemiyorum.”²⁴⁴

5214. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Hasta (yalan) olan
Allah korkusu dışında
her korku gerçektir...
Bu birisinin Allah’ın
kullarından birinden
korkduğunda
korkusundan Rabbine
göstermediğini ona
göstermesidir.

241 Gurer’ul-İlham, 5056

242 Nehc’ul-Belağa, 27. mektup

243 Naziat suresi, 40-41. ayetler

244 el-Bihar, 78/51/82

Kullardan korkuyu peşin, yaratıcısından korkuyu ise borç ve vaadeli kılmıştır!”²⁴⁵

5215. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Kul korkulu ve ümitli olmadıkça mümin olamaz. Korktuğu ve ümitli olduğu şey için amel etmedikçe de korkulu ve ümitli olamaz.”²⁴⁶

5216. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz Allah’ın öyle kulları vardır ki ilahi haşyet kalplerini kırmış (parçalamış) da bu yüzden konuşan, akıllı, yürek sahibi ve soylu insanlar oldukları halde konuşmaktan çekinirler. Temiz amellerle Allah’a doğru koşarlar. Çok amellerini Allah nezdinde çok görmez ve O’nun için az amele razı olmazlar. Akıllı ve iyi insanlar oldukları

halde kendilerini kötü görürler.”²⁴⁷

5217. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Korkan insan korkunun dilini düğümlediği kimsedir.”²⁴⁸

5218. *İmam Kazım (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz Allah hakkında düşünmeyen kimse Allah’tan korkmamıştır. Allah’ı düşünmeyen kimse göreceği ve hakikatini kalbinde bulacağı sabit bir marifete bağlanmaz. Sözü amelini teyid eden ve batını zahiriyle uyuyan kimse dışında hiç kimse böyle olamaz.”²⁴⁹

5219. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Cezadan korktuğu halde sakınmayan ve sevap ümit ettiği halde tövbe edip amel etmeyen kimseye şaşarım.”²⁵⁰

245 Nehc’ul-Belağa, 160. hutbe

246 el-Bihar, 70/392/61

247 a.g.e. 69/286/21

248 a.g.e. 78/244/54

249 Tuhef’ul-Ukul, 388

250 el-Bihar, 77/237/1

5220. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Rabbinden korkan
kimse zulmetmekten
sakınır.”²⁵¹

5221. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Önleyici korku gibi
bir korku ve yardım
edici ümit gibi bir ümit
yoktur.”²⁵²

5222. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz şerafet ve
şöhret sevgisi korkan
ve ürken insanın
kalbinde bir araya
toplanmaz.”²⁵³

bak. el-Cah, 648.
Bölüm

1139. Bölüm Korkunun Anlamı

Kur'an:
“Ve onlardan
sonra sizi mutlaka o
yerde yerleştireceğiz.
İşte bu makamımdan
ve tehdidimden
korkanlar içindir.”²⁵⁴

**“Rabbine karşı
durmaktan korkan
kimseye iki cennet
vardır.”²⁵⁵**

5223. İmam Ali (a.s)
“üzerinde korku belirtileri
görülen kimseye bakınca
şöyle buyurdu: “Ne oldu
sana?” O, “Ben
şüphesiz Allah’tan
korkuyorum” dedi.
Bunun üzerine İmam
şöyle buyurdu: “Ey
Allah’ın kulu!
Günahlarından kork.
Kullarının haklarına
zulmetmek hususunda
Allah’ın adaletinden
kork. Seni mükellef
kıldığı hususlarda O’na
itaat et. Seni ıslah eden
hususlarda O’na isyan
etme. Bunları yaptıktan
sonra artık Allah’tan
korkma. Şüphesiz
Allah hiç kimseye
zulmetmez. Asla insana
hak ettiğinden fazla
azab etmez. Sadece
kötü akıbetinden ve
amellerinin değişip

251 a.g.e. 75/309/3

252 a.g.e. 78/164/1

253 el-Kafi, 2/69/7

254 İbrahim suresi, 14. ayet

255 Rahman suresi, 46. ayet

başkalaşmasından
kork. Allah'ın seni kötü
akıbetten güvende
kılmasını istiyorsan bil
ki yaptığın her hayır
Allah'ın fazlı ve
tevfikiyledir. Yaptığın
her kötülük ise Allah'ın
sana verdiği fırsat ve
mühlet hakkındaki
sabrı ve affı iledir.”²⁵⁶

5224. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Rabbinizin
zulmünden korkmayın.
Kendi zulümlerinizden
korkun.”²⁵⁷

5225. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Günahından kork ve
sadece Rabbine ümitli
ol.”²⁵⁸

5226. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Sizden hiç kimse
Rabbinden başkasına
ümit bağlamasın ve
sadece kendi
günahından
korksın.”²⁵⁹

5227. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“İnsana mürüvvetinin
kemali olarak,
kendisine güzel
olmayan şeyleri terk
etmesi... ve salahlı
olarak sadece
günahlarından şiddetle
korkması yeter.”²⁶⁰

5228. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Yaratıcıdan korkunca
O'na doğru koş.
Yaratıktan korkunca
ondan kaç.”²⁶¹

1140. Bölüm Korkunun Meyveleri

Kur'an:
**“Ahiretin
azabından
korkanlara, bunda,
hiç şüphesiz ibret
vardır. Bu, insanların
toplanacağı gündür;
bu, görülecek bir
gündür.”²⁶²**
**“Ve onlardan
sonra yeryüzüne sizi**

256 el-Bihar, 70/392/60

257 Gurer'ul-Hikem, 10234

258 a.g.e. 10161-10162

259 Nehc'ul-Belağa, 82. hikmet

260 el-Bihar, 78/80/66

261 Gurer'ul-Hikem, 4027-4028

262 Hud suresi, 103. ayet

yerleştireceğiz. Bu, makamımdan ve tehdidimden korkan içindir.”²⁶³

“Rabbine karşı durmaktan korkan kimseye iki cennet vardır.”²⁶⁴

“Ama kim Rabbinin azametinden korkup da kendini kötülükten alıkoymuşsa, varacağı yer şüphesiz cennettir.”²⁶⁵

5229. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Korku nefsin günahlardan alıkoyucusu ve isyanların önleyicisidir.”²⁶⁶

5230. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Korku günahlardan güzel bir koruyucudur.”²⁶⁷

5231. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Kalbini düşünceyle

meşgul eden kimse gibi Allah’tan kork. Şüphesiz korku güvenliğin yeri ve nefsi günahlardan alıkoyan zindanıdır.”²⁶⁸

5232. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Korkması çok olanın afeti az olur.”²⁶⁹

5233. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Allah-u Teala’nın, **“Rabbine karşı durmaktan korkan kimse için iki cennet vardır”** ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: Allah’ın kendisini gördüğünü, dediklerini duyduğunu ve hayır ve şer yaptığını her şeyi bildiğini bilen kimseyi bu çirkin şeyler yapmaktan alıkoyar. Rabbine karşı durmaktan korkan ve nefsini isteklerden alıkoyan kimse işte budur.”²⁷⁰

263 İbrahim suresi, 14. ayet

264 Rahman suresi, 46. ayet

265 Naziat suresi, 40-41. ayetler

266 Guerr’ul-Hikem, 1987

267 a.g.e. 9913

268 a.g.e. 5058

269 a.g.e. 8036

270 el-Kafi, 2/70/10

5234. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah’tan hakkıyla korkarsanız, cehaletle birlikte olmayan bir ilim elde edersiniz. Allah’ı hakkıyla tanırırsanız şüphesiz dualarınızla dağlar yerinden sökülür.”²⁷¹

5235. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Korkan kimse gece yol kat eder.”²⁷²

5236. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Korkan kimse gece yol alır. Gece yol alan kimse ise hedefine ulaşır. Bilin ki Allah’ın metası pahalıdır. Bilin ki Allah’ın metası cennettir.”²⁷³

1141. Bölüm Allah’tan Korkandan Her Şey Korkar

5237. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah’tan korkan

kimseden Allah her şeyi korkutur. Allah’tan korkmayan kimseyi ise Allah her şeyden korkutur.”²⁷⁴

5238. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Aziz ve celil olan Allah’tan korkan kimseden her şey korkar. Allah’tan korkmayan kimseyi ise Allah her şeyden korkutur.”²⁷⁵

5239. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah’tan korkan kimseyi münezzeh olan Allah her şeyden güvende kılar. İnsanlardan korkan kimseyi münezzeh olan Allah her şeyden korkutur.”²⁷⁶

5240. *İmam Sadık (a.s), Mualla b. Huneys’e şöyle buyurmuştur:* “Ey Mualla! Allah’tan izzet dile ki Allah da seni aziz kılsın.” Mualla, “Ey İbn-i Resulillah! Nasıl izzet dileyeyim?”

271 Kenz’ul-Ummal, 5881

272 Gurer’ul-Hikem, 7726

273 Kenz’ul-Ummal, 5885

274 el-Kafl, 2/68/3

275 el-Bihar, 77/50/3

276 Gurer’ul-Hikem, 9014-9015

diye sorunca da şöyle
buyurdu: “Ey Mualla!
Allah’tan kork ki her
şeyde senden
korksun.”²⁷⁷

5241. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah’tan sakınan
kimseden Allah her
şeyi korkutur. Allah’tan
sakınmayan kimseyi ise
her şeyden
korkutur.”²⁷⁸

5242. *İmam Hasan*
(a.s) şöyle buyurmuştur:
“Her kim Allah’a kul
olursa Allah her şeyi
ona kul eder.”²⁷⁹

5243. *İmam Hadi (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah’tan sakınan
kimseden sakınılır.”²⁸⁰

Bak, el-İman, 294.
Bölüm

1142. Bölüm Korkunun (azaptan) Güvenlikteki Rolü

277 el-Bihar, 70/382/36

278 Kenz’ul-Ummal, 5883

279 Tenbih’ul-Havati, 2/108

280 el-Bihar, 78/366/2

Kur’an:

“İyi bilin ki,
Allah’ın dostlarına
korku yoktur, onlar
üzülmeyeceklerdir.
Onlar Allah’a iman
etmiş ve O’na karşı
gelmekten
sakınmışlardır.”²⁸¹

“Doğrusu,
“Rabbimiz Allah’tır”
deyip, sonra da
dosdoğru gidenlere
korku yoktur, onlar
üzülmeyeceklerdir.”²⁸²

“Doğrusu iman
edenler, Yahûdiler,
Sabiiler ve
Hıristiyanlardan
Allah’a ve ahiret
gününe iman eden,
salih amel yapan
kimselere korku
yoktur, onlar
üzülmeyeceklerdir.”²⁸³

“Hayır, öyle
değil; iyilik yaparak
kendini Allah’a veren
kimsenin ecri
Rabbinin katındadır.
Onlara korku yoktur,
onlar
üzülmeyeceklerdir.”²⁸⁴

281 Yunus suresi, 62-63. ayetler

282 Ahkaf suresi, 13. ayet

283 Maide suresi, 69. ayet

284 Bakara suresi 112. ayet

*Bak, Ta-Ha, 112;
Cin, 13*

5244. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Her kim bir kötülük veya şehvetle karşılaşır da aziz ve celil olan Allah’ın korkusundan o işten sakınırsa Allah ona ateşi haram kılar, onu büyük dehşetten güvende kılar ve ona kitabında **“Rabbin’e karşı durmaktan korkan kimseye iki cennet vardır”** diye vaad ettiği vaadini gerçekleştirir.”²⁸⁵

5245. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Zavallı Ademoğlu! Fakirlikten korktuğu gibi ateşten de korksaydı, her ikisinden de güvende olurdu. Eğer açıkta halktan korktuğu gibi gizlide de Allah’tan korksaydı, her iki alemdede de saadete ererdi.”²⁸⁶

5246. *İmam Hüseyin (a.s), kendisine, “Rabbinden ne kadar korkuyorsun” diye sorulunca şöyle buyurmuştur: “Kıyamet günü sadece dünyada Allah’tan korkanlar güvende olur” diye buyurdu.”*²⁸⁷

5247. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Allah Tebarek ve Teala şöyle buyurmuştur: “İzzetim ve celalime andolsun ki kulumda iki korkuyu ve iki güvenliği bir araya toplamam. Dünyada benden güvende olursa kıyamet günü onu korkuturum, dünyada benden korkarsa kıyamet günü onu güvende kılarım.”²⁸⁸

5248. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Korku emandır.”²⁸⁹

5249. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Korkan kimse güvende olur.”²⁹⁰

285 el-Bihar, 70/378/25

286 Tenbih’ul-Havâtir, 2/112

287 el-Bihar, 44/192/5

288 el-Bihar, 70/379/28

289 Gurur’ul-Hikem, 75

290 Nehc’ul-Belağa, 208. hikmet

5250. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Korkunun meyvesi
güvendir.”²⁹¹

5251. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Kork
ki güvende olasın ve
güvende olma ki
korkuya düşersin.”²⁹²

5252. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Rabbinden kork ve
rahmetini ümit et ki
korktuğun şeylerden
seni güvende kılsın ve
seni ümit ettiğin şeylere
ulaştırsın.”²⁹³

5253. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Akıllı
insana güvenliğe erme
yolunu bulduğu
takdirde korku üzere
yaşamayı yakışmaz.”²⁹⁴

5254. *İmam Kazım (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Allah
korkanları, korkuları
miktarınca güvende
kılmaz. Lakin onları
keremi ve bağışı

miktarınca güvende
kılar.”²⁹⁵

1143. Bölüm Korkunun Çeşitleri

5255. Korku beş
çeşittir: Havf, haşyet,
vecel, rahbet ve heybet.
Havf; isyankarlar
içindir, haşyet; alimler
içindir, vecel; tevazu
sahipleri içindir, rahbet;
abitler içindir ve heybet
ise arifler içindir. Havf
günahlar sebebiyledir.
Nitekim aziz ve celil
olan Allah şöyle
buyurmuştur:

**“Rabbine karşı
durmaktan korkan
kimse için iki cennet
vardır.”** Haşyet ise
kusuru görme
sebebiyledir. Nitekim
aziz ve celil olan Allah
şöyle buyurmuştur:
**“Şüphesiz Allah’tan
sadece alim kulları
haşyet duyar.”** Vecel
ise hizmeti terk etmek

²⁹¹ Gurur’ul-Hikem, 4591

²⁹² a.g.e. 5054

²⁹³ a.g.e. 5052

²⁹⁴ a.g.e. 10832

²⁹⁵ el-Bihar, 78/314/1

sebebiyledir. Nitekim aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: “Onlar, Allah anılınca kalpleri vecel (korku) ile dolan kimselerdir.” RAhbet ise taksiri görme sebebiyledir. Nitekim aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: “Ümit ve korku içinde bizi çağırırlar.” Heybet ise ariflerin sırrı keşfederken hakkı müşahade etmeleri sebebiyledir. Nitekim aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: “Allah sizleri kendisinden sakındırır.” Ayet, bu manaya işaret etmektedir.”²⁹⁶

1144. Bölüm Allah’tan Başkasından Korkmaktan Sakınmak

²⁹⁶ el-Hisal, 281

²⁹⁷ Al-i İmran, 175. ayet

Kur’an:

“İşte o şeytan ancak kendi dostlarını korkutur, iman etmişseniz onlardan korkmayın, benden korkun.”²⁹⁷

“Allah’ın göndermiş olduklarını tebliğ edenler, Allah’tan korkarlar ve O’ndan başka kimseden korkmazlar. Allah hesap gören olarak yeter.”²⁹⁸

bak. Maide 44. ayet

5256. *İmam Ali (a.s), Allah’tan korktuğunu iddia eden birini kımarken şöyle buyurmuştur:* “Kullarından korkmayı peşin saymakta, yaratıcısından korkmayı ise borç ve vaadeli kabul etmektedir.”²⁹⁹

5257. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Allah Ademoğluna sadece korktuğu kimseyi musallat etmiştir. Eğer Ademoğlu Allah’tan başka hiç kimseden

²⁹⁸ Ahzap suresi, 39. ayet

²⁹⁹ Nehc’ul-Belağa, 160. hutbe

korkmasaydı, Allah kendinden başka hiç kimseyi ona musallat etmezdi. Ademoğlu sadece ümit bağladığı kimseye havale edilmiştir. Ademoğlu eğer, Allah'tan başkasına ümit bağlamasaydı, Allah'tan gayrisine havale edilmezdi.”³⁰⁰

5258. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz mümin Allah'ın dostudur. O'na yardım eder, O'nun için çalışır, O'nun hakkında sadece hak söyler ve O'ndan başkasından korkmaz.”³⁰¹

5259. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Musa, asla kendi nefsinden dolayı korkmadı. Aksine cahillerin galebe çalmasından ve sapıkların devletinden

(hakimiyetinden) korktu.”³⁰²

5260. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“İnsanların en kötüsü rabbi hakkında insanlardan korkan ve insanlar hakkında rabbinden korkmayandır.”³⁰³
bak. Et-Tevekkul, 4183. Bölüm

1145. Bölüm Korkulmaması Gereken Şeyler

Kur'an:

“...Allah yolunda cihat eden, yerinin yermesinden korkmayan bir kavim getirir.”³⁰⁴

“İşte o şeytan ancak kendi dostlarını korkutur, iman etmişseniz onlardan korkmayın, benden korkun.”³⁰⁵

5261. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Allah hakkında hiç bir

³⁰⁰ Kenz'ul-Ummal, 5909

³⁰¹ el-Kafi, 2/171/5

³⁰² Nehc'ul-Belağa, 4. hutbe

³⁰³ Gurur'ul-Hikem, 5740

³⁰⁴ Maide suresi, 54. ayet

³⁰⁵ Al-i İmran suresi, 175. ayet

kınayıcının
kınamasından
korkmayın. Allah
sizlere zarar vermek
isteyen veya
zulmetmeyi arzulayan
kimseler hususunda
size yeter.”³⁰⁶

5262. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Allah
korkusunun
insanlardan korkmasını
engellediği kimseye ne
mutlu!”³⁰⁷

5263. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Allah
hakkında hiç bir
kınayıcının
kınamasından
çekinmeyin.”³⁰⁸

5264. *Ebu Zer şöyle
diyor:* “Allah’ın Resulü
(s.a.a), bana Allah
hakkında hiç bir
kınayıcının
kınamasından
korkmamamı tavsiye
etmiştir.”³⁰⁹

bak. el-Bihar,
71/360, 89. Bölüm

1146. Bölüm Allah’ın Hilesinden Güvende Olmamak Gerekir

Kur’an:

“Onlar Allah’ın
düzeninden güvende
miydiler? Allah’ın
düzeninden ancak
hüsrana uğrayan
kavim güvende
olur.”³¹⁰

“Onlar bir düzen
kurdular. Biz fark
ettirmeden
düzenlerini
bozduk.”³¹¹

5265. *İmam Hüseyin
(a.s) şöyle buyurmuştur:*
“İnsanlar hakkında
günahlarından korkan,
ama kendi günahı
hakkında, kendini
güvende gören
kimselerden olma.
Şüphesiz Allah
Tebarek ve Teala
cennetini kolayca
kimseye vermez, Allah
nezdinde olan şeylere

³⁰⁶ el-Bihar, 78/100/2

³⁰⁷ a.g.e., 77/126/32

³⁰⁸ el-Hisal, 526/13

³⁰⁹ a.g.e. s. 345/12

³¹⁰ A’raf suresi, 99. ayet

³¹¹ Neml suresi, 50. ayet

sadece itaatıyla ve O'nun dilemesiyle ulaşılır.”³¹²

5266. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Her kim Allah’ın düzeninden güvende olursa, güvenliği batıl olur.”³¹³

bak. Ez- Zenb, 1375. Bölüm; el-Mekr, 3699. Bölüm

1147. Bölüm Küstahlıktan Sakınmak

5267. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz, bir kavim, bir çok günah işlediklerinden dolayı, korkuya düştüler ve ilahi azaptan dolayı dehşete kapıldılar. Bir grup gelerek onlara: “Sizin günahlarınız bizim boynumuza” dediler. Bunun üzerine aziz ve celil olan Allah onlara azap indirdi ve şöyle buyurdu: “**Onlar**

benden korktular, ama siz küstahlaştınız.”³¹⁴

5268. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Günahları hakkında ısrar eden kimse rabbinin gazabı karşısında küstahlaşmış olur.”³¹⁵

5269. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Güçlü olan Allah ne de sabırlıdır ve sen, zayıf varlık, Allah’a isyan hususunda ne de küstahsın.”³¹⁶

5270. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz münezzeh olan Allah günahları hususunda küstah ve korkusuz olan kimseye buğz eder.”³¹⁷

1148. Bölüm Bir Şeyden Korkunca Yapılması Gereken Şey

³¹² el-Bihar, 78/121/3

³¹³ Gurur’ul-Hikem, 7764

³¹⁴ el-Bihar, 70/386/49

³¹⁵ Gurur’ul-Hikem, 8764

³¹⁶ a.g.e. 4537

³¹⁷ a.g.e. 3437

5271. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Bir
şeyden korkunca
üzerine git, zira bir
şeyden şiddetle
korkmak, o şeye
teşebbüsten daha
büyüktür.”³¹⁸

5272. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Bir
işin zorluğundan
korkunca, ona karşı sıkı
dur ki sana boyun
eğsin. Zamanın olayları
karşısında çare bul ki
sana kolay gelsin.”³¹⁹

1149. Bölün Korku (Çeşitli)

5273. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Korktuğun bir yere
gelince şu ayeti oku:
“**Rabbim! Beni dahil
edeceğin yere
hoşnutluk ve**

**esenlikle dahil et;
çıkarcacağın yerden
de hoşnutluk ve
esenlikle çıkar.
Katından beni
destekleyecek bir
kuvvet ver.”**
Korktuğun bir kimseyi
görünce de Ayet’el-
Kursi’yi oku.”³²⁰

5274. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Hiç
kimseyi korkutmayan
kimse asla korkmaz.”³²¹

5275. *İmam Rıza (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Küçük günahlar
hususunda Allah’tan
korkmayan kimse,
büyük günahlar
hakkında da Allah’tan
korkmaz.”³²²

bak. el-Bihar,
69/287, 288;
70/378,379 ve 382, 387,
388 Hikayet’ul Haifin

³¹⁸ Nehc’ul-Belağa, 175. hikmet

³¹⁹ Gurur’ul-Hikem, 4108

³²⁰ el-Bihar, 76/247/37

³²¹ Gurur’ul-Hikem, 8955

³²² el-Bihar, 71/174/10

154. Konu

el-Hiyanet Hıyanet

- *el-Bihar*, 75/170, 58. Bölüm *el-Hiyanet*
- *Vesail'uş-Şia*, 13/225, 3. Bölüm *Tabrim'ul Hiyanet*
- *Kenz'ul Ummal*, 3/468, *el-Hiyanet*

bak.

24. Konu, *el-Emanet*, *el-Hiyatet*, 1183. Bölüm; *el-İlm*, 2893. Bölüm;
el-Gll, 3105. Bölüm; *es-Sadik*, 2206. Bölüm

1150. Bölüm Hıyanet

Kur'an:

“Ey iman edenler! Allah'a ve Peygambere karşı hainlik etmeyin ve (hakeza) emanet edilen şeylere bile hıyanet etmeyin.”³²³

Enfal, 58; Hac, 38; Nisa, 107; Yusuf, 52

5276. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Şu dört şeyden biri o eve girince o ev viran olur ve bereketten bayındır olmaz: Hıyanet, hırsızlık, şarap ve zina”³²⁴

5277. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Mümin, hıyanet ve yalan dışında her tabiatı kabullenir.”³²⁵

5278. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “İnsan

bir takım hasletler üzere yoğrulmuştur. Şüphesiz insan hıyanet ve yalan üzere bina edilmemiştir.”³²⁶

5279. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Emanete ihanet eden kimse bizden değildir.”³²⁷

5280. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Bir müslümana ailesi ve malı hususunda ihanet eden kimse bizden değildir.”³²⁸

5281. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Aldatma, hile ve hıyanet ateştedir.”³²⁹

5282. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Hıyanet yalanın kardeşidir.”³³⁰

5283. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Hıyanet ahdini bozmaktır.”³³¹

5284. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur:

³²³ Enfal suresi, 27. ayet

³²⁴ Emali'el-Seduk, 325/12

³²⁵ el- İhtisas, 231

³²⁶ Keşful-Gumme, 2/375

³²⁷ el-Bihar, 75/172/14

³²⁸ el- İhtisas, 248

³²⁹ Mustedrek'ul-Vesail, 9/80/10265

³³⁰ a.g.e. 14/14/15974

³³¹ Gurur'ul-Hikem, 107

“Hıyanet ve iftira aynı köktendir.”³³²

5285. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Hıyanet nifakın başıdır.”³³³

5286. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Hıyanet etmekten sakın. Şüphesiz hıyanet en kötü günahdır ve hain kimse hıyaneti sebebiyle ateşte azap görür.”³³⁴

5287. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Hıyanetten sakın. Hıyanet etmek İslam’dan uzaklaşmaktır.”³³⁵

5288. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Nifakın başı hıyanettir.”³³⁶

5289. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Küfrün başı hıyanettir.”³³⁷

5290. *Ebu Sumeme*
şöyle diyor: “İmam

Bakır’ın (a.s) huzuruna vardım ve şöyle dedim: “Fedan olayım, ben Mekke’ye yakın olmak istiyorum ve Mürciye’den olan birine borçluyum. Bu konuda ne buyuruyorsunuz?”

İmam şöyle buyurdu: “Borcunu öde ve Allah’ı boynunda borç olmaksızın karşılamaya çalış. Zira mümin hıyanet etmez.”³³⁸

5291. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Emanete önem vermeyen kimse hıyanete düçar olur.”³³⁹

5292. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Hıyanet etmek takva azlığının ve din yoksunluğunun göstergesidir.”³⁴⁰

5293. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“İnsanların en kötüsü emanete inanmayan ve

³³² a.g.e. 738

³³³ a.g.e. 969

³³⁴ a.g.e. 2667

³³⁵ a.g.e. 4742

³³⁶ a.g.e. 5227

³³⁷ a.g.e. 5260

³³⁸ İlel’uş-Şerai’, 528/7

³³⁹ Gurur’ul-Hikem, 8616

³⁴⁰ a.g.e. 1431

hıyanetten sakınmayan
kimsedir.”³⁴¹

5294. *İmam Sadık (a.s),*
hesaba çektiği vekilinin
sürekli, “Allah’a yemin
olsun, ben hıyanet etmedin,
Allah’a yemin olsun ben
hıyanet etmedim” demesi
üzerine şöyle buyurmuştur:
“Ey falan! Bana hıyanet
etmen veya malımı zayi
etmen aynıdır.
Şüphesiz hıyanetin
kötülüğü senin
üzerindedir.” *Daba*
sonra şöyle buyurdu:
“Allah’ın Resulü şöyle
buyurmuştur: Eğer
rızkınızdan kaçacak
olursanız, kaçtığınız
ecelin sonunda gelip
size çatması gibi
rızkınız size ulaşınca
kadar peşinizde koşar.
Hıyanet eden kimsenin
o miktarda rızkı azalır
ve kendisine günahı
yazılır.”³⁴²

1151. Bölüm Hain Birine Bile Hıyanet

³⁴¹ a.g.e. 5734 aynı İmam Kazım (a.s)
hakkında nakledilmiştir. Bak. el- el-
Bihar, 78/320/6

Etmekten Sakındırmak

5295. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Sana
hıyanet edene hıyanet
etme, yoksa sen de
onun gibi olursun.”³⁴³

5296. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Sana
güvenen kimseye, sana
hıyanet etmiş olsa bile
hıyanet etme ve seni
kötülese bile düşmanını
kötüleme.”³⁴⁴

5297. *Süleyman b.*
Halid şöyle diyor: “İmam
Sadık’a (a.s) şöyle arz
ettim: Ben birine bir
mal emanet verdim, o
inkar etti ve kendisine
bir şey vermediğime
dair yemin etti. Sonra
onun bir malı elime
geçti. Acaba bu malı
benden alıp inkar ettiği
ve yemin ettiği malın
yerine alabilir miyim?
İmam şöyle buyurdu:
“Eğer o hıyanet ettiyse,
sen hıyanet etme. Onu

³⁴² el-Kafi, 5/304/2

³⁴³ el-Bihar, 103/175/3

³⁴⁴ Gurur’ul-Hikem, 10418

kınadığın işi kendin yapma.”³⁴⁵

5298. *Muaviye b. Ammar İmam Sadık’a (a.s) şöyle arz etti: “Ben birine para emanet ettim. O kendisine bir şey emanet ettiğimi inkar etti. Bir müddet sonra o bana bir mal emanet etti. Acaba onun yanında olan parama karşılık bu malı alabilir miyim? İmam şöyle buyurdu: “Hayır bu hıyanettir.”*³⁴⁶

bak. Nur’us Sakaleyn, 2/144/69

1152. Bölüm Hıyanet ve Hainin Anlamı

5299. *İmam Bakır (a.s), Allah-u Teala’nın “Allah’a ve Resule hıyanet etmeyin ve emanetlerinize hıyanet etmeyin” ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: “Allah’a ve Resule hıyanet, onlara*

isyan etmektir. Emanete hıyanet ise, her insan aziz ve celil olan Allah’ın kendisine farz kıldığı şeylerin emanetçisidir.”³⁴⁷

5300. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Kardeşinin sırrını ifşa etmek hıyanettir. O halde bundan sakının.”*³⁴⁸

5301. *İmam Cevad (a.s) şöyle buyurmuştur: “İnsanın hainlerin emanetçisi olması kendisine hıyanet olarak yeter.”*³⁴⁹

5302. *İmam Sadık (a.s), gözleri görmeyen Ebu Harun’a şöyle buyurmuştur: “Ey Eba Harun! Şüphesiz Allah Tebarek ve Teala hiç bir haini kendisine yakın kılmayacağına dair yemin etmiştir.” Harun, “Hain kimdir?” diye sorunca da şöyle buyurmuştur: “Bir müminden bir*

³⁴⁵ Nur’us-Sakaleyn, 2/144/67

³⁴⁶ a.g.e. h. 68

³⁴⁷ a.g.e. h. 66

³⁴⁸ el-Bihar, 77/89/3

³⁴⁹ a.g.e. 78/364/4

dirhemini esirgeyen
veya dünya malından
bir şeyi ondan alıkoyan
kimsedir.”³⁵⁰

5303. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Herhangi
yaranlarımızdan
birinden bir hacet
hususunda kardeşi
yardım diler de o da
kardeşine o hacetinde
elinden gelen yardımda
bulunmazsa, şüphesiz
Allah’a, Resulüne ve
müminlere hıyanet
etmiştir.”³⁵¹

5304. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Hain
kendisini, başkalarıyla
meşgul eden ve
kendisini bırakıp da
bugünü dünden daha
kötü olan kimsedir.”³⁵²

5305. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Hainin alameti
dörttür: Rahman’a
isyan, komşulara eziyet,
arkadaşlardan nefret ve
tuğyana yakınlık.”³⁵³

1153. Bölüm Hıyanetin Nihayeti

5306. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Hıyanetin nihayeti
sevgili dosta hıyanet ve
ahitleri bozmaktır.”³⁵⁴

5307. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “İlim
hakkında sadık ve halis
olun. Şüphesiz sizden
birinin ilmindeki
hıyaneti, malındaki
hıyanetten daha
şiddetlidir.”³⁵⁵

5308. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Emanetlere hıyanet,
en kötü
hıyanettendir.”³⁵⁶

5309. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz en büyük
hıyanet, ümmetin
hıyaneti ve en çirkin
aldatma önderlerin
aldatmasıdır.”³⁵⁷

³⁵⁰ el-Hisal, 151/185

³⁵¹ el-Bihar, 75/175/7

³⁵² Gurer’ul-Hikem, 2103

³⁵³ Tuhef’ul-Ukul, 22

³⁵⁴ Gurer’ul-Hikem, 6374

³⁵⁵ el-Bihar, 2/68/17

³⁵⁶ Gurer’ul-Hikem, 9310

³⁵⁷ Nehe’ul-Belağa, 26. mektup

1154. Bölüm Hıyanet (Çeşitli)

5310. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “En
kötü insan hain
tüccardır.”³⁵⁸

5311. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Ahde
vefasızlık iki çirkin
hıyanetten biridir.”³⁵⁹

5312. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Cinayetler (hıyanetler)

aşıkâr olunca
bereketler kalkar.”³⁶⁰

5313. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Bazen güvenilir hayır
dileyen kimse de
hıyanet eder ve hıyanet
eden kimse hayır sever
olur.”³⁶¹

5314. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Her
kim zamana güvenirse
zaman kendisine
hıyanet eder.”³⁶²

³⁵⁸ el-Bihar, 103/103/55

³⁵⁹ Gurer’ul-Hikem, 1690

³⁶⁰ a.g.e. 4030

³⁶¹ a.g.e. 7391

³⁶² Nehc’ul-Belağa, 31. mektup

155. Konu

el-Hayr

Hayır-İyilik

bak.

261.Konu, eş-Şerr

el- Eb, 53. Bölüm, el- Ummet, 120, 121, 123. Bölümler, el-Cemal, 536. Bölüm

et-Tesabuk, 1737. Bölüm; es-Sadik, 2216. Bölüm; el-Musta'af, 2373.Bölüm

el- Ucb, 2521-2523. Bölümler, el-Akl, 2806. Bölüm; el-İlm, 2832.Bölüm

el-Amel, 2942. Bölüm, el-Keza(1), 3351. Bölüm, el-Kalb, 3386. Bölüm

1155. Bölüm Hayır

Kur'an:

“Herkes yaptığı iyiliği o gün hazır bulur ve yaptığı kötülükle kendi arasında uzun bir mesafe olmasını diler. Allah sizi kendinden sakındırır ve Allah kullarına karşı şefkatli olandır.”³⁶³

5315. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Ömrünüz boyunca hayrı talep edin. Gücünüz oranında ateşten kaçınin. Şüphesiz cennetin talibi uyumaz ve şüphesiz ateşten kaçan da uyumaz.”³⁶⁴

5316. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Hayır eken kimse çok yakında hayır biçer.”³⁶⁵

5317. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Hayırlı iş kalıcı bir stok ve temiz bir meyvedir.”³⁶⁶

5318. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Hayırlı işe koşun ve başkaları hayırlı işte sizden daha çok hak sahibi olmasın.”³⁶⁷

5319. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Hayır ağacını diken kimse, en tatlı meyvesini toplar.”³⁶⁸

5320. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Her kim hayır işlerse ilk önce kendisine ulaşır.”³⁶⁹

5321. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Hayrı giyinen kimse, şerden soyunur.”³⁷⁰

1156. Bölüm Hayrın Kolaylık ve Zorluğu

³⁶³ Al-i İmran, 30. ayet

³⁶⁴ Kenz'ul-Ummal, 43597

³⁶⁵ el-Bihar, 77/76/3

³⁶⁶ Gurer'ul-Hikem, 6545

³⁶⁷ a.g.e. 6151

³⁶⁸ a.g.e. 6442

³⁶⁹ a.g.e. 8177

³⁷⁰ a.g.e. 8085

5322. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Hayır, kötü işten daha kolaydır.”³⁷¹

5323. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Sizler, günahı sizlere haram kılan ve itaat yolunu sizlere kolaylaştıran kimsenin gözleri önündesiniz.”³⁷²

5324. *İmam Bakır (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz hayır dünya ehline, kıyamet günü tartılarında ağırlık ettiği miktarda ağırdır.”³⁷³
bak. el-Cennet, 551. Bölüm; el-Hakk, 888. Bölüm

1157. Bölüm Hayırların Toplamı

5325. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz hayır tümüyle üç haslette toplanmıştır: Bakmak, susmak ve konuşmak.

İçinde ibret alma olmayan her bakış hatadır. İçinde düşünce olmayan her sükut gaflettir. İçinde zikir olmayan her konuşma ise kuru gürültüdür. Bakışı ibret, susması düşünce ve sözü zikir olan, hatasına ağlayan ve insanların şerrinden güvende olduğu kimseye ne mutlu!”³⁷⁴

5326. *İmam Zeyn’ul-Abidin (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Ben hayrın tümüyle insanların elinde olan şeylere tamahın kesilmesinde toplandığını gördüm.”³⁷⁵

5327. *İmam Bakır (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah-u Teala Adem’e (a.s) şöyle vahyetti: “Ey Adem! Şüphesiz ben senin için hayrı tümüyle dört kelimeye topladım. Onlardan biri benim içindir. Biri

³⁷¹ a.g.e. 1199

³⁷² Nehc’ul-Belağa, 151. hutbe

³⁷³ el-Hisal, 17/61

³⁷⁴ Emali’el-Seduk, 32/2

³⁷⁵ el-Bihar, 73/171/10

senin içindir. Biri benimle senin aradaki şeydedir. Birisi de seninle insanlar arasındaki şeylerdedir. Benim için olan şey, bana ibadet etmen ve bana bir şeyi şirk koşturmadır. Senin için olan şey, seni en muhtaç olduğun şeyle mükafatlandırmamdır. Seninle benim aramda olan ise senin dua ve benim de icabet etmemdir. Seninle insanlar arasında olan ise kendin için beğendiğin şeyi insanlar için de beğenmendir.”³⁷⁶

5328. *İmam Zeyn’ul-Abidin (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Hayır tümüyle insanın nefsini korumasıdır.”³⁷⁷

5329. *İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Hayır tümüyle önündedir ve şer de tümüyle önündedir. Hayır ve

şerri sadece ahiretten sonra göreceksin. Zira aziz ve celil olan Allah şüphesiz hayrı tümüyle cennette ve şerri ise tümüyle ateşte karar kılmıştır.”³⁷⁸

5330. *İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Sizden biri az bir amelle hayrın tümüne erişse ne olurdu?” Ravi, “Fedan olayım hangi işle?” diye sorunca İmam şöyle buyurdu: “Şialarımızdan olan müminleri sevindirerek bizi sevindirmekle!”³⁷⁹

5331. *İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Üç şey hayırların toplamıdır: Nimet ihsanında bulunmak, ahitlere bağlı kalmak ve sila-i rahimde bulunmak.”³⁸⁰

5332. *İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Hayrın tümü baki kalacak şeyler için amel etmek ve fani olan

³⁷⁶ a.g.e. 75/26/8

³⁷⁷ Tuhef’ul-Ukul, 278

³⁷⁸ a.g.e. 306

³⁷⁹ el-Bihar, 74/312/69

³⁸⁰ Gurur’ul-Hikem, 4675

şeyleri küçümsemekte toplanmıştır.”³⁸¹

5333. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Hayrın tümü Allah için dostluk kurmak, Allah için düşmanlık etmek, Allah için sevmek ve Allah için buğzetmekte toplanmıştır.”³⁸²

5334. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Kötülük tümüyle bir evde toplanmış, anahtarı da dünya sevgisi karar kılınmıştır. Hayır ise tümüyle bir evde toplanmış ve anahtarı ise dünyadan yüz çevirmek (zühd) karar kılınmıştır.”³⁸³

5335. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Her kim yumuşak huyluluktan mahrum olursa tüm hayırlardan mahrum olmuştur.”³⁸⁴

5336. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:

“Şüphesiz hayır tümüyle akılla derkedilir ve aklı olmayanın dini yoktur.”³⁸⁵

5337. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “İlim her hayrın, cehalet ise her kötülüğün başıdır.”³⁸⁶

5338. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz hayır tümüyle ölçüsünü ve değerini bilen kimsededir.”³⁸⁷

5339. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Hayır tümüyle nefsinin ölçüsünü ve değerini bilen kimsededir.”³⁸⁸

5340. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Hayrın tümü Allah’tan haşyet (korku) içinde olmakta toplanmıştır.”³⁸⁹

bak. eş-Şerr,
1975.Bölüm; es-Selah,

³⁸¹ a.g.e. 4735

³⁸² a.g.e. 4781

³⁸³ Mişkat’ul-Envar, 264

³⁸⁴ Tuhef’ul-Ukul, 49

³⁸⁵ el-Bihar, 77/158/143

³⁸⁶ a.g.e. s. 175/9

³⁸⁷ el- İrşad, 1/231

³⁸⁸ Tenbih’ul-Havatir, 2/115

³⁸⁹ a.g.e. s. 122

1850. Bölüm; el-Akl,
2789.Bölüm

1158. Bölüm Dünya ve Ahiret Hayrına Ulaşma Sebebi

5341. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Eğer
arzuna ulaşmak, dünya
ve ahiret iyiliğine
erişmek istiyorsan
insanların elinde olan
şeylere tamahını kes,
kendini ölümlerden say,
kendini insanlardan hiç
kimseden üstün
zannetme, malını
koruduğun gibi dilini
de koru.”³⁹⁰

5342. *Kufe eblinden
birisi İmam Zeyn’ul-
Abidin’e (a.s) bir mektup
yazarak dünya ve ahiret
hayrını sordu. İmam ona
şöyle cevap verdi:*
“Rahman ve rahim
olan Allah’ın adıyla.
Allah’a hamd ve
Resulüne salat-u
selamdan sonra...

Şüphesiz insanların
gazabına rağmen
Allah’ın rızasını talep
edene Allah insanların
işleri hususunda
kendisine yeter. Her
kim de Allah’ın
gazabına rağmen
insanların
hoşnutluğunu talep
ederse, Allah onu
insanlara havale eder.
Ve’s-selam.”³⁹¹

5343. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya ve ahiret hayrı
sırrı gizlemek ve iyilerle
arkadaşlık etmekte
toplanmıştır.”³⁹²

5344. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Sizlere dünya ve ahiret
hayrının nerede
olduğunu, üzülp
hüzünlendiğinizde de
Allah’ı çağırmanızı ve
Allah’ın da böylece
hüzünlerinizi
gidermesini
söylemeyeyim mi?”
*Onlar, “Ya Resulullah!
Evet söyle!” deyince de şöyle*

³⁹⁰ el-Bihar, 73/168/3

³⁹¹ el- İhtisas, 325

³⁹² el-Bihar, 74/178/17

buyurdu: “Deyiniz ki Allah’tan başka ilah yoktur, Allah rabbimizdir, ona hiç bir şeyi ortak koşmayız.” Sonra da Allah’tan istediğinizi dileyin.”³⁹³

5345. *İmam Ali (a.s)* şöyle *buyurmuştur:* “Şu üç şey her kimde olursa dünya ve ahiret hayrıyla rızıklanmıştır: Onlar şunlardır: Kaza ve kaderden hoşnut olmak, belalara sabretmek ve genişlikte Allah’a şükretmek.”³⁹⁴

5346. *İmam Ali (a.s)* şöyle *buyurmuştur:* “Münezzeh olan Allah kula dünya ve ahiret hayrından herhangi bir şeyi sadece güzel ahlak ve güzel niyeti sebebiyle verir.”³⁹⁵

5347. *Resulullah (s.a.a)* şöyle *buyurmuştur:* “Her kimde dört haslet bulunursa, Allah kendisine dünya ve ahiret hayrını bir araya

toplamıştır.” Kendisine, “O dört haslet nedir ey Allah’ın Resulü?” diye sorulunca şöyle *buyurdu:* “Şükreden bir kalp, zikreden bir dil, orta halli bir ev ve salih bir eş.”³⁹⁶

5348. *Resulullah (s.a.a)* şöyle *buyurmuştur:* “Dört şey kime verilirse şüphesiz kendisine dünya ve ahiret hayrı verilmiştir: Sabreden bir beden, zikreden bir dil, şükreden bir kalp ve salih bir eş.”³⁹⁷

5349. *İmam Ali (a.s)* şöyle *buyurmuştur:* “Dört şey kime verilmişse şüphesiz kendisine dünya ve ahiret hayrı verilmiştir: Doğru konuşmak, emaneti eda etmek, karın iffeti ve güzel ahlak.”³⁹⁸

5350. *İmam Sadık (a.s)*, kendisini dünya ve ahiret hayrına ulaştıracak ve kendisine çok kısa gelecek bir şeyi soran birine şöyle

³⁹³ a.g.e. 93/311/14

³⁹⁴ Gurur’ul-Hikem, 4670

³⁹⁵ a.g.e. 9670

³⁹⁶ Kenz’ul-Ummal, 30811

³⁹⁷ Mustedrek’ul-Vesail’uş Şia, 2/414/2338, bak. Vesail, 14/23/8

³⁹⁸ Gurur’ul-Hikem, 2142

buyurdu: “Yalan söyleme!”³⁹⁹

5351. *İmam Sadık (a.s)* *şöyle buyurmuştur:* “Üç şey her zaman az bulunur: Allah yolunda kardeş, salih ve Allah’ın dininde kendisiyle ülfet edilen bir eş ve kemal sahibi bir çocuk. Her kim bu üçünden birine sahip olursa, dünya ve ahiret hayrına ulaşmış ve dünyadan bir çok nasip elde etmiş olur.”⁴⁰⁰

5352. *Resulullah (s.a.a)* *şöyle buyurmuştur:* “Her kime dünyada dört haslet verilmişse şüphesiz kendisine dünya ve ahiret hayrı verilmiş ve her ikisinden de nasip elde etmiş sayılır: Kendisini Allah’ın haramlarından koruyan takva, kendisiyle insanlar arasında yaşadığı güzel ahlak, cahilin cehaletini defeden bir hilim, dünya ve ahiret

işlerinde kendisine yardımcı olan salih bir eş.”⁴⁰¹

5353. *İmam Bakır (a.s)* *şöyle buyurmuştur:* “Ali’nin (a.s) kitabında Allah Resulünün (s.a.a) minberinde şöyle buyurduğunu gördük: Kendisinden başka ilah olmayana andolsun ki mümine dünya ve ahiret hayrı sadece Allah hakkındaki güzel zannı, ümidi, güzel ahlakı ve müminlerin gıybetini etmekten sakınması sebebiyle verilmiştir.”⁴⁰²

5354. *İmam Ali (a.s)* *şöyle buyurmuştur:* “Adamın biri Peygamber’e (s.a.a) gelerek şöyle dedi: “Bana öyle bir amel öğret ki Allah ve yaratıkları beni sevsin, Allah servetimi çoğaltsın, beni sağlıklı kılsın, ömrümü uzatsın ve beni seninle haşretsın.” Peygamber

³⁹⁹ Tuhef’ul-Ukul, 359

⁴⁰⁰ el-Bihar, 74/282/3

⁴⁰¹ Emali’et-Tusi, 577/1190

⁴⁰² el-Kafi, 2/71/2

(s.a.a) şöyle buyurdu: “Bu altı hasletin altı haslete ihtiyacı vardır. Allah’ın seni sevmesini istiyorsan ondan kork ve sakın. Yaratıkların seni sevmesini istiyorsan onlara ihsanda bulun ve ellerinde olan şeyleri terk et. Allah’ın malını çoğaltmasını istiyorsan malını temizle, Allah’ın seni sağlıklı kılmasını istiyorsan çok sadaka ver. Allah’ın ömrünü uzatmasını istiyorsan sıla-i rahimde bulun. Allah’ın seni benimle mahşur kılmasını istiyorsan vahit ve kahhar olan Allah huzurunda uzun secdelerde bulun.”⁴⁰³

1159.Bölüm Hayrın Anlamı

5355. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Hayır, malının veya

evladının çoğalması değildir. Şüphesiz ki hayır ilminin çoğalması, hilminin büyümesi ve rabbine ibadet sayesinde insanlar arasında yücelmendir. O halde eğer iyilik yapmış olursan, Allah’a hamdedersin; eğer kötülük etmiş olursan, Allah’tan bağışlanma dilersin.”⁴⁰⁴

5356. *İmam Hasan (a.s)* *şöyle buyurmuştur:*
“İçinde şer olmayan hayır; nimetle birlikte olan şükür ve nazil olan belalara karşı sabırdır.”⁴⁰⁵

5357. *İmam Ali (a.s)* *şöyle buyurmuştur:*
“Sonrası ateş olan hayır hayır değildir ve sonrası cennet olan şer şer değildir.”⁴⁰⁶

⁴⁰³ el-Bihar, 85/164/12

⁴⁰⁴ Nehc’ul-Belağa, 94. hikmet, Şerh-i Nehc’ul-Belağa-i İbn-i Ebi’l-Hadid, 18/250

⁴⁰⁵ Tuhef’ul-Ukul, 234

⁴⁰⁶ Nehc’ul-Belağa, 387. hikmet

1160. Bölüm

Allah bir Kulun Hayrını Dileyince

5358. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Allah bir kulun hayrını dileyince onu dünyaya zahid (itinasız) kılar, dininde fakih eder, ona ayıplarını gösterir. Bu üç haslet her kime verilmişse kendisine dünya ve ahiret hayrı verilmiştir.”⁴⁰⁷

5359. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Allah bir kulun hayrını dileyince onu dininde fakih kılar ve ona kemalini ilham eder.”⁴⁰⁸

5360. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Aziz ve celil olan Allah bir kulun hayrını dileyince onu dinde fakih kılar, dünyaya itinasız yapar ve ona kendi ayıplarını gösterir.”⁴⁰⁹

5361. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Allah bir kulun hayrını dileyince karnını ve tenasül organını iffetli kılar (günahlardan korur).”⁴¹⁰

5362. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Allah bir kulun hayrını dileyince ona kanaati ilham eder ve eşini ıslah eder.”⁴¹¹

5363. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Allah bir kulun hayrını dileyince onu dinde fakih kılar ve kendisine yakın ilham eder.”⁴¹²

5364. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Allah bir kulun hayrını dileyince ona iktisatlı olmayı, güzel idare etmeyi ilham eder, onu kötü idare etmekten ve israftan korur.”⁴¹³

5365. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Allah bir kulun hayrını dileyince ona doğru bir

⁴⁰⁷ el-Bihar, 73/55/28

⁴⁰⁸ Kenz’ul-Ummal, 2890

⁴⁰⁹ el-Bihar, 77/80/3

⁴¹⁰ Gurur’ul-Hikem, 4114

⁴¹¹ a.g.e. 4115

⁴¹² a.g.e. 4133

⁴¹³ a.g.e. 4138

akıl ve dürüst bir amel
bağışlar.”⁴¹⁴

5366. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Allah
bir kulun hayrını
dileyince karnını
yiyeceklerden ve
tenasül organını
haramlardan iffetli kılar
(korur).”⁴¹⁵

5367. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Allah
bir kulun hayrını
dileyince kendisi için
nefsinden emreden ve
sakındıran bir vaiz
karar kılar.”⁴¹⁶

5368. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Allah
bir kulun hayrını
dileyince onu över.”
Kendisine, “Nasıl över?”
denilince şöyle buyurdu:
“Ölümünden önce
kendisi için salih bir
amel kapısını açar ve
sonra kendine doğru
canını alır.”⁴¹⁷

5369. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Allah
bir kulun hayrını

dileyince onu
çalıştırır.” Kendisine,
“Nasıl çalıştırır?”
denilince şöyle buyurdu:
“Ölüm anında
etrafındakiler
kendisinden hoşnut
olsun diye ona salih bir
amel kapısı açar.”⁴¹⁸

5370. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Allah
bir kulun hayrını
dileyince onu
uykusunda kınar.”⁴¹⁹

5371. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Allah
bir kulun hayrını
dileyince ölümünden
önce onu temizler.”
Kendisine, “Kulu
temizleyen şey nedir?” diye
sorulunca şöyle buyurdu:
“Ona salih bir amel
ilham eder ve sonra
canını alır.”⁴²⁰

5372. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Allah
bir kulun hayrını
dileyince kendisine
kalbinin kilidini açar,
içine yakın ve doğruluk

⁴¹⁴ a.g.e. 4113

⁴¹⁵ a.g.e. 4116

⁴¹⁶ Kenz’ul-Ummal, 30762

⁴¹⁷ a.g.e. 30763

⁴¹⁸ a.g.e. 30764

⁴¹⁹ a.g.e. 30765

⁴²⁰ a.g.e. 30767

koyar. Böylece kalbini gittiği yoldan haberdar kılar ve kendisine selim bir kalp, doğru bir dil, güzel bir huy, duyan bir kulak ve gören bir göz bağışlar.”⁴²¹

5373. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz aziz ve celil olan Allah bir kulun hayrını dileyince kalbinde beyaz bir nokta icad eder. Neticede kalp hakkı aramaya koyulur ve o zaman yuvasına dönen bir kuştan daha hızlı bir şekilde sizin inancınıza yönelir.”⁴²²

5374. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah-u Teala şöyle buyurmuştur:
“...Yarattığım, sonra hidayet ettiğim, sonra ahlakını güzelleştirdiğim ve cimriliğe düşürmediğim kulun hayrını istemiş olurum.”⁴²³

5375. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Allah Tebarek ve Teala bir kulun hayrını dilerse kalbinde nurdan bir nokta icad eder, kalbin kulaklarını açar ve kendisine yol gösteren bir meleği vekil kılar. Allah bir kulun kötülüğünü dileyince kalbinde siyah bir nokta icad eder, kalbinin kulaklarını kapatır ve ona saptırıcı bir şeytanı vekil kılar.”
Sonra şu ayeti okudu:
“Allah hangi kulunun hidayetini dilerse, kalbini İslam için açar.”⁴²⁴

5376. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Allah bir kulun hayrını dileyince göğsünü İslam için açar. Kendisine bunu verince de artık dilini hak üzere konuşturur, kalbini hakka bağlar, böylece hakla amel

⁴²¹ Kenz’ul-Ummal, 30768

⁴²² el-Bihar, 78/292/2

⁴²³ a.g.e. 73/307/33

⁴²⁴ et-Tevhid, 415/14

eder. Allah kendisine bunları toplayınca da İslam'ı kemale ulaştır.”⁴²⁵

1161. Bölüm Allah Bir Kavmin Hayrını Dileyince

5377. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Allah bir kavmin hayrını dileyince fakihlerini arttırır ve cahillerini azaltır. Böylece fakih konuşunca, dostlar bulur. Cahil konuştuğunda ise yenilir. Allah bir kavmin de kötülüğünü isteyince cahillerini çoğaltır, fakihlerini azaltır. Böylece cahil konuşunca kendisine yardımcıları bulur, fakih konuştuğunda ise mahkum edilir.”⁴²⁶

5378. *İmam Bakır (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Allah bir kavmin hayrını dileyince onları duyucu

kılar. Duymayan kimseye Allah duyursa bile o gerisin geriye yüz çevirir ve hiç duymamış gibi davranır.”⁴²⁷

5379. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz Allah Tebarek ve Teala bir kavmin beka ve rüştünü irade ederse onlara iktisatlı ve iffetli olmayı nasip eder. Allah bir kavmin yok olmasını dilerse kendilerine (kendilerinden veya başkaları tarafından) hıyanet kapısını açar. **“kendilerine verilene sevinince ansızın onları yakaladık da umutsuz kalıverdiler.”**⁴²⁸

bak. el- Ummet, 120. Bölüm; ed- Devlet, 1283. Bölüm

⁴²⁵ el-Kafi, 8/13/1

⁴²⁶ Kenz'ul-Ummal, 28692

⁴²⁷ el-Kafi, 1/229/3

⁴²⁸ Dur'ul-Mensur, 3/270

1162. Bölüm Allah Bir Ailenin Hayrını Dileyince

5380. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Allah
bir ailenin hayrını
dileyince onları dinde
fakih kılar, küçükleri
büyüklerini sayar;
kendilerine aile
ilişkilerinde samimiyet
ve harcamalarında orta
yol ve tutumluluğu
nasip eder. Kendilerine
ayıplarını gösterir.
Böylece ondan tövbe
ederler. Allah onlara
bundan başkasını
dilerse onları kendi
hallerine bırakır.”⁴²⁹

1163. Bölüm Hayırlı İşlerde Acele Etmeye Teşvik

5381. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Başka bir işle
meşguliyetten dolayı

mahrum kalmamak için
hayırlı işlere koşun.”⁴³⁰

5382. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Hayırlı bir işi yapmaya
niyetlenince onu
erteleme. Şüphesiz
Allah Tebarek ve Teala
bazen kendisine itaatle
meşgul olan bir kuluna
bakar ve şöyle der:
İzzetime ve celalime
andolsun ki bundan
sonra sana azap
etmeyeceğim.”⁴³¹

5383. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Babam şöyle
buyuruyordu: “Hayırlı
bir işe niyetlenince
acele davran. Şüphesiz
ne olacağını
bilemezsin.”⁴³²

5384. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Her
kimin yüzüne hayır
kapısı açılırsa bu
fırsattan istifade
etmelidir. Zira bu
kapının yüzünün ne

⁴²⁹ Kenz’ul-Ummal, 28691

⁴³⁰ el-Hisal, 620/10

⁴³¹ el-Bihar, 71/217/20

⁴³² el-Kafi, 2/142/3

zaman kapanacağını
bilemez.”⁴³³

5385. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Sizden biri hayırlı bir
işe veya birine fayda
vermeye niyetlenince
sağında ve solunda iki
şeytan hazır olur. Bu
yüzden bu iki şeytan
kendisini ondan alı-
koymadan acele
davranmalıdır.”⁴³⁴

5386. *İmam Bakır (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Her
kim hayırlı bir işe
himmet ederse acele
davranmalıdır.
Şüphesiz ertelenen her
işten şeytan bir fırsat
elde eder.”⁴³⁵

5387. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Allah acele
yapılan hayrı sever.”⁴³⁶

5388. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Hayırlı işte acele
davran ki doğruyu
bulasın.”⁴³⁷

bak. el-İclev,
2539.Bölüm ve 2540.
Bölüm; et-Tesabuk, 1737.
Bölüm

1164. Bölüm Hayrın Farklı Anlamları

5389. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Kardeşlerinin en
hayırlısı sana mali
yardımda bulunmaktadır.
Ondan daha hayırlısı
ise sana kifayet
edendir.”⁴³⁸

5390. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “En
hayırlı malın, sana
hacetin hakkında
yardımcı olandır.”⁴³⁹

5391. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Hakkında sabrettiğin
en hayırlı kimse
kendisinden başka
çarenin olmadığı
kimsedir.”⁴⁴⁰

5392. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “En

⁴³³ el-Bihar, 77/165/2

⁴³⁴ el-Kafi, 2/143/8

⁴³⁵ el-Bihar, 71/225/38

⁴³⁶ el-Kafi, 2/142/4

⁴³⁷ Gurur’ul-Hikem, 4361

⁴³⁸ el-Bihar, 78/12/70

⁴³⁹ a.g.e.

⁴⁴⁰ a.g.e.

hayırlı arkadaşlar dört kişilik arkadaşlardır, en hayırlı seriyye dört yüz kişilik seriyyedir, en hayırlı ordu ise dört bin kişilik ordudur.”⁴⁴¹

5393. *İmam Zeyn’ul-Abidin (a.s) şöyle buyurmuştur:* “İşlerin en hayırlı anahtarı doğruluktur. En hayırlı mühürleri ise vefadır.”⁴⁴²

5394. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “En hayırlı din İbrahim’in (a.s) dinidir.”⁴⁴³

5395. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “En hayırlı sünnet Muhammed’in sünnetidir.”⁴⁴⁴

5396. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “En hayırlı azık takvadır.”⁴⁴⁵

5397. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “En hayırlı ilim fayda verendir.”⁴⁴⁶

5398. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “En hayırlı amel fayda verendir.”⁴⁴⁷

5399. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “En hayırlı hidayet uyulandır.”⁴⁴⁸

5400. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “En hayırlı zenginlik nefis zenginliğidir.”⁴⁴⁹

5401. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Kalbe atılan en hayırlı şey yakındır.”⁴⁵⁰

5402. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “En hayırlı el infak eden eldir.”⁴⁵¹

5403. *İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:* “En hayırlı belde sana tahammül edendir.”⁴⁵²

1165. Bölüm İnsanların En Hayırlıları

⁴⁴¹ el-Hisal, 202/15

⁴⁴² el-Bihar, 78/161/21

⁴⁴³ el- İhtisas, 342

⁴⁴⁴ a.g.e.

⁴⁴⁵ el-Bihar, 77/114/8

⁴⁴⁶ a.g.e.

⁴⁴⁷ el- İhtisas, 342

⁴⁴⁸ Emali’el-Seduk, 394/1

⁴⁴⁹ a.g.e.

⁴⁵⁰ a.g.e. 395/1

⁴⁵¹ el-Bihar, 77/149/74

⁴⁵² Nehc’ul-Belağa, 442. hikmet

Kur'an:
“Güçlü ve
anlayışlı olan
kullarımız İbrahim,
İshak ve Yakup'u da
an. Biz onları ahiret
yurdunu düşünen,
içten bağlı kimseler
kıldık. Doğrusu onlar
katımızda seçkin,
hayırlı
kimselerdendirler.
İsmail'i, Elyesa'yı,
Zülkifl'i de an. Hepsi
iyilerdendir.”⁴⁵³

5404. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz en
hayırlılarınız takva
sahibi, temiz, elleri açık
(cömert) olan, kötü dilli
ve şehvetine düşkün
olmayan, anne
babasına iyilik eden ve
ailesini başkasına
muhtaç etmeyendir.”⁴⁵⁴

5405. İmam Ali (a.s),
ażîz ve celil olan Allah
nezdinde insanların en
hayırlıları sorulunca şöyle
buyurmuştur: “Allah’tan
en çok korkan, en çok
takva üzere amel eden

ve dünyadan en çok
yüz çevirendir.”⁴⁵⁵

5406. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “En
hayırlılarınız, en
cömertleriniz, en
kötüleriniz ise en
cimrilerinizdir.”⁴⁵⁶

5407. Resulullah (s.a.a),
kendisine, “insanların en
hayırlısı olmayı istiyorum”
diyen birine şöyle
buyurmuştur: “İnsanların
en hayırlısı, insanlara
fayda veren kimsedir.
O halde insanlara
faydalı ol.”⁴⁵⁷

5408. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“İnsanların en hayırlısı,
insanların kendisinden
istifade ettiği
kimsedir.”⁴⁵⁸

5409. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“İnsanların en hayırlısı
insanların kendisinden
faydalandığı kimsedir.”
⁴⁵⁹

5410. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:

⁴⁵³ Sad suresi 45-48. ayetler

⁴⁵⁴ el-Bihar, 70/375/20

⁴⁵⁵ a.g.e. s. 378/24

⁴⁵⁶ a.g.e. 73/307/34

⁴⁵⁷ Kenz’ul-Ummal, 44154

⁴⁵⁸ el-Bihar, 75/23/1

⁴⁵⁹ Gurur’ul-Hikem, 5001

“Şüphesiz kulların en hayırlısı kendisinde şu beş haslet toplanan kimsedir: İyilik ettiğinde sevinir, kötülük ettiğinde mağfiret diler, kendisine iyilik verilince şükreder, belaya uğrayınca sabreder ve zulme uğrayınca bağışlar.”⁴⁶⁰

5411. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“İnsanların en hayırlısı dünyadan yüz çeviren, rağbeti az olan, şehveti ölen, imanı halis olan ve yakini doğru olandır.”⁴⁶¹

5412. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“İnsanların en hayırlısı genişliğinde cömert ve şükredici olandır. İnsanların en hayırlısı darlığında fedakar ve sabırlı olandır.”⁴⁶²

5413. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“İnsanların en hayırlısı,

kalbinden hırsı çıkaran ve rabbine itaatte isteklerine isyan edendir.”⁴⁶³

5414. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“İnsanların en hayırlısı nefsinin şehvetlerinden temizlenen, gazabını söküp atan ve rabbini razı edendir.”⁴⁶⁴

5415. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“İnsanların en hayırlısı gazaplandığında hiliimli (yumuşak) olan, zulme uğradığında bağışlayan ve kendisine kötülük edildiğinde iyilikte bulunandır.”⁴⁶⁵

5416. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“İnsanların en hayırlısı, insanların zahmetine katlanandır.”⁴⁶⁶

5417. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“İnsanların makam açısından en hayırlısı, atının üzerine oturup düşmanına korku salan

⁴⁶⁰ el-Bihar, 78/206/63

⁴⁶¹ Gurer’ul-Hikem, 5031

⁴⁶² a.g.e. 5027-5028

⁴⁶³ a.g.e. 5025

⁴⁶⁴ a.g.e. 5026

⁴⁶⁵ a.g.e. 5000

⁴⁶⁶ a.g.e. 5002

ve düşmanlarının kendisini korkuttuğu kimsedir.”⁴⁶⁷

5418. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “İnsanların en hayırlısı çabuk gazaplanmayan ve hemen hoşnut olan kimsedir.”⁴⁶⁸

1166. Bölüm Müminlerin En Hayırlısı

5419. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “En hayırlınız, Allah’ın nefsi hususunda kendisine yardım ettiği ve neticede nefsinde malik olan kimsedir.”⁴⁶⁹

5420. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “En hayırlınız hızla göç ettiğini bilip, göçü için azık edinendir.”⁴⁷⁰

5421. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “En hayırlınız, görünüşü

sizlere Allah’ı hatırlatandır.”⁴⁷¹

5422. Resulullah (s.a.a),
kendisine, “Ey Allah’ın Resülü! Hangi arkadaş hayırlıdır?” diye sorulunca şöyle buyurmuştur: “Görünüşü sizlere Allah’ı hatırlatan ve konuşması ilminizi arttırandır.”⁴⁷²

5423. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “En hayırlınız sizleri hayırlı işlere davet edendir.”⁴⁷³

5424. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “En hayırlınız günah ve suçlardan münezzeh olanlardır.”⁴⁷⁴

5425. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “En hayırlınız yemek yediren, selamı yayan ve insanlar uyurken namaz kılandır.”⁴⁷⁵

5426. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “En hayırlınız, güzel konuşan, yemek

⁴⁶⁷ Kenz’ul-Ummal, 10657

⁴⁶⁸ a.g.e. 43588

⁴⁶⁹ Tenbih’ul-Havatir, 2/122

⁴⁷⁰ a.g.e. 2/123

⁴⁷¹ a.g.e.

⁴⁷² Emali’et-Tusi, 157/262

⁴⁷³ Tenbih’ul-Havatir, 2/123

⁴⁷⁴ a.g.e.

⁴⁷⁵ el-Hisal, 91/32

yediren ve gece insanlar
uyurken namaz kılan
kimsedir.”⁴⁷⁶

1167. Bölüm İşlerin En Hayırlısı

5427. *İmam Kazım (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“İşlerin en hayırlısı, en
itidalli olanıdır.”⁴⁷⁷

5428. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“İşlerin en hayırlısı,
farzlardır, işlerin en
kötüsü ise bidatlardır.”⁴⁷⁸

5429. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“İşlerin en hayırlısı,
yakini ortaya
çıkarandır.”⁴⁷⁹

5430. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“İşlerin en hayırlısı
akıbet açısından en
hayırlı olanıdır.”⁴⁸⁰

5431. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:

“İşlerin en hayırlısı
tamahtan soyunandır.”⁴⁸¹

5432. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“İşlerin en hayırlısı,
başlangıcı kolay,
neticesi güzel ve akıbeti
övülmüş olanıdır.”⁴⁸²

5433. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“İşlerin en hayırlısı aşırı
gidenin ona geri
döndüğü ve geride
kalanın ona katıldığı
orta yoldur.”⁴⁸³

5434. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Ey
Allah’ın Kulları! Sizlere
ilahi takvayı tavsiye
ediyorum. Şüphesiz
takva kulların tavsiye
edildiği en hayırlı şey ve
Allah indinde, işlerin en
hayırlı sonudur.”⁴⁸⁴

*bak. Eş-Şerr, 1974.
Bölüm*

⁴⁷⁶ el-Bihar, 74/383/93

⁴⁷⁷ a.g.e. 76/292/16

⁴⁷⁸ el- İhtisas, 342

⁴⁷⁹ Gurer’ul-Hikem, 4967

⁴⁸⁰ Emali’el-Seduk, 395/1

⁴⁸¹ Gurer’ul-Hikem, 4973

⁴⁸² a.g.e. 5032

⁴⁸³ a.g.e. 5059

⁴⁸⁴ Nehc’ul-Belağa, 173. hutbe

1168. Bölüm Az da Olsa Hayırlı İşi Küçük Görmekten Sakınma

5435. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Hayırlı işler yapın! Az
da olsa hayırlı şeyi
küçümsemeyin,
şüphesiz hayrın küçüğü
de büyüktür ve azı da
çoktur.”⁴⁸⁵

5436. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Hayrın hiç bir şeyini
küçümsemeyin,
şüphesiz yarın seni
sevindirdiğini
görürsün.”⁴⁸⁶

1169. Bölüm Sadece Şunlar Hayırlıdır

5437. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünyada sadece şu iki
kişi için hayır vardır:

Günah işleyip günahını
tövbeyle telafı eden ve
hayırlarda acele eden
kimse.”⁴⁸⁷

5438. *İmam Ali (a.s)*
sürekli şöyle buyururdu:
“Dünyada sadece iki
kişi için hayır vardır:
Her gün iyiliğini
arttıran kimse ve
kötülüğünü tövbeyle
telafı eden kimse.”⁴⁸⁸

5439. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Hayatta sadece iki kişi
için hayır vardır: İtaat
edilen alim ve can
kulağıyla dinleyen
kimse.”⁴⁸⁹

1170. Bölüm En Hayırlı Ahlak

5440. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Bilin!
Sizlere dünya ve
ahiretin en hayırlı
ahlakını göstereyim
mi?” *Kendisine, “Evet ey*

⁴⁸⁵ Nehc’ul-Belağa, 422. hikmet, Şerh-i
Nehc’ul-Belağa-i İbn-i Ebi’l-Hadid,
20/66

⁴⁸⁶ el-Bihar, 71/182/37

⁴⁸⁷ Nehc’ul-Belağa, 94. hikmet; Şerh-i
Nehc’ul-Belağa-i İbn-i Ebi’l-Hadid,
18/250

⁴⁸⁸ el-Bihar, 73/121/110

⁴⁸⁹ a.g.e. 77/168/6

*Allah'ın Resulü" denilince
şöyle buyurdu:*
"Kendisinden kopan
kimseyle ilişki kuran,
kendisini mahrum
edene bağışta bulunan
ve kendisine zulmedeni
bağışlayan." ⁴⁹⁰

5441. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: "Bilin!
Sizlere dünya ve ahiret
ehlinin en hayırlı
ahlakını haber vereyim
mı?" Kendisine, "Evet ey
*Allah'ın Resulü" denilince
şöyle buyurdu:* "Alemde
selamı yaymak!" ⁴⁹¹

*bak. el-İhsan, 866; er-
Rahim, 1466. Bölüm; el-
Mukafat, 3505. Bölüm;
el-Eh, 45. Bölüm*

1171. Bölüm Hayrı Umulmayan Kimse

5442. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: "Şu üç
kimsenin asla hayrı
umulmaz: Gizli halinde
Allah'tan korkmayan,

yaşlılığında günahattan
sakınmayan ve
ayıplardan utanmayan
kimsenin." ⁴⁹²

1172. Bölüm Hayır ve Şer Ölçüsü

5443. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
"Şüphesiz hayır ve şer
sadece insanlarla
tanınır. Hayrı tanımak
isteyince, hayır işle ki
ehlini tanıyasın.
Kötülüğü tanımak
istediğinde ise kötülük
yap ki ehlini tanıyasın." ⁴⁹³

*bak. el-Hakk, 898,
899. Bölümler*

1173. Bölüm Hayır Ehlinin Sıfatları

5444. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: "Bilin
ki şüphesiz münezzeh
olan Allah hayır için
ehil, hak için sütunlar

⁴⁹⁰ a.g.e. 74/102/56

⁴⁹¹ el-Bihar, 76/12/50

⁴⁹² Emali'el-Seduk, 336/8

⁴⁹³ el-Bihar, 78/41/26

ve itaat için ise koruyucu takdir etmiştir.”⁴⁹⁴

5445. Mirac hadisinden şöyle yer almıştır: “Ey Ahmed! Şüphesiz hayır ve ahiret ehli kimseler, utangaç ve hayası çok kimselerdir.

Ahmaklıkları az, faydaları çok, düzenleri azdır. İnsanlar onlardan rahattadır. Nefisleri kendilerinden sıkıntıdadır. Sözleri ölçülüdür, nefislerini hesaba çeker ve kınarlar. Gözleri uyur ama kalpleri uyumaz. Gözleri ağlar, kalpleri Allah’ı zikreder, insanlar gafillerden yazılınca onlar zikredenlerden yazılırlar... Göz açıp kapayınca kadar bile olsa, hiç bir şey onları Allah’tan alıkoymaz. Çok yemek istemez ve çok konuşmazlar, çok elbiseleri olmaz,

insanlar, onlara göre ölümlerdir. Allah ise onlara göre diri ve ayaktadır.”⁴⁹⁵

5446. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “İyilerin sünneti, yumuşak konuşmak ve herkese selam vermektir.”⁴⁹⁶

bak. el-Ma’ruf (2), 2699. Bölüm

1174. Bölüm Hayırdan daha üstün Şey Nedir?

5447. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Hayırdan daha hayırlı şey hayrı yapandır.”⁴⁹⁷

5448. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: “Doğruluktan daha güzeli söyleyenidir, hayırdan daha hayırlısı yapandır.”⁴⁹⁸

5449. İmam Hadi (a.s) şöyle buyurmuştur: “Hayırdan daha hayırlısı yapandır, güzelden daha güzeli

⁴⁹⁴ Nehc’ul-Belağa, 214. hutbe

⁴⁹⁵ el-Bihar, 77/24/6

⁴⁹⁶ Gurer’ul-Hikem, 5565

⁴⁹⁷ el-Bihar, 77/161/173

⁴⁹⁸ Emali’et-Tusi, 223/385

söyleyenidir ve ilimden daha üstünü taşıyanıdır.”⁴⁹⁹

5450. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Hayır yapan, hayırdan daha hayırlıdır. Kötülüğü yapan ise kötülükten daha kötüdür.”⁵⁰⁰

5451. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Gücünüz yettiğince hayır yapın! Hayır yapan kimse hayırdan daha hayırlıdır.”⁵⁰¹

5452. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Hayırdan daha hayırlısı sadece hayrın sevabıdır.”⁵⁰²

1175. Bölüm Hayır Kapıları

5453. *İmam Bakır (a.s), Süleyman b. Halid’e şöyle buyurmuştur:* “Sana hayrın kapılarını haber vermemi ister misin?” *Süleyman,* “Evet, sana feda olayım” deyince şöyle

buyurdu: “Oruç ateş karşısında bir kalkandır, sadaka günahları siler ve insanın gece yarısı Allah’ın zikri için ayağa kalkmasıdır.”⁵⁰³

5454. *İmam Sadık (a.s), Ali b. Abdulażiz’e şöyle buyurmuştur:* “Sana hayrın kapılarını haber vereyim mi? Oruç kalkandır. Sadaka günahları temizler ve insanın gece yarısı kalkıp rabbiyle münacaat etmesi” *Sonra şu ayeti tilavet etti:* **“Vücutlarını yataklardan uzak tutup...”**⁵⁰⁴

5455. *Resulullah (s.a.a) Muaz b. Cebel’e şöyle buyurmuştur:* “Sana hayrın kapılarını haber vereyim mi?” *Muaz,* “Evet, ey Allah’ın Resülü” deyince şöyle *buyurdu:* “Oruç cehennem karşısında bir kalkandır, sadaka

⁴⁹⁹ el-Bihar, 78/370/4

⁵⁰⁰ Nehc’ul-Belağa, 32. hikmet; Şerh-i Nehc’ul-Belağa-i İbn-i Ebi’l-Hadid, 18/149

⁵⁰¹ Gurur’ul-Hikem, 2532

⁵⁰² a.g.e. 7487

⁵⁰³ el-Kafi, 2/24/15

⁵⁰⁴ Nur’us-Sakaleyn, 4/229/32

hataları örter, insanın Allah'ın hoşnutluğunu talep ederek gece yarısı (ibadet için) kıyam etmesi.” *Sonra şu ayeti okudu:* “**vücutlarını yataklardan uzak tutup...**”⁵⁰⁵

5456. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Hayır çoktur. Hayrı işleyen ise azdır.”⁵⁰⁶
bak. el-Birr, 342.
Bölüm

1176. Bölüm **Hayra** **Kılavuzluk** **Etmenin Değeri**

5457. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Hayra kılavuzluk eden de hayrı işleyen kimse gibidir.”⁵⁰⁷

5458. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Hayrın kılavuzu, hayrı işleyen kimse gibidir.”⁵⁰⁸

5459. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:

“Hayra kılavuzluk eden kimseye, hayrı işleyen kimse gibi sevap vardır.”⁵⁰⁹

1177. Bölüm **Allah-u** **Teala'nın** **Seçtikleri**

5460. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Allah Tebarek ve Teala sözlerden dört, meleklerden dört, Peygamberlerden dört, doğrulardan dört, şehitlerden dört, kadınlardan dört, günlerden dört ve topraklardan dört tanesini seçmiştir. Sözen seçtiği şunlardır: Sübhanallah, elhamdulillah, la ilahe illallah ve Allah-u Ekber. Her namazın arkasından bu dört cümleyi söyleyen kimseye on iyilik yazılır, on kötülüğü silinir ve on derecesi yükselir.

⁵⁰⁵ a.g.e. h. 33

⁵⁰⁶ el-Hisal, 30/105

⁵⁰⁷ Kenz'ul-Ummal, 16052

⁵⁰⁸ a.g.e. 16054

⁵⁰⁹ Sahih-i Muslim, 1893

Meleklerden seçtiği
ise şunlardır: Cebrail,
Mikail, İsrail ve Azrail
Peygamberlerden
ise İbrahim'i halil,
Musa'yı kelim, İsa'yı
Ruh ve Muhammed'i
habib olarak seçmiştir.

Doğrularından seçtiği
ise şunlardır: Sıddık
olan Yusuf, Habib-i
Naccar ve Ali b. Ebi
Talib”⁵¹⁰

Şehitlerden
seçtikleri ise şunlardır:
Yahya b. Zekeriyya,
Circis'un-Nebi, Hamza
b. Abdulmuttalib ve
Cafer- i Tayyar.

Kadınlardan seçtiği
ise şunlardır: Meryem
b. İmran, Firavun'un
karısı Asiye binti
Müzahim, Fatimat'uz-
Zehra ve Hatice binti
Huveylid

Aylardan seçtikleri
ise şunlardır: Recep,
Zilka'de, Zilhicce ve
Muharrem. Bunlar
haram olan dört
aylardır.

Günlerden seçtikleri
ise şunlardır: Ramazan
bayramı günü, Arefe
günü, Kurban bayramı
günü ve suyun
tandırdan fışkırdığı gün
olan Cuma günü.⁵¹¹

Şüphesiz Mekke'de
namaz kılmaz, yüz bin
namaza, Medine'de
(Mescid'un-Nebi'de)
namaz kılmak, yetmiş
beş bin namaza,
Beyt'ul-Mukaddeste
namaz kılmak elli bin
namaza ve Kufe
(Mescidi'nde) namaz
kılmak yirmi beş bin
namaza bedeldir.⁵¹²

⁵¹⁰ Kaynaktan dördüncüsü düşmüştür.
İhtimalen rivayette olduğu gibi
Hizb'il Ali Firavun'un Mümini
dördüncüsüdür. el-Hisal, 225/58
⁵¹¹ el-Hisal'da: şehirlerden seçtiği ise
şunlardır: “İncire, zeytine, Sina

dağına ve şu emin beldeye yemin
olsun.” İncir: Medine, zeytin, Beyt'ul
Mukaddes, Sina dağı, Kufe emin
belde ise Mekke'dir.

⁵¹² el-Bihar, 97/47/34

156. Konu

el-İstihare

İstihare-Hayır

Dileme

- *el-Bihar, 91/222-288, el-İstihare*
- *el-Bihar, 91/226, 2. Bölüm, el-İstihare bi'r-Rika'*
- *el-Bihar, 91/241, 4. Bölüm el-İstihare ve't-Tefeul bi'l-Kur'an il-Mecid*
- *el-Bihar, 91/256, 7. Bölüm el-İstihare bi'd Dua*
- *Kenz'ul-Ummal, 7/813, 815, Selat'ul İstihare*
- *La Hez Kitab, el-İrşad'ul Mustebzir fi'l İstiharat, Li's-Seyyid Abdullah Şubber feinnehu Kitab-u Camiun fi hâze'l Bab*
-

1178. Bölüm İstihare-Hayır Dileme

5461. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Allah
şunu nazil buyurdu: Bir
şeyler yapıp benden
hayır dilememesi
(istihare etmemesi)
kulumun
mutsuzluğundandır.”⁵¹³

5462. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“İstihare etmeksizin
(Allah’tan hayır
dilemeksizin) bir işe
girip zorluğa düşen
kimse sevap elde
etmez.”⁵¹⁴

5463. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Aziz
ve celil olan Allah’tan
hayır dileyen her
mümin kula istemediği
şey vaki olsa bile Allah
hayır verir.”⁵¹⁵

5464. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ın Resulü (s.a.a)
beni Yemen’e gönderdi

ve bana şu tavsiyede
bulundu: Ey Ali!
Allah’tan hayır talep
eden kimse şaşkınlığa
düşmez ve meşveret
eden kimse pişman
olmaz.”⁵¹⁶

5465. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Ademoğlunun
Allah’tan hayır talep
etmesi ve Allah’ın kaza
ve kaderinden hoşnut
olması onun
mutluluğundandır ve
ademoğlunun Allah’tan
hayır talep etmemesi ve
ilahi kaza ve kaderden
hoşnut olmaması onun
mutsuzluğundandır.”

517

5466. *İmam Ali (a.s)*
*oğluna yaptığı vasiyetinde
şöyle buyurmuştur:*
“Allah’tan çok hayır
dile.”⁵¹⁸

5467. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah’tan hayır dileyen

⁵¹³ el-Bihar, 91/225/4

⁵¹⁴ Mehasin, 2/432/2498

⁵¹⁵ el-Bihar, 91/224/4

⁵¹⁶ Emali’et-Tusi, 136/220

⁵¹⁷ el-Bihar, 77/159/153

⁵¹⁸ Nehc’ul-Belağa, 31. mektup

kimse pişman olmaz.”

519

5468. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Bir işe koyulunca Allah’tan hayır dile.”⁵²⁰

5469. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Allah’tan hayır dile ve (hayır dilemeksizin) hiç bir şeyi seçme. Zira nice kimse bir işi seçmiş ve o iş helakine neden olmuştur.”⁵²¹

1179. Bölüm

Dua İle

İstihare

5470. İmam Sadık (a.s),
istihare hakkında İbn-i Ebi Ya’fur’a şöyle buyurmuştur: “Önce Allah’ı yücelik ve azametle zikret. O’nu öv. Peygambere ve Ehl-i Beytine (a.s) salat-u selam gönder, sonra da şöyle de: Allahım! Gaybı ve aşikar olanı bilen,

Rahman ve Rahim olan ve tüm sırların bilicisi olan senden yardım diliyorum. Allah’tan rahmetinin yardımıyla hayır talep ediyorum.”

522

5471. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Her kim gönülden bir defa Allah’tan hayır dilerse Allah kesinlikle ona hayır inayet eder.”⁵²³

5472. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Mümin kul yapmak istediği iş hususunda Allah’tan bir defa hayır dileyince mutlaka Allah onu o iki işin en hayırlısına hidayet eder.”⁵²⁴

5473. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Bir işi yapmaya niyetlendiğinde onun hakkında yedi defa Allah’tan hayır talep et. Sonunda, kalbine hangi şeyin daha çabuk geldiğine bak, hayır

⁵¹⁹ Gurur’ul-Hikem, 9453

⁵²⁰ a.g.e. 3988

⁵²¹ a.g.e. 2346

⁵²² el-Bihar, 91/256/1

⁵²³ Feth’ul-Ebvab, 257

⁵²⁴ el-Bihar, 91/257/2

ondadır. Yani onunla amel et.”⁵²⁵

5474. İmam Seccad (a.s), istihare hakkındaki duasında şöyle buyurmuştur: “Allahım! Ben ilminle senden hayır diliyorum. O halde Muhammed’e ve Ehl-i Beytine selam gönder. Bana hayırı mukadder kıl. Bizlere seçme marifetini ilham et. Onu bizlere taktir ettiğin şeylerden hoşnut olmak ve hükmettiğin şeylere boyun eğme vesilesi kıl. Şek ve şüpheyi bizden uzaklaştır. Bizleri ihlas sahiplerinin yakini ile güçlendir.”⁵²⁶

bak. Vesail’uş Şia, 5/213, 5. Bölüm

1180. Bölüm Kur’an ile İstihare

5475. İmam Sadık (a.s), kendi buğurunda, “Bazen bir işi yapmak isteyince

Allah’tan hayır diliyorum, ama aklım bir yere varmıyor” denilince şöyle buyurmuştur: “Kur’anı aç ve Allah’ın izniyle gözüne ilışen ilk ayetle amel et.”⁵²⁷

5476. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: “Kur’an ile fala bakmayın.”⁵²⁸

*İstihare insan iki işten birini terciib edemeyince ve amel için birini seçemeyince, Allah’tan o iki işten birini seçme hususunda yardım dilemesi ve hayrını onda kalmasını arzulamasıdır. Ama fala bakmak, işlerin sonuçlarını, geleceği ve benzeri olayları tahmin etmektir.*⁵²⁹

1181. Bölüm Namaz ile İstihare

5477. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: “İki rekat namaz kıl ve Allah’tan hayır talep et. Zira Allah’a andolsun

⁵²⁵ a.g.e. 91/265/19

⁵²⁶ Sahifet’us-Seccadiye, 135, 33. dua

⁵²⁷ et-Tehzib, 3/310/960

⁵²⁸ el-Kafi, 2/629/7

⁵²⁹ Vesail’uş-Şia, 4/875/2

ki bir Müslüman
Allah'tan hayır talep
edince Allah mutlaka

ona hayır taktir eder. ”

⁵³⁰

bak. Vesail'uş-Şia, 5/204
Ebvab'u- Selat'il İstihare

⁵³⁰ el-Kafi, 3/470/1

157. Konu

**el-Hiyatat
Terzilik**

1182. Bölüm Terzilik

5478. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Erkeklerden iyilerin
işi terziliktir.
Kadınlardan iyilerin işi
ise dokumacılıktır.”⁵³¹

5479. Resulullah
(s.a.a) elbisesini diker,
ayakabısını yamardı.
Evinde en çok işi
terzilikti.”⁵³²

1183. Bölüm Hain Terzi

5480. İmam Ali (a.s),
terzinin yanında durarak
şöyle buyurmuştur: “Ey
terzi! Analar yasında
ağlasın! İpleri sağlam
tut, iğneleri ince kıl,
düğümleri birbirine
yakın at. Zira Allah
Resulünden (s.a.a)
şöyle buyurduğunu
işittim: “Allah hain
terziyi dikip hıyanet
ettiği gömlek içinde
haşreder.” Kumaşların
fazlalıklarını almaktan
sakının. Zira elbise
sahibi ona daha layıktır.
Sakın onları mükafat
olarak almayın.”⁵³³

⁵³¹ Tenbih’ul-Havatir, 1/41

⁵³² a.g.e., 1/42

⁵³³ a.g.e.

Dal Harfi

Konular:

- ✓ ed- Diraset (Öğrenmek-Ders Almak)
- ✓ el-Mudarat (İyi Geçinmek)
- ✓ ed- Dua (Dua)
- ✓ ed- Dunya (Dünya)
- ✓ ed- Deniye (Aşâğılık)
- ✓ ed- Dehr (Dehr-Zaman)
- ✓ el-Mudahane (Gevşeklik)
- ✓ ed- Devlet (Devlet)
- ✓ ed- Deva (İlaç-Deva)
- ✓ ed- Din (Din)
- ✓ ed- Deyn (Borç)

158. Konu

el- Diraset Öğrenmek Ders Almak

bak.

• *Marifet (1), 2589. Bölüm; İlm, 2856, 2874, 2877. Bölümler el-İğtinam, 3108. Bölüm; el-fıkr, 3251, 3256. Bölümler*

1184. Bölüm İlim Öğrenmek

Kur'an:
“Allah'ın kendisine Kitab'ı, hükmü, peygamberliği verdiği insana: “Allah'ı bırakıp bana kulluk edin” demek yaraşmaz. Aksine (şöyle demelidir:) “Öğretmekte ve okutmakta olduğunuz Kitap uyarınca Rabbani (başkalarını eğitmekten sorumlu halis kullar) olunuz.”⁵³⁴

5481. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Marifetin meyve vermesi ilim öğrenmekledir.”⁵³⁵

5482. *İmam Hüseyin (a.s)* şöyle buyurmuştur: “İlim öğrenmek marifeti meyvelendirir ve uzun tecrübeler aklı çoğaltır.”⁵³⁶

5483. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “İlim öğrenmek alimlerin lezzetidir.”⁵³⁷

5484. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “İlim talep edin ki ilminiz çoğalsın.”⁵³⁸

5485. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Sizlere Kur'anı öğrettim. Aranızda delillerle hükmettim ve sizlere bilmediğiniz şeyleri öğrettim.”⁵³⁹

1185. Bölüm Süreklî Ders Almaya Teşvik

5486. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Sadece uzun süre ders alanlar ilim elde edebilir.”⁵⁴⁰

5487. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Devamlı ders almayan kimsenin derin anlayışı olamaz.”⁵⁴¹

⁵³⁴ Al-i İmran suresi, 79. ayet

⁵³⁵ Gurer'ul-Hikem, 7622

⁵³⁶ el-Bihar, 78/128/11

⁵³⁷ Gurer'ul-Hikem, 9755

⁵³⁸ a.g.e. 2276

⁵³⁹ Nehc'ul-Belağa, 180. hutbe

⁵⁴⁰ Gurer'ul-Hikem, 7422

⁵⁴¹ a.g.e. 10552

5488. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Çok
ders okuyan kimse
öğrendiği ilmi unutmaz
ve bilmediği şeyi
öğrenir.”⁵⁴²

5489. *İmam Ali (a.s),*
Malik Eşter'i Mısır'a vali
olarak tayin ettiğinde
kendisine yazdığı
mektupta şöyle

buyurmuştur: “İdaren
altındaki ülke işlerini
düzenlemek ve senden
önceki insanların
ortaya koyduğu şeyleri
ayakta tutmak için
daima ulema ile
görüşmeyi, hikmet
sahipleriyle tartışmaları
çoğalt.”⁵⁴³

⁵⁴² a.g.e. 8916

⁵⁴³ Nehc'ul-Belağa, 53. mektup

156. Konu

el-Mudarat

İyi

Geçinmek

• *el-Bihar*, 75/393, 87. Bölüm, *et-Takiyye ve'l-Müdara*

• *Vesail'uş-Şia*, 8/539, 121. Bölüm, *istihbab'ul-Müdara en-Nas*

bak.

• 192. Konu, *er-Rıfk*; 254. Konu, *el-İşret*

• *el-İdavet*, 2565. Bölüm; *et-Takiye*, 4179. Bölüm; *el-İşret*, 2730.

Bölüm

1186. Bölüm Güzel Geçinmek

5490. *Resulullah (s.a.a.)*
şöyle buyurmuştur:
“Rabbim bana farzları
eda etmeyi emrettiği
gibi insanlarla iyi
geçinmeyi de
emretmiştir.”⁵⁴⁴

5491. *İmam Bakır (a.s.)*
şöyle buyurmuştur:
“Tevrat’ta yazıldığına
göre aziz ve celil olan
Allah’ın Musa bin
İmran ile yaptığı
münacaatlardan biri de
şuydu: Ey Musa! Gizli
sırlarımı içinde tut,
açıkta benim ve senin
düşmanını idare et.
Gizli sırlarını ifşa
ederek onların bana
sövmesine sebep olma.
Aksi taktirde bana
sövmeye, benim ve
senin düşmanıyla ortak
olmuş olursun.”⁵⁴⁵

5492. *Ebu Bekir*
Hazremi şöyle diyor:

“Kardeşim Alkame
İmam Bakır’a (a.s.)
şöyle dedi: “Ebu Bekir,
Ali için insanlarla
savaşmak gerekir
diyor.” İmam Bakır
(a.s.) bana şöyle
buyurdu: “Eğer Ali’ye
(a.s.) söven birini görür
de burnunu kesmeye
güçün yeterse bunu
yapar mısın?” Ben,
“Evet” dedim. İmam
(a.s.) şöyle dedi: “Bu işi
yapma.” Daha sonra
şöyle buyurdu: “Ben
eğer Ali’ye söven birini
görürsem bir sütunun
arkasına gizlenirim,
sövgüleri sona erince
yanına vararak onunla
tokalaşırım.”⁵⁴⁶

5493. *İmam Sadık (a.s.)*
şöyle buyurmuştur:
“Cebrail (a.s.),
Peygamberin (s.a.a.)
yanına vardı ve şöyle
buyurdu: “Ey
Muhammed! Rabbin
sana selam gönderdi ve
şöyle buyurdu:
Kullarımla iyi geçin.”⁵⁴⁷

⁵⁴⁴ el-Kafi, 2/117/4

⁵⁴⁵ a.g.e. h. 3

⁵⁴⁶ el-Mehasin, 1/405/918

⁵⁴⁷ el-Kafi, 2/116/2

5494. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:

“İnsanlarla iyi geçinmek imanın yarısıdır. İnsanlara yumuşak davranmak ise hayatın yarısıdır.”⁵⁴⁸

5495. *İmam Sadık (a.s), Allah-u Teala’nın,*

“İnsanlarla güzel konuşun” *ayeti*

hakında şöyle buyurmuştur:

“Maksat mümin veya kafir tüm insanlardır. Müminlere karşı güler yüzlü olmak gerekir. Kafirlerle ise onları imana cezbetmek için yumuşakça ve güzel bir şekilde konuşmak gerekir. Bunun en küçük meyvesi kendisini ve mümin kardeşlerini onların şerrinden korumasıdır.”⁵⁴⁹

5496. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:

“Allah’ın düşmanlarını idare etmek insanın

kendisi ve kardeşleri için verdiği en üstün sadakadır.”⁵⁵⁰

5497. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:

“Allah, peygamberleri, Allah’ın dininin düşmanlarıyla iyi geçinmeleri ve din kardeşlerini korumak için güzel takiyye ettikleri için diğer insanlara üstün kılmıştır.”⁵⁵¹

5498. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:

“Şu üç şey her kimde olmazsa ameli kemale ermez: Allah’ın günahlarından kendisini koruyan takva, insanları idare etmesini sağlayan ahlak ve cahilin cehaletini defeden bir hilim.”⁵⁵²

5499. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:

“İdare etmekten başka çaresinin olmadığı kimseyi idare etmeyen kimse hikmet sahibi değildir.”⁵⁵³

⁵⁴⁸ a.g.e. s. 117/5

⁵⁴⁹ el-Bihar, 75/401/42

⁵⁵⁰ Tefsir-i Mensub ile'l-İmam Askeri, 354/241

⁵⁵¹ el-Bihar, 75/401/42

⁵⁵² el-Kafi, 2/116/1

⁵⁵³ el-Bihar, 78/57/121

5500. *İmam Rıza (a.s)*,
akıl hakkında sorulunca
şöyle buyurmuştur:
“Hüzün bardağını
yudumlamak,
düşmanlara karşı
müsamaha göstermek
ve dostlarla iyi
geçinmek.”⁵⁵⁴

5501. *İmam Hasan*
(a.s) da akıl hakkında
sorulunca şöyle
buyurmuştur: “Hüzün
bardağını yudumlamak
ve düşmanlara karşı
müsamaha
göstermek.”⁵⁵⁵

5502. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “İyi
geçinmek en övülmüş
haslettir.”⁵⁵⁶

5503. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Aklın
meyvesi insanlarla iyi
geçinmektir.”⁵⁵⁷

5504. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Hikmetin başı
insanlarla iyi
geçinmektir.”⁵⁵⁸

5505. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Aklın
başı insanlarla iyi
geçinmektir.”⁵⁵⁹

5506. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“İnsanlarla iyi
geçinmek en üstün
amellerdendir.”⁵⁶⁰

1187. Bölüm İyi Geçinmenin Meyvesi

5507. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“İnsanlarla iyi geçin ki
kardeşliklerinden
istifade edesin. Onlara
güler yüz göster ki
kinleri ölsün.”⁵⁶¹

5508. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“İnsanlarla iyi geçin ki
zararlarından güvende
olasın ve hilelerinden
salım kalasın.”⁵⁶²

5509. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Din
ve dünya selameti

⁵⁵⁴ Emali’el-Seduk, 233/17

⁵⁵⁵ a.g.e s. 534/2

⁵⁵⁶ Gurur’ul-Hikem, 1313

⁵⁵⁷ a.g.e. 4629

⁵⁵⁸ a.g.e. 5252

⁵⁵⁹ a.g.e. 6321

⁵⁶⁰ a.g.e. 9786

⁵⁶¹ a.g.e. 5129

⁵⁶² a.g.e. 5128

insanlarla iyi
geçinmektedir.”⁵⁶³

5510. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Düşmanlarla iyi
geçinmek
savaşlarından güvende
kılar.”⁵⁶⁴

5511. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Kureyşten
bir grup insanlarla çok
az iyi geçindiler ve bu
yüzden de Kureyş’ten
atıldılar. Oysa Allah’a
yemin olsun ki aile
açısından kötü
değillerdi. Kureyşten
olmayan bir grup ise
insanlarla iyi geçindiler
ve neticede (bu) yüce
hanedana katıldılar.”

*Daha sonra şöyle
buyurdu:* “Her kim
halktan elini çekerse
şüphesiz onlardan bir
el çekilmiştir. Ama
insanlar ondan bir çok
el çekmiş olur.”⁵⁶⁵

1188. Bölüm İyi Geçinmekle Islah Olmayan Kimsenin Akıbeti

5512. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Güzel geçinmekle
ıslah olmayan kimseyi
kötü mükafat ıslah
eder.”⁵⁶⁶

5513. *İmam Ali (a.s)*
*ashabını kınadığı bir
konuşmasında şöyle
buyurmuştur:* “Daha ne
(zamana) kadar sırtları
ağır yükler altında
ezilmiş genç develerle
veya bir yanı dikilse
öbür yanı sökülün ve
sürekli yırtılan eski
elbiselerle idare edildiği
gibi sizi idare
edeceğim?... Ben sizleri
ıslah edecek ve
eğriliğinizi düzeltecek
şeyi biliyorum. Ama
Allah’a andolsun ki
nefsimi fesada-
bozgunluğa düşürmek
pahasına sizi ıslah

⁵⁶³ a.g.e. 5610

⁵⁶⁴ a.g.e. 8539

⁵⁶⁵ el-Hisal, 17/60

⁵⁶⁶ Gurur’ul-Hikem, 8202

etmeyi (uygun)
görmüyorum.”⁵⁶⁷

5514. *İmam Ali (a.s)*
yaralandığı günün seher
vakti yaptığı
konusmasında şöyle
buyurmuştur:

“Oturmuştum, uyku
bastırdı, gözlerim
kapandı. Aniden
Resulullah’ı (s.a.a)
gördüm. Dedim ki: “Ya
Resulullah!

Ümmetinden ne
eğrilikler ne düş-
manlıklar gördüm!”
Resulullah, “Onlara
beddua et” diye
buyurdu. Dedim ki:
“Allah onlardan daha
hayırlısını versin bana
ve benden daha
kötüsünü musallat kıl-
sın onlara.”⁵⁶⁸

⁵⁶⁷ Nehc’ul-Belağa, 69. hutbe

⁵⁶⁸ a.g.e. 70

160. Konu

el- Dua

Dua

- *el-Bihar*, 93/286-394, c. 94 ve 95, *Ebvab'ud-Dua*
- *Vesail'uş-Şia*, 4/1083, *Ebvab'ud-Dua*
- *el-Bihar*, 86/339, 46. Bölüm, *ediyet'us-Saat*
- *el-Bihar*, 97/132, c. 98, *Kitab-u A'mal'is-Sinin ve's Şubur ve'l-Eyyam*
- *Kenz'ul-Ummal*, 2/62-239, 612-701, 7-69-80, *fî'd-Dua*

bak.

- *el-Harb*, 761. Bölüm; *istihare*, 1179. Bölüm; *er-Rızık*, 1492. Bölüm; *es-Subh*, 2164. Bölüm; *eş-Zulm*, 2469. Bölüm

1189. Bölüm Dua

Kur'an:

“De ki: “duanız olmasa Rabbim size ne diye değer versin?”

Yalanladığınız için, azâb yakanızı bırakmayacaktır.”⁵⁶⁹

“Rabbimiz: “Bana dua edin ki duanıza icabet edeyim. Bana kulluk etmeyi büyüklüklerine yediremeyenler alçalmış olarak cehenneme gireceklerdir” buyurmuştur.”⁵⁷⁰

5515. *İmam Ali (a.s) oğlu Hasan’a (a.s) yaptığı vasiyetinde şöyle buyurmuştur:* “Bil ki şüphesiz dünya ve ahiretin melekutunun hazinelerini elinde tutan, senin dua etmene izin vermiş, sana icabet edeceğini üstlenmiş, sana bağışta bulunması için kendisinden istemeni

emretmiştir. O rahim ve kerimdir. Seninle kendisi arasına seni O’ndan engelleyecek birisini karar kılmamış ve katında senin için şefaate edecek birine seni sığdırmamıştır... Sonra dua ve ondan istemek olan hazinelerinin kilidini eline vermiştir. O halde istediğin zaman dua ederek hazinelerinin kapılarını açabilirsin.”⁵⁷¹

5516. *İmam Bakır (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Şüphesiz aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: **“Şüphesiz ibadetimden çekinenler hor bir halde cehenneme gireceklerdir”** *İmam şöyle buyurdu:* “İbadetten maksat duadır. En üstün ibadet duadır.” *Ben (Zürare),* **“Şüphesiz ki İbrahim çok yumuşak huylu**

⁵⁶⁹ Furkan suresi, 77. ayet

⁵⁷⁰ Gafir suresi, 60. ayet

⁵⁷¹ el-Bihar, 77/204/1

ve çok sabırlı idi”

deyince de imam şöyle buyurdu: “(Ayette geçen) “evvah” kelimesi aslında dua anlamındadır.”⁵⁷²

5517. İmam Bakır (a.s), kendisine, “Çok Kur’an okumak mı daha iyidir yoksa çok dua etmek mi?” diye sorulunca şöyle buyurdu: “Dua etmek. Sen Allah-u Teala’nın şu sözünü duymadın mı? **“De ki: “Duanız olmasa Rabbim size ne diye değer versin?”**”⁵⁷³

5518. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Duayı terk etmek günahtır.”⁵⁷⁴

5519. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Dua ibadetin beynidir. Hiç kimse dua ile helak olmaz.”⁵⁷⁵

5520. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Dua başarının anahtarları ve

kurtuluşun

gerdanlıklarıdır.”⁵⁷⁶

5521. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Dua kurutuluşun gerdanlıkları ve başarının kandilleridir.”⁵⁷⁷

5522. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Dua rahmetin anahtarı ve karanlığın meşalesidir.”⁵⁷⁸

5523. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Dua müminin silahı, dinin direği, göklerin ve yerin nurudur.”⁵⁷⁹

5524. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Aynı ameli yapan iki kişi cennete girer ama biri arkadaşını daha üstün görür ve şöyle der: Ey Rabbim! İkimiz de aynı şeyi yaptık o halde ona neden daha üstün bağışta bulunuyorsun.” Allah tebarek ve teala şöyle buyurur: “O

⁵⁷² el-Kaфі, 2/466/1

⁵⁷³ el-Bihar, 93/299/30

⁵⁷⁴ Tenbih’ul-Havatir, 2/120

⁵⁷⁵ el-Bihar, 93/300/37

⁵⁷⁶ a.g.e. s. 341/11

⁵⁷⁷ Tenbih’ul-Havatir, 2/154

⁵⁷⁸ el-Bihar, 93/300/37

⁵⁷⁹ el-Kaфі, 2/468/1

benden istedi, ama sen istemedin.”⁵⁸⁰

5525. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Aziz ve celil olan Allah’a yeryüzünde en sevimli amel duadır.”⁵⁸¹

5526. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Allah-u Teala nezdinde duadan daha saygın bir şey yoktur.”⁵⁸²

5527. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz insanların en acizi duadan aciz olandır.”⁵⁸³

5528. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Çok dua et ki şeytanın zararından salim kalasın.”⁵⁸⁴

5529. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Dua et ve, “iş işten geçmiş” deme. Şüphesiz aziz ve celil olan Allah nezdinde sadece dua ile

elde edilen bir makam vardır.”⁵⁸⁵

5530. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Aziz ve celil olan Allah’a dua et ve, “iş işten geçmiş” deme.”

Zurare şöyle diyor:
Şüphesiz İmam’ın maksadı şudur ki kaza ve kadere olan imanın dua hususunda ısrarlı olmana engel olmamalıdır.”⁵⁸⁶

5531. *İmam Bakır (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Allah nezdinde en sevimli şey Allah’tan dilekte bulunmaktır.”⁵⁸⁷

5532. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “En üstün ibadet duadır.”⁵⁸⁸

5533. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Bütün hayırlı işlerin yarısı ibadettir, diğer yarısı ise duadır.”⁵⁸⁹

5534. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Allah kıyamet günü

⁵⁸⁰ el-Bihar, 93/302/39

⁵⁸¹ el-Kafı, 2/467/8

⁵⁸² el-Bihar, 93/294/23

⁵⁸³ Emali et-Tusi, 89/136

⁵⁸⁴ el-Bihar, 78/9/64

⁵⁸⁵ el-Kafı, 2/466/3

⁵⁸⁶ a.g.e. s. 467/7

⁵⁸⁷ el-Bihar, 69/393/72

⁵⁸⁸ Kenz’ul-Ummal, 3134

⁵⁸⁹ a.g.e. 3137

müminlerin duasını
amele çevirir ve bu
yüzden cennette onlara
fazla ihsanda bulunur.”

590

5535. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Müminlerin Emiri
(a.s) çok dua eden
biriydi.”⁵⁹¹

5536. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“İnsanlardan
münezzeh olan Allah’ı
en çok bilen kimse,
O’ndan en çok dilekte
bulunan kimsedir.”⁵⁹²

5537. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “En
üstün ibadet duadır.
Allah kula dua için izin
verirse ona rahmet
kapısını açar. Şüphesiz
hiç kimse dua ile helak
olmaz.”⁵⁹³

bak. Kenz’ul Ummal,
2/62

1190. Bölüm Dua Peygamberlerin Silahıdır

5538. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Sizleri
düşmanlarınızdan
kurtaracak ve rızkınızı
artıracak bir silahı
göstereyim mi?”
Kendisine, “Evet ey
Allah’ın Resülü” denilince
şöyle buyurdu: “Gece
gündüz Rabbinize dua
edin. Şüphesiz ki
müminlerin silahı
duadır.”⁵⁹⁴

5539. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Dua
güzel bir silahtır.”⁵⁹⁵

5540. *İmam Rıza (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Peygamberlerin
silahıyla kuşanın.”
Kendisine,
“Peygamberlerin silahı
nedir?” denilince şöyle
buyurdu: “Duadır.”⁵⁹⁶

⁵⁹⁰ el-Bihar, 78/294/3

⁵⁹¹ el-Kafi, 2/468/8

⁵⁹² Gurur’ul-Hikem, 3260

⁵⁹³ Tenbih’ul-Havatir, 2/237

⁵⁹⁴ Mekarim’ul-Ahlak, 2/8/1980

⁵⁹⁵ Gurur’ul-Hikem, 9938

⁵⁹⁶ el-Kafi, 2/468/5

5541. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Dua
mızraktan daha
etkilidir.”⁵⁹⁷

5542. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz dua keskin
silahthan daha etkilidir.”
⁵⁹⁸

5543. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Dua
keskin mızraktan daha
etkilidir.”⁵⁹⁹

5544. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Dua
müminin kalkanıdır.”
⁶⁰⁰

1191. Bölüm Dua Kesinleşmiş Kaza ve Kaderi Bile Değiştirir

5545. *İmam Bakır (a.s),*
Zürare’ye şöyle
buyurmuştur: “Sana
Allah Resulünün (s.a.a)
istisna etmediği bir şeyi
haber vermeyeyim
mi?” Ben, (Zürare)
“Evet şöyle” deyince

şöyle buyurdu: “Dua,
her ne kadar
kesinleşmiş de olsa
kaza ve kaderi
değiştirir. (*İmam*
kesinleşmiş kaza ve kaderi
teşbih ve beyan etmek için)
parmaklarını birbirine
*geçirdi.”*⁶⁰¹

5546. *İmam Kazım (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Duadan ayrılmayın.
Şüphesiz ki Allah için
dua etmek ve Allah’tan
bir şey dilemek, kaza ve
kaderi kesinleşmiş ve
sadece uygulaması
kalmış olan belayı bile
defeder. Nitekim aziz
ve celil olan Allah’a dua
edilir ve bir şey
dilenilirse belayı
tümüyle geri çevirir.”⁶⁰²

5547. *Amr b. Yezid*
şöyle diyor: “İmam
Kazım’ın (a.s) şöyle
buyurduğunu işittim:
Şüphesiz dua taktır
edilmiş veya edilmemiş
her şeyi (belayı)
defeder.” Ben, “taktir

⁵⁹⁷ Mekarim’ul-Ahlak, 2/12/2005

⁵⁹⁸ el-Bihar, 93/297/25

⁵⁹⁹ el-Kafi, 2/469/7

⁶⁰⁰ a.g.e. s. 468/4

⁶⁰¹ a.g.e. s. 470/6

⁶⁰² a.g.e. h. 8

edileni bildim de taktir edilmeyen nedir?” diye sorunca şöyle buyurdu: “Yani artık asla taktir edilmez.”⁶⁰³

5548. *İmam Zeyn’ul Abidin (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Dua nazil olan ve olmayan her türlü belayı defeder.”⁶⁰⁴

5549. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Kaza ve kader sadece dua ile geri çevrilir.”⁶⁰⁵

5550. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Şüphesiz sakınma insanı kaderden kurtarmaz. İnsanı kaderden sadece dua kurtarır.”⁶⁰⁶

5551. *İmam Sadık (a.s), ashabına şöyle buyurmuştur:* “Uzun belayı kisasından ayırt ediyor musunuz?” Biz, (ashap) “Hayır” deyince şöyle buyurdu: “Bela anında sizden birine dua ilham edilirse bilin ki

şüphesiz o bela kısadır.”⁶⁰⁷

1192. Bölüm Dua Her Hastalığın Şifasıdır

5552. *İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Duadan ayrılma, şüphesiz ki duada her hastalığın şifası vardır.”⁶⁰⁸

5553. *Muhammed bin Müslim şöyle diyor:* “İmam Bakır’a (a.s) şöyle arzettim: “Allah’ın Resulü (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Bu siyah tanede (çörekotu) zehir dışında her şeyin şifası var.” İmam, “Evet” dedi.” Daha sonra şöyle buyurdu: “Sana içinde her türlü hastalığın ve zehirin de şifasının olduğu şeyi haber vermeyeyim mi?” Ben, “Evet”

⁶⁰³ a.g.e. s. 469/2

⁶⁰⁴ a.g.e. h. 5

⁶⁰⁵ Mekarim’ul-Ahlak, 2/7/1978

⁶⁰⁶ el-Bihar, 93/300/37, Kenzul-Ummal, 3123

⁶⁰⁷ Mekarim’ul-Ahlak, 2/9/1989

⁶⁰⁸ a.g.e. s. 12/2008

deyince şöyle buyurdu:
“Dua.”⁶⁰⁹

1193. Bölüm Dua Her Türlü Belayı Defeder

5554. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Bela
inmeden önce dua ile
bela dalgalarını
kendinizden
uzaklaştırın. Taneyi
yarana ve insanları
yaratana yemin olsun ki
bela mümine, selin
yüksek tepeden aşağı
dökülmesinden ve tatar
atlarının koşmasından
daha hızlı ulaşır.”⁶¹⁰

5555. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Bela
dalgalarını dua ile
defedin. Şüphesiz
belanın usandırdığı
müptela kimse, duaya,
beladan güvende
olmayan afiyetteki
kimseden daha muhtaç
değildir.”⁶¹¹

5556. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Her
kim kendisine bir
belanın çatacağından
korkar da bela
gelmeden önce dua
ederse aziz ve celil olan
Allah onu asla belaya
düşürmez.”⁶¹²

5557. *İmam Kazım (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz dua belayı
karşılar. Kıyamete
kadar birbirleriyle karşı
karşıya dururlar.”⁶¹³

5558. *İmam Zeyn’ul
Abidin (a.s)* şöyle
buyurmuştur: “Bela
indikten sonra yapılan
duadan istifade
edilmez.”⁶¹⁴

5559. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz münezzeh
olan Allah’ın gazapları
ve cezaları vardır. O
halde sizlere gelip
çatarsa onları dua ile
uzaklaştırın. Şüphesiz
belayı dua dışında bir
şey uzaklaştıramaz.”⁶¹⁵

⁶⁰⁹ el-Bihar, 93/299/32

⁶¹⁰ el-Hisal, 621/10

⁶¹¹ el-Bihar, 93/301/37

⁶¹² Mekarim’ul-Ahlak, 2/10/1992

⁶¹³ el-Bihar, 93/300/35

⁶¹⁴ el-Bihar, 93/314/19

⁶¹⁵ Gurur’ul-Hikem, 3512

5560. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Bela
kapılarını dua ile
kapatın.”⁶¹⁶

5561. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Bela
kapılarını istiğfar ile
kapatın.”⁶¹⁷

bak. el-Bela, 416.
Bölüm

1194. Bölüm Önce Duada Öncelik

Kur'an:

“İnsanın başına
bir sıkıntı gelince
Rabbine yönelerek
O'na yalvarır. Sonra
Allah, katından bir
nimet verince
önceden kime
yalvarmış olduğunu
unutuverir; Allah'ın
yolundan saptırmak
için O'na eşler koşar.
De ki: “küfrünle az
bir müddet zevklen,
şüphesiz sen
cehennemliksin.”⁶¹⁸

“İnsana bir darlık
gelince, yan
yatarken, oturur veya

ayakta iken bize
yalvarıp yakarır; biz
darlığını giderince,
başına gelen
darlıktan ötürü bize
hiç yalvarmamışa
döner. İsrâf edenlere
yaptıkları böylece
güzel görünür.”⁶¹⁹

“Yoksa, darda
kalana, kendisine
yakardığı zaman
karşılık veren,
başındaki sıkıntıyı
gideren ve sizi
yeryüzünün sahipleri
yapan mı? Allah'ın
yanında başka bir
ilah mı? Pek kıt
düşünüyorsunuz.”⁶²⁰

*bak. Zümer, 49,
Yunus, 22; Ankebut, 65;
Rum, 33; Lokman, 32;
En'am, 40, 41, 63; İsrâ,
67*

5562. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Rahatlığında kendini
Allah'a tanıtır ki şiddetli
sıkıntı anında seni
tanısın.”⁶²¹

5563. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Duada öncelikli

⁶¹⁶ el-Bihar, 93/288/3

⁶¹⁷ Mustedrek'ul-Vesail, 5/318/5980

⁶¹⁸ Zümer suresi, 8. ayet

⁶¹⁹ Yunus suresi, 12. ayet

⁶²⁰ Neml suresi, 62. ayet

⁶²¹ el-Bihar, 77/87/3

davranan kimseye bela indiğinde icabet edilir ve melekler şöyle der: “Bu ses tanıdık bir sestir ve göklerden örtülü kalmaz.” Her kim de duada öncelikli davranmazsa kendisine bela indiğinde icabet edilmez ve melekler şöyle der: “Biz bu sesi tanımıyoruz.”⁶²²

5564. *İmam Bakır (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Mümine zorluk anında dua ettiği gibi rahatlık anında da aynı şekilde dua etmesi yakışır.”⁶²³

5565. “*Allah-u Teala Davud’a (a.s)* şöyle vahyetti: “Rahatlık günlerinde beni an ki ben de zorluk günlerinde sana icabet edeyim.”⁶²⁴

5566. *İmam Zeyn’ul Abidin (a.s)*, *münacaatında* şöyle buyurmuştur: “Beni rahatlığın kendisini

azdırdığı ve belanın yere serdiği kimselerden kılma. Onlar sadece kendilerine bela inince seni çağırır ve sadece haceti olduğunda seni anar. Böyle olunca senin için yere kapanır ve elleri dilekte bulunmak için sana uzanır.”⁶²⁵

5567. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Kul rahatlık anında Rabbini anınca Allah onu beladan kurtarır.”⁶²⁶

1195. Bölüm Her Hacetinde Duaya Teşvik

5568. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Bir ayakkabı bağı bile olsa her ihtiyacınızı aziz ve celil olan Allah’tan dileyin. Şüphesiz Allah onu kolaylaştırmadıkça, kolay olmaz.”⁶²⁷

⁶²² el-Kafı, 2/472/1

⁶²³ a.g.e. s. 488/1

⁶²⁴ el-Bihar, 93/381/6

⁶²⁵ a.g.e. 94/130/19

⁶²⁶ Kenz’ul-Ummal, 5899

⁶²⁷ el-Bihar, 93/295/23

5569. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Sizden her biri tüm ihtiyaçlarını hatta kopmuş ayakkabı bağını bile Allah’tan dilemelidir.”⁶²⁸

5570. “Allah Musa’ya şöyle vahyetmiştir: Ey Musa! İhtiyaç duyduğun her şeyde, hatta koyunun otunu ve hamurunun tuzunu bile benden dile.”⁶²⁹

5571. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Duadan ayrılmayın. Şüphesiz dua gibi hiç bir şeyle Allah’a yakın olamazsınız. Küçük bir şey için bile olsa, küçük olduğu sebebiyle dua etmeyi terketmeyin. Zira küçük ihtiyaçlar da büyük ihtiyaçları gideren kimsenin elindedir.”⁶³⁰

5572. *İmam Bakır (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Küçük ihtiyaçlarınızı küçümsemeyin.

Şüphesiz Allah-u Teala nezdinde müminlerin en sevimlisi en çok dileyendir.”⁶³¹

5573. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Sizden her biri ihtiyaçlarını, hatta tuzunu ve ayakkabı bağını bile Rabb’inden dilemelidir.”⁶³²

1196. Bölüm Dua İcabetin Anahtarıdır

Kur’an:

“Kullarım sana beni sorarlarsa, bilsinler ki ben, şüphesiz onlara yakınım. Benden isteyenin, dua ettiğinde duasını kabul ederim. Artık onlar da davetimi kabul edip bana iman etsinler ki doğru yolda yürüyenlerden olsunlar.”⁶³³

⁶²⁸ a.g.e.

⁶²⁹ el-Bihar, 93/303/39

⁶³⁰ a.g.e.

⁶³¹ Mekarim’ul-Ahlak, 2/97/2275

⁶³² Kenz’ul-Ummal, 3140

⁶³³ Bakara suresi, 186. ayet

“Rabbimiz: “Bana dua edin ki size icabet edeyim. Bana kulluk etmeyi büyüklüklerine yediremiyenler alçalmış olarak cehenneme gireceklerdir” diye buyurmuştur.”⁶³⁴

5574. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz Allah Tebareke ve Teala...bir peygamberi göndermek istediğinde ona şöyle buyurmuştur: “Tatsız bir olay seni üzdüğünde beni çağır ki icabet edeyim.” Allah bunu benim ümmetime de ihsan etmiştir. Nitekim şöyle buyurmuştur: **“Beni çağırın ki size icabet edeyim.”**⁶³⁵

5575. *İmam Sadık (a.s), Allah Tebarek ve Teala’nın,* **“Allah’ın insanlara açtığı rahmeti hiç kimse engelleyemez”** *ayeti*

bakkında şöyle buyurmuştur: “(Bu rahmet) duadır.”⁶³⁶

5576. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Bulut yağmurun hazinesi olduğu gibi dua da icabetin hazinesidir.”⁶³⁷

5577. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Her kim Allah’tan izin isterse Allah ona izin verir.”⁶³⁸

5578. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Her kim münezzeh olan Allah’ın kapısını çalarsa kapı kendisine açılır.”⁶³⁹

5579. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Çalınan her kapı mutlaka çok geçmeden çalan kimsenin yüzüne açılır.”⁶⁴⁰

5580. *İmam Hasan (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Aziz ve celil olan Allah yüzüne dua kapısını açtığı herkese

⁶³⁴ Gafir suresi, 60. ayet

⁶³⁵ Kurb’ul-İsnad, 84/277

⁶³⁶ el-Bihar, 93/299/31

⁶³⁷ a.g.e. s. 295/23

⁶³⁸ Gurur’ul-Hikem, 8291

⁶³⁹ a.g.e. 8292

⁶⁴⁰ el-Kafi, 2/467/3

mutlaka icabet kapısını
da açmıştır.”⁶⁴¹

5581. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Sizden her kimin
yüzüne dua kapısı
açılırsa icabet kapıları
da açılmıştır.”⁶⁴²

5582. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah’a dua kapısını
yüzüne açtığı kimseye
icabet kapısını
kapatması yaraşmaz.
Allah böyle yapmaktan
yücedir.”⁶⁴³

5583. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Allah
bir kula icabet etmek
istediğinde ona dua
etme iznini (başarısını)
verir.”⁶⁴⁴

5584. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Her
kim bir şeyi arzular ve o
şey aziz ve celil olan
Allah’ın rızasına uygun
olursa, o şey kendisine
ihسان edilmedikçe
dünyadan ayrılmaz.”⁶⁴⁵

5585. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Çok
dua et, şüphesiz dua
her rahmetin anahtarı
ve her hacetin gideriliş
sebebidir. Allah
nezdinde olan şeylere
sadece dua ile erişilir.
Bir kapı çok çalınırsa
mutlaka çok geçmeden
çalan kimsenin yüzüne
açılır.”⁶⁴⁶

5586. *Bezzenti şöyle*
diyor: “İmam Rıza’ya
(a.s) şöyle dedim:
“Fedan olayım! Ben
kaç yıldır Allah’tan bir
hacetimin giderilmesini
istiyorum. Ama
icabetinin
ertelenmesinden dolayı
kalbimde bir şüphe
oluştı...” Bana şöyle
buyurdu: “De bakayım:
Eğer sana bir söz
söylersem ona itimat
eder misin?” Ben,
“Fedan olayım, eğer
senin sözünüze
güvenmezsem kimin
sözüne güveneyim?...”

⁶⁴¹ el-Bihar, 78/113/7

⁶⁴² Kenz’ul-Ummal, 3154

⁶⁴³ a.g.e. 3155

⁶⁴⁴ a.g.e. 3156

⁶⁴⁵ el-Hisal, 4/7

⁶⁴⁶ el-Bihar, 93/295/23

İmam şöyle buyurdu:
“O halde Allah’a daha fazla itimat et, zira Allah sana (icabet) vaat etmiştir. Nitekim Allah Tebarek ve Teala şöyle buyurmuştur:
“Kullarım sana sorunca...”⁶⁴⁷

1197. Bölüm Duanın İcabet Şartları

5587. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Duanın adabına riayet et. Eğer duanın adabına riayet etmezsen icabet beklentisi içinde olma... Bil ki eğer Allah bize duayı emretmeseydi ama biz halis bir şekilde dua etmiş olsaydık yine de fazlı ve keremi sebebiyle bizlere icabet ederdi. Kendisi duanın şartlarını yerine getiren kimseye icabet etmeyi garantilediği halde nasıl icabet etmez?”⁶⁴⁸

Burada duanın müstecab olması için gerekli olan, Masumlar’dan (a.s) nakledilen en önemli şartlarını zikrediyorum:

1-Marifet

5588. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: “Her kim benim fayda veya zarar verdiğimi bildiği halde benden bir şey isterse kendisine icabet ederim.”⁶⁴⁹

5589. *İmam Sadık (a.s)*, kendisine, “neden dua ediyoruz da duamız müstecap olmuyor” diyen bir topluluğa şöyle buyurmuştur: “Çünkü şüphesiz sizler tanımadığınız bir kimseye dua ediyorsunuz.”⁶⁵⁰

5590. *İmam Sadık (a.s)*, *Allah-u Teala’nın*, “**O halde davetime icabet etsinler ve bana inansınlar**” ayeti hakkında şöyle

⁶⁴⁷ Kurb’ul-İsnad, 385/1358

⁶⁴⁸ el-Bihar, 93/322/36

⁶⁴⁹ Uddet’ud-Dai, 131

⁶⁵⁰ el-Bihar, 93/368/4

buyurmuştur: “Yani benim istedikleri şeyi kendilerine bağışlayabileceğimi bilsinler.”⁶⁵¹

bak. 1206. Bölüm; 5717. Hadis

2-Marifetin Gerektirdiği Şeylerle Amel Etmek

Kur'an:

“Ey İsrailoğulları! Size verdiğim nimeti hatırlayın ve ahdimi yerine getirin ki ben de ahdimi yerine getireyim; sadece benden korkun.”⁶⁵²

5591. Resulullah (s.a.a) *şöyle buyurmuştur:* “Amelsiz dua eden kimse yaysız ok atan kimseye benzer.”⁶⁵³

5592. Resulullah (s.a.a) *şöyle buyurmuştur:* “Yemeğe yeterince tuz atıldığı gibi, iyilikle birlikte de yeterince dua edilmelidir.”⁶⁵⁴

5593. İmam Ali (a.s), kendisine, “Allah, “bana

dua edin sizlere icabet edeyim” diye buyurmuştur; o halde neden dua ediyorsunuz da icabet edilmiyor?” diye sorulunca şöyle buyurmuştur: “Zira kalpleriniz sekiz hıyanette bulunmuştur. İlk olarak siz Allah’ı tanıdınız, ama hakkını sizlere farz kıldığı şekilde eda etmediniz. Dolayısıyla bu tanımanız sizlere fayda vermedi... Dualarınızın kapılarını ve yollarını kapattığınız takdirde hangi duanız kabul olacak?”⁶⁵⁵

5594. İmam Sadık (a.s), aynı sorunun cevabında şöyle buyurmuştur: “Zira sizler Allah’a verdiğiniz söze vefa göstermediniz. Allah şöyle buyuruyor: **“Ahdime vefa gösterin ki, ahdinize vefa göstereyim”** Allah’a yemin olsun ki eğer Allah’ın ahdine

⁶⁵¹ a.g.e. 93/323/37

⁶⁵² Bakara suresi, 40. ayet

⁶⁵³ el-Bihar, 93/312/17

⁶⁵⁴ a.g.e. s. 305/1

⁶⁵⁵ A’lam’ud-Din, 269, bak. Hadisin tümü.

vefa göstermiş olsaydınız, Allah da sizin ahdinize vefa gösterirdi.”⁶⁵⁶

5595. “Allah Musa’ya (a.s) şöyle vahyetmiştir: “Ey Musa! Beni temiz bir kalp ve doğru bir dille çağır.”⁶⁵⁷

5596. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz kul Allah Tebarek ve Teala’yı doğru bir niyet ve halis bir kalple çağırınca, aziz ve celil olan Allah’ın ahbine vefa ettikten sonra kendisine icabet edilir. Ama aziz ve celil olan Allah’ı niyet ve ihlas olmaksızın çağırırsa kendisine icabet edilmez. Nitekim Allah da şöyle buyurmuyor mu: **“Ahdime vefa gösterin ki ben de ahdinize vefa göstereyim.”** O halde vefa gösteren kimse vefa görür.”⁶⁵⁸

3-Kazanç

Temizliği

5597. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “En hayırlı dua takvalı göğüs ve temiz kalpten çıkan duadır.”⁶⁵⁹

5598. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz kul, yiyeceği haram olduğu halde elini Allah’a doğru kaldırıncı bu haliyle kendisine nasıl icabet edilsin?”⁶⁶⁰

5599. Resulullah (s.a.a), kendisine, “duamın kabul olmasını istiyorum” diye söyleyen birine şöyle buyurmuştur: “O halde yiyeceğini temiz kıl. Karnına haram lokma girmesin.”⁶⁶¹

5600. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Kazancını temiz kıl ki duan kabul olsun. Şüphesiz insan haram bir lokma ağzına götürdüğü taktirde kırk

⁶⁵⁶ el-Bihar, 93/368/3

⁶⁵⁷ a.g.e. s. 341/11

⁶⁵⁸ el- İhtisas, 242

⁶⁵⁹ Tenbih’ul-Havatir, 2/154

⁶⁶⁰ İrşad’ul-Kulub, 149

⁶⁶¹ Uddet’ud-Dai, 128

gün duası kabul olmaz.”⁶⁶²

5601. *Kutsi bir hadiste şöyle yer almıştır:* “Dua senden, icabet ise bendendir. Dolayısıyla haram yiyen kimsenin duasından başka hiç bir dua benden örtülü kalmaz.”⁶⁶³

5602. *İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Her kimi duasının müstecap olması sevindiriyorsa o halde kazancını temiz kılın.”⁶⁶⁴

5603. *İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Sizden her kim kendisine icabet edilmesini istiyorsa kazancını temizlemeli ve insanların hakkını ödemelidir. Karnında haram olan veya yanında halktan birine ait bir hak bulunan kimsenin duası Allah’a yükselmez.”⁶⁶⁵

5604. *Rivayet edildiği üzere Musa (a.s) şiddetle yalvarıp yakaran, ellerini göğze doğru kaldıran ve dua eden birini gördü. Bunun üzerine Allah Musa’ya (a.s) şöyle vahyetti:* “Eğer o şöyle ve böyle de yapsaydı duası kabul olmazdı. Zira onun karnında, sırtında ve evinde haram vardır.”⁶⁶⁶

4-Dua Anında Kalp Huzuru ve Yumuşaklığı

5605. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Bilin ki şüphesiz Allah gafil ve habersiz olan kalbin duasına icabet etmez.”⁶⁶⁷

5606. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Bilin ki şüphesiz Allah gafil kalbin duasını kabul etmez.”⁶⁶⁸

5607. *Resulullah (s.a.a), Allah’ın en büyük isminin ne olduğu sorulunca şöyle buyurmuştur:* “Allah’ın

⁶⁶² Mekarim’ul-Ahlak, 2/20/2045

⁶⁶³ el-Bihar, 93/373/16

⁶⁶⁴ el-Bihar, 93/373/16

⁶⁶⁵ a.g.e. s. 321/31

⁶⁶⁶ Ed- Da’vat li’r Ravendi, 24/34

⁶⁶⁷ el-Bihar, 93/321/31

⁶⁶⁸ A’lam’ud-Din, 295

isimlerinden hepsi de büyüktür. O halde kalbini Allah'tan başka her şeyden boşalt ve Allah'ı istediğin isimle çağır.”⁶⁶⁹

5608. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Allah gafil ve habersiz kalbin duasını kabul etmez.”⁶⁷⁰

5609. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz aziz ve celil olan Allah gafil ve dikkatsiz kalbin duasına icabet etmez. O halde dua edince kalbinle yönel, sonra icabet edileceğine yakın et.”⁶⁷¹

5610. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz Allah katı olan kalbin duasına icabet etmez.”⁶⁷²

5611. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Kalbiniz yumuşadığında dua etmeyi ganimet bilin.

Şüphesiz ki kalp yumuşaklığı rahmettir.”⁶⁷³

5612. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Bedenin titrediğinde, gözlerin ağladığında ve kalbin yumuşadığında o anı ganimet bil ki şüphesiz sana teveccüh edilmiştir.”⁶⁷⁴

5613. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Sizden birisi kalbi yumuşayınca dua etsin. Şüphesiz kalp halis olmadıkça yumuşamaz.”⁶⁷⁵

Bu Bölümle ilgili olan hadisler de ileride zikredilecektir.

1198. Bölüm İcabetin Engelleri

1-Günah

5614. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz kul Allah'tan bir hacet dilerse Allah

⁶⁶⁹ el-Bihar, 93/322/36

⁶⁷⁰ a.g.e. s. 314/19

⁶⁷¹ el-Kafi, 2/473/1

⁶⁷² a.g.e. s. 474/4

⁶⁷³ ed- Ed- Da'vat li'r Ravendi, 30/60

⁶⁷⁴ el-Bihar, 93/344/5

⁶⁷⁵ el-Kafi, 2/477/5

da yakın gelecekte ve biraz ertelemeyle o hacetini giderir. Ama kul sonradan günaha düşer olur. Bunun üzerine Allah Tebarek ve Teala meleğe şöyle der: “Onun hacetini giderme ve onu mahrum kıl, zira o kendini benim gazabıma maruz bıraktı ve benden taraf mahrumiyete müstahak oldu.”⁶⁷⁶

bak. 1204.Bölüm; ez-Zenb, 1383. Bölüm

2-Zulüm

5615. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz aziz ve celil olan Allah İsa b. Meryem’e (a.s) şöyle vahyetti: “İsrailoğullarının önde gelenlerine şöyle de: “Ben sizlerden birinin ve boynunda kul hakkı olan hiç kimsenin duasına icabet etmem.”⁶⁷⁷

⁶⁷⁷

5616. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz aziz ve celil olan Allah şöyle buyuruyor: “İzzetim ve celalime andolsun ki bir mazlum kendisine zulmedilen bir hak hususunda bana dua ederde, kendisi de aynı zulmü başkasına işlerse asla kendisine icabet etmem.”⁶⁷⁸

5617. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Allah-u Teala İsa’ya (a.s) şu öğütünü vermiştir: “Ey İsa! İsrailoğullarının zalimlerine şöyle de: Ayaklarınızın altında haram ve evlerinizde put varken sakın bana dua etmeyin. Zira ben, bana dua edene icabet edeceğime dair yemin ettim, benim ona icabetim (dua yerinden) dağılıncaya kadar kendileri için lanet olacaktır.”⁶⁷⁹

⁶⁷⁶ el-Bihar, 73/329/11

⁶⁷⁷ el-Hisal, 337/40

⁶⁷⁸ el-Bihar, 75/312/20

⁶⁷⁹ a.g.e. 93/373/16

5618. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Birisine zulmedilip te kendisine zulmedene beddua ettiğinde aziz ve celil olan Allah şöyle buyurur: “Başka birisi de senin ona zulmettiğini söyleyerek beddua ediyor, istersen ikinizin de bedduasını kabul edeyim ve istersen de affıma uğramak için erteleyeyim.”⁶⁸⁰

bak. 1204. Bölüm

3-Duanın İlahi Hikmetle Uyumsuzluğu

5619. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz münezzeh olan Allah’ın keremi hikmetiyle çelişmez. Bu yüzden her dua müstecap olmaz.”⁶⁸¹

İbn-i Sina şöyle diyor:
“Duanın icabet sebebi, sebeplerin ilahi hikmetle uyuşmasıdır. Yani bir şey hakkında dua eden birinin duası ile Allah tarafından

o şeyin gerçekleşme sebebi bir araya gelmektedir. Dolayısıyla eğer, “O şey dua ve o duayla uyuşması olmaksızın vücuda gelebilir mi?” diye sorulursa şöyle deriz: “Hayır, zira her ikisinin de sebebi birdir ve bu sebep duayı o şeyin vücuda geliş sebebi kılan Allah’tır. Nitekim ilaç kullanmayı da, hastanın sıhhat bulma sebebi kalmıştır. Hasta ilaç kullanmadıkça asla iyileşmez. Gerçekleşmesi için dua ettiğimiz şey bir hikmet esasınca, ilahi kaza ve kader minvali üzeri o şeyin varlık sebebiyle buluşur. Dolayısıyla dua etmek gerekir. Duanın icabetini beklemek de farzdır...”⁶⁸²

1199. Bölüm Dua Etmenin Adabı

1-Besmele

5620. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Bismillahirrahmanirra

⁶⁸⁰ Emali’el-Seduk, 262/3

⁶⁸¹ Gurer’ul-Hikem, 3478

⁶⁸² el-Bihar, 93/361/23, bak tüm söze

him ile başlayan dua reddedilmez.”⁶⁸³

2-Allah'ı Övmek

5621. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz başında övgü olmayan her dua kısırdır.”⁶⁸⁴

5622. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Müminlerin Emiri'nin (a.s) kitabında yer aldığı üzere Allah'tan bir şey dilemeden önce onu övmek gerekir. O halde aziz ve celil olan Allah'a dua edince önce onu öv.” *Ravi şöyle diyor: “Ben, “Nasıl övelim” diye sorunca İmam şöyle buyurdu: “Şöyle demelisin: “Ey bana şahdamarımdan yakın olan! Ey insan ile kalbi arasına giren! Ey en yüce yerde görülen! Ey benzeri olmayan!”*⁶⁸⁵

3-Muhammed ve Ehl-i Beyt'ine Salavat Göndermek

5623. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Sizin bana salavat göndermeniz dualarınız için icabet ve amelleriniz için temizliktir.”⁶⁸⁶

5624. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Dua Muhammed'e ve Al-i Muhammed'e salavat gönderilmedikçe (Allah'tan) örtülüdür.”⁶⁸⁷

5625. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Her kim aziz ve celil olan Allah'tan bir ihtiyacını dilemek isterse Muhammed'e ve Ehl-i Beyt'ine salavat göndermekle başlasın. Sonra Allah'tan hacetini dilesin. Sonunda da Muhammed'e ve Ehl-i Beyt'ine salavat göndersin. Zira aziz ve celil olan Allah duanın başını ve sonunu kabul ettiği halde ortasını terk

⁶⁸³ ed- Ed- Da'vat li'r Ravendi, 52/131

⁶⁸⁴ el-Bihar, 93/317/21

⁶⁸⁵ a.g.e. s. 315/20

⁶⁸⁶ a.g.e. 94/54/22

⁶⁸⁷ el-Kafi, 2/491/1

etmekten daha yücedir. Zira Muhammed'e ve Aline gönderilen salavat örtülü kalmaz.”⁶⁸⁸

5626. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Her dua Muhammed'e ve Al-i Muhammed'e salavat göndermedikçe göklerden örtülüdür.”⁶⁸⁹

4-Salihleri Şefaati Kılmak

5627. *Masumların (a.s)* duasında şöyle yer almıştır: “Allahım! Eğer günahlarım senin nezdinde yüzüyümü dökmüşse ve senden duamı engellemişse o halde Muhammed'e ve Al-i Muhammed'e salavat gönder. Onların yüzü suyu hürmetine ya Rabbi dualarımı kabul et.”⁶⁹⁰

5628. *İmam Kaşım (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Allah'tan bir ihtiyacını dilemek istediğinde

şöyle de: “Allahım! Ben senden Muhammed ve Ali'nin hakkı için diliyorum. Şüphesiz onların senin nezdinde bir makamı vardır.”⁶⁹¹

5629. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz Allah'ın açık ve gizli elçileri vardır. O halde Allah'ın açık elçileri hakkı için bir şey dilediğinde gizli elçilerinin hakkı için de dile.”⁶⁹²

5-Günahını İtiraf Etmek

5630. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Duada önce övmek, sonra günahını itiraf etmek ve sonra da icabet edilmesini istemek gerekir.”⁶⁹³

6-Yalvarıp

Yakarmak

5631. “*Allah-u Teala Musa'ya (a.s)* şöyle vahyetmiştir: “Ey Musa! Bana dua edince korku, panik ve endişe ile dua

⁶⁸⁸ Mekarim'ul-Ahlak, 2/19/2040

⁶⁸⁹ Kenz'ul-Ummal, 3988

⁶⁹⁰ el-Bihar, 94/22/19

⁶⁹¹ ed- Ed- Da'vat li'r Ravendi, 51/127

⁶⁹² el-Bihar, 93/311/13

⁶⁹³ a.g.e. s. 318/23

et, yüzünü yere sür, bedeninin değerli organlarıyla karşımda secdeye kapan, karşımda horluk ve tevazu içinde dur ve benimle münacaat ettiğinde haşyetle korkan bir kalple münacaatta bulun.”⁶⁹⁴

5632. “*Allah-u Teala İsa’ya (a.s) şöyle öğüt vermiştir:* “Ey İsa! Bana üzgün ve kurtarıcısı olmayan boğulmak üzere olan birisi gibi dua et... Bana sadece horluk, yalvarıp yakarmak ve ihlas üzere dua et. Bana böyle dua edersen ben de icabet ederim.”⁶⁹⁵

5633. *İmam Hüseyin (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Allah’ın Resulü (s.a.a) yalvarıp yakarma ve dua anında, yiyecek bir şey isteyen bir sefil gibi dua ediyor ve ellerini yukarı kaldırıyordu.”⁶⁹⁶

7-İki Rekat Namaz Kılmak

5634. *İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Adamın biri camiye girdi, iki rekat namaz kıldı, sonra aziz ve celil olan Allah’tan hacetini diledi. Allah’ın Resulü (s.a.a) şöyle buyurdu: “Bu kul rabbinden çok çabuk diledi.” Daha sonra başka birisi geldi, iki rekat namaz kıldı, sonra aziz ve celil olan Allah’ı övdü, Peygamber’e ve Ehl-i Beyt’ine salavat gönderdi. Bunun üzerine Allah’ın Resulü (s.a.a) ona şöyle buyurdu: “(Allah’tan) Dile ki sana verilecektir.”⁶⁹⁷

5635. *İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Her kim doğru dürüst abdest alır, iki rekat namaz kılar, rüku ve secdelerini kamil bir şekilde yerine getirir sonra selam verir, aziz ve celil olan Allah’ı ve Allah’ın Resulünü över

⁶⁹⁴ a.g.e. s. 305/1

⁶⁹⁵ a.g.e. s. 314/19

⁶⁹⁶ Mekarim’ul-Ahlak, 2/8/1981

⁶⁹⁷ el-Bihar, 93/315/21

ve ardından hacetini dilerse şüphesiz yerinde dilemiş olur. Her kim de yerinde hayrı taleb ederse, ümitsiz geri dönmez.”⁶⁹⁸

8-Hiç bir Duayı Küçük Görmemek Gerekir.

5636. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Allah Tebarek ve Teala... icabetini duanın içinde gizlemiştir. O halde hiç bir duayı küçük görme. Zira bir çok defa icabet edilir de sen bilmezsin.”⁶⁹⁹

9-İstedğini Çok Görmemek

5637. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz Allah şöyle buyuruyor: “... Eğer kullarımın kalpleri, en mutlu kalbin arzusuna benzer bir arzu içinde olursa bu arzular kullarımdan birinin deniz suyuna daldırdığı bir iğne gibi kalır. Zira

benim bağışım da, vaadim de sözdür. Ben bir şeye, “ol” dersem o olur.”⁷⁰⁰

5638. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Allah-u Teala şöyle buyurmuştur: “Eğer ilk ve son, canlı ve ölü, yaş ve kuru tümünüz toplansanız ve herkes istediğini dilese ve de ben onları giderecek olsam, benim mülküme en küçük bir etkisi olmaz.”⁷⁰¹

5639. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Allah Peygamberlerinden birine şöyle vahyetti: “... Eğer yedi kat gök ve yeryüzü benden tümüyle bir şey dilese ve hepsinin hacetini tek tek giderecek olsam, yine de bir sinek kanadı kadar bir şey mülkümden eksilmez. Sorumlusu olduğum

⁶⁹⁸ a.g.e. s. 314/20

⁶⁹⁹ el-Hisal, 209/31

⁷⁰⁰ Emali’et-Tusi, 675/1424

⁷⁰¹ el-Bihar, 92/253/48

mülküm nasıl azalsın?”

702

5640. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Allah’tan isteyin ve çok isteyin. Zira Allah için hiç bir şey büyük/çok değildir.”⁷⁰³

5641. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Hiç bir isteği çok görmeyin. Zira Allah nezdinde olanlar taktir ettiğinizden daha çoktur.”⁷⁰⁴

10-İsteklerde Yüce Himmet Sahibi Olmak

**5642. İmam Ali (a.s),
oğlu Hasan’a (a.s)**
*vasiyetinde şöyle
buyurmuştur:* “Kendin için güzelliği kalacak olan ve vebali yok olacak olan şeyi dilemelisin. Mal ve servet senin için kalmaz ve sen de onun için baki kalmazsın.”⁷⁰⁵

5643. İmam Kazım (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Ebu

Zer Allah korkusundan o kadar ağladı ki gözleri rahatsız oldu. Ona, “Neden gözlerin şifa bulsun diye Allah’a dua etmiyorsun?”

dediklerinde ise Ebu Zer şöyle dedi: “Ben bu işten (gözlerimin iyileşmesinden) gafilim. Buna fazla önem vermiyorum.”

Kendisine, “Seni hangi şey bundan gafil kıldı?” dediklerinde ise şöyle dedi: “İki büyük şey: Cennet ve Cehennem”

706

**5644. Rabia b. Ka’b
şöyle diyor:** “Günün birinde Allah’ın Resulü (s.a.a) bana şöyle buyurdu: “Ey Rabia! Yedi yıl bana hizmet ettin, benden bir şey istemiyor musun?” Ben şöyle dedim: “Ey Allah’ın Resulü! Bana düşünmem için fırsat ver.” Ertesi gün sabah Allah Resulünün

⁷⁰² a.g.e. 92, s. 303/39

⁷⁰³ a.g.e. s. 302/39

⁷⁰⁴ Mekarim’ul-Ahlak, 2/97/2275

⁷⁰⁵ el-Bihar, 77/205/1

⁷⁰⁶ a.g.e. 78/451/16

huzuruna vardım. Bana, “Ey Rabia! Benden hacetini dile” deyince şöyle dedim: “Allah’tan beni seninle cennete götürmesini dile.” dedim. Bana, “Sana bunu kim öğretti?” dedi. Ben, “Ey Allah’ın Resulü! Bana hiç kimse öğretmedi. Kendi kendime düşündüm ve şöyle dedim: “Eğer ondan servet istersem sonunda yok olacak, eğer ondan uzur ömür veya evlat istersem hepsinin sonu ölümdür.” Rabia daha sonra şöyle dedi: “Allah’ın Resulü bir müddet başını önüne saldı ve sonra şöyle buyurdu: “Ben bu şeyi yapacağım, sen de çok secdelerle bana yardımcı ol.”⁷⁰⁷

5645. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Adamın biri Allah

Resulünün huzuruna vardı, selam verdi, Müslüman oldu ve sonra şöyle dedi: “Ey Allah’ın Resulü! Beni tanıyor musun?” Allah’ın Resulü, “Sen kimsin?” diye sordu. O, “Ben, cahiliyye döneminde falan gün Taif’te geldiğin evin sahibiyim ve ben sana ikramda bulundum. Allah’ın Resulü, “Hoş geldin, şimdi ne istiyorsun?” diye buyurdu. O şahıs, “Ben, çobanlarıyla birlikte ikiyüz koyun istiyorum” dedi. Allah’ın Resulü (s.a.a), ona istediği şeyi vermelerini emretti ve ashabına şöyle buyurdu: “Bu şahıs, İsrailoğullarından olan yaşlı kadının Musa’dan (a.s) istediği şeyi isteme himmetine sahip olamadı.”⁷⁰⁸

⁷⁰⁷ el-Bihar, 93/326/10

⁷⁰⁸ Nur’us-Sakaleyn, 2/473/225; Musa (a.s) yaşlı kadından, Yusuf’un (a.s)

kabrini göstermesini isteyince, yaşlı kadın, cennette Musa’yla (a.s) birlikte aynı derece olması şartıyla ona kabri gösterdi.

5646. *İmam Sadık (a.s), İsrailoğullarından yaşlı kadının Musa'ya (a.s) sorduğu şey hakkında şöyle buyurmuştur:* “O yaşlı kadın şöyle dedi: “Benim için bir kaç şey yapmadan bu işi yapmayacağım: Ayaklarımı hızlı yürütmeli, gözlerimi geri vermeli, gençliğimi iade etmeli ve bana kendinle cennette yer vermelisin.”⁷⁰⁹

11-Herkes İçin Dua Etmek

5647. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Sizden biri dua edince herkes için dua etsin. Zira bu dua icabete daha yakındır, her kim kendisine dua etmeden önce kardeşlerinden kırk kişi için dua ederse, o dua hem onlar, hem de kendisi hakkında müstecap olur.”⁷¹⁰

5648. *İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Her kim, kendisine dua etmeden önce kırk mümine dua ederse duası müstecap olur.”⁷¹¹

12-Gizli Dua

Kur'an:

“**Rabbini gönülden ve korkarak yüksek olmayan hafif bir sesle sabah akşam an, gafillerden olma.**”⁷¹²

5649. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Gizli yapılan bir dua açık yapılan yetmiş duaya denktir.”⁷¹³

5650. *İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Kulun gizlice yaptığı tespih ve duanın sevabını Allah tebarek ve Teala'dan başka hiç kimse bilmez.”⁷¹⁴

bak. Ez- Zikr, 1352. Bölüm

13-Toplu Dua

⁷⁰⁹ el-Fakih, 1/193/594

⁷¹⁰ el-Bihar, 93/313/17

⁷¹¹ a.g.e. s. 317/21

⁷¹² A'raf, 205

⁷¹³ ed- Ed- Da'vat li'r Ravendi, 18/7

⁷¹⁴ el-Bihar, 93/319/25

5651. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Kırk kişi bir araya gelir ve herhangi bir şey hakkında Allah’a dua ederse mutlaka icabet edildiği bir halde ayrılırlar.”⁷¹⁵

5652. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Babam için tatsız bir olay baş gösterdiğinde, kadın ve çocukları topluyar, dua ediyor, onlar da “amin” diyorlardı.”⁷¹⁶

Ben diyorum ki: Bu tür rivayetleri ve gizli duanın faziletine delalet eden önceki rivayetlerin arasını şöyle bulmak mümkündür: Önceki rivayetlerde toplu dua edilmesinin toplumsal etkisinin olmadığı hususlar ele alınmıştır veya şeriatın sadece gizli hallerde dua edilmesini güzel gördüğü hususlarla ilgilidir. Tebeccüt (gece) namazı kılmak gibi. Ama ikinci grup hadisler ise toplu dua

edilmesinin toplumsal etkilerinin olduğu veya hadiste zikri geçen özel konulara özgü hususlarla ilgilidir.

bak. Er-Riya, 1420.

Bölüm

14-İcabet

Hakkında Hüsnü Zan İçinde Olmak

5653. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “İcabet edileceğine yakın ettiğiniz bir halde Allah’a dua edin.”⁷¹⁷

5654. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Dua edince kalbinle Allah’a yönel ve icabetinin kapıda olduğunu düşün.”⁷¹⁸

5655. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Dua ettiğinde icabetinin kapıda olduğunu zannet.”⁷¹⁹

15-Uygun Bir Zaman Seçmek

5656. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Her kim bir farzı eda

⁷¹⁵ el-Kafı, 2/487/2

⁷¹⁶ el-Bihar, 93/341/11

⁷¹⁷ a.g.e. s. 305/1

⁷¹⁸ el-Kafı, 2/473/3

⁷¹⁹ a.g.e. h. 1

ederse, duası Allah nezdinde müstecaptır.”

⁷²⁰

5657. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Üç vakitte dualar Allah’tan örtülü kalmaz: Bir farzı yerine getirdikten sonra, yağmur yağdığı zaman ve yeryüzünde Allah’ın bir mucizesi ortaya çıktığı zaman.”

⁷²¹

5658. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Aziz ve celil olan Allah’a dua edeceğiniz en hayırlı vakit seher vakitleridir.” Daha sonra Yakub’un (a.s) sözünü nakleden şu ayeti okudu: **“Yakında sizler için Rabbimden mağfiret dileyeceğim.”**

Allah’ın Resulü daha sonra şöyle buyurdu: “Onlar için duayı seher vaktine bıraktı.”⁷²²

5659. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Her

kim Allah için bir hastayı ziyaret ederse o hastanın kendisi hakkında ettiği duayı Allah kabul eder.”⁷²³

16-İsrar

5660. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz aziz ve celil olan Allah insanların birbirinden ısrarla bir şey istemesini hoş görmez. Ama bunu kendisi hakkında hoş görür.”⁷²⁴

5661. Tevrat’ta şöyle yer almıştır: “Dualarda ısrarlı olun ki icabetle rahmet sizi kuşatsın ve afiyet sizleri müjdelesin.”⁷²⁵

5662. Hakeza Tevrat’ta şöyle yer almıştır: “Her kim benim ihsanımı ümit ederse benden ısrarla dilemelidir.”⁷²⁶

5663. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Allah’tan dilemekte ısrarlı ol ki rahmet

⁷²⁰ Uyun-u Ahbar’ir-Rıza, 2/28/22

⁷²¹ el-Bihar, 85/321/8

⁷²² el-Kafi, 2/477/6

⁷²³ el-Bihar, 81/217/10

⁷²⁴ el-Kafi, 2/475/4

⁷²⁵ el-Bihar, 77/42/11

⁷²⁶ a.g.e.

kapıları yüzüne
açılsın.”⁷²⁷

5664. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Allah’a yemin olsun ki
mümin kul aziz ve celil
olan Allah’tan hacetini
dilemekte ısrar ederse
mutlaka haceti
giderilir.”⁷²⁸

5665. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Allah ısrarla
dua eden kimseyi
sever.”⁷²⁹

5666. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Aziz
ve celil olan Allah’tan
hacetini dileyen ve
icabet olsun veya
olmasın dualarında
ısrar eden kula Allah
rahmet etsin.”⁷³⁰

**5667. “Allah-u Teala
Musa’ya (a.s) şöyle dedi:**
“...Ey Musa! Nezdimde
olan şeylere rağbet
eden ve yaptıklarından
pişman olan kimse gibi
bana dua et.”⁷³¹

**5668. “Hakeza Allah
Musa’ya (a.s) şöyle
buyurmuştur:** “Benden
bir şey dileyince,
yanımdaki şeylere
rağbetinin nasıl
olduğuna bir bak.”⁷³²
bak. el-Mucar, 3853.
Bölüm

1200.Bölüm Dua Eden Kimsenin Terketmesi Gereken Hususlar

1- Olmayacak ve Doğru Olmayan Şeyler İçin Dua Etmek

5669. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Ey
dua sahibi! Olmayacak
veya doğru olmayan
şeyleri Allah’tan
dileme.”⁷³³

5670. İmam Ali (a.s),
*hangi duanın daha etkisiz
olduğu sorulunca şöyle
buyurmuştur:*

⁷²⁷ a.g.e. 77/204/1

⁷²⁸ el-Kafi, 2/475/3

⁷²⁹ el-Bihar, 93/374/16

⁷³⁰ el-Kafi, 2/475/6

⁷³¹ el-Bihar, 77/39/7

⁷³² a.g.e. s. 36/7

⁷³³ el-Hisal, 635/10

“Olmayacak şeyler için yapılacak olan dua.”⁷³⁴

5671. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Ben, “Allahım! Beni kullarından hiç birine muhtaç etme” diye dua edince Allah’ın Resulü şöyle buyurdu: “Ey Ali! Böyle deme. Herkes mutlaka diğer insanlara ihtiyaç duyar.” Ben, “Ey Allah’ın Resulü! Nasıl dua edeyim?” diye sorunca şöyle buyurdu: “De ki: Allahım! Beni kötü yaratıklarına muhtaç etme.”⁷³⁵

5672. *İmam Ali (a.s)*, “Allahım! Fitneden sana sığınırım” diyen birine şöyle buyurmuştur: “Senin malından ve çocuklarından Allah’a sığındığını görüyorum. Allah-u Teala şöyle buyuruyor: **“Şüphesiz mallarınız ve evlatlarınız fitnedir.”** O halde şöyle de:

“Allahım! Saptırıcı fitnelerden sana sığınırım.”⁷³⁶

5673. *İmam Sadık (a.s)*, Allah-u Teala’nın, **“Allah’ın kendisiyle bazınızı bazınıza üstün kıldığı şeyleri temenni etmeyin”** ayeti hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: “İnsan başkasının eşini ve kızını arzu etmemelidir. Aksine onların benzerlerini arzu etmelidir (ki Allah ona da versin.)”⁷³⁷

2-Acele Etmek

5674. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Kul dua edince acele etmediği takdirde Allah Tebarek ve Teala sürekli hacetini giderme işinde olur.”⁷³⁸

5675. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Kul acele eder ve Allah’tan istemekten el çekerse Allah-u Teala şöyle buyurur: “Kulum acele

⁷³⁴ Mean’ül-Ahbar, 198/4

⁷³⁵ el-Bihar, 93/325/6

⁷³⁶ a.g.e. h. 7

⁷³⁷ Tefsir-i Ayyaşi, 1/239/115

⁷³⁸ el-Kafi, 474/1

etti, ihtiyaclarını
benden başka birisinin
giderebileceğini
sanıyor.”⁷³⁹

5676. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Mümin acele etmediği
ve ümitsizce duadan el
çekmediği takdirde
sürekli olarak Allah’ın
rahmetinde,
genişliğinde ve
hayrındadır.” Ravi
şöyle diyor: “Ben,
“Nasıl acele ediyor?”
diye sorunca şöyle
buyurdu: “Kul şöyle
der: “Ben falan falan
zamandan beri dua
ediyorum, ama hiç bir
icabet görmedim.”⁷⁴⁰

5677. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“İnsanlar acele
etmedikçe sürekli hayır
üzere olurlar.”
Kendisine, “Ey
Allah’ın Resulü! (s.a.a)
nasıl acele ediyorlar?”
deyince şöyle buyurdu:
“İnsanlar şöyle derler:

“Biz dua ediyoruz ama
müstecap olmuyor.”⁷⁴¹

3-İşinin Salahını Allah’a Öğretmeye Kalkışmamak

5678. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Allah
Tebarek ve Teala şöyle
buyurmuştur: “Ey
Ademoğlu! Sana
emrettiğim hususlarda
bana itaat et ve seni
islah edecek şeyi bana
öğretme.”⁷⁴²

5679. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Aziz
ve celil olan Allah
arşının üstünde şöyle
buyurmuştur: “Ey
kullarım! Sizlere
emrettiğim hususlarda
bana ibadet edin ve
bana sizleri islah
edecek şeyi öğretmeye
kalkışmayın. Şüphesiz
ben onu daha iyi bilirim
ve maslahatınız
hususunda sizlere cimri
davranmam.”⁷⁴³

5680. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Her

⁷³⁹ el-Bihar, 93/374/16

⁷⁴⁰ a.g.e.

⁷⁴¹ Tenbih’ul-Havatir, 1/6

⁷⁴² el-Bihar, 71/178/24

⁷⁴³ Tenbih’ul-Havatir, 2/108

kim Allah’a bilmediği şeyi öğretmeye kalkışırsa Allah’ın arşı titrer.”⁷⁴⁴

1201. Bölüm Haceti İstemediği Halde Giderilen Kimse

5681. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah-u Teala şöyle buyurmuştur: “Her kim benden bir şey istemeyi unutacak kadar zikrimle meşgul olursa, isteyenlere verdiğim en iyi şeyi ona veririm.”⁷⁴⁵

5682. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Her kim Allah’a ibadetten dolayı istemekten gafil kalırsa, Allah isteyenlere verdiği şeyin en hayırlısını ona verir.”⁷⁴⁶

5683. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah-u Teala şöyle buyurmuştur: “Her

kim benim zikrim sebebiyle istemekten gaflet ederse, benden istemeden önce ona veririm.”⁷⁴⁷

5684. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah-u Teala şöyle buyuruyor: “Her kim zikrimden dolayı istemekten gaflet gösterirse, isteyenlere verdiğim şeyin daha büyüğünü ona veririm.”⁷⁴⁸

5685. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz kulun aziz ve celil olan Allah’a bir haceti bulunduğunda önce Allah’ı övmeli Muhammed’e ve Al-i Muhammed’e selevat göndermelidir. Bu taktirde hacetini unutsa bile Allah onun hacetini dilemeden önce karşılar.”⁷⁴⁹

5686. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Bir defa Allah’a dua ettim

⁷⁴⁴ TuheFul-Ukul, 363

⁷⁴⁵ el-Bihar, 93/323/36

⁷⁴⁶ a.g.e. s. 342/11

⁷⁴⁷ Kenz’ul-Ummal, 1873

⁷⁴⁸ a.g.e. 1874

⁷⁴⁹ el-Bihar, 93/342/11

bana icabet etti ve ben hacetimi unuttum. Zira Allah'ın cevap vermesi ve dua esnasında kuluna yönelmesi kulun O'ndan bir şey dilemesinden çok daha büyük ve değerlidir. Hatta istediği şey cennet ve ebedi nimetler bile olsa.”⁷⁵⁰

5687. *Ebu Hamza şöyle diyor:* “Şüphesiz Allah Davud’a (a.s) şöyle vahyetti: “Ey Davud! Şüphesiz emrime itaat eden kulunun hacetini daha dilemeden karşılarım ve bana dua etmeden ona icabet ederim.”⁷⁵¹

5688. *Fatımat’uz Zebra (s.a) şöyle buyuruyor:* “Her kim Allah’a halis bir ibadet gönderirse, aziz ve celil olan Allah da ona en üstün maslahatını indirir.”⁷⁵²

bak. el-İbadet, 2503. Bölüm

1202. Bölüm Duası Kabul Olan Kimse

5689. *İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Sizden birinin Rabbinden talep ettiği her şeyin kendisine bağışlamasını dilemesi için tüm insanlardan ümidini kesmesi ve sadece Allah’a ümit bağlaması gerekir. Aziz ve celil olan Allah onun gerçekten böyle olduğunu bilince Allah’tan istediği her şeyi kendisine ihsan eder.”⁷⁵³

5690. *İmam Zeyn’ul Abidin (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Her kim herhangi bir şey hususunda insanlara ümit bağlamaz ve tüm işlerini aziz ve celil olan Allah’a havale ederse, aziz ve celil olan Allah onun tüm hacetlerine icabet eder.”⁷⁵⁴

⁷⁵⁰ el-Bihar, 93/323/36

⁷⁵¹ a.g.e. s. 376/16

⁷⁵² Tenbih’ul-Havatir, 2/108

⁷⁵³ el-Kafi, 2/148/2

⁷⁵⁴ el-Bihar, 75/110/16

5691. İmam Hasan
(a.s) şöyle buyurmuştur:
“Kalbinde Allah’ın
rızasından başka hiç bir
istek olmayan kimseye
Allah’tan istediği her
şeye icabet edileceği
konusunda garanti
veriyorum.”⁷⁵⁵

5692. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Kalplerinizi
inceleyiniz. Eğer Allah
kalplerinizi kendi
yaptığı işlere oranla her
tür türlü hoşnutsuzluk
düşüncesinden temiz
kılmışsa bu taktirde
Allah’tan istediğinizi
dileyin.”⁷⁵⁶

*bak. el-Bihar, 46/51,
Ali Bin. Hüseyin’in Duası*

1203. Bölüm Müstecap Olan Dualar

5693. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Üç
dua Allah-u Teala’dan
örtülü kalmaz:
Kendisine iyilik yaptığı
zaman babanın oğula

yaptığı dua ile
kendisine eziyet ettiği
zaman aleyhine ettiği
beddua, mazlumun
zalim hakkında ettiği
beddua ile mazlumun,
zalimden intikamını
almada ona yardım
eden kimse hakkında
ettiği dua ve bizim için
mümin kardeşine mali
yardımda bulunduğu
kimseye mümin
insanın ettiği dua ile
kendisine muhtaç
olduğu ve ihtiyacını
giderebildiği halde
gidermeyen kimse
aleyhinde ettiği
beddua.”⁷⁵⁷

5694. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Babanın
bedduasından sakının.
Şüphesiz babanın
bedduası kılıçtan daha
keskindir.”⁷⁵⁸

5695. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Dört
kişinin duası asla
reddolmaz: Adil
imamın, babanın oğula

⁷⁵⁵ el-Bihar, 43/351/25

⁷⁵⁶ Emali’el-Mufi, 54/1

⁷⁵⁷ Emali’et-Tusi, 280/541

⁷⁵⁸ el-Bihar, 74/84/94

ettiği dua, insanın gıyabında kardeşi için ettiği dua ve mazlumun duası. Azameti yüce olan Allah şöyle buyurmuştur: “İzzetim ve celalime andolsun ki her ne kadar uzun da sürse sonunda intikamını alacağım.”⁷⁵⁹

5696. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Dört kişinin duası asla reddolmaz: Adil imamın halkı için ettiği dua, iyi babanın evladı için ettiği dua, iyi çocuğun babası için ettiği dua ve mazlumun duası. İsmi yüce olan Allah şöyle buyurmuştur: “İzzetim ve celalime andolsun ki her ne kadar uzun da sürse sonunda intikamını alacağım.”⁷⁶⁰

5697. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: “Sakin mazlum bir müslümana zulmetmek hususunda zalime

yardımcı olmayınız. Zira size beddua ederse bedduası müstecap olur. Şüphesiz babamız Resulullah (s.a.a) şöyle buyuruyordu: “Şüphesiz mazlum müslümanın duası müstecap olur.”⁷⁶¹

5698. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Ümmetimin çocuklarının duası günahlara bulaşmadıkça müstecap olur.”⁷⁶²

5699. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Her kim bir topluluğa iyilik eder de, onlar kendisine teşekkür etmezlerse ve o da haklarında beddua ederse bedduası müstecap olur.”⁷⁶³

5700. İmam Hasan (a.s) şöyle buyurmuştur: “Kur’an okuyan kimsenin duası er veya geç kabul olur.”⁷⁶⁴

⁷⁵⁹ a.g.e. 77/47/3

⁷⁶⁰ İrşad, 1/304

⁷⁶¹ el-Kafi, 8/8/1

⁷⁶² el-Bihar, 93/357/14

⁷⁶³ a.g.e. s. 349/15

⁷⁶⁴ a.g.e. s. 313/17

bak. Ez- Zulum, 2469.
Bölüm

1204. Bölüm **Müstecap** **Olmayan Dualar**

5701. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Dört kişinin duası müstecap olmaz: Evinde oturduğu halde “Allahım! Bana rızık ver” diyen kimsenin duası. Kendisine şöyle denir: “Sana rızık talep etmeni emretmedim mi?” Karısına beddua eden erkeğin bedduası. Ona da şöyle denir: “Onun işini sana havale etmedim mi?” Hakeza malı olupta heder eden ve “Allahım! Bana rızık ver.” diyen kimsenin duası. Ona da şöyle denir: “Sana iktisatlı olmanı emretmedim mi?” Hakeza hiç bir belge ve delil olmaksızın birine borç veren kimsenin duası...

Allah ona şöyle buyurur: “Sana şahit tutmanı emretmedim mi?”⁷⁶⁵

5702. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz Allah’ın Resülü (s.a.a) bir gece evinden dışarı çıktı, göklere baktı ve şöyle buyurdu: “Bu saat, (kötü yönetici), şair, polis, (kötü gece bekçisi) tambur ve davul çalan kimse dışında herkesin duasının kabul olduğu bir saattir.”⁷⁶⁶

5703. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: “Benden başkasına tevessül eden yarattığı göklerin ve yerin sebeplerinden kesip atarım. O zaman benden bir şey isterse ona bağışlamam ve beni çağırırsa ona cevap vermem.”⁷⁶⁷

5704. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Musa

⁷⁶⁵ ed- Ed- Da’vat li’r Ravendi, 33/75

⁷⁶⁶ el-Bihar, 75/342/30

⁷⁶⁷ a.g.e. 93/304/39

bin İmran (a.s) secde halinde olan ashabın birinin yanından geçti. İşi bitip dönünce onun hala secde halinde olduğunu gördü. Musa (a.s) ona şöyle dedi: “Eğer hacetin benim elimle giderilseydi onu giderirdim. Aziz ve celil olan Allah Musa’ya şöyle vahyetti: “Ey Musa! Eğer boynu kırılıncaya kadar da secde etse, sevmediğim şeylerden el çekmedikçe ve sevdiğim şeylere yönelmedikçe yine de isteğini kabul etmem.”

⁷⁶⁸

5705. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “İyiliği emretmeli ve kötülükten sakındırmalısınız. Aksi takdirde Allah kötülerinizi iyilerinize musallat eder. Bu takdirde iyileriniz dua eder ama duaları kabul olmaz.”⁷⁶⁹

⁷⁶⁸ el-Kafi, 8/129/98

⁷⁶⁹ el-Bihar, 93/378/21

5706. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: “Her kim bir zaliminin zulmünü mazur görürse Allah ona zulmedecek birini musallat eder. Bu taktirde dua ettiğinde duası müstecap olmaz ve Allah mazlumiyeti hakkında ona hiç bir sevap vermez.”⁷⁷⁰

5707. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Ben Allah’tan dostun dostu hakkında ettiği bedduayı müstecap etmemesini istedim.”

⁷⁷¹

1205. Bölüm Duanın İcabetinin Erteleniş Sebebi

5708. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Duanın icabetinin ertelenişi seni ümitsiz kılmasın. Zira Allah’ın bağışlaması niyetine bağlıdır. Bazen bir

⁷⁷⁰ el-Kafi, 2/334/18

⁷⁷¹ el-Bihar, 93/378/21

duanın icabeti ertelenir ki bu vesileyle dileyene daha büyük bir mükafaat ve ümitvar olana daha çok bağışta bulunulsun. Nice şey istersin de sana verilmez. Ama er veya geç ondan daha iyisi sana verilir. Veya hayır ve maslahat açısından senden esirgenir. Nice istekler karşılandığı taktirde dininin helakine sebep olur.”⁷⁷²

5709. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Duanın icabetinin ertelenişi seni ümitsiz kılmasın, zira bağış niyete bağlıdır.”⁷⁷³

5710. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz (bazen) kul dua edince aziz ve celil olan Allah iki meleğe şöyle der: “Ben onun duasını kabul ettim. Ama hacetini bekletin. Zira onun sesini işitmeği seviyorum.

(Bazen de) Kul dua eder, Allah Tebarek ve Telaa ise şöyle buyurur: “Çabuk isteğini karşılayın, onun sesini işitmek istemiyorum.”⁷⁷⁴

5711. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Günahlarınızla dualarının yolunu kapattıysan icabetinin ertelenişini geç sayma.”⁷⁷⁵

5712. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Aziz ve celil olan Allah’ın (Musa ve Harun’un Firavun’u helak etmesini Allah’tan istemesi üzerine), **“Şüphesiz duanıza icabet edilmiştir”** diye buyurmasından, Firavun’un helak olmasına kadar tam kırk yıl geçti.”⁷⁷⁶

5713. İshak bin Ammar *şöyle diyor:*
“İmam Sadık’a (a.s) şöyle arzettim: “Acaba

⁷⁷² KeşFul-Mehecce, 228

⁷⁷³ Gurur’ul-Hikem, 10356

⁷⁷⁴ el-Kafi, 2/489/3

⁷⁷⁵ Gurur’ul-Hikem, 10329

⁷⁷⁶ el-Kafi, 2/489/5

birinin duası müstecap olduğu halde ihtiyacının giderilmesi ertelenebilir mi?” İmam şöyle buyuradı: “Evet, yirmi yıl da ertelenebilir.”⁷⁷⁷

1206. Bölüm Duanın Müstecap Olmayı Sebepleri

Kur'an:

“Savaş, hoşunuza gitmediği halde size farz kılındı. İhtimal ki hoşlanmadığınız şey sizin iyiliğinizdir ve ihtimal ki sevdiğiniz bir şey sizin kötülüğünüzdür. Siz bilmezsiniz, Allah bilir.”⁷⁷⁸

5714. Zebur'da şöyle yer almıştır: “Allah-u Teala şöyle buyuruyor: “Ey ademoğlu! Sen benden bir şey istiyorsun ben ise senin maslahatın

için onu karşılamıyorum. Daha sonra ısrarla isteyince ben de isteğini kabul ediyorum ve sen onun yardımıyla bana karşı günah işliyorsun. Bunun üzerine ben yüz suyunu dökmek istiyorum ama sen bana dua ediyorsun ve ben günahlarını örtüyorum. Ben sana ne kadar iyilik ettim sen ise bana ne kadar kötülük! Neredeyse artık senden asla hoşnut olmayacak kadar gazap edeceğim.”

⁷⁷⁹

5715. İmam Bakır ve İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: “Allah Tebarek ve Teala şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz bazı kullarım benden itaatimden bir şey diliyor ki bu sebeple onu seveyim. Ama ben ondan esirgiyorum ki bu ameli sebebiyle

⁷⁷⁷ el-Bihar, 93/375/16

⁷⁷⁸ Bakara suresi, 216. ayet

⁷⁷⁹ el-Bihar, 77/43/12

kendini beğenmişliğe düşmesin.”⁷⁸⁰

5716. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Aziz ve celil olan Allah dünyayı dost ve düşmanına verir. Ama ahireti sadece sevdiklerine verir. Şüphesiz mümin Rabbinden dünyada bir karış yer ister ama Allah ona vermez. Ahireti talep ettiğinde ise Allah ona istediği her şeyi verir. Allah kafire dünyada istediği her şeyi verir ama ahirete bir karış yer ister ama Allah ona vermez.”⁷⁸¹

5717. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Adamın biri Müminlerin Emiri’nin (a.s) yanına vardı ve şöyle dedi: “Ben Allah’a dua ediyorum, ama müstecap olmuyor.” İmam şöyle buyurdu: “Çünkü sen Allah’ı onun sıfatları

dışındaki sıfatlarla nitelendiriyorsun.

Şüphesiz duanın dört hasleti vardır: Batını ihlas, niyet (kalp) huzuru, vesileyi tanımak ve isteklerinde insafli olmak. Acaba sen bu dört hasleti bilerek mi dua ediyorsun.” O şahıs, “hayır” deyince imam şöyle buyurdu: “O halde onları tanı.”⁷⁸²

5718. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Allah-u Teala şöyle buyurmuştur: “İzzetime, celalime, azametime ve yüceliğime andolsun ki ben dünyada dostuma kendisini zikrimden alıkoyacak bir şeyi vermekten çekinirim. Çünkü sesini duymak için bana dua etmesini istiyorum. Kafiri ise arzusuna ulaştırırım zira ondan nefret ediyorum. Bana dua etmesini ve sesini

⁷⁸⁰ a.g.e. 6/114/8

⁷⁸¹ el-Mumin, 27/47

⁷⁸² Tenbih’ul-Havatir, 1/302

işitmek istemiyorum.”

⁷⁸³

5719. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Bazen de bir şey istersin verilmez; fakat, dünyada ya da ahirette bundan daha hayırlısı verilir. Veya verilmemesi senin yararınadır. İstedığın pek çok şey vardır ki, eğer verilirse dinin helak olur. O halde güzelliği sana kalıp vebali sende uzaklaşanı isteyen kimse ol.”⁷⁸⁴

bak. el-Bihar,
93/326/10

1207. Bölüm Bilinçsiz Dua Etmekten Sakındırmak

Kur'an:
“İnsan iyiliğin gelmesine dua ettiği gibi, kötülüğün gelmesine de dua eder. Esasen

insanoğlu
acelecidir.”⁷⁸⁵

“Allah: “Ey Nuh!
O senin aileden sayılmaz; çünkü kötü bir iş işlemiştir; öyleyse bilmediğin şeyi Benden isteme. Şüphesiz ben sana öğüt veriyorum; bilgisizlerden olma” dedi.”⁷⁸⁶

5720. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Kurtuluş ve helak yollarını bil ki Allah’tan içinde kurtuluşunun olduğunu sandığın, oysa helakine sebep olan bir şeyi istemeyesin. Aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: “İnsan kötülüğü diler.”⁷⁸⁷

1208. Bölüm Zalim ve Kafirler İçin Dua Etmekten Sakınmak

⁷⁸³ et-Temhis, 23/17

⁷⁸⁴ Nehc’ul-Belağa, 31. mektup; Şerh-i Nehc’ul-Belağa-i İbn-i Ebi’l-Hadid, 16/87

⁷⁸⁵ İsra suresi, 11. ayet

⁷⁸⁶ Hud suresi, 46. ayet

⁷⁸⁷ el-Bihar, 93/322/36

Kur'an:
“Cehennemlik
oldukları
anlaşıldıktan sonra,
akraba bile olsalar,
puta tapanlar için
mağfiret dilemek
Peygambere ve
müminlere
yaraşmaz.
İbrahim'in, babası
için mağfiret
dilemesi, sadece ona
verdiği bir sözden
ötürü idi.”⁷⁸⁸

5721. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Her
kim bir zalimin bekası
için dua ederse,
şüphesiz yeryüzünde
Allah’a isyan edilmesini
sevmiş olur.”⁷⁸⁹

5722. *İmam Kazım*
(a.s), kendisine,
“Müslüman bir insanın,
kafir olan anne beabası
için namazda mağfiret
dilemesi doğru mudur?”
diye soran kardeşi Ali bin
Cafer’e şöyle buyurmuştur:
“Eğer çocukken onları
kaybetmiş ve
dolayısıyla Müslüman
olup olmadıklarını
bilmiyorsa sakıncası

yoktur. Ama kafir
olduklarını biliyorsa
onlar için mağfiret
dilememelidir. Eğer
bilmiyorsa onlar için
dua etsin.”⁷⁹⁰

1209. Bölüm **Dua Tesirsiz** **Değildir**

5723. *İmam Zeyn’ul*
Abidin (a.s) şöyle
buyurmuştur: “Müminin
duası üç halet dışında
değildir: Ya kendisi için
biriktirilir, ya dünyada
karşılanır, ya da
kendisine çatacak olan
belayı ondan defeder.”
⁷⁹¹

5724. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah’a dua eden bir
Müslüman hakkında,
duasında sıla-i rahimi
terketmek veya bir
günaha ulaşmak
olmadığı takdirde -
Allah-u Teala üç
şeyden birini yapar: Ya
duasını dünyada

⁷⁸⁸ Tevbe, 113-114

⁷⁸⁹ el-Bihar, 75/334/69

⁷⁹⁰ a.g.e. 74/67/38

⁷⁹¹ Tuhf’ul-Ukul, 280

karşılar, ya ahireti için biriktirir veya ondan bir kötülüğü defeder.”⁷⁹²

5725. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Söylediğim duanın şartlarına riayet eder ve içini Allah için halis kıalarsan şu üç şeyden biri sana müjdeler olsun: Ya çok geçmeden isteğin kabul olur, ya daha iyisi senin için biriktirilir, ya da indirdiği taktirde seni yok edecek olan bir belayı senden defeder.”⁷⁹³

5726. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Allah müminin hesabını görür ve şöyle buyurur: “Bu hesabı tanıyor musun?” o, “Ey Rabbim! Hayır tanımıyorum” der Allah şöyle buyurur: “Falan ve falan gece şöyle ve böyle dua ettin ve ben onu sana biriktirdim.” İmam daha sonra şöyle buyurdu: “O mümin

Allah’ın kendisine verdiği sevabın büyüklüğünü görünce şöyle der: “Ey Rabbim! Keşke dünyada hiç bir duamı kabul etmeseydin de onu benim için ahirete saklasaydın.”⁷⁹⁴

5727. *İmam Bakır (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Allah bir kulunu severse şiddetli sıkıntılara sokar ve başına bela yağmurlarını yağdırır. Bunun üzerine kul Allah’a dua edince şöyle buyurur: “Lebeyk ey kulum, lebbeyk! Eğer istersen senin dünyadaki isteklerini karşılayayım. Şüphesiz isteklerini karşılamaya kadirim. Ama eğer ertelersem nezdimde senin için biriktirdiğim şey, senin için daha iyidir.”⁷⁹⁵

5728. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Mümin ahiretin güzel sevabını görünce

⁷⁹² Mekarim’ul-Ahlak, 2/8/1983

⁷⁹³ el-Bihar, 93/323/36

⁷⁹⁴ a.g.e. s. 271/12

⁷⁹⁵ et-Temhis, 24/25

dünyada hiç bir duasının müstecep olmamasını arzular.”⁷⁹⁶

5729. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz Rabbiniz haya ve kerem sahibidir. Kulu kendisine elini uzattığı halde onu boş olarak döndürmekten haya eder.”⁷⁹⁷

1210. Bölüm Mümin Kadın ve Erkekler İçin Duanın Etkileri

5730. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Hiç bir dua insanın birinin gıyabında yaptığı dua kadar hızlı müstecep olmaz.”⁷⁹⁸

5731. *Allah Musa'ya (a.s)* şöyle vahyetmiştir: “Bana günah işlemediğin dilinle dua et!” Musa, “Bu dili nereden getireyim,? diye sorunca Allah şöyle buyurdu: “Bana

başkasının diliyle dua et.”

⁷⁹⁹

5732. *İmam Bakır (a.s)* şöyle buyurmuştur: “En çabuk müstecep olan dua kardeşin kardeşi hakkında gıyabında ettiği duadır. Kardeşi için dua etmeye başlayınca kendisi için tayin edilen melek şöyle der: “Amin, sana da iki katı olsun.”⁸⁰⁰

5733. *İmam Bakır (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Müstecep olmaya en yakın ve hızlı dua insanın kardeşine gıyabında ettiği duadır.”⁸⁰¹

5734. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Fatıma (a.s) dua ettiğinde mümin erkek ve kadınlar için dua eder, kendisi için dua etmezdi. Bu konuda kendisine sorulunca şöyle buyururdu: “Önce komşu sonra ev.”⁸⁰²

⁷⁹⁶ el-Kafi, 2/491/9

⁷⁹⁷ Kenz'ul-Ummal, 3128

⁷⁹⁸ el-Bihar, 93/359/17

⁷⁹⁹ a.g.e. s. 342/11

⁸⁰⁰ el-Kafi, 2/507/4

⁸⁰¹ a.g.e. h. 1

⁸⁰² el-Bihar, 93/388/20

5735. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Müslümanın kardeşi
için gıyabında ettiği dua
dua eden kimseye rızık
kazandırır, ondan
belayı defeder ve melek
kendisine şöyle der:
“Sana da iki katı
olsun.”⁸⁰³

5736. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Müminin mümin
hakkındaki duası
ondan belayı
uzaklaştırır ve rızıkını
artırır.”⁸⁰⁴

5737. *İmam Bakır (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Gıyabında
kardeşlerine dua et, zira
bu iş rızık yağdırır.”

*İmam bu cümleyi tam üç
defa buyurdu.”*⁸⁰⁵

5738. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Hiç
kimsenin duasını küçük
sayma. Yahudinin bile
kendi hakkındaki duası
müstecap olmaz ama
sizler hakkındaki duası
müstecap olur.”⁸⁰⁶

*Ben diyorum ki;
insanın gıyabında din
kardeşi için dua etmesinin
fazileti hakkındaki
rivayetler gerçekten de
çoktur.*

bak. el-Bihar,
93/383, 26. Bölüm; el-
Kaşı, 2/507; Kenz’ul
Ummal, 2/97, 98

⁸⁰³ a.g.e. s. 385/11

⁸⁰⁴ el- İhtisas, 28

⁸⁰⁵ el-Bihar, 93/387/17

⁸⁰⁶ a.g.e. s. 294/23

161. Konu ed- Dunya Dünya

- *el-Bihar*, 73/1, 122. Bölüm, *Hub'ud-Dunya*
- *el-Bihar*, 5/309, 15. Bölüm, *illet'ul-Leti min ecliha ce'el'el- Labu fi'd dunya el- lezzat ve'l Alam ve'l-Mihen*
- *Kenz'ul-Ummal*, 3/181-246

- bak.*
- 206. Konu, *eş-Zuhd*; 163. Konu, *ed- Debr*; 500. Konu, *el-Mal*; 280. Konu, *eş-Şobret*;
 - *el-Hüzn*, 817-819. Bölüm; *el-Hüsran*, 1020-1021. Bölümler; *ed- Deva*, 1290. Bölüm; *ed- Din*, 1320. Bölüm; *eş-Zenb*, 1384. Bölüm; *er-Rabat*, 1567, 1568. Bölüm

1211. Bölüm Dünya Hayatı

Kur'an:

“O halde sen de zikrimizden dönenlerden ve dünya hayatından başka bir şey istemeyenlerden yüz çevir. Bu onların ulaştıkları bilginin nihayetidir. Doğrusu Rabbin yolundan sapmış olanı bilir, hidayete ermiş olanı da bilir.”⁸⁰⁷

“Ardlarından yerlerine gelen bir takım kötüler, Kitaba mirasçı oldular. “Biz nasıl olsa affedileceğiz” diyerek Kitab’ın hükümlerini değiştirme karşılığında bu değersiz dünyanın mallarını alırlar; yine ona benzer geçici bir şey kendilerine gelince onu da kabul ederlerdi. Onlardan,

Allah'a karşı ancak gerçeği söyleyeceklerine dair Kitab üzerine söz alınmamış mıydı? Kitapta olanları okumamışlar mıydı? Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için, ahiret yurdu daha hayırlıdır.”⁸⁰⁸

5739. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Dünya herşeyden daha aşağı olduğu için dünya olarak adlandırılmış ve ahiret ceza ve sevap olduğu için ahiret olarak adlandırılmıştır.”⁸⁰⁹

5740. Resulullah (s.a.a), kendisine, “dünya neden dünya olarak adlandırılmıştır?” diye soran Yeşid b. Selam’a şöyle buyurmuştur: “Zira şüphesiz dünya aşağılıktır ve ahiretten daha düşük yaratılmıştır. Eğer ahiretle eşit yaratılsaydı

⁸⁰⁷ Necm suresi, 29-30

⁸⁰⁸ A'raf suresi, 169. ayet

⁸⁰⁹ İlel'uş-Şerayi', 2/1

ehli fani olmazdı. Nitekim ahiret ehli fani değiller.” “O halde ahiret neden ahiret olarak adlandırılmıştır” diye sorunca da şöyle buyurmuştur: “Çünkü sona ertelenmiştir ve dünyadan sonra gelecektir. Yılları nitelendirilmez, günleri sayılmaz ve sakinleri ölmez.”⁸¹⁰

5741. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “İnsanlar dünyanın çocuklarıdır. Hiç kimse annesini sevdiği için kınanmaz.”⁸¹¹

5742. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “İnsanlar dünyanın çocuklarıdır ve çocuk annesinin sevgisi üzere yaratılmıştır.”⁸¹²

1212. Bölüm Dünya Ahiretin Tarlasıdır

5743. İmam Bakır (a.s), Allah-u Teala’nın, “Takva sahiplerinin yurdu ne güzeldir” ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: “Bu yurttan maksat dünyadır.”⁸¹³

5744. İmam Bakır (a.s) şöyle buyurmuştur: “Dünya ahirete ne güzel bir yardımcıdır.”⁸¹⁴

5745. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Dünya kendisini kalıcı bir ev bilmeyen kimseye güzel bir ev ve vatan bilmeyen kimseye güzel bir vatandır.”⁸¹⁵

5746. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Dünya ile ahiret elde edilir.”⁸¹⁶

5747. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Dünya ahiretin tarlasıdır.”⁸¹⁷

⁸¹⁰ el-Bihar, 57/356/2

⁸¹¹ Nehc’ul-Belağa, 303. hikmet

⁸¹² Gurur’ul-Hikem, 1850

⁸¹³ el-Bihar, 73/107/106

⁸¹⁴ a.g.e. s. 127/126

⁸¹⁵ Nehc’ul-Belağa, 223. hutbe; Şerh-i Nehc’ul-Belağa-i İbn-i Ebi’l-Hadid, 11/239

⁸¹⁶ Nehc’ul-Belağa, 156. hutbe

⁸¹⁷ Avail’ul-Lei, 1/267/66

5748. *İmam Bakır (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah-u Teala Musa’ya
(a.s) bir münacaatında
şöyle buyurmuştur:
“Hayır üzere amel
edenler dışında bu
dünya zalimler
yurdudur. Hayır üzere
amel edenler için ise
dünya ne güzel bir
yurttur.”⁸¹⁸

5749. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya kendisini
hazırlamayan ve korku
üzere olmayan kimse
için ne kötü bir
yurttur.”⁸¹⁹

1213. Bölüm Dünya Ahiret İçin Yaratılmıştır

5750. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Allah
dünyayı, dünyadan
sonrası için yarattı.
Dünya ehlini de
hangisinin güzel amel

işleyeceğini bilmek için
imtihan etti. Biz dünya
için yaratılmadık ve
dünya için çalışmakla
da emrolunmadık.”⁸²⁰

5751. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya, başkası için
yaratılmıştır; kendisi için
değil.”⁸²¹

5752. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Bedenleriniz
dünyadan çıkmadan
önce kalplerinizi
dünyadan çıkarın.
Sizler burada imtihan
edileceksiniz ve başka
bir yer için
yaratıldınız.”⁸²²

5753. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Kul
dünyadan ahireti için,
hayatından ölümü için,
gençliğinden yaşlılığı
için azık almalıdır. Zira
dünya sizler için
yaratılmış ve sizler ise
ahiret için
yaratılmışsınız.”⁸²³

⁸¹⁸ Kasas’ul-Enbiya, 162/183

⁸¹⁹ el-Bihar, 73/98/82

⁸²⁰ Nehc’ul-Belağa, 55. mektup; Şerh-i
Nehc’ul-Belağa-i İbn-i Ebi’l-Hadid,
17/135

⁸²¹ Nehc’ul-Belağa, 463. hikmet; Şerh-i
Nehc’ul-Belağa-i İbn-i Ebi’l-Hadid,
20/181

⁸²² el-Bihar, 78/67/3

⁸²³ Tenbih’ul-Havatir, 1/131

1214. Bölüm
Dünyanın
Anlamı(1)
Araç Olan Dünya
ve Lanetlenmiş
Dünya

5754. *İmam Zeyn'ul Abidin (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Dünya iki dünyadır. Araç olan dünya ve lanetlenmiş dünya.” ⁸²⁴

5755. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Sadece kendisiyle aziz ve celil olan Allah’ın rızası istenen dünya dışında dünyada olan her şey mel’undur, mel’undur.” ⁸²⁵

5756. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Aziz ve celil olan Allah yolunda kullanılan dışında dünya ve dünyanın içinde olan her şey mel’undur, mel’undur.” ⁸²⁶

5757. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Allah-u Teala Musa’ya

(a.s) şöyle vahyetmiştir: “Şüphesiz dünya ceza yurdudur, dünyada Adem’i hatası sebebiyle cezalandırdım ve benim için olan şeyler dışında dünyayı ve dünyanın içindeki her şeyi lanetledim.” ⁸²⁷

5758. *İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Bilin dünya öyle bir yurttur ki orada (dünyadan yüzçevirme) olmadan hiç kimse ondan kurtulamaz, esenliğe kavuşamaz. Hiç kimse dünya için sayılabilecek bir şeyle kurtuluşa eremez. İnsanlar dünyaya imtihan nedeniyle müptela olmuşlardır. O halde dünyadan dünya için elde ettikleri şeyler ellerinden çıkacaktır. Ondan hesabını soracaklardır. Ama dünyadan gayrısı (yani ahiret için elde ettikleri) kendisi için baki kalır

⁸²⁴ el-Kafi, 2/317/8

⁸²⁵ Kenz’ul-Ummal, 6088

⁸²⁶ a.g.e. 6083

⁸²⁷ el-Bihar, 73/21/10

ve sürekli onunla olur,
ondan ayrılmaz.”⁸²⁸

5759. *İmam Sadık (a.s),
İmam Hüseyin’e (a.s) veda
ziyaretinde şöyle
buyurmuştur:* “Allahım!
Bana dünyayı o kadar
çoğaltma ki ilginç
güzellikleriyle meşgul
olarak ve süslerinin
şatafatına aldanarak
senin zikrinden
mahrum kalayım ve
dünyayı bana o kadar
az kılma ki sıkıntısı
amelime zarar versin,
hüznü göğsümü
doldursun. Dünyadan
bana kötü kullarından
müstağni olacağım ve
kendisiyle
hoşnutluğuna ereceğim
miktarda bağışla.”⁸²⁹

1215. Bölüm

Dünyanın Anlamı (2)

Yeterli Dünya ve Fazla Dünya

5760. *İmam Ali (a.s),
ihtiyacını izhar eden birine
şöyle buyurmuştur:* “Bil ki
dünyadan sana ulaşan
ihtiyacından fazlası
hususunda, sen
başkalarının
hazinedarisin.”⁸³⁰

5761. *Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:*
“Dünyayı ehline terk
ediniz. Zira dünyadan
kendisine yetecek
miktardan fazlasını alan
kimse bilmeden
ölümünü
hızlandırmıştır.”⁸³¹

5762. *İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:*
“Dünyadan kendinize
yeten şeyden fazlasını
istemeyin ve size ula-
şan-erişenden fazlasını
taleb etmeyin.”⁸³²

5763. *İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:* “Az
bir dünya, çok
dünyadan hayırlıdır.
Yeterli miktarı sonu
insanı helak edecek

⁸²⁸ Nehc’ul-Belağa, 63. hutbe; Şerh-i
Nehc’ul-Belağa-i İbn-i Ebi’l-Hadid,
5/140

⁸²⁹ el-Bihar, 101/281/1

⁸³⁰ a.g.e. 73/90/61

⁸³¹ Kenz’ul-Ummal, 6058

⁸³² Nehc’ul-Belağa, 45. hutbe; Şerh-i
Nehc’ul-Belağa-i İbn-i Ebi’l-Hadid,
3/152

olandan daha uygundur.”⁸³³

5764. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur:

“Lokman oğluna şöyle buyurmuştur:

“Dünyadan sana yetecek kadarını al ve onu terk etme. Aksi takdirde insanlara yük olursun ve dünyaya ahiretine zarar verecek kadar dalma.”⁸³⁴

5765. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur:

“Öncekilerden ve sonrakilerden herkes kıyamet günü dünyadan kendisine sadece yiyeceği kadarının verilmiş olmasını temenni eder.”⁸³⁵

5766. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Eğer dünyadan yarın hesaba çekileceğin bir şeyi elde etmemeye gücün yeterse bunu yap.”⁸³⁶

5767. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur:

“Dünya metası çerçöp gibidir. Mirası ise çamur ve balçıktır. Dünyadan yeterli miktarda almak toplamaktan daha hayırlıdır. Dünyadan kopmak, dünyaya bağlanmaktan daha huzur vericidir. Dünyadan fazla bir şey isteyen fakirliğe mahkumdur.

Dünyadan kaçan kimse rahatlık içindedir.”⁸³⁷

5768. *Selman-i Farsî ölüm anında neye hasret ettiği ve neden üzüldüğü sorulunca şöyle buyurdu:* “Benim üzüntüm dünya sebebiyle değildir, lakin Allah’ın Resulü (s.a.a) bizlere tavsiyede bulundu ve şöyle buyurdu: “Sizden her birinizin yiyeceği bir yolcunun azığı kadar olmalıdır. Ben etrafımdaki bunca eşya sebebiyle Allah Resulünün emrine

⁸³³ Gurer’ul-Hikem, 10993

⁸³⁴ Mustedrek’ul-Vesail, 13/16/14604

⁸³⁵ el-Bihar, 77/54/3

⁸³⁶ a.g.e. 78/277/112

⁸³⁷ a.g.e. s. 60/139

aykırı davranmış
olmaktan
korkuyorum.”

*Ardından evdeki eşyalara
işaret etti: “O yastık, kılıç
ve kadeh!”*⁸³⁸

*bak. er-Rızk, 1503,
1504. Bölümler; el-
Mesken, 1847.Bölüm*

1216. Bölüm Dünyadan Zaruret Miktarınca Almak

5769. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Bu
Allah’ın Peygamberleri
ve seçkinleri dünyadan
münezzehdir... Daha
sonra salih insanlar
onları takip ettiler...
Dünyayı kendileri için
bir leş gibi gördüler ki
zaruret dışında ondan
yemek hiç kimse için
caiz değildir. Ondan
sadece hayatta
kalacakları ve
ölmeyecekleri ölçüde
yediler. Dünyayı
yanından geçenlerin

ağzını kapadığı kokmuş
bir leş bildiler. Onlar
dünyadan sadece
yetecek miktarıyla iktifa
ettiler. Ey kardeşlerim!
Allah’a yemin olsun ki
dünya düşüncesini saf
ve fikrini halis kılan
kimse için leşten daha
kokmuş ve ölüden
daha iğrenç bir şeydir.
Ama işi deri
tabaklamak olan kimse,
leşin yanından geçen
veya ölüye yakın oturan
kimse gibi
kokuşmuşluğunu
hissetmez ve
kokusundan rahatsız
olmaz.”⁸³⁹

5770. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Benim gözümde
dünya sadece mecbur
kaldığımda yediğim bir
leş gibidir.”⁸⁴⁰

5771. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Mümin dünyaya ibret
gözüyle bakar, karnın
ihtiyacı miktarınca
ondan azık alır; dünya

⁸³⁸ a.g.e. 72/54/85

⁸³⁹ el-Bihar, 73/110/109

⁸⁴⁰ a.g.e. 78/193/7

sözünü düşman ve gazap kulağıyla işitir.”

⁸⁴¹

5772. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Ondan az şey elde eden, çokça güven; çok şey elde eden ise helakı için korku ve endişe elde etmiş demektir.”

⁸⁴²

5773. *İmam Ali (a.s)*
bazı ashabına yazdığı mektubunda öğüt vererek şöyle buyurmuştur: “Her kim aziz ve celil olan Allah’tan sakınırsa güç elde eder, doyar, kanar, akı dünyaya ehlerinden üstün olur...dünyanın haramını pis bilir, şüphelerinden sakınır. Allah’a andolsun ki dünyanın halis helallarına, kendisine yetecek miktarı dışında teveccüh etmez. Bedenine güç veren bir parça ekmek ve çıplaklığını örtecek bir

elbise; hem de bulduğu yiyeceğin en sıradanını ve elbisenin en kabasını edinir. Mecbur kaldığı şeye de güvenmez ve ümit bağlamaz.” ⁸⁴³

5774. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya münafıkların yurdudur, takva sahiplerinin yurdu değildir. O halde dünyadan sadece bedenine güç verecek, seni hayatta tutacak ve ahiretin için azık olacak miktarını al.” ⁸⁴⁴

5775. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Haramdan kaçtığınız gibi dünyanın fazlalıklarından da kaçın. Leşe önem vermediğiniz gibi dünyaya da önem vermeyin. Dünyanın fazlalıklarından ve kötü davranışlarınızdan Allah’a tövbe edin ki şiddetli azaptan

⁸⁴¹ Nehc’ul-Belağa, 367. hikmet; Şerh-i Nehc’ul-Belağa-i İbn-i Ebi’l-Hadid, 19/285

⁸⁴² Nehc’ul-Belağa, 111. hutbe; Şerh-i Nehc’ul-Belağa-i İbn-i Ebi’l-Hadid, 7/227

⁸⁴³ el-Kafi, 2/136/23

⁸⁴⁴ Metalib’us-Suul, 52

kurtuluşa
erişebilesiniz.”⁸⁴⁵

1217. Bölüm Dünya Kendisini Terkedenin Malıdır

5776. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Allah
Tebarek ve Teala
dünyaya şöyle vahyetti:
“Bana hizmet edene
hizmet et ve sana
hizmet edeni sıkıntıya
düşür.”⁸⁴⁶

5777. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Allah
dünyayı yaratınca ona
itaat etmesini emretti
ve dünyada Rabbine
itaat etti. Sonra Allah
dünyaya şöyle buyurdu:
“Seni talep edene
muhalefet et ve sana
muhalefet edene
uyumluluk göster.”
Dünya Allah’ın
kendisine ettiği bu
tavsiye üzere

dönmektedir ve bu
dünyanın tabiatıdır.”⁸⁴⁷

5778. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz azameti yüce
Allah şüphesiz dünyaya
şöyle vahyetmiştir:
“Her kim sana hizmet
ederse onu sıkıntıya
düşür ve her kim de
seni terkederse ona
hizmet et.”⁸⁴⁸

5779. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya nasibi,
kendisini istemeyen
kimseye koşar.”⁸⁴⁹

5780. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya, onu
terkedenin ahiret ise
onu talep edenindir.”
⁸⁵⁰

5781. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Her
kim dünya için çalışırsa
onu kaybeder. Her kim
de dünyadan el çekerse
dünya onu talep eder.”
⁸⁵¹

⁸⁴⁵ Mustedrek’ul-Vesail, 12/54/13496

⁸⁴⁶ el-Bihar, 77/54/3

⁸⁴⁷ a.g.e. 70/315/20

⁸⁴⁸ Emali’el-Seduk, 23/9

⁸⁴⁹ Gurur’ul-Hikem, 1407

⁸⁵⁰ el-Bihar, 73/81/43

⁸⁵¹ Gurur’ul-Hikem, 7785-7786

5782. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünyadan uzaklaşan
kimseye dünya horluk
çinde gelir.”⁸⁵²

5783. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Her
kim dünyaya hizmet
ederse dünya onu
kullanır, her kim de
münezzeh olan Allah’a
hizmet ederse dünya
kendisine hizmet
eder.”⁸⁵³

5784. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Eğer
sen dünyaya yönelirsen
dünya senden yüz
çevirir. Eğer sen
dünyaya sırt çevirirsen
dünya sana yönelir.”⁸⁵⁴

5785. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Allah-u
Teala dünyayı ahiret
niyeti üzere verir ve
dünyayı dünya niyeti
üzere vermekten
sakınır.”⁸⁵⁵

5786. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Her
kim dünyayı talep için
çabalarsa onu
kaybeder. Her kim
dünyadan el çekerse
dünya bizzat yanına
gelir.”⁸⁵⁶

5787. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünyanın örneği
senin gölgen örneğidir.
Sen durursan durur.
Sen peşine düşersen
uzaklaşır.”⁸⁵⁷

5788. *“Musa’ya (a.s)*
şöyle vahyedilmiştir:
“Yaratıklarımdan
dünyayı büyük sayan
hiç kimsenin gözü
aydın olmaz ve dünyayı
küçük gören her kes
ondan istifade eder.”⁸⁵⁸

1218. Bölüm Dünyayı Cahilce Kınamak

5789. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Eğer

⁸⁵² a.g.e. 8079

⁸⁵³ a.g.e. 9091

⁸⁵⁴ a.g.e. 3798-3799

⁸⁵⁵ Kenz’ul-Ummal, 6056

⁸⁵⁶ Nehc’ul-Belağa, 82. hutbe; Şerh-i
Nehc’ul-Belağa-i İbn-i Ebi’l-Hadid,
6/238

⁸⁵⁷ Gurur’ul-Hikem, 9818

⁸⁵⁸ el-Bihar, 73/121/110

birisi, “Allah dünyaya lanet etsin.” derse dünya da ona şöyle der: “Allah ikimizden rabbine en çok isyan edeni çirkinleştirsin.”

⁸⁵⁹

5790. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Dünyaya sövmeyin, şüphesiz dünya mümin için güzel bir binektir. Zira onunla hayra ulaşılır ve kötülükten kurtulunur. Şüphesiz kul, “Allah dünyaya lanet etsin” deyince dünya şöyle der: “Allah ikimizden, rabbine en çok isyan edene lanet etsin.” ⁸⁶⁰

5791. *İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Ey dünyayı kötüleyen, aldaticılığına kanan, boş şeylerine kapılan k! Dünyaya aldandıktan sonra mı onu kötülüyorsun?! Sen mi dünyayı suçluyorsun, yoksa o mu seni

suçluyor?! O seni ne zaman azıttı, aldattı!... Dünya, ona doğru davranana doğruluk yurdu, ondan bir şey anlayana afiyet yurdu, ondan azık toplayana zenginlik yurdudur.” ⁸⁶¹

5792. *İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Ey dünyayı kınayan kimse! Sen mi ona karşı suçlusun, yoksa o mu sana karşı suçlu!” *Orada hazır bulunanlardan biri, “Ey Müminlerin Emiri! Ben ona karşı suçluyum” deyince İmam şöyle buyurdu:* “O halde neden dünyayı kınıyorsun? Dünya kendisine doğru olan kimseye doğruluk yurdudur... Eğer dünyayı acılıkları sebebiyle kınıyorsan, tatlılıkları sebebiyle de öv. Aksi takdirde onu terk et; ne öv ve ne de kına.” ⁸⁶²

⁸⁵⁹ a.g.e. 77/1717/7

⁸⁶⁰ a.g.e. s. 178/10

⁸⁶¹ Nehc’ul-Belağa, 131. hikmet; Şerh-i Nehc’ul-Belağa-i İbn-i Ebi’l-Hadid, 18/325

⁸⁶² Metalib’us-Suul, 51

5793. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Ne olmuş da bir grup dünyayı kınıyor ve ona sırt çeviriyor. Dünya şüphesiz kendisine doğru olana doğruluk yurdudur... Ey Cabir! Dünya ayrılacağını ilan ettiği halde dünyayı kınayan kimdir?... Bir topluluk yarınki pişmanlıkla onu kınar (bir grubu ise över). Oysa dünya hepsine de hizmet etmiştir.”⁸⁶³

5794. *İmam Hadi (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Dünya bir pazardır. Bir grup onda kazanır ve diğer bir grup ise onda zarar eder.”⁸⁶⁴

1219. Bölüm Dünyada Basiret Sahibi Olmak

5795. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:

“Dünya ancak kör (kalpli) olanların görme sınırının son noktasıdır, dünyanın ötesinde ne olduğunu görmez. İnsan basiretiyle dünyayı deler geçer ve (esas) yurdun dünyanın ötesinde olduğunu bilir. Bu yüzden basiretli kimse dünyadan yüz çevirir, kör ise ona yönelir. Basiretli kimse ondan azık toplar, kör ise onun için azık biriktirir.”⁸⁶⁵

5796. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Dünya ibretle bakanı basiret sahibi yapar, hasretle bakanı ise kör eder.”⁸⁶⁶

bak. 39. Konu; el-Besire

⁸⁶³ Nehc’us-Saade, 1/352

⁸⁶⁴ el-Bihar, 78/366/1

⁸⁶⁵ Nehc’ul-Belağa, 133. hutbe; Şerh-i Nehc’ul-Belağa-i İbn-i Ebi’l-Hadid, 8/275

⁸⁶⁶ Nehc’ul-Belağa, 82. hutbe; Şerh-i Nehc’ul-Belağa-i İbn-i Ebi’l-Hadid, 6/238

1220. Bölüm

Kınanmış Dünyanın Özellikleri

5797. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya bir uykudur.
Dünyaya aldanmak ise
pişmanlıktır.” ⁸⁶⁷

5798. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya hüsrân
pazarıdır.” ⁸⁶⁸

5799. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya akılların yere
serildiği yerdir.” ⁸⁶⁹

5800. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya ağlatıcı bir
gülüştür.” ⁸⁷⁰

5801. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya zekilerin
boşadığıdır.” ⁸⁷¹

5802. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya zehirdir. Onu

sadece bilmeyen kimse
içer.” ⁸⁷²

5803. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya kötü bir
maden ve aldanış
yurdudur.” ⁸⁷³

5804. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya içen hiç kimse
için tatlı ve hiç bir dosta
vefalı değildir.” ⁸⁷⁴

5805. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya kötülük
tarlasıdır.” ⁸⁷⁵

5806. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya mutsuzların
arzusudur.” ⁸⁷⁶

5807. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya insanı teslim
alır.” ⁸⁷⁷

5808. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya insanı zelil
kılar.” ⁸⁷⁸

⁸⁶⁷ Gurer’ul-Hikem, 1384

⁸⁶⁸ a.g.e. 396

⁸⁶⁹ a.g.e. 921

⁸⁷⁰ a.g.e. 403

⁸⁷¹ a.g.e. 441

⁸⁷² a.g.e. 1411

⁸⁷³ a.g.e. 1473

⁸⁷⁴ a.g.e. 1721

⁸⁷⁵ a.g.e. 401

⁸⁷⁶ a.g.e. 694

⁸⁷⁷ a.g.e. 2

⁸⁷⁸ a.g.e. 3

5809. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya aşâğılık
insanların arzusudur.”
879

5810. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünyaya bağlanan
kimsenin bağı kopar.”
880

5811. *Hız. Mesih (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Ey
dünyayı hayır işlemek
için dileyen kimsel!
Dünyayı terk etmek
daha iyidir.”⁸⁸¹

5812. *Rivayet edildiği*
üzere Osman b. Maz'un
vefat ettiğinde Allah'ın
Resulü (s.a.a) yüzünü
örtten parçayı kaldırdırıp
iki gözünün arasını öperek
uzun uzun ağladı.
Tabutunu
kaldırdıklarında
Peygamber şöyle buyurdu:
“Ne mutlu sana ey
Osman! Ne dünya sana
elbisesini giydirdi ve ne
de sen dünyanın
elbisesini giydin.”⁸⁸²

1221. Bölüm Dünya Sevgisi Her Günahın Başıdır

5813. *Allah-u Teala*
Musa'ya (a.s) şöyle
vahyetmiştir: “Bil ki
şüphesiz her fitnenin
tohumu dünya
sevgisidir.”⁸⁸³

5814. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “En
büyük günah dünya
sevgisidir.”⁸⁸⁴

5815. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Tüm
günahların başı dünya
sevgisidir.”⁸⁸⁵

5816. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya sevgisi her
isyanın kökü ve her
günahın evvelidir.”⁸⁸⁶

5817. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya sevgisi
fitnelerin başı ve

⁸⁷⁹ Gurer'ul-Hikem, 442

⁸⁸⁰ a.g.e. 628

⁸⁸¹ Tenbih'ul-Havatir, 1/134

⁸⁸² el-Bihar, 82/91/43

⁸⁸³ a.g.e. 13/354/51

⁸⁸⁴ Kenz'ul-Ummal, 6074

⁸⁸⁵ el-Kafi, 2/315/1

⁸⁸⁶ Tenbih'ul-Havatir, 2/122

mihnetlerin köküdür.”

⁸⁸⁷

5818. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Afetlerin başı dünyaya
bağlanmaktadır.” ⁸⁸⁸

5819. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz dünya dinin
fesadı, yakının yok
edici, fitnelerin başı
ve zorlukların
köküdür.” ⁸⁸⁹

5820. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz sen
münezzeh olan Allah’ı
dünya sevgisinden
daha zararlı bir amelle
karşılamazsın.” ⁸⁹⁰

5821. Mirac hadisinde
şöyle yer almıştır:
“Şüphesiz ki kul gök ve
yeryüzü ehlinin namazı
kadar namaz kılsa, gök
ve yeryüzü ehlinin
orucu kadar oruç tutsa,
melekler gibi yemekten
kaçınsa, çıplak
fakirlerin elbisesini de
giyse, ama dünya

sevgisinden,
refahından,
riyasetinden süsünden
veya ziynetinden bir
zerresi bile kalbinde
olsa asla bana yakın
olmaz ve kalbinden
sevgimi çekip alırım.”
⁸⁹¹

5822. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Allah’a isyan
edilen ilk şey altı
taneydi: “Dünya
sevgisi, riyaset sevgisi,
yiyecek sevgisi, kadın
sevgisi, uyku sevgisi ve
rahatlık sevgisi” ⁸⁹²

**5823. İmam Zeyn’ul-
Abidin (a.s) şöyle**
buyurmuştur: “Aziz ve
celil olan Allah’ı ve
Resulünü tanıdıktan
sonra hiç bir amel
dünyadan nefret
etmekten daha üstün
değildir... Şu günahlar
dünya sevgisinden
kaynaklanmıştır: Kadın
sevgisi, dünya sevgisi,
riyaset sevgisi, rahatlık

⁸⁸⁷ Gurer’ul-Hikem, 4870

⁸⁸⁸ a.g.e. 5264

⁸⁸⁹ a.g.e. 3518

⁸⁹⁰ a.g.e. 3818

⁸⁹¹ el-Bihar, 77/30/6

⁸⁹² a.g.e. 73/60/29

sevgisi, konuşma sevgisi, yücelik sevgisi ve servet sevgisi. Bütün bu yedi haslet dünya sevgisinde bir araya toplanmıştır. Bu yüzden Peygamberler ve alimler bu konuyu bildikten sonra şöyle demişlerdir: “Dünya sevgisi bütün günahların başıdır.”⁸⁹³

1222. Bölüm Dünya Sevgisinden Sayılmayan Şey

5824. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Seni islah eden şeyi talep etmek, dünya sevgisinden değildir.”⁸⁹⁴

5825. *İbn-i Ebi Ya'fur* şöyle diyor: “İmam Sadık’a (a.s), “Biz dünyayı seviyoruz” deyince, “Dünya ile ne yapıyorsun?” diye sordu. Ben, “Dünya vesilesiyle

evleniyorum, hacca gidiyorum, ailemin masraflarını karşılıyorum, kardeşlerime yardım ediyorum ve sadaka veriyorum” deyince İmam (a.s) şöyle buyurdu: “Bunlar dünya değildir, bu ahirettendir.”⁸⁹⁵

bak. Vesail'uş-Şia, 12/18, 7. Bölüm

1223. Bölüm Dünya Sevgisinin Sonuçları

5826. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Dünyayı terk et. Şüphesiz dünya sevgisi, insanı kör, sağır, dilsiz ve hor kılar.”⁸⁹⁶

5827. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Dünya sevgisi aklı bozar, kalbi hikmet duymaktan sağır kılar ve acı azaba neden olur.”⁸⁹⁷

⁸⁹³ el-Kafı, 2/130/11

⁸⁹⁴ Kenz'ul-Ummal, 5439

⁸⁹⁵ el-Bihar, 73/106/104

⁸⁹⁶ el-Kafı, 2/136/23

⁸⁹⁷ Gurur'ul-Hikem, 4878

5828. *Allah Davud'a şöyle buyurdu:* "Ey Davud! Dünya şehvetlerine bağlanmış kalplerden sakın, şüphesiz onların akılları benden örtülüdür."⁸⁹⁸

5829. *İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:* "Kendisine dünya galebe çalan kimse önünde olan şeyleri görmekten kör olur."⁸⁹⁹

5830. *İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:* "Dünya sevgisine kapılanın kalbi üç şeye tutulur: Kendini bırakmayan bir hüzne, ondan ayrılmayan bir hırsa ve ulaşamayacağı bir arzuya."⁹⁰⁰

5831. *İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur:* "Kalbi dünyaya bağlanan kimsenin, kalbi üç haslete bağlanır: Bitmeyen bir hüznün, ulaşılabilen bir arzu

ve erişilmeyen bir ümit."⁹⁰¹

5832. *İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:* "Her kim bekayı seviyorsa musibetler için sabırlı bir kalp hazırlamalıdır."⁹⁰²

5833. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* "Dünya sevgisi bir kulun kalbinde yer ederse sürekli üç şeyle birlikte olur: "Sıkıntısı bitmeyen bir meşguliyet, zenginliğe ulaşmayan bir fakirlik ve sonuna erişilmeyen bir arzu."⁹⁰³

5834. *İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:* "Şüphesiz eğer dünyaya rağbet ederseniz ömrünüzü sizlere baki kalmayacak ve sizlerin de kendisine baki kalmayacağınız bir şeyde tüketmiş olursunuz."⁹⁰⁴

⁸⁹⁸ el-Bihar, 14/39/19

⁸⁹⁹ Gurer'ul-Hikem, 8856

⁹⁰⁰ Nehc'ul-Belağa, 228. hikmet; Şerh-i Nehc'ul-Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 19/52

⁹⁰¹ el-Kafi, 2/320/17

⁹⁰² el-Bihar, 78/81/71

⁹⁰³ a.g.e. 77/188/38

⁹⁰⁴ Gurer'ul-Hikem, 3848

5835. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Her
kimin himmeti dünya
olursa, dünyadan
ayrıldığında hasreti
şiddetli olur.”⁹⁰⁵

5836. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Her
kim dünyaya daha çok
sarılırsa, dünyadan
ayrıldığında hasreti
daha şiddetli olur.”⁹⁰⁶

5837. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya sevgisi tamaha
düşmeye neden olur.”⁹⁰⁷

5838. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünyayı seven
kalpten tamahın
ayrılması haramdır.”⁹⁰⁸

5839. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz dünya kalp
ve bedenler için bir
meşguliyettir. Şüphesiz
Allah Tebarek ve Teala
bizlere verdiği helal
nimetin bile hesabını
sorar; nerede kaldı ki

haram yoldan elde
edilen nimetler.”⁹⁰⁹

5840. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünyayı seven kimse,
dünyayı başkası için
toplar.”⁹¹⁰

5841. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünyadan faydalanan
kimseler sevinçli olsalar
bile kalpleri ağlar ve
dünyadan kendilerine
ulaşan nasip sebebiyle
sevinç içinde olasalar
da kendilerinden
hoşnut değillerdir.”⁹¹¹

5842. *İmam Kazım (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünyayı seven
kimsenin kalbinden
ahiret korkusu gider.”⁹¹²

5843. *Misbah’uş-*
Şeria’da yer aldığına göre
İmam Sadık (a.s) şöyle
buyurmuştur: “Her kim
dünyayı severse
tekebbüre kapılır. Her
kim dünyayı beğenir ve
güzel sayarsa haris olur.

⁹⁰⁵ el-Bihar, 71/181/34

⁹⁰⁶ el-Kaşı, 2/320/16

⁹⁰⁷ Gurer’ul-Hikem, 4872

⁹⁰⁸ Tenbih’ul-Havatir, 2/122

⁹⁰⁹ el-Bihar, 77/81/2

⁹¹⁰ Metalib’us-Suul, 56

⁹¹¹ a.g.e. s. 52

⁹¹² el-Bihar, 78/315/1

Her kim dünyayı taleb
ederse tamaha kapılır.
Her kim dünyayı
överse dünya kendisine
riya elbisesini giydirebilir.
Her kim dünyayı isterse
kendini beğenmişliğe
düşer. Her kim
dünyaya güvenirse,
dünya onu gaflet
bineğine bindirir.”⁹¹³

5844. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya sevgisi için
kulaklar hikmeti
duymaya karşı sağır
olmuş ve kalpler basiret
nurundan körelmiştir.”⁹¹⁴

5845. *Mirac hadisinde*
yer aldığı üzere Allah
Tebarek ve Teala şöyle
buyurmuştur: “Ey
Ahmet! Eğer kul gök
ve yeryüzü ehlinin
namazı kadar namaz
kılrsa, gök ve yeryüzü
ehlinin orucu kadar
oruç tutsa, melekler
gibi yemekten çekinse,
abitlerin elbisesini
giyinse, lakin kalbinde

zerre kadar bir dünya
sevgisi olsa, şöhret
düşkünlüğü, riyaset
sevgisi, dünyaya ilgi ve
dünya süslerine ve
zinetlerine kapılma olsa
asla evimde bana
komşu olmaz,
kalbinden sevgimi
çıkartırım. Beni unutsun
diye kalbini karartırım
ve sevgimin tatlılığını
ona tattırmam.”⁹¹⁵

bak. el- Ummet, 126,
1243. Bölümler; el-Hużn,
817.Bölüm

1224. Bölüm Dünyadan Nefret

5846. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Acaba ağızda kalan bu
yemek artığını ehline
bırakacak hür bir insan
yok mu? Canlarınızın
değeri cennettir; o
halde onları ondan
düşüşüne satmayın.”⁹¹⁶

5847. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Bu
Allah’ın peygamberleri

⁹¹³ Misbah’uş-Şeria, 197

⁹¹⁴ Gurer’ul-Hikem, 7363

⁹¹⁵ Mustedrek’ul-Vesail, 12/36/13446

⁹¹⁶ Nehc’ul-Belağ, 456. hikmet

ve seçkinleri dünyadan münezzehdirler.

Övgüsü yüce Allah'ın yüz çevirttiği şeylerden yüz çevirmiş, nefret ettiği şeylerden nefret etmiş ve küçük gördüğü şeyleri küçük görmüşlerdir.”⁹¹⁷

5848. *İmam Secad (a.s), “Ey iman edenler! Allah’tan korkun ve doğrularla birlikte olun!” ayeti okununca şöyle buyururdu:* “Allahım! Beni bu çağrının en yüce mertebesine yücelt. Güçlü bir iradeyle bana yardım et... Bana dünyayı kınamada ve dünyadan güzel ayrılmada birlikte hareket eden bir kalp ve dil nasip et ki sadece doğruyu söyleyeyim.”⁹¹⁸

5849. *İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Dünyanın çirkinliklerine ve alçaklıklarına, dünyaya düşkünlüğün ayıplığına

ve kötülüğüne karşı Allah'ın Resulü sana güzel bir örnek ve bir delil olarak yeter. Çünkü dünya etrafıyla Peygamber'den alınmış, bütün yönleriyle başkası için hazırlanmıştır.

Peygamber onun sütünden kesilmiş ve süslerinden yüz çevirmiştir... Öyleyse tertemiz olan pak Peygamberine (s.a.a) uy; çünkü, onda uyacak kimse için güzel örnekler, yaslanacak kişiye yaslanacak yerler vardır. Allah katında kullarının en sevgilisi, nebisine uyup onun yolunu izleyen kimsedir.

Dünyada ağız dolusu bir lokma yemediği gibi, gözünün ucuyla bile bakmadı ona. Dünya ehlinin, bedeni en zayıf ve karnı en aç olanıydı. Dünya ona sunuldu, kabul etmedi. Noksan sıfatlardan

⁹¹⁷ el-Bihar, 73/110/109

⁹¹⁸ a.g.e. 78/153/18

münezzeh olan Allah'ın buğzettiği şeyi bildi de buğzetti, hor gördüğünü hor gördü ve küçük gördüğünü de küçük gördü. Hiç bir ayıbımız olmasa bile, yalnız Allah ve Resulünün buğzettiğini sevsek, Allah ve Resulünün küçük gördüğünü büyük görsek, Allah'a karşı gelmek ve Allah'ın emrinden çıkmak için yeter bize. Peygamber (s.a.a) yerde yemek yer, kul gibi otururdu. Ayakkabısını kendisi tamir eder, elbisesini kendisi yamardı. Çıplak merkebe biner, birini de arkasına bindirirdi. Evinin kapısına asılmış olan üzerinde resimler bulunan perdeyi görünce, zevcelerinden birine “Benden gizle, baktıkça dünyayı ve süslerini hatırlıyorum” dedi.

Dünyadan kalbiyle yüz çevirmiş, içinde yad etmeyi öldürmüştü. Güzel bir elbisesi

olmasın, dünyayı sürekli bir yer bilmesin ve onda her zaman kalma ümidini taşımasın diye, ziynetini gözünden uzak tutmayı severdi. Bu yüzden ruhundan dışarı atmış, gönülden uzaklaştırmış, gözünden gizlemişti. Bir şeyi sevmeyen biri işte böyledir; ne onu görmek ve ne de yanında adının anılmasını ister.

Resulullah'ın bu dünyada dostlarıyla beraber aç yaşaması ve Allah nezdindeki yüce makamına rağmen dünya süslerini kendisinden esirgemesi bu dünyanın kötülüklerine ve ayıplarına delalet eder. Bakan kimse aklederek baksın; Allah Muhammed'i böyle yaşamakla alçalttı mı, yoksa ikram edip yüceltti mi?! Alçalttı diyen, yüce Allah'a andolsun büyük iftira eder, yalan söyler.

İkram edip yüceltti
diyen de bilsin ki Allah
ondan gayrisine
dünyayı vermekle
alçaltmış, dergahına en
yakın olanlardan da
dünyayı uzak
tutmuştur. Peygambere
uyan kişinin de onun
izini takip etmesi,
konduğu yere konması
gerekir. Yoksa helak
olmaktan kurtulamaz.
Allah Muhammed'i
kıyametin yaklaştığına
dair bir nişane; cenneti
müjdeleyen, azapla
korkutan bir kimse
olarak gönderdi.
Dünyadan karnı boş
olarak çıktı, ahirete
esenlik içinde vardı.
Taş üstüne taş
koymadan rabbinin
yolunu tuttu, davetine
icabet etti. Rabbimiz
onu bize uyulacak, tabi
olunacak biri olarak
göndermekle ne büyük
lütüfta bulunmuştur!"

919

bak. 1221. Bölüm

1225. Bölüm İmam Ali'ye (a.s) Göre Dünya

5850. *İmam Ali (a.s)*

şöyle buyurmuştur:

“Allah’a yemin olsun ki
bana göre dünyanız bir
suya inen, aniden
kervan öncüsünün göç
emrini verdiği, onların
da hemen göç ettiği
kervana

benzemektedir.

Dünyanın lezzetleri
benim gözümde
içtiğim cehennemin
kaynar suyu, yudum
yudum içtiğim zehir,
tabak tabak yediğim
engerek zehiri ve
boynuma astığım
ateşten kolye gibidir.
Allah’a andolsun, şu
yünden dokunmuş
gömleğimi o kadar
yamattım ki artık
yamayandan
utanıyorum. Birisi
bana, “Artık bunu
atmayacak mısın?”

⁹¹⁹ Nehc’ul-Belağ, 160. hutbe; Şerh-i
Nehc’ul-Belağ-i İbn-i Ebi’l-Hadid,
9/229

dedi. Ona “Benden uzak dur” dedim. Sabah olduğu zaman halk, gece yol alanları över.”⁹²⁰

5851. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah'a and olsun bu dünyanız benim gözümde, cüzzamlının elinde bulunan domuz kemiğinden daha değersizdir.”⁹²¹

5852. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünyanızın değeri bir keçinin aksırığından daha değersizdir bence.”⁹²²

5853. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Benim nazarımda dünyanız, bir çekirgenin ağzıyla çiğnediği yapraktan daha değersizdir. Ali'nin fani olacak nimetler ve baki olmayan lezzetlerle işi ne!”⁹²³

5854. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Benim nazarımda dünyanız, bir çekirgenin ağzıyla çiğnediği yapraktan daha değersizdir. Bu dünyanız benim gözümde, cüzzamlının bulunan sıyırdığı domuz kemiğinden daha değersiz ve bir hastanın çiğneyip sindirim bozukluğuna düçar olduğu Ebu Cehil karpuzundan daha acıdır! Ali fani olan nimetlere ve günaha bulaşmış lezzetlere ne yapsın? Çok yakında ben ve Şialarım gece uyumamış gözler ve zayıf karınlarla rabbimizi görmeye gideceğiz. **“Ta ki iman edenleri arıtsın ve kafirleri yok etsin.”**”⁹²⁴

5855. *Abdullah b. Abbas (r.a) diyor ki:*

⁹²⁰ Emali'el-Seduk, 496/7

⁹²¹ Nehc'ul-Belağa, 236. hikmet

⁹²² Nehc'ul-Belağa, 3. hutbe; Şerh-i Nehc'ul-Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 1/202

⁹²³ Şerh-i Nehc'ul-Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 11/246

⁹²⁴ el-Bihar, 40/348/29

“Cemel savaşına giderken Basra yakınlarındaki “Zikar” bölgesinde Hz. Ali’nin (a.s) yanına vardım. Hz. Ali oturmuş yırtık ayakkabısını dikiyordu. Bana, “Bu ayakkabımın değeri ne kadardır?” diye buyurdu. “Hiç değeri yok” dedim. O zaman da Hz. Ali (a.s) şöyle buyurdu: “Allah’a yemin olsun ki bu ayakkabı bana sizlere hükümet etmekten daha sevimlidir. Sadece bir hakkı ikame edeyim veya bir batılı yok edeyim (diye sizlere hükümet etmeyi kabul ettim.”⁹²⁵

5856. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Eskiden ilahi bir kardeşim vardı. Gözünde dünyanın küçüklüğü, onu benim gözümde büyütmişti.”⁹²⁶

5857. *İmam Hasan (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Ey İnsanlar! Bilin ki gözümde insanların en büyüğü olan bir kardeşim vardı. Onu benim gözümde büyüten en önemli şey, dünyanın gözündeki küçüklüğüydü.”⁹²⁷
bak. el- Eh, 54. Bölüm

5858. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Her kimin nefsi yüce olursa dünya gözünde küçülür.”⁹²⁸

5859. *Zerar b. Zemret’uş Şeybani, Şam’a gidip Muaviye’nin yanına vardığında Muaviye kendisine Emir’ül-Mü’minin’i (Hz. Ali) sordu. O şöyle dedi: “Şahadet ederim ki onun, gece karanlık bastığında mihrabında eliyle sakalını tutup, yılan sokmuş birisi gibi kıvrılarak ve hüznünlü birisi gibi ağlayarak şöyle dediğini gördüm: “Ey dünya! Ey dünya! Uzaklaş*

⁹²⁵ Nehc’ul-Belağa, 33. hutbe; Şerh-i Nehc’ul-Belağa-i İbn-i Ebi’l-Hadid, 2/185

⁹²⁶ Nehc’ul-Belağa, 289. hikmet

⁹²⁷ el-Bihar, 69/294/24

⁹²⁸ Gurer’ul-Hikem, 9130

benden. Kendini bana
mı sunuyorsun, yoksa
beni mi arzuluyorsun?
Beni aldattığın gün
olmasın! Heyhat! Sen,
benden başkasını aldat;
benim sana ihtiyacım
yok. Seni üç kez
boşadım; artık
dönmeye imkan yok.
Ömrün kısadır, değer
azdır, arzun hakirdir.
Ah! Azığın azlığından,
yolun uzunluğundan,
seferin uzaklığından,
varılacak yerin (kabir,
berzah ve kıyametin)
zorluk ve
azametinden!”⁹²⁹

Ben şöyle diyorum:
“*Nehc’ül Belaga’da ise*
şöyle yer almıştır: “Zerar b.
Hamza-i Zebaiyy’in
naklettğine göre
Muaviye’nin yanına
varınca Muaviye
kendisinden Müminlerin
Emirini (a.s) sordu. Zerar
şöyle dedi: “Şehadet
ederim ki onu ibadet
mahallerinin birinde

gördüm.” *Hadisin*
devamı Tenbih’ul
Hevatir’de yer aldığı
*şekliyle aynıdır.”*⁹³⁰

5860. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Dünyayı yüzünün
üstüne çarpan, ona
gerektiği kadar değer
veren ve olması
gerektiği gibi bakan
benim.”⁹³¹

5861. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Ey
dünya! Benden uzaklaş!
Yularını boynuna
attım (dilediğin yere
git), pençenden kurtul-
dum, tuzaklarından
sıyrıldım. Sürçme
yerlerinden uzak
kaldım... Heyhat! Senin
sürçme yerlerine ayak
basan kayarak düşer.
Dalgalarına düşen
boğulur; (ama) senin
tuzaklarından
uzaklaşan başarıya
ermiştir. Senden
kurtulup da selamete
eren kimsenin geçimi

⁹²⁹ Tenbih’ul-Havatir, 1/79

⁹³⁰ Nehc’ul-Belağa, 77. hikmet, Şerh-i
Nehc’ul-Belağa-i İbn-i Ebi’l-Hadid,
18/224, el-Bihar, 73/128/132

⁹³¹ Nehc’ul-Belağa, 128. hutbe

dar olsa ne çıkar! Onun yanında dünyanın, zevale ermesi yakın bir gün gibidir. Benden uzak ol! Vallahi ben sana zelil edesin diye boyun eğmem. Beni istediğin yere çekesin diye irademi sana teslim etmem.”⁹³²

el-İmamet (2); 165 ve 166. Bölümler

1226. Bölüm Dünyanın Gerçeği Oyun ve Eğlencedir

Kur'an:

“Dünya hayatı bir oyun ve eğlenceden başka bir şey değildir. Takvalı olanlar için ahiret yurdu muhakkak ki daha hayırlıdır. Hala akıl erdiremiyor musunuz?!”⁹³³

“Bu dünya hayatı sadece bir eğlence ve oyundan ibarettir. Asıl hayat ahiret

yurdundaki hayattır. Keşke bilseler!”⁹³⁴

“Bilin ki, dünya hayatı oyun, eğlenme, süslenme ve aranızda övünmeden ibarettir.”⁹³⁵

5862. İmam Bakır (a.s) şöyle buyurmuştur:
“Acaba dünya rüyada bindiğini gördüğün ve uyandığında kendini yatakta bulduğun bir binekten başka bir şey midir? Oysa ne bir bineğe binmişsin, ne de dizginlerini eline almışsın! Veya dünya (rüyada) giyindiğin bir elbise ve ilişkiye girdiğin bir cariye (kız) gibidir.”⁹³⁶

5863. İmam Ali (a.s), derinden bir ah çeken Cabir b. Abdullah'ı görünce şöyle buyurmuştur:
“Ey Cabir! Dünya için mi ah çekiyorsun?”
Cabir, “Evet!” deyince İmam şöyle buyurdu:

⁹³² a.g.e. 45. mektup

⁹³³ En'am suresi, 32. ayet

⁹³⁴ Ankebut suresi, 64. ayet

⁹³⁵ Hadid suresi, 20. ayet

⁹³⁶ Emali'et-Tusi, 296/582

“Ey Cabir! Dünyanın lezzetleri yedi şeydedir: Yiyilecek, içilecek, giyilecek, nikah kıyılacak, binilecek, koklanacak ve duyulacak şeylerde. En lezzetli yiyecek baldır ve o bal arısının salyasıdır. En tatlı içilecek sudur ve o da yerin üstünde akıp gitmektedir. En iyi giyilecek şeyi ipektir, o da bir böceğin salyasındandır. Nikah kıyılacak en iyi şey kadınlardır ve o da iki idrar aletinin ve iki benzer şeyin birbirine girişidir. Kadında olan en güzel şey onun en çirkin organından istenir. Binilen en iyi şey attır ve o da öldürücüdür. Koklanılan en değerli şey misktir ve o da bir hayvanın göbeğindeki kandır. Duyulan şeylerin en güzeli şarkıdır ve o da günahtır. Dolayısıyla

akıllı insan bu niteliklere sahip bir şey için ah çekmez.”⁹³⁷

Cabir bin Abdudllah şöyle diyor: “Allah’a yemin olsun ki o andan sonra artık dünya kalbimden bile geçmedi.”

1227. Bölüm Dünyadan Sakındırmak

5864. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Sizleri dünyadan sakındırıyorum. Şüphesiz dünya gıpta edilecek bir yurt değildir. Dünya kandırıcı şeylerle süslendirilmiş ve kendisine bakamı zinetleriyle aldatmıştır.”⁹³⁸

5865. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Sizleri dünyadan sakındırıyorum. Şüphesiz dünya nefsanî

⁹³⁷ el-Bihar, 78/11/69

⁹³⁸ a.g.e. s. 21/82

isteklerle çevrilmiş tatlı
ve taze bir şeydir.”⁹³⁹

5866. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Sizi
dünyadan
sakındırıyorum.
Şüphesiz dünya içinden
göç edilmesi gereken
bir konaktır ve kalma
yeri değildir.”⁹⁴⁰

5867. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Sizi
dünyadan
sakındırıyorum. Çünkü
dünya göç edilecek bir
yurt, meşakkat ve
zorluk yeridir. Onun
sakinleri göçmek,
oturanları ayrılmak
zorundadır.”⁹⁴¹

5868. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Sizleri dünyadan
sakındırıyorum. Zira
dünya çok kandırıcıdır.
Dünya ehli arzusuna
ulaştığında bile dünya
aziz ve celil olan
Allah’ın şu sözünden

öteye geçmez: “**Onlara
dünya hayatının
örneğini zikret ki...**”⁹⁴²

5869. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünyadan sakının!
Şüphesiz dünyanın
helalinin bir hesabı,
haramının bir cezası
vardır. Başlangıcı
sıkıntı ve sonu
fenadır.”⁹⁴³

5870. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Sizi
dünyadan ve dünyaya
aldanmaktan
sakındırıyorum. Zira
dünya çok geçmeden
sizden öncekilerden
alınıp ayrıldığı gibi
alınacak ve ayrılacaktır.
O halde dünyadaki
çabanı, kısa gününden
uzun ahiret günü için
azık alma yolunda
tüket.”⁹⁴⁴

5871. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:

⁹³⁹ Nehc’ul-Belağa, 111. hutbe; Şerh-i
Nehc’ul-Belağa-i İbn-i Ebi’l-Hadid,
7/226

⁹⁴⁰ Nehc’ul-Belağa, 113. hutbe

⁹⁴¹ Nehc’ul-Belağa, 196. hutbe; Şerh-i
Nehc’ul-Belağa-i İbn-i Ebi’l-Hadid,
10/176

⁹⁴² Nehc’us-Saade, 3/284

⁹⁴³ el-Bihar, 78/23/88

⁹⁴⁴ Tenbih’ul-Havatir, 2/150

“Süsleriyle kendini süsleyen, bezekleriyle bezenen... gelin gibi tecelli eden ve gözlerin dikilip kaldığı bu aldatıcı ve vefasız dünyadan sakının.”⁹⁴⁵

5872. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünyadan tümüyle sakının ve çok geçmeden sizden ayrılacağına yakın ettiğiniz için hüznün yüklerini omuzlarınızdan atın. Dünyada en çok sevindiğiniz zaman, ondan en çok sakındığınız zaman olsun.”⁹⁴⁶

5873. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünyadan sakının! O gerçekten kalles, aldatıcı ve kandırıcıdır! Bir taraftan verici, diğer taraftan ise alıcıdır. Bir taraftan giydirici, bir taraftan soyundurucudur.”⁹⁴⁷

5874. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünyadan sakının. Şüphesiz dünya hem Allah dostlarının düşmanı ve hem de Allah düşmanlarının düşmanıdır. Zira Allah’ın dostlarını üzer ve düşmanlarını ise kandırır.”⁹⁴⁸

5875. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünyadan sakının. Şüphesiz Harut ve Marut’tan daha büyüçüdür.”⁹⁴⁹

1228. Bölüm Dünyaya Aldanmaktan Sakındırmak (1)

Kur’an:
“Küfredenlere,
dünya hayatı
süslendirilmiştir.
Onlar, (bu yüzden)
iman edenlerle alay
ederler; oysa, takva
sahipleri kıyamet
günü onların üstünde
olacaklardır. Allah

⁹⁴⁵ el-Bihar, 73/108/109

⁹⁴⁶ a.g.e. 73/109/109

⁹⁴⁷ Nehc’ul-Belağa, 230. hutbe

⁹⁴⁸ Nehc’us-Saade, 3/202

⁹⁴⁹ Tenbih’ul-Havatir, 1/131

dilediğini hesapsız
şekilde rızıklandırır.
”⁹⁵⁰

“Kadınlara,
oğullara, kantar
kantar altın ve
gümüşe, nişanlı atlar
ve dört ayaklı
hayvanlara, ekinlere
karşı aşırı sevgi
beslemek insanlara
güzel gösterilmiştir.
Bunlar dünya
hayatının
nimetleridir, oysa
gidilecek yerin güzeli
Allah katındadır.”⁹⁵¹

“Mal ve oğullar,
dünya hayatının
süsüdür. Ama baki
kalacak yararlı işler,
sevab olarak da, emel
olarak da, Rabbinin
katında daha
hayırlıdır.”⁹⁵²

5876. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünyaya aldanan
kimsenin durumu ise,
nimeti bol, mamur bir
konaktan; harap,
kıtlıktan kupkuru
kesilmiş bir yere göçen

topluluğa benzer.
Onlar için önce
bulundukları yerden
ayrılmak kadar kötü,
ansızın öyle bir yere
gitmek kadar hoş
olmayan hiç bir şey
yoktur.”⁹⁵³

5877. *Mirac Hadisinde*
şöyle yer almıştır: “Ey
Ahmed! Gözü renkli
bir şeye iliştiğinde veya
kendisine tatlı ve ekşi
bir şey verildiğinde
kanan bir çocuk gibi
olma.”⁹⁵⁴

5878. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Yok
olucu az bir şeyin seni
aldatmasından ve
değersiz yok olucu bir
şeyin seni
kaydırmasından sakın.”
⁹⁵⁵

1229. Bölüm Dünyaya Aldanmaktan Sakındırmak (2)

⁹⁵⁰ Bakara suresi, 212. ayet

⁹⁵¹ Al-i İmran suresi, 14. ayet

⁹⁵² Kehf suresi, 46. ayet

⁹⁵³ Nehc’ul-Belağa, 31. mektup; Şerh-i
Nehc’ul-Belağa-i İbn-i Ebi’l-Hadid,
16/83

⁹⁵⁴ İrşad’ul-Kulub, 200

⁹⁵⁵ Gurer’ul-Hikem, 2612

Kur'an:

“Her nefis (insan) ölümü tadacaktır. Kıyamet günü, ecirleriniz size tam olarak mutlaka ödenecektir. Ateşten uzaklaştırılıp cennete sokulan kimse artık kurtulmuştur. Dünya hayatı, zaten, sadece aldatıcı bir metadan ibarettir.”⁹⁵⁶

“Dünya hayatı sakın sizi aldatmasın. Allah'ın affına güvendirerek şeytan sizi ayartmasın.”⁹⁵⁷

“Ey insanlar! Allah'ın verdiği söz şüphesiz gerçektir; dünya hayatı sizi aldatmasın. Allah'ın affına güvendirerek şeytan sizi ayartmasın.”⁹⁵⁸

“Bu, Allah'ın ayetlerini alaya almanızdan ve dünya hayatının sizi aldatmış olmasından ötürüdür.” O gün, ne oradan çıkarılırlar ve

ne de özürleri dinlenir.”⁹⁵⁹

5879. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Bilin ki şüphesiz dünya aldatıcı ve hilekardır. Her gün bir koca edinir, her gece bir aileyi öldürür ve her an bir topluluğu dağıtır.”⁹⁶⁰

5880. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Dünyanın sayısız ilginçlikleri sizi kandırmassın. Zira dünyadan yanınızda çok az bir şey götüreceksiniz.”⁹⁶¹

5881. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Dünyanın aldatışından sakının. Şüphesiz dünya gençlik, güzellik ve servet gibi kandırıcı güzelliklerini insana vermekte ve sonra almaktadır. Oraya

⁹⁵⁶ Al-i İmran, 185

⁹⁵⁷ Lokman suresi, 33. ayet

⁹⁵⁸ Fâtır suresi, 5. ayet

⁹⁵⁹ Casiye suresi, 35. ayet

⁹⁶⁰ Nehc'us-Saade, 3/174

⁹⁶¹ el-Bihar, 73/118/109

bağlananı ve kurulanı
dışarı atar.”⁹⁶²

5882. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya kandırıcıdır ve
içinde olan her şey
aldanıştır. Yok
olucudur ve içinde olan
her şey fani olacaktır.
Takva dışında hiç bir
azığında hayır yoktur.”⁹⁶³

5883. *Mesih (a.s) şöyle
buyuruyor:* “Dünya
kandırıcı ve üzüntü
vercidir. Dünyaya
kanan kimse aldatılmış
ve dünyaya itminan
eden kimse fitneye
düşmüştür.”⁹⁶⁴

5884. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünyaya aldanan
kimsenin himmeti her
ne kadar yücelse de
ahiretten az bir şeyle
nasiplenene kimse gibi
değildir.”⁹⁶⁵

5885. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya imkansız

arzularla aldattığı ve
yalan ümitlerle
kandırdığı kimseye
körlük elbisesini
giydirmiş, ahiretten
koparıp atmış ve helak
yerlerine
düşürmüştür.”⁹⁶⁶

5886. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Önceden gönderdiğin
senin malındır. Senden
sonra varislere
bıraktığın ve şu anda
sahip olduğun şeyler
senin aldanış
vesilendir.”⁹⁶⁷

5887. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya kandırıcı ve
yok olucudur. Boş bir
yurt ve eğri bir
dayanaktır.”⁹⁶⁸

5888. *İmam Ali (a.s)*
*dünyanın nitelikleri
hakkında şöyle
buyurmuştur:* ““Dünya
kandırır, zarar verir ve
geçer. Allah dünyayı
dostlarına sevap,
düşmanlarına da ceza

⁹⁶² Gurer’ul-Hikem, 2562

⁹⁶³ Nehc’ul-Belağa, 111. hutbe

⁹⁶⁴ el-Bihar, 73/120/110

⁹⁶⁵ Nehc’ul-Belağa, 370. hikmet

⁹⁶⁶ Gurer’ul-Hikem, 3532

⁹⁶⁷ el-Bihar, 71/356/17

⁹⁶⁸ Gurer’ul-Hikem, 2053

olarak beğenmemiştir.”

⁹⁶⁹

5889. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya yöneldiğinde
insanı kandırır, sırt
çevirdiğinde ise insana
zarar verir.” ⁹⁷⁰

1230. Bölüm Dünyaya Aldanma Tehlikesi

Kur'an:

“Bu, Allah'ın
ayetlerini alaya
almanızdan ve dünya
hayatının sizi
aldatmış olmasından
ötürüdür.” O gün, ne
oradan çıkarılırlar ve
ne de özürleri
dinlenir.” ⁹⁷¹

“Dinlerini oyun ve
eğlenceye alanları,
dünya hayatının
aldattığı kimseleri
bırak.” ⁹⁷²

“Doğrusu Allah
dinlerini alay ve
eğlenceye alan,
dünya hayatına

aldananlar. Bugünle
karşılaşacaklarını
unuttukları,
ayetlerimizi bile bile
küfrettikleri gibi biz
de bu gün onları
unutuyoruz.” ⁹⁷³

5890. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünyanın hilesi insanı
yere serer, heva ve
hevesin hilesi insanı
kandırır. Şeytanın hilesi
ise insana (dünyayı)
süsler ve tamaha
düşürür.” ⁹⁷⁴

5891. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Nefsin dünya ile
huzur bulması en
büyük aldanıştır.” ⁹⁷⁵

5892. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
““Şüphesiz dünya bir
tuzak gibidir.
Kendisine rağbet edeni
kuşatır.” ⁹⁷⁶

1231. Bölüm Dünya Sadece Cahili Aldatır

⁹⁶⁹ Nehc'ul-Belağa, 415. hikmet

⁹⁷⁰ el-Bihar, 78/23/88

⁹⁷¹ Casiye suresi, 35. ayet

⁹⁷² En'am suresi, 70. ayet

⁹⁷³ A'raf suresi, 51. ayet

⁹⁷⁴ Gurer'ul-Hikem, 6387-6389

⁹⁷⁵ a.g.e. 5650

⁹⁷⁶ a.g.e. 3678

5893. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Ey dünya! Hileni bilmeyen ve tuzakların kendisine gizli kalan kimseyi kandır.”⁹⁷⁷

5894. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “İçindeki değişiklikleri gördüğü halde dünyaya bağlanmak cehalettir.”⁹⁷⁸

5895. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “İçindeki kötü değişiklikleri gördüğü halde dünyaya bağlanmak cehalettir.”⁹⁷⁹

5896. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Dünya ahmak insanın ganimetidir.”⁹⁸⁰

5897. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Bu geçici dünya ahmak insanın aldanış sebebidir.”⁹⁸¹

5898. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:

“Dünyaya sevinmek ahmaklıktır.”⁹⁸²

5899. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Aklın meyvesi dünyaya düşmanlık ve nefsanî istekleri kesip atmaktır.”⁹⁸³

5900. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Dünyanın hilesini bilen kimse, gerçekleşmesi mümkün olmayan rüyalarına aldanmaz.”⁹⁸⁴

5901. *ReSulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Eğer benim dünya hakkında bildiklerimi siz de bilseydiniz canlarınız ondan rahata ererdi.”⁹⁸⁵

bak. 1253. Bölüm, 6015. hadis; 386. Konu, el- Gurur

1232. Bölüm Dünya İnsanları

⁹⁷⁷ a.g.e. 6413

⁹⁷⁸ a.g.e. 1979

⁹⁷⁹ a.g.e. 2037

⁹⁸⁰ a.g.e. 1110

⁹⁸¹ a.g.e. 896

⁹⁸² a.g.e. 454

⁹⁸³ a.g.e. 4654

⁹⁸⁴ a.g.e. 8939

⁹⁸⁵ Kenz’ul-Ummal, 6130

Aldatmada Kusurlu Değildir

5902. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Hakkı söylüyorum!
Dünya seni aldatmadı;
fakat sen, dünyayla
kendi kendini aldattın!
Dünya sana bir yığın
öğüt vermiş, seni adalet
ve insafa davet etmiştir.
Dünya sana isabet eden
bir bela veya gücünün
eksileceği hususunda
verdiği vaatlerinde,
sana yalan söylemekten
veya seni kandırmaktan
daha vefalı ve daha
doğru davranmıştır.”⁹⁸⁶

1233. Bölüm Dünyaya İtminan Etmekten Sakındırmak

Kur'an:
“Bizimle
karşılaşmayı
ummayan ve dünya
hayatından hoşnut

olup ona
bağlananların ve
ayetlerimizden
habersiz
bulunanların, işte
bunların
kazandıklarına
karşılık varacakları
yer cehennemdir.”⁹⁸⁷

5903. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Eğer
dünya fani ise o halde
ona itminan etmek
neden?”⁹⁸⁸

5904. *İmam Hüseyin*
(a.s) şöyle buyurmuştur:
“Şehirlerin birinin
duvarının altında bir
levha bulundu ki
üzerinde şöyle yazılıydı:
“Ben Allahım! Benden
başka ilah yoktur.
Muhammed benim
peygamberimdir...
dünyayı denediği halde
dünyaya itminan eden
kimseye şaşarım.”⁹⁸⁹

5905. *İmam Ali (a.s)*
Allah-u Teala'nın,
“Duvarın altında
onların bir hazinesi
vardı” ayeti hakkında

⁹⁸⁶ Nehc’ul-Belağa, 223. hutbe; Şerh-i
Nehc’ul-Belağa-i İbn-i Ebi’l-Hadid,
11/239

⁹⁸⁷ Yunus suresi, 7-8. ayetler

⁹⁸⁸ el-Bihar, 73/88/54

⁹⁸⁹ Uyun-u Ahbar’ir-Rıza (a.s),
2/44/158

şöyle buyurmuştur: “Bu hazine altından bir levha idi ve üzerinde şöyle yazılıydı: “...Dünyayı ve ehlini halden hale değiştiğini gördüğü halde dünyaya itminan eden kimseye şaşarım.”⁹⁹⁰

5906. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Nice kimse dünyaya güvendiği halde dünya onları acılara düşürmüş, dünyaya itminan eden nice kimseyi dünya yere sermiş ve nice çekinen kimseyi dünya aldatmıştır.”⁹⁹¹

1234. Bölüm Dünyaya Gönül Vermekten Sakındırmak

5907. Adem (a.s), oğlu Şit'e (a.s) şöyle vasiyet etmiştir: “Fani dünyaya gönül verme. Ben ebedi cennete gönül verdiğim halde bana

vefa göstermedi ve ondan çıkarıldım.”⁹⁹²

5908. Allah-u Teala Musa'ya şöyle vahyetmiştir: “Ey Musa! Zalimler gibi ve dünyayı anne ve babası sayan kimseler gibi dünyaya gönül verme... Dünyadan ihtiyaç duymadığın şeyleri terket.”⁹⁹³

5909. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Talih onlara yöneldi ve faydalandılar ve dünyaya gönül verdiler. Ahiret için hazırlıklı olmadılar. Sonunda boğazları tutuldu ve çoklarından eser kalmayan bir topluluğun yurduna sürüldüler. Dünyada çok az kaldılar ve süratle ahirete doğru götürüldüler.”⁹⁹⁴

1235. Bölüm Dünyaya Bakmak

⁹⁹⁰ Mean'ül-Ahbar, 200/1

⁹⁹¹ el-Bihar, 73/97/82

⁹⁹² el-Bihar, 78/452/19

⁹⁹³ Kısas'ul-Enbiya, 162/184

⁹⁹⁴ el-Bihar, 78/18/76

5910. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünyaya, dünyadan
yüz çevirenler gibi
bakın. Dünya çok
geçmeden sakinlerini
kovacak ve refah içinde
yüzen zengini derde
müptela kılacaktır. O
halde dikkatli ol ki
insanı şaşırtan
dünyanın çokluğu
sizleri kandırmasın.
Zira dünyadan
kendinizle
götüreceğiniz şeyler
çok azdır.”⁹⁹⁵

5911. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünyaya, ondan
ayrılıp yüz çeviren
kimse gibi bakın.
Şüphesiz dünya çok
geçmeden kendisini
yurt edineni sürer ve
güvenlik içindeki eşraf
takımını derde mübtela
kılar. Yüz çevirip sırtını
dönen dünyaya ümit
bağlanmaz ve ne
olacağı bilinmeyen
geleceği beklenmez.”⁹⁹⁶

5912. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünyayı bir diken gibi
gör ve nereye bastığına
dikkat et. Her kim
dünyaya güvendiye
dünya onu hor kıldı.
Her kim dünya ile
ünsiyet edindiye
dünya onu yalnız
bıraktı ve her kim
dünyaya rağbet ettiye
dünya onu gevşek ve
güçsüz kıldı.”⁹⁹⁷

5913. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünyaya yüz çeviren
ve ayrılacak bir kimse
gibi bak. Dünyaya
şeyda aşıklar gibi
bakma.”⁹⁹⁸

5914. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünyaya yüz çeviren
ve elçeken zahitler gibi
bakınız. Zira Allah’a
andolsunki dünya çok
geçmeden kendisini
yurt edinen sakinini
dışarı atacak ve güven
içinde olan eşraf

⁹⁹⁵ a.g.e. s. 20/79

⁹⁹⁶ a.g.e. s. 39/16

⁹⁹⁷ el-Bihar, 78/22/84

⁹⁹⁸ Gurur’ul-Hikem, 2386

takımını derde mübtela kılacaktır.”⁹⁹⁹

5915. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Ey Allah’ın kulları! Sizi terk edecek olan bu dünyayı her ne kadar terk etmeyi istemeseniz de terk etmenizi tavsiye ederim... O halde dünyanın yüceliği ve övücü hususunda yarışmayın. Ziyet ve nimetlerine aldanmayın. Derdinden, mihnetinden sızlanmayın. Zira izzeti de övücü de bir gün biter. Ziyeti de nimeti de bir gün zeval bulur, derdi de mihneti de bir gün sona erer.”¹⁰⁰⁰

1236. Bölüm Dünyayı Tercih Etme Tehlikesi (1)

Kur’an:
“İşte, azıp da dünya hayatını tercih

edenin varacağı yer şüphesiz cehennemdir.”¹⁰⁰¹

“Ama sizler dünya hayatını tercih ediyorsunuz. Oysa ahiret daha hayırlı ve daha bakidir.”¹⁰⁰²

“Onlar ahiret karşılığında dünya hayatını satın alan kimselerdir, bu yüzden azapları hafifletilmez, onlar yardım da görmezler.”¹⁰⁰³

5916. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Lezzetlere ve nefsanî isteklere uyarak dünya hayatını ahirete sakın tercih etme. Şüphesiz Allah-u Teala kitabında şöyle buyurmaktadır: “İşte azıpta...” Yani Allah için olan şeyler dışında dünya ve dünyanın içinde olan her şey lanetlenmiştir.”¹⁰⁰⁴

5917. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Her kime dünya ve ahiret sunulur ve kendisi

⁹⁹⁹ a.g.e. 2561

¹⁰⁰⁰ Nehc’ul-Belağa, 99. hutbe

¹⁰⁰¹ Naziat suresi, 37-39. ayetler

¹⁰⁰² A’la suresi, 16-17. ayetler

¹⁰⁰³ Bakara suresi, 86. ayet

¹⁰⁰⁴ Mekarim’ul-Ahlak, 2/355/2660

dünyayı ahirete tercih ederse aziz ve celil olan Allah'ı kendisiyle ateşten korunacağı hiç bir iyiliği olmaksızın karşılaşır. Her kim de ahireti seçer ve dünyayı terkederse, kıyamet günü Allah'ı kendisinden hoşnut olduğu bir halde karşılaşır.”¹⁰⁰⁵

5918. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Her kim dünyaya tapar ve dünyayı ahirete tercih ederse, akıbeti korkunç olur.”¹⁰⁰⁶

5919. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “İnsanlar dünyalarını düzeltmek için dini işlerinden birini terk ettiklerinde, Allah daha zararlı bir şeyi onların yüzüne açar.”¹⁰⁰⁷

5920. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Ali b. Hüseyin (a.s) bana şöyle buyurdu: “Her ne

zaman biri dünya diğeri ahiret olan iki işle karşılaştım ve dünyayı seçtiysem, henüz akşam olmadan istemediğim olaylarla karşılaştım.” Daha sonra İmam Sadık (a.s) Ümeyyeoğulları hakkında şöyle buyurdu: “Onlar seksen yıl boyunca dünyayı ahirete tercih ettiler, ama kendileri tatsız bir olayla karşılaşmadılar.”¹⁰⁰⁸

5921. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Her kim dünyası salim kaldığı takdirde ahirette zarar görmekten korku içinde olmazsa helak olur.”¹⁰⁰⁹

5922. Lokman oğluna öğüt vererek şöyle buyurmuştur: “Dünyanı ahiretine sat ki her ikisini de elde edesin. Ahiretini dünyana

¹⁰⁰⁵ el-Bihar, 76/362/30

¹⁰⁰⁶ el-Hisal, 632/10

¹⁰⁰⁷ Nehc'ul-Belağa, 106. hikmet, Şerh-i Nehc'ul-Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 18/268

¹⁰⁰⁸ el-Bihar, 73/127/125

¹⁰⁰⁹ Mean'il-Ahbar, 198/4

satma ki her ikisini de kaybedersin.”¹⁰¹⁰

1237. Bölüm Dünyayı Tercih Etme Tehlikesi (2)

Kur'an:
“Küfredenler, ateşe sunuldukları gün, onlara: “Dünyadaki hayatınızda sizin için güzel olan her şeyi harcadınız, onların zevkini sürdürünüz; ama bugün, yeryüzünde haksız yere büyüklük taslamanızın ve yoldan çıkmanızın karşılığında alçaltıcı bir azâb göreceksiniz” denir.”¹⁰¹¹

5923. Bir hadiste Ömer şöyle diyor: “Peygamber’e (s.a.a) şöyle arzettim: “Ey Allah’ın Resulü! Allah İranlılara ve Rumlara Allah’a tapmadıkları halde rahatlık ve genişlik vermiştir. Dua

et ki senin ümmetin de rahatlık ve zenginlik içinde olsun.” Peygamber (s.a.a) dik oturdu ve şöyle buyurdu: “Ey İbn-i Hattab! Yoksa şekke mi düştün? Onlar iyilikleri acil bir şekilde bu dünya hayatında kendilerine verilen bir topluluktur.”¹⁰¹²

bak. 1236. Bölüm, 5989 ve 5990. hadisler

1238. Bölüm Ahireti Tercih Etmeye Teşvik

Kur'an:
“O halde, dünya hayatı yerine ahireti alanlar, Allah yolunda savaşsınlar. Kim Allah yolunda savaşır, öldürülür veya galip gelirse, yakında ona büyük bir ecir vereceğiz.”¹⁰¹³

5924. Suveyd b. Gafele şöyle diyor: “Küçük bir hasırın üzerine

¹⁰¹⁰ el-Bihar, 13/422/17

¹⁰¹¹ Ahkaf suresi, 20. ayet

¹⁰¹² Kenz’ul-Ummal, 4663

¹⁰¹³ Nisa suresi, 74. ayet

oturduğu ve evde başka bir kimse olmadığı halde hilafet için kendisine biat edildiği bir sırada Müminlerin Emiri'nin (a.s) yanına vardım ve biatten sonra şöyle dedim: “Beytülmal senin elindedir, ben odanda her ev için gerekli olan hiç bir eşya görmüyorum.” O şöyle buyurdu: “Ey İbn-i Gafele! Akıllı insan terk edeceği ev için eşya almaz. Bizim güvenlik yurdumuz vardır ki en hayırlı metamızı oraya intikal ettirdik ve kendimiz de yakında oraya varacağız.”¹⁰¹⁴

1239. Bölüm İnsanlar Dünyanın Kuludur

5925. *İmam Hüseyin (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Şüphesiz insanlar dünyanın kuludur ve

din ağızlarında bir lakırtıdır. Menfaatleri nerede temin edilirse oraya dönerler. Bela ile imtihan edildiklerinde ise dindarlar azalır.”¹⁰¹⁵

5926. *İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Her kim dinarı ve dirhemi severse o dünyanın kuludur.”¹⁰¹⁶

5927. *İmam Sadık (a.s), İshak b. Galib'e şöyle buyurmuştur:* “Ey İshak! Sence, “**Kendilerine bir şey bağışlanırsa razı olur ve eğer bağışlanmazsa öfkelenirler**” ayetinin muhatapları kimlerdir?” *Sonra İmam bana (raviye) şöyle dedi:* “Onlar insanların üçte ikisinden çoğudur.”¹⁰¹⁷

5928. *İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Sizden önce sizden daha çok yaşayıp eser bırakanların, olmayacak emeller peşinde koşanların, yardımcıları hazır ve

¹⁰¹⁴ el-Bihar, 70/321/38

¹⁰¹⁵ Tuhef'ul-Ukul, 245

¹⁰¹⁶ el-Hisal, 113/91

¹⁰¹⁷ el-Bihar, 73/125/118

orduları çok olanların yurdunda değil misiniz? Onlar da dünyaya taptılar, nasıl da dinlerini bırakıp dünyayı tercih ettiler!? Ondan sonra, kendilerini menzile ulaştıracak azık almadan, o güç yolları aşacak binekleri olmadan göçüverdiler.”¹⁰¹⁸

5929. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Hevesleri, akıllarını çelmiş; dünya kalplerini öldürmüştür. O, kendini oraya kaptırmıştır. Artık dünyanın ve ondan bir şeye sahip olanların kölesi olup çıkmıştır. Gittiği yere gitmekte, yanaştığı yere yanaşmaktadır.”¹⁰¹⁹

1240. Bölüm

Dünyaya Tapanların Özellikleri

5930. *Mirac hadisinde şöyle yer almıştır:* “Çok yiyenler, çok uyuyanlar, çok gülenler, çok öfkelenenler, az hoşnut olanlar, kötülük ettiği kimseden özür dilemeyenler, kendisine kötülük edip özür dileyenlerin özrünü kabul etmeyenler, itaat anında tembel olanlar, günah anında cesur olanlar, arzusu uzun ve eceli yakın olanlar, nefsini muhasebe etmeyenler, az fayda verenler, çok konuşanlar, az korkanlar ve yemek anında çok sevinenlerdir... İşte onlar dünya ehli dirler. Şüphesiz dünya ehli genişlik anında şükretmez, bela anında sabretmezler, halkın çoğu onların gözünde azdır, yapmadıkları şey sebebiyle kendilerini överler ve kendilerinin olmayan şeyleri iddia ederler. Arzu ettikleri

¹⁰¹⁸ Nehc’ul-Belağa, 111. hutbe

¹⁰¹⁹ a.g.e. 109. Hutbe

şeyi konuşurlar, halkın kötülüklerini zikr ederler ve iyiliklerini gizlerler.”

Peygamber (s.a.a) şöyle sordu: “Ey Rabbim! Dünya ehlinin bu ayıplardan başka ayıpları da var mıdır?” Allah şöyle buyurdu: “Ey Ahmet! Dünya ehlinin bir çok ayıpları vardır, onlar cahil ve ahmaktırlar, öğretmenleri karşısında tevazu göstermezler, kendilerine göre akıllı kimselerdir. Ama arifler nezdinde onlar ahmakların ta kendileridir.” ¹⁰²⁰

1241. Bölüm Dünya Müminin Zindanıdır

5931. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Dünya müminin zindanı ve sıkıntı sebebidir. O halde

dünyadan ayrılınca zindan ve sıkıntılardan kurtulmuş olur.” ¹⁰²¹

5932. *Lokman (a.s)* oğluna öğüt vererek şöyle buyurmuştur: “Dünyayı kendine zindan et ki ahiretin cennet olsun.” ¹⁰²²

5933. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Dünya müminin zindanı ve kafirin cennetidir.” ¹⁰²³

5934. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Dünya müminin zindanı, mezar, kalesi ve cennet, döneceği yerdir. Dünya kafirin cenneti, kabir zindanı ve ateş sığınacağı yerdir.” ¹⁰²⁴

5935. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Dünya hiç bir mümine sefali değildir. Nasıl olsun ki! Oysa dünya onun zindanı ve belasıdır.” ¹⁰²⁵

¹⁰²⁰ el-Bihar, 77/23/6

¹⁰²¹ Kenz’ul-Ummal, 6082

¹⁰²² el-Bihar, 13/428/23

¹⁰²³ Kenz’ul-Ummal, 6081

¹⁰²⁴ el-Hisal, 108/74

¹⁰²⁵ Kenz’ul-Ummal, 6090

*bak. el-Bela, 408.
Bölüm; es-Secn, 1766.
Bölüm*

1242. Bölüm Allahım Dünyayı Bana Zindan Kılma

5936. *İmam Bakır (a.s),
bir duasında şöyle
buyurmuştur:* “Allahım!
Hayatta kaldığım
müddetçe hayatımı,
refah içinde kılmanı ve
kendisiyle itaatinde
güçleneceğim ve
hoşnutluğuna
ulaşacağım bir geçim
sağlamamı istiyorum...
Dünyayı bizlere zindan
etme. Dünyadan ayrılışı
bizlere hüznün sebebi
kılma.” ¹⁰²⁶

5937. *İmam Sadık (a.s),
bir duasında şöyle
buyurmuştur:* “Dünyayı
bizlere zindan etme.
Dünyadan ayrılışı
bizlere hüznün sebebi
kılma.” ¹⁰²⁷

1243. Bölüm Dünyaya Fazla Önem Verme Tehlikesi

5938. *İmam Ali (a.s),
oğlu Hasan’a (a.s) yaptığı
bir tavsiyesinde şöyle
buyurmuştur:* “Dünya
senin en büyük
himmetin olmasın.” ¹⁰²⁸

5939. *İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:* “Her
kimin gece gündüz en
büyük himmeti dünya
olursa Allah-u Teala
fakirliği iki gözünün
arasına diker, işini
dağıtır ve dünyadan
sadece Allah’ın
kendisine nasip ettiğine
ulaşır. Her kimin de
gece gündüz en büyük
himmeti ahireti olursa
Allah-u Teala kalbine
zenginlik verir ve
işlerini toparlayıp
düzene koyar.” ¹⁰²⁹

5940. *İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:* “Her
kimin en büyük
himmeti dünya olursa

¹⁰²⁶ el-Bihar, 97/379/1

¹⁰²⁷ İkbâl’ul-A’mâl, 1/134

¹⁰²⁸ el-Bihar, 42/202/7

¹⁰²⁹ el-Kafî, 2/319/15

mutsuzluğu ve hüznü uzar.”¹⁰³⁰

5941. *Resulullah (s.a.a), sürekli okuduğu bir duasında şöyle buyurmuştur:* “Allahım! Bizlere öyle bir korkunu nasip et ki bizimle günahların arasına engel olsun...Dünyayı en büyük himmetimiz ve ilmimizin nihayeti karar kılma.”¹⁰³¹

5942. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Her kim en büyük himmeti dünya olduğu halde sabahlarsa Allah tarafından hiç bir şey üzerinde değildir ve dört haslete maruz kalır: Kendisinden asla ayrılmayan bir hüznün, kendisinden kurtulamadığı bir meşguliyet, hiç bir zaman zenginliğe dönüşmeyen bir fakirlik ve hiç bir

zaman son bulmayan bir arzu.”¹⁰³²

1244. Bölüm İnsanların En Değerlisi

5943. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “İnsanların dünyada en değerlisi dünyaya hiç bir değer vermeyen kimsedir.”¹⁰³³

5944. *İmam Zeyn’ul-Abidin (a.s), kendisine, “İnsanların en değerlisi kimdir?” diye sorulunca şöyle buyurmuştur:* “Dünyayı kendisi için bir değer görmeyendir.”¹⁰³⁴

5945. *İmam Bakır (a.s), “insanların en değerlisi kimdir?” diye sorulunca şöyle buyurmuştur:* “Dünyayı kendisi için bir değer görmeyendir.”¹⁰³⁵

5946. *İmam Bakır (a.s), aynı sorunun cevabında şöyle buyurmuştur:*

¹⁰³⁰ el-Bihar, 73/81/43

¹⁰³¹ a.g.e. 95/361/18, bak, 97/158, 231)

¹⁰³² Tenbih’ul-Havatir, 1/130

¹⁰³³ el-Bihar, 77/112/2

¹⁰³⁴ Şerh-i Nehc’ul-Belağa-i İbn-i Ebi’l-Hadid, 6/233

¹⁰³⁵ el-Bihar, 78/188/36

“Dünyanın kimin
elinde olduğuna önem
vermeyen kimsedir.”
¹⁰³⁶

5947. *İmam Kazım (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz insanların en
değerlisi dünyayı
kendisi için bir değer
görmeyendir.”¹⁰³⁷

5948. *İmam Zeyn’ul-
Abidin (a.s) şöyle
buyurmuştur:* “Her kim
dünyadan ahiretin
sewabına yönelirse
değersiz bir şeyden
değerli bir şeye
yönelmiştir. Ondan
daha büyüğü dünyadan
kaybettiğini ulaştığı bir
nimet ve elde ettiği bir
ganimet sayandır.”¹⁰³⁸

1245. Bölüm Allah Nezdinde Dünya Hordur (1)

Kur’an:
**“Eğer bütün
insanların tek ümmet
olma (tehlikesi)
olmasaydı, Rahman**

**olan Allah
küfredenlerin
evlerinin
tavanlarını...
gümüşten yapar ve
altın bezeklerle
işlerdi. Bunların
hepsi ancak dünya
hayatının
geçimliğidir. Ahiret,
Rabbinin katında
O’na karşı gelmekten
sakınanlardır.”¹⁰³⁹**

5949. *İmam Sadık (a.s),
Allah-u Teala’nın,
“Eğer bütün
insanların tek ümmet
olma tehlikesi
olmasaydı...” ayeti
hakkında şöyle
buyurmuştur:* “Eğer
Allah böyle yapsaydı
tüm insanlar kafir
olurdu.”¹⁰⁴⁰

5950. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Allah
Tebarek ve Teala
dünya nimetine
düşmanı için bir an
olsun önem
vermemiştir. Aksi
takdirde aziz ve celil
olan Allah kitabında
şöyle buyurmazdı:

¹⁰³⁶ A’lam’ud-Din, 302

¹⁰³⁷ Tuhef’ul-Ukul, 389

¹⁰³⁸ Emali’et-Tusi, 613/1266

¹⁰³⁹ Zuhuf, 33-35. ayetler

¹⁰⁴⁰ el-Bihar, 73/125/118

“Eğer bütün insanların tek ümmet olma tehlikesi olmasaydı...” Aksi takdirde hadiste de şöyle yer almazdı: “Eğer mümin kulum üzülmeseydi, kafirin kafasına başı ağrımasın diye yırtılmayan, demirden bir bez bağlardım.”¹⁰⁴¹

5951. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Allah şöyle buyuruyor: “Eğer mümin kulum olmasaydı, kafirin kafasına, mücevherattan bir bez bağlardım.”¹⁰⁴²

5952. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz sizin canından korktuğunuz için hastayı yemekten ve içmekten sakındırdığınız gibi, Allah-u Teala da mümin kulunu sevdiği için onu dünyadan sakındırmaktadır.”¹⁰⁴³

1246. Bölüm Allah Nezdinde Dünya Hordur (2)

5953. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Dünya yurdu rabbinin katında bayağı görülmüş bir yurttur. Helali haramına, hayrı şerrine katışıktır. Hayat ölümle, tatlı acı ile içiçedir. Bu yüzden Allah onu dostlarına özgü kılmamıştır ve onu düşmanlarından esirgememiştir.”¹⁰⁴⁴

5954. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Eğer dünya aziz ve celil olan Allah nezdinde bir sivrisineğin kanadı kadar değerli olsaydı, asla kafire ve facire bir yudum su içirmezdi.”¹⁰⁴⁵

5955. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: “Resulullah (s.a.a) bir çöpe atılmış olan kulağı kesik keçi yavrusunun

¹⁰⁴¹ a.g.e. 82/147/32

¹⁰⁴² et-Temhis, 47/73

¹⁰⁴³ Kenz’ul-Ummal, 6104

¹⁰⁴⁴ Nehc’ul-Belağa, 113. hutbe

¹⁰⁴⁵ Emali’et-Tusi, 531/1162

leşinin yanından geçerken ashabına şöyle dedi: “Bu ne kadar eder?” Ashab, “Eğer canlı olsaydı, bir dirhem bile etmezdi” deyince Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: “Canım elinde olan Allah’a andolsun ki dünya Allah nezdinde bu keçi yavrusunun sahibi nezdindeki değerinden daha düşüktür.”¹⁰⁴⁶

5956. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Dünya aziz ve celil olan Allah nezdinde hiç bir değere sahip değildir. Bildiğimiz yaratıkları arasında gözünde dünyadan daha nefret edilecek bir varlık yaratmamıştır. Dünyayı yarattığı günden beri ona bakmamıştır. Dünya anahtarları ve hazineleriyle, ahiretinden hiç bir nasibi eksilmeksizin

Peygamberimize (s.a.a) teklif edildi de o kabul etmekten sakındı. Zira aziz ve celil olan Allah’ın bir şeyden nefret ettiğini bildi de nefret etti ve Allah’ın küçük gördüğü şeyi küçük gördü.”¹⁰⁴⁷

5957. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Allah nezdinde dünyanın hakir olmasının nişanelerinden biri Allah’a karşı günahların sadece dünyada yapılmasıdır; Allah katında olana dünyayı terk etmedikçe erişmenin mümkün olmamasıdır.”¹⁰⁴⁸

5958. İmam Hüseyin (a.s) şöyle buyurmuştur: “Yahya b. Zekeriyya’nın başının İsrailoğullarından olan bir fahişeye hediye edilmesi dünyanın Allah nezdindeki değersizliğindendir.”¹⁰⁴⁹

¹⁰⁴⁶ el-Bihar, 73/55/27

¹⁰⁴⁷ a.g.e. s. 110/109

¹⁰⁴⁸ Nehc’ul-Belağa, 385. hikmet

¹⁰⁴⁹ el-Bihar, 44/365

5959. *İmam Zeyn'ul-Abidin (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Yahya b. Zekeriyya’nın başının altından bir leğen içinde İsrailoğullarından olan bir fahişeye hediye edilmesi dünyanın Allah nezdindeki değersizliğindendir. Bu aşağılık bir insanın dünyadan büyük bir nimete eriştiğini görmesi faziletli özgür insan için bir tesellidir. Nitekim o kötü kadın o değerli hediyeyi elde etti.” ¹⁰⁵⁰

5960. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Bir kadının Yahya b. Zekeriyya’yı öldürmesi, dünyanın Allah-u Teala nezdindeki horluğundandır.” ¹⁰⁵¹

5961. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Allah-u Teala nezdinde dünyadan daha nefret edilen bir

şey yoktur. Allah dünyayı yarattı, sonra takdim etti. Kendisi ona bakmadı ve kıyamete kadar da bakmayacaktır.” ¹⁰⁵²

1247. Bölüm Hakir Dünyanın Küçüklüğü

5962. *İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:* “O halde dünya, deri tabaklanan ağacın düşen yaprağından ve yün kırılan makasın artığından daha düşük/aşağı olmalı.” ¹⁰⁵³

5963. *İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Ey İbn-i Cündeb! Eğer yüce Allah’ın evine komşu olmak ve yakınında Firdevs cennetinde sükunet etmek istiyorsan dünya nezdinde hor/küçük olmalıdır.” ¹⁰⁵⁴

¹⁰⁵⁰ Tenbih’ul-Havatir, 1/76

¹⁰⁵¹ Kenz’ul-Ummal, 6133

¹⁰⁵² el-Bihar, 77/80/2

¹⁰⁵³ Nehc’ul-Belağa, 32. hutbe

¹⁰⁵⁴ el-Bihar, 78/282/1

5964. *Resulullah (s.a.a), bir çöpün yanında durmuş ve şöyle buyurmuştur: “Geliniz ve dünyayı görünüz!” Çöpün içinden eskimiş kumaş parçalarını ve çürümüş kemikleri alarak şöyle buyurdu: “İşte dünya budur.”*¹⁰⁵⁵

1248. Bölüm Dünya Sahibini Ululamaktan Sakınmak

5965. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Her kim dünya sahibini ulular ve dünyasına tamah ettiği için severse Allah ona gazab eder.”*¹⁰⁵⁶

5966. *İmam Ali (a.s) Şam’a sefer ederken, geçtiği Enbar şehrinin büyükleri, saygı ifadesi olarak atlarından inip önünde koştuklarında; “Bu yaptığınız nedir?” diye sordu. Onlar; “Bu bizim adetimizdir; emirlerimizi*

*böyle ulularız” dediler. İmam (a.s) şöyle buyurdu; “Vallahi emirleriniz bundan faydalanmamaktalar. Böyle yapmakla dünyada kendinize zahmet veriyorsunuz; ahirette de bu işinizle sefil olacaksınız. Arkasında azap olan meşakkat, ne de zararlıdır; ateşten emin olmayı beraberinde getiren rahatlık da ne de faydalıdır!”*¹⁰⁵⁷

5967. *İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Takvanın yücelttiği kimseyi aşağılamayın, dünyanın yücelttiğini yüceltmeyin.”*¹⁰⁵⁸

bak. 359. Konu, et-Ta’zîm

1249. Bölüm Dünyanın Ahiret İle İhtilafı

5968. *İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Dünya ve ahiret iki*

¹⁰⁵⁵ Tenbih’ul-Havatir, 1/128

¹⁰⁵⁶ el-Bihar, 76/360/30

¹⁰⁵⁷ Nehc’ul-Belağa, 37. hikmet

¹⁰⁵⁸ a.g.e. 191. hutbe

uyumsuz düşman ve iki farklı yoldurlar. O halde kim dünyayı sever ve ona gönül verirse, ahirete buğzeder ve ona düşman kesilir. Bunlar doğu ve batı gibidirler. Bunların arasında yürüyen, birine yaklaştıkça diğerinden uzaklaşır. Bunlar bir kocası olan iki kadın (kuma) gibidirler (sürekli ihtilaf içerisindedirler).”¹⁰⁵⁹

5969. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Dünyanın acılığı, ahiretin tatlılığıdır; dünyanın tatlılığı da ahiretin acılığıdır.”¹⁰⁶⁰

5970. *İmam Zeyn’ul-Abidin (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Allah’a yemin olsun ki dünya ve ahiret terazinin iki kefesi gibidir; biri aşağı inerse diğeri yukarı çıkar.”¹⁰⁶¹

5971. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz dünyayı taleb etmek ahirete zarar verir ve ahireti taleb etmek de dünyaya zarar verir. O halde dünyaya zarar verin ki dünya zarar vermeye daha müstahaktır.”¹⁰⁶²

5972. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Her kim dünyayı severse ahiretine zarar verir.”¹⁰⁶³

5973. *Mesih (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Dünya ve ahiretin misali iki eşi olan bir adamın misalidir; birini hoşnut ederse diğerini öfkelerendir.”¹⁰⁶⁴

5974. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Dünya ve ahireti bir araya toplamayı istemek nefsin aldatışındandır.”¹⁰⁶⁵

5975. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Dünya işin

¹⁰⁵⁹ a.g.e. 103. hikmet

¹⁰⁶⁰ a.g.e. 251. hikmet

¹⁰⁶¹ el-Hisal, 64/95

¹⁰⁶² el-Bihar, 73/61/30

¹⁰⁶³ a.g.e. s. 81/43

¹⁰⁶⁴ Ravzat’ul-Vaizin, 490

¹⁰⁶⁵ Gurer’ul-Hikem, 5995

düzeldiğinde dinin hakkında kötümser ol.”
¹⁰⁶⁶

5976. Mesih (a.s) şöyle buyurmuştur: “Su ve ateş bir tabakta bir araya gelmediği gibi dünya ve ahiret sevgisi de mümin kimsenin kalbinde bir araya gelmez.”¹⁰⁶⁷

bak. el-Mebebbet (2), 672. Bölüm ; el-Ahiret, 33. Bölüm

1250. Bölüm Dünya Lezzeti Ahiretin Hüznüdür

5977. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: “Biz dünyayı seviyoruz, ama dünyanın bize verilmemesi, verilmesinden daha iyidir. İnsanoğluna dünyada bir şey verilince ahiretteki nasibinden bir şey eksilir.”¹⁰⁶⁸

5978. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: “Cennete giren en son Peygamber Süleyman b. Davud’dur (a.s). Bu ona dünyanın verilmesi sebebiyledir.”¹⁰⁶⁹

5979. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: “Her kime bu dünyada fazla bir şey verilir ve cennete girerse cennetteki nasibi, dünyadaki nimeti sebebiyle azalır.”¹⁰⁷⁰

5980. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Dünya lezzetlerinden birine ulaşan kimseye, kıyamet günü bu lezzet hüznün olur.”¹⁰⁷¹

5981. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Dünya serveti ahiret fakirliğidir.”¹⁰⁷²

5982. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Dünyada her neyi kaybedersen senin için ganimettir.”¹⁰⁷³

¹⁰⁶⁶ Tuhef’ul-Ukul, 359

¹⁰⁶⁷ Tenbih’ul-Havatir, 1/131

¹⁰⁶⁸ el-Bihar, 73/81/44

¹⁰⁶⁹ a.g.e. 14/74/16

¹⁰⁷⁰ a.g.e. 72/67/25

¹⁰⁷¹ Gurur’ul-Hikem, 9618

¹⁰⁷² a.g.e. 4705

¹⁰⁷³ a.g.e. 7207

5983. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünyanın acılığı
ahiretin tatlılığıdır.”¹⁰⁷⁴

5984. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünyadan bir şey
taleb eden kimse,
ahiretten taleb ettiği
şeyin çoğunu
kaybetmiştir.”¹⁰⁷⁵

5985. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Her
kim dünyadan bir şeye
sahip olursa ahirette
sahip olduğu şeyin
çoğunu kaybeder.”¹⁰⁷⁶

5986. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya çoğaldıkça
ahiret azalır. Dünyada
her ne azalırsa, ahirette
çoğalır.”¹⁰⁷⁷

5987. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“İnsanların ahirette en
zengini, dünyada en
fakir olanıdır.
İnsanların ahiretten en
çok nasıpleneni,

dünyadan en az
nasıplenenidir.”¹⁰⁷⁸

5988. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Fakirlik iki çeşittir:
Dünya fakirliği ve
ahiret fakirliği. Dünya
fakirliği ahirette
zenginliktir, dünya
zengiliği ise ahirette
fakirliktir ve bu helak
olmaktır.”¹⁰⁷⁹

5989. *Resulullah'a*
(s.a.a), özel bir sütlaç
getirdiler, ama o yemekten
sakındı. “Bu haram
mıdır?” diye sorduklarında
ise şöyle buyurdu: “Hayır,
ama nefsimin
sevmesini
istemiyorum.” Daha
sonra şu ayeti okudu:
**“Dünya hayatında
temiz ve güzel
şeylerden
nasıplendiniz...”**¹⁰⁸⁰

5990. *Ömer b. Hattab*
şöyle diyor: “Allah’ın
Resulünden (s.a.a)
görüşmek için izin
istedim ve Ümmü

¹⁰⁷⁴ a.g.e. 9793

¹⁰⁷⁵ a.g.e. 8895

¹⁰⁷⁶ a.g.e. 8908

¹⁰⁷⁷ a.g.e. 9619-9620

¹⁰⁷⁸ a.g.e. 3221-3222

¹⁰⁷⁹ el-Bihar, 72/47/57

¹⁰⁸⁰ Nur’us-Sakalayn, 5/15/22

İbrahim'in odasında olduğu bir esnada yanına vardım. Hasrın üzerine uzandığını, bedeninin bir Bölümünün yerde olduğunu, başının altındaki yastığın hurma lifinden doldurulduğunu gördüm. Selam verdikten sonra oturup şöyle dedim: "Ey Allah'ın Resulü! Sen Allah'ın Peygamberi, seçkini ve yaratıklarının en iyisisin. Kisra ve Kayser ise altından tahtlar, ipek halılar üzerinde oturuyorlar. Allah'ın Resulü (s.a.a) şöyle buyurdu: "Onların nimetleri kendilerine sadece bu dünyada verilir ve bu da çok geçmeden sona erer. Bizim nimetlerimiz ise bize ahirette verilir." ¹⁰⁸¹

5991. *Cabir Ensari* şöyle diyor: "Allah'ın Resulü (s.a.a), Fatıma'yı

(a.s) deve örtüsünden dikilmiş bir elbise içinde, eliyle değirmen taşını çevirdiği ve çocuğuna süt verdiği bir halde görünce gözlerinden yaşlar döküldü ve şöyle buyurdu: "Ey kızcağızım! Dünyanın acılığıyla ahiretin tatlılığına doğru koş." Fatıma (a.s) şöyle dedi: "Ey Allah'ın Resulü! Nimetleri sebebiyle Allah'a hamdeder ve verdikleri sebebiyle ona şükrederim." Bunun üzerine şu ayet nazil oldu: "**Çok yakında Rabbin sana bağışta bulunacak ve sen de razı olacaksın.**" ¹⁰⁸²

1251. Bölüm Dünya ve Ahiretin Bir Araya Gelişi

Kur'an:

"Bu yüzden Allah onlara dünya sevabını ve ahiret

¹⁰⁸¹ Mecme'ul-Beyan, 9/133

¹⁰⁸² Nur'us-Sakaleyn, 5/594/10; Bak, s. 595/11

güzelliğini verdi.
Allah ihsan
sahiplerini sever.”¹⁰⁸³

“Dünya nimetini
kim isterse, bilsin ki,
dünyanın ve ahiretin
nimeti Allah'ın
katındadır. Allah
işiten ve görendir.”
¹⁰⁸⁴

“İyi davrananlara;
daima daha iyisi ve
üstünü verilir.
Onların yüzlerine ne
bir karalık, ne de
zillett bulaşır. İşte
onlar cennetliklerdir,
orada temelli
kalırlar.”¹⁰⁸⁵

“Kadın, erkek,
iman etmiş olarak
kim güzel iş işlerse,
ona hoş bir hayat
yaşatacağız.
Ecirlerini
yaptıklarından daha
güzeli ile
ödeyeceğiz.”¹⁰⁸⁶

“İbrahim'e
İshak'ı ve Yakup'u
bahsettik. Soyundan
gelenlere kitab ve
peygamberlik verdik.
Onu dünyada
mükâfatlandırdık;

doğrusu o ahirette de
salihlerdendir.”¹⁰⁸⁷

5992. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Mal
ve çocuklar, dünya
ürünüdür. Salih amel
ise ahiret ürünüdür.
Bazen Allah her ikisini
de bazı kimseler için bir
araya toplar.”¹⁰⁸⁸

5993. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Ekinler iki türdür:
“Dünya ekini, mal ve
çocuklardır. Ahiret
ekini ise kalıcı
iyiliklerdir. Bazen aziz
ve celil olan Allah her
ikisini de birisi için bir
araya toplar.”¹⁰⁸⁹

5994. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Ey
Allah'ın kulları! Şunu
bilin ki muttakiler, hem
dünyanın geçici
faydalarını, hem de bir
müddet sonra gelecek
olan ahiretin faydalarını
elde ettiler. Onlar
dünya ehlinin
dünyadaki nimetlerine

¹⁰⁸³ Al-i İmran, 148

¹⁰⁸⁴ Nisa suresi, 134

¹⁰⁸⁵ Yunus suresi, 26. ayet

¹⁰⁸⁶ Nahl suresi, 97

¹⁰⁸⁷ Ankebut suresi, 27

¹⁰⁸⁸ Nehc'us-Saade, 3/127

¹⁰⁸⁹ a.g.e. s. 322

ortak oldular, fakat dünya ehli onların ahiretteki nimetlerine ortak olamadılar. Muttakiler dünyada en güzel yaşam şeklini seçtiler, dünyanın nimetlerinden en iyi şekilde faydalandılar. Üstelik onlar, dünya nimetiyle çarpılan dünya ehlinin dünyada tattıklarından da tattılar. Zalimlerin ve mütekebbirlerin aldıklarından da aldılar. Sonra karlı bir alışverişle, maksada ulaştıracak bir azıkla oradan ayrıldılar; dünyalarında zahitliğin lezzetine kavuştular, ahirette de Allah'ın komşuları olacaklarına yakın ettiler. Onların (muttakilerin) duaları reddedilmez, lezzetten de payları azalmaz.”¹⁰⁹⁰

5995. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Eğer dinini dünyaya tabi kılırsan, dinini ve

dünyayı helak etmiş olursun ve ahirette hüsrana uğrayanlardan olursun. Dünyayı dinine tabi kılacak olursan dinini ve dünyayı elde etmiş olursun ve ahirette de kurtuluşa erenlerden olursun.”¹⁰⁹¹

5996. *İmam Ali (a.s)*, *Allah-u Teala'nın ‘İyi davrananlara daima daha iyisi ve üstünü verilir’ ayeti hakkında şöyle buyurmuştur:* “Ayette geçen ‘el-Hüsna’ (daha iyisi) cennettir ve ‘ez-Ziyadet’ (üstünü) ise dünyadır.”¹⁰⁹²

5997. *İmam Bakır (a.s)*, *bakeza ayetin tefsirinde şöyle buyurmuştur:* “Ayette geçen ‘el-Hüsna’ kelimesi cennet, ‘ez-Ziyadet’ kelimesinden maksat ise dünyadır. Allah dünyada kendilerine verdiği şeyin ahirette hesabını sormaz ve

¹⁰⁹⁰ Nehc’ul-Belağa, 27. mektup

¹⁰⁹¹ Gurur’ul-Hikem, 3750-3751

¹⁰⁹² Emali’et-Tusi, 26/31

onlar için dünya ve ahiret sevabını bir araya toplar.”¹⁰⁹³

5998. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “İlahi takvadan ayrılmayın. Şüphesiz takva hayrı toplar. Takvadan başka bir hayır yoktur. Takva ile elde edilen dünya ve ahiret hayrı başka bir şeyle elde edilemez. Aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: **“Sakınan kimselere: “Rabbiniz ne indirdi?” denince, “iyilik” derler. Bu dünyada iyi davrananlara iyilik vardır. Ahiret yurdu ise daha iyidir. Sakınanların yurdu ne güzeldir!”**”¹⁰⁹⁴

5999. *İmam Sadık (a.s)*, “Allah-u Teala’nın **“Ta ki menfaatlerini görsünler”** ayetindeki menfaatler, dünya menfaatleri midir yoksa ahiret menfaatleri midir?”

diye sorulunca şöyle buyurmuştur: “Her ikisi de”¹⁰⁹⁵

6000. *İmam Ali (a.s)*, Allah-u Teala’nın **“Onu dünyada mükâfatlandırdık; doğrusu o ahirette de Salihlerdendir”** ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: “Her kim Allah-u Teala için çalışırsa Allah ecrini dünya ve ahirette verir ve her iki yurttan da isteklerini karşılar.”¹⁰⁹⁶

6001. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Üç şeyin sevabı dünya ve ahirettedir: Hac fakirliği giderir, sadaka belayı yok eder ve sıla-i rahim ömrü uzatır.”¹⁰⁹⁷

1252. Bölüm Müminin Dünya Ve Ahireti Önemsemesi

6002. *İmam Kazım (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Mürüvvete zarar

¹⁰⁹³ Nur’us-Sakaleyn, 2/301/47

¹⁰⁹⁴ Emali’et-Tusi, 25/31

¹⁰⁹⁵ Kafi, 4/422/1

¹⁰⁹⁶ Nur’us-Sakaleyn, 4/157/33

¹⁰⁹⁷ Tuhef’ul-Ukul, 7

vermeyecek ve israfla sonuçlanmayacak şekilde, helaldan isteklerini karşılayarak nefislerinizi dünyadan nasiplendirin ve bu yoldan din işleri hususunda yardım alın. Şüphesiz şöyle rivayet edilmiştir: “Dünyasını dini için veya dinini dünyası için terk eden kimse bizden değildir.”¹⁰⁹⁸

6003. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “İnsanların en himmetlisi dünya ve ahiret işlerine himmet gösteren mümin kuldur.”¹⁰⁹⁹

6004. Lokman (a.s) oğluna nasihat ederek şöyle buyurmuştur: “Ey oğulcağım! Ahiretine zarar verecek şekilde dünyaya koyulma ve insanlara yük olacak şekilde dünyayı terk etme.”¹¹⁰⁰

1253. Bölüm Dünyanın Misali

Kur'an:

“Dünya hayatı gökten indirdiğimiz su gibidir ki, onunla bitkiler yetişip birbirine karışmıştır.”¹¹⁰¹

“Onlara, dünya hayatı misalinin tıpkı şöyle olduğunu anlat: Gökten indirdiğimiz su ile yeryüzünde yetişen bitkiler birbirine karışır, ama sonunda rüzgarın savuracağı çerçöpe döner. Allah her şeyin üstünde bir kudrete sahip olandır.”¹¹⁰²

6005. İmam Kazım (a.s) şöyle buyurmuştur: “Dünyanın misali yılanın misalidir; dokunulması yumuşak ama içi öldürücü zehirdir. Akıllı insanlar ondan sakınır, çocuklar ona ellerini uzatır.”¹¹⁰³

¹⁰⁹⁸ el-Bihar, 78/321/18

¹⁰⁹⁹ Kenz'ul-Ummal, 702

¹¹⁰⁰ el-Bihar, 73/124/112

¹¹⁰¹ Yunus suresi, 24

¹¹⁰² Kehf suresi, 45. ayet

¹¹⁰³ el-Bihar, 78/311/1

6006. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz dünyanın misali yılan misalidir; dokunulması yumuşak, ısırması ise şiddetlidir. O halde kendisiyle çok az birlikte olacağın için dünyadan hoşuna gidenlerden uzaklaş. Dünyadan seni sevindiren her şeyden daha çok sakın. Zira her kim sevinçle dünyaya bağlanırsa o sevinç kendisini hoş olmayan olaylara sürükler.” ¹¹⁰⁴

6007. Ashabtan birisi
şöyle diyor: “Ben Allah’ın Resulü (s.a.a) ile birlikteydim. Kendisinden bir şeyi uzaklaştırdığını gördüm ve şöyle dedim: “Ey Allah’ın Resulü! Allah’ın selamı sana ve Ehl-i Beyt’ine olsun. Kendinden neyi uzaklaştırıyorsun?” Allah Resulü şöyle buyurdu: “Dünya

karşımda tecessüm etti ve ben ona şöyle dedim: “Benden uzaklaş!” Dünya yeniden döndü ve şöyle dedi: “Sen benden kaçatıysan da senden sonra gelenler benden kaçamayacaktır.” ¹¹⁰⁵

6008. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Bu dünyanın misali, baştan aşağı yırtılarak kopmak üzere olan son bir ipe bağlı kalan elbise misalidir.” ¹¹⁰⁶

6009. İmam Kazım (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Dünya içtikçe susuzluğu arttıran ve sonunda insanı öldüren deniz suyu misalidir.” ¹¹⁰⁷

6010. İmam Kazım (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Dünya mavi gözlü bir kadın şeklinde Mesih’e (a.s) tecessüm etti. Mesih (a.s) ona şöyle buyurdu: “Kaç defa evlendin?” Dünya, “Çok!” dedi. Mesih

¹¹⁰⁴ a.g.e. 73/105/101

¹¹⁰⁵ Tenbih’ul-Havatir, 1/128

¹¹⁰⁶ a.g.e. 148

¹¹⁰⁷ Tuhef’ul-Ukul, 397

(a.s) şöyle buyurdu: “Onların tümü seni boşadı mı?” Dünya şöyle dedi: “Hayır! Hepsini öldürdüm.” Mesih (a.s) şöyle buyurdu: “Senin geriye kalan kocalarına eyvahlar olsun! Nasıl da geçmişten ibret almıyorlar.” ¹¹⁰⁸

6011. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Dünya zehir gibidir. Onu bilmeyen kimse yer.” ¹¹⁰⁹

6012. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz dünya onu tanımayanların düştüğü bir tuzaktır.” ¹¹¹⁰

6013. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Dünya, durduğunda duran ve peşisıra gittiğinde uzaklaşan gölgen gibidir.” ¹¹¹¹

6014. Misbah’uş-Şeria’da yer aldığına göre İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: “Dünya

başı kibir, gözü hırs, kulağı tamah, dili riya, eli şehvet, ayağı kendini beğenmişlik, kalbi gaflet, rengi fena ve ürünü yokluk olan bir suret mesabesindedir.” ¹¹¹²

6015. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Hüseyin (a.s) Kufe’ye doğru gitmeye hazırlanınca İbn-i Abbas, yanına vararak, Tef (Kerbela) taraflarında öldürüleceği sebebiyle gitmemesi için ona Allah ve akrabalık hakkına yemin içtirdi. İmam Hüseyin (a.s) şöyle buyurdu: “Ben öldürüleceğim yeri senden daha iyi biliyorum. Ben dünyadan ayrılmak dışında bir şey istemiyorum. Ey İbn-i Abbas! Sana Müminlerin Emiri (a.s)

¹¹⁰⁸ el-Bihar, 78/311/1

¹¹⁰⁹ a.g.e. 73/88/56

¹¹¹⁰ Gurer’ul-Hikem, 3865

¹¹¹¹ a.g.e. 9818

¹¹¹² Misbah’uş-Şeria, 196

ve dünyanın hikayesini anlatayım mı?...

Müminlerin Emiri (a.s) bana şöyle nakletti:

“Ben Fatıma’nın olan Fedek bağlarının birinde büyük bir istekle elimde kürek çalışıyordum. Aniden içeri bir kadın girdi. Ona bakınca güzelliğinden

neredeyse kalbim duracaktı. Onu Kureyş kadınlarının en güzeli olan Amır Cümi’nin kızı Buseyne’ye benzettim. O kadın bana şöyle dedi: “Ey Ebu Talib’in Oğlu! Seni bu kürekten müstağni kılmam için benimle evlenmeyi ister misin? Böylece sana yer yeryüzünün hazinelerini gösteririm ve tüm mülk senin ve senden sonra geriye kalan soyunun olur.”

Ona şöyle dedim: “Sen kimsin? Seni ailenden isteyeyim?” O, “Ben dünyayım!” dedi. Müminlerin Emiri (a.s) şöyle buyurduğunu

söyledi: “Git ve başkasını bul. Sonra küreğimi elime alarak kendi kendime şu şiiri okudum:

“Aşâğılık dünyanın kandırdığı kimse şüphesiz kaybetmiştir. Bu dünya aldattığı ümmetlere asla bir şey bağışlamaz. Dünya Buseyne’nin güzel yüzüyle bana geldi. Güzelliği onun gibiydi. Ona şöyle dedim: ‘Başka birini aldat! Şüphesiz ben dünyadan yüz çevirdim ve cabil değilim. Ben dünyaya ne yapayım? Zira Muhammed o taşlar arasına düştü. Farzedelim dünya hazinelerini, incilerini, Karun’un varlığını ve kabilelerin mülkünü bana verdi. Hepsi yok olacak değil midir? Hazinedarlarından bağışlanması istenir. O halde benden başkasını kandır. Benim senin mülk, izzet ve bağışına rağbetim yoktur. Nefsim kendisine verilen rızka kanidir. Ey dünya! Git maceracılarla işine bak. Ben Allah’ı göreğim günden

korkuyorum. Ebedi ve yok olmayacak azaptan korkuyorum.”^{1113 1114}

Ben şöyle diyorum: “Nehc’ul-Belağ-i Keyderi’de, Müminlerin Emiri’nin takva sahiplerinin niteliği hakkında Hemmam’a söylediği, “Dünya onları istedi ama onlar dünyayı istemedi” sözünü şerh ederken şöyle denilmiştir: “Müminlerin Emiri’nin kerametlerinden biri de İmam Sadık’ın babalarından (a.s) nakl ettiği –Hadisin şarihi zikredilen hadisin benzerini- rivayettir.” Daha sonra şöyle demektedir: “İşte İmam Ali’nin (a.s), “Dünya onları istedi, ama onlar dünyayı istemedi sözünün anlamı da budur.”¹¹¹⁵

1254. Bölüm Dünya Ehlinin Misali (1)

6016. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz dünya ehli bir konakta konaklayan, aniden kabile önderinin göç emrini verdiği ve herkesin göçtüğü bir kervan misalidir.”¹¹¹⁶

6017. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Dünya ehli uyku halinde götürülen kervan misalidir.”¹¹¹⁷

6018. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz sizlerin ve dünyanın misali bir yolda giden ve adeta o yolu katetmiş olan, bir işarete varmak isteyen ve adeta ona ulaşmış olan yolcular misalidir.”¹¹¹⁸

6019. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz dünya az bir dinlenme yeridir. Kalınacak yer değildir. Sizler dünyada, bir konakta konaklayan,

¹¹¹³ el-Bihar, 75/362/77

¹¹¹⁴ Nehc’ul-Belağ, 193. hutbe

¹¹¹⁵ el-Bihar, 73/83/47

¹¹¹⁶ a.g.e. 78/13/71

¹¹¹⁷ Nehc’ul-Belağ, 64. hikmet

¹¹¹⁸ a.g.e. 99. hutbe

kısa bir süre dinlenen, sonra göçen ve gece gündüz yol alan bir kervan gibisiniz. Onlar (kervan ehli) dünyaya hafif yüklerle girdiler, ama ağır yüklerle çıktılar. Uzaklaştıkları konakta bir daha konaklamazlar ve terk ettikleri yere bir daha geri dönmezler.”¹¹¹⁹

6020. Resulullah (s.a.a), kendisine “İnsan dünyada nasıldır?” diye sorulunca şöyle buyurmuştur: “Göçüp giden kabile gibidir.” Kendisine, “İçinde ne kadar kalırlar?” diye sorulunca da, “Kervandan geride kalan kimse miktarınca” diye buyurdu. Kendisine, “Dünya ve ahiret arasındaki mesafe ne kadardır?” diye sorulunca da şöyle buyurdu: “Göz açıp kapayıncaya kadar. Nitekim Aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: **“Onlar,**

kendilerine söz verileni gördükleri gün dünyada sadece gündüzün bir müddeti eğlendiklerini sanırlar.”¹¹²⁰

6021. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz dünyalık sahibinin misali suda yürüyen kimse misalidir. Acaba suda yürüdüğü halde ayaklarının ıslanmaması mümkün müdür?”¹¹²¹

1255. Bölüm Dünya Ehlinin Misali (2)

6022. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Sakın dünya ehlinin dünyaya yöneldiğini ve hırsla dünyaya kapıldığını görüp aldanmayasın. Zira onlar birbirine hırlayan, güçlülerin güçsüzleri yediği büyüklerin küçükleri

¹¹¹⁹ el-Bihar 78/18/76

¹¹²⁰ a.g.e. 73/122/110

¹¹²¹ Tenbih’ul-Havatir, 1/148

mağlub ettiği vahşi yırtıcılar ve havlayan köpekler gibidirler. Onların bir kısmı esir, bir kısmı başı boş bırakılmış hayvanlar gibidirler. Akıllarını kaybetmiş, bilmedikleri yola saplanmışlardır.”¹¹²²

6023. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Yedikleri için rüsva oldukları bir leşe yöneldiler ve o leşe olan sevgi üzere birbiri ile anlaştılar.”¹¹²³

6024. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Öncekiler sonrakileri güderler; sonrakiler de öncekilere uyarlar. Aşğılık dünyayı elde etmek için savaşrlar, kokmuş leşe saldırıp dalaşırlar.”¹¹²⁴

1256. Bölüm İnsan ve Dünyanın Misali

6025. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Dünyaya ne yapayım? Benim ve dünyanın misali bir yaz günü öğlen vakti uyumak için bir ağacın gölgesine sığınan ve sonra orayı terkeden bir yolcu misali gibidir.”¹¹²⁵

6026. Ömer Allah Resulünün (s.a.a) yanına vardı. Allah Resulü bir hasırın üzerine uzanmış, hasır bedeninde iğ bırakmıştı. Ömer şöyle dedi: “Ey Allah’ın Resulü! Daba yumuşak bir yatak bulsanız daha iyi olur.” Peygamber (s.a.a) ona şöyle buyurdu: “Benim ve dünyanın misali bir yaz günü günün belli bir saatinde ağacın gölgesine inen sonra orayı terkedip giden bir yolcu misalidir.”¹¹²⁶

¹¹²² el-Bihar, 73/123/111

¹¹²³ Nehc’ul-Belağa, 109. hutbe

¹¹²⁴ a.g.e. 151. hutbe

¹¹²⁵ el-Bihar, 73/119/110

¹¹²⁶ a.g.e. 123/112

1257. Bölüm Dünyayı İmtihan Eden Kisenin Misali

6027. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünyayı deneyen
kimsenin durumu;
harap, kıtlık, darlık bir
yerden, evi mamur ve
geniş, otlığı bol bir yere
yolculuk eden bir
kavme benzer; yolun
zahmetine,
arkadaşlardan ayrılığa
yolculuğun
meşakkatlerine,
yemeğin yabanlığına
katlanır, sonra, genişlik
ve bolluk diyarı
yurtlarına,
yerleşecekleri evlerine
gelirler.”¹¹²⁷

1258. Bölüm Dünya Bir Metadır

Kur'an:

“De ki: “Dünya
menfaati önemsizdir.

Allah’tan korkanlar
için ahiret daha
hayırlıdır ve size kıl
payı kadar haksızlık
edilmez.”¹¹²⁸

“Allah dilediği
kimsenin rızkını
genişletir ve bir
ölçüye göre verir.
Dünya hayatıyla
övünenler bilsinler ki
dünyadaki hayat
ahiret yanında
sadece bir
geçimlikten
ibarettir.”¹¹²⁹

“Size verilen her
hangi bir şey, dünya
hayatının bir
geçimliği ve süsüdür.
Allah katında olan
daha güzel ve
devamlıdır.

Akletmez misiniz?”
¹¹³⁰

6028. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Ahiret karşısında
dünya, ancak sizden
birinin parmağını
denize sokup, sonra da
kendisiyle ne

¹¹²⁷ Nehc’ul-Belağa, 31. mektup

¹¹²⁸ Nisa suresi, 77. ayet

¹¹²⁹ Ra’d, 26. ayet

¹¹³⁰ Kasas suresi, 60. ayet

getirdiğine bakan
kimse misalidir.”¹¹³¹

6029. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Acaba dünya birinin
parmağıyla yaladığı bir
şeyden, birinin içtiği su
karıştırılmış sütten veya
uyuklayan kimsenin
uyuklamasından başka
bir şey midir?”¹¹³²

6030. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Kendine kolay
davran. Şüphesiz çok
yakında gideceksin,
(dünya ile) arkadaşlık
azdır, (dünyada) ikamet
etmek çok kısadır.”¹¹³³

6031. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Her
fani olan şey azdır.”¹¹³⁴

6032. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya fani ve yok
olucudur. Eğer o senin
için kalsa da sen onun
için kalmayacaksın.”¹¹³⁵

1259. Bölüm Dünya Bir Köprüdür

6033. *Mesih (a.s) şöyle
buyurmuştur:* “Şüphesiz
dünya bir köprüdür.
Ondan geçiniz, onu
bayındır kılmayınız.”
¹¹³⁶

6034. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünyada bir
garipmişsin veya
yoldan geçen
biriymişsin gibi ol.
Kendini kabirlerde
yatanlardan say.”¹¹³⁷

6035. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Beka
yurduna indiği halde
fena yurdu olan
dünyayı bayındır
kılmaya çalışan kimseye
şaşarım.”¹¹³⁸

6036. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Sizden önce ve
karşınızda ölüp
gidenler gibi olun.
Onlar dünyada

¹¹³¹ el-Bihar, 73/119/110

¹¹³² Tenbih’ul-Havatir, 2/41

¹¹³³ Gurur’ul-Hikem, 10039

¹¹³⁴ a.g.e. 6838

¹¹³⁵ a.g.e. 1802

¹¹³⁶ el-Hisal, 65/95

¹¹³⁷ Emali’et-Tusi, 381/819

¹¹³⁸ el-Bihar, 78/94/107

göçebeler gibi çadır
kurdular, sonra
konaklarını bırakıp
göçtüler.”¹¹³⁹

6037. *İmam Ali (a.s),*
bir duasında şöyle
buyurmuştur: “Allahım!
İçinde insanı yere seren
çukurların kazıldığı bir
yurtta nasıl yol
alınabilir...? Allahım!
Dünyanın hile ve
aldatmasından sana
sığınırım ve dünya
köprüsünden geçmek
için senden yardım
dilerim.”¹¹⁴⁰

1260. Bölüm Dünya Geçiş Yurdudur

Kur'an:

“Ey kavmim!
şüphesiz bu dünya
hayatı geçicidir, ama
ahiret, doğrusu işte
o, kalınacak yurttur.”¹¹⁴¹

6038. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Ey
İnsanlar! Dünya yurdu
geçiş yurdu, ahiret

yurdu ise karar
kılınacak yurttur.
Dünyadan ahiretiniz
için azık alın.”¹¹⁴²

6039. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya kalmak yurdu
değil, geçiş yurdudur.
Orada iki tip insan
vardır: Biri özünü
(nefsi isteklere) satarak
kendisini helak eder;
diğeri de özünü
(Allah’a) satarak
kendisini (azaptan)
kurtarmış olur.”¹¹⁴³

6040. *İmam Ali (a.s)*
oğlu İmam Hasan’a (a.s)
yaptığı vasiyetlerin birinde
şöyle buyurmuştur: “Ey
oğulcağızım! Dünya
için değil, ahiret için
yaratıldığını bil. Beka
için değil, yok olmak
için hayat için değil,
ölüm için yarıldın. Ne
kadar kalacağını
bilmediğin bir evde,
alınıp götürüleceğin bir
durakta, ahirete varaca-
ğın bir yoldasın.”¹¹⁴⁴

¹¹³⁹ Nehc’ul-Belağa, 176. hutbe

¹¹⁴⁰ el-Bihar, 94/104/14

¹¹⁴¹ Gafir suresi, 39. ayet

¹¹⁴² Nehc’ul-Belağa, 203. hutbe

¹¹⁴³ a.g.e. 133. hikmet

¹¹⁴⁴ a.g.e. 31. mektup

6041. Mesih (a.s.) şöyle buyurmuştur: “Deniz dalgasının üzerinde kim ev yapar. Dünyanın hali işte budur! O halde dünyayı kalış yeri edinmeyin.”
¹¹⁴⁵

6042. Resulullah (s.a.a.) şöyle buyurmuştur: “Dünya yurdu olmayanın yurdudur. Malı olmayanın malıdır. Akı olmayan kimse dünya için toplar ve ilmi olmayan kimse dünya için düşmanlığa kalkışır. Allah’a itimadı olmayan kimse dünya hakkında haset eder ve yakini olmayan kimse dünya için çaba gösterir.”¹¹⁴⁶

6043. Rivayet edildiği üzere Cebarail (a.s.), Nuh’a (a.s.) şöyle demiştir: “Ey Peygamberlerin en uzun ömür süreni! Dünyayı nasıl gördün?” Nuh (a.s.) şöyle buyurdu: “Bir

kapısından girip diğer kapısından dışarı çıktığım iki kapılı bir ev gibi.”¹¹⁴⁷

bak. 1238. Bölüm

1261. Bölüm Dünya Bir Andır

6044. İmam Ali (a.s.) şöyle buyurmuştur: “Dünya geçen bir gün ve biten bir ay gibidir.”
¹¹⁴⁸

6045. İmam Ali (a.s.) şöyle buyurmuştur: “Dünya son bulucu, ahiret ise ebedidir.”¹¹⁴⁹

6046. İmam Ali (a.s.) şöyle buyurmuştur: “Adeta dünyada olan şeyler az sonra yok olacak, ahirette olan şeyler ise yok olmayacak ve her gelecek olan yakın gibidir.”¹¹⁵⁰

6047. Resulullah (s.a.a.) şöyle buyurmuştur: “Dünya bir andır; o

¹¹⁴⁵ el-Bihar, 14/326/42

¹¹⁴⁶ Tenbih’ul-Havati, 1/130

¹¹⁴⁷ a.g.e. s. 131

¹¹⁴⁸ Gurur’ul-Hikem, 1205

¹¹⁴⁹ a.g.e. 4

¹¹⁵⁰ el-Bihar, 78/20/79

halde onu itaatle geçirin.”¹¹⁵¹

6048. İmam Kazım (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Allah’a itaat hususunda sabredin ve Allah’a karşı günah işlememe hususunda sabırlı olun. Şüphesiz dünya bir andır. Dünyadan geçip giden vakitlerin ne sevincini duyarsın ne de hüznünü. Henüz gelmemiş olanın ise ne olacağını bilemezsin. O halde içinde bulunduğun anda sabırlı ve sevinçli ol.”¹¹⁵²

1262. Bölüm Dünya Gölgenin Hareketi Gibidir

6049. İmam Zeyn’ul Abidin (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz doğuda ve batıda, denizde ve karada, çölde ve dağda,

Allah’ın velilerinden bir velinin veya Allah’ın hakkını bilen kimsenin nezdinde güneşin üzerine doğduğu her şey bir gölgenin hareketi gibidir.”¹¹⁵³

6050. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Dünyayı konakladığın ve sonra terkettiğin bir konak, rüya aleminde gördüğün ve uyandığında kendisinden hiç bir eser görmediğin bir mal gibi gör. Ben bunu sana örnek olarak söyledim. Zira dünya akıl ve ilim sahibi kimseler nezdinde bir gölgenin hareketi gibidir.”¹¹⁵⁴

6051. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz akıllı kimselerin gözünde dünya bir gölgenin hareketi gibidir; henüz yayılmadan toplanır ve uzamadan kısılır.”¹¹⁵⁵

¹¹⁵¹ a.g.e. 77/164/2

¹¹⁵² Tuheful-Ukul, 396

¹¹⁵³ el-Bihar, 78/306/1

¹¹⁵⁴ Kafi, 2/133/16

¹¹⁵⁵ el-Bihar, 73/119/110

6052. *İmam Bakır (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya alimler
nezdinde bir gölge
gibidir.” ¹¹⁵⁶

6053. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Aldananları aldatan
şeyler sizi de al-
datmasın. O, belli bir
zamanda devam
edecek olan, uzun bir
gölgedir.” ¹¹⁵⁷

6054. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya bir bulut
gölgesi ve insanın
uykuda gördüğü bir
rüya gibidir.” ¹¹⁵⁸

6055. *Hasan bin Ali*
(a.s) sürekli şu şiiri örnek
veriyordu: “Ey dünya
lezzetlerinin ehli! Bu
lezzetler kalıcı değildir.
Geçici gölgeye
aldanmak şüphesiz
ahmaklıktır.” ¹¹⁵⁹

el-Mev'izet, 4130.
Bölüm

1263. Bölüm Dünya Derin Bir Denizdir

6056. *İmam Kazım (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Lokman
oğluna şöyle
buyurmuştur:
“...Şüphesiz dünya
derin bir denizdir. Bir
çok insan bu denizde
boğulmuştur. O halde
bu denizdeki gemi ilahi
takva olmalıdır. Yatağı
iman, yelkeni tevekkül,
kaptanı akıl, kılavuzu
ilim ve dümeni sabır
olmalıdır.” ¹¹⁶⁰

6057. *Bir rivayette şöyle*
yer almıştır: “Ey
oğulcağızım! Şüphesiz
dünya bir çok neslin
boğulduğu bir denizdir.
O halde bu denizde
gemi Allah-u Teala’dan
sakınma, köprün
Allah’a iman, yelkeni
tevekkül olmalıdır.
Böylece ey oğulcağızım
kurtuluşun umulur!

¹¹⁵⁶ a.g.e. s. 126/123

¹¹⁵⁷ Nehc’ul-Belağ, 89. hutbe

¹¹⁵⁸ Gurer’ul-Hikem, 1960

¹¹⁵⁹ Tenbih’ul-Havatir, 1/69

¹¹⁶⁰ Kafi, 1/16/12

Ama kurtulacağını
zannetmiyorum!” ¹¹⁶¹

6058. Lokman (a.s)
oğluna öğüt vererek şöyle
buyurmuştur:

“Oğulcağzım! Dünya
derin bir denizdir.
Onda bir çok varlık
helak olmuştur. O
halde bu denizdeki
gemin iman, yelkenin
tevekkül, içindeki
azığın ilahi takva olsun.
Eğer kurtulursan bu
Allah’ın rahmetiyedir
ve eğer helak olursan
kendi günahların
sebebiyledir.” ¹¹⁶²

6059. Evzai şöyle diyor:
“Şüphesiz Lokman
Hekim şehrinden
çıkarak Musul’un
köylerinden Kumas
adındaki bir köye vardı.
Orada tahammülü
bitince...kapıları
kapattı. Çocuğuna
seslendi, ona öğüt verdi
ve şöyle dedi: “Ey
oğulcağzım! Dünya
derin bir denizdir.
İçinde bir çok insan

helak olmuştur. O
halde dünyanın işinden
azık edin ve içi ilahi
takva olan bir gemi
hazırla. Sonra bu
gemiye bin ki kurtuluşa
eresin. Gerçi yine de
kurtulmayacağından
korkuyorum.

Oğulcağzım! O gemi
imandır, yelkeni
tevekkül, dümeni sabır,
kürekleri ise oruç,
namaz ve zekattır.
Oğulcağzım her kim
gemi olmaksızın denize
açılırsa boğulur.” ¹¹⁶³

1264. Bölüm Dünya Misafirhanedir

6060. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Ey
insanlar! Şüphesiz
dünyada olan kimse
misafirdir! İnsanların
elinde olan şey
ödünçtür. Şüphesiz
misafir sonunda
gidicidir ve ödünçler
geri çevrilmelidir.” ¹¹⁶⁴

¹¹⁶¹ Kasas’ul-Enbiya, 190/238

¹¹⁶² el-Bihar, 13/411/2

¹¹⁶³ a.g.e. s. 427/22

¹¹⁶⁴ a.g.e. 77/187/10

6061. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Ebu Zer (a.s) bir hutbesinde şöyle buyurmuştur: “Ey ilim talibi! Sakın ailen ve malın seni alı koymasın! Onlardan ayrılacağın gündesin. Onlarda bir gece kaldığın, sabah onları terk ettiğin ve başkalarının yanına gideceğin bir misafir gibi.” ¹¹⁶⁵

6062. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Dünyada misafirler gibi olunuz.” ¹¹⁶⁶

6063. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz sizler ve bu dünyada arzuladıklarınız geçici misafirlersiniz.” ¹¹⁶⁷

1265. Bölüm Dünya Belalarla Çevrilmiştir

6064. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:

“Dünya, belalarla çevrilmiş ve hıyanetle tanınmış bir evdir. Ne kendi hali sabit kalır, ne de sakinleri güvenlik ve esenlik içindedir! Çeşit çeşit durumları, durmadan değişen halleri vardır. Dünya hayatı kınanmış, orada emniyette olmak imkansız kılınmıştır.” ¹¹⁶⁸

6065. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Savaş, soygun, yağma ve helak yurdudur. Dünya ehlinin bir ayağı mezarda; gidenlere kavuşacak, kalanlardan ayrılacak durumdadır. Yolları şaşırtıcıdır.” ¹¹⁶⁹

6066. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz dünya zorluk, zahmet zeval ve intikal yurdudur. Lezzetleri, hayatın acılarıyla eşit değildir. Dünyanın mutlulukları mutsuzluklarına vefa

¹¹⁶⁵ el-Kafı, 2/134/18

¹¹⁶⁶ el-Bihar, 73/81/43

¹¹⁶⁷ Nehc’ul-Belağa, 129. hutbe

¹¹⁶⁸ a.g.e. 226

¹¹⁶⁹ a.g.e. 191

göstermez, yükselişleri
alçalışına karşı
direnmez.”¹¹⁷⁰

6067. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Dünya gariplerin
yurdu ve mutsuzların
vatanıdır.”¹¹⁷¹

6068. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Dünya sıkıntı ve
mihnet diyarıdır.”¹¹⁷²

6069. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Dünya musibetler,
belalar ve tatsız
olaylarla doludur.”¹¹⁷³

6070. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ın gazabına en
yakın ve rızasına en
uzak yurt dünyadır!
Dünya hallerinin
değişmesini ve
ayrılıklarını çok iyi
bildiğiniz için,
dünyanın gamına ve
zorluklarına göz
yumun.”¹¹⁷⁴

6071. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:

“Dünya ceza, zeval,
fena ve bela yurdudur.
Nuru karanlık, hayatı
bulanık, zengini fakir,
sağlıklı hasta ve azizi
zelildir.”¹¹⁷⁵

6072. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Ey
İnsanlar! Bu dünya
hüzün diyarıdır; sevinç
diyarı değil. Eğri
büğrüdür, doğru değil.
Onu tanıyan kimse hiç
bir ümidine sevinmez
ve hiç bir
mutsuzluğuna
üzülmez.”¹¹⁷⁶

1266. Bölüm Dünya Hiç Kimse İçin Sefalı Değildir

6073. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Dünya, sizden sevince
ulaşan herkesi sonunda
ağlatmıştır, güvenlik
kanadı altında
sabahlayan herkes
şiddetli bir belanın

¹¹⁷⁰ Gurur’ul-Hikem, 3480

¹¹⁷¹ a.g.e. 1206

¹¹⁷² a.g.e. 409

¹¹⁷³ a.g.e. 1724

¹¹⁷⁴ Nehc’ul-Belağ, 161. hutbe

¹¹⁷⁵ el-Bihar, 78/22/84

¹¹⁷⁶ a.g.e. 77/187/10

inişinden, bir nimeti kaybetmekten veya bir afiyetin zevalinden dolayı korku içinde olmuştur. Bütün bunların ötesinde de ölüm vardır.”¹¹⁷⁷

6074. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ı şahit tutuyorum ki bu dünyada sevindirici bir nimete ulaşınca, başka bir nimeti kaybederek hüzne boğulursunuz.”¹¹⁷⁸

6075. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Dünyada bir sevince ulaşan herkesi dünya, ardından göz yaşına boğmuştur. Dünyanın hoşnutluğuna ulaşan herkesi, dünya ardından sıkıntılara düşürmüştür. Nimet yağmurunun ıslattığı herkesi, bela ve mihnet bulutları da ıslatmıştır.”¹¹⁷⁹

6076. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Her yudum suda boğaza kaçıp boğulma, her lokmada boğazda durup ölme tehlikesi vardır. Bir nimetine ancak bir başkasından ayrılarak nail olabilirsiniz.”¹¹⁸⁰

6077. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz dünya ters yüz ve baş aşağı olmuştur. Lezzetleri kararmıştır, bağışları hüznün vericidir. Yaşamı dert dolu, kalışı geçicidir. Talep edenine inatçılık etmekte ve süvarisini helak etmektedir. Kendisine güvenene hıyanet etmektedir. Kendisine dayananı yerinden söküp almaktadır. Topluluğu dağılmaya yüz tutmuş bağı kopmak üzeredir.”¹¹⁸¹

¹¹⁷⁷ el-Kaşı, 8/174/199

¹¹⁷⁸ Emali’et-Tusi, 216/379

¹¹⁷⁹ el-Bihar, 73/97/82

¹¹⁸⁰ Nehc’ul-Belağa, 145. hutbe

¹¹⁸¹ Gurer’ul-Hikem, 3661

1267. Bölüm Dünyanın Çocukları Olmayın

Kur'an:

“Dünya hayatının geçici menfaatine göz dikmeyin. Allah katında bir çok ganimetler vardır.”
¹¹⁸²

“Yeryüzünde ağır basıncaya kadar düşmanı esir almak hiç bir peygambere yaraşmaz. Geçici dünya malını istiyorsunuz, oysa Allah ahireti kazanmanızı ister.”
¹¹⁸³

6078. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Allah dünyayı dost ve düşmanına verir. Ama ahireti sadece sevdiğine verir. Şüphesiz dünya ve ahiretin çocukları vardır. Siz ahiretin çocukları olun ve

dünyanın çocukları olmayın.”¹¹⁸⁴

1268. Bölüm Dünya Elden Ele Gezer

6079. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz dünya elden ele gezer. O halde dünyadan nasibini en güzel şekilde talep et ki sıra sana gelsin.”¹¹⁸⁵

6080. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Dünya elden ele gezer. Her ne kadar zayıf da olsun, lehine olduğunda sana ulaşır. Eğer zararlı olursa, güçlü de olsun, kendinden uzaklaştıramazsın.”¹¹⁸⁶

1269. Bölüm Dünya (Çeşitli)

6081. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Size ne olmuş da elde

¹¹⁸² Nisa suresi, 94. ayet

¹¹⁸³ Enfal suresi, 67. ayet

¹¹⁸⁴ el-Bihar, 77/188/10

¹¹⁸⁵ el-Hisal, 633/10

¹¹⁸⁶ Emali't-Tusi, 225/393

ettiğiniz az bir dünyayla
seviniyor ve ahiretten
mahrum olduğunuz
nice şeye
hüzünlenmiyorsunuz?”
¹¹⁸⁷

6082. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Dünya sebepleri
kopucu ve ödünçleri
geri dönücüdür.” ¹¹⁸⁸

6083. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Dünya kime yönelirse
başkalarının
güzelliklerini de ona
bağışlar. Dünya her
kimden yüz çevirirse
kendi güzelliklerini de
ondan alır.” ¹¹⁸⁹

6084. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Dünya ehli akıllı
olsaydı, dünya viran
olurdu.” ¹¹⁹⁰

**6085. İmam Zeyn’ul-
Abidin (a.s) şöyle
buyurmuştur:** “Allah’ın
tesellisiyle teselli
bulmayan kimse

dünyanın
hasretlerinden canı
boğazına gelir.” ¹¹⁹¹

**6086. Allah-u Teala
Peygamberlerinden birine
şöyle vahyetti:** “Dünyayı
dadı, ahireti ise anne
edinin.” ¹¹⁹²

6087. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Her
kim sağlık içinde
sabahlar, ailesi içinde
rahat olur ve günlük
yiyeceği bulunursa
dünya hayrı kendisine
verilmiş gibidir.” ¹¹⁹³

6088. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Dünyayı terk etmek
sabır bitkisinden daha
acı ve aziz ve celil olan
Allah yolunda kılıçların
kırılmasından daha
şiddetlidir.” ¹¹⁹⁴

6089. İmam Kazım (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Dünya ve din kazancı
çok zor olmuştur.
Dünya malından
hangisine el uzatırsan

¹¹⁸⁷ Gurer’ul-Hikem, 9652

¹¹⁸⁸ a.g.e. 1365

¹¹⁸⁹ el-Bihar, 78/205/47

¹¹⁹⁰ Gurer’ul-Hikem, 7574

¹¹⁹¹ el-Bihar, 73/92/69

¹¹⁹² Şerh-i Nehc’ul-Belağa-i İbn-i Ebi’l-
Hadid, 6/232

¹¹⁹³ Emali’el-Seduk, 315/3

¹¹⁹⁴ Kenz’ul-Ummal, 6113

senden önceki facir
birinin de buna el
uzattığını görürsün.
Ahiret kazancını elde

etmek hususunda ise
sana yardım edecek
birini bulamazsın.” ¹¹⁹⁵

¹¹⁹⁵ el-Bihar, 78/320/11

162. Konu el- Deniye Aşağılık

bak.

• 170. Konu, ez-Zillet; 234. Konu, es-Siflet

1270. Bölüm

Alçaklık

6090. *İmam Hasan (a.s)*, “*alçaklık nedir?*” diye sorulunca şöyle buyurmuştur: “Aza bakmak ve küçük bir şeyi esirgemek.”¹¹⁹⁶

6091. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Aşağılık nefis, aşağılık şeylerden asla ayrılmaz.”¹¹⁹⁷

6092. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “İnsanların en akıllısı her türlü aşağılıktan en uzak olanıdır.”¹¹⁹⁸

6093. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Mümin kimse, kalbi her türlü aşağılıktan temiz olandır.”¹¹⁹⁹

6094. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Aşağılık insanla çekişme ki sana karşı küstahlaşır.”¹²⁰⁰

6095. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Nefsini her türlü aşağılıktan temiz kıl ve ahlaki güzellikleri elde etmeye çalış ki, günahlardan kurtulasın ve yücelikleri elde edesin.”¹²⁰¹

6096. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Takva insanı her türlü aşağılıktan münezzeh kılar.”¹²⁰²

6097. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Aşağılık şeylerden uzak durmak düşmanı hor ve hakir kılar.”¹²⁰³

¹¹⁹⁶ Tuhef'ul-Ukul, 225

¹¹⁹⁷ Gurer'ul-Hikem, 1557

¹¹⁹⁸ a.g.e. 3073

¹¹⁹⁹ a.g.e. 1956

¹²⁰⁰ a.g.e. 10221

¹²⁰¹ a.g.e. 9989

¹²⁰² a.g.e. 10081

¹²⁰³ a.g.e. 9774

163. Konu ed- Dehr Dehr-Zaman

bak.

• 161. Konu, ed- Dunya; 1729. Bölüm, es-Sebb

•

1271. Bölüm Dehr-Zaman

6098. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Zaman bedenleri
eskitir, arzuları yeniler,
ölümü yaklaştırır ve
arzuları uzaklaştırır.
Her kim zamanı elde
ederse sıkıntıya düşer
ve her kim kaybederse
incinir.”¹²⁰⁴

6099. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz zaman
mahkum edilmeyen bir
düşman, zulmetmeyen
bir talip ve yenilmeyen
bir savaşçıdır.”¹²⁰⁵

6100. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Zaman geçenlerle
akıp gittiği gibi
kalanlarla da akıp
gidiyor. Giden zaman
geri dönmez. Onun
içindekiler de ebedi ve
sonsuz kalmazlar.
İşinin sonu
başlangıcındaki gibidir.

İşleri birbirine benzer,
nişaneleri açıktır.”¹²⁰⁶

6101. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünya, okunu yayına
takmış. O okun sivri
ucu hedefini şaşmaz,
yarası da tedavi
edilmez. Diriyi ölü
yapar, sağlamı sakat,
başı selamette olanı da
derde sokar. Kurtulanı
helak oklarına hedef
kılar.”¹²⁰⁷

6102. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Zaman halini
değiştirdiği bir halde
sen nasıl kendi halinde
kalabilirsin?”¹²⁰⁸

6103. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Her
kim zamanı kınarsa,
kınaması uzar.”¹²⁰⁹

6104. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Halkın "ne mutlu
ona" dediği kimseye,
zaman kötü bir günü
gizler.”¹²¹⁰

¹²⁰⁴ el-Bihar, 78/67/8

¹²⁰⁵ Gurer’ul-Hikem, 3628

¹²⁰⁶ a.g.e. 3693

¹²⁰⁷ Nehc’ul-Belağa, 114. hutbe

¹²⁰⁸ Gurer’ul-Hikem, 6989

¹²⁰⁹ a.g.e. 8570

¹²¹⁰ Nehc’ul-Belağa, 286. hikmet

1272. Bölüm Zaman İki Gündür

6105. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Zaman iki gündür. Bir gün lehine, bir gün aleyhine. Lehine olunca azma ve aleyhine olunca üzülmeye. Zira her ikisiyle de imtihan ediliyorsun.”¹²¹¹

6106. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Zaman iki gündür. Bir gün lehine, bir gün de aleyhine. Lehine olunca azma, aleyhine olunca da sabırsızlık gösterme.”¹²¹²

6107. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Zaman iki gündür. Bir gün lehine bir gün aleyhine. Lehine olunca azma ve aleyhine olunca da sabret.”¹²¹³

6108. *İmam Ali (a.s),*
oğlu Hasan’a (a.s) yaptığı
vasiyetinde şöyle

buyurmuştur: “Ey oğulcağızım! Bil ki zaman sürekli yüz değiştirmekte, değişmektedir. O halde şiddetle kınayan ve insanlar nezdinde özü az olan kimselerden olma.”¹²¹⁴

6109. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Zaman iki halet üzeredir: Yok olma ve bağışlama. Yok ettiğinin dönüşü olmaz ve bağışladığı şey devam etmez.”¹²¹⁵

1273. Bölüm Zamana Karşı Yardımcı

6110. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Zamana karşı sadece akıldan yardım alınır.”¹²¹⁶

bak. 365. Konu, el-Akl

¹²¹¹ Tuheful-Ukul, 207

¹²¹² el-Bihar, 78/13/71

¹²¹³ el- İrşad, 1/300; Şerh-i Nehc’ul-Belağ-i İbn-i Ebi’l-Hadid, 19/364

¹²¹⁴ el-Bihar, 77/210/1

¹²¹⁵ Gurer’ul-Hikem, 2199

¹²¹⁶ el-Bihar, 78/7/59

1274. Bölüm İnkarcılar/Mat eryalist

Kur'an:

“Hayat, ancak bu dünyadaki hayatımızdır. Ölürüz ve yaşarız; bizi ancak zamanın geçişi yokluğa sürükler” derler. Onların bu hususta bir bilgisi yoktur, sadece böyle sanırlar.”¹²¹⁷

6111. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Allah’ın Resulü inkarcılara yönelerek şöyle buyurdu: “Hangi delille eşyanın olması gerektiğini, sürekli olduğunu ve olacağını söylüyorsunuz?” Onlar şöyle dediler: “Zira biz gözlerimizin gördüğüyle hükmediyoruz. Varlıklar için bir yaratacı göremiyoruz. Bu yüzden varlıkların önceden var olduklarına ve onlar için bir yokluk görmediğimiz için de sürekli var

olacaklarına hükmediyoruz.” Allah’ın Resulü (s.a.a) şöyle buyurdu: “Varlıkların ezeliyetini gördünüz mü veya onlar için bir ebediyet müşahade ettiniz mi... Gördüğünüz bu varlıkların hepsi birbirine muhtaçtır. Her birinin vücudu başkasıyla bağlantılıdır. Tıpkı bir binanın parçaları gibi birbirine ihtiyaç duyarlar. Aksi takdirde bina uyumlu ve sağlam kalmaz. Diğer gördüğünüz şeyler de böyledir. Eğer sağlamlık ve kemal açısından birbirine muhtaç olan şeyler kadim ve ezeli ise, o halde söyleyin bakayım eğer hadis (sonradan yaratılmış) olsalardı nasıl var olurdu? Hangi niteliklere ve duruma sahip olurdu?” İmam Ali (a.s) şöyle buyurdu: “Bu esnada inkarcılar sustular... “Biz

¹²¹⁷ Casiye suresi, 24. ayet

görüşlerimizi yeniden
gözden geçireceğiz”
dediler.”¹²¹⁸

¹²¹⁸ el-Bihar, 9/261/1, bak. Hadisin
tamamına

164. Konu el-Mudahene Yumuşak Davranmak

• *el-Bihar, 71/360-362, 41/8-11, Terk'ul-Medabne*

bak.

• 159. Konu, *el-Müudara*; 192. Konu, *er-Rıfk*; 557. Konu, *et-Takiyye*

•

1275. Bölüm Günahkarlara Yumuşak Davranmak

Kur'an:

“Onlar isterler ki sen yumuşak davranasın da onlar da sana yumuşak davransınlar.”¹²¹⁹

6112. *İmam Bakır (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah-u Teala Şuayb Peygambere (s.a.a) şöyle vahyetmiştir: “Şüphesiz ben kavminden yüz bin kişiye azap edeceğim. Bunların kırk bin kişisi kötüler, altmış bin kişisi ise iyileridir. Şuayb şöyle arzetti: “Allahım! Kötüler müstahaktır, ama iyiler neden?” Aziz ve celil olan Allah şöyle vahyetti: “Onlar günahkarlara karşı yumuşak davrandılar ve benim gazabım için gazaplanmadılar.”¹²²⁰

*bak. el-Ma'ruf (2),
2703. Bölüm; el- Emsal,
3615. Bölüm*

1276. Bölüm Kardeşlere Yumuşak Davranmak

6113. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Kardeşlerin en kötüsü nefsin hususunda sana yumuşak davranan ve ayıplarını örtendir.”¹²²¹

6114. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Düşman, sadece sana yaptığı zulüm sebebiyle düşman adlandırılmıştır. Dalkavukluk ederek ayıplarını sana söylemeyen kimse, sana zulmeden düşmandır.”¹²²²

*bak. el-Ayb, 3016.
Bölüm*

¹²¹⁹ Kalem suresi, 9. ayet

¹²²⁰ Mişkat'ul-Envar, 51

¹²²¹ Gurer'ul-Hikem, 5725

¹²²² a.g.e. 3876

1277. Bölüm Nefse Gevşek Davranmak

6115. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Her
kim nefsine yumuşak
davranırsa nefsi onu
haram günahlara
sürükler.”¹²²³

6116. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Nefislerinize ruhsat
vermeyin. Aksi
takdirde gevşersiniz.
Hak yolunda
gevşemeyin ki hüsrana
uğrarsınız.”¹²²⁴

6117. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Nefislerinize, sizi
zalimlerin yoluna
götürecek ruhsatlar
vermeyin ve
nefislerinize karşı sizleri
isyana daldıracak şekilde
yumuşak davranmayın.”¹²²⁵

6118. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Ahireti amelsiz
ümideden kimseden

olmayın... O insanları
kınar, ama kendisine
karşı gevşek davranır.”¹²²⁶

1226

bak. el-Ayb, 3011.
Bölüm

1278. Bölüm Hak Hususunda Yumuşak Davranmak

6119. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Sizden her biriniz
hakla karşılaştığınızda
ve onun hak olduğunu
bildiğinizde sakın
yumuşak davranmayın.
Aksi takdirde apaçık bir
hüsrana düşersiniz.”¹²²⁷

6120. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Canıma andolsun,
hakka karşı duranlara
ve sapıklık yolunda
yürüyenlere karşı
savaşmak hususunda
müsamaha ve gevşeklik
göstermem.”¹²²⁸

¹²²³ a.g.e. 9022

¹²²⁴ el-Kafi, 1/45/6

¹²²⁵ Nehc’ul-Belağa, 86. hutbe

¹²²⁶ a.g.e. 150. hikmet

¹²²⁷ el-Bihar, 77/291/2

¹²²⁸ Nehc’ul-Belağa, 24. hutbe

6121. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah, size rahmet
eylesin! Biliniz ki sizler,
gerçekler
doğrultusunda hakça
konuşulanların az
olduğu, doğruyu
söyleyenin dilinin

tutulduğu, hakka
sarılanın zayıf düştüğü
bir zamanda
yaşıyorsunuz. Zamanın
ehli isyanda karar
kılmış, dalkavuklukta
uzlaşmışlardır.”¹²²⁹
el-Hakk, 900. Bölüm

¹²²⁹ a.g.e. 233

165. Konu el- Devlet Devlet

bak.

• 19. Konu, *el-İmaret*; 22. Konu, *el-İmamet*; 560. Konu, *el-Velayet*

(1)

• *ed- Dünya*, 1268. Bölüm; *er-Re'y*, 1427. Bölüm; *el-Müstaz'af*, 2375. Bölüm

•

1279. Bölüm Her Devletin Bir Ömrü Vardır

Kur'an:

“Eğer siz bir yara almışsanız, (size düşman olan) o topluluk da benzeri bir yara almıştır. Böylece biz, Allah'ın gerçek müminleri ortaya çıkarması ve içinizden şahitler edinmesi için, bu günleri bazen lehe, bazen da aleyhe döndürüp duruyoruz. Allah, zulmedenleri sevmez.”¹²³⁰

6122. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Her devletin bir ömrü vardır.”¹²³¹

6123. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz hakkın bir devleti, batılın da bir devleti vardır.”¹²³²

6124. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Devlet sırt çevirdiği gibi yönelir de.”¹²³³

¹²³⁰ Al-i İmran, 140. ayet

¹²³¹ Gurer'ul-Hikem, 7285

¹²³² el-Kafi, 2/447/12

¹²³³ Gurer'ul-Hikem, 1226

1280. Bölüm Yüce İnsanların Devleti

6125. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Yüce insanların devleti en üstün ganimet, aşağılık insanların devleti ise yüce insanların horluk sebebidir.”¹²³⁴

6126. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Yüce insanların devleti, güzellikleri aşıkâr kılar. Aşağılık insanların devleti ise kötülükleri ve ayıpları ortaya çıkarır.”¹²³⁵

6127. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Adil insanın devleti farzlardandır. (kalıcıdır) Zalim insanın devleti ise olasılıklardandır. (geçicidir)”¹²³⁶

6128. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Yüce insanların devleti, en

¹²³⁴ a.g.e. 5112-5113

¹²³⁵ a.g.e. 5106-5107

¹²³⁶ a.g.e. 5110-5111

faydalı

ganimetlerdendir.”¹²³⁷

6129. *İmam Ali (a.s)*

şöyle buyurmuştur:

“Cahilin devleti

değişime doğru hareket

halinde olan yabancı

gibidir (kalıcı değildir).

Akıllı insanın devleti

birleşmeye iştihak

duyan akraba gibidir.”

¹²³⁸

1281. Bölüm Kötülerin Devleti

6130. *İmam Ali (a.s)*

şöyle buyurmuştur:

“Kötülerin devleti

iyilerin zahmete

düşmeleridir.”¹²³⁹

6131. *İmam Ali (a.s)*

şöyle buyurmuştur:

“Kötülerin devleti

iyilerin zilletidir.”¹²⁴⁰

6132. *İmam Ali (a.s)*

şöyle buyurmuştur:

“Aşağılık insanların

devleti zulüm ve fesat

üzere kuruludur.”¹²⁴¹

¹²³⁷ a.g.e. 9381

¹²³⁸ a.g.e. 5108-5109

¹²³⁹ a.g.e. 5114

¹²⁴⁰ a.g.e. 5115

1282. Bölüm Devleti Yok Eden Sebep

6133. *İmam Ali (a.s)*

şöyle buyurmuştur:

“Devletin zevali,

aşağılık insanları

seçmektendir.”¹²⁴²

6134. *İmam Ali (a.s)*

şöyle buyurmuştur:

“Devletlerin sona

ermelerinin dört delili

vardır: Temel şeyleri

zayi etmek, aldatıcılığa

sarılmak, aşağılık

insanları öne geçirmek

ve üstün şahsiyetleri

geri itmek.”¹²⁴³

6135. *İmam Ali (a.s)*

şöyle buyurmuştur:

“Aşağılık insanlara

yakın olmak talihin

yüzçevirdiğinin

alametlerindendir.”¹²⁴⁴

6136. *İmam Ali (a.s),*

Ziyad b. Ebîh'i Abdullah

b. Abbas'ın yerine Faris

valisi olarak tayin ettiğinde

yaptığı uzun bir

¹²⁴¹ a.g.e. 5118

¹²⁴² a.g.e. 5486

¹²⁴³ a.g.e. 10965

¹²⁴⁴ a.g.e. 9287

konuşmasında onu, fazla harac almaktan sakındırarak şöyle buyurmuştur: “Adalet ve insafa riayet et; zulüm ve haksızlıktan sakın. Zulüm, halkın dağılmasına neden olur; haksızlık ise işi kılıca götürür.”¹²⁴⁵

1283. Bölüm Devletin Beka Sebebi

6137. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Bu haklardan Allah’ın farz kıldıklarının en büyüğü, yöneticinin halk, halkın da yönetici üzerindeki hakkıdır... O halde halk yöneticinin hakkını ve yönetici de halkın hakkını eda ederse aralarında hak üstün olur, dinin programları uygulanır, adaletin nişaneleri doğrulur, kanunları halk arasında yürürlükte olur. Zaman bununla ıslah olur,

düşmanın ümitlerinin ümitsizliğe dönüşmesi ve devletin bekası bununla gerçekleşir.”¹²⁴⁶

6138. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Devletler adalet gibi hiç bir şeyle korunmamıştır.”¹²⁴⁷

6139. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Devletlerin bekası adil sünnetleri/ilkelere ikame etmektedir.”¹²⁴⁸

6140. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Her kim devleti zamanında iyilik etmezse sefaletle düştüğü zamanda yardımsız kalır.”¹²⁴⁹

6141. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Her kim adaletle davranırsa Allah mülk ve devletini sağlam kılar.”¹²⁵⁰

6142. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Dini, devletin kalesi ve şükrü nimetlerinin koruyucusu kıl. Dinin

¹²⁴⁵ Nehc’ul-Belağa, 476. hikmet

¹²⁴⁶ a.g.e. 216. hutbe

¹²⁴⁷ Gurer’ul-Hikem, 9574

¹²⁴⁸ a.g.e. 4715

¹²⁴⁹ a.g.e. 9107

¹²⁵⁰ a.g.e. 8722

koruduđu her devlet
mağlub olmaz ve
şükrün koruduđu her
nimet alınmaz.”¹²⁵¹

6143. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Güzel sîret/metot,
kudretin güzelliği ve
emirliđin kalesidir.”¹²⁵²

6144. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “İşleri
korumak için uyanık
olmak devletin
nişanelerindendir.”¹²⁵³
el-Hayr, 1161. Bölüm;
44. Konu, el-İktisad

¹²⁵¹ a.g.e. 5831

¹²⁵² a.g.e. 4847

¹²⁵³ a.g.e. 9360

166. Konu ed- Deva Deva-İlaç

- *Kenz'ul-Ummal*, 10/3, *el- Edviye*
- *Kenz'ul-Ummal*, 10/91, *Mebzurat'ut-Tedavi*
- *el-Bihar*, 62/62-356, *Ebrab'ut-Tib ve'l-Mualecet'il-Emraz ve Havas'il-Edviye*
- *el-Bihar*, 81/202, 2. Bölüm; *Adab'ul-Meriz*

bak.

- 328. Konu, *eş-Zufer*; 317. Konu, *et-Tıb*
- *el-Humk*, 956. Bölüm; *ed- Dua*, 1192. Bölüm; *el-Bela*, 418. Bölüm; *el- Gazab*, 3079. Bölüm; *el-Kur'an*, 3295. Bölüm; *eş-Zenb*, 1385. Bölüm

1284. Bölüm Tedavi

6145. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Peygamberlerden
birisi hastalandı ve
şöyle dedi: “Beni
hastalandıran kimse
şifa vermedikçe
kendimi tedavi
etmeyeceğim.” Allah-u
Teala ona şöyle
vahyetti: “Kendini
tedavi etmedikçe, sana
şifa vermeyeceğim.
Zira şifa vermek
bendendir.”¹²⁵⁴

1285. Bölüm Her Derdin Bir Dermanı Vardır

6146. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Her
derdin bir dermanı
vardır.”¹²⁵⁵

6147. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Allah-u
Teala ölüm dışında
indirdiği her derdin bir

de dermanını
indirmiştir. Onu
tanıyan tanır,
tanımayan ise
tanımaz.”¹²⁵⁶

6148. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Allah
indirdiği her derdin
şifasını da indirmiştir.”
¹²⁵⁷

6149. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Tedavi olun. Şüphesiz
Allah-u Teala, ölüm ve
yaşlılık dışında indirdiği
her derdin şifasını da
indirmiştir.”¹²⁵⁸

6150. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Ey
İnsanlar! Tedavi olun.
Şüphesiz Allah-u Teala
ölüm dışında yarattığı
her derdin şifasını da
yaratmıştır.”¹²⁵⁹

1286. Bölüm Çabuk Tedavi Olmak

6151. *İmam Kazım (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Her
ilaç, bir derdi harekete

¹²⁵⁴ el-Bihar, 62/66/15

¹²⁵⁵ Gurer’ul-Hikem, 7275

¹²⁵⁶ Kenz’ul-Ummal, 28079

¹²⁵⁷ el-Bihar, 62/68/21

¹²⁵⁸ Kenz’ul-Ummal, 28088

¹²⁵⁹ a.g.e. 28090

geçirir. Beden için ihtiyaç duyduğu şeyler dışında perhiz etmekten daha faydalı bir şey yoktur.”¹²⁶⁰

6152. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Müslüman hastalığı sağlığına galip gelmediği müddetçe tedavi olmaz.”¹²⁶¹

6153. İmam Kazım (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Hastalığınız kendi kendine iyileştiği müddetçe doktorların tedavisine yönelmeyin. Zira doktor bir usta gibidir; az işleri bir çok işlere sebep olur.”¹²⁶²

6154. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Bedenin hastalığına tahammül ettikçe, ilaç kullanmaktan sakının. Hastalığa tahammül edemeyince, tedaviye yönelin.”¹²⁶³

6155. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Hastalık seninle

uyuştuğu müddetçe sen de onunla uyuş.”¹²⁶⁴

6156. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Sağlığı hastalığına galip olduğu halde kendisini tedavi ederken ölen kimseden Allah nezdinde beriyim.”¹²⁶⁵

6157. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Üç şeyin kötü sonuçları vardır...Her ne kadar ilaçtan dolayı sağlıklı kalsa da hasta olmaksızın ilaç kullanmak.”¹²⁶⁶

6158. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Hastalık seni yatağa düşürmedikçe, kendini yatağa düşürme.”¹²⁶⁷

1287. Bölüm Perhiz En İyi İlaçtır

6159. İmam Kazım (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Perhiz en iyi ilaçtır.

¹²⁶⁰ el-Kafi, 8/273/409

¹²⁶¹ el-Hisal, 620/10

¹²⁶² el-Bihar, 81/207/17

¹²⁶³ a.g.e. s. 211/30

¹²⁶⁴ Nehc’ul-Belağa, 27. hikmet

¹²⁶⁵ el-Hisal, 26/91

¹²⁶⁶ el-Bihar, 78/234/53

¹²⁶⁷ Mustedrek’ul-Vesail, 2/72/1445

Mide hastalıklarının evidir. O halde bedeninin adet ettiği müddetçe (perhize) adet edin.”¹²⁶⁸

6160. İmam Kazım (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Beden için ihtiyaç miktarı dışında yemekten çekinmek en faydalı şeydir.”¹²⁶⁹

6161. İmam Kazım (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Perhiz hiç bir şey yememek değil her şeyin hafifini yemektir.”¹²⁷⁰

6162. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Yemekten perhiz etmek hastaya bir zarar vermez.”¹²⁷¹

6163. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Hastaları yemeğe zorlamayın. Zira Allah onlara su içirir ve yemek yedirir.”¹²⁷²

6164. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Hastaya yedi gün

sonra perhiz etmek fayda vermez.”¹²⁷³

6165. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Açlık çekmek en faydalı ilaçtır.”¹²⁷⁴

6166. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Açlık ve hastalık bir araya toplanmaz.”¹²⁷⁵

bak. el-Bihar, 62/140, 55. Bölüm; ez-Zenb, 1360. Bölüm

1288. Bölüm En Büyük İlaç

6167. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Toprak yemek de domuz eti yemek gibi haramdır. Her kim, içinde her derdin şifası olan Hüseyin’in (a.s) kabrinin toprağı dışında, bir toprak yediğı için ölürse ben onun namazını kılmam. Ama eğer her kim onu da (İmam Hüseyin’in —a.s-

¹²⁶⁸ Mekarim’ul-Ahlak, 2/180/2468

¹²⁶⁹ el-Kafi, 8/273/409

¹²⁷⁰ a.g.e. s. 291/443

¹²⁷¹ el-Bihar, 62/140/2

¹²⁷² a.g.e. 62/142/13

¹²⁷³ el-Kafi, 8/291/442

¹²⁷⁴ Gurer’ul-Hikem, 903

¹²⁷⁵ a.g.e. 10569

toprağını da) heves
üzere yerse, kendisine
şifa vermez.”¹²⁷⁶

6168. İmam Kaşım (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Teberrük olsun diye
toprağımdan bir şey
almayın. Zira ceddin
Hüseyin b. Ali’nin (a.s)
toprağı dışında
herhangi bir toprağı
yemek haramdır. Zira
Allah-u Teala bu
toprağa Şialarımız ve
dostlarımız için şifa
bağışlamıştır.”¹²⁷⁷

6169. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Hüseyin’in (a.s)
kabrinin toprağında
her derdin şifası vardır
ve o en büyük ilaçtır.”¹²⁷⁸

6170. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Çocuklarınızın
damağına Hüseyin’in
(a.s) toprağını sürün.
Şüphesiz Hüseyin’in
(a.s) toprağı her

güvenliğin sebebidir.”

¹²⁷⁹

bak. el-Bihar,
101/118, 16. Bölüm

1289. Bölüm Haram Şeylerle Tedavi Olmak

Kur’an:

“Şüphesiz size ölü
hayvan etini, kanı,
domuz etini,
Allah'tan başkası için
kesilen hayvanı
haram kılmıştır;
fakat, darda kalana,
başkasının payına el
uzatmamak ve
zaruret miktarını
aşmamak üzere
günah sayılmaz.
Çünkü Allah
bağışlayandır,
merhamet edendir.”¹²⁸⁰

“Size ne oluyor ki,
Allah size darda
kalmanızın dışında,
haram olanları
genişçe anlatmışken
adının üzerine
anıldığı şeyden
yemiyorsunuz?
Doğrusu çoğunluk,
heva ve heveslerine

¹²⁷⁶ el-Bihar, 101/129/43

¹²⁷⁷ Uyün-u Ahbar’ir-Rıza (a.s),
1/104/6

¹²⁷⁸ el-Bihar, 101/123/18

¹²⁷⁹ a.g.e. s. 136/79

¹²⁸⁰ Bakara suresi, 173. ayet

uyarak, bilmeden sapıtıyorlar. Aşırı gidenleri en güzel bilen Rabbindir.”¹²⁸¹

bak. Maide, 3; En’am, 145; Nahl, 115

6171. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Allah insanları yarattı ve bedenine ve kıvamına sebep olan şeyleri bildi. Onlardan istifade etmeyi helal ve mübah kıldı. Onlara zarar veren şeyi de bildi ve onlardan sakındırdı. Aynı zamanda mecbur kalan ve bedeni sadece onlarla sıhhat ve kıvam bulan kimseye de fazla değil, ihtiyaç ölçüsünce (yasaklanan şeylerden istifade etmeyi) helal kıldı.”¹²⁸²

bak. el-Bihar, 62/79, 52. Bölüm

Kenz’ul Ummal, 10/52, fi’l Mahzurat-i mine’t Tedavi

1290. Bölüm Dünyevi Hastalıkları Tedavi Etmek

6172. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “İnsana, hastaların dertlerini derman etmesi gibi dünyevi dertlerini de tedavi etmesi ve hastanın perhiz etmesi gibi dünyevi istek ve lezzetlerden sakınması yakışıır.”¹²⁸³

bak. Ez-Zenb, 1385. Bölüm; et-Tekva, 4164. Bölüm ; el-Kalb, 3407. Bölüm

1291. Bölüm Deva (Çeşitli)

6173. İmam Hüseyin (a.s) şöyle buyurmuştur: “Padişah için ilaç yazma. Zira eğer faydalı olursa sana teşekkür etmez ve ona zarar verirse seni itham eder.”¹²⁸⁴

¹²⁸¹ En’am suresi, 119. ayet

¹²⁸² el-Bihar, 62/82/1

¹²⁸³ Gurer’ul-Hikem, 10945

¹²⁸⁴ el-Bihar, 75/382/47

6174. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Nice devalar hastalığa sebep olur ve hastalıklar da ilaç olur.”¹²⁸⁵

6175. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Nice deva hastalık olur ve nice dert şifa olur.”¹²⁸⁶

6176. İmam Zeyn’ul-Abidin (a.s) *şöyle buyurmuştur:*
“Hastalığını bilmeyen kimseyi ilacı yok eder.”¹²⁸⁷

6177. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Hastalık gökten olursa, burada ilaç fayda etmez.”¹²⁸⁸

6178. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:

“İstiğfar günahların ilacıdır.”¹²⁸⁹

6179. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Eğer insanlar elmanın özelliklerini bilseydiler hastalıklarını sadece onunla tedavi ederlerdi.”¹²⁹⁰

6180. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “İnek sütü ilaçtır.”¹²⁹¹

6181. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Ecel ne güzel ilaçtır.”¹²⁹²

6182. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “İlacın acılığına tahammül etmeyen hastalığı devam eder.”¹²⁹³

¹²⁸⁵ Nehc’ul-Belağ, 31. mektup

¹²⁸⁶ Gurer’ul-Hikem, 5369-5370

¹²⁸⁷ el-Bihar, 78/160/21

¹²⁸⁸ el-Bihar, 77/165/2

¹²⁸⁹ Gurer’ul-Hikem, 913

¹²⁹⁰ el-Bihar, 62/93/4

¹²⁹¹ el-Kafı, 6/337/1

¹²⁹² Gurer’ul-Hikem, 9905

¹²⁹³ a.g.e. 9209

167. Konu ed- Din Din

- *el-Bihar, 68/211, 23. Bölüm, es-Selametu ve'l Ginay fi'd-Din*
- *el-Bihar, 72/226, 112. Bölüm, el-İstihfâfu bi'd-Din*
- *el-Bihar, 75/301, 76. Bölüm, min bae Dinehu bi dünyâ gayrihi*

bak.

• *Et-Ticaret, 447. Bölüm; el-İlm, 2860, 2861. Bölümler; el-Hayat, 979. Bölüm; el-İhlas, 1036. Bölüm; ed- Devlet, 1283. Bölüm; es-Salat (1), 2301. Bölüm; eş-Şeriat, 1980-1982. Bölüm; eş-Zühed, 1611. Bölüm; es-Sefer, 1829. Bölüm; el-Akl, 2795. Bölüm; el- Gıybet, 3133. Bölüm; el- Fıkıh, 3239. Bölüm*

•

1292. Bölüm Din

6183. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Üç
şeyde insan kendisini
hak üzere bilir: İnandığı
dinde, kendisine galebe
çalan heva ve hevesde
ve işlerindeki
tedbirde.”¹²⁹⁴

6184. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz ben birinde
hayırlı hasletlerden
birini güçlü görürsem
onu o haslet için
kabullenir ve sahip
olmadığı diğer
hasletleri görmezlikten
gelirim ve onu kendime
seçerim, terbiyesini
üstlenirim. Ama din ve
akıl yokluğunu
bağışlamam. Zira
dinden ayrılmak
güvenden ayrılmaktır.
Korkuyla iç içe olan
hayat tatlı değildir.
Aklın yokluğu ise
hayatın yokluğu
demektir ve hiç kimse

ölüler ile muâşeret
etmez.”¹²⁹⁵

6185. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Müminlerin Emiri
(a.s) konuşmalarında şu
cümleyi sık sık ifade
ederdi: “Ey insanlar!
Dindar olun! Dindar
olun! Şüphesiz dindar
olduğunuz halde bir
kötülük işlemeniz,
dinsiz olduğunuz halde
iyilik işlemenizden
daha hayırlıdır. Zira
dinde günah bağışlanır
ama dinsizlikte iyilik
kabul görmez.”¹²⁹⁶

6186. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Hayat sadece dinledir
ve ölüm sadece yakini
inkar etmekleedir.”¹²⁹⁷

6187. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Bilinki şüphesiz
işlerinizin ölçüsü din ve
ismetinizin ölçüsü
takvadır.”¹²⁹⁸

6188. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Her

¹²⁹⁴ Tuhef’ul-Ukul, 321

¹²⁹⁵ Gurer’ul-Hikem, 3785

¹²⁹⁶ Nehc’us-Seade, 3/368

¹²⁹⁷ el-Bihar, 77/418/40

¹²⁹⁸ Nehc’us-Seade, 2/50

kim dininde dikkatli olursa kıyamet günü yüce bir makama erişir.”¹²⁹⁹

6189. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Dinde uyanık olmak, kendisine rızık verilen kimseye bir nimettir.”
¹³⁰⁰

6190. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Din izzettir, ilim hazinedir ve suskunluk nurdur.”
¹³⁰¹

6191. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Din iki nesepten en şerafetlisidir.”¹³⁰²

6192. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Din nurdur.”¹³⁰³

6193. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Allah bir kulu seçince ona dindarlığı ilham eder.”
¹³⁰⁴

1293. Bölüm Dinin Başı ve Sonu

6194. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Dinin başı dini tanımak, dini tanımanın kemali onu tastik etmek ve onu tastik etmenin kemali ise onu tek bilmektir.”
¹³⁰⁵

6195. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Bil ki şüphesiz dinin başı teslim, sonu ise ihlastır.”¹³⁰⁶

6196. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Dinin sonu iyiliği emretmek, kötülükten sakındırmak ve hadleri ikame etmektir.”¹³⁰⁷

6197. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Dinin nihayeti imandır.”¹³⁰⁸

bak. el- Yakın, 4247.

Bölüm

¹²⁹⁹ Gurer’ul-Hikem, 8807

¹³⁰⁰ a.g.e. 2058

¹³⁰¹ el-Bihar, 78/79/56

¹³⁰² Gurer’ul-Hikem, 1622

¹³⁰³ a.g.e. 213

¹³⁰⁴ a.g.e. 4072

¹³⁰⁵ Nehc’ul-Belağa, 1. hutbe

¹³⁰⁶ Gurer’ul-Hikem, 2338

¹³⁰⁷ a.g.e. 6373

¹³⁰⁸ a.g.e. 6345

1294. Bölüm Dinin Kökü

6198. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Din
kökü teslim ve rızayet
olan bir ağaçtır.”¹³⁰⁹

6199. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dinin kökü emaneti
eda etmek ve ahidlere
vefa göstermektir.”¹³¹⁰

6200. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz din kökü
Allah’a yakın, meyvesi
Allah yolunda dostluk
kurmak ve münezzeh
olan Allah yolunda
düşmanlık etmek olan
bir ağaçtır.”¹³¹¹

6201. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Dostum Cebrail bana
şöyle dedi: “Şüphesiz
bu dinin örneği sabit
olan bir ağaç örneğidir;
kökü iman, damarları
namaz, suyu zekat,
dalları oruç, yaprakları
güzel ahlak ve meyvesi

haramlardan
sakınmaktır. Ağaç
sadece meyvesi ile
kemale erdiği gibi iman
da aynı şekilde
haramlardan
sakınmakla kemale
erer.”¹³¹²

6202. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dinde işlerin kökü
namazlara dayanmak
ve büyük günahlardan
sakınmaktır. Bu
işlerden göz açıp
kapatıncaya kadar
olsun müstağni
değilsin. O halde
bunlardan gaflet etme
ki bunlardan
mahrumiyet insanı
helak eder. Eğer
ilerleyip fıkıh ve
ibadete koyulursan bu
senin
nasibindir/kemalindir.
”¹³¹³

6203. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Dinin kökü sakınmak,
başı ise itaattir.”¹³¹⁴

¹³⁰⁹ a.g.e. 1255

¹³¹⁰ a.g.e. 1762

¹³¹¹ a.g.e. 3541

¹³¹² el-Bihar, 71/388/40

¹³¹³ a.g.e. 78/7/59

¹³¹⁴ Mekarim’ul-Ahlak, 2/376/2661

6204. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Allah hak taraftarlarını, Allah’ın düşmanlarını dost ve yardımcı edinmekten sakındırmıştır...Allah’ın düşmanlarını Allah’ın dininin temel ilkelerinden haberdar etmeniz size helal değildir. Zira eğer bu konuda sizden bir şey duyarlarsa, o konuda size düşmanlık ederler.”¹³¹⁵

bak. el-İman, 256. Bölüm; ez-Zuhd, 1611. Bölüm

1295. Bölüm Dinin Başı

6205. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Dinin başı yakın doğruluğudur.”¹³¹⁶

6206. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Dinin başı takva

sahipleriyle arkadaşlık etmektir.”¹³¹⁷

6207. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Doğruluk dinin başıdır.”¹³¹⁸

6208. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Dinin başı yakinin sağlamlığıdır.”¹³¹⁹

6209. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Dinin başı iyilikleri elde etmektir.”¹³²⁰

6210. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Dinin başı heva ve hevese muhalefet göstermektir.”¹³²¹

bak. el- Yakin, 4242, 4243. Bölümler; el-Vere’, 4058. Bölüm

1296. Bölüm Dinin Düzeni

6211. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Dinin düzeni nefsanî isteklere muhalefet etmek ve dünyadan

¹³¹⁵ el-Kafi, 8/12/1

¹³¹⁶ Gurer’ul-Hikem, 5228

¹³¹⁷ Kenz’ul-Ummal, 44399

¹³¹⁸ Gurer’ul-Hikem, 517

¹³¹⁹ el-Bihar, 77/213/1

¹³²⁰ Gurer’ul-Hikem, 5245

¹³²¹ a.g.e. 5257

münezzeh olmaktadır.”

¹³²²

6212. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Dinin düzeni iki
haslettir: Kendini
insafa davet etmen ve
kardeşlerine mali
yardımda bulunman.”

¹³²³

6213. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Biz
Ehl-i Beyt’in sevgisi
dinin düzenidir.”¹³²⁴

*bak. el-İmamet (1),
134. Bölüm*

1297. Bölüm Dinin Toplamı

6214. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Takva ve doğruluktan
ayrılma. Şüphesiz din,
takva ve doğrulukta
toplanmıştır.”¹³²⁵

6215. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Dinin toplamı amel
ihlasında, emeli
kısıltmada, ihsanda

bulunmada ve
çirkinlikten
sakınmadadır.”¹³²⁶

6216. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Üç
şey dinin toplamıdır:
İffet, takva ve haya.”
¹³²⁷

*bak. el-İslam, 1872.
Bölüm*

1298. Bölüm Dinin Ölçüsü

6217. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “İki
şey dinin ölçüsüdür:
Doğruluk ve yakın.”¹³²⁸

6218. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“İslam’ın ölçüsü doğru
sözlülüktür.”¹³²⁹

*bak. Nebc’ul Belağ,
7. Hutbe; en-Niyyet,
3979. Bölüm*

1299. Bölüm Dinin Dayanağı

¹³²² a.g.e. 9981

¹³²³ a.g.e. 9983

¹³²⁴ Emali’et-Tusi, 296/582

¹³²⁵ Gurer’ul-Hikem, 2827

¹³²⁶ a.g.e. 4770

¹³²⁷ a.g.e. 4679

¹³²⁸ a.g.e. 5770

¹³²⁹ a.g.e. 9727

6219. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Her şeyin bir dayanağı vardır. Dinin dayanağı ise fıkıhtır.”¹³³⁰

6220. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Ruh dinin dayanağıdır, ilim ruhun dayanağıdır ve beyan ise ilmin dayanağıdır.”¹³³¹

6221. İmam Ali (a.s)
Malik Eşter’e yazdığı mektubunda şöyle buyurmuştur: “Dinin direği olan, İslam cemaatini oluşturan, düşmanlara karşı duran, ümmetin çoğunluğu olan halkı daha çok sevmeli ve onlara daha fazla meyletmelisin.”¹³³²

bak. es-Salat (1), 2270. Bölüm; el- Yakın, 4243. Bölüm

1300. Bölüm Dinin Yarısı

6222. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Tevhid dinin yarısıdır.”¹³³³

6223. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Güzel ahlak dinin yarısıdır.”¹³³⁴

bak. ez-Zevac, 1634. Bölüm

1301. Bölüm Dinin En Üstünü

6224. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Dinin en üstünü arzuları kısaltmaktır.”¹³³⁵

6225. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Dininizin en üstünü günahattan kaçınmadır.”¹³³⁶

6226. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz dinin en üstünü Allah için sevmek ve Allah için buğzetmektir.”¹³³⁷

¹³³⁰ el-Bihar, 1/216/30

¹³³¹ el- İhtisas, 245

¹³³² Nehc’ul-Belağa, 53. mektup

¹³³³ et-Tevhid, 68/24

¹³³⁴ el-Hisal, 30/106

¹³³⁵ Gurer’ul-Hikem, 3315

¹³³⁶ el-Hisal, 4/9

¹³³⁷ Gurer’ul-Hikem, 3540

6227. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dinin zirvesi sabır,
yakın ve nefsanî
isteklerle cihad
etmektir.”¹³³⁸

6228. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“İnsanların en dindarı,
şehveti dinini
bozmayandır.”¹³³⁹

1302. Bölüm

Dinin Temelleri

6229. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Altı
şey dinin
temellerindendir: Halis
yakın, Müslümanların
hayrını dilemek,
namazı ikame etmek,
zekat vermek,
haccetmek ve
dünyadan yüz
çevirmek.”¹³⁴⁰

6230. *İmam Sadık (a.s),*
kendisine, “dinin temeli
tevhid ve adalettir. İlminin
sahası çok geniştir. Akıllı
insan onu derketmelidir. O

balde tevhid ve adaleti bana
öyle bir anlat ki anlayışı
kolay ve ezberlemesi rahat
olsun” diye söyleyen birisine
şöyle buyurmuştur:
“Tevhid, kendin
hakkında caiz
gördüğün şeyi rabbin
hakkında da caiz
görmen, adalet ise
yaratıcının, hakkında
kınadığı şeyleri ona
isnad etmemendir.”¹³⁴¹

6231. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Cahil
olmanızın size
yakışmadığı hususlarda
iyi düşünün. Kendi
hayrınızı dileyin ve
cahil olmanız
hususunda hiç bir
özüünüzün kabul
edilmeyeceği şeyi
tanıma hususunda çaba
gösterin. Şüphesiz
Allah’ın dininin bir
takım erkanı vardır ki
onları tanımayan
kimseye zahiri
ibadetlerinin hiç bir
faydası olmaz. Her kim
onları tanır ve onlara

¹³³⁸ a.g.e. 5633

¹³³⁹ a.g.e. 3207

¹³⁴⁰ a.g.e. 5638

¹³⁴¹ el-Bihar, 4/264/13

inanırsa ibadetteki
güzel ılımlılığı ona zarar
vermez.”¹³⁴²

*bak. el-İslam, 1871,
1873. Bölümler*

1303. Bölüm Dinin Meyvesi

6232. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dindar insan düşünür
ve neticede huzura
kavuşur. Huzu gösterir
ve tevazuya yönelir.
Kanaat eder ve bu
sebeple müstağni olur.
Kendisine verilen
şeyden hoşnut olur.
İnzivayı seçer ve
kardeşlerden müstağni
olur. Şehvetleri
terkeder ve böylece hür
olur. Dünyayı kenara
iter ve neticede
kötülüklerinden
korunur. Hasadeti
(kıskançlığı) uzağa atar
ve neticede sevgi ortaya
çıkarak. İnsanları
korkutmaz ve bu
yüzden de insanlardan

korkmaz. Onlara karşı
suç işlemez ve bu
yüzden de onlardan
salim kalır. Hiç bir şeye
gönül bağlamaz ve
neticede kurtuluşa ve
faziletin kemaline
erişir. Afiyeti basiret
gözüyle görür ve bu
yüzden de
pişmanlıktan güvende
olur.”¹³⁴³

6233. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dinin meyvesi
emanete riayettir.”¹³⁴⁴

6234. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Dini
sığınağın ve adaleti
kılıcın kıl ki her türlü
kötülükten kurtulasın
ve tüm düşmanlarına
galip gelesin.”¹³⁴⁵

6235. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Din
insanı korur.”¹³⁴⁶

6236. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Din
en güçlü dayanaktır.”
¹³⁴⁷

¹³⁴² el- İrşad, 2/205

¹³⁴³ Emali’el-Mufid, 52/14

¹³⁴⁴ Gurer’ul-Hikem, 5494

¹³⁴⁵ a.g.e. 2433

¹³⁴⁶ a.g.e. 1

¹³⁴⁷ a.g.e. 489

1304. Bölüm Dinin Afeti

6237. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dinin afeti haset,
kendini beğenmişlik ve
böbürlenmektir.”¹³⁴⁸

6238. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dinin afeti kötü zanda
bulunmaktır.”¹³⁴⁹

6239. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Dinin afeti üç
kişidedir: Facir olan
fakihde, zalim olan
imamda ve cahil olan
gayretli (abid)
kimsede.”¹³⁵⁰

6240. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dinin fesadı
tamahtır.”¹³⁵¹

6241. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Tamah din için ne
kötü bir arkadaştır.”¹³⁵²

6242. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:

“Dinin fesadı
dünyadır.”¹³⁵³

1305. Bölüm Dini Korumaya Teşvik

6243. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Eğer
başına bir bela gelirse
malını canına feda et.
Eğer bela seni aşarsa
malını ve canını dinine
feda et. Zira
yağmalanan kimse,
gerçekte dini
yağmalanandır. Evi
yıkılan kimse gerçekte
dini yıkılandır.”¹³⁵⁴

6244. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Bela
gelip çatinca
mallarınızı, canlarınıza
kalkan kılın. Bir olay
ortaya çıktığında
canlarınızı dinlerinize
feda edin. Bilin ki dini
helak olan kimse helak
olmuş ve dini
yağmalanan kimse
yağmalanmıştır.”¹³⁵⁵

¹³⁴⁸ el-Kafi, 2/307/5

¹³⁴⁹ Gurer’ul-Hikem, 3924

¹³⁵⁰ Kenz’ul-Ummal, 28954

¹³⁵¹ Gurer’ul-Hikem, 6551

¹³⁵² a.g.e. 4409

¹³⁵³ a.g.e. 6554

¹³⁵⁴ Kenz’ul-Ummal, 43601

¹³⁵⁵ el-Kafi, 2/216/2

6245. Resulullah (s.a.a),
Ali'ye (a.s) yaptığı bir
tavsiyesinde şöyle
buyurmuştur:

“...Beşincisi şu ki canını
ve malını dinine feda
et.”¹³⁵⁶

6246. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Din
musibeti en büyük
musibettir.”¹³⁵⁷

6247. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Dinini kaybeden
kimse küfür ve delalet
uçurumuna düşer.”¹³⁵⁸

6248. İmam Sadık (a.s),
azîz ve celil olan Allah'ın
**“Böylece Allah onu,
onların hilelerinin
kötülüklerinden
korudu” ayeti hakkında**
şöyle buyurmuştur: “Yani
Firavun ailesinin
müminini. Allah'a
andolsunki onu parça
parça ettiler. Lakin
Allah dinine zarar
vermelerinden onu
korudu.”¹³⁵⁹

6249. İmam Sadık (a.s),
musibet esnasında şöyle
buyururdu:

“Musibetimizi
dinimizde kılmayan
Allah'a andolsun.”¹³⁶⁰

bak. Temam'ul Hayr fi
unvan'il musibet, 2244.
Bölüm

bak. el- Fakr, 3230.
Bölüm; ed- Din, 1320.
Bölüm

1306. Bölüm Dinin Afetleri

6250. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Allah'a isyan edene
itaat eden kimsenin
dini yoktur. Allah'a
isnad edilen batıl/yalan
bir iftiraya düşen
kimsenin dini yoktur.
Allah'ın ayetlerinden
bir şeyi inkar eden
kimsenin dini yoktur.”¹³⁶¹

6251. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Allah'tan olmayan
zalim bir imamın

¹³⁵⁶ Vesail'uş-Şia, 11/452/5

¹³⁵⁷ Gurur'ul-Hikem, 1385

¹³⁵⁸ a.g.e. 6550

¹³⁵⁹ el-Bihar, 13/162/5

¹³⁶⁰ a.g.e. 78/268/183

¹³⁶¹ el-Kafi, 2/373/4

velayetine inanan
kimsenin dini yoktur.”

1362

6252. İmam Rıza (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Takvası olmayan
kimsenin dini yoktur.”

1363

6253. İmam Bakır (a.s)
veya **İmam Sadık (a.s)**
şöyle buyurmuştur: “Batılı
güçlendirmeyi Allah’ın
dini sanan kimsenin
dini yoktur ve zalime
itaat etmeyi Allah’ın
dininin bir parçası
gören kimsenin de dini
yoktur.”¹³⁶⁴

6254. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Ahde
vefa göstermeyen
kimsenin dini yoktur.”

1365

6255. İmam Bakır (a.s)
veya **İmam Sadık (a.s)**
şöyle buyurmuştur: “İyiliği
emretmek ve
kötülükten
sakındırmakla Allah’a

itaat etmeyen kimsenin
dini yoktur.”¹³⁶⁶

6256. İmam Kazım (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Mertliği olmayan
kimsenin dini yoktur.”

1367

6257. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz hayır
tümüyle akılla derk
edilir ve dolayısıyla aklı
olmayanın dini
yoktur.”¹³⁶⁸

6258. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Her
kim Allah’ı
gazaplandırarak bir
sultanı razı etmeye
çalışırsa aziz ve celil
olan Allah’ın dininden
çıkıştır.”¹³⁶⁹

6259. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Din
için sevmeyen ve din
için buğzetmeyen
kimsenin dini yoktur.”

1370

6260. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Şekki

¹³⁶² el-Bihar, 72/135/19

¹³⁶³ Kemal’ud-Din, 371/5

¹³⁶⁴ Emali’el-Mufid, 184/7

¹³⁶⁵ el-Bihar, 84/252/47

¹³⁶⁶ a.g.e. 100/86/59

¹³⁶⁷ Tuhef’ul-Ukul, 389

¹³⁶⁸ el-Bihar, 77/158/1

¹³⁶⁹ a.g.e. 73/393/7

¹³⁷⁰ el-Kafi, 2/127/16

olan kimsenin dini yoktur.”¹³⁷¹

1307. Bölüm Din ve Dindarları Küçümsemekten Sakındırmak

Kur'an:
“Şöyle derler:
“Kendilerini
dünyada iken kötü
saydığımız kimseleri
burada niçin
görmüyoruz?”
“Onları alaya alırdık;
yoksa şimdi gözlerle
görünmezler mi?””¹³⁷²

“Bu söze mi
şaşıyorsunuz?
Gülüyorsunuz...Ağla
mıyorsunuz. Sürekli
gaflet içinde
oyalanmaktasınız.”¹³⁷³

bak. Saffat, 12-15; Zuhurf,
47; Casiye, 9, 33, 35

6261. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz ben sizler
hakkında dini
küçümsemenizden ve

hükmü (hakimliği)
satmanızdan
korkuyorum.”¹³⁷⁴

6262. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Aziz
ve celil olan Allah’ın
dinini hor görmekten
sakının. Her kim
Allah’ın emrini hor
görürse, Allah kıyamet
günü onu hor kılar.”¹³⁷⁵

6263. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Dininizi dillerinize
pelesenk etmiş, sanki
her biriniz amelini
işleyip tamamlamış,
efendisinin rızasını ka-
zanmıştır.”¹³⁷⁶

6264. İmam Sadık (a.s)
Ebi Basir’e şöyle
buyurmuştur: “Ey Eba
Muhammed! Allah
cehennemlik
düşmanlarınızın
dilinden naklettiği şu
sözünde sizleri
anmıştır. “Şöyle
derler: “Kendilerini
dünyada iken kötü
saydığımız kimseleri

¹³⁷¹ Gurur’ul-Hikem, 1014

¹³⁷² Sad suresi, 62-63

¹³⁷³ Necm suresi, 59-61. ayetler

¹³⁷⁴ el-Bihar, 72/227/2

¹³⁷⁵ a.g.e. h. 3

¹³⁷⁶ Nehc’ul-Belağa, 113. hutbe

burada niçin görmüyoruz?” Allah’a yemin olsun ki bu ayetten maksat sadece sizlersiniz. Sizler bu dünyanın ehli nezdinde en kötü insanlarsınız. Oysa Allah’a andolsun ki sizler cennette sevinecek, onlar ise cehennemde sizleri arayacaklardır.”¹³⁷⁷

bak. el-Bihar, 72/226, 112. Bölüm

1308. Bölüm Dini Küçümsemenin Akıbeti

Kur’an:

“Dinlerini oyun ve eğlenceye alanları, dünya hayatının aldattığı kimseleri bırak. Kur’an ile öğüt ver ki, bir kimse kazandığıyla helake düşmeye görsün, o takdirde Allah’dan başka ona ne bir yardımcı, ne de bir kurtarıcı bulunur; her türlü fidyeyi de verse kabul olunmaz.

Kazandıklarından ötürü yok olanlar işte bunlardır. İnkâr etmelerinden dolayı kızgın içecek ve can yakıcı azâb onlardır.”¹³⁷⁸

“Doğrusu Allah, dinlerini alay ve eğlenceye alan, dünya hayatına aldanan küfredenlere ikisini de haram etmiştir” derler.” Bugünle karşılaşacaklarını unuttukları, ayetlerimizi bile bile küfrettikleri gibi biz de onları unutuyoruz.”¹³⁷⁹

6265. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Her kim Allah’ın dinini oyun ve eğlenceye alırsa münezzeh olan Allah onu ebedi olarak ateşe sokar.”¹³⁸⁰

6266. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Allah’a yemin olsun ki o ciddidir, şaka değildir! Hakikattir, yalan değildir! Sesini bütün canlıların kulağına ulaştıran ve

¹³⁷⁷ Nur’us-Sakaleyn, 4/467/75

¹³⁷⁸ En’am suresi, 70. ayet

¹³⁷⁹ A’af suresi, 51. ayet

¹³⁸⁰ Gurer’ul-Hikem, 9029

hepsini hızla süren
ölümü söylüyorum! O
halde insanların
kalabalık oluşu seni
aldatmasın.”¹³⁸¹

6267. İmam Sadık (a.s)
Abdullah b. Cündeb'e
yaptığı vasiyetinde şöyle
buyurmuştur: “Ey İbn-i
Cündeb! Cehalet çok
eskiden beri bayındır
olmuş, temeli güçlü
kılınmıştır. Bu, Allah'ın
dinini oyun olarak
edindiklerinden
dolayıdır. Öyle ki
onlardan biri ameliyle
Allah'a yakınlaşmak
isterse (gerçek)
maksadı O'ndan
gayrisidir. Onların
hepsi zalimdirler.”¹³⁸²

bak. 478. Konu, el-
Lehv

1309. Bölüm Hak Din

Kur'an:
“Put a tapanlar
hoşlanmasa da,
dinini bütün
dinlerden üstün

kılmak üzere,
peygamberini doğru
yol ve hak dinle
gönderen Allah'tır.”
¹³⁸³

6268. İmam Hüseyin
(a.s) şöyle buyurmuştur:
“On iki hidayet bulmuş
insan bizdendir. İlki
Müminlerin Emiri Ali
b. Ebi Talib (a.s) ve
sonuncuları ise
neslimden olan
dokuzuncusudur. O
hak üzere kıyam eden
bir imamdır. Allah
yeryüzünü ölümünden
sonra onunla diriltir ve
O'nun sebebiyle hak
dini müşrikler
istemediği halde tüm
dinlere üstün kılar.”¹³⁸⁴

bak. 1316. Bölüm; el-
Hakk, 886. Bölüm; el-
Emsal, 3598. Bölüm

1310. Bölüm Dosdoğru Din

Kur'an:
“İnsanların fırka
fırka olacağı, Allah
katından kaçınılmaz
o günün

¹³⁸¹ Nehc'ul-Belağa, 132. hutbe

¹³⁸² el-Bihar, 78/280/1

¹³⁸³ Tevbe suresi, 33. ayet

¹³⁸⁴ Kemal'ud-Din, 317/3

gelmesinden önce,
kendini dosdoğru
dine yönelt.”¹³⁸⁵

“Sadece kendisine
tapmanızı
emretmiştir. İşte
dosdoğru din
budur.”¹³⁸⁶

6269. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Herkese gücünün
yeteceği kadar
yüklenmiştir. Cahillerin
yükü de hafifletilmiştir.
Rahmet eden bir Rab,
doğru bir din ve bilen
bir imam var.”¹³⁸⁷

Merhum Allame
Tabatabai “Kayyim”
(dosdoğru) hakkında şöyle
demektedir: “Kayyim bir
işin sorumluluğunu
üstlenen ve o işi tedbirle
idare etmekte güçlü olan
veya hiç bir gevşeklik veya
sarsıntıya düşmeden
ayakları üzerinde duran
kimsedir. O halde ayetin
manası şöyledir: “Toplumu
idare etmekte ve toplumu
mutluluğun zirvesine
ulaştırmada güçlü olan din

tevhit dinidir. Dosdoğru,
sarsılmayan, beşeri hidayet
eden, asla insanı sapıklığa
düşürmeyen, hak olan ve
batılın asla sızamadığı din,
tevhit dinidir. Ama
insanların çoğu his ve duyuyu
alemine alıştırıldığından ve fani
dünyanın debdebesinde
boğulduğundan dolayı
temiz bir kalp ve doğru bir
akıldan mahrumdurlar.
Onlar tevhit dininin
dosdoğru ve kurtarıcı bir
din olduğunu anlamıyor,
sadece dünya hayatının
zahirini görüyor ve
ahiretten gaflet edip yüz
çeviriyorlar.”¹³⁸⁸

1311. Bölüm Hanif Dini

Kur'an:

“Yüzünü, doğruya
yönelmiş olarak dine
çevir, sakın
müşriklerden olma.”¹³⁸⁹

“Hakka yönelerek
kendini Allah'ın
insanlara yaratılıştan
verdiği dine ver. Zira

¹³⁸⁵ Rum suresi, 43. ayet

¹³⁸⁶ Yusuf suresi, 40. ayet

¹³⁸⁷ Nehc'ul-Belağ, 149. hutbe

¹³⁸⁸ Tefsir'ul-Mizan, 11/178

¹³⁸⁹ Yunus suresi, 105. ayet

Allah'ın yaratışında değişme yoktur; işte dosdoğru din budur, fakat insanların çoğu bilmezler.”¹³⁹⁰

6270. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Allah’a dinlerden en sevimli olanı, hanif dinidir. Alime, “Sen zalimsin” dediğini görmediğin takdirde şüphesiz ümmetime veda edilmiş olur.”¹³⁹¹

6271. *İmam Bakır (a.s), azîz ve celil olan Allah'ın,* **“Allah’a hanifler olun ve ona şirk koşmayın”** *ayeti hakkında soru soran Zürrare'ye şöyle buyurmuştur:* “Hanif Allah'ın insanları üzerinde yarattığı fıtrattır. **“Allah'ın yaratışında değişiklik olmaz”** Allah insanları kendisini tanıma üzere yaratmıştır.”¹³⁹²

6272. *İmam Bakır (a.s), azîz ve celil olan Allah'ın,*

“Allah için hanifler olun ve Allah’a şirk koşmayın” *ayetinde geçen “hanifiyye”den maksadın ne olduğunu soran Zürrare'ye şöyle buyurmuştur:* “Maksat Allah'ın insanları üzerinde yarattığı fıtrattır. **“Allah'ın yaratışında**

değişiklik olmaz” Allah insanları kendini tanıma fıtratı üzere yaratmıştır.”¹³⁹³

6273. *İmam Bakır (a.s) azîz ve celil olan Allah'ın,* **“Allah için hanifler olun ve Allah’a şirk koşmayın”** *ayetinde geçen “hanifiyye”den maksadın ne olduğunu soran Zürrare'ye şöyle buyurmuştur:* “Bu Allah'ın insanları üzerine yarattığı fıtrattır. Allah bütün yaratıkları kendi

¹³⁹⁰ Rum suresi, 30. ayet

¹³⁹¹ Kenz'ul-Ummal, 291

¹³⁹² el-Kafi, 2/12/4

¹³⁹³ el-Bihar, 3/279/11

marifeti üzerinde yaratmıştır.”¹³⁹⁴

6274. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Hanif dininde bıyıkları kısaltmak, tırnakları kesmek, bıyıkları aldırarak (kesmek) ve sünnet ettirmek gibi şeyler dahil hiç bir şey hükümsüz bırakılmamıştır.”¹³⁹⁵

1312. Bölüm Dinin Kolaylığı

Kur'an:
“Allah size kolaylık ister, zorluk istemez.”¹³⁹⁶

6275. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Ey İnsanlar! Şüphesiz Allah'ın dini kolaydır.”¹³⁹⁷

6276. İbn'ul-Edre' şöyle diyor: “Şüphesiz Allah'ın Resulü (s.a.a) namaz kılan birini gördü. Bir müddet ona

baktıktan sonra şöyle buyurdu: “Onun doğru namaz kıldığını mı zannedi yorsun?” Ben, “Ey Allah'ın Resulü! O Medine halkının tümünden daha fazla namaz kılıyor” deyince şöyle buyurdu: “Bunu sakın ona söyleme ki onu helak edersin.” Daha sonra şöyle buyurdu: “Şüphesiz Allah bu ümmet için kolaylık istemiştir. Allah onların zorluğa düşmesini dilememiştir.”¹³⁹⁸

6277. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Kolaylaştırın, zorlaştırmayın. Ram ettirin, ürkütmeyin.”¹³⁹⁹

6278. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Allah nezdinde dinlerin en sevimlisi, kolay olan hanif dinidir.”¹⁴⁰⁰

6279. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:

¹³⁹⁴ a.g.e. h. 12 Tefsir'ul Mizan, 16/186/190

¹³⁹⁵ Nur'us-Sakaleyn, 3/94/263

¹³⁹⁶ Bakara suresi, 185. ayet

¹³⁹⁷ Kenz'ul-Ummal, 5418

¹³⁹⁸ Dur'ul-Mensur, 1/464

¹³⁹⁹ a.g.e. s. 465

¹⁴⁰⁰ Kenz'ul-Ummal, 289

“Şüphesiz ben kolay olan hanif dini üzere gönderildim. Her kim benim sünnetime muhalefet ederse, benden değildir.”¹⁴⁰¹

6280. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Allah beni, ruhbanlık için göndermedi. Şüphesiz ki Allah nezdinde dinlerin en hayırlısı kolay olan hanif dinidir.”¹⁴⁰²

1313. Bölüm Dinde Zorluk Yoktur

Kur'an:

“Dinde sizin için bir zorluk kılmamıştır”¹⁴⁰³

“Allah insana ancak gücünün yeteceği kadar yükler;”¹⁴⁰⁴

“Varlıklı olan kimse, nafakayı varlığına göre versin; rızkı ancak kendisine yetecek kadar

verilmiş olan kimse, Allah'ın kendisine verdiği versin; Allah kimseye, verdiği rızkı aşan bir yük yüklemesin. Allah, zorluktan sonra kolaylık verir.”¹⁴⁰⁵

6281. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Allah'ın ümmetime verdiği ve kendisiyle onları diğer ümmetlere üstün kıldığı üç şey vardır ki Allah onları peygamberlerden başkasına vermemiştir. Zira Allah Tebarek ve Teala bir peygamberi gönderdiğinde ona şöyle buyurmuştur: “Dininde çaba göster ve kendini zorluğa salma.” Allah Tebarek ve Teala bu nimeti benim ümmetime de bağışlamış ve nitekim şöyle buyurmuştur: “Allah dinde sizlere zorluk kılmamıştır.” Yani hiç bir darlık kılmamıştır.”¹⁴⁰⁶

¹⁴⁰¹ a.g.e. 900

¹⁴⁰² a.g.e. 5422

¹⁴⁰³ Hac suresi, 78. ayet

¹⁴⁰⁴ Bakara suresi, 286. ayet

¹⁴⁰⁵ Talak suresi, 7. ayet

¹⁴⁰⁶ el-Bihar, 5/300/1

6282. *Al-i Sam'in kölesi Abd'ul-A'la şöyle diyor:* “İmam Sadık’a (a.s) şöyle arzettim: “Ayağım kayıp, tırnağım kopunca ayağıma merhem sürdüm. Nasıl abdest alayım?” İmam şöyle buyurdu: “Bu ve benzerlerinin hükmü aziz ve celil olan Allah’ın kitabından anlaşılır. Allah şöyle buyurmuştur: “**O sizlere dinde zorluk kılmamıştır**” Üzerine mesh et.”¹⁴⁰⁷

bak. el-Bihar, 5/298, 14. Bölüm

1314. Bölüm Dinin Kemali

6283. *İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Üç şey dinin kemalidir: “İhlas, yakın ve kanaat.”¹⁴⁰⁸

6284. *İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Bilin ki dinin kemali ilim elde

etmek ve ilimle amel etmektir.”¹⁴⁰⁹

6285. *İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Haramlardan sakındığında, şüphelerden kaçındığında, farzları eda edip müstehapları yerine getirdiğinde, dini faziletleri kemale erdirmiş olursun.”¹⁴¹⁰

bak. el-İman, 267-270. Bölümler; el-Bela, 407. Bölüm; 467. Konu, el-Kemal

1315. Bölüm Dini Kemale Erdirmek

Kur'an:

“Bugün, size dininizi kemale erdirdim, üzerinize olan nimetimi tamamladım, din olarak sizin için İslam’ı beğendim.”¹⁴¹¹

6286. *İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:*

¹⁴⁰⁷ Nur’us-Sakalayn, 3/524/235

¹⁴⁰⁸ Gurur’ul-Hikem, 4685

¹⁴⁰⁹ Tuhef’ul-Ukul, 199

¹⁴¹⁰ Gurur’ul-Hikem, 4148

¹⁴¹¹ Maide suresi, 3. ayet

“Kur’an emredici ve sakındırıcıdır. Konuşan bir suskun ve Allah’ın yaratıkları üzerindeki hüccetidir. Allah Kur’an hakkında yaratıklarından söz almış, nefislerini Kur’an’a rehin kılmış, nurunu tamamlamış ve dinini kemale erdirmiştir.”¹⁴¹²

6287. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Allah her şeyi beyan edici olarak sizlere Kur’an’ı indirdi. Peygamberi bir müddet aranızda yaşattı ki kitabında zikrettiği ve beğendiği dinini sizler ve kendisi için kemale erdirdin.”¹⁴¹³

bak. el-İmamet (1), 131. Bölüm; el-Hamr, 1122, 5129. Hadis

1316. Bölüm Amellerin Yegane Kabul Vesilesi Olan Din

Kur’an:

**“Allah'a, bize
gönderilene,
İbrahim'e, İsmail'e,
İshak'a, Yakub'a ve
(Yakub'un
evlatlarından 12)
torunlarına
indirilene, Mûsa, İsa
ve Rableri tarafından
peygamberlere
verilene...”¹⁴¹⁴**

**“Kim İslam'dan
başka bir dine
yönelirse, onunki
kabul
edilmeyecektir. O
ahirette de
kaybedenlerdendir.”¹⁴¹⁵**

**6288. Ebu Basir, İmam
Sadık'a (a.s) şöyle dedi:**
“Fedan olayım! Bana aziz ve celil olan Allah’ın kullarına farz kıldığı, insanların tanımak zorunda olduğu ve kendisinden başka hiç bir dinin kabul görmeyeceği dini tanıttı.” İmam şöyle buyurdu: “Allah’tan başka ilah olmadığına ve Muhammed’in (s.a.a) Allah’ın Resülü olduğuna şahadet

¹⁴¹² Nehc’ul-Belağa, 183. hutbe

¹⁴¹³ a.g.e. 86

¹⁴¹⁴ Bakara suresi, 136. ayet

¹⁴¹⁵ Al-i İmran suresi, 85. ayet

etmek, namaz kılmak, zekat vermek, imkanı olanların haccetmesi, Ramazan ayının orucunu tutmak.”
*Sonra bir müddet sustuktan sonra iki defa şöyle buyurdu: “...ve velayet”*¹⁴¹⁶

6289. Abdulaẓim
Hasani şöyle diyor:
“Efendim olan Ali b. Muhammed’in (a.s) huzuruna vardım. Gözü bana ilişince şöyle buyurdu: “Ey Ebu’l Kasım! Hoş geldin. Sen gerçekten bizim dostumuzsun. Ben şöyle dedim: “Ey İbn-i Resulillah! Dinimi size arz etmek istiyorum! Eğer doğru ve beğenilmiş ise hayatta olduğum müddetçe bu din üzere sebat göstereceğim.” İmam, “Ey Ebul Kasım! Söyle!” deyince ben şöyle arzettim: “Ben Allah Tebarek ve Teala’nın bir olduğuna inanıyorum...”

Velayetten sonra Farz olan vecibeler şunlardır: Namaz, zekat, oruç, hac, cihad, iyiliği emretmek ve kötülükten sakındırmak.” Ali b. Muhammed (a.s) şöyle buyurdu: “Ey Ebu’l-Kasım! Allah’a andolsun ki bu Allah’ın kullarına seçtiği ve beğendiği dindir. Bu din üzere sabit kal. Allah seni dünya ve ahirette hak ve sabit din üzere kılsın.”¹⁴¹⁷

6290. İbrahim
Muhariki şöyle diyor:
“Ebu Abdillah Cafer b. Muhammed’e (a.s) dinimi beyan ederek şöyle dedim: “Şehadet ederim ki Allah’tan başka ilah yoktur, o tektir ve ortağı yoktur. Hakeza şehadet ederim ki Muhammed (s.a.a) Allah’ın elçisi ve Ali ondan sonraki adil imamdır. Sonra Hasan, sonra Hüseyin, sonra Ali b. Hüseyin, sonra

¹⁴¹⁶ Kafi, 2/22/11

¹⁴¹⁷ el-Bihar, 69/1/1

Muhammed b. Ali ve sonra da sen.” İmam, “Allah sana rahmet etsin” dedikten sonra şöyle buyurdu: “Allah’tan sakının! Allah’tan sakının! Allah’tan sakının. Takvadan, doğru konuşmaktan, emanete riayet etmekten, karın ve tenasül organı iffetinden ayrılmayın ki Refik-i A’lada bizlerle birlikte olasınız.”¹⁴¹⁸

6291. *Amr b. Hureys şöyle diyor:* “İmam Sadık’a (a.s) şöyle arzettim: “Kurbanın olayım! Kendisiyle Allah’a ibadet ettiğim dinimi size arz etmeme izin verir misiniz?” İmam, “söyle!” deyince ben şöyle arzettim: “Ben Allah’a kendisinden başka ilah olmadığı, Muhammed’in (s.a.a) onun kulu ve elçisi olduğu, kıyametin şüphesiz geleceği, Allah’ın ölüleri

mezarlarından dirilteceği üzere ibadet ediyorum. Hakeza namaz kılmak, zekat vermek, Ramazan ayında oruç tutmak ve gücü olana Ka’be’yi haccetmek de farzdır. Allah’ın Resulü’nden (s.a.a) sonra velayet Ali b. Ebi Talib’in, ondan sonra Hasan’ın, ondan sonra Hüseyin’in, ondan sonra Ali b. Hüseyin’in, ondan sonra Muhammed b. Ali’nin hakkıdır. Sizler benim imamlarımsınız. Ben bu inanç üzere yaşıyorum, bu inanç üzere öleceğim ve Allah’a bu inanç üzere ibadet ediyorum.” İmam şöyle buyurdu: “Ey Amr! Allah’a andolsun ki bu benim ve babalarımın dinidir. Bu din üzere Allah’a gizli ve açık ibadet ediyoruz ve bu dine bağlıyız.”¹⁴¹⁹

6292. *Yusuf şöyle diyor:* “İmam Sadık’a (a.s)

¹⁴¹⁸ Emali’et-Tusi, 22/384

¹⁴¹⁹ el-Bihar, 69/5/7

şöyle arzettim: “Allah’a kendisiyle ibadet ettiğim dinimi size de arz etmek istiyorum ki eğer doğru ise bu din üzere beni sabit kıl. Yok eğer doğru değilse, beni hakka yönelt. İmam, “Söyle!” deyince ben şöyle arzettim: “Şehadet ederim ki Allah’tan başka ilah yoktur, O tektir, O’nun ortağı yoktur ve Muhammed O’nun kulu ve elçisidir ve Ali benim İmamımdır ve Hasan benim imamımdır ve Hüseyin benim İmam’ımdır ve Ali b. Hüseyin benim imamımdır ve Muhammed b. Ali benim imamımdır ve sen fedan olayım, babalarımın yolu üzeresin.” Yusuf şöyle diyor: “Bu esnada İmam Sadık (a.s) kaç defa şöyle buyurdu: “Allah’ın rahmeti senin üzerine olsun!” Ardından şöyle

buyurdu: “Allah’a yemin olsun ki bu din Allah’ın, meleklerin, benim ve babalarımın dinidir. Allah bu dinden başka bir dini kabul etmez.”¹⁴²⁰

6293. *Hasan b. Ziyad Attar şöyle diyor:* “İmam Sadık’a (a.s) şöyle arzettim: “Her ne kadar amellerim hususunda iyilik üzere olsam da dinimi sizlere arz etmek istiyorum.” İmam, “söyle” deyince şöyle arzettim: “Allah’tan başka ilah olmadığına, Muhammed’in Allah’ın kulu ve elçisi olduğuna şahadet ederim. Onun Allah tarafından getirdiği her şeyi ikrar ediyorum.” (İmam benim dediğime benzer şeyler söyledi.) Ali benim imamımdır Allah ona itaati farz kılmıştır. Her kim onu tanırsa mümindir, her kim de onu tanımazsa sapıktır. Her kim ona

¹⁴²⁰ a.g.e. s. 8/9

muhaletet ederse
kafırdır.¹⁴²¹

6294. İmam Bakır (a.s),
kendisine, “sen ve ailenin
Allah’a ibadet ettiğİ dini
bana haber ver ki ben de o
din üzere Allah’a ibadet
edeyim” diye söyleyen Ebu’l
Carud’a şöyle
buyurmuştur: “Kısa ama
çok önemli bir şeyi
sordun. Allah’a yemin
olsun ki sana kendisiyle
aziz ve celil olan
Allah’a ibadet ettiğimiz,
benim ve babalarımın
dinini sana beyan
edeceğim: “Allah’tan
başka ilah olmadığına,
Muhammed’in (s.a.a)
Allah’ın elçisi olduğuna
şahadet etmek, Allah
nezdinden getirdiğİ her
şeyi, ikrar etmek
dostumuzla dost
olmak,
düşmanlarımızdan beri
olmak, emrimize teslim
olmak, Kaim’imizi
beklemek, çaba

göstermek ve
sakınmaktır.”¹⁴²²

bak. el-Bihar, 69/1,
28. Bölüm; el-Amel (1),
2946. Bölüm; eş-Şefaât,
2035. Bölüm

1317. Bölüm **Dinde Zorlama** **Yoktur**

Kur’an:

“Dinde zorlama
yoktur; artık hak ile
batıl iyice ayrılmıştır.
Tağutları inkar edip
Allah’a iman eden
kimse, kopmak
bilmeyen sağlam bir
kulpa sarılmıştır.
Allah işitendir,
bilendir.”¹⁴²³

“Onların
dediklerini biz
biliriz. Sen onların
üzerinde bir zorba
değilsin; söz
verdiğim günden
korkanlara Kur'an'la
öğüt ver.”¹⁴²⁴

“Sen öğüt ver!
Esasen sen sadece
bir öğütçüsün. Sen,
onlara zor kullanacak
değilsin.”¹⁴²⁵

¹⁴²¹ Rical’ul-Keşi, 2/722/798

¹⁴²² el-Kafı, 2/21/10

¹⁴²³ Bakara suresi, 256. ayet

¹⁴²⁴ Kaf suresi, 45. ayet

¹⁴²⁵ Gaşıye suresi, 21-22. ayetler

6295. *İbn-i Abbas* şöyle diyor: “Araplar arasında adet olduğu üzere bir kadının çocuğu kalmayınca kendi kendisine, bir çocuğu hayatta kaldığı takdirde onu Yahudi edeceğine dair söz veriyordu. Beni Nadir yahudileri sürgün edilince Ensar’ın çocuklarının bazısı da bunlar arasındaydı. Ensar şöyle dedi: “Biz çocuklarımızdan el çekemeyiz.” Bunun üzerine aziz ve celil olan Allah şu ayeti nazil buyurdu: **“Dinde zorlama yoktur. Hah ile batıl iyice ayrılmıştır.”**¹⁴²⁶

bak. et-Tekelluf, 3509. Bölüm; Tefsir’ul Miżan, 2/342

1318. Bölüm Dini Tanıma Yolu

6296. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Dinini aziz ve celil olan Allah’ın kitabı vesilesiyle tanıyan kimse dağlar yerinden sökülse bile o dininde sarsıntıya uğramaz. Bilmeden bir inancı kabul eden kimse ise haberi olmadan ondan çıkar.”¹⁴²⁷

6297. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Her kim şahıslar vesilesiyle bu dine girerse, şahıslar da onu bu dinden çıkarırlar. Her kim de kitap ve sünnet üzere bu dine girerse, dağlar yerinden sökülse bile o sarsılmaz.”¹⁴²⁸

bak. el-Hakk, 898. Bölüm

1319. Bölüm Din Ehli

6298. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz dindarların kendileriyle tanındığı

¹⁴²⁶ Sunen- u Ebi Davud, 2682

¹⁴²⁷ el-Bihar, 23/103/11

¹⁴²⁸ a.g.e. s. 2/105/67

bir takım alametleri vardır: “Doğru sözlülük, emanete riayet, sözüne bağlı olmak, sıla-i rahimde bulunmak, zayıflara merhamet etmek, kadınlara az karışmak, iyilik etmek, güler yüzlü olmak, sabır ve tahammül etmek, ilme ve insanı aziz ve celil olan Allah’a yaklaştıran şeye tabi olmak! Ne mutlu bunlara ve güzel akıbetlerine!”¹⁴²⁹

*bak. el-Hayr, 1173.
Bölüm; ez-Zikr, 1344.
Bölüm; ed- Dünya, 1240,
1254, 1255. Bölümler*

1320. Bölüm Dini Dünyayla Korumak

6299. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Dinini dünyanın ile koru ki ikisini de kazanasın. Dünyanı dinin ile koruma ki

ikisini de kaybedersin.”

¹⁴³⁰

6300. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Dinini dünya ile koru ki seni kurtarsın. Dünyanı din ile koruma ki seni yok etmesin.”¹⁴³¹

6301. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Dinini dünyana tabi kıalarsan dinini ve dünyanı helak edersin ve ahirette hüsrana uğrayanlardan olursun. Eğer dünyanı dinine tabi kıalarsan, dinini ve dünyanı elde etmiş ve ahirette kurtuluşa erenlerden olursun.”

¹⁴³²

6302. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Her kim mülkünü dinine hizmetçi kıalarsa her padişah ona boyun eğer. Her kim dinini mülküne hizmetçi kıalarsa, her insan ona tamah eder.”¹⁴³³

¹⁴²⁹ Emali’el-Seduk, 183/7

¹⁴³⁰ Gurur’ul-Hikem, 5861

¹⁴³¹ a.g.e. 5863

¹⁴³² a.g.e. 3750-3751

¹⁴³³ a.g.e. 9016-9017

6303. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“İnsanlar dünyalarını
ıslah etmek için
dinlerinden bir şeyi terk
edince mutlaka Allah
da onlara daha çok
zarar verecek bir kapı
açar.”¹⁴³⁴

bak. 1305. Bölüm

1321. Bölüm Dini Kalpte Sabit Kılmak İçin Dua

6304. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Çok
geçmeden öyle bir
şüpheye düşeceksiniz
ki doğru yolu bulmak
için ne bir nişane ve ne
de sizleri hidayet
edecek bir imam
göreceksiniz. O
şüpheden sadece “el-
Garik” duasını okuyan
kimse kurtulacaktır.
Ben, “Garik duası
nasıldır?” diye sorunca
şöyle buyurdu: “Şöyle
de: Ey Allah! Ey

Rahman! Ey Rahim ve
ey kalpleri değiştiren
Allah! Kalbimi dinin
üzere sabit kıl.”¹⁴³⁵

6305. *Resulullah (s.a.a),*
bir duasında şöyle
buyurmuştur: “Ey
kalpleri sabit kılan
Allah! Kalplerimizi
dinin üzere sabit kıl!”¹⁴³⁶

6306. *Resulullah (s.a.a),*
bakeza bir duasında şöyle
buyurmuştur: “Ey
kalpleri değiştiren
Allah! Kalbimi dinin
üzere sabit kıl.”¹⁴³⁷

6307. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Dinin sebatı yakının
gücüyledir.”¹⁴³⁸
Bak. el-İmamet (3), 235,
256. Bölümler

1322. Bölüm Allah’ın Dinini Koruyanların Sıfatı

6308. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ın dinini sadece

¹⁴³⁴ a.g.e. 10831

¹⁴³⁵ Kemal’ud-Din, 352/49

¹⁴³⁶ Kenz’ul-Ummal, 3726

¹⁴³⁷ a.g.e. 3727

¹⁴³⁸ Gurer’ul-Hikem, 4702

onu tümüyle kavrayan kimse koruyabilir.”¹⁴³⁹

6309. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Allah-u Teala’nın dinine sadece onu tümüyle ihata eden kimse yardım edebilir.”¹⁴⁴⁰

6310. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Allah’ın dininin koruyucuları, dini ikame edenler, ona yardım edenler, her taraftan onu ihata edenler, Allah’ın kulları için koruyup riayet edenlerdir.”¹⁴⁴¹

1323. Bölüm Dini, Nasipsiz Kimselerle Güçlendirmek

6311. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Allah bu dini kötü birisi ile güçlendirir.”¹⁴⁴²

¹⁴³⁹ Kenz’ul-Ummal, 5612

¹⁴⁴⁰ a.g.e. 28886

¹⁴⁴¹ Gurur’ul-Hikem, 3912

¹⁴⁴² Kenz’ul-Ummal, 115

6312. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Allah Tebarek ve Teala bu dini nasipsiz topluluklarla güçlendirir.”¹⁴⁴³

6313. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Allah Tebarek ve Teala İslam’ı, ehli olmayan kimselerle güçlendirir.”¹⁴⁴⁴

6314. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Bu din, Allah nezdinde nasibi olmayan kimselerle güçlü olur.”¹⁴⁴⁵

1324. Bölüm Din (Çeşitli)

6315. İmam Kazım (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Dinlerin bütün işleri dört türdür: “İlki hakkında ihtilaf olmayan, bütün ümmetlerin üzerinde icma ettiği ve

¹⁴⁴³ a.g.e. 28956

¹⁴⁴⁴ a.g.e. 28957

¹⁴⁴⁵ a.g.e. 25959

mecburen kabul edilmesi gereken zaruri şeydir. İkincisi icma edilen haberlerdir. Her şüpheyi bu haberlere döndürmek gerekir. Her olayın hükmünü ondan çıkarmak icab eder. Bunlar hususunda ümmet icma etmiştir. Üçüncüsü ise şek ve inkar edilebilir şeylerdir. Bunlar hususunda ehlinden açıklama istemek gerekir. Her kim bu konuda görüş belirtirse tevili hususunda ittifak edilen ilahi kitaptan bir delili veya üzerinde icma edilen ve hakkında hiç bir ihtilaf olmayan bir sünneti ortaya koymalıdır. Dördüncüsü ise akılların doğruluğunu tanıdığı ve ümmetin özel ve genel hiç bir ferdinin hakkında şek edip inkarda bulunamayacağı kanunlardır. Bu iki şey tevhid ve ondan daha

aşağısını tırmalama diyeti ve ondan daha yukarısını kapsamaktadır. O halde din hususunda ortaya çıkan meselelerde eğer sabit bir delili varsa kabul et, eğer gerçeği örtülü ise onu kabul etme. Her kim bu üç işten birini (dini bir konuyu ispat için) ortaya koyarsa, bu Allah'ın şu ayette Peygamberine açıkladığı üstün delildir: **“Üstün delil Allah'ın delilidir. O dileseydi hepinizi doğru yola erştirirdi” de.**” Bu üstün delil, cahile ulaştığında, alimin ilmiyle anladığı gibi cahil kimse de cehaletine rağmen onu anlar. Zira Allah adildir, zulmetmez. Kullarına bildiği şeyi delil kılar ve kullarını anlayıp tanıdıkları şeye davet eder; bilmedikleri ve tanımadıkları şeye değil.¹⁴⁴⁶

¹⁴⁴⁶ Tuheful-Ukul, 407

6316. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Dini
sadece akıl ıslah eder.”
¹⁴⁴⁷

6317. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Din
ve edep aklın
neticesidir.”¹⁴⁴⁸

6318. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Din
sevgiden başka bir şey
midir?”¹⁴⁴⁹

6319. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Dini
korumak marifetin
meyvesi ve hikmetin
başıdır.”¹⁴⁵⁰

6320. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Dini
idare etmek takva ve
yakın güzelliği ile
mümkündür.”¹⁴⁵¹

¹⁴⁴⁷ Gurur’ul-Hikem, 1341

¹⁴⁴⁸ a.g.e. 1693

¹⁴⁴⁹ el-Hisal, 21/74

¹⁴⁵⁰ Gurur’ul-Hikem, 4903

¹⁴⁵¹ a.g.e. 5590

168. Konu ed- Deyn Borç

- *el-Bihar*, 103/138-156, *Ebrab'ud-Deyn ve'l-Karç*
- *Vesail'uş-Şia*, 13/76, *Ebrab'ud-Deyn ve'l-Karç*
- *el-Bihar*, 74/359, 23. Bölüm; *Karçaud-Deyn'ul-Mü'min*
- *Kenz'ul-Ummal*, 6/209-256, *fî'd-Deyn*

bak.

• 437. Konu, *el-Karç*

• *eş-Şebade*, 2111. Bölüm; *el-Velayet (1)*, 4321. Bölüm; *el-Hisab*, 840. Bölüm

1325. Bölüm

Borç

6321. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:

“Borçlanmaktan sakının. Şüphesiz borç gecenin hüznü ve gündüzün zilletidir.”¹⁴⁵²

6322. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Borç gecenin hüznü ve gündüzün zilletidir.”¹⁴⁵³

6323. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Borç iki kölelikten biridir.”¹⁴⁵⁴

6324. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Çok borçlanmak doğru insanı yalancı ve sözünde duran insanı sözünde durmaz kılar.”¹⁴⁵⁵

6325. *Ebu Said Hudri Allah Resulü’nün (s.a.a)*
şöyle buyurduğunu iştir: “Küfür ve borçtan Allah’a sığınırım.” Kendisine, “Ey Allah’ın Resulü!

Borç ve küfür eşit midir?” diye sorulunca, Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Evet!”¹⁴⁵⁶

6326. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Az borçlanın, şüphesiz az borçlanmak ömrü uzatır.”¹⁴⁵⁷

bak. Vesail’uş Şia, 13/76, 1. Bölüm

1326. Bölüm

İhtiyaç Anında Borçlanmanın Cevazı

6327. *İmam Ali Kazım (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Kendisinin ve ailesinin geçimini bu helal rızıktan temin etmek için çalışan kimse, aziz ve celil olan Allah yolunda cihat eden kimse gibidir. Ama eğer temin edemezse Allah ve Resulünün ümidiyle borçlansın ve ailesinin

¹⁴⁵² el-Bihar, 103/141/4

¹⁴⁵³ Tuheful-Ukul, 359

¹⁴⁵⁴ Gurer’ul-Hikem, 1687

¹⁴⁵⁵ a.g.e. 7105

¹⁴⁵⁶ el-Hisal, 44/39

¹⁴⁵⁷ el-Bihar, 103/145/21

geçimini temin etsin.”

¹⁴⁵⁸

6328. Muaviye b. Vehed
şöyle diyor: “İmam Sadık’a (a.s) şöyle dedim: “Bizlere nakledildiği üzere Ensar’dan birisi ölünce iki dinar borcu vardı. Peygamber (s.a.a) onun namazını kılmadı ve şöyle buyurdu: “Dostunuz için namaz kılın.” Sonunda yakınlarından biri iki dinar borcunu ödemeyi üzerine aldı. (Acaba bu rivayet doğru mudur?)” İmam Sadık (a.s) şöyle buyurdu: “Doğrudur” daha sonra şöyle buyurdu: “Allah Resulü (s.a.a) Müslümanlar ibret alsın, başkalarına olan borcunu ödesin ve borçlanmayı hafife almasın diye böyle davranmıştır. Yoksa Allah’ın Resulü de vefat ettiğinde borçluydu. Hasan (a.s) da borçlu olduğu bir

halde vefat etti. Hüseyin (a.s) da borçlu olduğu bir halde şehit oldu.”¹⁴⁵⁹

bak. Vesail’uş-Şia, 13/79, 2. Bölüm

1327. Bölüm Borçları Not Almaya Teşvik

Kur’an:

**“Ey iman edenler!
Birbirinize belirli bir
süre için
borçlandığınız
zaman onu yazınız.”**

¹⁴⁶⁰

6329. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Bazı kimselerin duası müstecap olmaz, onlardan biri de vaadeli borç verdiği halde onu yazmayan veya bir kaç şahit tutmayan kimsedir.”¹⁴⁶¹

6330. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Şahitleri olmadığı için

¹⁴⁵⁸ el-Kafi, 5/93/3

¹⁴⁵⁹ a.g.e. h. 2

¹⁴⁶⁰ Bakara suresi, 282. ayet

¹⁴⁶¹ el-Bihar, 104/301/1

hakkı zayı olan kimse
sevap görmez.”¹⁴⁶²

bak. el-Bihar,
103/154, 5. Bölüm;
Vesail’uş Şia, 13/93, 10
. Bölüm

1328. Bölüm Borçları Ertelemekten Sakınmak

Kur’an:

“Şayet birbirinize
güvenirseniz (rehin
gerekmez ama)
güvenilen kimse
borcunu ödesin.
Rabbi olan Allah'tan
sakınsın.”¹⁴⁶³

6331. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Her
kim birinin hakkını
ödeyebildiği halde
ertelerse kendisine her
gün için haraç yiyen
kimsenin günahı
yazılır.”¹⁴⁶⁴

6332. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Borç
üç kısımdır: Birisi

alacaklı olduğunda
mühlet verir ve
borcunu zamanında
öder. Bu kimse kar eder
ve zarar etmez. Birisi
alacaklı olduğunda
zamanında alır ve
borçlu olduğunda da
zamanında öder. Bu
kimse de ne kar eder ve
ne de zarar görür. Birisi
de alacaklı olduğunda
zamanında alır, ama
borçlu olduğunda
sürekli borcunu erteler.
Bu kimse zarar eder ve
fayda görmez.”¹⁴⁶⁵

6333. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Malı
hususunda insanların
en cimrisi, yüz suyunu
dökmede en cömert
olandır.”¹⁴⁶⁶

6334. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Zengin insanın
borcunu ertelemesi
zulümdür.”¹⁴⁶⁷

bak. el-Bihar,
103/146, 3. Bölüm;
Vesail’uş Şia, 13/89, 8.

¹⁴⁶² el-Kafî, 5/298/3

¹⁴⁶³ Bakara suresi, 283. ayet

¹⁴⁶⁴ el-Bihar, 103/146/3

¹⁴⁶⁵ el-Hisal, 90/29

¹⁴⁶⁶ Gurur’ul-Hikem, 3190

¹⁴⁶⁷ Mustedrek’ul-Vesail,
13/397/15713

Bölüm ve s. 112, 25.

Bölüm; es-Sadeka, 2243.

Bölüm

Zal Harfi

Konular:

- ✓ ez-Zıkr (Zikir)
- ✓ ez-Zillet (Zillet)
- ✓ ez-Zenb (Günah)

169. Konu

ez-Zikr

Zikir

- *el-Bihar*, 93/148, 1. Bölüm; *Zikrullah-u Teala*
- *el-Bihar*, 86/240, 45. Bölüm; *el- Ediyye ve'l-Ezkar*
- *Kenz'ul-Ummal*, 1/413, 2/240, *fi'z-Zikr*
- *Vesail'uş-Şia*, 4/1177, *Ebvab'uş-Zikr*

bak.

• 393. Konu, *el- Gaflet*; *el-Meclis*, 521. Bölüm, 522. Bölüm; *ez-Zulm*, 2458. Bölüm

•

1329. Bölüm Allah'ı Zikretmenin Fazileti

Kur'an:

“Onlar iman etmişlerdir, kalpleri Allah'ı anmakla huzura kavuşmuştur. Bilin ki kalpler ancak Allah'ı anmakla huzura kavuşur.”¹⁴⁶⁸

“Ey iman edenler! Sizi, mallarınız ve çocuklarınız Allah'ı anmaktan alıkoymasın; böyle olanlar hüsrana uğrayanlardır.”¹⁴⁶⁹

bak. Bakara, 152; Al-i İmran, 41, 191; Nisa, 142; Al'raf, 180, 205; Tevbe, 67; Kehf, 24, 28; Ta-Ha, 34, 32; Nur, 37; Şuara, 227; Ankebut, 45; Abzab, 21, 35, 41; Cuma, 10; Müzzemmil, 8

6335. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “(Allah'ı) zikretmek” muhiplerin lezzetidir.¹⁴⁷⁰

6336. *İmam Zeyn'ul-Abidin (a.s) bir duasında*

şöyle buyurmuştur: “Allahım! Senin zikrinin lezzetinden başka lezzetlerden, seninle ünsiyet edinmekten başka tüm rahatlıktan, sana yakın olmaktan başka tüm sevinçlerden ve senin itaatinden gayri tüm işlerden senden başışlanma dilerim!”¹⁴⁷¹

6337. *İmam Zeyn'ul-Abidin (a.s) hakeza bir duasında şöyle buyurmuştur:* “Allahım! Senin hatıranı anmak, kalplere ne kadar lezzetli ve vehimlerle gayp yollarını katetmek ne de tatlıdır!”¹⁴⁷²

6338. *İmam Ali (a.s), Haris'e şöyle buyurmuştur:* “Allah Resülü'nün (s.a.a) bana öğrettiği bir duayı sana da öğreteyim mi?” Ben (Haris), “Öğret” deyince şöyle buyurdu: “Allahım! Kalbimin pencerelerini senin

¹⁴⁶⁸ Ra'd suresi, 28. ayet

¹⁴⁶⁹ Munafıkun suresi, 9. ayet

¹⁴⁷⁰ Gurer'ul-Hikem, 670

¹⁴⁷¹ el-Bihar, 94/151/21

¹⁴⁷² a.g.e 94/151/21

zikrine aç ve bana, sana ve peygamberine itaat etmeyi ve kitabınla amel etmeyi nasip et.”¹⁴⁷³

6339. İmam Ali (a.s) *şöyle buyurmuştur:* “Zikir sevgiliyle (mahbub ile) oturmaktır.”¹⁴⁷⁴

6340. Resulullah (s.a.a) *şöyle buyurmuştur:* “Rabbim bana sözümün zikir, sessiz kalışımın fikir ve bakışımın ibret olmasını emretti.”¹⁴⁷⁵

6341. İmam Ali (a.s) *şöyle buyurmuştur:* “Allah’ın zikri dışında susan kimseye ne mutlu!”¹⁴⁷⁶

6342. İmam Ali (a.s) *şöyle buyurmuştur:* “Zikir iki ganimetten en üstünüdür.”¹⁴⁷⁷

6343. İmam Zeyn’ul-Abidin (a.s) bir duasında *şöyle buyurmuştur:* “Allahım! Muhammed’e ve Al-i Muhammed’e selam

gönder, bizi senin zikrinle nefsanî isteklerinden yüz çeviren, dakik bir marifeti sebebiyle kudret düşkünlüğünün sebeplerine muhalefet eden, şehvetlerin ateşten perdelerini tövbe suyunu dökerek söndüren ve cehalet tabaklarını hayatın berrak suyu ile yıkayan kimselerden kıl.”¹⁴⁷⁸

6344. İmam Zeyn’ul-Abidin (a.s) bir duasında *şöyle buyurmuştur:* “Ey zikri, zikredenler için bir şerafet, şükru şükredenler için bir zafer, itaati, itaat edenler için bir kurtuluş olan Allahım! Muhammed’e ve Al-i Muhammed’e selam gönder ve kalplerimizi zikrinle diğer tüm zikirlerden müstağni kıl.”¹⁴⁷⁹

¹⁴⁷³ Kenz’ul-Ummal, 5051

¹⁴⁷⁴ Gurer’ul-Hikem, 322

¹⁴⁷⁵ el-Bihar, 93/165/43

¹⁴⁷⁶ Gurer’ul-Hikem, 5936

¹⁴⁷⁷ a.g.e. 1672

¹⁴⁷⁸ el-Bihar, 94/127/19

¹⁴⁷⁹ Sahifet’us-Seccadiye, 51, 11. dua

1330. Bölüm Zikir Takva Sahiplerinin Huyudur

6345. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ı zikretmek
takva sahiplerinin
huyudur.”¹⁴⁸⁰

6346. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ı zikretmek her
iyilik sahibinin huyu ve
her müminin
hasletidir.”¹⁴⁸¹

6347. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ı zikretmek her
takva sahibinin sevinci
ve her yakın sahibinin
lezzetidir.”¹⁴⁸²

bak. 1344. Bölüm

1331. Bölüm Allah İndinde Zikrin Değeri

Kur’an:

“Allah’ı anmak
daha büyüktür!”¹⁴⁸³

6348. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Hiç
bir şeyi Allah’ın zikrine
değiştirmeyin.
Şüphesiz Allah şöyle
buyurmuştur: “**Allah’ı
anmak daha
büyüktür!**”¹⁴⁸⁴

6349. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah-u Teala’ya en
sevimli gelen amel ve
kulu dünya ve ahirette
her türlü kötülükten
kurtaran en etkili şey
Allah’ı zikretmektir.”
Kendisine, “Hatta
Allah yolunda cihattan
da mı üstündür?”
denilince şöyle
buyurmuştur: “Eğer
Allah’ın zikri olmasaydı
cihat emri de
verilmezdi.”¹⁴⁸⁵

6350. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Sizlere melikiniz olan
Allah nezdinde en
hayırlı amelinizi, en
temiz işinizi ve
makamınızı en çok

¹⁴⁸⁰ Gurur’ul-Hikem, 5163

¹⁴⁸¹ a.g.e. 5173

¹⁴⁸² a.g.e. 5174

¹⁴⁸³ Ankebut suresi, 45. ayet

¹⁴⁸⁴ el-Bihar, 77/107/1

¹⁴⁸⁵ Kenz’ul-Ummal, 3931

yükselten şeyi, sizler için dirhem ve dinardan daha hayırlı olan ve hatta düşmanla karşılaştığınızda öldürmek ve öldürülmekten daha hayırlı olan fiili haber vermeyeyim mi?” Onlar, “Haber ver, ey Allah’ın Resulü!” deyince şöyle buyurmuştur: “Aziz ve celil olan Allahı çok zikretmek”¹⁴⁸⁶

bak. el-Mehabbet (2), 664

1332. Bölüm Allah’ı Çok Zikretmeye Teşvik

Kur’an:

“Ey iman edenler! Allah’ı çok anın. O’nu sabah akşam tesbih edin.”¹⁴⁸⁷

“Seni daha çok tesbih edelim ve çokça analım.”¹⁴⁸⁸

¹⁴⁸⁶ el-Bihar, 93/157/29

¹⁴⁸⁷ Ahzap suresi, 41-42

¹⁴⁸⁸ Ta-Ha suresi, 33-34

¹⁴⁸⁹ el-Hisal, 525/13

6351. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Kur’an’ı tilavet et ve Allah’a çok zikirde bulun. Şüphesiz zikir senin için göklerde bir hatırlanma ve yeryüzünde bir nurdur.”¹⁴⁸⁹

6352. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Zikri yüce Allah’tan, onu çok zikretmekle sakının.”¹⁴⁹⁰

6353. Resulullah (s.a.a)
kendisine, “Allah-u Teala’ya insanların en özel kulu olmak istiyorum” denilince şöyle buyurmuştur: “Allah’ı çok zikret ki Allah-u Teala’ya kullarının en özeli olasın.”¹⁴⁹¹

6354. İmam Sadık (a.s)
kendisine, “Allah nezdinde en değerli yaratık kimdir?” diye sorulunca şöyle buyurmuştur: “Allah’ı en çok zikreden ve itaatiyle en çok amel edendir.”¹⁴⁹²

¹⁴⁹⁰ el-Bihar, 77/369/34

¹⁴⁹¹ Kenz’ul-Ummal, 44154

¹⁴⁹² el-Bihar, 93/164/43

1333. Bölüm Çok Zikrin Ölçüsü

6355. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Zikir dışında her şeyin sona erdiği bir sınır vardır. Zikrin sona erdiği bir sınır yoktur. Aziz ve celil olan Allah bir takım farzları farz kılmıştır. Her kim onları eda ederse o onların sınırındır... Aziz ve celil olan Allah zikrin azına razı olmamış ve sona erdiği bir sınır taktir etmemiştir.” İmam Daha sonra şu ayeti okudu: **“Ey iman edenler! Allah’ı çok zikredin.”**¹⁴⁹³

6356. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Gücünüz yettiğinde gece gündüz her an Allah’ı zikredin. Şüphesiz Allah kendisini çok

zikredilmesini emretmiştir.”¹⁴⁹⁴

6357. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Kul rabbini her gün yüz defa zikredince bu Allah’ı çok zikirdir.”¹⁴⁹⁵

6358. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Her kim Allah’ı gizlice zikrederse Allah’ı çok zikretmiş sayılır.”¹⁴⁹⁶

6359. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Fatımet’uz-Zehra’nın (a.s) tesbihatı da aziz ve celil olan Allah’ın buyurduğu çok zikirdir. **“Ey İman edenler! Allah’ı çok zikredin.”**¹⁴⁹⁷

6360. *Abdullah b. Bukeyr şöyle diyor:* “İmam Sadık’a (a.s), **“Ey iman edenler! Allah’ı çok zikredin!”** ayeti hakkında çok zikretmenin en az sınırı nedir diye sordum. Şöyle buyurdu: “Her namazın arkasından

¹⁴⁹³ el-Kafi, 2/498/1

¹⁴⁹⁴ a.g.e. 8/7/1

¹⁴⁹⁵ el-Bihar, 93/160/38

¹⁴⁹⁶ a.g.e. s. 342/11

¹⁴⁹⁷ el-Kafi, 2/500/4

otuz üç defa Allah'ı
tespih etmektir.”¹⁴⁹⁸
bak. 1342. Bölüm

1334. Bölüm Zikri Sürdürmeye Teşvik

6361. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “İyi
insanın dili zikri
sürdürmeye aşıktır.”¹⁴⁹⁹

6362. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Zikri
devam ettirmek
evliyanın samimi
dostudur.”¹⁵⁰⁰

6363. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Mümin sürekli Allah'ı
zikreder ve çok
düşünür.”¹⁵⁰¹

6364. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“İnsanoğlu içinde
Allah'ı zikretmediği her
an için kıyamet günü
hasret duyar.”¹⁵⁰²

6365. *İmam Ali (a.s)*
Nev'ul-Bekali'ye öğrettiği

*bir duasında şöyle
buyurmuştur:* “Allahım!
Her kim zikrinle
meşgul olmaz ve sana
yakınlığa doğru
yolculuk etmeye
hazırlanmazsa hayat
ona ölüm ve ölümü
ona hasret sebebi
olur.”¹⁵⁰³

6366. *İmam Ali (a.s)*
*Şabanîye duasında şöyle
buyurmuştur:* “Allahım!
Bana zikrinden zikrine
aşık olmayı ilham et.
Himmetimi üstün
isimlerine ve mukaddes
mahalline yönelt.”¹⁵⁰⁴

6367. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Senden Muhammed'e
ve Al-i Muhammed'e
selam göndermeni,
beni sürekli seni
zikreden ve ahdini
bozmayan kimselerden
kılmanı dilerim.”¹⁵⁰⁵

6368. *İmam Ali (a.s),
bir duasında şöyle
buyurmuştur:* “Allahım!
Hakkın, kutsiyetin, en

¹⁴⁹⁸ Nur'us-Sakaleyn, 4/286/153

¹⁴⁹⁹ Gurur'ul-Hikem, 7617

¹⁵⁰⁰ a.g.e. 9757

¹⁵⁰¹ a.g.e. 1933

¹⁵⁰² Kenz'ul-Ummal, 1819

¹⁵⁰³ el-Bihar, 94/95/12

¹⁵⁰⁴ a.g.e. 94/98/13

¹⁵⁰⁵ a.g.e. s. 99/13

yüce sıfatların ve isimlerin hakkı için senden gece ve gündüzümü zikrinle bayındır kılmanı, sürekli sana hizmette bulunmayı, amellerimi nezdinde makbul saymanı, böylece tüm amel ve virdlerimin - irademin- tek bir vird olmasını ve sürekli sana hizmette bulundurmanı dilerim.”¹⁵⁰⁶

bak. 1346. Bölüm

1335. Bölüm Allah'ı Zikretmek Her Haliyle Güzeldir

Kur'an:

“Göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelmesinde akıl sahiplerine şüphesiz deliller vardır. Onlar ayakta iken, otururken, yan yatarken Allah'ı anarlar.”¹⁵⁰⁷

¹⁵⁰⁶ İkbāl'ul-A'māl, 3/336

¹⁵⁰⁷ Al-i İmran suresi, 190-191

¹⁵⁰⁸ Nisa suresi, 103. ayet

**“Namazı
kıldıktan sonra,
Allah'ı ayakta iken,
otururken, yan
yatarken de anın.
Emniyete
kavuştuğunuzda,
namazı gereğince
kılın. Namaz
şüphesiz, iman
edenlere belirli
vakitlerde farz
kılınmıştır.”¹⁵⁰⁸**

6369. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Musa (a.s) şöyle arz etmiştir: “Ey Rabbim! Ben, makamını seni zikretmekten daha yüce gördüğüm bir haldeyim.” Allah şöyle buyurdu: “Ey Musa! Beni her hal üzere zikret!”¹⁵⁰⁹

6370. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “En üstün ve gerekli vasiyet rabbini unutmaman, sürekli onu zikretmen, ona isyan etmemen ve oturup kalkarken ona ibadet etmendir.”¹⁵¹⁰

**6371. İmam Ali (a.s),
oğlu Hasan'a (a.s) vefat**

¹⁵⁰⁹ el-Bihar, 80/176/21

¹⁵¹⁰ a.g.e. 78/200/27

anında şöyle vasiyet
etmiştir: “Her hal üzere
Allah’ı zikret.”¹⁵¹¹

1336. Bölüm Zikredenler

Kur’an:

“Allah’ı çok anan
erkekler ve kadınlar,”

¹⁵¹²

6372. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Her
kim gafiller arasında
zikrederse, kaçanlar
arasında cihat edenler
gibidir.”¹⁵¹³

6373. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Gafiller arasında
Allah’ı zikreden,
kaçanlar yerine savaşıyan
kimse gibidir.”¹⁵¹⁴

6374. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Gafiller arasında
Allah’ı zikreden kimse,
kaçanlar yerine savaşıyan
kimse gibidir.
Kaçanların yerine
savaşıyan kimsenin ise

varacağı yer
cennettir.”¹⁵¹⁵

6375. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ı zikreden kimse
kurtuluşa
erenlerdendir.”¹⁵¹⁶

6376. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Allah
nezdinde en sevimli
amel sözün
tesbihidir...”
Kendisine, “sözün
tesbihi nedir?” diye
sorulunca şöyle
buyurdu: “Bir grup
sohbet ederken,
birisinin Allah’ı
tesbihte
bulunmasıdır.”¹⁵¹⁷

6377. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ı zikreden kimse
dışında herkes susamış
bir halde ölür.”¹⁵¹⁸

6378. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Her
kim Allah’ın zikriyle
meşgul olursa Allah da

¹⁵¹¹ Emali’et-Tusi, 8/8

¹⁵¹² Ahzap suresi, 35. ayet

¹⁵¹³ Mekarim’ul-Ahlak, 2/373/2661

¹⁵¹⁴ el-Bihar, 75/468/20

¹⁵¹⁵ a.g.e. 93/158/32

¹⁵¹⁶ Gurer’ul-Hikem, 5164

¹⁵¹⁷ Kenz’ul-Ummal, 44060

¹⁵¹⁸ el-Bihar, 81/240/26

(insanlarca) anılışını
güzel kılar.”¹⁵¹⁹

6379. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Yıldırım mümin ve
kafire isabet eder; ama
Allah’ı zikreden
kimseye isabet
etmez.”¹⁵²⁰

6380. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Yıldırım aziz ve celil
olan Allah’ı zikreden
kimseye isabet
etmez.”¹⁵²¹

6381. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Mümin her ölümle
ölür; boğulur, enkaz
altında kalır; yırtıcı
hayvanlara yem olur,
yıldırıma çarpılır. Ama
Allah’ı zikreden
kimseye yıldırım
çarpmaz.”¹⁵²²

1337. Bölüm Allah’ı Zikreden Namaz

Kılan Kimse Makamındadır

Kur’an

“Namazlarında
devamlı olanlar...”¹⁵²³

“Şüphesiz ben
Allahım, benden
başka ilah yoktur;
bana kulluk et; beni
anmak için namaz
kıl.”¹⁵²⁴

6382. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Mümin Allah’ı
durduğu, oturduğu
veya yattığı halde
zikrettiği müddetçe
sürekli namazda sayılır.
Allah-u Teala şöyle
buyurmuştur: “Onlar
ayakta iken,
otururken, yan
yatarken Allah’ı
anarlar;”¹⁵²⁵

6383. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ı ayakta veya
otururken zikrettiğin
müddetçe, pazarda
samimi bir toplantıda
veya nerede olursan ol,

¹⁵¹⁹ Gurer’ul-Hikem, 8235

¹⁵²⁰ el-Bihar, 93/157/26

¹⁵²¹ Emali’el-Seduk, 375/3

¹⁵²² el-Bihar, 93/162/42

¹⁵²³ Mearic suresi, 23. ayet

¹⁵²⁴ Taha-Ha suresi, 14. ayet

¹⁵²⁵ Emali’et-Tusi, 79/116

sürekli namaz ve ibadet halinde sayılırsın.”¹⁵²⁶
bak. es-Salat, 2301.
Bölüm

1338. Bölüm Zikreden Kimse Allah İle Arkadaş Olur

6384. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Münezzeh olan Allah’ı zikreden kimse onun oturup kalktığı arkadaşı olur.”¹⁵²⁷

6385. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Musa b. İmran (a.s) aziz ve celil olan Rabbiyle münacaat ettiğinde şöyle dedi: “Ey Rabbim! Sen benden uzak mısın ki sana sesleneyim? Yoksa bana yakın mısın ki seninle münacaatta bulunayım?” Azameti yüce Allah ona şöyle vahyetti: “Ben, beni zikreden kimsenin arkadaşıyım.”¹⁵²⁸

6386. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Musa (a.s) şöyle dedi: “Ey Rabbim! Sen bana yakın mısın ki seninle münacaatta bulunayım veya benden uzak mısın ki sana sesleneyim? Ben şüphesiz sesini duyuyor ama seni göremiyorum, o halde sen neredesin?” Allah ona şöyle buyurdu: “Ben arkanda, önünde, sağında ve solundayım. Ey Musa! Kul beni zikredince ben onunla oturan arkadaşımı ve kul bana dua edince ben onunla birlikteyim.”¹⁵²⁹

1339. Bölüm Beni Zikredin ki Ben de Sizi Zikredeyim

Kur’an:

**“Artık beni anın,
ben de sizi anayım;
bana şükredin,**

¹⁵²⁶ Kenz’ul-Ummal, 1927

¹⁵²⁷ Gurur’ul-Hikem, 5159

¹⁵²⁸ el-Bihar, 93/153/11

¹⁵²⁹ Kenz’ul-Ummal, 1871

nankörlük etmeyin.”

¹⁵³⁰

6387. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Allah-u Teala şöyle buyurmuştur: “Ey Ademoğlu! Sen içinde beni zikret ki ben de içimde seni zikredeyim. Ey Ademoğlu! Beni bir toplulukta zikret ki ben de seni, senin topluluğundan daha hayırlı bir toplulukta zikredeyim.”¹⁵³¹

6388. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Allah-u Teala şöyle buyurmuştur: “Kendi nefsinde beni zikreden kimseyi ben de meleklerden bir grup arasında zikrederim. Bir toplulukta beni zikreden kimseyi ise ben de Refik-i A’la’da zikrederim.”¹⁵³²

6389. Allah-u Teala
şöyle buyurmuştur: “Ey kulum! Eğer beni halvette zikredersen,

ben de seni halvette zikrederim. Eğer beni bir grup arasında zikredersen ben de seni onlardan daha hayırlı ve daha kalabalık bir grup arasında zikrederim.”¹⁵³³

6390. İmam Zeyn’ul-Abidin (a.s) bir duasında
şöyle buyurmuştur:
“Allahım! Sen şöyle buyurdun ve buyurduğun şey haktır: **“Beni zikredin ki ben de sizi zikredeyim.”** Bizlere seni zikretmeyi emrettin ve buna karşılık sen de bizlere zikredeceğini vaadettin. Böylece bizlere yüceliş, büyüklük ve azamet elbisesini giydirdin. Şimdi bana emrettiğin gibi seni zikrediyorum. Sen de bana vaadettiğin şeyi gerçekleştir. Ey kendini zikredenleri zikreden!”¹⁵³⁴

6391. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Allah

¹⁵³⁰ Bakara suresi, 152. ayet

¹⁵³¹ el-Bihar, 93/158/31

¹⁵³² Kenz’ul-Ummal, 1796

¹⁵³³ a.g.e. 1797

¹⁵³⁴ el-Bihar, 94/151/21

Tebarek ve Teala Davud’a (a.s) şöyle vahyetti: “Zorbalara beni zikretmemelerini söyle. Zira ben beni zikredeni zikrederim. Dolayısıyla onlar beni zikrederse, ben de onları zikrederim, lanetlerim.”¹⁵³⁵

1340. Bölüm Zikrin Meyveleri

1: Zikir Kendini Islah Etmenin Anahtarıdır.

6392. *İmam Ali (a.s)*
oğlu Hasan’a (a.s) yaptığı
vasiyetinde şöyle
buyurmuştur: “Ey
oğulcağızım! Sana
Allah’tan sakınmanı,
emrine bağlı kalmanı ve
kalbini zikriyle bayındır
kılmanı tavsiye
ederim.”¹⁵³⁶

6393. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Her
kim kalbini sürekli
zikirle bayındır kılar

gizli ve açık tüm filleri
güzel olur.”¹⁵³⁷

6394. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Kalbin salahının aslı
Allah’ın zikriyle meşgul
olmasıdır.”¹⁵³⁸

6395. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Sürekli zikretmek
ruhların gıdası ve
salahın anahtarıdır.”¹⁵³⁹

6396. *Kutsi hadiste şöyle*
yer almıştır: “Hangi
kulun kalbine başvurur
ve kalbinde zikrime
sarılmanın galip
geldiğini görürsem,
onun idare ve
terbiyesini üstlenir ve
onunla oturan,
konuşan ve kaynaşan
arkadaşı olurum.”¹⁵⁴⁰

2: Zikir Kalplerin Hayatıdır

6397. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ı halis bir şekilde
zikredin ki en güzel
hayata sahip olasınız ve

¹⁵³⁵ a.g.e. 93/320/29

¹⁵³⁶ a.g.e. 77/199/1

¹⁵³⁷ Gurer’ul-Hikem, 8872

¹⁵³⁸ a.g.e. 3083

¹⁵³⁹ a.g.e. 9832

¹⁵⁴⁰ el-Bihar, 93/162/42

onunla kurtuluş yolunu katedesiniz.”¹⁵⁴¹

6398. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Kalplerin hayatı zikirdedir.”¹⁵⁴²

6399. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Münezzeh olan Allah’ı zikreden kimsenin, Allah kalbini diriltir, aklını ve fıkrını nurlandırır.”¹⁵⁴³

6400. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Zikir akılların nuru, nefislerin hayatı ve kalplerin cılasıdır.”¹⁵⁴⁴

6401. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ı zikretmek kalpleri diriltir ve onu unutmak ise kalpleri öldürür.”¹⁵⁴⁵

3: Zikir Nefislerin Gıdasıdır.

6402. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ı zikretmek

nefislerin gücü ve sevgiliyle oturmaktır.”¹⁵⁴⁶

6403. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Sürekli zikretmek ruhların gıdasıdır.”¹⁵⁴⁷

4: Zikir Kalplerin Nurudur

6404. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ı zikret. Şüphesiz ki Allah’ı zikretmek kalplerin nurudur.”¹⁵⁴⁸

6405. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Zikir nur ve kemaldır. Unutmak ise zulmet ve yokluktur.”¹⁵⁴⁹

6406. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Zikir basiretlerin cılası ve batınların nurudur.”¹⁵⁵⁰

6407. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Zikir akılların hidayeti ve nefislerin basiretidir.”¹⁵⁵¹

¹⁵⁴¹ el-Bihar, 78/39/16

¹⁵⁴² Gurer’ul-Hikem, 6445

¹⁵⁴³ a.g.e. 8876

¹⁵⁴⁴ a.g.e. 1999

¹⁵⁴⁵ Tenbih’ul-Havatiir, 2/120

¹⁵⁴⁶ Gurer’ul-Hikem, 5166

¹⁵⁴⁷ a.g.e. 9832

¹⁵⁴⁸ a.g.e. 6103

¹⁵⁴⁹ a.g.e. 602-603

¹⁵⁵⁰ a.g.e. 1377

¹⁵⁵¹ a.g.e. 1403

6408. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Zikir,
akılla ünsiyet kurar,
kalbi nurlandırır ve
rahmet indirir.”¹⁵⁵²

6409. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Zikrin semeresi
kalplerin
nurlanmasıdır.”¹⁵⁵³

6410. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ı zikretmekle
işlerde başarı elde edilir
ve onunla batınlar
nurlanır.”¹⁵⁵⁴

6411. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Zikri
çok olanın düşüncesi
nurlanır.”¹⁵⁵⁵

6412. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ı zikreden kimse
basiret elde eder.”¹⁵⁵⁶

6413. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Sürekli zikretmek
kalbi ve fikri
nurlandırır.”¹⁵⁵⁷

5: Zikir Kalplerin Cilasıdır

6414. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Münezzeh olan Allah
zikrini kalplerin cilasını
kılmıştır. Kalplerin ağır
işiten kulakları Allah’ın
zikriyle duyar, kalplerin
zayıflamış gözleri,
O’nun zikriyle görür ve
inatçı kalpler O’nun
zikriyle boyun eğir.”¹⁵⁵⁸

6415. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz münezzeh
olan Allah hiç kimseye
Kur’an gibi bir şeyle
öğüt vermemiştir. Zira
Kur’an Allah’ın sağlam
ipi ve güvenilir
sebebidir, kalplerin
baharı, ilmin kaynakları
ondadır. Kalp için
ondan başka bir cila
yoktur.”¹⁵⁵⁹

6416. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz ilahi takva;
kalplerinizin
hastalığının ilacı,
yüreklereinizin
körlüğünün görmesi,

¹⁵⁵² a.g.e. 1858

¹⁵⁵³ a.g.e. 4631

¹⁵⁵⁴ a.g.e. 5168

¹⁵⁵⁵ a.g.e. 9123

¹⁵⁵⁶ a.g.e. 7800

¹⁵⁵⁷ a.g.e. 5144

¹⁵⁵⁸ Nehc’ul-Belağa, 222. hutbe

¹⁵⁵⁹ a.g.e. 176. hutbe

bedenlerinizin
hastalığının devası,
kalplerinizin fesadının
salahı, nefislerinizin
pisliklerinin temizliği
ve gözlerinizin
karanlığının
cilasasıdır.”¹⁵⁶⁰

6-Zikir Kalplerin Şifasıdır

6417. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ı zikretmek
kalplerin şifasıdır.”¹⁵⁶¹

6418. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ı zikretmek
nefis hastalıklarının
devasıdır.”¹⁵⁶²

6419. İmam Ali (a.s),
bir duasında şöyle
buyurmuştur: “Ey ismi
deva ve zikri şifa
olan!”¹⁵⁶³

6420. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ı zikredin,
şüphesiz zikir şifadır.
İnsanları zikretmekten

sakının. Şüphesiz bu
hastalıktır.”¹⁵⁶⁴

bak. el-Kur’an, 3295.

Bölüm

7-Zikir Ünsiyetin Anahtarıdır

6421. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ı zikretmek
basiretleri nurlandırır
ve batınlarla ünsiyet
kurar.”¹⁵⁶⁵

6422. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Zikir
ünsiyetin
anahtarıdır.”¹⁵⁶⁶

6423. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Zikir
akılla ünsiyet kurar.”¹⁵⁶⁷

6424. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ı zikreden,
Allah’ın munisidir.”¹⁵⁶⁸

6425. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Münezzeh olan
Allah’ın seni zikriyle
munis kıldığını
görürsen, şüphesiz seni
sevmiştir. Seni

¹⁵⁶⁰ a.g.e. 198. hutbe

¹⁵⁶¹ Kenz’ul-Ummal, 1751

¹⁵⁶² Gurer’ul-Hikem, 5169

¹⁵⁶³ İkbāl’ul-A’mal, 3/337

¹⁵⁶⁴ Tenbih’ul-Havatir, 1/8

¹⁵⁶⁵ Gurer’ul-Hikem, 5167

¹⁵⁶⁶ a.g.e. 541

¹⁵⁶⁷ a.g.e. 1858

¹⁵⁶⁸ a.g.e. 5160

yaratıklarıyla munis ettiğini ve zikrinden ayırdığını görürsen şüphesiz sana buğzetmiştir.”¹⁵⁶⁹

6426. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Allah’a itaat et, zikriyle ünsiyet edin ve ondan yüz çevirdiğinde onun sana yöneldiğini hatırla.”¹⁵⁷⁰

bak. el- Uns, 310. Bölüm

8-Zikir Şeytanı Kovar

6427. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ı zikretmek şeytanı kovar.”¹⁵⁷¹

6428. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ı zikretmek her müminin sermayesidir. Kazancı ise şeytandan güvende olmasıdır.”¹⁵⁷²

6429. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ı zikretmek imanın sütunu ve

şeytandan korunmuş kalmaktır.”¹⁵⁷³

6430. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz şeytan burnunu insanoğlunun kalbine dayamıştır. Kul Allah’ı zikredince şeytan burnunu kaldırır. Allah’ı unutunca şeytan ona vesvese eder. Gizliden gizliye vesvese eden işte budur.”¹⁵⁷⁴

6431. İmam Zeyn’ul-Abidin (a.s) bir duasında
şöyle buyurmuştur:
“Allahım! Onu bize, bizi kandırıcı düşman kıldın... Allahım! O halde onun hakimiyetini kendi hakimiyetinle bizden uzaklaştır ta ki sana çok dua etmekle onu bizden alı koyasın ve senin yardımınla onun hilesinden korunmuş kimselerden olalım.”¹⁵⁷⁵

¹⁵⁶⁹ Gurur’ul-Hikem, 4040-4041

¹⁵⁷⁰ Nehc’ul-Belağa, 223. hutbe

¹⁵⁷¹ Gurur’ul-Hikem, 5162

¹⁵⁷² a.g.e. 5171

¹⁵⁷³ a.g.e. 5172

¹⁵⁷⁴ Nur’us-Sakaleyn, 5/725/5

¹⁵⁷⁵ Sahifet’us-Seccadiye, 106, 25. dua

6432. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “İhlası
denenmiş bir şahadetle,
şahadet ederim ki
Allah’tan başka ilah
yoktur, O tektir ve
O’nun ortağı yoktur...
Şüphesiz ki bu şahadet
imanın aslı, ihsanın
anahtarı, Rahman’ın
rızası ve şeytanın helak
edişinden uzak
olmaktır.”¹⁵⁷⁶

*bak. eş-Şeytan, 2016
ve 2019. Bölümler*

9: Zikir Nifaktan Güvende Olmaktır

Kur’an:
“Doğrusu
münafıklar Allah’ı
aldatmaya çalışırlar,
oysa O, onlara
aldatmanın ne
olduğunu
gösterecektir. Onlar
namaza tembel
tembel kalkarlar,
Allah’ı pek az
anarlar.”¹⁵⁷⁷

6433. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Her

kim Allah’ı çok
zikrederse nifaktan beri
olur.”¹⁵⁷⁸

6434. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Aziz
ve celil olan Allah’ı çok
zikredin. Şüphesiz ki
bu en güzel zikir,
nifakta emanda olmak
ve ateşten
kurtulmaktır. Aziz ve
celil olan Allah her
hayrı kulları arasında
bölüştürdüğünde
kendisini zikredeni
hatırlar ve zikri arşın
altında duyulur.”¹⁵⁷⁹

10- Allah’ı Zikretmenin Semeresi Muhabbettir

6435. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Her
kim Allah’ı çok
zikrederse Allah onu
sever.”¹⁵⁸⁰

**6436. İmam Zeyn’ul-
Abidin (a.s) şöyle**
buyurmuştur: “Allahım!
Muhammed’e ve Al-i
Muhammed’e selam

¹⁵⁷⁶ Nehc’ul-Belağa, 2. hutbe

¹⁵⁷⁷ Nisa suresi, 142. ayet

¹⁵⁷⁸ el- Firdevs, 3/564/5768

¹⁵⁷⁹ el-Bihar, 77/290/2

¹⁵⁸⁰ a.g.e. 93/160/39

gönder! Gaflet
anlarında beni senin
zikrine yönelt ve
mühlet günlerinde beni
itaatinde kıl ve benim
için muhabbetine giden
kolay bir yol takdir et.
O yol vesilesiyle bana
dünya ve ahiret hayrını
kemale erdir.”¹⁵⁸¹

*bak. el-Mehabbet(2),
659. Bölüm*

11: Zikirin Meyvesi İsmettir

6437. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Münezzeh olan Allah
şöyle buyurmuştur:
“Kuluma benimle
meşguliyetin galebe
çaldığını görünce
istegini benden
istemeye ve benimle
münacaatta bulunmaya
yöneltirim. Kulum
böyle olup hataya
düşmek isteyince, hata
yapmasına engel
olurum. Onlar benim
gerçek dostlarımdır.
Onlar gerçek
kahramanlardır.”¹⁵⁸²

6438. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Aziz
ve celil olan Allah şöyle
buyurmuştur: “Kuluma
benimle meşguliyetin
galip geldiğini görünce
istek ve lezzetlerini
zikrimde karar kılarım.
İstek ve lezzetlerini
zikrimde karar kılınca
bana aşık olur ve bende
ona aşık olurum,
birbirimize aşık olunca
da aramızdaki örtüyü
kaldırırım ve aşkıma
ona hakim kılarım.
Böylece insanlar hata
ettiğinde o hata etmez.
Onların sözü
peygamberlerin
sözüdür. Onlar gerçek
kahramanlardır.”¹⁵⁸³

*bak. el-İsmet, 2750.
Bölüm*

12: Kalplerin Huzura Kavuşması Zikirdedir.

Kur'an:
“Onlar iman
etmişler, kalpleri
Allah'ı anmakla
huzura kavuşmuştur.
Bilin ki, kalpler

¹⁵⁸¹ Sahifet'us-Seccadiye, 87, 20. dua

¹⁵⁸² Uddet'ud-Dai, 235

¹⁵⁸³ Kenz'ul-Ummal, 1872

**ancak Allah'ı
anmakla huzura
kavuşur.**”¹⁵⁸⁴

6439. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ın zikri
göğüslerin cılası ve
kalplerin
huzurudur.”¹⁵⁸⁵

**6440. İmam Zeyn’ul-
Abidin (a.s) bir duasında**
şöyle buyurmuştur:
“Allahım! Aşık kalpler
sana aşık olmuş, çeşitli
akıllar senin marifetin
üzere toplanmıştır.
Senin zikrinden başka
bir şeyle kalpler huzura
ermez ve nefisler seni
görmekten başka bir
şeyle sükuna
erişmez.”¹⁵⁸⁶

**6441. İmam Zeyn’ul-
Abidin (a.s) hakeza şöyle**
buyurmuştur: “Allahım!
Beni, sana olan şevk
ağaçları, göğüs
bahçelerinde yeşeren
kimselerden kıl.
Nefisleri, rabbine
yönelmekle huzura
ermiş ve ruhları zafer

ve kurtuluşla yakine
ulaşmıştır.”¹⁵⁸⁷

bak. el-İman, 271.

Bölüm

el-Kulub, 3389.

Bölüm

13: Zikirle Göğsün Genişlemesi

6442. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Zikir
göğüslere genişlik
verir.”¹⁵⁸⁸

bak. el-Kalb, 3394.

Bölüm

1341. Bölüm Özel Yerlerde Allah’ı Zikretmeye Teşvik

1-Düşmanla Karşılaşınca

Kur’an:

**“Ey iman edenler!
Bir toplulukla
karşılaşırsanız
dayanın; başarıya
erişebilmeniz için
Allah’ı çok anın.”**¹⁵⁸⁹

6443. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Düşmanlarınızla

¹⁵⁸⁴ Ra’d suresi, 28. ayet

¹⁵⁸⁵ Gurer’ul-Hikem, 5165

¹⁵⁸⁶ el-Bihar, 94/151/21

¹⁵⁸⁷ a.g.e. s. 150/21

¹⁵⁸⁸ Gurer’ul-Hikem, 835

¹⁵⁸⁹ Enfal suresi, 45. ayet

savaşta karşılaşınca az konuşun, aziz ve celil olan Allah'ı çok zikredin.”¹⁵⁹⁰

2-Pazarlara Girince

6444. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Pazara girip insanların işleriyle meşgul olduğunu görünce aziz ve celil olan Allah'ı çok zikredin. Şüphesiz bu günahlar için keffaredir, iyilikleri arttırır ve insan bu vesileyle gafillerden yazılmaz.”¹⁵⁹¹

6445. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Her kim pazarda insanların gaflete düştüğü ve işleriyle meşgul olduğu bir zamanda Allah'ı ihlas üzere zikir ederse, Allah ona bin iyilik yazar ve kıyamet günü onu hiç kimsenin aklından bile geçmeyeceği bir şekilde bağışlar.”¹⁵⁹²

3-Gam, Hakemlik ve Bölüşürme Anında

6446. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Hüzünlenince hüznünle, hakemlik yapınca dilinle ve bir şey bölüşürünce elinle Allah'ı hatırla.”¹⁵⁹³

4-Gazap Anında

6447. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Allah peygamberlerinden birine şöyle vahyetti: “Ey Ademoğlu! Gazaplanınca beni zikret ki ben de gazabım anında seni zikredeyim ve seni başkalarıyla birlikte helak etmeyeyim.”¹⁵⁹⁴

5-Halvetlerde ve Lezzet Anlarında

6448. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Tevrat'ta şöyle yazılmıştır: “Ey Musa!... Halvetinde (yalnızlık) ve lezzet sevinçlerinde beni an ki

¹⁵⁹⁰ el-Hisal, 617/10

¹⁵⁹¹ a.g.e. s. 614/10

¹⁵⁹² a.g.e. 103/102/47

¹⁵⁹³ a.g.e. 77/171/7

¹⁵⁹⁴ el-Bihar, 75/321/50

ben de senin gaflet
anlarında seni
anayım.”¹⁵⁹⁵

6449. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Bizim Şialarımız
(tarafdarlarımız) halvet
ve yalnızlık hallerinde
Allah’ı çok
zikredenlerdir.”¹⁵⁹⁶

6450. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ı halvetlerde çok
zikret, nimetleri
şükürle birlikte kıl.”¹⁵⁹⁷

1342. Bölüm Zikrin Hakikati

6451. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Her
kim aziz ve celil olan
Allah’a itaat ederse, her
ne kadar namaz, oruç
ve Kur’an okuması az
da olsa Allah da onu
anar.”¹⁵⁹⁸

6452. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ı zikretmek iki
çeşittir: Musibet anında
zikretmek iyi ve

güzeldir. Bundan daha
üstünü ise Allah’ın
haram kıldığı şeylerle
karşılaştığında, Allah’ı
zikretmektir. Bu
durumda Allah’ı anmak
seni haram işlemekten
alı koyar.”¹⁵⁹⁹

6453. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Her
kim gerçekten Allah’ı
zikrederse o itaatkardır.
Her kim de Allah’tan
gafil olursa o
isyankardır. İtaat
hidayetin alameti ve
isyan ise dalalete
düşmenin alametidir.
Bu ikisinin kökü Allah’ı
anmak ve gaflettir.”¹⁶⁰⁰

6454. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Üç
şey kulların amel ettiği
en zor şeylerdir:
Müminin insafı olması,
insanın kardeşine mali
yardımda bulunması ve
her haliyle Allah’ı
zikretmek. Yani
insanın bir günahla
karşılaşıp onu yapmak

¹⁵⁹⁵ Emali’el-Seduk, 210/6

¹⁵⁹⁶ el-Kafi, 2/499/2

¹⁵⁹⁷ Gurer’ul-Hikem, 2374

¹⁵⁹⁸ el-Bihar, 77/86/3

¹⁵⁹⁹ a.g.e. 78/55/110

¹⁶⁰⁰ a.g.e. 93/158/33

istediğinde Allah'ı hatırlamasıdır. Böylece Allah'ı hatırlamak onu günden alıkoyar. Aziz ve celil olan Allah da nitekim şöyle buyurmuştur: “Allah'a karşı gelmekten sakınanlar, şeytan tarafından bir vesveseye uğrayınca, Allah'ı anarlar ve hemen gerçeği görürler.”¹⁶⁰¹

6455. *İmam Sadık (a.s)*
Hüseyin Bezzaz'a şöyle buyurmuştur: “Sana Allah'ın kullarına farz kıldığı en şiddetli şeyi söylemeyeyim mi... İnsanlara insafli davranman, kardeşine mali yardımda bulunman, her durumda Allah'ı zikretmendir. Zikirden maksadım, “Sübhanallah, elhamdülillah, la ilahe illallah ve Allah-u ekber” demek değildir. Bu da zikirdir. Ama

Allah'ı zikretmekten maksadım, Allah'a itaat veya günahla karşılaştığında O'nu hatırlamandır.”¹⁶⁰²

6456. *İmam Sadık (a.s)*
Allah-u Teala'nın “Allah'ın zikri daha büyüktür” ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: “Yani Allah'ın helal ve haram kıldığı şeyle karşılaştınca Allah'ı hatırlamak.”¹⁶⁰³

6457. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Münezzeh olan Allah'ı bilmeden zikretme ve oyuna dalarak unutmama. Allah'ı kamil şekilde zikret, kalbinde olanla dilinde olan şey uyumlu olsun. İçin ile dışın mutabık olsun. Kendini zikrinde unutmamak ve işinde kendini kaybetmedikçe O'nu gerçek anlamda zikredemezsin.”¹⁶⁰⁴

6458. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Zikir iki çeşittir: Kalple

¹⁶⁰¹ el-Hisal, 131/138

¹⁶⁰² el-Bihar, 93/154/17

¹⁶⁰³ Nur'us-Sakaleyn, 4/162/61

¹⁶⁰⁴ Gurer'ul-Hikem, 10359

uyumlu olan halis zikir ve O'ndan başka herkesin zikrini yok eden alıkoyucu zikir.”¹⁶⁰⁵

6459. İmam Rıza (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Her kim Allah’ı zikredip onu görmeye koşmazsa kendini alaya almıştır.”¹⁶⁰⁶

1343. Bölüm Allah’ı Zikretme Başarısı

6460. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Zikir dilin yaptıklarından ve fikrin yollarından biri değildir. Lakin zikrin evveli zikredilenden, ikincisi ise zikredendendir. (Önce Allah zikretme başarısını verir ve kul zikreder.)”¹⁶⁰⁷

6461. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Eğer Allah’ı zikredersen bil ki bu O’nun seni zikretmesindendir. O

senden müstağni olduğu halde seni zikretmektedir. O halde onun seni zikretmesi, senin onu zikretmenden daha değerli, daha sevimli, daha kamil ve daha çabuktur... O halde her kim Allah-u Teala’yı zikretmek isterse bilmelidir ki Allah kendisini zikretme başarısını kuluna hatırlatmadıkça kul onu zikretmeye güç yetiremez.”¹⁶⁰⁸

1344. Bölüm Zikir Ehlinin Sıfatı

Kur’an:

“Bunları ne ticaret ve ne de alışveriş Allah’ı anmaktan, namaz kılmaktan, zekât vermekten alıkoyar. Bunlar, gönüllerin ve gözlerin döneceği günden korkarlar.”¹⁶⁰⁹

¹⁶⁰⁵ el-Bihar, 93/159/33

¹⁶⁰⁶ a.g.e. 78/356/11

¹⁶⁰⁷ Gurer’ul-Hikem, 2091

¹⁶⁰⁸ el-Bihar, 93/158/33

¹⁶⁰⁹ Nur suresi, 37. ayet

“Doğrusu senden önce de kendilerine kitaplar ve belgelerle vahyettiğimiz bir takım adamlar gönderdik. Bilmiyorsanız zikir ehline sorun.”¹⁶¹⁰

6462. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Dünya yerine zikri tercih eden bir zikir ehli vardır. Onları ne ticaret ne de alışveriş bundan alıkoyabilmiştir. Bu şekilde yaşamaya devam etmişlerdir.”¹⁶¹¹

6463. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Adeta müminler fikir ve ibret alma ehli olan fakihlerdir. Kulaklarıyla duydukları şey Allah’ın zikrini duymaktan sağır ve dünyanın (gördükleri) süsü, onları Allah’ı zikretmekten kör kılmamıştır.”¹⁶¹²

6464. Mirac hadisinde
bayır ehlinin sıfatı

bakkında şöyle yer almıştır: “İnsanlar gafillerden yazılınca onlar zikredenlerden yazılır... Göz açıp kapayınca kadar dahi hiç bir şey onları Allah’tan alıkoyamaz... İnsanlar onlara göre ölümlerdir, Allah ise onlara göre, diri, kayyum ve kerimdir... Kalplerinde yaratıkla meşguliyet diye bir şey görmüyorum.”¹⁶¹³

6465. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Zikir ehli Allah’ın ehli ve has kullarıdır.”¹⁶¹⁴

6466. İmam Bakır (a.s)
ahiret çocuklarının sıfatı bakkında şöyle buyurmuştur: “Onlar Allah’ı zikretmekten usanmazlar.”¹⁶¹⁵

6467. Resulullah (s.a.a), Allah-u Teala’nın,
“Zikir ehline sorun”
ayeti bakkında şöyle buyurmuştur: “Zikir

¹⁶¹⁰ Nahl suresi, 43. ayet

¹⁶¹¹ Nehc’ul-Belağa, 222. hutbe

¹⁶¹² el-Bihar, 73/36/17

¹⁶¹³ a.g.e. 77/24/6

¹⁶¹⁴ Gurer’ul-Hikem, 1467

¹⁶¹⁵ el-Bihar, 78/165/2

benim ve imamlar ise
zikir ehlidir.”¹⁶¹⁶

6468. İmam Sadık (a.s)
hakeza şöyle buyurmuştur:
“Kitap zikirdir ve ehli
ise Al-i
Muhammed’dır.”¹⁶¹⁷

6469. İmam Sadık (a.s),
Allah-u Teala’nın,
“Şüphesiz o (Kur’an)
senin ve kavmin için
zikirdir ve yakında
sorulacaklardır” ayeti
hakkında şöyle
buyurmuştur: “Zikir
Kur’an’dır, biz ise onun
kavmiyiz ve biz sorulan
(insanların soru
soracağı)
kimseleriz.”¹⁶¹⁸

6470. İmam Sadık (a.s)
hakeza şöyle buyurmuştur:
“Allah’ın Resulü (s.a.a)
zikirdir, Ehl-i Beyt’i
(a.s) soru sorulacak
kimselerdir ve onlar
zikir ehlidir.”¹⁶¹⁹

bak. ed- Din, 1319.
Bölüm

1345. Bölüm Görülmesi İnsana Allah’ı Hatırlatan Kimselerin Fazileti

6471. İmam Rıza (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“İsa’nın (a.s) yüzük
taşında, İncil’den aldığı
iki cümle vardı: Allah’ı
hatırlamaya sebep olan
kimseye ne mutlu ve
Allah’ın unutulmasına
sebep olan kimseye
eyvahlar olsun!”¹⁶²⁰

6472. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ın velileri
görüldüğünde insana
Allah-u Teala’yı
hatırlatan
kimselerdir.”¹⁶²¹

6473. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “En
iyileriniz görüldüğünde
insana Allah’ı hatırlatan
kimselerdir.”¹⁶²²

6474. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “En

¹⁶¹⁶ el-Kafi, 1/210/1

¹⁶¹⁷ Nur’us-Sakaleyn, 3/57/97

¹⁶¹⁸ el-Kafi, 1/211/5

¹⁶¹⁹ a.g.e. h. 4

¹⁶²⁰ el-Bihar, 11/63/1

¹⁶²¹ Kenz’ul-Ummal, 1783

¹⁶²² a.g.e. 1786

üstününüz,
görüldüğünde,
görünüşleri insana
Allah-u Teala'yı
hatırlatandır.”¹⁶²³

6475. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “En
hayırlınız, görülmeleri
size Allah'ı hatırlatan,
konuşmaları ilminizi
arttıran ve amelleri
sizleri ahirete müştak
eden kimselerdir.”¹⁶²⁴

*bak. el-Mecaliset, 524.
Bölüm*

1346. Bölüm Zikrin Devamına Sebep Olan Şey

6476. Mirac hadisinde
şöyle yer almıştır: “Ey
Ahmet! Beni
zikretmeye devam et!”
O şöyle buyurdu: “Ey
Rabbim! Nasıl seni
zikretmeye devam
edeyim?” Allah şöyle
buyurdu: “İnsanlardan
halvete çekilerek, tatlı
ve ekşiden nefret

ederek ve karnını ve
evini dünyadan
boşaltarak.”¹⁶²⁵

6477. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Bir
şeyi seven kimse,
sürekli o şeyi
zikreder.”¹⁶²⁶

*bak. 1334. Bölüm
el- Gaflet, 3095,
1348. Bölümler*

1347. Bölüm Zikre Engel Olan Şeylerin Önemi

Kur'an:

“Ey iman edenler!
Sizi, mallarınız ve
çocuklarınız Allah'ı
anmaktan
alıkoymasın; böyle
olanlar hüsrana
uğrayanlardır.”¹⁶²⁷

6478. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“İnsanı Allah'ı
zikretmekten gafıl kılan
her şey kumardan
sayılır.”¹⁶²⁸

¹⁶²³ a.g.e. 1784

¹⁶²⁴ a.g.e. 1787

¹⁶²⁵ el-Bihar, 77/22/6

¹⁶²⁶ Gurer'ul-Hikem, 7851

¹⁶²⁷ Munafikun suresi, 9. ayet

¹⁶²⁸ el-Bihar, 73/157/2

6479. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ı zikretmekten
alıkoynan her şey
İblisten’dir.”¹⁶²⁹

6480. *Resulullah (s.a.a),*
Allah-u Teala’nın
“Mallarınız ve
evlatlarınız sizleri
alıkoymasın” *ayeti*
hakkında şöyle
buyurmuştur: “Onlar
ümmetimin salih
kullarıdır. Onları hiç bir
ticaret ve alışveriş
Allah’ın zikrinden ve
farz kılınan beş vakit
namazdan
alıkoymaz.”¹⁶³⁰

6481. *İbn-i Abbas*
hakeza şöyle diyor: “O
(hiç bir şeyde Allah’tan
gaflet etmeyen kimse)
kendisine ölüm
indiğinde zekatını
vermediği, kendisiyle
hacca gitmediği ve
kendisiyle Allah’ın
hakkını vermediği bir
malı olduğunda
Allah’tan ölüm anında

malının sadaka ve
zekatını vermesi için
kendisini geri
döndürmesini isteyen
mümin kuldur.”¹⁶³¹

1348. Bölüm Zikrin Engelleri

Kur’an:

“Şeytan şüphesiz
içki ve kumar
yüzünden aranızda
düşmanlık ve kin
sokmak ve sizi
Allah’ı anmaktan,
namazdan
alıkoymak ister.
Artık bunlardan
vazgeçersiniz değil
mi?”¹⁶³²

6482. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Organlar arasında
gözden daha az
şükreden (nankör) bir
organ yoktur. O halde
isteklerini karşılamayın
ki sizi Allah’ın
zikrinden alıkoysun.”¹⁶³³

6483. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:

¹⁶²⁹ Tenbih’ul-Havatır, 2/170

¹⁶³⁰ Dur’ul-Mensur, 8/179

¹⁶³¹ a.g.e. s. 180

¹⁶³² Maide suresi, 91. ayet

¹⁶³³ Gurur’ul-Hikem, 7519

“Günahlar arasında şehvete itaatten daha şiddetlisi yoktur. O halde ona itaat etmeyin. Aksi takdirde sizleri Allah’tan alıkoyar.”¹⁶³⁴

6484. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Her kim insanların zikriyle meşgul olursa münezzeh olan Allah da onun zikrini kesip atar.”¹⁶³⁵

6485. İmam Seccad (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz çok yemek, irade zayıflığı, tokluk sarhoşluğu ve kudretten doğan gaflet insanı, amel hususunda yavaşlatan ve Allah’ı zikretmeyi unutturan sebeplerdendir.”¹⁶³⁶

bak. el- Gaflet, 3097.

Bölüm

el-Heva, 4035, 4040, 4041. Bölümler

el-Hub, 653. Bölüm

el-İbadet, 2504. Bölüm

1349. Bölüm Allah’ı Zikretmekten Yüz Çevirmenin Etkileri

Kur’an:-

“Benim zikrimden yüz çeviren bilsin ki onun dar bir geçimi olur ve kıyamet günü de onu kör olarak haşrederiz. O zaman: “Rabbim! Beni niçin kör olarak haşrettin, oysa ben gören bir kimseydim” der. Allah: “Böyledir, ayetlerimiz sana gelmişti de sen onları unutmuştun, bugün de öylece unutulursun” der.”

¹⁶³⁷

“Rahman olan Allah’ı anmayı görmezlikten gelene, yanından ayrılmayacak bir şeytanı arkadaş verimiz.”¹⁶³⁸

6486. “Allah-u Teala Musa’ya şöyle vahyetmiştir: “Ey Musa! Her halinde

¹⁶³⁴ a.g.e. 7520

¹⁶³⁵ a.g.e. 8234

¹⁶³⁶ el-Bihar, 78/129/1

¹⁶³⁷ Ta-Ha suresi, 124-126. ayetler

¹⁶³⁸ Zuhuruf suresi, 36. ayet

beni unutma. Mal çokluğuna sevinme. Şüphesiz beni unutmak kalbi katılaştırır ve mal çok olduğunda günahlar da çoğalır.”¹⁶³⁹
bak. el-Kalb, 3402.
Bölüm, el-Kabr, 3268.
Bölüm

Allah-u Teala'nın, **“Onun dar bir geçimi olur”** diye buyurmasının delili şudur: “Her kim Rabbini unutursa ve onu zikretmezse dünyaya sarılmaktan, dünyayı bedef edinmekten, onu elde etmeye çalışmaktan, fikir ve zikirini hayatını düzeltmek ve geliştirmekten ve ondan faydalanmaktan başka çaresi kalmaz. Böyle bir insanın hayatı az olsun veya çok kendisine yeterli gelmez. Zira elde ettiği hiç bir şeye razı olmaz ve sürekli daha fazlasını elde etmeye çalışır. Böylece hiç bir yerde durmaz. Dolayısıyla her ne elde ederse etsin, yine de rahatsız ve boşnutsuzdur.

Kalbi daha fazlasını ister, ayrıca keder, gam, hüznün, endişe, ızdırap, ölüm, hastalık, afet, kötülüğünü isteyenlerin basedi, düşmanların komplosu, çabalarındaki başarısızlık, yakınlarını kaybetmek, elindeki şeyleri yitirmek gibi tatsız olaylardan kaynaklanan korku sürekli kalbini sıkar ve onu tahammülden düşürür.

Oysa eğer rabbinin azametini tanıyıp O'nu zikretse ve unutmasaydı, rabbi nezdinde ebedi, ölüm ve yoklukla karışık olmayan bir hayatın, zevali olmayan bir mülkün, zilletten uzak bir izzetin, miktarı ve sonu olmayan bir sevincin, yüceliğin, büyüklüğün kendisini beklelediğine yakın eder. Dünyanın geçici bir şey olduğunu, dünyevi yaşamın, uhrevi yaşamla mukayesede hiç bir değer ifade etmediğini anlardı. Eğer bu nükteleri anlasaydı, kendisine taktir

¹⁶³⁹ el-Kafi, 8/45/8

edilen miktarla kanaat eder, kendisine nasip kılınan rızka kifayet eder ve kendini zorluklara atmazdı.¹⁶⁴⁰

Dolayısıyla

‘Rahman olan Allah’ı anmayı görmezlikten gelene, yanından ayrılmayacak bir şeytanı arkadaş veririz” ayetinin anlamı şudur: “Her kim rahmanı yad etmekten körlüğe kapılır ve gece körülüğü veya görme zayıflığı olan kimseler gibi bakarsa ona şeytanı veririz. **“Şeytan ona yakındır”** Şeytan ondan ayrılmaz bir arkadaşı olur.”

Allah-u Teala’nın

‘Şüphesiz onlar bunları yoldan alıkoşurlar, bunlar da doğru yola eriştiklerini sanırlar” ayetinin anlamı ise şudur: “Şeytanlar Allah’ın zikrinden yüz çevirenleri yoldan çıkarmaktadır. Ama bunlar hak yolda

yürüdüklerini

şannetmektedir. Bu da - yani sapık ve hak yoldan uzak oldukları halde bidayet üzere olduklarını sanmaları- onlara şeytanın arkadaş kılındığının ve şeytanın emri altına girdiklerinin göstergesidir. Zira insan ilk tabiatı gereği hakla karşılaşınca hakka yönelim arzusu içindedir. Ama nefsani isteklerine uyduğu için haktan yüz çevirir ve bu yolda yürümeye devam ederse Allah kalbini mühürlemekte, basiret gözünü kör etmekte, şeytanı ona arkadaş kılmakta ve neticede de hak ve hakikatle karşılaşınca onları görmekten aciz düşmekte, fıtratı gereği yöneldiği hakkı şeytanın kendisini davet ettiği batıla mutabık kılmakta ve işte bu yüzden de sapık olduğu halde kendisinin bidayet üzere yürüdüğünü sanmakta, batıl üzere olduğu halde

¹⁶⁴⁰ Tefsir-i el-Mizan, 14/225

*bak üzere olduğunu
zannetmektedir.”*¹⁶⁴¹
bak. eş-Şeytan, 2018.
Bölüm
el-Aşk, 2739. Bölüm

1350. Bölüm Allah'ı Unutmak Kendini Unutmaktır

Kur'an:
“Allah'ı unutup
da, Allah'ın da
kendilerini
kendilerine
unutturduğu
kimseler gibi
olmayın; onlar,
yoldan çıkmış
kimselerdir.”¹⁶⁴²

6487. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah'ı unutan
kimseye, Allah bizzat
kendisini
unutturur.”¹⁶⁴³

6488. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Münezzeh olan
Allah'ı unutan kimseye
Allah bizzat kendisini

unutturur ve kalbini
kör kılar.”¹⁶⁴⁴

1351. Bölüm Zikrin Çeşitleri

6489. *Sadık*
İmamlardan (a.s) bazıları
şöyle buyurmuşlardır:
“Dilin zikri, hamd ve
sena etmek; nefsin
zikri, sıkı çalışmak ve
zorluklara tahammül
etmek; ruhun zikri,
korku ve ümit; kalbin
zikri, doğruluk ve sefa;
akıl zikri, ululamak ve
haya; marifetin zikri
teslim ve rızayet;
batının zikri ise
müşahade ve
görmektir.”¹⁶⁴⁵

1352. Bölüm Gizli Zikir

Kur'an:
“Rabbini
gönülden ve
korkarak içinden
hafif bir sesle sabah

¹⁶⁴¹ a.g.e. 18/102

¹⁶⁴² Haşr suresi, 19. ayet

¹⁶⁴³ Gurer'ul-Hikem, 7797

¹⁶⁴⁴ a.g.e. 8875

¹⁶⁴⁵ Mustedrek'ul-Vesail, 5/397/6177

akşam an,
gafillerden olma.”¹⁶⁴⁶

6490. İmam Bakır (a.s)
veya İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Melek sadece
duyduğunu yazar, aziz
ve celil olan Allah şöyle
buyurmuştur: “**ve**
rabbini kalbinde
an...” kulun bu deruni
zikrinin sevabını Allah-
u Teala’dan başka hiç
kimse bilemez.¹⁶⁴⁷

6491. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ı hamil bir
zikirle zikret.”
Kendisine, “hamil zikir
nedir?” diye sorulunca
şöyle buyurmuştur:
“Gizli ve örtülü
zikir.”¹⁶⁴⁸

6492. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “En
hayırlı zikir gizli
zikirdir.”¹⁶⁴⁹

6493. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Koruyucu meleklerin
işitemediği gizli zikir,

onların duyduğu
zikirden yetmiş kat
daha iyidir.”¹⁶⁵⁰

6494. İmam Zeyn’ul-
Abidin (a.s) bir duasında
şöyle buyurmuştur:
“Allahım! Bana halvet
ve topluluk arasında,
gece ve gündüz, açık ve
gizli, zorluk ve kolaylık
halinde zikrini ilham et
ve beni gizli zikir ile
menus kıl.”¹⁶⁵¹

bak. ed- Dua, 1199.
Bölüm

1353. Bölüm **Zikir Evleri**

Kur’an:

“Allah’ın
yücelmesine ve
içlerinden adının
anılmasına izin
verdiği evlerde,
insanlar sabah akşam
O’nu tesbih ederler.”

¹⁶⁵²

6495. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“İçinde Allah’ın

¹⁶⁴⁶ A’raf suresi, 205. ayet

¹⁶⁴⁷ el-Bihar, 5/322/7

¹⁶⁴⁸ Kenz’ul-Ummal, 1757

¹⁶⁴⁹ a.g.e. 1771

¹⁶⁵⁰ a.g.e. 1929

¹⁶⁵¹ el-Bihar, 94/151/21

¹⁶⁵² Nur suresi, 36. ayet

zikredildiği ve içinde Allah'ın zikredilmediği evin misali, diri ve ölü misalidir.”¹⁶⁵³

6496. İbn-i Merduye, Enes b. Malik ve Bureyde'den şöyle nakletmektedir: “Allah'ın Resulü (s.a.a), **“Allah'ın yücelmesine izin verdiği evlerde...”** ayetini okudu. Adamın birisi kalkarak şöyle dedi: “Ey Allah'ın Resulü! Bunlar hangi evlerdir?” Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Peygamberlerin evleridir.” Ebu Bekir kalkarak şöyle dedi: “Ey Allah'ın Resulü! Bu, Ali ve Fatıma'nın evi de bu evlerden midir?” Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Evet! Onların en üstünlerindendir.”¹⁶⁵⁴

6497. Ebu Hamza Sumali şöyle diyor: “İmam Bakır (a.s) hacca gidip Hişam b.

Abdumelik kendisiyle görüşünce insanlar ona yönelerek sorular soruyorlardı. İkrime şöyle dedi: “Yüzünde ilim nişanesi olan bu kimse kimdir? Şüphesiz onu küçük düşüreceğim!” Ama İkrime İmam'ın (a.s) karşısına durunca bedeni titredi ve utanarak şöyle dedi: “Ey İbn-i Resulillah! Ben İbn-i Abbas ve diğerlerinin yanında çok oturdum ama onların hiç birinin yanında bu hale düşmedim.” İmam Bakır (a.s) şöyle buyurdu: “Ey şamlıların hakir kulu! Sana eyvahlar olsun. Sen Allah'ın yüceltilmesine ve adının anılmasına izin verdiği evin huzurundasın.”¹⁶⁵⁵

6498. İmam Bakır (a.s), Katade'ye, “sen kimsin?” diye sordu. O,

¹⁶⁵³ Kenz'ul-Ummal, 1923

¹⁶⁵⁴ Dur'ul-Mensur, 6/203

¹⁶⁵⁵ Nur'us-Sakaleyn, 3/607/182

“Ben, Katade b. Diamet’ıl Basri’yım dedi. İmam Bakır (a.s) ona şöyle buyurdu: “Sen Basra ehlinin fakihî misin?” O, “Evet” dedi. Katade uzun bir süre sustuktan sonra şöyle dedi: “Allah seni Salih kılsın. Allah’a andolsun ki ben fakihlerin huzurunda ve İbn-i Abbas’ın karşısına oturdum ama hiç birinin yanında kalbim böyle titremedi.” İmam (a.s) ona şöyle buyurdu: “Eyvahlar olsun sana! Sen nerede olduğunu biliyor musun? Sen **“Allah’ın yüceltilmesine izin verdiği evler...”** huzurundasın. Bu evler biziz. Sen onların karşısındasın.” Katade şöyle dedi: “Allah’a andolsun ki doğru söylüyorsun. Allah beni sana feda etsin, Allah’a yemin olsun ki bu

evlerden maksat taş ve topraktan evler değildir.”¹⁶⁵⁶

1354. Bölüm Zikir (Çeşitli)

6499. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Allah’ın zikrini duyan kimse de zikredicidir.”¹⁶⁵⁷

6500. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Ey Eba Zer! Allah senin yüreğinde azamet ve celal sahibi olmalıdır. O halde onu, köpek veya domuzu gördüğünde, “Allahım! Onu hor kıl” diyen cahilin andığı gibi anma.”¹⁶⁵⁸

6501. Masum İmamlardan (a.s) şöyle nakledilmiştir: “Cennette zikredenlerin zikre başladığında meleklerin içinde ağaç dikmeye başladığı çöller vardır. Bazen bir melek işten el çekince ona, “Neden durdun?” diye sorulur.

¹⁶⁵⁶ el-Kafî, 6/256/1

¹⁶⁵⁷ Gurur’ul-Hikem, 5579

¹⁶⁵⁸ el-Bihar, 77/82/2

O şöyle der: “Dostum el çekmiştir.” Yani Allah’ı zikretmekten el çekmiştir.”¹⁶⁵⁹

6502. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “İblis şöyle dedi: “Ey Rabbim! Yaratıklarından her

birisi için bir rızık tayin ettin. Benim rızıkım nedir?” Allah şöyle buyurdu: “Üzerinde benim ismim zikredilmeyen her şey!”¹⁶⁶⁰

¹⁶⁵⁹ a.g.e. 93/163/42

¹⁶⁶⁰ Kenz’ul-Ummal, 1917

170. Konu

ez-Zillet

Zillet

bak.

• 162. Konu, *ed-Deniye*; 350. Konu, *el-İzzet*

• *el-Hırs*, 787. Bölüm *eş-Şehadet*, 2115. Bölüm; *el-Kıbr*, 9439. Bölüm; *el-Kıbr*, 3462. Bölüm

1355. Bölüm Zillet

6503. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Ey insanlar! Şüphesiz ölüm aşağılıktan ve yücelik horluktan öncedir (daha iyidir.)”¹⁶⁶¹

6504. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Az ile yetinin ve zillate boyun eğmeyin.”¹⁶⁶²

6505. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Ölüme evet, aşağılığa hayır! Aza evet, ama dilenmeye hayır!”¹⁶⁶³

6506. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Bir anlık zillet ömür boyu izzete değmez.”¹⁶⁶⁴

6507. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Her ne kadar seni isteklerine ulaştırırsa da nefsinin aşağılıktan yüce tut. Zira her ne kadar büyük de olsa hiç bir

değer dinini telafi etmez ve dökülen yüz suyunu geri getirmez.”¹⁶⁶⁵

6508. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Her ne kadar seni isteklerine kavuştursa da her türlü aşağılıktan nefsinin yüce tut. Zira hiç bir şey bu yolda kaybettiğini telafi edemez. Başkasına köle olma, şüphesiz Allah seni hür yaratmıştır.”¹⁶⁶⁶

6509. *İmam Ali (a.s)* bir duasında şöyle buyurmuştur: “Allahım! Benden aldığın ilk değerli şey ve emanet olarak verdiğin nimetlerden geri alacak olduğun ilk emanet canım olsun.”¹⁶⁶⁷

6510. *İmam Hüseyin (a.s)* şöyle buyurmuştur: “İzzet içinde ölüm zillet içindeki hayattan daha iyidir.” İmam (a.s) şahadet günü şu

¹⁶⁶¹ Tuhef’ul-Ukul, 95

¹⁶⁶² Gurur’ul-Hikem, 362

¹⁶⁶³ Nehc’ul-Belağa, 396. hikmet

¹⁶⁶⁴ Gurur’ul-Hikem, 5580

¹⁶⁶⁵ el-Bihar, 77/206/1

¹⁶⁶⁶ Tuhef’ul-Ukul, 77

¹⁶⁶⁷ Nehc’ul-Belağa, 215. hutbe

beyitleri okuyordu:
“Ölüm utançdan daha
iyi ve utanç ateşe daha
layıktır. Allah’a yemin
olsun ki ne utancı ne de
ateşi kabul
etmeyeceğim.”¹⁶⁶⁸

6511. İmam Hadi (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Her
kim kendini hor
görürse şerrinden
güvende olma.”¹⁶⁶⁹

1356. Bölüm Mümine Kendini Hor Kılması Yakışmaz

6512. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Allah
Tebarek ve Teala
nefsini zelil kılmaktan
başka her işi mümine
havale etmiştir.”¹⁶⁷⁰

6513. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Mümine nefsi zelil
kılması yakışmaz.”
Kendisine, “Nasıl
kendisini zelil kılar?”

diye sorulunca da şöyle
buyurmuştur:

“Gücünün yetmediği
bir işi yapar ve
böylelikle de kendisini
küçük düşürür.”¹⁶⁷¹

6514. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Mümine kendisini
zelil kılması yakışmaz.”
Mufazzal b. Ömer,
“Nefsini nasıl zelil
kılar?” diye sorunca da
İmam şöyle buyurdu:
“Özür dileyeceği bir işe
girişmekle.”¹⁶⁷²

**6515. İmam Zeyn’ul
Abidin (a.s)** *şöyle
buyurmuştur:* “Kızıl
tüylü develer de
verseler en küçük bir
horluğa düşmeye
tahammül etmem.”¹⁶⁷³

6516. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Her
kim özgür olduğu halde
zilleti kabul ederse biz
Ehl-i Beyt’ten
değildir.”¹⁶⁷⁴

**6517. İmam Hüseyin
(a.s), Aşura günü Yezid’in**

¹⁶⁶⁸ el-Bihar, 44/192/4

¹⁶⁶⁹ Tuhef’ul-Ukul, 483

¹⁶⁷⁰ el-Kafi, 5/63/3

¹⁶⁷¹ Mişkat’ul-Envar, 245

¹⁶⁷² a.g.e. 50

¹⁶⁷³ el-Bihar, 46/100/88

¹⁶⁷⁴ Tuhef’ul-Ukul, 58

ordusuna hitaben şöyle buyurmuştur: “Bilin ki şüphesiz zinazade oğlu zinazade beni iki işten birini seçmek zorunda bırakmıştır: Kılıç ve zillet. Ama heyhat ben asla zillete boyun eğmem. Allah, Resulü, temiz ecdad, tertemiz kucaklar, gayretli kalpler, yüce canlar, asla zilleti kabul etmezler. Aşağılık içinde helak oluşu şerafetli bir şekilde ölmeye tercih etmezler.”¹⁶⁷⁵

1357. Bölüm Zillete Düşüren Sebepler

6518. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “İnsanlar dinar ve dirhem hakkında cimri davrandığında, peşin alıp vadeli sattıklarında, inek ve koyunların peşi sıra gibip Allah yolunda

cihadı terkettilerinde Allah onları zillete düşürür ve dinlerine geri dönmedikçe kendilerinden zilleti kaldırmaz.”¹⁶⁷⁶

6519. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “İnsanlar zillet korkusundan hızlıca zillete koşmaktadırlar.”¹⁶⁷⁷

6520. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Tamah iki zilletten biridir.”¹⁶⁷⁸

6521. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Hiç bir zillet tamah zilleti gibi değildir.”¹⁶⁷⁹

6522. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Her kim sıkıntısını açığa vurursa horluğa razı olmuştur.”¹⁶⁸⁰

6523. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Her kim hayatı severse zelil olur.”¹⁶⁸¹

6524. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “İnsan

¹⁶⁷⁵ el-Bihar, 45/9

¹⁶⁷⁶ Kenz’ul-Ummal, 10504

¹⁶⁷⁷ Gurur’ul-Hikem, 2172

¹⁶⁷⁸ a.g.e. 1645

¹⁶⁷⁹ Tuhef’ul-Ukul, 286

¹⁶⁸⁰ Tuhef’ul-Ukul, 201; Şerh-i Nehe’ul-Belağ’a-i İbn-i Ebi’l-Hadid, 18/84

¹⁶⁸¹ el-Hisal, 120/110

küçük zillette tahammül etmez ve bu kendisini büyük zillete düşürür.”¹⁶⁸²

6525. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Hakları terketmek insanı zillete düşürür ve insan bu konuda yalan söylemek zorunda kalır.”¹⁶⁸³

6526. *İmam Seccad (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Kendisini irşad eden bir hikmet sahibinden mahrum olan kimse helak olur ve kendisini savunan aptaldan mahrum olan kimse zelil olur.”¹⁶⁸⁴

6527. *İmam Hasan’a (a.s)*, “Zillet nedir?” diye sorulunca şöyle buyurmuştur: “Doğruluktan korkmak.”¹⁶⁸⁵

6528. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Her kim Allah’tan başkasından izzet edinirse o izzet

kendisini helak eder.”¹⁶⁸⁶

6529. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Dinin teyid etmediği her izzet zillettir.”¹⁶⁸⁷

6530. *İmam Sadık (a.s)* kendisine, “Benimle bir grup arasına bir konuda ihtilaf ortaya çıktı. O şeyden el çekmek istiyorum ama bana, “Ondan el çekmen senin için zillettir” diyorlar” diyen birisine şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz zelil olan zalimdir (sen değil).”¹⁶⁸⁸

6531. *Bir rivayette şöyle yer almıştır:* “Adamın birisi komşusunu İmam’a (a.s) şikayet etti. İmam (a.s) ona, “Sabret” diye buyurdu. Adam, “İnsanlar beni zillete düşmekle suçluyorlar” deyince İmam şöyle buyurdu: “Şüphesiz zelil zulmeden kimsedir.”¹⁶⁸⁹

¹⁶⁸² Tuhef’ul-Ukul, 366

¹⁶⁸³ a.g.e. s. 360

¹⁶⁸⁴ el-Bihar, 78/159/10

¹⁶⁸⁵ a.g.e. s. 103/2

¹⁶⁸⁶ Gurer’ul-Hikem, 8217

¹⁶⁸⁷ a.g.e. 6870

¹⁶⁸⁸ Tenbih’ul-Havatir, 1/125

¹⁶⁸⁹ el-Bihar, 78/205/46

bak. el-Hırs, 787.
Bölüm
et-Tama', 2418.
Bölüm

1358. Bölüm **İnsanların en** **Zelili**

6532. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:

“İnsanların en zelili
insanları hor
kıldandır.”¹⁶⁹⁰

6533. *İmam Ali (a.s)*
kendisine, “En kötü zillet
hangisidir?” diye sorulunca
şöyle buyurmuştur:
“Dünya hakkında
ihtirasa kapılmak.”¹⁶⁹¹

¹⁶⁹⁰ a.g.e. 75/142/2

¹⁶⁹¹ Mean'il-Ahbar, 194/4

171. Konu

ez-Zenb

Günah

- *el-Bihar, 73/308, 137. Bölüm, ez-Zunub ve asaruba*
- *el-Bihar, 73/366, 138. Bölüm, ez-Zunub'ul-Leti tucib-u gazab'ellah ve suret'el- Ukube*
- *el-Bihar, 73/392, 142. Bölüm, men etae'l-Mahluk fi me'siyet'il-Halik*
- *el-Bihar, 79/2-294, ebvab'ul-Measve'l-Kebair*
- *Kenz'ul-Ummal, 4/202-248, Kitab'ut-Tevbe*

bak.

- *57. Konu, et-Tevbe; 392. Konu, el-İstiğfar*
- *el-İman, 264. Bölüm; ed- Dua, 1198. Bölüm; ed- Dünya, 1221. Bölüm; el-Havf, 1147. Bölüm; eş-Şefaet, 2041. Bölüm; ez-Zafer, 2440. Bölüm; ez-Zulm, 2470. Bölüm; el-Hicret, 3990. Bölüm; el-Kalb, 3395, 3399, 3401, 3402, 3404, 3406. Bölümler*

1359. Bölüm Günah

Kur'an:

“Günahın açığını
da gizlisini de
bırakın. Günah
kazananlar,
kazandıklarına
karşılık şüphesiz
ceza göreceklerdir.”

¹⁶⁹²

“Zulmedenlerin,
geçmiş
arkadaşlarının
suçlarına benzer
suçları vardır;
cezalarını benden
acele istemesinler.”

¹⁶⁹³

“Hayır öyle değil;
kötülük işleyip suçu
kendisini kuşatmış
olan kimseler,
cehennemlikler işte
onlardır. Onlar orada
temellidirler”¹⁶⁹⁴

“Bilin ki, içinizde
Allah'ın peygamberi
bulunmaktadır. Eğer
o, bir çok işlerde size
uymuş olsaydı
şüphesiz kötü
duruma düşerdiniz;

ama Allah size imanı
sevdirmiş, onu
gönüllerinize güzel
göstermiş; küfrü,
yoldan çıkmayı ve
baş kaldırmayı size
iğrenç göstermiştir.
İşte böyle olanlar,
(Allah katından bir
lütuf ve nimet
sayesinde) doğru
yolda
bulunanlardır.”¹⁶⁹⁵

6534. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Bilin
ki şüphesiz günahlar,
günahkarların üzerine
oturduğu, dizginlerini
salıverdiği ve
kendilerini ateşe
sürüklediği inatçı
atlardır.”¹⁶⁹⁶

6535. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Günahlar hastalıktır.
İlacı istiğfar ve şifası ise
günaha geri
dönmemektir.”¹⁶⁹⁷

6536. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Günahın

¹⁶⁹² En'am suresi, 120. ayet

¹⁶⁹³ Zariyat suresi, 59. ayet

¹⁶⁹⁴ Bakara suresi, 81. ayet

¹⁶⁹⁵ Hucurat suresi, 7. ayet

¹⁶⁹⁶ el-Bihar, 78/3/51

¹⁶⁹⁷ Gurer'ul-Hikem, 1890

sarhoşluğundan sakının. Şüphesiz günahın da şarap gibi hatta ondan daha şiddetli bir sarhoşluğu vardır. Allah-u Teala şöyle buyurmuştur: **“Onlar sağır, dilsiz ve kördürler. Onlar (küfürden imana) geri dönmezler.”**¹⁶⁹⁸

6537. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Ey insan! Seni günahına karşı cesaretlendiren nedir? Seni rabbine karşı gururlandıran nedir? Kendi kendini mahvetmene sebep olan nedir?”¹⁶⁹⁹

6538. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Günah kendisine galip olan, muzaffer olmamıştır; şerle galip olan ise mağlup olmuştur.”¹⁷⁰⁰

6539. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Ailene şefkat yüzünden, Allah’a itaati

bırakıp, Allah’a isyana yönelmekten sakın. Zira Allah-u Teala şöyle buyurmuştur: **“Ey insanlar! Rabbinize karşı gelmekten sakının. Babanın oğlu, oğulun da babası için cezalandırılmayacağı günden korkun.”**¹⁷⁰¹

6540. *İmam Kazım (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz aziz ve celil olan Allah’ın, her gün ve her gece şöyle nida eden bir münadisi vardır: “Ey Allah’ın kulları! Allah’a isyan etmekten sakının. Zira eğer otlayan hayvanlar, süt emen çocuklar ve beli bükülmüş yaşlıların hatırı olmasaydı üzerinize parça parça olacağınız bir azap dökülürdü.”¹⁷⁰²

1360. Bölüm Günahtan Sakınmak

¹⁶⁹⁸ el-Bihar, 77/102/1

¹⁶⁹⁹ Nehc’ul-Belağa, 223. hutbe

¹⁷⁰⁰ a.g.e. 327. hikmet

¹⁷⁰¹ Mekarim’ul-Ahlak, 2/349/2660

¹⁷⁰² el-Kafi, 2/276/31

6541. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Sağlığına zarar verir
diye yemekten perhiz
edip kendilerini ateşe
atan günahlardan
perhiz etmeyen
topluluklara
şaşarım.”¹⁷⁰³

6542. *İmam Seccad (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Kendisine zarar
verecek olan yemekten
perhiz eden, ama
kendisine zarar veren
günahtan sakınmayan
kimseye şaşarım!”¹⁷⁰⁴

6543. *İmam Bakır (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Hastalık korkusuyla
yemek yemekten
sakınan, ama
cehennem ateşi
korkusuyla
günahlardan
sakınmayan kimseye
şaşarım!”¹⁷⁰⁵

bak. ed- Deva, 1287.
Bölüm

1361. Bölüm Akıllı İnsan Günah İşlemez

6544. *İmam Kazım (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz akıllı
insanlar, dünyanın
fazlalığını bile terk
etmişlerdir. Nerde
kaldı ki günahlar! Oysa
dünyayı terk etmek bir
fazilet, günahları terk
etmek ise farzdır.”¹⁷⁰⁶

6545. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Her
kim bir günah işlerse
kendisine bir daha
dönmeyecek olan bir
aklını kaybeder.”¹⁷⁰⁷

6546. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Eğer
Allah, kendisine karşı
günah hususunda azap
vaad etmeseydi bile
nimetleri hatırına isyan
edilmemesi
gerekirdi.”¹⁷⁰⁸

6547. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Münezzeh olan Allah
itaatine teşvik

¹⁷⁰³ Tuhef’ul-Ukul, 204

¹⁷⁰⁴ el-Bihar, 78/159/10

¹⁷⁰⁵ a.g.e. 62/269/60

¹⁷⁰⁶ a.g.e. 78/301/1

¹⁷⁰⁷ Meheccet’ul-Beyza, 8/160

¹⁷⁰⁸ Nehc’ul-Belağa, 290. hikmet

etmeseydi bile
rahmetini ümit etmek
için kendisine itaat
edilmesi farz
olurdu.”¹⁷⁰⁹

bak. eş-Şukr, 2061.

Bölüm

el-Haram, 801

et-Ta'at, 2427. Bölüm

eş-Şeriat, 1982. Bölüm

1362. Bölüm Günahtan Sakınmak İyilikten Daha Evladır

6548. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Kötülüklerden
sakınmak iyilikleri
kazanmaktan daha
evladır.”¹⁷¹⁰

**6549. Masum İmamlar
(a.s) şöyle buyurmuşlardır:**
“Çaba ve gayret
gösterin. Eğer amel
etmiyorsanız, günah da
işlemeyin. Zira bina
inşa eden kimse onu
viraneye çeviren. Her
ne kadar az da olsa

binasını yükseltir. Ama
bina inşa edip viraneye
çevirne kimsenin binası
yükselmez.”¹⁷¹¹

6550. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Yere
düşmekten sakınmak,
yerden kaldırılmasını
istemekten daha
iyidir.”¹⁷¹²

bak. Ramazan, 1548.

Bölüm

1363. Bölüm Kötülüklerin Galebesinden Sakındırmak

Kur'an:
“Kim iyilikle
gelirse ona on katı
verilir ve her kim de
ortaya bir kötülükler
gelirse ancak misliyle
cezalandırılır; onlara
haksızlık
yapılmaz.”¹⁷¹³

**6551. İmam Ali (a.s),
oğlu Hasan'a (a.s) yaptığı
vasiyetinde şöyle
buyurmuştur:** “Tövbeyle
yönelişinin kabulünde
sana şiddetli

¹⁷⁰⁹ Gurur'ul-Hikem, 7594

¹⁷¹⁰ a.g.e. 1522

¹⁷¹¹ el-Bihar, 70/286/8

¹⁷¹² a.g.e. 78/187/31

¹⁷¹³ En'am suresi, 160. ayet

davranmadı. Günahın sebebiyle zorluğa düşürmedi, rahmetinden seni ümitsizliğe düşürmedi. Aksine, suçundan yüz çevirmeni bir iyilik saydı; yaptığın kötülüğe misliyle, ettiğin iyiliğe de on misliyle karşılık verdi. Sana tevbe ve hoşnutluk kapısını açtı.”¹⁷¹⁴

6552. İmam Zeyn’ul-Abidin (a.s) şöyle buyurmuştur: “Birleri (kötülükleri) onlarına (iyiliklerine) galebe çalan kimse ne kötüdür!”¹⁷¹⁵

1364. Bölüm Allah’a İsyan İle Bir İş Yapmak İsteyen Kimse

6553. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Her kim Allah’a isyan ile bir işi yapmak isterse ümit ettiği şeyden uzaklaşır

ve korktuğu şeye yakın olur.”¹⁷¹⁶

6554. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: “Adamın birisi İmam Hüseyin’e, “bana iki kelime öğüt ver” diye yazınca kendisine şöyle cevap yazmıştır: “Her kim Allah’a isyan ederek bir iş yapmak isterse, ümit ettiği şeyi daha fazla kaybeder ve sakındığı şeyin gelişini hızlandırır.”¹⁷¹⁷

1365. Bölüm Açıkça Günah İşlemek

6555. İmam Rıza (a.s) şöyle buyurmuştur: “Her kim açıkça günah işlerse yardımsız bırakılır. Her kim de günahını gizlerse (şayet) bağışlanır.”¹⁷¹⁸

6556. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Münezzeh olan Allah’a açıkça günah

¹⁷¹⁴ Nehc’ul-Belağa, 31. mektup

¹⁷¹⁵ Tuhef’ul-Ukul, 281

¹⁷¹⁶ el-Bihar, 77/178/10

¹⁷¹⁷ a.g.e. 73/392/3

¹⁷¹⁸ a.g.e. s. 356/67

işlemek azabı
hızlandırır.”¹⁷¹⁹

6557. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Açık
günahtan sakın,
şüphesiz açık günah en
şiddetli günahtır.”¹⁷²⁰

6558. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Açıkça günah işleyen
kimse perdeleri
yırtmıştır.”¹⁷²¹

6559. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Gece
bir kötülük yaptığında
rabbinin günahını
gizlediği ama buna
rağmen sabah olunca,
“Ey falan kimse! Ben,
dün gece şöyle böyle
yaptım” diye günahını
açıklayan kimse dışında
ümmetimin tümü
bağışlanmıştır.”¹⁷²²

6560. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Ben,
üç kişi dışında bu
ümmetten hakkımızı
tanıyan kimseler için
kurtuluş ümit
ediyorum: Güçlü zalim,

heva ve hevesine tapan
kimse ve açıkça günah
işleyen kimse
dışında.”¹⁷²³

bak. el-Ma'ruf(2),
2694. Bölüm

1366. Bölüm Günahların En Büyüğü

6561. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Münezzeh olan Allah
nezdinde en büyük
günah, sahibinin
nezdinde küçük olan
günahtır.”¹⁷²⁴

6562. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Münezzeh olan Allah
nezdinde en şiddetli
günah, günahkarın
saydığı önemsiz
günahtır.”¹⁷²⁵

6563. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “En
şiddetli günah
günahkarın hafife aldığı
günahtır.”¹⁷²⁶

¹⁷¹⁹ Gurer’ul-Hikem, 9811

¹⁷²⁰ a.g.e. 2677

¹⁷²¹ a.g.e. 525

¹⁷²² Kenz’ul-Ummal, 10338

¹⁷²³ el-Hisal, 119/107

¹⁷²⁴ Gurer’ul-Hikem, 3141

¹⁷²⁵ a.g.e. 3140

¹⁷²⁶ el-Bihar, 73/364/96

6564. *Resulullah (s.a.a)* *şöyle buyurmuştur:* “Allah nezdinde en büyük günah seni yaratan Allah’a ortak koşman, seninle birlikte yemesinden (fakirlikten) korkarak çocuğunu öldürmen ve komşunun karısıyla zina etmendir.”¹⁷²⁷

6565. *Resulullah (s.a.a)*, *kendisine, “en büyük günah hangisidir?” diye soran Abdullah b. Mes’ud’a şöyle buyurmuştur:* “Yaratıcın olan Allah’a eş koşmandır.” “Sonra hangisidir?” diye sorunca, “Seninle birlikte yemesinden (fakirlikten) korkarak çocuğunu öldürmendir” diye buyurdu. “Sonra hangisidir?” diye sorunca da, “Komşunun karısıyla zina etmendir” diye buyurdu. Allah da

Peygamberini tasdik ederek şu ayeti indirdi: **“Allah ile birlikte başka bir ilahı çağırmayanlar...”**¹⁷²⁸

6566. *İmam Bakır (a.s)* *şöyle buyurmuştur:* “Günahlar tümüyle şiddetlidir. En şiddetlisi ise et bitiren ve kan yapan günahtır.”¹⁷²⁹

6567. *İmam Ali (a.s)* *şöyle buyurmuştur:* “En büyük günah haksız yere müslümanın malını alıkoymaktır.”¹⁷³⁰

6568. *İmam Ali (a.s)* *şöyle buyurmuştur:* “Allah nezdinde en büyük günah, günahkarın ısrar ettiği günahtır.”¹⁷³¹

6569. *İmam Ali (a.s)* *şöyle buyurmuştur:* “İnsanın ayıplarını bilmemesi en büyük günahlardandır.”¹⁷³²

6570. *İmam Zeyn’ul-Abidin (a.s)* *şöyle buyurmuştur:* “Günahlara

¹⁷²⁷ Kenz’ul-Ummal, 43869

¹⁷²⁸ Nur’us-Sakaleyn, 4/31/111

¹⁷²⁹ el-Kafi, 2/270/7

¹⁷³⁰ Seva’ul-A’mal, 322/10; Tuhef’ul-Ukul, 216

¹⁷³¹ Gurer’ul-Hikem, 3131

¹⁷³² el-Bihar, 78/91/95

sevinmekten sakın.
Şüphesiz günaha
sevinmek, günah
işlemekten daha
büyüktür.”¹⁷³³

1367. Bölüm En Pis Günah

6571. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Günahların en pisi üç
tanedir: “Dilsiz hayvanı
öldürmek, kadının
mehrini vermemek ve
işçinin ücretini
ödememek.”¹⁷³⁴

1368. Bölüm Bağışlanmayan Günah

Kur'an:
“Allah kendisine
ortak koşmayı elbette
bağışlamaz, bundan
başkasını dilediğine
bağışlar. Allah'a
ortak koşan kimse,
şüphesiz büyük bir
günahla iftira etmiş
olur.”¹⁷³⁵

6572. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ın kitabındaki
hükümlerden birisi de
şudur: “Tevbe etmeden
rabbinin huzuruna
çıkan kimseye, istediği
kadar çalışıp çabalasın,
işinde ihlaslı olsun
kendisine hiç bir fayda
vermeyecek şeyler
şunlardır: Kendisine
farz kıldığı ibadette
Allah’a ortak koşmak,
öfkesini bir kişiyi
öldürerek yenmek,
başkasının ayıbını
söylemek, bir ihtiyacını
elde etmek için dininde
bidat ortaya çıkarmak,
insanlara iki yüzlü
görünmek, onlar
arasında iki dilli
konuşmaktır.”¹⁷³⁶

6573. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Allah
yeni din çıkaran, işçinin
hakkını vermeyen veya
hür olan birini satan
kimse dışında her
günahkarı affeder.”¹⁷³⁷

¹⁷³³ a.g.e. 78/159/10

¹⁷³⁴ Mekarim’ul-Ahlak, 1/506/1752

¹⁷³⁵ Nisa suresi, 48. ayet

¹⁷³⁶ Nehc’ul-Belağa, 153. hutbe

¹⁷³⁷ el-Bihar, 72/219/1

6574. *İmam Zeyn'ul-Abidin (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Her kim yanında aç ve yemeksiz kalan bir mümin olduğu halde tok yatarsa, aziz ve celil olan Allah (onun hakkında) şöyle buyurur: “Ey meleklerim! Siz de bu kuluma şahit olun ki ben ona emrettim, o bana isyan etti ve benden başkasına itaat etti, ben de onu kendi işine havale ettim. İzzet ve celalime andolsun ki onu asla affetmeyeceğim.”¹⁷³⁸

6575. *İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Günah üç kısımdır: Bağışlanan günah, bağışlanmayan günah ve günahkarın korku ve ümit içinde olduğu günah... Bağışlanan günah, Allah'ın kendisini dünyada cezalandırdığı kimsenin günahıdır. Dolayısıyla Allah kuluna yeniden

(ahirette) azap etmekten daha yüce ve bağışlayıcıdır.

Bağışlanmayan günah ise kulların birbirine zulmetmesidir...

Üçüncü günah ise Allah'ın kullarından gizlediği ve günahkara tövbe nasip ettiği günahıdır. Bu yüzden günahından dolayı korkulu ve rabbinden ümitlidir. Biz bu şahsa karşı onun kendisine olduğu gibiyiz (korku ve ümit içindeyiz)”¹⁷³⁹

6576. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Bağışlanmayan günahlardan sakının: Ganimetlerde hıyanet etmek ki her kim ganimetlerde bir hıyanette bulunursa kıyamet günü onu kendisiyle getirir ve faiz yemek ki faiz yiyen kimse mezarından şeytanın çarptığı kimse

¹⁷³⁸ Sevak'ul-A'mal, 298/1

¹⁷³⁹ el-Bihar, 6/29/35

gibi delirmiş bir halde
ayağa kalkar.”¹⁷⁴⁰

6577. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:

“Dindâşlarının

(senden)

hoşnutsuzluğu dışında
her günah
bağışlanır.”¹⁷⁴¹

6578. *İmam Bakır (a.s)*
şöyle buyurmuştur:

“Bağışlanmayan

günahlardan biri de
insanın, “Keşke bu
günah dışında herhangi
bir günahla
yargılanmasam”

demesidir.”¹⁷⁴²

6579. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:

“Kötü
ahlak dışında her
günahın bir tövbesi
vardır. Zira kötü ahlaklı
insan bir günahtan
çıksa bir diğerine
düşer.”¹⁷⁴³

6580. *İmam Seccad (a.s)*
şöyle buyurmuştur:

“Allah
şu iki günah dışında
müminin her günahını
bağışlar, dünya ve

ahirette onu işlediği
günahtan temizler:
Takiyyeyi terk etmek ve
kardeşlerin haklarını
zayi etmek.”¹⁷⁴⁴

6581. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:

“Her
ne zaman kötü bir iş
yapmak istersen onu
yapma. Zira Allah
bazen kulu günah
halinde görür ve şöyle
buyurur: “İzzet ve
celalime andolsun ki
bundan sonra onu asla
affetmeyeceğim.”¹⁷⁴⁵

bak. el-Kunut, 3422.

Bölüm

ez-Zulm, 2451, 2452.

Bölümler

1369. Bölüm Halvet Halinde Günahtan Sakındırmak

6582. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:

“Halvet halinde
günahtan sakının.

¹⁷⁴⁰ Kenz’ul-Ummal, 43770

¹⁷⁴¹ Tuhef’ul-Ukul, 303

¹⁷⁴² el-Hisal, 24/83

¹⁷⁴³ el-Bihar, 77/48/3

¹⁷⁴⁴ Tefsir-i Mensub ila İmam’ul-Askeri
(a.s), 321/166

¹⁷⁴⁵ el-Kafi, 2/143/7

Şüphesiz size şahit olan hakim olandır.”¹⁷⁴⁶

6583. *İmam Bakır (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Her kim halvette günah işlerse Allah ona itina göstermez.”¹⁷⁴⁷

bak. el-Hesab, 842.
Bölüm
eğ-Zikir, 1341. Bölüm

1370. Bölüm Gizli ve Açık Günah

Kur'an:

“Günahın açığını da gizlisini de bırakın. Günah kazananlar, kazandıklarına karşılık şüphesiz ceza göreceklidir.”¹⁷⁴⁸

“Gizli ve açık kötülöklere yaklaşmayın.”¹⁷⁴⁹

6584. *İmam Bakır (a.s)*,
Allah-u Teala'nın,
“kötölöklere
yaklaşmayın” *ayeti*
hakında *şöyle*

buyurmuştur: “Açığı zina, gizli ise metres tutmaktır.”¹⁷⁵⁰

Ben diyorum ki: “Bu sadece çirkinliklerin örneğini beyan etmek içindir. Yoksa çirkinlikler bu örneklere münhasır değildir.”

bak. el-İmamet, 133.
Bölüm

1371. Bölüm Günahı Hafif ve Küçük Görmek

6585. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz Allah işlediğı büyük bir günahta kendisine teveccüh eden kulunu sever ve küçük bir günahı hafif sayan kulundan ise nefret eder.”¹⁷⁵¹

6586. *İmam Bakır (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Günahı küçümsemen ve içinde bulunduğün haline razı olman gibi bir musibet yoktur.”¹⁷⁵²

¹⁷⁴⁶ el-Bihar, 78/70/25

¹⁷⁴⁷ a.g.e. 46/247/35

¹⁷⁴⁸ En'am suresi, 120. ayet

¹⁷⁴⁹ En'am suresi, 151. ayet

¹⁷⁵⁰ Mecme'ul-Beyan, 4/590

¹⁷⁵¹ el-Bihar, 73/359/80

¹⁷⁵² Tuheful-Ukul, 286

6587. *İmam Bakır (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“İşlediğin bir kötülüğü
küçümseme. Şüphesiz
(kıyamet günü) onu
hoşuna gitmez bir
şekilde göreceksin.”¹⁷⁵³

6588. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Ey
İbn-i Mes’ud! Hiç bir
günahı değersiz görme,
küçümseme ve büyük
günahlardan uzak dur.
Zira kıyamet günü kul,
günahlarına bakınca
gözleri kan ve irin ağlar.
Allah-u Teala şöyle
buyurmuştur:

**“Herkesin işlediğini
gördüğü gün...”**¹⁷⁵⁴

6589. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz mümin
günahını üzerine
düşmesinden korktuğu
büyük bir kaya parçası
gibi görür. Kafir ise
günahını burnunun
önünden uçup giden
bir sinek gibi görür.”¹⁷⁵⁵

6590. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah, gazabını
kendisine günah
işlenilmesinde
gizlemiştir. O halde hiç
bir günahı küçümseme.
Zira sen bilmediğin
halde Allah’ın gazabı o
günahla birlikte
olabilir.”¹⁷⁵⁶

6591. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Allah
Tebarek ve Teala bir
kulun hayrını dileyince
günahlarını gözlerinin
önünde mücessem
kılar ve günah yükünü
omuzlarına ağırlık
verir. Allah bir kulun
kötülüğünü istediğinde
ise ona günahlarını
unutturur.”¹⁷⁵⁷

1372. Bölüm Küçük Günahlar Büyük Günahlara Uzanan Yollardır

¹⁷⁵³ el-Bihar, 73/356/65

¹⁷⁵⁴ Mekarim’ul-Ahlak, 2/350/2660

¹⁷⁵⁵ Emali’et-Tusi, 527/1162

¹⁷⁵⁶ el-Bihar, 73/349/43

¹⁷⁵⁷ Mekarim’ul-Ahlak, 2/365/2661

6592. *İmam Kazım (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Mesih (a.s)
havarilerine şöyle
buyurmuştur:
“Şüphesiz günahları
küçümsemek ve
değersiz görmek,
İblis’in hilelerindendir.
İblis sizlere günahları
değersiz gösterir ve
gözlerinizde günahları
küçültür, böylece
günahlarınız toplanır,
çoğalır ve sizleri
sarar.”¹⁷⁵⁸

6593. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Resulullah
(s.a.a) kuru ve bitkisiz
bir yere indi ve
ashabına şöyle
buyurdu: “Bir miktar
odun toplayın.” Onlar,
“Ey Allah’ın Resulü!
Biz kuru ve bitkisiz bir
topraktayız. Burada
odun bulunmaz”
deyince Peygamber
şöyle buyurdu: “Her
kim ne bulursa
getirsin.” Onlar,

odunları topladılar ve
Peygamber’in
huzurunda üst üste
yığdılar. Bunun üzerine
peygamber (s.a.a) şöyle
buyurdu: “Günahlar da
işte bu şekilde
toplanır.” Ardından
şöyle buyurdu: “Küçük
sayılan günahlardan
sakının. Zira her şeyin
bir sorgulayanı vardır.
Bilin ki şüphesiz
günahları sorgulayan
kimse şöyle
yazmaktadır:

**“Önceden yaptıkları
her şeyi, geride
bıraktıkları eserleri
ve her şeyi apaçık
kitapta saydık.”¹⁷⁵⁹**

6594. *İmam Kazım (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Az
olan günahları, az
saymayın. Zira bu
günahlar yavaş yavaş
toplanır ve
çoğalırlar.”¹⁷⁶⁰

6595. *İmam Rıza (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Küçük günahlar
büyük günahların

¹⁷⁵⁸ Tuheful-Ukul, 392

¹⁷⁵⁹ el-Kafi, 2/288/3

¹⁷⁶⁰ Emali’el-Mufid, 157/8

yoludur. Küçük günahlar hususunda Allah'tan korkmayan kimse büyük günahlar hususunda da O'ndan korkmaz.”¹⁷⁶¹

6596. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Az günahları küçümsemeyin, şüphesiz küçük günahlar, yavaş yavaş toplanır ve büyük günaha dönüşürler.”¹⁷⁶²

1373. Bölüm Küçük Günahlardan Sakındırmak

6597. Zeyd'uş Şebham
şöyle diyor: “İmam Sadık (a.s) şöyle buyurdu: “Küçük sayılan günahlardan sakının. Şüphesiz bu günahlar bağışlanmaz.” Ben, “Küçük sayılan günahlar hangisidir?” diye sorunca da şöyle buyurdu: “İnsan günah işler ve şöyle der: “Bu

günahtan başka günahım olmasaydı ne iyi olurdu.”¹⁷⁶³

6598. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Küçük sayılan günahlardan sakının. Şüphesiz küçük günahların bir sorgulayanı vardır. Sizden hiç kimse şöyle demesin: “Günah işliyorum ve Allah'tan bağışlanma diliyorum.” Zira Allah-u Teala şöyle buyurmuştur: “Eğer onlar bir hardal tanesi ağırlığınca da olsa...”¹⁷⁶⁴

6599. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Küçük sayılan günahlardan sakının. Şüphesiz onların da bir sorgulayanı vardır.”¹⁷⁶⁵

6600. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz İblis küçük günahlarınızdan hoşnut olur.”¹⁷⁶⁶

¹⁷⁶¹ el-Bihar, 73/353/55

¹⁷⁶² el-Hisal, 616/10

¹⁷⁶³ el-Kafi, 2/287/1

¹⁷⁶⁴ Nur'us-Sakaleyn, 4/204/47

¹⁷⁶⁵ el-Kafi, 2/270/10

¹⁷⁶⁶ el-Bihar, 73/363/93

6601. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz insan, iyilik eder, onlara güvenir, küçük sayılan günahlar işler, ama Allah ile karşılaşınca O’nu kendisine öfkelenmiş görür. (Bazen de) İnsan kötü iş yapar ve sonra ondan el çeker. Kıyamet günü güvenlik içinde olur.”¹⁷⁶⁷

6602. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Günahın küçüklüğüne bakmayın, kime karşı küstah olduğunuza bakın.”¹⁷⁶⁸

1374. Bölüm Büyük Günahlar

Kur’an:
“Size yasak edilen büyük günahlardan kaçınırsanız, kusurlarınızı örter ve sizi şerefli bir yere yerleştiririz.”¹⁷⁶⁹

“Küçük günahlar dışında büyük günahlardan ve çirkin işlerden kaçınanlara gelince, şüphesiz Rabbinin başışı boldur. Sizi yerden var ederken ve siz annelerinizin karınlarında cenin halinde iken sizleri en iyi bilen O’dur. O halde kendinizi temize çıkarmayın. O, sakınanı çok iyi bilir.”¹⁷⁷⁰

6603. İmam Sadık (a.s),
Allah-u Teala’nın, “Size yasak edilen büyük günahlardan kaçınırsanız...” ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: “Büyük günahlar, aziz ve celil olan Allah’ın işleyene ateşi farz kıldığı günahlardır.”¹⁷⁷¹

6604. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Büyük günahlar yedi tanedir: Bilerek mümini katletmek,

¹⁷⁶⁷ Mekarim’ul-Ahlak, 2/367/2661

¹⁷⁶⁸ el-Bihar, 77/167/6

¹⁷⁶⁹ Nisa suresi, 31. ayet

¹⁷⁷⁰ Necm suresi, 32. ayet

¹⁷⁷¹ el-Kafi, 2/276/1

iffetli kadına iftirada bulunmak, düşmanla cihad meydanından kaçmak, hicretten sonra (beldesine) geri dönmek, zulüm üzere yetim malını yemek, apaçık delilden sonra faiz yemek ve Allah'ın hakkında ateşi farz kıldığı her şey.”¹⁷⁷²

6605. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: “Aziz ve celil olan Allah’a, Resulüne ve vasilerine (onlara salat ve selam olsun) yalan isnad etmek, büyük günahlardandır.”¹⁷⁷³

6606. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: “İffetli kadınlara iftirada bulunmak büyük günahlardandır. Zira aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmaktadır: **“Onlar dünya ve ahirette lanetlendiler ve onlara büyük azap vardır.”**¹⁷⁷⁴

6607. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Büyük günahlar şunlardır: Allah’a şirk koşturmak, anne babaya saygısızlık etmek, bir cana kıymak ve bilerek yalan yere yemin etmek.”¹⁷⁷⁵

6608. İmam Bakır (a.s), kendisine büyük günahlar sorulunca şöyle buyurmuştur: “Allah'ın hakkında ateş vadettiği her şey.”¹⁷⁷⁶

6609. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Büyük günahlar dokuz tanedir. Onlardan en büyüğü ise aziz ve celil olan Allah’a şirk koşturmak. (Diğerleri ise:) Mümin insanı öldürmek, faiz yemek, yetim malı yemek, iffetli kadına iftirada bulunmak, cihad meydanından kaçmak, anne babaya saygısızlık etmek, Beyt’ul-Haram’ın

¹⁷⁷² a.g.e. s. 277/3

¹⁷⁷³ el-Bihar, 2/117/17

¹⁷⁷⁴ a.g.e. 79/9/9

¹⁷⁷⁵ Kenz’ul-Ummal, 7797

¹⁷⁷⁶ el-Bihar, 79/15/24; bak. Vesail’uş-Şia, 11/251, 46. Bölüm

hürmetini çiğnemek ve sihir. Her kim bu günahlardan temiz olarak Allah’la görüşürse duvarları altından olan cennette benimle birlikte olacaktır.”¹⁷⁷⁷

6610. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Büyük günahlar şunlardır: Allah’a şirk koşturmak, bir cana kıymak, yetim malı yemek, iffetli kadına iftirada bulunmak, cihad meydanlarından kaçmak, hicretten sonra (yurduna) geri dönmek, sihir, anne babaya saygısızlık etmek, faiz yemek, cemaatten ayrılmak ve ahdini bozmak.”¹⁷⁷⁸

6611. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: “Bir cana kıymak büyük günahlardandır. Nitekim aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz her kim

bir mümini bilerek katlederse cezası ebedi olarak cehennemde kalmaktır.”¹⁷⁷⁹

bak. el-Bihar, 79/2, 68. Bölüm, s. 204, 95. Bölüm

Kenz’ul Ummal, 3/540 ve s. 831.

1375. Bölüm Büyük Günahların En Büyüğü

6612. İmam Ali (a.s), büyük günahların en büyüğü sorulduğunda şöyle buyurmuştur: “Allah’ın hilesinden (azap ve mühletinden) güvende olduğuna inanmak, Allah’ın yardımından ümidini kesmek ve Allah’ın rahmetinden ümitsiz kalmak.”¹⁷⁸⁰

bak. el-Havf, 1146. Bölüm, 449. Konu, el-Kunut

¹⁷⁷⁷ el-Bihar, 77/170/7

¹⁷⁷⁸ Kenz’ul-Ummal, 4326

¹⁷⁷⁹ el-Bihar, 79/8/8

¹⁷⁸⁰ Kenz’ul-Ummal, 4325

1379. Bölüm Günahlarda İsrar Etmek

Kur'an:

“Onlar fena bir şey yaptıklarında veya kendilerine zulmettiklerinde Allah'ı anarlar, günahlarının bağışlanmasını dilerler. Günahları Allah'tan başka bağışlayan kim vardır? Onlar, yaptıklarında bile ısrar etmezler.”

¹⁷⁸¹

6613. *İmam Bakır (a.s), Allah-u Teala'nın “...ısrar etmezler” ayeti hakkında şöyle buyurmuştur:* “Günahlar hususunda ısrar etmek, kulun günah işlediği zaman bağışlanma dilememesi, tövbe düşüncesine kapılmamasıdır. Günahlarda ısrar

etmenin anlamı budur.”¹⁷⁸²

6614. *İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Günahlarda ısrar etmek, Allah'ın hilesinden (azabından) kendini güvende hissetmektir. Allah'ın hilesinden (azabından) sadece hüsrana uğrayan topluluk, kendini güvende hisseder.”¹⁷⁸³

6615. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Gözün donması (ağlamaması), kalbin katılaşması, rızık talebinde şiddetli ihtirasa kapılmak ve günahlar hususunda ısrar etmek, şekavetin ve mutsuzluğun alametlerindendir.”¹⁷⁸⁴

6616. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Dört şey kalbi öldürür: ... Günah üstüne günah işlemek.”¹⁷⁸⁵

6617. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:*

¹⁷⁸¹ Al-i İmran suresi, 135. ayet

¹⁷⁸² el-Bihar, 6/32/40

¹⁷⁸³ a.g.e. 78/209/86

¹⁷⁸⁴ el-Hisal, 243/96

¹⁷⁸⁵ a.g.e. s. 228/65

“İstiğfar ile büyük günah ve ısrarla birlikte küçük günah olmaz.”¹⁷⁸⁶

6618. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Allah nezdinde en büyük günah, günahkarın üzerinde ısrar ettiği günahdır.”¹⁷⁸⁷

6619. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Allah’ın kendisinden alacağı şiddetli intikamı bildiği halde günah işlemekte ısrar eden kimseye şaşarım.”¹⁷⁸⁸

bak. et-Tevbe, 459.
Bölüm,
el-İstiğfar, 3088.
Bölüm
el-Cihad(3), 594.
Bölüm

1377. Bölüm Günaha Sevinmek

6620. İmam Zeyn’ul-Abidin (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Günaha

sevinmekten sakın. Şüphesiz günaha sevinmek, günah işlemekten daha büyüktür.”¹⁷⁸⁹

6621. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Günaha sevinmek günah işlemekten daha çirkindir.”¹⁷⁹⁰

6622. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Kötülöklere sevinmekten daha büyük bir günah yoktur.”¹⁷⁹¹

6623. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Rezaletlere sevinen kimse kurtuluşa ermez.”¹⁷⁹²

6624. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Allah’a karşı günah işlemekten lezzet alan kimseyi Allah zilletle düşürür.”¹⁷⁹³

6625. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Günahın tatlılığını

¹⁷⁸⁶ el-Bihar, 73/355/62

¹⁷⁸⁷ Gurer’ul-Hikem, 3131

¹⁷⁸⁸ a.g.e. 6259

¹⁷⁸⁹ el-Bihar, 78/159/10

¹⁷⁹⁰ Gurer’ul-Hikem, 2045

¹⁷⁹¹ a.g.e. 10762

¹⁷⁹² a.g.e. 10705

¹⁷⁹³ a.g.e. 8823

azabın çetinliği
bozar.”¹⁷⁹⁴
*bak. 410. Konu, el-
Ferah*

1378. Bölüm Kalbin Bozulmasında Günahın Rolü

Kur'an:

**“Hayır, bilakis
onların kazandıkları
kalplerini paslandırıp
körelmiştir.”¹⁷⁹⁵**

6626. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Babam (a.s) şöyle
buyururlardı: “Günah
kadar hiç bir şey kalbi
bozmaz. Şüphesiz kalp,
günah işleyip, günahla
ısrar edince, sonunda
günah kendisine galebe
çalar ve kalbin altını
üstüne getirir.”¹⁷⁹⁶

6627. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “İnsan
günah işleyince
kalbinde siyah bir
nokta belirir. Eğer
tövbe ederse o nokta

silinir. Eğer yine günah
işlerse o siyah nokta
büyür. Sonunda tüm
kalbini kaplar. Artık
kurtuluş yüzünü
görmez.”¹⁷⁹⁷

6628. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Her
kulun kalbinde beyaz
bir nokta vardır. İnsan
günah işledikçe o
noktada siyah bir nokta
belirir. Eğer tövbe
ederse o siyahlık gider.
Eğer günahlara dalarsa
siyah nokta büyük.
Sonunda tüm beyazlığı
kaplar. Beyazlığı
kaplayınca, artık
günahkar insan hayır ve
salah yüzünü görmez.
Aziz ve celil olan Allah
nitekim şöyle
buyurmuştur: **“Hayır!
bilakis onların
kazandıkları
kalplerini paslandırıp
köreltmıştır.”¹⁷⁹⁸**

6629. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Gözler sadece kalp

¹⁷⁹⁴ a.g.e. 4884

¹⁷⁹⁵ Mutaaffın suresi, 14. ayet

¹⁷⁹⁶ el-Kafî, 2/268/1

¹⁷⁹⁷ el-Bihar, 73/327/10

¹⁷⁹⁸ el-Kafî, 2/273/20

katılaştığı için kurur ve kalp de sadece günahlar sebebiyle katılaşıır.”¹⁷⁹⁹

bak. el-Kalb, 3404.

Bölüm

1379. Bölüm Günahların Nimetin Yok Oluşundaki Rolü

6630. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Allah bir kula nimet verince, sadece o nimetin ortadan kalkmasına kendisini müstahak kılan bir günah işlemedikçe kendisinden o nimeti almaz.”¹⁸⁰⁰

6631. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Nimet ve hayatın güzelliği sadece işledikleri günahlarla ortadan kalkmıştır. Şüphesiz Allah kullarına zulmedici değildir.”¹⁸⁰¹

6632. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:

“Şüphesiz kul günah işleyince gece namazından mahrum kalır. Kötü işin insan üzerindeki etkisinin hızı, bıçağın ete girişindeki hızından daha süratlidir.”¹⁸⁰²

6633. Resulullah (s.a.a)

şöyle buyurmuştur: “Günahlardan sakının. Şüphesiz günahlar hayırları yok eder. Şüphesiz kul, günah işleyince, o günah sebebiyle öğrenmiş olduğu ilmini unuttur.”¹⁸⁰³

bak. en-Ni'met, 3907.

Bölüm

1380. Bölüm Günahların Belaların İnişindeki Rolü

Kur'an:

“Başınıza gelen herhangi bir musibet ellerinizle işlediklerinizden

¹⁷⁹⁹ İlel'uş-Şerayi', 81/1

¹⁸⁰⁰ el-Bihar, 73/339/21

¹⁸⁰¹ el-Hisal, 624/10

¹⁸⁰² el-Kafi, 2/272/16

¹⁸⁰³ el-Bihar, 73/377/14

ötürüdür. O, yine de
çoğunu affeder.”¹⁸⁰⁴

6634. *İmam Sadık (a.s)*

şöyle buyurmuştur:

“Günah olmadıkça
(ateş veya hastalık
sebebiyle) hiç bir
damar atmaz, hiç bir
ayak taşa çarpmaz, hiç
bir baş ağrısı veya
hastalık ortaya çıkmaz.
Nitekim aziz ve celil
olan Allah kitabında
şöyle buyurmuştur:
“**Başınıza gelen
herhangi bir
musibet...**” Allah’ın
bağışladığı günah,
Allah’ın sorguladığı
günahdan daha
çoktur.”¹⁸⁰⁵

6635. *İmam Ali (a.s)*

şöyle buyurmuştur:

“Günahlardan sakının.
Zira günah olmadıkça
hiç bir bela inmez ve
hiç bir rızık azalmaz.
Hatta sıyrık almak,
ayağı takılıp düşmek ve
musibete uğramak bile.
Nitekim aziz ve celil
olan Allah şöyle

buyurmuştur:

“**Başınıza gelen
herhangi bir
musibet...**”¹⁸⁰⁶

6636. *İmam Ali (a.s)*

şöyle buyurmuştur:

“Bazen Allah müminin
cisim, mal, çocuk veya
eşine bir bela indirir.”
İmam sonra şu ayeti
okudu: “**Başınıza
gelen herhangi bir
musibet**” Üç defa
ellerini birleştirerek,
her defasında şöyle
buyurdu: “**Allah bir
çok günahları
affeder.**”¹⁸⁰⁷

6637. *Resulullah (s.a.a)*

şöyle buyurmuştur:

“Ellerinizle önceden
gönderdikleriniz
olmadıkça hiç bir
damar atmaz ve hiç bir
ayak sürçmez. Allah’ın
affettiği günahlar ise
daha çoktur.”¹⁸⁰⁸

6638. *İmam Sadık (a.s)*

şöyle buyurmuştur:

“Şüphesiz mümin
günah işler ve böylece

¹⁸⁰⁴ Şura suresi, 30. ayet

¹⁸⁰⁵ el-Kafi, 2/269/3

¹⁸⁰⁶ el-Bihar, 73/350/47

¹⁸⁰⁷ Tuheful-Ukul, 214

¹⁸⁰⁸ el-Bihar, 81/194/52

rızıktan mahrum
olur.”¹⁸⁰⁹

6639. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz kul günah
işler ve bu sebeple
elinden rızkı alınır.”¹⁸¹⁰

6640. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Günahlardan
uzaklaşın. Zira kulun
rızkı, günah sebebiyle
alıkonur.”¹⁸¹¹

6641. İmam Rıza (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Kullar önceden
yapmadıkları yeni bir
günaha bulaştığında
Allah da onlara
önceden indirmedığı
belayı indirir.”¹⁸¹²

6642. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Günah sebebiyle
ölenler, eceliyle
ölenlerden daha
çoktur.”¹⁸¹³

bak. el-Bela, 399.
Bölüm
el-Ceza, 506. Bölüm

1381. Bölüm Karada ve Denizde Günahların Etkisi

Kur'an:

“İnsanların

**elleriyle işledikleri
yüzünden karada ve
denizde fesâd çıkar;
Allah da belki
dönerler diye
yaptıklarının bir
kısımını böylece
kendilerine tattırır.”**

¹⁸¹⁴

6643. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Hiç
bir yıl bir öncekinden
daha az yağışlı değildir.
Aziz ve celil olan Allah
yağmuru istediği yere
yağdırır, insanlar günah
işleyince, aziz ve celil
olan Allah kendilerine
taktir ettiği yağmuru
onlardan alıkoyar.”¹⁸¹⁵

bak. el- Fesad, 3201.
Bölüm
el-Halîk, 1096.
Bölüm

¹⁸⁰⁹ a.g.e. 73/349/41

¹⁸¹⁰ el-Kafî, 2/270/8

¹⁸¹¹ el-Hisal, 620/10

¹⁸¹² el-Kafî, 2/275/29

¹⁸¹³ Emali’et-Tusi, 701/1498

¹⁸¹⁴ Rum suresi, 41. ayet

¹⁸¹⁵ el-Bihar, 73/329/12

1382. Bölüm Günahın Günahı Olmayanlar Üzerindeki Etkisi

6644. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Günah, günahı olmayan kimse için de uğursuzdur. Zira eğer günahkara muhalefet ederse belaya uğrar. Eğer onun gıybetini ederse günahkar olur. Eğer günaha razı olursa o zaman da ortak olur.”¹⁸¹⁶

bak. el- Fesad, 3201, 3202. Bölümler

1383. Bölüm Özel Etkileri Olan Günahlar

6645. *İmam Rıza (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Yöneticiler yalan söyleyince yağmur kesilir. Sultan zulmedince devlet

itibarını kaybeder, zekat verilmezse hayvanlar ölür.”¹⁸¹⁷

6646. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Nimetleri değiştiren günah zorbalık ve isyandır. Pişmanlık getiren günah cinayettir. İntikama sebep olan günah zulümdür. Perdeyi yırtan günah şarap içmektir. Rızkı alıkoyan günah zinadır. Ölümü hızlandıran günah sıla-i rahimi terk etmektir. Duaya engel olup havayı karartan günah anne babaya eziyettir.”¹⁸¹⁸

6647. *İmam Zeyn’ul-Abidin (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Duanın icabetine engel olan günahlar kötü niyetlilik, iç pisliği, kardeşlere ikiyeüzüzlü davranmak, dostunun isteğini yerine getirmemek, vakitleri geçene kadar farz namazları

¹⁸¹⁶ Firdevs, 2/249/3169

¹⁸¹⁷ Emali’el-Mufid, 310/2

¹⁸¹⁸ el-Bihar, 73/374/11

ertelemek, iyilik ve sadakayla aziz ve celil olan Allah’a yakınlaşmayı terk etmek, kırıncı olmak ve çirkin sözler kullanmak.”¹⁸¹⁹

bak. ed- Dua, 1198.

Bölüm

6648. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Göğün yağmurunu alıkoyan günahlar hakimlerin hüküm vermedeki zulmü, yalancı tanıklık ve tanıklığı gizlemektir.”¹⁸²⁰

Bak, el-Mal, 3765.

Bölüm

1384. Bölüm Cezayı Hızlandırın Günahlar

6649. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Üç şeyin cezası bu dünyada görülür ve ahirete ertelenmez: Anne babaya eziyet,

insanlara karşı zorbalık ve iyiliğe küfranda bulunmak (nankörlük).”¹⁸²¹

6650. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Dört kimsenin cezası çok hızlı ulaşır: Senin iyilik ettiğin ama onun sana kötülük ettiği kimsenin, senin zulmetmediğin ama onun sana zulmettiği kimsenin, sözleştiğinizde senin sözüne bağlı kaldığın ama onun vefasızlık ettiği kimsenin, senin yakın ilişkiler kurduğun ama onun ilişkileri kestiği kimsenin.”¹⁸²²

6651. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Müminlerin Emiri’nin (a.s) kitabında şöyle yer almıştır: Üç günahın sahibi cezasını bu dünyada görmedikçe ölmez: Zulüm, akrabalık bağını kesmek ve yalan yemin.”¹⁸²³

¹⁸¹⁹ Mean’il-Ahbar, 271/2

¹⁸²⁰ Nur’us-Sakaleyn, 5/597/24

¹⁸²¹ Emali’el-Mufid, 237/1

¹⁸²² el-Hisal, 230/71

¹⁸²³ Emali’el-Mufid, 98/8

6652. *İmam Ali (a.s)*
bir hutbesinde şöyle
buyurmuştur: “Ölümü
hızlandıran günahıtan
Allah’a sığınırım.”
Abdullah b. Kevva
Yeşkuri kalkarak, “Ey
Müminlerin Emiri!
Günahlar ölümü
hızlandırır mı?” diye
sordu. İmam şöyle
buyurdu: “Eyvahlar
olsun sana! Evet, sıla-i
rahimi terk etmek
(ölümü) hızlandırır.”¹⁸²⁴

6653. *İmam Ali (a.s)*,
kendisine, “hangi günahın
cezası sahibine daha çabuk
ulaşır” diye sorulunca şöyle
buyurmuştur: “Allah’tan
başka dostu olmayana
zulmetmek, nimete
şükretmekte kusur
etmek ve zulüm
niyetiyle fakire
uzanmak.”¹⁸²⁵

6654. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Cezası en çabuk
ulaşan günah sana
zulmetmeyene
zulmetmendir.”¹⁸²⁶

bak. el-Bihar,
73/366, 138. Bölüm

1385. Bölüm Günahların Devası

6655. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Her
hastalığın bir ilacı
vardır. Günahın ilacı
ise istiğfardır.”¹⁸²⁷

6656. *Ammar b. Yasir*
şöyle diyor: “Kufe
şehrinde yürürken
Müminlerin Emiri’nin
(a.s) oturduğunu
gördüm ki, bir grup
insan etrafında
toplanmış o da herkese
ıslah olacağı şeyi
bildiriyor. Ben şöyle
arzettim: “Ey
Müminlerin Emiri!
Günahlar için de
nezdinde bir ilaç var
mıdır?” Bana şöyle
buyurdu: “Evet! Otur!”
Ben insanlar
dağılıncaya kadar diz
üstü oturdum. Sonra
İmam bana bakarak

¹⁸²⁴ el-Bihar, 74/137/107

¹⁸²⁵ el- İhtisas, 234

¹⁸²⁶ Gurer’ul-Hikem, 3146

¹⁸²⁷ Mustedrek’ul-Vesail, 5/316/5972

şöyle buyurdu: “Sana söylediğim ilaçları al.” Ben, “Buyrun ey Müminlerin Emiri!” dedim. O şöyle buyurdu: “Fakirlik yaprağı, sabır kökü, gizleme helilesi¹⁸²⁸ (bitkisi), hoşnutluk belası, fıkrî çimen mantarı ve hüznler sukmunyasını¹⁸²⁹ göz yaşıyla karıştır, endişe kazanında kaynat korku ateşinin üzerine koy. Sonra uykusuzluk süzgeçinden geçir ve yandıgın bir halde iç. Ey hasta adam! Hastalığının devası işte budur.”¹⁸³⁰

1386. Bölüm Allah’ın Günahkarın Günahını Örtmesi

6657. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Allah Tebarek ve Teala mümin kulu için kırk kalkan takdir etmiştir.

Bir günah işledikçe bir kalkanı kenara çekilir. Mümin kardeşinde bir ayıp görüp onu kınayınca diğer kalkanlar kenara çekilir ve korumasız kalır. Böylece göklerde meleklerin dilinde ve yeryüzünde insanların dilinde rüsva olur.”¹⁸³¹

6658. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Her kulun kırk büyük günah işleyinceye kadar kırk kalkanı vardır. Kırk büyük günah işleyince o kalkanlar başından kenara çekilir.”¹⁸³²

6659. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Mümin yetmiş iki perdenin arkasındadır. Bir günah işleyince bir perde yırtılır. Eğer tövbe ederse Allah o perdeyi yedi perdeyle birlikte kendisine geri çevirir.”¹⁸³³

¹⁸²⁸ Guzel kokan bitki taneleri

¹⁸²⁹ İshal edici bir bitki özüdür.

¹⁸³⁰ a.g.e. 12/171/13803

¹⁸³¹ el-Bihar, 73/361/87

¹⁸³² İlel’uş-Şerayî, 532/1

¹⁸³³ Nevadir’ur-Ravendi, 6

6660. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Bu yüce ve güçlü olan Allah ne de kerimdir! Zayıflıktan boyun eğdiğin halde seni Allah’a isyana cüret ettiren nedir! Oysa sen, Allah’ın perdesinin altında kalıyor, lütfünün genişliğinde yeryüzünde gezip-tozuyorsun ve O, seni lütfünden mahrum bırakmadı, üzerindeki mağfiret perdesini de yırtıp atmadı. Aksine senin için yarattığı nimeti, senden alıkoyduğu kötülüğü veya sendn çevirdiği belayı farketdiğinde, O’nun sana olan lütfünü göreceksin! Bir de Allah’a itaat etmiş olsaydın ne olacağını düşün!”¹⁸³⁴

bak. et-Terbe, 466. Bölüm

1387. Bölüm Günahların Keffareleri

1-Dünyevi Ceza

6661. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Allah bir kulun hayrını dileyince onu bu dünyada cezalandırır. Bir kulun kötülüğünü dileyince günahlarını kıyamet günü cezalandırmak için (cezasız) tutar.”¹⁸³⁵

6662. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Mümin bir günah işleyince günahlar sebebiyle fakirliğe düşer olur. Eğer o günahı temizlemezse hastalığa mübtela olur. Eğer o da günahlarını temizlemezse hakim gücün takip korkusuna düşer olur. Eğer o da günahlarını temizlemezse ölüm anında çok zor can verir. Sonunda kendisiyle sorgulanacağı bir günahı olmaksızın

¹⁸³⁴ Nehc’ul-Belağa, 223. hutbe

¹⁸³⁵ el-Bihar, 81/177/18

Allah ile görüşür ve cennete götürülmesi emredilir.”¹⁸³⁶

6663. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Şialarımızın (Taraftarlarımızdan) bir i bizim nehyettiğimiz bir işi yapınca ölmeden önce malına, çocuğuna veya kendisine bir bela iner ve bu sebeple günahları temizlenir, aziz ve celil olan Allah’ı günahsız bir halde karşılar. Eğer günahlarından bir şey kalmışsa ölüm anında çok zor can verir.”¹⁸³⁷

6664. Resulullah (s.a.a)
Cebrail’den ve Cebrail de Allah’tan şöyle buyurduğunu nakletmiştir:
“Ey Muhammed! Sen, Ali ve büyük günah işleyen kimseler dışındaki siz ikinizin Şiaları cennete girmedikçe diğer peygamberlerin cennete girişini yasakladım. Büyük

günah işleyince melekler müjde ve sevinçle kendisini karşılayıncaya dek malıyla veya bir sultan korkusuyla onu belaya düşürürüm. Ben ona gazap etmem. Bu (belalar da) işlediği günahlar sebebiyledir.”¹⁸³⁸

6665. İmam Rıza (a.s), Allah-u Teala’nın, “O gün hiç bir cin ve insanın günahı sorulmaz” ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: “Her kim hakka inanır, günah işler ve tövbe etmeden dünyadan göçerse berzahta o gün ah sebebiyle azap görür ve kıyamet gününe ise sorgulanacağı bir günahı olmaksızın gelir.”¹⁸³⁹

el-Kabr, 3266. Bölüm

6666. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Mümin erkek ve kadınlar Allah’ı

¹⁸³⁶ a.g.e. s. 199/56

¹⁸³⁷ el-Hisal, 635/10

¹⁸³⁸ el-Bihar, 68/145/92

¹⁸³⁹ Nur’us-Sakaleyn, 5/195/42

günahsız olarak karşılayıncaya kadar sürekli can, mal ve çocukları hususunda belaya düşerdir.”¹⁸⁴⁰

Bak. el-Bela 404. Bölüm

2-Hastalıklar

6667. İmam Rıza (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Hastalık mümin için temizleyici ve rahmettir. Kafir için ise azap ve lanettir. Mümin günahlarından tümüyle temizleninceye kadar sürekli hastalıklarla birlikte dir.”¹⁸⁴¹

6668. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Hastalık günahları temizler.”¹⁸⁴²

6669. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Allah bir kulunu derde mübtela edince hastalığı ölçüsünce günahlarını temizler.”¹⁸⁴³

6670. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Dert

çekildiği anlar günah anlarını siler.”¹⁸⁴⁴

6671. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Bir gece ateşler içinde yanmak, bir yıllık günaha kefareti sayılır.”¹⁸⁴⁵

6672. İmam Rıza (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Demirci körüğü, demirin pisliklerini giderdiği gibi şüphesiz hastalık da bedeni günahlardan temizler.”¹⁸⁴⁶

6673. İmam Ali b. Hüseyin (a.s) bir hastanın iyileştiğini görünce ona şöyle buyurdu: “Günahlardan temizlenişini tebrik ediyorum. Güzel amele yeniden başla.”¹⁸⁴⁷

6674. İmam Ali (a.s)
çocukların hastalığı hakkında şöyle buyurmuştur: “Anne ve babanın günahlarının kefaretidir.”¹⁸⁴⁸

¹⁸⁴⁰ el-Bihar, 67/236/54

¹⁸⁴¹ Seva’ul-A’mal, 229/1

¹⁸⁴² el-Bihar, 67/244/83

¹⁸⁴³ Deaim’ul-İslam, 1/218

¹⁸⁴⁴ el-Bihar, 67/244/83

¹⁸⁴⁵ a.g.e. 81/186/39

¹⁸⁴⁶ a.g.e. s. 197/54

¹⁸⁴⁷ a.g.e. 81/186/41

¹⁸⁴⁸ a.g.e. h. 40

6675. Resulullah (s.a.a), kendisine, “hangi şey benden günahları temizler” diye soran birisine şöyle buyurmuştur:

“Gözyaşları, tevazu ve hastalıklar.”¹⁸⁴⁹

6676. “Münezzeh olan Allah şöyle buyurmuştur:

“Bana itaat edenler misafirlerimdir. Bana şükredenlerin nimetleri arttırılır. Beni zikredenler,

nimetlerimden istifade ederler. Bana karşı günah işleyenleri rahmetimden ümitsiz kılmam. Eğer tövbe ederlerse ben onların sevgilisiyim. Eğer beni çağırırlarsa onlara icabet ederim. Eğer hasta olurlarsa onların doktoru olurum. Günah ve ayıplardan temizlenmeleri için onları sıkıntılar ve musibetlerle tedavi ederim.”¹⁸⁵⁰

3-Hüzünler

6677. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:
“Müminin günahı çoğalır ve günahlarına kefaret olacak ameli de olmazsa Allah onu hüzne mübtela eder ve bu sebeple günahlarını siler.”¹⁸⁵¹

6678. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz hüzünler müslümanın günahlarını siler.”¹⁸⁵²

6679. İmam Rıza (a.s) şöyle buyurmuştur:
“Şialarımızdan biri bir günah veya kötülük işleyince gece bir hüzne kapılır. Bu hüzün kötülük ve günahını döker. O halde kalem günahlarını nasıl yazsın?”¹⁸⁵³

6680. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:
“Günahlar arasında hiç bir namaz ve orucun örtemediği günahlar vardır.” Kendisine, “Ey Allah’ın Resülü! O

¹⁸⁴⁹ Kenz’ul-Ummal, 44154

¹⁸⁵⁰ el-Bihar, 77/42/10

¹⁸⁵¹ ed- Ed- Da’vat li’r Ravendi, 120/288

¹⁸⁵² a.g.e. h. 285

¹⁸⁵³ el-Bihar, 68/146/94

halde o günahı hangi şey örter?” diye sorulunca şöyle buyurmuştur:

“Geçimini temin etmekte hüznülere kapılmak.”¹⁸⁵⁴

6681. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Allah mümine çatan sıkıntı, dert, hüzn, hatta endişeyi, onun günahlarına kefaret kılar.”¹⁸⁵⁵

6682. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Hüzn anları kefaret anlarıdır. Mümin günahlardan temizleninceye kadar sürekli hüzn içindedir.”¹⁸⁵⁶

6683. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: “Mümin, korkunç bir rüya gördüğünde bu sebeple günahları bağışlanır. Bedenine bir zarar geldiğinde o sebeple günahları bağışlanır.”¹⁸⁵⁷

6684. Resulullah (s.a.a), “Arzularınıza göre değildir... Her kim kötülük ederse cezasını görür” ayeti indiğinde kendisine “Belleri büken ayet indi!” diyen birisine şöyle buyurdu: “Hayır, öyle değildir. Sen hiç üzülmez misin, hiç hasta olmaz mısın, hiç zorluk ve sıkıntıya düşmez misin?” O şahıs, “Tabi ki” deyince şöyle buyurdu: “İşte bunlar ceza sayılan şeylerdir.”¹⁸⁵⁸

bak. el-Bela, 404.

Bölüm

4-İyilikler

Kur'an:

“Gündüzün iki ucunda ve gecenin gündüze yakın zamanlarında namaz kıl. Doğrusu iyilikler kötülükleri giderir. Bu, öğüt kabul edenlere bir öğüttür.”¹⁸⁵⁹

“Bu, Allah'ın size indirmiş olduğu

¹⁸⁵⁴ ed- Dea'vat li'r Ravendi, 54/141

¹⁸⁵⁵ Tuheful-Ukul, 38

¹⁸⁵⁶ el-Bihar, 67/244/83

¹⁸⁵⁷ Emali'el-Seduk, 404/12

¹⁸⁵⁸ el-Bihar 81/192/49

¹⁸⁵⁹ Hud suresi, 114. ayet

buyruğudur. Kim Allah'ın buyruğuna karşı gelmekten sakınırsa, O, onun kötülüklerini örter, ecrini büyültür.¹⁸⁶⁰

6685. İmam Bakır (a.s) veya İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: “Ali (a.s) halka yönelerek şöyle buyurdu: “Size göre Allah’ın kitabında hangi ayet daha ümit vericidir.” Bazısı dedi ki: “**Allah kendine şirk koşmayı bağışlamaz. Ondan başkasını dilediğine bağışlar.**” İmam şöyle buyurdu: “Güzeldir ama bu ayet değildir” İnsanlar artık görüş belirtmekten vaz geçti. İmam şöyle buyurdu: “Ey Müslüman topluluğu! Neden konuşmuyorsunuz?” Onlar, “Allah’a andolsun ki söyleyecek bir şeyimiz yok” deyince İmam şöyle buyurdu: “Allah

Resulü’nün (s.a.a) şöyle buyurduğunu işittim: “Allah’ın kitabında en ümit verici ayet şu ayettir: “**Gündüzün iki ucunda ve gecenin gündüze yakın zamanlarında namaz kıl. Doğrusu iyilikler kötülükleri giderir.**”¹⁸⁶¹

6686. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Bir kötülük yapınca bir iyilik de yap ki o kötülüğü yok etsin.”¹⁸⁶²

6687. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Allah-u Teala her iyilikle bir kötülüğü giderir. Aziz ve celil olan Allah şöyle buyurmuştur: “**Şüphesiz iyilikler kötülükleri giderir.**”¹⁸⁶³

6688. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Sizlere ilahi takvayı vasiyet ediyorum. İlahi takva vesilesiyle günahlarınızı

¹⁸⁶⁰ Talak suresi, 5. ayet

¹⁸⁶¹ el-Bihar, 82/220/41

¹⁸⁶² Emali’et-Tusi, 186/312

¹⁸⁶³ Nur’us-Sakaleyn, 2/402/238

temizleyin ve hastalıklarınızı tedavi edin.”¹⁸⁶⁴

bak. el-Hesene, 859.

Bölüm

es-Salat, 2272, 2314.

Bölümler

5-Güzel Ahlak

6689. İmam Sadık (a.s)

şöyle buyurmuştur:

“Şüphesiz güzel ahlak, güneşin buzu erittiği gibi günahları eritir. Kötü ahlak ise sirkenin balı bozduğu gibi ameli bozar.”¹⁸⁶⁵

6690. Resulullah (s.a.a)

şöyle buyurmuştur: “Şu dört şey kimde olursa baştan ayağa günaha boğulsa da Allah günahlarını iyiliğe çevirir: Doğruluk, haya, güzel ahlak ve şükür.”¹⁸⁶⁶

6-Mazlumların

İmdatına Yetişmek

6691. İmam Ali (a.s)

şöyle buyurmuştur:

“Mazlumların imdadına yetişmek ve

hüzünlü kimsenin hüznünü gidermek büyük günahların kefaretidendir.”¹⁸⁶⁷

6692. İmam Ali (a.s)

şöyle buyurmuştur:

“Mazlumların imdadına yetişmek ve hüzünlü kimsenin hüznünü gidermek büyük günahların kefaretidendir.”¹⁸⁶⁸

7-Meleklerin

Mağfîret Dilemesi

6693. İmam Sadık (a.s)

şöyle buyurmuştur:

“Şüphesiz zikri yüce Allah’ın, rüzgarın dökülmek üzere olan ağaç yapraklarını döktüğü gibi Şialarımızın sırtından günahları döken melekleri vardır. Nitekim Allah-u Teala şöyle buyurmuştur: “**Rablerini hamdıyla tesbih eder ve iman eden kimseler için mağfîret dilerler.**” Allah’a yemin olsun ki

¹⁸⁶⁴ Nehc’ul-Belağa, 191. hutbe

¹⁸⁶⁵ el-Bihar, 71/395/74

¹⁸⁶⁶ el-Kafi, 2/107/7

¹⁸⁶⁷ Nehc’ul-Belağa, 24. hikmet

¹⁸⁶⁸ el-Bihar, 78/67/5

onlar sizlerden başkası değildir.¹⁸⁶⁹

8-Çok Secde Etmek

6694. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: “Birisi Allah’ın Resulüne (s.a.a) gelerek şöyle dedi: “Ey Allah’ın Resulü (s.a.a)! Günahım çoğalmış ve amelim azalmıştır.” Allah’ın Resulü (s.a.a) ona şöyle buyurdu: “Çok secde et! Zira rüzgarın ağacın yapraklarını dökmesi gibi çok secde etmek de günahları döker.”¹⁸⁷⁰

9-Hac ve Umre

6695. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Bu umre o umreye kadar ikisi arasındaki günahların kefaretidir. Makbul olan haccın sevabı cennettir. Bazı günahlar sadece Arafat’ta bağışlanır.”¹⁸⁷¹

6696. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:

“Allah’a yakınlaşmanın en iyi vesilesi Allah’ın evini (hac ve umre) ziyaretinde

bulunmaktır. Bu ikisi fakirliği giderir ve günahları temizler.”¹⁸⁷²

bak. 696. Bölüm

10-Amel Defterini Hayırla Açmak ve Kapamak

6697. İmam Zeyn’ul-Abidin (a.s) şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz kula vekil kılınan melek amel deferine yazar. O halde amel defterinin başına ve sonuna hayır yazdırın ki arasındakiler sizlere bağışlansın.”¹⁸⁷³

11-Muhammed ve Ehl-i Beyt’ine Selam Göndermek

6698. İmam Rıza (a.s) şöyle buyurmuştur: “Her kim günahlarını temizleyecek bir iş yapamıyorsa Muhammed ve Ehl-i Beyt’ine salavat göndersin. Zira o

¹⁸⁶⁹ a.g.e. 59/196/61

¹⁸⁷⁰ Emali’el-Seduk, 404/11

¹⁸⁷¹ el-Bihar, 99/50/46

¹⁸⁷² Nehc’ul-Belağa, 110. hutbe

¹⁸⁷³ el-Bihar, 5/329/25

günahları kökten söküp
atar.”¹⁸⁷⁴

12-Ölüm

6699. *Resulullah (s.a.a)*

şöyle buyurmuştur:

“Ölüm müminin
günahlarına
kefarettir.”¹⁸⁷⁵

*bak. 462. Konu, el-
Keffaret*

el-Hudud, 744. Bölüm

eş-Şehadet (2), 2111.

Bölüm

el-Musafahat, 2257.

Bölüm

es-Salat, 2272. Bölüm

el- Gaybet, 3141.

Bölüm

1388. Bölüm Günahtan Korunma Sebepleri

6700. *İmam Ali (a.s)*

şöyle buyurmuştur: “Üç
şeye kim riayet ederse
taşlanmış şeytandan ve
her türlü beladan
güvende olur: “Kendisi
üzerinde hiç bir hakkı
olmayan yabancı bir

kadınla halvet
etmemek, sultanın
yanına gitmemek ve
bid’at ehline bidatinde
yardımcı olmamak”¹⁸⁷⁶

6701. *İmam Sadık (a.s)*

şöyle buyurmuştur:

“Şüphesiz sıla-i rahim
ve iyilikte bulunmak
hesap işini kolaylaştırır
ve insanı günahlardan
korur.”¹⁸⁷⁷

6702. *İmam Ali (a.s)*

şöyle buyurmuştur:

“Münezzeh olan Allah
insanları itaatine teşvik
etmeseydi, yine de
rahmetini ümit ederek
itaat edilmesi farz
olurdu. Allah
haramlardan
sakındırmamış olsaydı,
yine de akıllı insana
haramlardan kaçınması
farz olurdu.”¹⁸⁷⁸

6703. *İmam Ali (a.s)*

şöyle buyurmuştur:

“Lezzetlerin
kesilmesini ve kötü
sonuçlarının kalıcılığını
hatırlayın.”¹⁸⁷⁹

¹⁸⁷⁴ Emali’el-Seduk, 68/4

¹⁸⁷⁵ Emali’el-Mufid, 283/8

¹⁸⁷⁶ el-Bihar, 74/197/32

¹⁸⁷⁷ el-Kafi, 2/157/31

¹⁸⁷⁸ Gurer’ul-Hikem, 7594-7595

¹⁸⁷⁹ el-Bihar, 73/364/96

bak. el-İsmet, 2750.
Bölüm
ez-Zikr, 1340. Bölüm

1389. Bölüm Günahlara Batış Sebebi

6704. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Hırs,
kibir ve haset insanı
günaha düşmeye
çağırır şeylerdir; şer
(kötülük) ise tüm
çirkinlikleri
toplayandır.”¹⁸⁸⁰

6705. *İmam Ali (a.s),*
Nehrevan savaşında
öldürülen Hariciler’e
rastladığında şöyle
buyurdu: “Haliniz kötü
olsun! Şüphesiz sizi
aldatan, sizi zarara
uğrattı.” *“Ey Müminlerin*
Emiri! Onları kim
aldattı?” diye
sorulduğunda da şöyle
buyurdu: “Saptırıcı
şeytan ve kötülüğü
emreden nefisleri
onları ümitlerle aldattı,
onlara isyan yollarını

açtı, üstün geleceklerini
vaadederek onları ateşe
düşürdü.”¹⁸⁸¹

*bak. 386. Konu, “el-
Gurur”*

1390. Bölüm Günah (Çeşitli)

6706. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Her
kim haram işten yüz
çevirirse Allah onun
yerine kendisine
sevindirici bir ibadet
bağışlar”¹⁸⁸²

6707. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Ardından iki rekat
namaz kılmak ve
Allah’tan afiyet
(bağışlanma) dilemek
fırsatı verilen günah,
beni üzmez.”¹⁸⁸³

6708. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Müminlerin Emiri
(a.s) şöyle
buyurmuştur: “Çirkin
işler yapınca, sırtıma.
Günah işleyen kimse
gafil avlanmaktan

¹⁸⁸⁰ Nehc’ul-Belağa, 371. hikmet

¹⁸⁸¹ a.g.e. 323. hikmet

¹⁸⁸² el-Bihar, 77/121/20

¹⁸⁸³ Nehc’ul-Belağa, 299. hikmet

kendini güvende
görmemelidir.”¹⁸⁸⁴

¹⁸⁸⁴ el-Bihar, 73/317/4

Ra harfi

Konular

- ✓ er-Riaset (Riyaset- Başkanlık)
- ✓ er-Ruya (Rüya)
- ✓ er-Riya (Riya)
- ✓ er-Rey (1) (Görüş-Rey)
- ✓ er-Rey (2) (Görüş-Rey)
- ✓ er-Riba (Faiz)
- ✓ er-Rec'at (Yeniden Diriliş-Dönüş)
- ✓ er-Reca (Ümit)
- ✓ er-Rehm (Merhamet)
- ✓ er-Rehmet (Rahmet)
- ✓ er-Rahim (Sıla-i Rahim, Akrabalık)
- ✓ er-Ruhsat (Ruhsat-İzin)
- ✓ el-İrtidad (Dinden Dönmek)
- ✓ er-Rızk (Rızık)
- ✓ er-Rustak (Köy)
- ✓ er-Resul (Elçi)
- ✓ er-Rişvet (Rüşvet)
- ✓ er-Rıza' (Süt vermek)
- ✓ er-Rızak (1) (Razı olmak)
- ✓ er-Rızak (2) (Razı olmak)
- ✓ er-Rıfk (Yumuşaklık)
- ✓ el-Murakebe (Murakebe)
- ✓ Ramazan (Ramazan)
- ✓ er-Rimaye (Ok Atmak)
- ✓ er-Rehbaniyyet (Ruhbanlık)
- ✓ er-Rehn (Depozit)
- ✓ er-Ruh (Ruh)
- ✓ er-Rahet (Rahatlık)
- ✓ er-Riyazet (Riyazet)

172. Konu er-Riaset Riyaset Başkanlık

• *el-Bihar, 73/145, 124. Bölüm, Hub'ur-Riaset*

bak.

• 280. Konu, eş-Şöbret; 88. Konu, el-Cah, es-Suflet, 1833. Bölüm

1391. Bölüm Riyaseti Kınamak

6709. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Riyaset yokluk
sebebidir.”¹⁸⁸⁵

6710. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Kuyruk ol ve baş
olma.”¹⁸⁸⁶

6711. *İmam Bakır (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Baş
olmaya çalışma ki aksi
taktirde kuyruk
olursun.”¹⁸⁸⁷

6712. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah-u Teala Musa’ya
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ın da
kendisinden razı
olduğunu bilmedikçe
insanların kendisinden
hoşnut olduğu kimseye
gıpta etme. İnsanların
kendisine itaat ettiği
kimseye gıpta etme.
Zira insanların ona hak
dışında itaat etmesi ona

ve ona uyanlar için yok
oluştur.”¹⁸⁸⁸

6713. *Zebur’da şöyle yer
almıştır:* “Gerçek riyaset
mülk riyaseti değildir.
Şüphesiz riyaset ahiret
riyasetidir.”¹⁸⁸⁹
*bak. eş-Seref, 1984.
Bölüm; 9276. Hadis*

1392. Bölüm Din Üzerinde Riyaset Taleb Etmenin Tehlikesi

Kur’an:

“İşte bu ahiret
yurdudur. Onu
yeryüzünde
böbürlenmeyi ve
bozgunculuğu
istemeyen kimselere
veririz. Sonuç Allah’a
karşı gelmekten
sakınanlarıdır.”¹⁸⁹⁰

6714. *İmam Rıza (a.s),
birinin adını andıktan ve,
“o riyaset peşinde koşan
birisidir” dedikten sonra
şöyle buyurmuştur:* “Eğer
iki vahşi kurt çobansız

¹⁸⁸⁵ Gurur’ul-Hikem, 223

¹⁸⁸⁶ el-Bihar, 78/226/95

¹⁸⁸⁷ el-Kafi, 2/338/1

¹⁸⁸⁸ a.g.e. s. 135/21

¹⁸⁸⁹ el-Bihar, 14/47/34

¹⁸⁹⁰ Kasas suresi, 83. ayet

bir sürüye saldırırsa, makam peşinde koşan birisinin dinine verdiği zarardan daha az zarar verir.”¹⁸⁹¹

6715. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Mal ve makam sevgisinin müminin dinine verdiği zarar, biri önden, biri arkadan çobansız sürüye saldıran iki vahşi kurdun verdiği zarardan daha hızlıdır.”¹⁸⁹²

bak. el-Abiret, 33.
Bölüm

1393. Bölüm **Riyaset** **Sevgisinden** **Sakındırmak**

6716. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz sizlerin en kötüsü arkasından gidilmeyi seven kimsedir. Bu kimse mecburen yalan söyler

veya görüşünde aciz kalır.”¹⁸⁹³

6717. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Allah tebarek ve Teala’ya isyan edilen ilk şey şu altı haslettir: Dünya sevgisi, riyaset sevgisi, yemek sevgisi, kadın sevgisi, uyku sevgisi ve rahatlık sevgisi.”¹⁸⁹⁴

6718. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Alimlerin afeti riyaset sevgisidir.”¹⁸⁹⁵

6719. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Her kim halkın, karşısında kendisini ululayarak durmasını severse yeri cehennemdir.”¹⁸⁹⁶

6720. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Makam ve şöhret sevgisi (Allah’tan) korkan ve sakınan kalpte olmaz.”¹⁸⁹⁷

bak. Şerb-u Nebc’ul
Belâğ-i İbn-i Ebi’l Hadid
2/181

¹⁸⁹¹ el-Kafi, 2/297/1

¹⁸⁹² a.g.e. s. 315/3

¹⁸⁹³ a.g.e. s. 299/8

¹⁸⁹⁴ el-Hisal, 330/27

¹⁸⁹⁵ Gurur’ul-Hikem, 3930

¹⁸⁹⁶ Mekarim’ul-Ahlak, 1/66/70

¹⁸⁹⁷ el-Kafi, 2/69/7

1394. Bölüm Riyaset Taleb Edenin Helak Oluşu

6721. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Riyaset düşkününü
başkanlardan sakının.
Zira Allah’a yemin
olsun ki ayakkabılar
birinin arkasından ses
çıkarınca (halk peşi sıra
koşturunca) helak olur
ve (peşinden gidenleri
de) helak eder.”¹⁸⁹⁸

6722. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Riyaset taleb eden
kimse helak olur.”¹⁸⁹⁹

6723. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Riyaset isteyen kimse
helak olur.”¹⁹⁰⁰

*bak. el-Helak, 4019.
Bölüm*

1395. Bölüm Kınanmış Makam

Düşkünlüğü Hangisidir?

6724. *İmam Sadık (a.s),
Sufyan b. Halid’e şöyle
buyurmuştur:* “Ey
Sufyan! Riyasetten
sakın. Zira her kim
riyaset taleb ederse
helak olur.” Ben
(Süfyan b. Halid) şöyle
arzettim: “Fedan
olayım! O halde
hepimiz helak olduk.
Zira hepimiz ismimizin
anılmasını, halkın
kendisine yönelmesini
ve kendisinden istifade
edilmesini sever.”
İmam şöyle buyurdu:
“Doğru anlamadın,
riyaset taleb etmen,
gereksiz yere birini
bayrak etmen, söylediği
her şeyi onaylayan ve
insanları ona
çağırmandır.”¹⁹⁰¹

6725. *İmam Sadık (a.s),
Ebu Hamza Sumali’ye
şöyle buyurmuştur:*
“Riyasetten sakın,
şahsiyetlerin peşi sıra

¹⁸⁹⁸ a.g.e. s. 297/3

¹⁸⁹⁹ a.g.e.h. 2

¹⁹⁰⁰ a.g.e. s. 299/7

¹⁹⁰¹ Mean’il-Ahbar, 180/1

yürümekten kaçın.”
Ben (Hamza Sumalı)
şöyle arzettim: “Fedan
olayım, riyaseti bildim,
ama elimde olan
şeylerin (rivayetlerin)
üçte ikisini şahsiyetlerin
peşinden koştüğüm
için elde ettim.” İmam
şöyle buyurdu: “Doğru
anlamadın, maksadım,
birini delil olmaksızın
bayrak etmen ve
söylediği her şeyi
onaylamandır.”¹⁹⁰²

6726. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Her
kim haksız yere riyaset
peşinde koşarsa
insanların hak üzere
itaatinden mahrum
kalır.”¹⁹⁰³

1396. Bölüm Riyasetin Afeti

6727. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Riyasetin afeti
böbürlenmektir.”¹⁹⁰⁴

6728. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:

“İnsanları az bir günah
sebebiyle cezalandıran
kimse riyasete ihtiras
duymamalıdır.”¹⁹⁰⁵

6729. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Beş
şey dediğim gibidir:
Cimri kimse huzur
görmez, haset eden
kimse lezzet almaz,
padişahların vefası
olmaz, yalancı insanın
mürüvveti olmaz ve
aptal insan efendi/baş
olmaz.”¹⁹⁰⁶

*bak. 251. Konu, “es-
Siyaset”*
es-Seyyid, 1926.
Bölüm

1397. Bölüm Riyaset Araçları

6730. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Göğüs genişliği (sabır)
riyasetin aracıdır.”¹⁹⁰⁷

6731. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Cömert kimse
efendilik ve malı çok

¹⁹⁰² el-Kafi, 2/298/5

¹⁹⁰³ Tuheful-Ukul, 321

¹⁹⁰⁴ Gurer’ul-Hikem, 3950

¹⁹⁰⁵ el-Bihar, 75/272/2

¹⁹⁰⁶ el-Hisal, 271/10

¹⁹⁰⁷ Nehc’ul-Belağa, 176. hikmet

olan kimse ise reislik yapar.”¹⁹⁰⁸

6732. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Her kim dünya ve ahirette yücelmeyi severse dünyada yücelmeye düşman kesilmelidir.”¹⁹⁰⁹

6733. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Riyaseti aradım ve onu Allah’ın kullarının

hayrını dilemekte buldum.”¹⁹¹⁰

6734. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Her kim iyilik yaparsa riyasete layıktır.”¹⁹¹¹

6735. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Güzel şöhret gücün kalesidir”¹⁹¹²

bak. es-Seyyid, 1925. Bölüm

¹⁹⁰⁸ Tuhef’ul-Ukul, 96

¹⁹⁰⁹ Gurer’ul-Hikem, 8868

¹⁹¹⁰ Mustedrek’ul-Vesail,
12/173/13810

¹⁹¹¹ Gurer’ul-Hikem, 8014

¹⁹¹² a.g.e. 4810

173. Konu

er-Ruya

Rüya

• *el-Bihar*, 61/151, 44. Bölüm, *Hakikat'ur-Ruya ve Tabiriha*
• *Kenz'ul-Ummal*, 15/362, 514, *er-Ruy*

1398. Bölüm Rüya Müjdesi

Kur'an:

“Dünya hayatında da, ahirette de müjde onlaradır. Allah'ın sözlerinde hiç bir değişme yoktur. Bu büyük başarıdır.”¹⁹¹³

“Yusuf babasına: “Babacığım! “Rüyamda onbir yıldız, güneş ve ayın bana secde ettiklerini gördüm” demişti.”¹⁹¹⁴

“Mısır'da onu satın alan kimse karısına: “Ona güzel bak, belki bize faydası olur yahut da onu evlat ediniriz” dedi. Biz işte böylece Yusuf'u o yere yerleştirdik; ona, rüyaların nasıl yorumlanacağını öğrettik. Allah, işinde hakimdir, fakat insanların çoğu bunu bilmezler.”¹⁹¹⁵

bak. Yusuf, 37; İsrâ, 60; Saffat, 102, 105; Feth, 127; Mücadele, 10

6736. Resulullah (s.a.a), Allah-u Teala'nın “Müjde onlaradır”

ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: “Bu müminin gördüğü ve onunla dünyada müjdelendiği güzel rüyadır.”¹⁹¹⁶

6737. Resulullah (s.a.a) hakeza şöyle buyurmuştur: “Bu müminin gördüğü ve başkasının kendisi için gördüğü salih rüyadır.”¹⁹¹⁷

6738. Resulullah (s.a.a), Allah'ın “müjde onlaradır” ayetini soran Cabir'e şöyle buyurmuştur: “Şimdiye kadar hiç kimse onu bana sormamıştır. O (dünyada) müslümanın gördüğü veya başkasının kendisi için gördüğü salih rüyadır ve ahirette de cennettir.”¹⁹¹⁸

bak. ed- Dur'ul-Mensur, 4/ 374-378

¹⁹¹³ Yunus suresi, 64. ayet

¹⁹¹⁴ Yusuf suresi, 4

¹⁹¹⁵ Yusuf suresi 21. ayet

¹⁹¹⁶ el-Kafi, 8/90/60

¹⁹¹⁷ el-Bihar, 61/180/41

¹⁹¹⁸ Dur'ul-Mensur, 4/375

6739. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Nubuvvetten sadece müjdeleyiciler baki kalır.” Kendisine, “Müjdeleyiciler nedir?” diye sorulunca şöyle buyurmuştur: “Salih rüyadır.”¹⁹¹⁹

6740. İmam Rıza (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Allah’ın Resulü (s.a.a) sabah olunca ashabına şöyle buyuruyordu: “Müjdeleyicilerden bir haber var mıdır?” Peygamber salih rüyayı kastediyordu.”¹⁹²⁰

6741. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Salih rüya iki müjdeden biridir.”¹⁹²¹

1399. Bölüm Rüya ve Nübüvvet

6742. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Salih rüya mümin için bir

müjdedir ve nübüvvetin kırk altı parçasından biridir.”¹⁹²²

6743. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Salih rüya Allah’tan bir müjdedir ve o nübüvvetin parçalarından bir parçadır.”¹⁹²³

6744. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Salih rüya nübüvvetin yetmiş parçasından bir parçadır.”¹⁹²⁴

6745. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz müminin rüyası, nübüvvetin yetmiş parçasından bir parçadır.”¹⁹²⁵

6746. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Ahir zamanda müminin görüşü ve rüyası nübüvvetin yetmiş parçasından bir parçadır.”¹⁹²⁶

bak. Kenz’ul Ummal, 15/366-371

¹⁹¹⁹ el-Bihar, 61/177/39

¹⁹²⁰ el-Kafi, 8/90/59

¹⁹²¹ Gurer’ul-Hikem, 1610

¹⁹²² Dur’ul-Mensur, 4/374

¹⁹²³ a.g.e. s. 376

¹⁹²⁴ a.g.e. 4/377

¹⁹²⁵ el-Mumin, 35/71

¹⁹²⁶ el-Kafi, 8/90/58

1400. Bölüm Peygamberin (s.a.a) Çok Rüya Görmesi

6747. *Allah'ın Resulü (s.a.a) çok rüya görürdü. Gördüğü her rüya sabahın aydınlığı gibi aşikar olurdu.*¹⁹²⁷

6748. *Muhammed b. Ka'b ve Ayşe şöyle diyor: "Allah'ın Resulü'ne (s.a.a) vahyedilen ilk şey sadık rüyaydı. Allah'ın Resulü rüya görüyordu ve rüyası sabahın aydınlığı gibi aşikar idi."*¹⁹²⁸

1401. Bölüm Rüyanın Çeşitleri

6749. *İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Rüya üç çeşittir: "Allah tarafından mümine müjde olan korkunç rüya, şeytan tarafından olan rüya ve karmaşık rüya."*¹⁹²⁹

6750. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Rüya üç kısımdır: Allah tarafından bir müjde olan rüya, şeytanın vücuda getirdiği hüznü rüya ve insanın uykusunda gördüğü kendi kendisiyle konuşması."*¹⁹³⁰

6751. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Rüya üç kısımdır: Şeytanın hüznlendirmek için insanı korkuttuğu rüya, insanın rüyada gördüğü kendi kendisiyle konuşması ve nübuvvetin kırk altı parçasından biri olan rüya."*¹⁹³¹

6752. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Rüya üç kısımdır: Allah tarafından bir müjde, insanın kendi kendisiyle konuşması ve şeytanın korkutması."*¹⁹³²

¹⁹²⁷ el-Bihar, 61/182/45

¹⁹²⁸ Menakıb-i İbn-i Şehr-i Aşub, 1/44

¹⁹²⁹ el-Ka'fî, 8/90/61

¹⁹³⁰ el-Bihar, 61/191/58

¹⁹³¹ Dur'ul-Mensur, 4/378

¹⁹³² Kenz'ul-Ummal, 41385

1402. Bölüm Rüyanın Kökene

6753. *İmam Sadık (a.s), kendisine, ‘Fedan olayım! Doğru ve yalan rüyanın kökeni bir midir?’ diye soran Ebu Basir’e şöyle buyurmuştur:* “Evet doğrudur (şu farkla ki) yalan ve gerçek olmayan rüyayı insan, kovulmuş ve kötü şeytanın musallat olma zamanı olan gecenin başlangıcında görür. Bu tür rüyalar insanın hayal ettiği şeylerdir; yalan, gerçek dışı ve faydasızdır. Ama sadık rüya, meleklerin indiği gecenin üçte ikisi geçtikten sonra görülen rüyadır ve o seher vaktinden öncedir. Bu tür rüyalar, insan cünublu, temiz olmaksızın veya aziz ve celil olan Allah’ı hakkıyla zikretmeksizin uyumadığı takdirde

doğrudur ve gecikmeyle de olsa Allah’ın isteğiyle gerçekleşir.”¹⁹³³

6754. *İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Allah-u Teala ruhu yarattı ve ona nefis denenen bir sultanı hakim kıldı. O halde kul yatınca ruh bedeninden çıkar ve sultanı kalır. Bu esnada bir grup melek ve bir grup cin üzerinden geçer. Eğer sadık rüyalardan olursa, meleklerden kaynaklanmış ve eğer yalan rüyalardan olursa cinlerden kaynaklanmıştır.”¹⁹³⁴

6755. *İmam Bakır (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Kullar uyuyunca ruhları göğe yükselir. Ruhun gökte gördüğü gerçektir. Havada gördüğü ise karmaşık rüyalardır.”¹⁹³⁵

6756. *İmam Hüseyin’in (a.s) Kerbela’ya doğru çıktığı rivayette şöyle yer*

¹⁹³³ el-Kafi, 8/91/62

¹⁹³⁴ el-Bihar, 4/222/4

¹⁹³⁵ Emali’el-Seduk, 125/16

almıştır: “İmam Hüseyin (a.s) yoluna devam etti ve Uzeyb denilen yerde konakladı. Orada öğle vakti uyudu ve ağlar bir halde uykudan uyandı. Oğlu, “Babacığım, neden ağlıyorsun?” diye sorunca şöyle buyurdu: “Oğulcağızım! Bu rüyası yalan olmayan bir saattir. Rüya birisi yanıma geldi ve bana şöyle buyurdu: “Siz gitmekte acele ediyorsunuz ve ölüm sizleri cennete doğru götürmektedir.”¹⁹³⁶

1403. Bölüm Rüya Tabiri

6757. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Sizden birisi güzel rüya görünce onu tabir etsin ve başkalarına anlatsın. Eğer kötü rüya görürse onu tabir

etmesin ve hiç kimseye söylemesin.”¹⁹³⁷

6758. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Rüya tabir edilmediği müddetçe rüya gören insanın başı üzerinde uçan bir kuş gibidir. Tabir edilince başına konar. O halde rüyayı dostun ve görüş ehli kimse dışında hiç kimseye söyleme.”¹⁹³⁸

6759. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Rüyayı hasadet ve tecavüzden münezzeh olan mümin dışında kimseye söylememek gerekir.”¹⁹³⁹

6760. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Rüyayı alim veya hayır dileyen kimse dışında hiç kimseye söylememek gerekir.”¹⁹⁴⁰

1404. Bölüm Tatsız Rüyalar Görüldüğünde

¹⁹³⁶ a.g.e. 131/1

¹⁹³⁷ Kenz’ul-Ummal, 41392

¹⁹³⁸ a.g.e. 41390

¹⁹³⁹ el-Kafi, 8/336/530

¹⁹⁴⁰ Kenz’ul-Ummal, 41395

Yapılması Gerekenler

6761. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “İnsan rüyasında tatsız şey görürse yattığı tarafından diğer tarafına dönmeli ve şöyle demelidir: Şüphesiz gizlice fısıldamak, müminleri hüznlendirmek için şeytanın yaptığı bir iştir. Allah’ın izni olmaksızın müminlere hiç bir zarar veremez.” Daha sonra şöyle demelidir: “Gördüğüm kötü rüyadan ve taşlanmış şeytanın şerrinden Allah’ın mukarreb meleklerinin, mürsel peygamberlerin ve salih kullarının sığındığı kimseye sığınırım.”¹⁹⁴¹

bak. el-Bihar,
76/220/29, 43/90/14

1405. Bölüm Rüya (çeşitli)

6762. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Sizden birisi rüya görmediği için üzülmesin. Zira her kim ilimde derinleşirse ondan rüya kaldırılır.”¹⁹⁴²

6763. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Kul aziz ve celil olan Allah’a karşı günah işlemek istediğinde eğer Allah onun hayrını dilemişse, ona kendisiyle gınahtan sakınacağı korkunç bir rüya gösterir.”¹⁹⁴³

6764. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Zaman (kıyamet) yaklaşınca müminin rüyası yalan çıkmaz. Müminin rüyası en doğru rüya ve en doğru sözdür.”¹⁹⁴⁴

6765. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Rüya Allah’tandır. Karmaşık

¹⁹⁴¹ el-Kafi, 8/142/106

¹⁹⁴² Tuhef ul-Ukul, 50

¹⁹⁴³ el- İhtisas, 241

¹⁹⁴⁴ el-Bihar, 61/172/31

rüyalar ise
şeytandandır.”¹⁹⁴⁵

6766. İmam Askeri
(a.s) şöyle buyurmuştur:
“Çok yatan kimse
karmaşık rüyalar
görür.”¹⁹⁴⁶

6767. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Allah
Tebarek ve Teala’nın
dini rüyada
görölmekten daha
yücedir.”¹⁹⁴⁷

6768. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “En
hayırlılarınız akıl
sahipleridir.”
Kendisine, “Ey
Allah’ın Resülü! Akıl
sahipleri kimlerdir?”
diye sorulunca şöyle
buyurmuştur: “Doğru
rüya görenlerdir.”¹⁹⁴⁸

¹⁹⁴⁵ a.g.e. s. 591/58

¹⁹⁴⁶ Durret’ul-el-Bahire, 43

¹⁹⁴⁷ el-Bihar, 82/237/1

¹⁹⁴⁸ Cami’ul-Ehadis, 215

174. Konu

er-Riya

Riya

- *el-Bihar*, 72/265, 116. Bölüm, *er-Riya*
- *el-Bihar*, 72/323, 118. Bölüm, *es-Suma*
- *Vesail'uş-Şia*, 1/47, 11. Bölüm, *Tahrir'ur-Riya*
- *Kenz'ul-Ummal*, 3/468, 811, *er-Riya*

bak.

- 144. Konu, *el-İhlas*

• *el-İhlas*, 1041. Bölüm; *ed- Din*, 1323. Bölüm; *es-Serire*, 1789, 1790. Bölümler; *el-İlm*, 2865, 2866. Bölümler

1406. Bölüm Riyakarlığın Yenilmesi

Kur'an:

**“Yurtlarından
böbürlenerek,
insanlara gösteriş
yaparak çıkan ve
Allah yolundan men
edenler gibi olmayın.
Allah onların
işlediklerini her
yönüyle bilendir.”**¹⁹⁴⁹
*bak. Bakara suresi,
264. ayet Nisa suresi, 38,
142. ayetler; Maun suresi
6-7 ayetler.*

6769. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Her
kimin zahiri batınından
daha ağır olursa terazisi
hafif olur.”¹⁹⁵⁰

6770. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“İnsanın batınının
hasta ve zahirinin güzel
olması ne de
çirkindir.”¹⁹⁵¹

6771. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:

“Riyakarın, zahiri güzel
ve batını hastadır.”¹⁹⁵²

6772. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Ey
Ebuzer! Allah’tan
sakın! Kalbin kötü
olduğu halde insanlar
sana ikramda bulunsun
diye onlara Allah’tan
korktuğunu
göstermeye
çalışma.”¹⁹⁵³

6773. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Allahım! Zahirimin
insanların gözünde
güzel, batınının ise
senden gizlemeye
çalıştıklarımla çirkin
olmasından sana
sığınırım. Senin de
bildiğin şeyleri
koruyarak zahirimin
güzel, sana getireceğim
amellerimin ise çirkin
olmasından, böylece
halka yakın, senin
hoşnutluğuna uzak
düşmekten sana
sığınırım.”¹⁹⁵⁴

¹⁹⁴⁹ Enfal suresi, 47. ayet

¹⁹⁵⁰ Emali’el-Seduk, 398/8

¹⁹⁵¹ Gurur’ul-Hikem, 9661

¹⁹⁵² a.g.e. 1577

¹⁹⁵³ Mustedrek’ul-Vesail, 1/109/111

¹⁹⁵⁴ Nehc’ul-Belağa, 276. hikmet; Şerh-i
Nehc’ul-Belağa, 19/167/282, Riya
yerine risa vardır.

6774. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Ey
İbn-i Mes’ud! Kendin
ve Rabbin arasında
günahlar ve isyanlar
hususunda ısrar ettiğin
halde insanlara karşı
Allah’tan korktuğunu
huşu ve tevazu sahibi
olduğunu göstermeye
çalışma. Allah-u Teala
şöyle buyurmuştur:
“Allah gözlerin
hainliğini ve
gönüllerin
gizlediğini bilir.”¹⁹⁵⁵

1407. Bölüm Riyadan Sakındırmak

6775. *İmam Bakır (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Ey
zahirleri süslü ve güzel
olup susuz develer gibi
suyun etrafına diz
çökenler! Ne olmuş da
zahirinizi bayındır,
kalplerinizi ise virane
görüyorum. Allah’a
yemin olsun ki
görüreceğiniz ve

kendisine doğru
gittiğiniz şeyi görmüş
olsaydınız şüphesiz
şöyle derdiniz: **“Keşke
dünyaya tekrar
döndürülseydik,
Rabbimiz'in
ayetlerini
yalanlamasaydık ve
iman edenlerden
olsaydık”**¹⁹⁵⁶

6776. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Dünyayı dini ile elde
eden, yumuşak dili
sebebiyle insanlar
nezdinde koyun
postuna bürünen
kimselelere eyvahlar
olsun! Onların sözü
baldan daha tatlı,
kalpleri ise kurdun
kalbidir. Allah-u Teala
şöyle buyurmuştur:
“Benimle
(rahmetimle) mi
aldanıyorsunuz?”¹⁹⁵⁷

6777. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Bir
kısmı da dünyayı ahiret
ameliyle (ibadet ve kul-
luğunu gösteriş

¹⁹⁵⁵ Mekarim’ul-Ahlak, 2/360

¹⁹⁵⁶ Tuhef’ul-Ukul, 292

¹⁹⁵⁷ A’lam’ud-Din, 295

yaparak) ister ve ahireti ise asla dünya ameliyle (gerçek ibadet, zühd ve takvayla) talep etmez. Kendisini mütevazî gösterir, adımlarını (zararsız insanlar gibi) birbirine yakın atar, (ibadet için) eteğini toplar, kendisini emin/güvenilir kılmak için süsler. Allah-u Teala'nın örtüsünü de günahlara bir vesile kılar.”¹⁹⁵⁸

6778. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“İnsanlardan Allah-u Teala'nın en çok nefret ettiği kimse, elbisesi amelinden daha hayırlı olan veya elbisesi Peygamberlerin elbisesi olduğu halde ameli zorbaların ameli olan kimsedir.”¹⁹⁵⁹

6779. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Kıyamet günü insanların en şiddetli azap göreni, kendisinde bir hayır olmadığı halde

insanların kendisinde hayır olduğunu sandığı kimsedir.”¹⁹⁶⁰

bak. el-İlm, 2895.

Bölüm

1408. Bölüm Riyakarın Ameli Yükselmez

6780. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Melekler, sevinçle kulun amelini yükseltir... İyiliklerini yükseltince aziz ve celil olan Allah şöyle buyurur: “Onları Siccin’e (zindana) koyun. Şüphesiz bu işler benim için yapılmamıştır.”¹⁹⁶¹

6781. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Koruyucu melekler sevinç içinde kulun amellerini yükseltir... Birbiri ardınca hicapları kat eder ve sonunda münezzeh olan Allah'ın huzurunda dururlar. Salih bir amel

¹⁹⁵⁸ Nehc’ul-Belağa, 32. hutbe

¹⁹⁵⁹ Kenz’ul-Ummal, 7483

¹⁹⁶⁰ a.g.e. 7485

¹⁹⁶¹ el-Kafi, 2/295/7

ve dua getirdiklerini söylerler. Allah-u Teala onlara şöyle buyurur: “Sizler kulumun amelini kaydeden kimselersiniz. Ben ise onun batınına bakarım. O bu amelleri benim için yapmamıştır. Lanetim üzerine olsun.”¹⁹⁶²

1409. Bölüm **Her Kim** **Allah’tan Gayrisi** **İçin Amel Ederse** **Allah Onu Amel** **Ettiği Şeye** **Havale Eder**

6782. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Riyakarlıktan sakın. Zira her kim Allah’tan gayrisi için amel ederse, Allah onu amel ettiği kimseye havale eder.”¹⁹⁶³

6783. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Kıyamet günü riyakara şöyle seslenilir:

“Ey kötü insan! Ey vefasız! Ey riyakar! Amelin havaya savruldu, sevabın yok oldu. Git ve mükafatını kendisi için amel ettiğin kimseden al.”¹⁹⁶⁴

6784. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Allah tanır da insanlar tanımasa kula ne zarar verir! Her kim insanlar için amel ederse sevabı insanların üzerinedir. Her kim Allah için amel ederse sevabı Allah’a kalmıştır. Şüphesiz ki her türlü riya şirktir.”¹⁹⁶⁵

6785. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Münezzeh olan Allah şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz ben, en zengin ortağım! O halde her kim bir iş yapar ve benden başkasını ortak kılsa ben o işten uzağım ve o benden başkasını ortak

¹⁹⁶² Mustedrek’ul-vesail, 1/112/121

¹⁹⁶³ el-Kafi, 2/293/1

¹⁹⁶⁴ Munyet’ul-Murid, 318

¹⁹⁶⁵ Mustedrek’ul-Vesail, 1/106/106

kıldığı kimseye
aittir.”¹⁹⁶⁶

1410. Bölüm Riyakarın Ameli Kabul Olmaz

6786. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Allah, içinde
zerre miktarınca riya
olan ameli kabul
etmez.”¹⁹⁶⁷

6787. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Ey
İbn-i Mes’ud! Bir iyilik
yaptığında Allah’tan
gayrisini irade edersen,
Allah’tan bir sevap
ümit etme. Zira Allah
şöyle buyurmuştur:
“**Kiyamet günü biz
onlara değer
vermeyeceğiz.**”¹⁹⁶⁸

6788. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Aziz
ve celil olan Allah şöyle
buyurmuştur: “Ben en
hayırlı ortağım! Her
kim işlediği bir
amelinde benden

gayrisini şerik koşarsa
(bilsin ki) ben sadece
bana halis olanı kabul
ederim.”¹⁹⁶⁹

6789. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Aziz
ve celil olan Allah şöyle
buyurmuştur: “Her
kim benim ve benden
başkası için amel ederse
o (ameli) kendisi için
amel ettiği
kimsenindir.”¹⁹⁷⁰

bak. *Vesail’uş Şia*,
1/51; 12. Bölüm; *el-
Amel*, 2947. Bölüm

1411. Bölüm Kurtuluş Yolu

6790. *Resulullah (s.a.a)*,
kendisine, “Ey Allah’ın
Resulü! Kurtuluş nedendir?”
diye soran birisine şöyle
buyurmuştur: “Kulun
Allah’a itaat hususunda
insanları irade
etmemesindedir.”¹⁹⁷¹

6791. *İmam Bakır (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Resulullah
(s.a.a), “Yarın kurtuluş

¹⁹⁶⁶ Uddet’ud-Dai, 203

¹⁹⁶⁷ Tenbih’ul-Havatir, 1/187

¹⁹⁶⁸ Mekarim’ul-Ahlak, 2/253

¹⁹⁶⁹ el-Kafi, 2/295/9

¹⁹⁷⁰ Sevab’ul-A’mal, 2/289

¹⁹⁷¹ Tenbih’ul-Havatir, 1/186

nerdedir?” diye sorulunca şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz kurtuluş, Allah’ı aldatmamaktadır. Aksi takdirde Allah da sizialdattır. Şüphesiz her kim Allah’ı aldatmaya çalışırsa Allah da onu aldatır, ondan imanı çekip alır. Eğer şuuru varsa gerçekte o kendini kandırmıştır.” Kendisine, “Allah’ı nasıl aldatmaya çalışır?” diye sorulunca şöyle buyurmuştur: “Allah’ın emrettiği şeyle amel eder, sonra Allah’ın gayrisini irade eder.”¹⁹⁷²
bak. es-Sucud, 1748.
Bölüm

1412. Bölüm Riya ve Şirk (1)

Kur’an:
“Rabbine kavuşmayı uman kimse salih amel işlesin ve Rabbine

kullukta hiç bir şeyi ortak koşmasın.”¹⁹⁷³

6792. İmam Sadık (a.s)
azîz ve celil olan Allah’ın,
“Rabbine kavuşmayı uman kimse...” ayeti
bakında şöyle buyurmuştur: “Kul bir sevap işler ama Allah’ı göz önünde bulundurmaz. Aksine insanların övgüsünü talep eder. O sevabı insanların duymasını ister. Böyle bir kimse rabbine ibadette şirk koşmuştur.”¹⁹⁷⁴

6793. Birisi Allah Resulü’nün (s.a.a) yanına vararak şöyle dedi:
“Şüphesiz ben sadaka veriyorum, sıla-i rahimde bulunuyorum ve bunu sadece Allah için yapıyorum. İnsanlar benim yaptığımı anlıyor ve bu sebeple beni övüyorlar. Bu da beni sevindiriyor ve bundan hoşlanıyorum.” Allah Resulü (s.a.a) bir müddet sustu ve bir şey

¹⁹⁷² Emali’el-Seduk, 466/22

¹⁹⁷³ Kehf suresi, 110. ayet

¹⁹⁷⁴ el-Kafi, 2/294/4

demedi. Sonra şu ayet nazil oldu: **“Rabbine kavuşmayı uman kimse...”**¹⁹⁷⁵

6794. İmam Bakır (a.s) şöyle buyurmuştur: “Allah Resulüne (s.a.a) **“Rabbine kavuşmayı uman kimse”** ayeti sorulunca şöyle buyurmuştur: “Her kim insanlara gösteriş için namaz kılarsa müşriktir... Her kim Allah’ın emirlerinden birini insanlara gösteriş yapmak için yerine getirirse müşriktir.”¹⁹⁷⁶

6795. İmam Sadık (a.s) hakeza bu ayetin tefsirinde şöyle buyurmuştur: “Bu şirk riya şirkidir.”¹⁹⁷⁷

6796. İmam Sadık (a.s), Allah-u Teala’nın “Rabbine kavuşmayı uman kimse” ayetinin tefsirini soran A’la b. Fuzeyl’e şöyle buyurmuştur: “Her kim insanların övgüsü için namaz kılar, oruç tutar,

köle azad eder veya hacca giderse her ne kadar bağışlanmış şirk olsa da amelinde şirk koşmuştur.”¹⁹⁷⁸

bak. el- Ummet, 128. Bölüm 264. Konu, eş-Şirk

1413. Bölüm Riya ve Şirk (2)

6797. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Bilin ki riyanın azı bile şirktir.”¹⁹⁷⁹

6798. Resulullah (s.a.a) ağladığını görünce neden ağladığını soran Şeddat b. Evs’e şöyle buyurmuştur: “Ben ümmetim hakkında şirkten korkuyorum. Onlar puta, güneşe ve aya tapmazlar. Ama amellerinde riyakarlığa düşerler.”¹⁹⁸⁰

6799. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Sizler hakkında en çok küçük şirkten korkuyorum.” Kendisine, “Küçük şirk

¹⁹⁷⁵ Nur’us-Sakaleyn, 3/316/269

¹⁹⁷⁶ Tefsir’ul Kumi, 2/47

¹⁹⁷⁷ a.g.e.

¹⁹⁷⁸ el-Bihar, 72/301/40

¹⁹⁷⁹ Tuhef’ul-Ukul, 151

¹⁹⁸⁰ Şerh-i Nehc’ul-Belağa-i İbn-i Ebi’l-Hadid, 2/179

nedir ey Allah'ın
Resulü?" diye
sorulunca şöyle
buyurmuştur:
"Riya"¹⁹⁸¹

6800. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: "Her
türlü riya şıktır. Her
kim insanlar için amel
ederse sevabı insanların
üzerinedir."¹⁹⁸²

1414. Bölüm Riya Ehlinin Kötü Akıbeti

6801. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
"Şüphesiz cehennem
ve cehennemlikler
riyakarlar yüzünden
feryad ederler."
Kendisine, "Ey
Allah'ın Resulü! Ateş
nasıl feryad eder?" diye
sorulunca şöyle
buyurmuştur: "Onların
azap gördükleri ateşin
sıcaklığından."¹⁹⁸³

6802. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: "Her
kim şöhret veya bir şey

elde etmek için Kur'an
okursa kıyamet günü
eti soyulmuş kemikten
bir yüzle aziz ve celil
olan Allah ile görüşür.
Kur'an sürekli ensesine
vurur ve sonunda onu
cehenneme sokar ve
diğer cehennemliklerle
birlikte ateşe düşer."¹⁹⁸⁴

6803. Şöyle rivayet
edilmiştir: "Aziz ve celil
olan Allah bir grubun
ateşe atılmasını
emreder ve Malik'e
şöyle emreder: "Ateşe
de ki ayaklarını
yakmasın. Zira onunla
camiye gittiler. Ellerini
de yakmasın. Zira
ellerini dua için bana
doğru kaldırdılar..."
Malik şöyle der: "Ey
mutsuzlar! Ne günah
işlediniz?" Onlar şöyle
derler: "Biz Allah'tan
başkası için amel ettik
ve bizlere şöyle denildi:
"Mükafatınızı kendileri
için amel ettiğiniz
kimselerden alın."¹⁹⁸⁵

¹⁹⁸¹ Uddet'ud-Dai, 214

¹⁹⁸² el-Kafi, 2/293/3

¹⁹⁸³ Mustedrek'ul-Vesail, 1/107/109

¹⁹⁸⁴ Sevab'ul-A'mal, 337/1

¹⁹⁸⁵ el-Bihar, 8/325/102

1415. Bölüm Riyakarın Hesaba Çekilmesi

6804. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Kıyamet günü namaz kılan kulu getirirler ve o şöyle der: “Ey Rabbim! Ben senin rızayetine ermek için namaz kıldım.” Ama ona şöyle denir: “Hayır! Sen, “Ne güzel namaz kılıyor!” denilsin diye namaz kıldın! Onu cehenneme götürün.”¹⁹⁸⁶

6805. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Kıyamet günü çağrılan ilk kimse Kur’an’ı göğsüne toplayan, Allah yolunda öldürülen ve zengin kimseler çağrılır. Aziz ve celil olan Allah Kur’an okuyan kimseye şöyle buyurur: “Elçime nazil buyurduğum şeyi sana öğretmedim mi?” O,

“Evet ey Rabbim!” der. Allah şöyle buyurur: “Öğrendiğin şeyle ne yaptın?” O şöyle der: “Ey rabbim! Gece yarısı ve gündüzleri Kur’an okudum.” Allah şöyle buyurur: “Yalan söylüyorsun.” Melekler de, “Yalan söylüyorsun.” derler. Allah-u Teala şöyle buyurur: “Senin asıl hedefin, “falan şahıs Kur’an okumaktadır” diye söylenilmesiydi ve de söylenildi.”¹⁹⁸⁷

6806. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Kıyamet günü hesaba çekilen ilk kimse şehadete erişen kimsedir. Onu getirirler ve Allah kendisine verdiği nimetleri ona bildirir ve o da böylece bilir. Sonra ona, “Bu nimetlerle ne yaptın?” diye sorar. O, “Senin yolunda şehadete ulaşınca kadar savaştım” der. Allah şöyle buyurur: “Yalan

¹⁹⁸⁶ Zuhd lil Huseyin b. Said, 63/166

¹⁹⁸⁷ el-Bihar, 72/305/52

söylüyorsun, sen, “Ne kahramandır” denilsin diye savaştın ve bu da söylenildi.” Sonra yüz üstü yere düştüğü bir halde yerden sürüklenip ateşe atılmasını emreder.”¹⁹⁸⁸

bak. en-Niyyet, 3980.
Bölüm

1416. Bölüm Riyakarın Nişaneleri

6807. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Riyakarın dört nişanesi vardır: Başkalarının huzurunda Allah’a itaat hususunda ihtirash olur, yalnız kaldığında gevşeklik ve tembellik eder, her işte övülmeyi sever ve zahirini güzelleştirmeye çalışır.”¹⁹⁸⁹

6808. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Riyakarın dört

nişanesi vardır: Yalnız kaldığında tembellik eder, insanlar arasında neşat içinde çalışır, övülünce amelini arttırır ve övülmeyince amelini azaltır.”¹⁹⁹⁰

6809. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Riyakarın üç alameti vardır: Gözü insanlara ilişince neşat içinde çalışır, yalnız kalınca tembellik eder ve tüm işlerinde övülmeyi sever.”¹⁹⁹¹

6810. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Lokman oğluna şöyle buyurmuştur: “Riyakarın üç alameti vardır: Yalnız kaldığında tembellik eder, insanların nezdinde neşat içinde olur ve her işini övgü için yapar.”¹⁹⁹²

bak. Vesail’u’ş-Şia, 1/ 54; 13. Bölüm

¹⁹⁸⁸ Munyet’ul-Murid, 134

¹⁹⁸⁹ Tuhef’ul-Ukul, 22

¹⁹⁹⁰ Şerh-i Nehc’ul-Belağ-i İbn-i Ebi’l-Hadid, 2/180

¹⁹⁹¹ el-Kafi, 2/295/8

¹⁹⁹² el-Hisal, 121/113

1417. Bölüm Riya Hakkında

6811. İmam Bakır (a.s), kendisine, “Bir hayır yapan ve bunu bir insan gördüğünde sevinen kimse” hakkında soran Zürrare’ye şöyle buyurmuştur: “Sakıncası yoktur. Herkes insanlar arasında açığa çıkmasını ister. Elbette bu hayırlı işi, o iş (bilinmesi) için yapmadığı takdirdedir.”¹⁹⁹³

6812. Adamın biri Allah Resulü’nün (s.a.a) yanına vararak şöyle dedi: “Ben sadaka veriyorum, sıla-i rahimde bulunuyorum ve bunu sadece Allah için yapıyorum. Ama bu benden bilinince ve bu sebeple övülünce beni sevindiriyor ve bundan hoşlanıyorum.” Allah Resulü (s.a.a) sustu ve hiç bir şey demedi. Ardından şu ayet nazil oldu:

“Rabbine kavuşmayı uman kimse salih amel işlesin ve Rabbine kullukta hiçbir şeyi ortak koşmasın.”¹⁹⁹⁴

6813. Resulullah (s.a.a), kendisine, “Bir hayır yapan ve insanların kendisini övdüğü kimse hakkında ne buyuruyorsunuz?” diye sorulunca şöyle buyurmuştur: “Bu müminin kendisine çabuk erişen müjdesidir. Yani dünyada kendisine çabuk verilen müjdedir. Diğer müjde ise münezzeh olan Allah’ın şu sözüdür: “O gün müjdeniz altından ırmaklar akan cennettir.”¹⁹⁹⁵

6814. İmam Sadık (a.s), “Kendisini gören kimseyi (doğru ve kıraat ile) namaz kılmaya çekmek için namazını kıraatle ve güzel bir şekilde eda edenin hükmü nedir?” diyen

¹⁹⁹³ el-Kafi, 2/297/18

¹⁹⁹⁴ Nur’us-Sakaleyn, 3/316/269

¹⁹⁹⁵ el-Bihar, 72/294/18

Ubeyd'e şöyle buyurmuştur:

“Bu iş riya değildir.”¹⁹⁹⁶

Rivayetlere cemetmek için

bak. el-Bihar, 72/294; Vesail'uş-Şia, 1/55, 15. Bölüm; s. 56; 16. Bölüm

1418. Bölüm Riya Vesvesesi

6815. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:

“Sizden birisi namazla meşgul olduğunda şeytan yanına gelir de, “Sen riya yapıyorsun” derse gücü yettiğinde farzın vakti geçmemek şartıyla namazını uzatsın. Eğer ahiret işi ile meşgul ise mümkün olduğu kadar onu uzatsın. Dünyevi bir işle meşgul ise onu bıraksın.”¹⁹⁹⁷

6816. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Biz şöyle dedik: “Ey Allah’ın Resulü! Bizden biri oruçlu haliyle namaz kılınca şeytan

yanına varıyor ve şöyle diyor: “Sen riya yapıyorsun” Allah’ın Resulü (s.a.a) şöyle buyurdu: “O şahıs bu durumda şöyle desin: Allahım! Bilerek bir şeyi sana şirk koştuktan sana sığınırım. Eğer bilmeden böyle bir şey yaparsam senden bağışlanma dilerim.”¹⁹⁹⁸

1419. Bölüm Salih ve Riya Amelleri Zikretmek

6817. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:

“Ameli korumak, amelden daha zordur.” (Ravi şöyle dedi:) “Ameli korumaktan maksat nedir?” İmam şöyle buyurdu: “İnsan bir olan ve ortağı bulunmayan Allah için bir bağışta bulunursa bu gizli amel kendisine yazılır. Ama sonunda

¹⁹⁹⁶ a.g.e. s. 301/39

¹⁹⁹⁷ Kurb’ul-İsnad, 86/281

¹⁹⁹⁸ el-Bihar, 72/303/48

bunu söyleyince gizli sevabı silinir ve kendisine aşık yazılır. Yeniden söylerse bu defa ameli temizlenir ve riya yazılır.”¹⁹⁹⁹

6818. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Her kim gizlice bir amelde bulunursa kendisine gizli (amel sevabı) yazılır. Onu dile getirince o gizli amel silinir ve açık bir amel yazılır. Eğer ikinci defa yeniden dile getirirse aşık ameli silinir ve kendisine riya yazılır.”²⁰⁰⁰

bak. el-İhlas, 1030.
Bölüm

1420. Bölün Gizli İbadetin Azameti

6819. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Ecir açısından en üstün ibadet, en gizli olanıdır.”²⁰⁰¹

6820. İmam Rıza (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Gizli olan bir iyilik, yetmiş iyiliğe bedeldir.”²⁰⁰²

6821. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Ameli gizlemek, tatsızlıklara sabretmek ve musibetleri gizli tutmak iyiliğin hazinelerindendir.”²⁰⁰³

6822. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Kıyamet günü cennet muhafızı olan Rıdvan önünden geçmeyen bir grup görür ve onlara şöyle der: “Sizler kimsiniz? Nereden girdiniz?” Onlar şöyle der: “Bizden uzaklaş, biz Allah’a gizlice ibadet eden ve Allah’ın da gizlice cennete koyduğu kimseleriz.”²⁰⁰⁴

6823. İsa (a.s)
havarilerine şöyle buyurmuştur: “Sizden birisi oruç tutarsa başına ve sakalına güzel

¹⁹⁹⁹ el-Kafi, 2/296/16

²⁰⁰⁰ Uddet’ud-Dai, 221

²⁰⁰¹ Kurb’ul-İsnad, 135/475

²⁰⁰² Seva’ul-A’mal, 213/1

²⁰⁰³ Uyun-u Ahbar’ir-Rıza (a.s), 2/38/105

²⁰⁰⁴ Felah’us-Sail, 36

koku sürmeli ve elbisesine güzel kokan yağlar sürmelidir ki insanlar onun oruçlu olduğunu anlamasın. Sağ eliyle bağışta bulunduğunda onu sol elinden gizlesin ve namaz kıldığında odasına perde assın. Zira rızkı bölüştürdüğü gibi övgüyü bölüştüren de Allah'tır.”²⁰⁰⁵

6824. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Gizli ibadet, aşikar olanından daha iyidir. Aşikar amel etmek, uyulmayı (örnek olmayı) isteyen kimseler için iyidir.”²⁰⁰⁶

6825. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: “Sadaka, namaz, oruç ve tüm güzel işler eğer müstahap olursa gizli yapılması daha iyidir. Eğer farz olursa onu açık yapması daha iyidir.”²⁰⁰⁷

1421. Bölüm Riya (Çeşitli)

6826. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: “Münafığın evinde riya etmek ibadettir. Müminin evinde ise şirkittir.”²⁰⁰⁸

6827. İmam Ali (a.s), müminin sıfatı hakkında şöyle buyurmuştur: “O riya için bir işi yapmaz ve haya ettiği için hayırlı bir şeyi terk etmez.”²⁰⁰⁹

6828. İmam Ali (a.s), kendisine, “Hangi insan daha kördür?” diye sorulunca şöyle buyurmuştur: “Başkası için amel ettiği halde amelinin sevabını aziz ve celil olan Allah'tan dileyen kimse.”²⁰¹⁰

6829. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Allah-u Teala cenneti tüm riyakarlara haram kılmıştır.”²⁰¹¹

²⁰⁰⁵ Uddet'ud-Dai, 220

²⁰⁰⁶ Kenz'ul-Ummal, 5273

²⁰⁰⁷ Deaim'ul-İslam, 1/241

²⁰⁰⁸ el-Bihar, 75/421/79

²⁰⁰⁹ Metalib'us-Suul, 53

²⁰¹⁰ Emali'el-Seduk, 322/4

²⁰¹¹ el-Cami'us-Sağır, 1/263/1725

6830. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Cennet dile geldi ve
şöyle dedi: “Ben her
cimriye ve riyakara
haramım.”²⁰¹²

6831. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:

“Allah-u Teala’nın
rızaleti irade edilmeyen
her iyiliğin üzerinde
riya çirkinliğı vardır.
Meyvesi ise ceza
çirkinliğıdır.”²⁰¹³

²⁰¹² el-Bihar, 72/305/52

²⁰¹³ Gurur’ul-Hikem, 6919

175. Konu er-Re'y Görüş-Rey (1)

• *el-Bihar, 75/97, 48. Bölüm, en-Neby an'il-İstibdad bir're'y*

bak.

• *281. Konu, eş-Şura, 471. Konu el-Licac*

• *el-Mer'et, 3656. Bölüm*

“

1422. Bölüm Görüşte İsabet Etmenin Sebepleri

6832. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Düşünce ihtiyatlı
hareket ederek elde
edilir. Ham düşünce ne
kötü bir
yardımcıdır.”²⁰¹⁴

6833. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Meşveret ediniz ki
doğru düşünce ortaya
çıksın.”²⁰¹⁵

6834. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Düşünceyi yayık gibi
çırpın ki doğru düşünce
ortaya çıksın.”²⁰¹⁶

6835. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Zafer
uzak görüşlülükle elde
edilir. Uzak görüşlülük
meşveretle ve görüş ise
sırrı korumakla elde
edilir.”²⁰¹⁷

6836. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Üç
şey doğru görüşün
göstergesidir: Güzel
karşılama, sözü güzel
dinlemek ve güzel
cevap vermek.”²⁰¹⁸

6837. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“İnsanın düşüncesi
tecrübesi
ölçüsünce.”²⁰¹⁹

6838. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Her
kim çeşitli görüşlerle
karşı karşıya gelirse
hata yerlerini iyi
tanır.”²⁰²⁰

6839. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Her
kim çeşitli görüşleri
bilmezse çare
bulmaktan aciz
kalır.”²⁰²¹

6840. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ın korudukları
dışında insanların
akılları ve fikirleri
eksiktir. Soru soranları
eziyet edenler, cevap

²⁰¹⁴ el-Bihar, 78/81/76

²⁰¹⁵ Gurer’ul-Hikem, 2567

²⁰¹⁶ a.g.e. 2569

²⁰¹⁷ Nehc’ul-Belağa, 48. hikmet

²⁰¹⁸ el-Bihar, 78/237/73

²⁰¹⁹ Gurer’ul-Hikem, 5426

²⁰²⁰ Nehc’ul-Belağa, 173. hikmet

²⁰²¹ Gurer’ul-Hikem, 7865

verenleri ise ilimden nasibini almayanlardır. Eğer içlerinde görüş sahipleri olsa da rıza ve gazapları o görüşü ortaya koymalarını engeller.”²⁰²²

6841. İmam Ali (a.s), kendisine, “İnsanların en sağlam düşünceli olanı kimdir?” diye sorulunca şöyle buyurmuştur: “İnsanlara aldanmayan ve dünyanın kendisini süsleriyle aldatmadığı kimsedir.”²⁰²³

6842. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Akıllarınıza karşı kötümser olun. Zira akla güvenmek hataya sevab olur.”²⁰²⁴

6843. İmam Zeyn’ul-Abidin (a.s), bir duasında şöyle buyurmuştur: “Allahım örtülü duadan, yalan ümitten, haya perdesinin yırtılmasından, delil getirme hususunda yenilmekten ve doğru

olmayan görüşten sana sığınırım.”²⁰²⁵

1423. Bölüm Görüşün Hata Etme Tehlikesi

6844. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Görüşün sürçmesi mülkü sona erdirir ve yokluğu ilan eder.”²⁰²⁶

6845. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Görüşün sapması hedefleri bozar.”²⁰²⁷

6846. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Her kimin görüşleri zayıf olursa düşmanları güçlü olur.”²⁰²⁸

6847. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Her kim görüşü zayi ederse (musibete) دچار olur.”²⁰²⁹

6848. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:

²⁰²² Nehc’ul-Belağa, 343. hikmet

²⁰²³ Nur’us-Sakaleyn, 4/217/102

²⁰²⁴ Gurur’ul-Hikem, 2570

²⁰²⁵ el-Bihar, 94/156/22

²⁰²⁶ Gurur’ul-Hikem, 5476

²⁰²⁷ a.g.e. 5902

²⁰²⁸ a.g.e. 8048

²⁰²⁹ a.g.e. 7909

“Bazen tek düşünce sapar.”²⁰³⁰

bak. 251. Konu, “es-Siyaset”; ed- Devlet, 1282. Bölüm

1424. Bölüm Doğruya En Yakın Görüşler

6849. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Akla en yakın görüş heva ve hevesten en uzak olan görüştür.”²⁰³¹

6850. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Görüş açısından insanların en üstünü meşveret edilen kimsenin görüşünden müstağni olmayan kimsenin görüşüdür.”²⁰³²

6851. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “En hayırlı görüş heva ve hevesten en uzak olan ve doğruluğa en yakın bulunan görüştür.”²⁰³³

6852. İmam Ali (a.s), kendisine, “İnsanların görüş açısından en sağlamı kimdir?” diye sorulunca şöyle buyurmuştur: “İnsanların kandırmadığı ve dünyanın da süsleriyle aldatmadığı kimsedir.”²⁰³⁴

bak. 1422. Bölüm; 6841. Hadis

1425. Bölüm Başına Buyrukluğun Etkileri

6853. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Başına buyruk insan uçuğunun kenarında durmuştur.”²⁰³⁵

6854. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Başına buyruk insan hata ve yanlışlık uçuğununa düşer.”²⁰³⁶

6855. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Başına buyruk olmak

²⁰³⁰ a.g.e. 6646

²⁰³¹ a.g.e. 3022

²⁰³² a.g.e. 3152

²⁰³³ a.g.e. 5011

²⁰³⁴ Emali’el-Seduk, 322/4

²⁰³⁵ el-Bihar, 75/105/41

²⁰³⁶ Gurer’ul-Hikem, 1208

seni kaydırır ve
uçuruma yuvarlar.”²⁰³⁷

6856. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Her
kim başına buyruk
hareket ederse yok olur
ve her kim büyüklerle
meşveret ederse
akıllarına ortak
olur.”²⁰³⁸

6857. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Her
kim kendi görüşüyle
iktifa ederse kendini
tehlikeye atmıştır.”²⁰³⁹

6858. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Her
kim kendi görüşünde
yalnız olursa gerçekte
bir görüşe sahip
değildir.”²⁰⁴⁰

6859. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Kendi görüşüne
sadece cahil olan insan
aşık olur.”²⁰⁴¹

6860. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Kendini beğenen

insanın görüşü
olmaz.”²⁰⁴²

6861. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Başına buyruk
kimseyle meşveret
etme.”²⁰⁴³
bak. el- Ucb, 2514.
Bölüm

1426. Bölüm Görüşü Yok Eden Şey

6862. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“İnatçılık görüşü
ortadan kaldırır.”²⁰⁴⁴

6863. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Muhalefet etmek
görüşü viran eder.”²⁰⁴⁵

6864. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Kindar insanın görüşü
olmaz.”²⁰⁴⁶

6865. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Kinli
insanın ve dar görüşlü

²⁰³⁷ a.g.e. 1510

²⁰³⁸ Nehc’ul-Belağa, 161. hikmet

²⁰³⁹ a.g.e. 211. hikmet

²⁰⁴⁰ el-Bihar, 75/105/39

²⁰⁴¹ Gurer’ul-Hikem, 9471

²⁰⁴² a.g.e. 7480

²⁰⁴³ el-Bihar, 75/105/41

²⁰⁴⁴ Nehc’ul-Belağa, 179. hikmet

²⁰⁴⁵ a.g.e. 215. hikmet

²⁰⁴⁶ Emali’et-Tusi, 301/595

kimsenin görüşü
olmaz.”²⁰⁴⁷
*bak. 471. Konu, “el-
Licac”*

1427. Bölüm Devlet (Talih) ve Doğru Görüş

6866. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Görüşün doğruluğu
talih ileldir. Eğer talih
sana yönelirse doğru
görüş de yönelir. Eğer
sırt çevirirse o da sırt
çevirir.”²⁰⁴⁸

6867. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Eğer
talih birine yönelirse
hatalarını bile doğru
gösterir ve muhalifinin
doğrularını yanlış
gösterir.”²⁰⁴⁹

1428. Bölüm Görüş (Çeşitli)

6868. *İmam Hasan
(a.s) şöyle buyurmuştur:*

“Gerçek görüş sadece
gazap anında
tanınır.”²⁰⁵⁰

6869. *İmam Hüseyin
(a.s) şöyle buyurmuştur:*
“Her kim görüşten aciz
kalır ve çarelerden
istifade edemezse
yumuşaklık anahtarı
olur.”²⁰⁵¹

6870. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Görüş çoktur. Ama
uzak görüşlülük
azdır.”²⁰⁵²

6871. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Azim
ve irade düşünce
miktarıncadır.”²⁰⁵³

6872. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “En
kötü görüş şeriate
aykırı olandır.”²⁰⁵⁴

6873. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Senin
görüşün her şeyi
kapsayamaz. O halde
görüşünü önemli
meselelere özgün
kıl.”²⁰⁵⁵

²⁰⁴⁷ el-Bihar, 2/60/1

²⁰⁴⁸ Nehc’ul-Belağa, 339. hikmet

²⁰⁴⁹ Gurer’ul-Hikem, 1806

²⁰⁵⁰ el-Bihar, 78/113/7

²⁰⁵¹ A’lam’ud-Din, 298

²⁰⁵² Gurer’ul-Hikem, 1213

²⁰⁵³ a.g.e. 6173

²⁰⁵⁴ a.g.e. 5674

²⁰⁵⁵ a.g.e. 3638

6874. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Yaşlıların görüşü
gençlerin
kahramanlığından
(başka bir rivayette ise
şöyle yer almıştır:
gençlerin
toplanmasından) bana
daha çok
sevimlidir.”²⁰⁵⁶

6875. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Bana
göre yaşlıların görüşü
gençlerin
çareciliğinden daha
sevimlidir.”²⁰⁵⁷

6876. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:

“Önemli ve değerli
görüşü hakir bir insan
da sana söylemiş olsa
küçümseme.”²⁰⁵⁸

6877. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Görüşünü seni
ilgilendiren şeylerle
sınırla.”²⁰⁵⁹

6878. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Bana
muhalefet eden
kimsenin görüşü uzak
olsun! Hakkı
gördüğüm günden beri
hak hususunda asla
şekke düşmedim.”²⁰⁶⁰

²⁰⁵⁶ Nehc’ul-Belağa, 86. hikmet

²⁰⁵⁷ el-Bihar, 75/105/39

²⁰⁵⁸ Gurur’ul-Hikem, 10278

²⁰⁵⁹ Şerh-i Nehc’ul-Belağa-i İbn-i Ebi’l-
Hadid, 18/42

²⁰⁶⁰ Nehc’ul-Belağa, 4. hutbe

176. Konu er-Re'y Görüş-Rey (2)

- *el-Bihar, 2/283, 34. Bölüm, el-Bid'a ve'r-Re'y ve'l-Mekais*
- *Kenz'ul-Ummal, 3/619, el-Kavl-u Bi'z'Zen*

bak.

- *406. Konu, el- Fetva; 444. Konu, el-Kaz'a (2)*
- *el-Kaz'a, 3369, 3374. Bölümler; el-Kur'an, 3317. Bölüm*

1429. Bölüm Dinde Rey Üzere Amel Etmek

6879. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Bu
ümme bir müddet
Allah’ın Kitabı üzere
amel eder, sonra bir
müddet Resulullah’ın
(s.a.a) sünneti üzere
amel eder ve sonra bir
müddet rey üzere amel
eder. Her ne zaman rey
üzere amel ederse sapar
ve diğerlerini
saptırır.”²⁰⁶¹

6880. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Her
kim din hususunda
kendi görüşüyle
konuşursa bana
ithamda
bulunmuştur.”²⁰⁶²

6881. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Her
kim rey üzere
konuşursa bana dinde
ithamda
bulunmuştur.”²⁰⁶³

6882. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Üç
şey olduğu takdirde hiç
bir amel kabul görmez:
Şirk, küfür ve rey”
Kendisine, “Ey
müminlerin Emiri!
Reyden maksat nedir?”
denilince şöyle
buyurmuştur: “Allah’ın
Kitabı’nı ve Resulü’nün
sünnetini bir kenara
bırakıp re’y ile amel
etmendir.”²⁰⁶⁴

6883. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Görüşlerin derinliğine
erişemediği ve
düşüncelerin
ulaşamadığı konularda
kendi görüşünle amel
etme.”²⁰⁶⁵

6884. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“İsrailoğulları sürekli
itidal yolunu katettiler.
Sonunda Melezler ve
İsrailoğullarının esir
aldıkları kavimlerin
çocukları arasında
büydüler ve din

²⁰⁶¹ Kenz’ul-Ummal, 915

²⁰⁶² a.g.e. 1048

²⁰⁶³ a.g.e. 1051

²⁰⁶⁴ a.g.e. 1640

²⁰⁶⁵ Nehc’ul-Belağa, 87. hutbe

hususunda re'y/görüş
izharında bulundular.
Böylece hem kendileri
saptılar ve hem de
başkalarını
saptırdılar.”²⁰⁶⁶

1430. Bölüm Görüşte İctihad

6885. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz yönetici
kimse çaba göstererek
hakkı elde ederse iki
sevabı vardır: Eğer

çabaların neticesinde
hakka ulaşamazsa bir
sevabı vardır.”²⁰⁶⁷

6886. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Her
kim düşüncesini
insanların hayrını
dileme yolunda kullanır
ve çaba gösterirse
niyetinin sevabını elde
eder ve görevini de
yapmış olur.”²⁰⁶⁸

bak. el-Kaşa, 3369.
Bölüm

²⁰⁶⁶ Kenz’ul-Ummal, 918

²⁰⁶⁷ a.g.e. 14110

²⁰⁶⁸ Nehc’us-Saade, 2/79

177. Konu

er-Riba

Faiz

- *el-Bihar*, 103/114, 5. Bölüm, *er-Riba ve Ahkamıha*
- *el-Bihar*, 103/157, 6. Bölüm, *Riba fi'd-Deyn*
- *Vesail'uş-Şia*, 12/422, *Ebrab'ur-Riba*
- *Kenz'ul-Ummal*, 4/104-121, 185-201, *Fir'-Riba*

1431. Bölüm Faizden Sakındırmak

6887. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur: “En kötü kazanç faiz kazancıdır.”²⁰⁶⁹

6888. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “En kötü kazanç faiz kazancıdır.”²⁰⁷⁰

6889. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Aziz ve celil olan Allah faiz yiyene, faiz verene, faizi yazana ve faize şahitlik edene lanet etmiştir.”²⁰⁷¹

6890. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Alan ve veren faizde eşittir.”²⁰⁷²

6891. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “İnsanlara öyle bir zaman gelecek ki herkes faiz yiyecek. Faiz yemeyen kimseye

de faizin tozu bulaşacak.”²⁰⁷³

6892. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Üç şey Allah hesap görene kadar, aziz ve celil olan Allah’ın korumasındadır: “Asla zina etmeyen kimse, malı asla faize bulaşmayan kimse ve bu iki işte aracılık etmeyen kimse.”²⁰⁷⁴

6893. İmam Rıza (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Allah sana rahmet etsin! Bil ki faiz haram ve büyük günahlardandır. Allah faize ateşi vaatetmiştir. Faizden Allah’a sığınırız. Faizi tüm peygamberler ve bütün semavi kitaplar haram kılmıştır.”²⁰⁷⁵

1432. Bölüm Faiz Yiyenin Haşrolma Şekli

Kur’an:

²⁰⁶⁹ el-Kafi, 5/147/12

²⁰⁷⁰ Emali’el-Seduk, 395/1

²⁰⁷¹ a.g.e. 346/1

²⁰⁷² Kenz’ul-Ummal, 9760-9784

²⁰⁷³ Sunen-u Ebi Davud, 3331

²⁰⁷⁴ el-Hisal, 101/55

²⁰⁷⁵ Fıkh’ur-Rıza (a.s), 256

“Faiz yiyenler mahşerde ancak şeytanın çarptığı kimsenin kalktığı gibi kalkarlar. Bu, onların, “Zaten alışveriş de faiz gibidir” demelerindendir. Oysa Allah alışverişini helal, faizi haram kıldı. Kime Rabbinden bir öğüt gelir de faizcilikten geri durursa, geçmişini kendisinedir, onun işi Allah'a aittir. Kim faizciliğe dönerse, işte onlar cehennemliktir, onlar orada temelli kalacaklardır. Allah faizi tüketir, sadakaları bereketlendirir. Allah pek nankör olan hiç bir günahkarı sevmez.”²⁰⁷⁶

bak. Nisa suresi, 161.

ayet; Rum suresi, 39. ayet.

6894. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Allah’ın Resulü (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Göğe götürüldüğüm gece bir topluluk gördüm. İçlerinden biri kalkmak istediği halde

karnı çok büyük olduğundan bir türlü kalkamıyordu.

Cebrail’e, “Ey Cebrail! Bunlar kimlerdir?” diye sordum. O şöyle buyurdu: “Bunlar yerlerinden şeytanın çarptığı kimseler gibi kalkan faiz yiyicilerdir.”²⁰⁷⁷

6895. Resulullah’tan (s.a.a) nakledildiği üzere Mirac gecesinde karnı değirmen taşı gibi büyük insanlar görüyor. Bunlar Firavun ailesinin yolları üzerine oturmuşlar ve Firavun ailesinin geldiğini görünce yollarının üzerinden kalkmak istiyor, ama büyük karınları onları bir tarafa çekiyor ve düşüyorlar. Firavun ailesi onların üzerinden gidip geliyor. Cebrail’e, “Bunlar kimdir?” diye sorunca Cebrail şöyle

²⁰⁷⁶ Bakara suresi, 275-276. ayetler

²⁰⁷⁷ Tefsir’ul Kumi, 1/93

buyuruyor: “Faiz yiyenlerdir.”²⁰⁷⁸

6896. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Miraca götürüldüğüm gece karnı evleri andıran ve içi dışarıdan görülecek şekilde yılanlarla dolu olan kimselerin yanından geçtim. “Ey Cebrail! Bunlar kimdir?” diye sorunca, “Bunlar faiz yiyenlerdir” diye buyurdu.²⁰⁷⁹

6897. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: “Faiz yiyenler, şeytan kendilerini deli etmedikçe dünyadan çıkmazlar.”²⁰⁸⁰

6898. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Faiz yiyen kimse (kıyamet günü) mezardan kalktığında alnında şöyle yazılı olduğunu gördüm: “Allah nezdinde hiç bir delili yoktur.”²⁰⁸¹

6899. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Her kim faiz yerse aziz ve celil olan Allah yediği faiz miktarınca karnını cehennem ateşiyle doldurur. Faiz vesilesiyle bir mal elde etmişse Allah-u Teala onun hiç bir amelinin kabul etmez. Zerre kadar faizden elde ettiği malı oldukça sürekli Allah ve melekler ona lanet eder.”²⁰⁸²

6900. Resulullah (s.a.a), Allah-u Teala’nın, “Sura üfürölüp grup grup geldiğiniz gün” ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: “Ümmetimden on grup dağınık olarak haşrolur. Allah onları diğer müslümanlardan ayırır... Onlardan bazıları ayakları yukarıda, başları aşağıda, sürüklene sürüklene götürülür... Baş aşağı

²⁰⁷⁸ Mustedrek’ul-Vesail, 13/332/15508
²⁰⁷⁹ Kenz’ul-Ummal, 31857

²⁰⁸⁰ Tefsir’ul Ayyaşi, 1/152/503
²⁰⁸¹ Kenz’ul-Ummal, 43958
²⁰⁸² Sevvab’ul-A’mal, 336/1

götürülenler faiz
yiyenlerdir.”²⁰⁸³

1433. Bölüm Faizin Günahı

6901. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Allah
nezdinde bir dirhem
faiz insanın halası veya
teyzesi gibi mahremiyle
otuz defa zina
etmesinden daha
büyüktür.”²⁰⁸⁴

6902. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Allah
nezdinde bir dirhem
faiz, kırk defa zina
etmekten daha
büyüktür.”²⁰⁸⁵

6903. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Allah
nezdinde bir dirhem
faiz Allah’ın evinde
mahremleriyle yapılan
yetmiş zinadan daha
büyüktür.”²⁰⁸⁶

6904. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Faizin yetmiş parçası

vardır. En azı insanın
annesiyle Allah’ın
evinde zina etmesi
gibidir.”²⁰⁸⁷

6905. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Faizin yetmiş üç
kapısı vardır. En azı
insanın annesiyle zina
etmesidir. Faizin en
kötüsü ise Müslüman
insanın yüz suyunu
dökmektir.”²⁰⁸⁸

bak. Vesail’u’ş-Şia,
12/422, 1. Bölüm

6906. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Faizin yetmiş üç
kapısı vardır. Şirk de
işte böyledir.”²⁰⁸⁹

6907. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Faizin yetmiş günahı
vardır ki en azı insanın
annesiyle zina
etmesidir.”²⁰⁹⁰

²⁰⁸³ Mustedrek’ul-Vesail,
13/330/15500
²⁰⁸⁴ Emali’el-Seduk, 153/7
²⁰⁸⁵ el-Bihar, 103/116/6
²⁰⁸⁶ Nur’us-Sakaleyn, 1/295/1177

²⁰⁸⁷ el-Bihar, 103/117/13
²⁰⁸⁸ Kenz’ul-Ummal, 9754
²⁰⁸⁹ a.g.e. 9772
²⁰⁹⁰ a.g.e. 9773

1434. Bölüm Faizin Haram Kılınış Hikmeti

6908. *İmam Rıza (a.s), faizin haram kılınış sebebi hakkında şöyle buyurmuştur:* “Şüphesiz aziz ve celil olan Allah faizi haram kılmıştır. Zira faiz malın yok olmasına sebep olur. Zira insan bir dirhemi iki dirheme alınca, aldığı dirhemın değeri bir dirhemdir. Diğer dirhem ise batıldır. Dolayısıyla faiz ve alışveriş herhaliyle alan ve satan için malın eksilmesine ve zarara sebep olur. O halde Allah Tebarek ve Teala malı yok ettiği için onlara faizi haram kılmıştır.”²⁰⁹¹

6909. *İmam Sadık (a.s) faizin haram oluş sebebi sorulunca şöyle buyurmuştur:* “İnsanlar birbirine ihsanda

bulunmaktan elçekmesin diye.”²⁰⁹²

6910. *İmam Bakır (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Aziz ve celil olan Allah faizi haram kıldı ki ihsanda bulunmak ortadan kalkmasın.”²⁰⁹³

6911. *İmam Sadık (a.s), faizin neden haram kılındığını soran Hişam b. Hakem’e şöyle buyurmuştur:* “Eğer faiz helal olsaydı insanlar ticareti ve ihtiyaçlarını elde etmeyi bir kenara bırakırlardı. Dolayısıyla Allah faizi haram kıldı ki insanlar haram yemekten elçeksinsinler, ticaret ve alışverişe yönelsinler ve birbirine borç versinler.”²⁰⁹⁴

1435. Bölüm Faize Bulaşma Sebepleri

6912. *İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Ey insanlar! Önce hükümler, sonra

²⁰⁹¹ el-Bihar, 103/119/23 Hadisin tamamına bak.

²⁰⁹² a.g.e. 78/201/32

²⁰⁹³ Vesail’uş-Şia, 12/425/10

²⁰⁹⁴ el-Bihar, 103/119/24

ticaret! Allah’a andolsun ki bu ümmet arasında faiz siyah bir kaya parçasının üzerinde hareket eden karıncadan daha gizlidir.”²⁰⁹⁵

6913. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Dinin hükümlerini bilmeden ticarete kalkışan kimse faiz uçurumuna yuvarlanır.”²⁰⁹⁶

6914. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Dinin hükümlerini bilmeden ticarete kalkışan kimse defalarca faize bulaşır.”²⁰⁹⁷

bak. et-Ticaret, 429. Bölüm; 423. Konu, “el-Fıkḥ”

1436. Bölüm Faiz Yemenin Hileleri

6915. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Noksan sıfatlardan

münezzeh olan Allah katından **“Elif, Lam Mim. İnsanlar “inandık” demekle imtihan edilmeden bırakılıvereceklerini mi sanıyorlar!”**²⁰⁹⁸

ayeti indiğinde anladım ki, Resulullah (s.a.a) aramızdayken bize fitne inmez. “Ey Allah’ın Resulü! Allah’ın bu ayetle sana haber verdiği fitne nedir?” dedim... Şöyle buyurdu: “Ey Ali! Bu kavim mallarıyla aldanacak, dinleriyle Rablerine minnet etmeye kalkışacak, rahmetini dileyecek, azabından emin olacak. Haramını yalancı şüpheler ve gaflete düşürücü isteklerle helal kılacaklar. Böylece içkiye nebiz (şıra), rüşvete hediye, faize alışveriş adını takarak helal sayacaklar.”²⁰⁹⁹

²⁰⁹⁵ a.g.e. s. 117/16

²⁰⁹⁶ Nehc’ul-Belağa, 447. hikmet

²⁰⁹⁷ el-Bihar, 103/118/17

²⁰⁹⁸ - Rum/1-2

²⁰⁹⁹ Nehc’ul-Belağa, 156. hutbe

6916. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“İnsanlara öyle bir
zaman gelecek ki
herkes faiz yiyecektir.
Faiz yemeyen kimseye
de faizin tozu
bulaşır.”²¹⁰⁰
*bak. 131. Konu, “el-
Hiyle”*

1437. Bölüm Faizin Bereketsiz Oluşu

Kur'an:
“Allah faizi
tüketir, sadakaları
berekettendirir. Allah
hiçbir nankör
günahkarı sevmez.”
²¹⁰¹

6917. *İmam Sadık (a.s),*
kendisine, “Faiz yiyen
birinin malının çoğaldığını
görüyoruz” diye söylenince
şöyle buyurmuştur: “Mal
ve serveti çoğalsa da
Allah dinini ortadan
kaldırır.”²¹⁰²

6918. *İmam Sadık (a.s),*
Azîz ve celil olan Allah'ın
“Allah faizi tüketir,

sadakaları
berekettendirir” ayeti
bakında, “Birisinin faiz
yediği halde mal ve
servetinin çoğaldığını
görüyoruz” diyen birisine
şöyle buyurmuştur:
“Hangi yok oluş ve
bereketsizlik bir
dirhemini dini yok
edişinden daha
kötüdür. Eğer tövbe
ederse serveti yok olur
ve fakirleşir. (Yani
zenginliği dinin gidişi
sebebiyledir; malın
bereketi sebebiyle
değil.)”²¹⁰³

1438. Bölüm En Kötü Faiz

6919. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Bilin
ki en kötü faiz bir
ihsanın yüz suyunu
dökmektir. En kötü
yüz suyunu dökmek ise
dil uzatmaktır. Yalan
rivayet etmek iki dil
uzatmaktan biridir.”²¹⁰⁴

²¹⁰⁰ Mustedrek'ul-Vesail,
13/333/15513
²¹⁰¹ Bakara suresi, 276. ayet

²¹⁰² el-Bihar, 103/117/12

²¹⁰³ el-Fakih, 3/279/4005

²¹⁰⁴ Kenz'ul-Ummal, 8105

6920. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “En kötü faiz insanın kardeşine dil uzatmayı çoğaltmasıdır.”²¹⁰⁵

6921. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “En kötü faiz, müslümanın yüz suyunu haksız yere dökmeye yeltenmektir.”²¹⁰⁶

bak. 215. Konu, “es-Sebb”, 344, “el-İrâk”; 380, “el-Ayb”, 400, “el-Gzybet”

1439. Bölüm Faizi Helal Bilen Allah’a Savaş Açmıştır

Kur’an:

“Ey iman edenler! Allah’tan sakının, iman etmişseniz, faizden arta kalmış hesaptan vazgeçin. Böyle yapmazsanız, bunun Allah’a ve peygamberine karşı açılmış bir savaş olduğunu bilin. Eğer tövbe ederseniz sermayeniz sizindir. Böylece

zulmetmemiş ve zulme uğramamış olursunuz.”²¹⁰⁷

6922. *İmam Sadık (a.s)*, birinin “riba” (faiz) yediğini ve bunu “liba” olarak adlandırdığını duyunca şöyle buyurmuştur: “Eğer aziz ve celil olan Allah beni ona musallat ederse boynunu vururum.”²¹⁰⁸

6923. *Ali b. İbrahim tefsirinde*, “Ey iman edenler! Allah’tan korkun ve faizin geri kalanını bırakın” ayeti hakkında şöyle diyor: “Bu ayetin nüzul sebebi şuydu: “Faiz yiyenler” ayeti nazil olduğunda Halid b. Velid Allah Resulüne (s.a.a) şöyle arzetti: “Ey Allah’ın Resulü! Babam Sakif kabilesine faizle bir mal verdi. Öldüğü zaman da bana o faizi almamı vasiyet etti.” Bunun üzerine Allah-u Teala, “Ey iman edenler! Allah’tan korkun ve faizden geri kalanı

²¹⁰⁵ a.g.e. 8106

²¹⁰⁶ a.g.e. 8107

²¹⁰⁷ Bakara suresi, 278-279. ayetler

²¹⁰⁸ el-Kafi, 5/147/11

bırakın” ayetini
indirdi. Daha sonra
Peygamber şöyle
buyurdu: “Her kim faiz
alırsa katli vaciptir.”²¹⁰⁹

*bak. 101. Konu, “el-
Muharib”*

²¹⁰⁹ Mustedrek’ul-Vesail,
13/334/15519

178. Konu er-Rec'at Yeniden Diriliş

• *el-Bihar, 53/39, 29. Bölüm; er-Rec'at*

1440. Bölüm Ölülerin Dünyada Dirilişi

6924. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah’a yemin olsun ki
günler ve geceler sona
ermeden Allah ölüleri
diriltir ve canlıları
öldürür. Hakkı ehline
geri döndürür ve
kendisine seçtiği dinini
hakim kılar.”²¹¹⁰

6925. *İmam Sadık (a.s),*
azîz ve celil olan Allah’ın,
‘Kur'an'a uymayı
sana farz kılan Allah,
seni döneceğin yere
döndürecektir” *ayeti*
hakkında şöyle
buyurmuştur: “Allah’a
yemin olsun ki
Resulullah (s.a.a) ve Ali
Seviyye’de bir araya
toplanıp görüşüp on
ikibin kapısı olan bir
camiyi inşa etmedikçe
dünyanın sonu
gelmez.”²¹¹¹

6926. *İmam Rıza (a.s),*
kendisine, “Ey Ebe’l-

Hasan! Rec’at
hakkındaki görüşün
nedir?” diye soran
Memun’a şöyle
buyurmuştur: “Rec’at
haktır, önceki
ümmepler arasında da
var olmuştur. Kur’an
da bunu dile getirmiş
ve Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Önceki ümmetler
arasında olan her şey
olduğu gibi kılı kılına
bu ümmette de
meydana
gelecektir.”²¹¹²

6927. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“(Mehdi) kıyam edince
kabirde mümine şöyle
denir: “Ey falan!
Efendin zuhur etmiş,
eğer ona katılmak
istiyorsan kalk ve katıl.
Rabbinin kerametinde
kalkmak istiyorsan
kal.”²¹¹³

6928. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Kaim
(Mehdi) kıyam edince
Cumad’el-Ahir ayında

²¹¹⁰ el-Bihar, 53/102/125

²¹¹¹ a.g.e. s. 113/17

²¹¹² Uyun-u Ahbar’ir-Rıza (a.s),
2/201/1

²¹¹³ Gaybet’ut-Tusi, 459/470

ve Recep ayının onuncu gününde insanların daha önce benzerini görmediği bir şekilde yağmur yağar. O yağmur sebebiyle Allah kabirdeki müminlerin kemiklerini bitirir. Adeta onların Cuheyne tarafından geldiklerini ve saçlarındaki toz ve toprağı silkelediklerini görür gibiyim.”²¹¹⁴

1441. Bölüm Rec’at Cumada ile Recep Ayı Arasında Gerçekleşir

6929. Ebu Carud, *Ali’nin (a.s) şöyle buyurduğunu işiten birinden nakletmektedir:* “Cumada ve Recep ayının arası, çok ilginçtir! Çok ilginçtir!” Birisi ayağa kalkarak, “Ey Müminlerin Emiri! Sürekli ilginç olduğunu söylediğin bu şey

nedir?” deyince şöyle buyurdu: “Annen yasına otursun! Allah, Resulü ve Resulü’nün Ehl-i Beyti’nin düşmanlarıyla savaşan (diriltilmiş) ölülerden daha ilginç ne olabilir ki?”²¹¹⁵

6930. İbn’ul-Kevva, *Ali’ye (a.s) şöyle dedi:* “Ey Müminlerin Emiri! Cumada ve Recep ayının arası çok ilginçtir! Çok ilginçtir!” sözünü anladın mı?” İmam şöyle buyurdu: “Eyvahlar olsun sana ey tek gözlü adam! O zaman dağılmış kemikler toplanır, ölüler dirilir, bitkiler biçilir ve helak edici belalar birbiri ardınca iner.”²¹¹⁶

6931. Ubeydullah b. Hefka şöyle diyor: “Eban b. Tağlip bana şöyle dedi: “Bir gruba rastladım ki İmam Sadık’tan rivayet etmemi ayıp

²¹¹⁴ el-Bihar, 53/90/94

²¹¹⁵ a.g.e. s. 60/48

²¹¹⁶ a.g.e. s. 59/46

görüyorlardı.” Onlara şöyle dedim: “Sorduğum her şeyi Allah Resulü’nün (s.a.a) sözüyle cevaplandırın kimseden rivayet ettiğim için beni nasıl kınayabilirsiniz?” Eban b. Tağlip daha sonra şöyle diyor: “Bir grup çocuk yürüyor ve kendi kendilerine güler, “Cumada ve Recep ayının arası çok ilginçtir, çok ilginçtir!” diyorlardı. Ben, İmam Sadık’a (a.s) bu konuyu sorunca şöyle buyurdu: “O zaman diriler ölülerle görüşecektir.”²¹¹⁷

1442. Bölüm Rec’at Edenler

6932. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Üzerindeki toprak yarılan ve dünyaya dönen ilk kimse Hüseyin b. Ali’dir (a.s).”²¹¹⁸

²¹¹⁷ el-Bihar, 53/77/85

²¹¹⁸ a.g.e. s. 39/1

²¹¹⁹ a.g.e. h. 2

6933. *İmam Bakır (a.s)* Bukeyr b. E’yen’e şöyle buyurmuştur: “Allah Resulü (s.a.a) ve Ali (a.s) rec’at edecektir (dünyaya geri döneceklerdir.)”²¹¹⁹

6934. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Adeta Humran b. E’yen ve Muyessir b. Abdulaziz’in Sefa ve Merve arasında kılıçlarıyla insanlarla savaştığını görür gibiyim.”²¹²⁰

6935. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Dünyaya dönecek ilk kimse Hüseyin b. Ali’dir. Hüseyin b. Ali, yaşlılıktan kaşları gözlerinin üzerine ininceye kadar hükümdarlık edecektir.”²¹²¹

6936. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Allah Adem’den Muhammed’e (s.a.a) bütün mürsel

²¹²⁰ a.g.e. s. 40/7

²¹²¹ a.g.e. s. 46/19

Peygamberleri
diriltecektir. Onlar
benim huzurumda
kılıçlarıyla ölülerin,
dirilerin ve tüm
insanların ve cinlerin
başının ortasına
vuracaktır... Benim de
birbiri ardınca
dönüşüm ve rec'atım
olacaktır. Ben bu
dönüşlerin, rec'atların,
saldırıların ve
intikamların
sahibiyim.”²¹²²

6937. İmam Hüseyin
(a.s) *şöyle buyurmuştur:*
“Ben toprağı yarılp
içinden çıkacak ilk
kimseyim. Bu
Müminlerin Emiri'nin
dönüşü ve Kaim'imizin
kıyamıyla aynı zamanda
olacaktır.”²¹²³

6938. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Adeta Abdullah b.
Şerik el-A'miri'nin,
siyah sarığı ve
omuzlarının arasına
düşen iki zülfüyle rec'at
eden, dört bin tekbir

getiren rec'at etmiş
kimseyle birlikte, dağın
eteğinde, biz Ehl-i
Beyt'in Kaim'inin
hizmetinde durduğunu
görür gibiyim.”²¹²⁴

6939. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Allah'tan benden
sonra İsmail'i diri
bırakmasını diledim,
kabul etmedi. Ama
bana İsmail'in, Kaim'in
(a.s) ilk dirilen on iki
ashabından biri
olacağına dair yüce bir
makam bağışladı.
Ashabından bir diğeri
de bayraktarı olan
Abdullah b.
Şerik'tir.”²¹²⁵

6940. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Kaim
(a.s) ile birlikte yirmi
yedi kişi Kufe'nin
arkasında zuhur
edecektir. Bunlardan
on beş kişi Musa'nın
(a.s) kavmindendir.
Bunlar insanlara hak
yolu gösteren ve onları
adalete çağırın

²¹²² a.g.e. s. 47/20

²¹²³ a.g.e. s. 62/52

²¹²⁴ a.g.e. s. 76/81

²¹²⁵ a.g.e. h. 82

kimselerdi. Bunlardan yedi kişi de Ashab-ı Kehf'tendir. Hakeza Yuřa b. Nun, Selman, Ebu Dücane-i Ensari, Mikdad ve Malik-i Eşter de onun hizmetinde bulunan dostları ve yöneticileridir.”²¹²⁶

1443. Bölüm Rec'at Genel Bir şey Değildir

6941. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“şüphesiz rec'at genel bir şey değildir. Özel bir şeydir. Dünyaya sadece halis iman edenler veya tümüyle şirk kořanlar döner.”²¹²⁷

6942. *İmam Bakır (a.s)*
ve İmam Sadık (a.s),
Allah-u Teala'nın,
“Helak ettiğimiz beldenin geri dönüşü imkansızdır” *ayeti hakkında şöyle buyurmuştur:* “Allah'ın

azapla yok ettiğı hiç bir kavim rec'at esnasında geri dönmez. Bu ayet rec'at'ın en büyük delilidir. Zira hiç bir Müslüman, kıyamette azapla helak olsun veya olmasın tüm insanların dönüşünü inkar etmemektedir. O halde Allah-u Teala'nın, “dönüşü imkansızdır” sözünden maksadı rec'at'tır. Ama kıyamette yeniden dirilmektedir ki cehenneme girsinler.”²¹²⁸

1444. Bölüm Öldürülen Veya Ölen Kimselerin Rec'at'ı

6943. *İmam Sadık (a.s),*
azîz ve celil olan Allah'ın,
“Her ümmetten bir grubu dirilttiğimiz gün” *ayeti hakkında şöyle buyurmuştur:*
“Öldürülen her mümin rec'at eder ki (yeniden yařadıktan sonra doğal

²¹²⁶ a.g.e. s. 90/95

²¹²⁷ a.g.e. 53/39/1

²¹²⁸ Tefsir'ul Kumi, 2/76

bir ölümle) ölsün.
(Doğal ölümüyle) ölen
her mümin ise rec'at
eder ki öldürülsün.”²¹²⁹

6944. *Abdurrahman b. Kasir şöyle diyor:* “İmam Bakır (a.s), “**Şüphesiz Allah müminlerin canlarını ve mallarını satın almıştır**” ayetini okudu ve şöyle buyurdu: “Bunlardan maksadın kimler olduğunu biliyor musun?” Ben, “Maksat

savaşı, öldüren ve öldürülen müminlerdir” deyince şöyle buyurdu: “Hayır, maksat öldürülen müminlerdir ki ölmek için geri döndürülürler ve ölen müminlerdir ki öldürülmek için yeniden diriltirler.”²¹³⁰

bak. el-Bihar, 53/40/8 ve s. 66/59 ve s. 71/70 ve s. 53/31

²¹²⁹ el-Bihar, 53/40/5

²¹³⁰ a.g.e. s. 74/73

179. Konu er-Reca Ümit

- *el-Bihar*, 70/ 323, 59. Bölüm, *el-Havf ve'r-Reca*
- *Kenz'ul-Ummal*, 3/ 139, 707; *el-Havf ve'r-Reca*

bak.

- 153. Konu, *el-Havf*; 449. Konu *el-Kunut*; 20. Konu, *el-Emel*

1445. Bölüm Gerçek Ümide Teşvik

Kur'an:

“İman edenler, hicret edenler ve Allah yolunda cihat edenler Allah'ın rahmetini umarlar. Allah bağışlayan ve merhamet edendir.”²¹³¹

6945. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Her ümitli olan kimse arayıcı ve her korkan kimse kaçıcıdır.”²¹³²

6946. *İmam Ali (a.s)*, *Ziyad'a yazdığı mektubunda* şöyle buyurmuştur: “Sen Allah'ın yanında mütekebbir kişilerden sayılırken ondan mütevazî kişilerin ecrini mi arzuluyorsun?! Hakeza kendin nimetler içinde yüzerken, dolu ve zayıf muhtaç bırakarak, Allah'tan sadaka

verenlerin ecrini ve mükafatını mı kazanmak istiyorsun?! Kişi geçmişteki yaptıklarıyla mükafatlandırılır ve neyi vermişse onun karşılığını alır.”²¹³³

1446. Bölüm Yalancı Ümitten Sakındırmak

6947. *İmam Bakır (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Yalancı ümitten sakın. Şüphesiz yalancı ümit seni gerçek korkuya düşürür.”²¹³⁴

6948. *İmam Ali (a.s)*, *ümitvar olduğunu iddia eden birisi hakkında* şöyle buyurmuştur: “Allah'a ümit bağladığını iddia ediyor. Allah'ın azametine yemin olsun ki yalan söylüyor. Ümit ediyor da niçin ümidi, ameli ile ortaya çıkmıyor? Her kim ümit ederse ümidi

²¹³¹ Bakara suresi, 218. ayet

²¹³² Emali'el-Mufid, 207/38

²¹³³ Nehc'ul-Belağa, 21. mektup

²¹³⁴ el-Bihar, 78/164/1

amelinde ortaya çıkar. Onun ise Allah’a ümitten başka her ümidi amelinde gözüktüyor. Allah’a ümid dışında her ümit delilik, Allah’tan korku dışında her korku ise hastalıktır.”²¹³⁵

6949. *İmam Sadık (a.s), kendisine, “Bir grup insan günah işlemekte ve (Allah’ın rahmetinden) ümitli olduğunu iddia etmektedirler. Ölünceye kadar da bu hal üzere yaşarlar” denilince şöyle buyurmuştur:* “Bunlar, kendi arzu ve hayallerine boğulmuş kimselerdir. Yalan söylüyorlar, onlar ümitli değildirler. Zira bir şeye ümit bağlayan kimse o şeyi elde etmek için çalışır. Her kim bir şeyden korkarsa ondan kaçır.”²¹³⁶

6950. *İmam Ali (a.s), kendisine öğüt vermesini isteyen birine şöyle buyurmuştur:* “Amelsiz

ahirete ümidi olan ve uzun arzularla tövbeyi geciktiren kimseden olma; o kimse, dünya hakkında zahitler gibi konuşur; fakat dünyayı isteyenlerin yaptığını yapar.”²¹³⁷

6951. *İmam Zeyn’ul-Abidin (a.s) bir duasında şöyle buyurmuştur:* “(Allahım) Örtülü kalan duadan, yalancı ümitten, haya perdesinin yırtılmasından, yenilmiş delil getirmekten ve doğru olmayan görüşten sana sığınırım.”²¹³⁸

1447. Bölüm Allah’tan Başkasına Ümit Bağlamaktan Sakındırmak

6952. *İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Size beş şey vasiyet ediyorum; onlar için develerin (çabuk

²¹³⁵ Nehc’ul-Belağa, 160. hutbe bak. Kelâmın tamamına.

²¹³⁶ el-Kafi, 2/68/5

²¹³⁷ Nehc’ul-Belağa, 150. hikmet

²¹³⁸ el-Bihar, 94/156/22

koşsunlar diye)
koltukları altına
(tabanlarınızla)
vursanız (her yere
yolculuk etseniz) da
değer mi değer: Hiç
biriniz rabbinden
başkasından bir şey
ummasın; günahından
başka bir şeyden
korkmasın...”²¹³⁹

6953. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Tüm
ümitlerinizi münezzeh
olan Allah’a bağlayın.
O’ndan başkasını ümit
etmeyin. Şüphesiz
Allah-u Teala’dan
başkasına ümit
bağlayan kimse ümitsiz
olur.”²¹⁴⁰

bak. “es-Sual (2),
1709, 1710; el- Ye’s,
4236. Bölüm

1448. Bölüm Allah’ın Kitabının En Ümit Verici Ayeti

6954. *İmam Bakır (a.s),*
kendisine, “Allah’ın

kitabında hangi ayet daha
ümit vericidir?” diye soran
Bîşr b. Şureyh-i Basri’ye
şöyle buyurmuştur: “Senin
kavmin ne diyor?” O,
“**Ey kendilerine**
zulmeden kullarım!
Allah’ın rahmetinden
ümit kesmeyin”
ayetinin olduğunu
söylüyorlar” deyince,
İmam şöyle buyurdu:
“Ama biz Ehl-i Beyt
bunu demiyoruz. O,
“O halde görüşünüz
nedir?” diye sorunca
İmam şöyle buyurdu:
“Bize göre şu ayettir:
“**Yakında Rabbin**
sana bağışta
bulunacak ve sen de
razı olacaksın.” Bu da
şefaattir. Allah’a yemin
olsun ki şefaattir!
Allah’a yemin olsun ki
şefaattir!”²¹⁴¹

bak. ez-Zenb, 1387.
Bölüm; Nur’us-Sekaleyn,
5/595/12

²¹³⁹ Nehc’ul-Belağa, 82. hikmet

²¹⁴⁰ Gurer’ul-Hikem, 2511

²¹⁴¹ el-Bihar, 8/57/72

1449. Bölüm Ümitsizlik İçinde Ümit

6955. *Resulullah (s.a.a)* şöyle buyurmuştur: “Ümit etmediğin şeye, ümit ettiğin şeyden daha çok ümit bağla. Zira kardeşim Musa b. İmran, ateş getirmeye gitti, ama aziz ve celil olan Allah onunla konuştu.”²¹⁴²

6956. *İmam Sadık (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Ümit etmediğin şeye, ümit ettiğin şeyden daha fazla ümit bağla. Zira Musa (a.s) ailesine ateş getirmeye gitti, ama mürsel peygamber olarak döndü.”²¹⁴³

6957. *İmam Ali (a.s)* şöyle buyurmuştur: “Ümit etmediğin şeye, ümit ettiğin şeyden daha fazla ümit bağla. Zira Musa b. İmran (a.s) ailesine ateş almaya gitti. Ama orada aziz ve celil olan Allah kendisiyle konuştu ve Peygamber olarak geri döndü. Sebe melikesi de ülkesinden dışarı çıktı, ama Süleyman vasıtasıyla Müslüman oldu. Firavun’un sihirbazları Firavun’un gücüne güç katmak için dışarı çıktılar, ama mümin olarak geri döndüler.”²¹⁴⁴

²¹⁴² Kenz’ul-Ummal, 5904

²¹⁴³ el-Kaî, 5/83/2, 3

²¹⁴⁴ Emali’el-Seduk, 150/7

180. Konu

er-Rehm

Merhamet

- *el-Bihar*, 74/390, 28. Bölüm, *et-Terahim ve'l-Teatîf*
- *el-Bihar*, 74/405, 29. Bölüm, *Men Yestehikku en Yerbeme*
- *el-Bihar*, 75/136, 52. Bölüm, *Rehm'us-Sagîr*
- *Vesail'uş-Şia*, 8/552, 124. Bölüm, *İstibbab'ut-Terahim*
- *Kenz'ul-Ummal*, 3/162, 172, *er-Rahmet- u Biż-Zuafa*

1450. Bölüm Karşılıklı Merhamete Teşvik

Kur'an:

“Muhammed
Allah'ın elçisidir.
Onun berâberinde
bulunanlar,
küfredenlere karşı
sert, birbirlerine
merhametlidirler.”

²¹⁴⁵

“Onların izleri
üzerinden
peygamberlerimizi
ard arda gönderdik;
Meryem oğlu İsa'yı
da ardlarından
gönderdik ve ona
İncil'i verdik; ona
uyanların gönüllerine
şefkat ve merhamet
duyguları koyduk;
üzerlerine bizim
gerekli kılmadığımız
fakat kendilerinin
guya Allah'ın rızasını
kazanmak için ortaya
attıkları rahbaniyete
bile gereği gibi riayet
etmediler; içlerinde
iman etmiş olan

kimselere ecirlerini
verdik; ama çoğu
yoldan çıkmışlardır.”

²¹⁴⁶

“Sonra, iman edip
birbirlerine sabır
tavsiye edenlerden,
merhametlilerden
olmayı tavsiye
edenlerden olmaktadır.
İşte bunlar amel
defterleri sağdan
verilenlerdir.”²¹⁴⁷

6958. *Resulullah (s.a.a)*

şöyle buyurmuştur:

“Rahman olan Allah
Tebarek ve Teala
merhametli kullarına
merhamet eder. O
halde yeryüzünde
olanlara merhamet
edin ki gökte olanlar da
size merhamet
etsin.”²¹⁴⁸

6959. *İmam Ali (a.s)*

şöyle buyurmuştur: “İyilik
et ki sana iyilik
edilsin... Merhamet et
ki sana merhamet
edilsin.”²¹⁴⁹

6960. *İmam Ali (a.s)*

şöyle buyurmuştur:

“Senden alttakilere
merhamet et ki senden

²¹⁴⁵ Feth suresi, 29. ayet

²¹⁴⁶ Hadid suresi, 27. ayet

²¹⁴⁷ Beled suresi, 17-18. ayetler

²¹⁴⁸ Kenz'ul-Ummal, 5969

²¹⁴⁹ Emali'el-Seduk, 174/9

üsttekiler sana
merhamet etsin. Onun
hatasını kendi hatanla,
günahını rabbine (karşı
işlediğin) günahınla ve
merhametine olan
ihtiyacını rabbinin
rahmetine olan
ihtiyacınla mukayese
et.”²¹⁵⁰

6961. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Kendinden üste
olanlardan rahmet ümit
ettiği halde kendinden
aşağıdakine merhamet
etmeyen kimseye
şaşarım.”²¹⁵¹

6962. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Her
kim hatta bir serçenin
cesedine bile merhamet
ederse Allah kıyamet
günü ona merhamet
eder.”²¹⁵²

6963. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Merhamet etmeyene
merhamet edilmez.”²¹⁵³

6964. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Bir

münadi cehennemde
şöyle feryad eder: “Ey
merhametli! Ey
bağışlayıcı! Bizi ateşten
kurtar.” Allah meleğe
onu ateşten çıkarmasını
emreder ve Allah’ın
huzurunda durur. Aziz
ve celil olan Allah ona
şöyle buyurur: “Acaba
sen bir serçeye bile
merhamet ettin mi?”²¹⁵⁴

6965. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Yeryüzünde olanlara
merhamet etmeyene,
gökte olanlar
merhamet etmez.”²¹⁵⁵

6966. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“İnsanlara merhamet
etmeyene Allah
merhamet etmez.”²¹⁵⁶

6967. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Merhamet etmeyene
merhamet edilmez.
Bağışlamayan kimse
bağışlanmaz Özur
kabul etmeyen Allah

²¹⁵⁰ Gurer’ul-Hikem, 2422

²¹⁵¹ a.g.e. 6255

²¹⁵² Kenz’ul-Ummal, 15614

²¹⁵³ a.g.e. 5971

²¹⁵⁴ a.g.e. 5992

²¹⁵⁵ a.g.e. 5965

²¹⁵⁶ a.g.e. 5972

da tövbesini kabul etmez.”²¹⁵⁷

6968. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Allah merhametli kullarına merhamet eder.”²¹⁵⁸

6969. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Nefsim elinde olana andolsun ki sadece merhametli kimseler cennete girer.”
Kendisine, “Hepimiz merhametliyiz”

dediklerinde ise şöyle buyurmuştur: “Hayır! Sadece herkese merhamet edenler!”²¹⁵⁹

6970. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Allah merhametlidir ve merhametli olanı sever. Allah rahmetini, rahmet sahibi kimselerin üzerine indirir.”²¹⁶⁰

6971. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Allah-u Teala’nın

kalbine insanlar için merhamet koymadığı kimse aldanmış ve hüsrana uğramıştır.”²¹⁶¹

6972. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Ümmetimin merhametlileri orta kesimdir.”²¹⁶²

1451. Bölüm Merhameti Hak Eden Kimseler

6973. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Zelil olan azize, fakir olan zengine ve cahiller zamanında zayı olan alime merhamet edin.”²¹⁶³

6974. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Ben üç kişiye merhamet ederim ve onlar merhamete layıktır: “İzzetten sonra zillete düşen aziz, zenginlikten sonra fakirliğe düşen olan

²¹⁵⁷ a.g.e. 5966

²¹⁵⁸ a.g.e. 5967

²¹⁵⁹ a.g.e. 5989

²¹⁶⁰ a.g.e. 10381

²¹⁶¹ a.g.e. 5968

²¹⁶² a.g.e. 5964

²¹⁶³ el-Bihar, 74/405/2

zengin ve ailesinin ve cahil insanların arasında küçük görülen alim.”²¹⁶⁴

6975. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Fakirlere merhamet edin.”²¹⁶⁵

6976. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Ey Enes! Çocuklara merhamet et ve büyüklere saygı göster ki dostlarımdan olasın.”²¹⁶⁶

6977. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Ailenin çocuklarına merhametli ol ve ailenin büyüklerine saygı göster.”²¹⁶⁷

6978. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Her kim çocuklarımıza merhamet göstermez ve büyüklerimizin hakkını tanımazsa bizden değildir.”²¹⁶⁸

6979. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Yiğitlerin

sürçmelerine göz yumun; onlardan biri sürçerse, Allah’ın eli onu yüceltir.”²¹⁶⁹

6980. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “İsmet sıfatına sahip, Allah’ın lütfüyle günahlardan korunmuş olan kimselerin, günah ve kötülük işleyenlere acımaları gerekir. Sürekli Allah’a şükretmeli ve bu şükür onları halkın ayıbını söylemekten alıkoymalıdır.”²¹⁷⁰

6981. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Öyleyse kendinize acıyın. Çünkü, siz dünya musibetleriyle de bunu çok iyi tecrübe ettiniz.”²¹⁷¹

6982. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Ey insan! Seni günahına karşı cesaretlendiren nedir?... Başkalarına

²¹⁶⁴ Emali’el-Seduk, 20/8

²¹⁶⁵ Kenz’ul-Ummal, 5983

²¹⁶⁶ a.g.e. 6055

²¹⁶⁷ Emali’el-Mufid, 222/1

²¹⁶⁸ Kenz’ul-Ummal, 5970

²¹⁶⁹ Nehc’ul-Belağa, 20. hikmet

²¹⁷⁰ a.g.e. 140. hutbe

²¹⁷¹ a.g.e. 183

acıdığın kadar kendine
acımıyor musun?”²¹⁷²

²¹⁷² a.g.e. 223

181. Konu

er-Rahmet

Rahmet

• *el-Bihar*, 6/1, 19, *Afvullah-i Teala...Vusat'u-Rahmetihi*
• *el-Bihar*, 7/286, 14. Bölüm, *Ma Yezhuru Min Rahmeti Teala fi'l-Kıyamet*
• *Kenz'ul-Ummal*, 4/273, *Fi Siet'i-Rahmetillah*

bak.
• *el-Afv* (2), 2770 Bölüm; *el-Emel*, 113. Bölüm; *el-Kınut*, 3421, 3422. Bölümler
•

1452. Bölüm Allah'ın Rahmeti

Kur'an:
“Allah'ın
rahmetinin
belirtilerine bir bak,
yeryüzünü
ölümünden sonra
nasıl diriltiyor?
Şüphesiz ölüleri O
diriltir. O her şeye
kadirdir.”²¹⁷³

6983. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Allah
yatatıkları kudretiyle
yarattı ve rüzgarları
rahmetiyle harekete
geçirdi.”²¹⁷⁴

6984. İmam Ali (a.s),
Adem'in (a.s) yaratılışı
hakkında şöyle
buyurmuştur:
“...Münezzeh olan
Allah tövbe kapısını
yüzüne açtı ve ona
rahmet kelimesini
öğretti.”²¹⁷⁵

6985. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Allah-u
Teala gökleri ve yeri

yaratınca yüz rahmet
yarattı ki her rahmet
gök ve yer arası
kadardır. Ardından o
rahmetlerden birini yer
yüzüne indirdi ve bu
rahmet sebebiyle
yaratıklar birbirine acır,
anne çocuğuna
merhamet eder, kuşlar
ve hayvanlar su içer ve
insanlar yaşarlar.”²¹⁷⁶

6986. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Hiç
kimse Allah'ın rahmeti
olmaksızın cennete
giremez.” Kendisine,
“Sen de mi?” diye
sorduklarında ise şöyle
buyurdu: “Evet! Allah
beni rahmetine mazhar
kılmadıkça hatta ben
bile.”²¹⁷⁷

1453. Bölüm Allah'ın Rahmetinin Genişliği

Kur'an:
“Arşı yüklenen ve
çevresinde

²¹⁷³ Rum suresi, 50. ayet

²¹⁷⁴ Nehc'ul-Belağa, 1. hutbe

²¹⁷⁵ a.g.e.

²¹⁷⁶ Kenz'ul-Ummal, 10464

²¹⁷⁷ a.g.e. 10407

bulunanlar, Rablerini
överek tespih ederler;
O'na iman ederler.
Müminler için:
“Rabbimiz! İlmin ve
rahmetin her şeyi
kapsamıştır. Tövbe
edip Senin yoluna
uyanları bağışla;
onları cehennemin
azabından koru”
diye bağışlanma
dilerler.”²¹⁷⁸

“Seni
yalanlarsa,
“Rabbimizin rahmeti
geniştir; O'nun azabı
suçlu kavimden geri
çevrilemez” de.”²¹⁷⁹

“Bu dünyada ve
ahirette bizim için
güzel olanı yaz; biz
sana hidayet olduk”
dedi. Allah :
“Azabıma dilediğim
kimseyi uğrattırım,
rahmetim her şeyi
kapsamıştır; bunu
Allah'a karşı
gelmekten
sakınanlara, zekât
verenlere,
ayetlerimize iman

edenlere yazacağız”

2180

6987. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Ey
Esbağ! Eğer adımların
sağlam, velayetin kamil
ve elin açık olursa bil ki
Allah sana senden daha
merhametlidir.”²¹⁸¹

6988. *İmam Kazım (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Bırak
kendi yolunda eziyet
gören kimseye,
dostlarına eziyet
etmekle kendisine
eziyet eden kimseye
bile sevgi gösteren,
rahmet sahibi hakkında
ne düşünüyorsun?!
Bırak Allah'ın rızayetini
arayan ve O'nun için
insanların düşmanlığını
tercih eden kimsenin,
düşmanının bile
tövbelerini kabul eden
merhametli ve
tövbeleri kabul eden
Allah hakkında ne
düşünüyorsun?”²¹⁸²

6989. *İmam Zeyn'ul
Abidin (a.s) kendisine,*

²¹⁷⁸ Gafir suresi, 7. ayet

²¹⁷⁹ En'am suresi, 147. ayet

²¹⁸⁰ A'raf suresi, 156. ayet

²¹⁸¹ Emali'et-Tusi, 173/292

²¹⁸² Tuheful-Ukul, 399

*“Helak olan kimseye şaşmamak gerekir. Kurtulan kimseye, “nasıl kurtuldu?” diye şaşmak gerekir.” diyen Hasan-i Basri’ye şöyle buyurmuştur: “Ben ise şöyle diyorum: “Kurtulan kimseye şaşmamak gerekir. Aksine bunca geniş rahmetine rağmen helak olan kimseye şaşmak gerekir.”*²¹⁸³

6990. İmam Seccad (a.s) *şöyle buyurmuştur: “Üç şey olduğu hakde mümin helak olmaz: Allah’tan başka ilah olmadığına ve ortağı bulunmadığına şehadet etmek, Allah Resulü’nün (s.a.a) şefaati ve aziz ve celil olan Allah’ın geniş rahmeti.”*²¹⁸⁴

6991. Resulullah (s.a.a) *şöyle buyurmuştur: “Allah-u Teala yüz rahmet yarattı ve bir rahmeti kulları arasındadır. İnsanlar onunla birbirine*

*merhamet ederler. Diğer doksan dokuz rahmetini ise dostlarına ayırmıştır.”*²¹⁸⁵

6992. Resulullah (s.a.a) *şöyle buyurmuştur: “Eğer Allah’ın rahmetnin ölçüsünü bilseydiniz kesin ona dayanırdınız.”*²¹⁸⁶

6993. Ömer şöyle diyor: “Allah Resulü’nün (s.a.a) yanına bir grup esir getirdiler. Aniden esirlerden bir kadın esir bir çocuğu görünce koştı, onu kucağına alarak bağrına bastı ve süt verdi. Peygamber (s.a.a) bize şöyle buyurdu: Acaba bu kadının çocuğunu ateşe atabileceğini zannediyor musunuz?” Biz, “Hayır, gücü olduğu müddetçe bunu yapamaz” deyince Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: “Allah da kullarına bu annenin çocuğuna

²¹⁸³ el-Bihar, 78/153/17

²¹⁸⁴ a.g.e. s. 159/10

²¹⁸⁵ Kenz’ul-Ummal, 5668

²¹⁸⁶ a.g.e. 10387

merhametinden daha
merhametlidir.”²¹⁸⁷

6994. İmam Seccad (a.s)
bir duasında şöyle
buyurmuştur: “Ey
merhametli babadan
daha çok bana iyilik
eden ve bana yakın
dosttan daha yakın olan
kimsel Mekanların beni
korkuttuğu ve
vatanların beni sürdüğü
bir zamanda sen
yalnızlığımda,
kurbetimde benim
dostumsun.”²¹⁸⁸

1454. Bölüm **Allah Rahmeti** **Üstlenmiştir**

Kur'an:
“Ayetlerimize
iman edenler sana
gelince: “Size selam
olsun” de. Rabbiniz,
sizden kim
bilmeyerek fenalık
işler de arkasından
tövbe eder ve nefsinin
düzeltirse, ona
rahmet etmeyi kendi
üzerine almıştır. O,
bağışlayan ve

merhamet edendir.”
²¹⁸⁹

“De ki: “Göklerde
ve yerde olanlar
kimindir?”
“Allah'ındır” de. O,
rahmet etmeyi kendi
üzerine almıştır;
Andolsun ki, sizi
olacağı şüphe
götürmeyen kıyamet
gününde
toplayacaktır.
Kendilerine yazık
ettiler; çünkü onlar
iman etmezler.”²¹⁹⁰

6995. İmam Bakır (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Allah
Tebarek ve Teala hilim
ve ilim sahibidir.
Şüphesiz Allah'ın
gazabı hoşnutluğunu
kabul etmeyen
kimsenin üzerinedir.
Allah ihsanını, kabul
etmeyen kimseden
esirger ve hidayetini
istemeyen kimseyi
saptırır... Allah rahmeti
kendisine farz kılmıştır.
O halde rahmeti
gazabını geçmişi,

²¹⁸⁷ a.g.e. 10461

²¹⁸⁸ el-Bihar, 94/157/22

²¹⁸⁹ En'am suresi, 54. ayet

²¹⁹⁰ En'am suresi, 12. ayet

doğruluk ve adalet
kemale ermiştir.”²¹⁹¹

6996. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Allah
yarattığı her şey için,
ona galebe çalacak şeyi
de yaratmıştır.
Rahmetini de yarattı ki
gazabına galebe
çalsın.”²¹⁹²

1455. Bölüm Rahmetin Sebepleri (1)

Kur'an:
“Düzeltilmişken,
yeryüzünde
bozgunculuk
yapmayın. Allah'a
korkarak ve umutla
yalvarın. Doğrusu
Allah'ın rahmeti iyi
davrananlara
yakındır.”²¹⁹³

“Allah kendisine
iman edenleri ve
O'na sınıksız
sarılanları rahmetine
ve bol nimetine
kavuşturacak, onları
kendisine götüren
doğru yola
eriştirecektir.”²¹⁹⁴

“ Muhakkak sizi
biraz korku, biraz
açlık ve mallardan,
canlardan,
ürünlerden biraz
eksiltmekle deneriz,
sabredenlere
müjdele. Onlara bir
musibet geldiğinde:
“Biz Allah'ınız ve
elbette O'na
döneceğiz”
derler. Rablerinin
mağfiret ve rahmeti
onlarıdır. Hidayeti
bulanlar da onlardır.”
²¹⁹⁵

6997. *İmam Bakır (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Gerçek tövbe ile
kendini Allah'ın
rahmet ve bağışına sun.
Gerçek dönüş için halis
duadan ve gece
karanlığındaki
münacaattan yardım
al.”²¹⁹⁶

6998. *İmam Ali (a.s)*
abir zaman hakkında
şöyle buyurmuştur: “...Bu,
isimsiz müminden

²¹⁹¹ el-Kafi, 8/52/16

²¹⁹² Kenz'ul-Ummal, 10390

²¹⁹³ A'raf suresi, 56. ayet

²¹⁹⁴ Nisa suresi, 175. ayet

²¹⁹⁵ Bakara suresi, 155-157. ayetler

²¹⁹⁶ el-Bihar, 78/164/1

başkasının kurtulmadığı bir zamandır...Söz gezdirip kulların ayıplarını yaymazlar, boş söz konuşmazlar.. Allah, işte onlara rahmet kapılarını açar, zorluk ve meşakkatlerini giderir.”²¹⁹⁷

6999. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ın zikriyle rahmet iner.”²¹⁹⁸

7000. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Af ile rahmet iner.”²¹⁹⁹

7001. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Başkalarına rahmet etmekle rahmet iner.”²²⁰⁰

7002. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Zayıflara rahmet, rahmet indirir.”²²⁰¹

7003. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Rahmetin dökülüşünün en iyi vesilesi tüm insanlara

merhametli olmaktır.”²²⁰²

7004. Resulullah (s.a.a)
kendisine, “Rabbimin bana merhamet etmesini istiyorum” diyen birisine şöyle buyurmuştur:
“Kendine merhamet et ve Allah’ın yaratıklarına merhamet et ki Allah da sana merhamet etsin.”²²⁰³

bak. el-Afv (2), 277;
er-Rahm, 1450. Bölüm

1456. Bölüm Rahmetin Sebepleri (2)

Kur’an:

“ Kafirler için hazırlanmış ateşten sakının. Size merhamet edilmesi için, Allah'a ve Peygambere itaat edin.”²²⁰⁴

“Bu, indirdiğimiz kutsal Kitaptır, ona uyun. Umulur ki

²¹⁹⁷ Nehc’ul-Belağa, 103. hutbe

²¹⁹⁸ Gurer’ul-Hikem, 4209

²¹⁹⁹ a.g.e. 4317

²²⁰⁰ a.g.e. 4343

²²⁰¹ a.g.e. 5415

²²⁰² a.g.e. 3353

²²⁰³ Kenz’ul-Ummal, 44154

²²⁰⁴ Al-i İmran suresi, 131-132. ayetler

kurtuluşa erersiniz.

2205

“Namaz kılın,
zekât verin,
peygambere itaat
edin ki size
merhamet
edilsin.”²²⁰⁶

“Salih: “Ey
kavmim! Niye
iyilikten önce, acele
kötülük
istiyorsunuz?”

Merhamet olunasınız
diye Allah'tan
mağfiret dileseniz
olmaz mı?” dedi.”²²⁰⁷

*bak. A'raf suresi, 204.
ayet; Yasin suresi, 45. ayet;
Hucurat suresi, 10. ayet.*

323. Konu (et-Ta'at);
392. Konu; “el-İstığfar”

1457. Bölüm Rahmetin Engelleri

7005. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Merhamet etmeyene
merhamet etmek
rahmete engel olur.
(Kimsenin canını) baki
bırakmayan kimseyi

baki bırakmak ümmeti
helak eder.”²²⁰⁸

7006. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Her
kim insanlara
merhamet etmezse
Allah rahmetini ondan
alı koyar.”²²⁰⁹

*bak. el-Afı, 2767.
Bölüm*

1458. Bölüm Kendinizi Allah'ın Rahmetine Maruz Kılın

7007. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Rabbinizin
ömrünüz boyunca
nesim rüzgarları vardır.
O halde kendinizi bu
nesimlerin önüne
bırakın ki onlardan bir
miktarı da size ulaşsın
ve ondan sonra artık
asla mutsuzluğa
düşmeyesiniz.”²²¹⁰

7008. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Ömrünüz boyunca

²²⁰⁵ En'am suresi, 155. ayet

²²⁰⁶ Nur suresi, 56. ayet

²²⁰⁷ Neml suresi, 46. ayet

²²⁰⁸ Gurer'ul-Hikem, 5430

²²⁰⁹ a.g.e. 8965

²²¹⁰ Kenz'ul-Ummal, 21324

hayrı talep edin ve kendinizi Allah'ın nesim rüzgarlarına bırakın. Zira Allah'ın rahmet nesimleri bazen eser ve kullarından dilediğine ulaşır.”²²¹¹

7009. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Allah'ın emirlerine itaat ederek kendinizi O'nun rahmetine bırakın.”²²¹²

1459. Bölüm Rahmete Müstahak Olan Kimse

7010. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Ölçüsünü bilip haddini aşmayan kimseye Allah rahmet etsin.”²²¹³

7011. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Günahına dikkat edip Rabbinden korkan kula Allah rahmet etsin.”²²¹⁴

7012. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Tövbeye yönelip hatalarından dolayı özür dileyen ve ölümünden önce işe kalkışan kimseye Allah rahmet etsin.”²²¹⁵

7013. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Düşünüp ibret alan ve ibret alıp basiret sahibi olan kimseye Allah rahmet etsin.”²²¹⁶

7014. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Öğüt alıp günahlardan sakınan ve ibretlerden faydalanan kimseye Allah rahmet etsin.”²²¹⁷

7015. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Sabrı hayatının bineği edinen ve takvayı vefatının azığı kılan kimseye Allah rahmet etsin.”²²¹⁸

7016. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Ecelinden öne geçen, kalacağı yurt ve yücelik mahalli için güzel

²²¹¹ a.g.e. 31325

²²¹² Tenbih'ul-Havatir, 2/120

²²¹³ Gurer'ul-Hikem, 5204

²²¹⁴ a.g.e. 5205

²²¹⁵ Nehc'ul-Belağa, 143. hutbe

²²¹⁶ a.g.e. 103. hutbe

²²¹⁷ Gurer'ul-Hikem, 5207

²²¹⁸ a.g.e. 5208

amelde bulunan
kimseye Allah rahmet
etsin.”²²¹⁹

7017. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Arzusunu kısaltan,
ecelinden öne geçen,
fırsatı ganimet bilen ve
amelden azık edinen
kimseye Allah rahmet
etsin.”²²²⁰

7018. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Fırsatı ganimet bilen,
amele koşan ve
korkudan himmet
kemerini kuşanan
kimseye Allah rahmet
etsin.”²²²¹

7019. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Nefsani heva ve
hevesine galip gelen ve
dünyanın tuzaklarından
kaçınan kimseye Allah
rahmet etsin.”²²²²

7020. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Rabbine rağbet eden,
(dinini koruyan)

günahını hesaba çeken,
nefsani isteklerine
muhalefet eden,
arzularını
yalanlayan...sürekli
düşünen, uzun geceler
sabahlayan...kalbinde
olanın aksini izhar
etmeyen, bildiğinin en
azıyla yetinen kimseye
Allah rahmet etsin.
Onlar Allah'ın
yeryüzündeki
emanetleridir ve onlar
sebebiyle kullardan
belalar def olur.”²²²³

7021. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Günah işleyip itiraf
eden, korkup amele
yönelen ve sakınıp
iyiliklere koşan kimseye
Allah rahmet etsin.”²²²⁴

7022. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Bir
hakkı dirilten, bir batılı
öldüren, zulmü
kaldıran ve adaleti

²²¹⁹ a.g.e. 5209

²²²⁰ a.g.e. 5210

²²²¹ a.g.e. 5211

²²²² a.g.e. 5212 “Müminin hüznü kalbinde sevinci yüzünde olur” hadisine işaret olabilir.

²²²³ el-Bihar, 78/46/59

²²²⁴ Tuheful-Ukul, 210

hakim kılan kimseye
Allah rahmet etsin.”²²²⁵

7023. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Bir
hükmü işitip
ezberleyen, doğru yola
çağırıldığında ona yakın
duran, kılavuzun ipine
sarılıp kurtuluşa eren
kimseye Allah rahmet
etsin.”²²²⁶

7024. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Her
nefesinin ölümüne doğru
bir adım olduğunu bilip
amele doğru kaçan ve
arzusunu kısaltan
kimseye Allah rahmet
etsin.”²²²⁷

7025. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Bir
hakkı görünce yardım
eden, bir zulmü
görünce engelleyen ve
zalim karşısında hakka
yardımcı olan kimseye
Allah rahmet etsin.”²²²⁸

7026. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Ecelden öne geçip,
arzusunu yalanlayan ve

amelini halis kılan
kimseye Allah rahmet
etsin.”²²²⁹

7027. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Nefsini Allah’a karşı
günah işleme
hususunda dizginleyen
ve dizginlerinden
tutarak Allah’a itaate
doğru sürükleyen
kimseye Allah yardım
etsin.”²²³⁰

7028. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Şehvetinden el çeken
ve nefsani isteklerini
söküp atan kimseye
Allah rahmet etsin.”²²³¹

7029. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Nefsani hedeflerini
söküp atan, nefsinin
koruyan ve dizginlerini
eline alarak onu Allah’a
itaate sürükleyen
kimseye Allah rahmet
etsin.”²²³²

7030. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Hayattan ölüm için,

²²²⁵ Gurer’ul-Hikem, 5217

²²²⁶ Nehc’ul-Belağa, 76. hutbe

²²²⁷ Gurer’ul-Hikem, 5214

²²²⁸ Nehc’ul-Belağa, 205. hutbe

²²²⁹ Gurer’ul-Hikem, 5216

²²³⁰ a.g.e. 5218

²²³¹ Nehc’ul-Belağa, 176. hutbe

²²³² Gurer’ul-Hikem, 5219

fenadan beka için ve
gidici dünyadan kalıcı
yurt için azık edinen
kimseye Allah rahmet
etsin.”²²³³

7031. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Haramlardan sakınan,
cezaları üstlenen ve bir
çok ganimetlere
koşarak yarışan
kimseye Allah rahmet
etsin.”²²³⁴

bak. el-Murakabet,
1539. Bölüm

1460. Bölüm **Recep Ayında** **Allah’ın Rahmeti**

7032. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Bilin
ki Recep Allah’ın sağır
aydır.”²²³⁵ Büyük bir
aydır ve Allah nezdinde
hiç bir ayın hürmet ve
fazileti Recep ayı kadar
olmadığı için sağır

olarak
adlandırılmıştır.”²²³⁶

7033. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Recep ayı Allah’ın
sağıridir (veya
yağışdır). Allah bu
ayda rahmetini
kullarına yağdırır.”²²³⁷

7034. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Recep ayı, ümmetimin
başına şiddetle rahmet
yağmuru yağdığı için
Allah’ın yağış ayı olarak
adlandırılmıştır. Bu ay
haram aylardan
olduğundan ve
müşriklerle savaş
yasaklandığından
dolayı da “sağır ay”
olarak
daadlandırılmıştır.”²²³⁸

7035. Abdullah b.
Abbas şöyle diyor:
“Recep ayı geldiğinde
Allah Resulü (s.a.a)
Müslümanları etrafında
topluyor ve onlar için

²²³³ a.g.e. 5220

²²³⁴ a.g.e. 5221

²²³⁵ Haram ayı olduğu için Recep ayında
mazlumun feryadı ve katliam hareketleri
işitilmediğinden “sağır” olarak
adlandırılmıştır.

²²³⁶ Sevaḥ’ul-A’mal, 78/4

²²³⁷ Uyun-u Ahbar’ir-Rıza (a.s),
2/71/331

²²³⁸ el-Bihar, 97/39/24

hutbe irad ederek şöyle
buyuruyordu:... Daha
sonra şöyle buyurdu:
“Ey Müslümanlar!
Büyük ve mübarek bir
ay sizlere gölge
etmiştir. Bu ay yağış

ayıdır, Allah bu ayda,
müşrik veya İslam’da
bidat çıkaran kimseler
dışında tüm kullarının
üzerine rahmet
yağmurunu indirir.”²²³⁹

²²³⁹ a.g.e. s. 47/33

182. Konu

er-Rahim

Sıla-i Rahim

• *el-Bihar*, 74/87, 3. Bölüm, *Silat'ur-Rahim*
• *Kenz'ul-Ummal*, 3/356, 765, *Silat'ur-Rahim*

bak.
• *es-Sadeka* 2232. Bölüm

1461. Bölüm Sıla-i Rahim (Akıabayı Ziyaret)

Kur'an:

“Sana Rabbinden indirilenin gerçek olduğunu bilen kimse, onu bilmeyen köre benzer mi? Ancak akıl sahipleri ibret alırlar. Onlar, Allah'ın ahdini yerine getirirler, anlaşmayı bozmazlar. Onlar, Allah'ın birleştirilmesini emrettiği şeyi birleştirirler, Rablerinden korkarlar; kötü hesaptan ürkerler.”

²²⁴⁰

bak. Bakara suresi, 83, 177; Nabl suresi, 90. ayet; İsrâ suresi, 26; Rum suresi, 38. ayet; Kıtâl suresi, 22. ayet

7036. İmam Sadık (a.s)
Allah-u Teala'nın,
“Onlar...birleştirirler.
..” ayeti hakkında şöyle

buyurmuştur: “Bunun örneklerinden biri de sıla-i rahimdir. Tevilinin nihayeti ise bizimle bağ kurmandır.”²²⁴¹

7037. İmam Sadık (a.s)

Allah'u Teala'nın,

“Kendisiyle

birbirinizden bir şey istediğiniz Allah'tan ve akrabalık bağlarını kesmekten sakının” ayeti hakkında şöyle buyurmuştur:

“Bundan maksat insanların akrabalığıdır. Şüphesiz aziz ve celil olan Allah bunu emretmiştir; büyük ve önemli saymıştır. Bunu kendisiyle aynı sırada tuttuğunu görmüyor musun?”²²⁴²

7038. Resulullah (s.a.a)

şöyle buyurmuştur:

“Sevap açısından en hızlı hayır sıla-i rahimdir.”²²⁴³

7039. İmam Ali (a.s)

şöyle buyurmuştur: “Ey insanlar! Hiç kimse her

²²⁴⁰ Ra'd suresi, 19-21. ayetler

²²⁴¹ el-Bihar, 74/98/40

²²⁴² el-Kafi, 2/150/1

²²⁴³ a.g.e. 2/152/15

ne kadar mal-mülk sahibi de olsa yakınlarından ve onların kendini elleri ve dilleriyle savunmalarından müstağni (ihtiyaçsız) olamaz. İnsanın yakınları, insanın ardında en iyi, en büyük koruyucularıdır. İnsanın dağınıklık ve perişanlığını en iyi derleyip toplayanlar onlardır. Zorluk ve acılarda kendine (yabancılarından) daha merhametli olurlar... Allah'ın insana halk arasında verdiği iyi hayırlı isim, başkasına miras olarak bırakacağı maldan daha hayırlıdır. Sakın ola ki fakir yakınlarınızı gördüğünüzde onlardan yüz çevirmeyin, onlara vermediğinizde çoğalmayacak ve verdiğinizde ise azalmayacak malı ihsan ediniz. Her kim

akrabasından el çekerse onlardan bir el çekilmiş olur, ama kendisinden bir çok el çekilmiş olur. Her kim etrafındakilere alçakgönüllü ve merhametli olursa, onların sürekli dostluğunu kazanır.”²²⁴⁴

7040. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur:
“Akrabalarına saygılı davran. Şüphesiz onlar senin kendisiyle uçtuğun kanatların, kendisine döndüğün kökün ve kendisiyle saldırıya geçtiğin elindir.”²²⁴⁵

1462. Bölüm Hiç bir Şey Akrabalık Bağını Kesemez

7041. Ebu Basir şöyle diyor: İmam Sadık'a (a.s) şöyle sordum: “İnsan hakkı tanımayan akrabalarıyla ilişkisini kesebilir mi?” İmam (a.s) şöyle

²²⁴⁴ Nehc'ul-Belağa, 23. hutbe

²²⁴⁵ el-Bihar, 74/105/67

buyurdu: “İlişkiyi kesmemesi gerekir.”²²⁴⁶

7042. İmam Sadık (a.s) kendisine, “Benimle aynı görüşleri paylaşmayan akrabam var. Buna rağmen onların benim üzerimde bir hakkı var mıdır?” diye soran Cehm b. Hamid’e şöyle buyurmuştur: “Evet! Akrabalık hakkını hiç bir şey kesemez. Eğer seninle aynı inancı paylaşırsanız iki hakka sahip olurlardı: Akrabalık hakkı ve İslam hakkı!”²²⁴⁷

1463. Bölüm Sıla-i Rahimin Etkileri

7043. İmam Bakır (a.s) şöyle buyurmuştur: “Sıla-i rahim amelleri temizler, malları çoğaltır, belayı geri çevirir, (kıyamette) hesabı kolaylaştırır ve ölümü erteler.”²²⁴⁸

7044. İmam Bakır (a.s) şöyle buyurmuştur: “Sıla-i rahim ahlakı güzelleştirir, eli bağışlayıcı kılar, ruhu temizler, rızkı arttırır ve eceli erteler.”²²⁴⁹

7045. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: “Sıla-i rahim ve iyilik hesabı kolaylaştırır ve günahlardan korur. O halde sıla-i rahimde bulununuz ve güzel bir selam vermek veya selama cevap vermekle de olsa kardeşlerinize iyilik ediniz.”²²⁵⁰

7046. İmam Hadi (a.s) şöyle buyurmuştur: “Aziz ve celil olan Allah, Musa b. İmran (a.s) ile konuşunca Musa şöyle arzetti: “Sıla-i rahimde bulunan kimsenin mükafatı nedir?” Allah şöyle buyurdu: “Ey Musa! Onun ölümünü ertelerim ve can vermenin zorluklarını ona kolaylaştırırım.”²²⁵¹

²²⁴⁶ el-Kafi, 2/344/3

²²⁴⁷ a.g.e. s. 157/30

²²⁴⁸ a.g.e. s. 150/4

²²⁴⁹ a.g.e. s. 152/12

²²⁵⁰ a.g.e. s. 157/31

²²⁵¹ Emali’el-Seduk, 173/8

7047. *H. Fatımat'uz-Zebra (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Allah sıla-i rahimi sayıların çoğalması için farz kılmıştır.”²²⁵²

7048. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Allah’tan korkun ve sıla-i rahim de bulununuz. Zira bu iş sizler için dünyada daha kalıcı ve ahirette daha hayırlıdır.”²²⁵³

7049. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Sıla-i rahim ömrü uzatır ve fakirliği ortadan kaldırır.”²²⁵⁴

7050. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Her kim rızkının çoğalmasını ve ölümünün ertelenmesini dilerse sıla-i rahimde bulusun.”²²⁵⁵

7051. *İmam Hüseyin (a.s) şöyle buyurmuştur:* “Her kim ölümünün ertelenmesini ve

rızkının çoğalmasını dilerse sıla-i rahimde bulunsun.”²²⁵⁶

7052. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Sıla-i rahim, ehli her ne kadar iyilerden olmasa da, evleri bayındır kılar ve ömürleri uzatır.”²²⁵⁷

7053. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Sıla-i rahim hesabı kolaylaştırır ve kötü ölümden korur.”²²⁵⁸

7054. *Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:* “Şüphesiz bırakın iyi ve güzel insanları, kötü insanlar bile sıla-i rahimde bulununca malları artar ve ömürleri uzar.”²²⁵⁹

1464. Bölüm Sıla-i Rahim ve Uzun Ömür

7055. *İmam Ali (a.s), Nevfe şöyle buyurmuştur:* “Ey Nevf! Sıla-i

²²⁵² el-Bihar, 74/94/23

²²⁵³ Kenz’ul-Ummal, 6911

²²⁵⁴ el-Bihar, 74/288/2

²²⁵⁵ a.g.e. s. 89/5

²²⁵⁶ a.g.e. s. 91/15

²²⁵⁷ Emali’et-Tusi, 481/1049

²²⁵⁸ a.g.e.

²²⁵⁹ el-Kafi, 2/155/21

rahimde bulun ki Allah
ömrünü uzatsın.”²²⁶⁰

7056. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Bazen birinin üç
günlük ömrü kalır ama
sıla-i rahim yerine
getirince Allah onu
otuz yıl erteler. Bazen
de birinin otuz yıllık
ömrü kalmıştır. Ama
sıla-i rahimi terk ettiği
için Allah onu üç güne
çevirir.”²²⁶¹

7057. İmam Sadık (a.s),
Muyessir’e şöyle
buyurmuştur: “Ey
Muyessir! Senin ömrün
çoğalmıştır. Hangi
şeyle amel ettin?” Ben,
“Genç olduğum zaman
beş dirhem ücret
alıyordum ve onu da
dayıma harcıyordum”
dedim.”²²⁶²

7058. İmam Sadık (a.s),
hakeza Muyessir’e şöyle
buyurmuştur: “Ey
Muyessir! Defalarca
ecelin gelip çattı, ama
her defasında da Allah

sıla-i rahim ve
akrabalarına iyilik
sebebiyle onu
erteledi.”²²⁶³

bak. el-Umr, 2532.
Bölüm Sila-i Rahim’in
ömrün uzamasına sebep
olduğun hakkındaki
hadisler cidden çok
fazladır. Bu konu için
bak.el-Bihar, 74/94/24/
ve s. 97/31; s. 100/48; s.
130/96; s. 117/78, s.
120/82; s. 132/99

1465. Bölüm **Sıla-i Rahim** **İçin Bir Yıllık Yol** **Katetmek**

7059. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Sıla-i
rahimi yerine getirmek
için (hatta gerekiyorsa)
bir yıllık yolu katet.”²²⁶⁴

7060. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur:
“Ümmetin hazırda
olanlarına ve burada
olmayanlarına,
kıyamete kadar
erkeklerin bellerinde ve

²²⁶⁰ Emali’el-Seduk, 174/9

²²⁶¹ Kenz’ul-Ummal, 6920

²²⁶² el-Bihar, 74/96/28

²²⁶³ a.g.e. s. 99/45

²²⁶⁴ a.g.e. s. 103/61

kadınların rahimlerinde olanlara akrabaları bir yıllık yol miktarınca uzakta da olsa sıla-i rahimde bulunmalarını tavsiye ediyorum. Zira sıla-i rahim dinin bir parçasıdır.”²²⁶⁵

1466. Bölüm İlişisini Kesenle İlişki Kurmak

7061. *Resulullah (s.a.a)* *şöyle buyurmuştur:* “Seninle ilişisini kesen akrabalarla ilişki kur. Sana kötülük edene iyilik et. Her ne kadar zararına da olsa hakkı söyle.”²²⁶⁶

7062. *Resulullah (s.a.a)* *şöyle buyurmuştur:* “Akraban seninle ilişisini kesmiş olsa bile sen ilişkini kesme.”²²⁶⁷

7063. *Ebuzer (s.a.a)* *şöyle buyurmuştur:* “Resulullah

bana, her ne kadar akrabam bana sırt çevirse de sıla-i rahimde bulunmamı tavsiye etmiştir.”²²⁶⁸

7064. *İmam Ali (a.s)* *şöyle buyurmuştur:* “Her ne kadar akrabanız sizinle ilişkisini koparmışsa da siz ilişkinizi sürdürün.”²²⁶⁹

7065. *İmam Hüseyin (a.s)* *şöyle buyurmuştur:* “En çok sıla-i rahimde bulunan kimse, kendisiyle ilişisini kesen akrabasına sıla-i rahimde bulunan kimsedir.”²²⁷⁰

7066. *İmam Seccad (a.s)* *şöyle buyurmuştur:* “Aziz ve celil olan Allah nezdinde şu iki adımdan daha sevimli bir adım yoktur: Müminin Allah yolunda saf tutmak için attığı adım ve kendisiyle ilişisini kesen akrabasını ziyaret için atılan adım.”²²⁷¹

²²⁶⁵ el-Kafi, 2/151/5

²²⁶⁶ Kenz’ul-Ummal, 6929

²²⁶⁷ el-Kafi, 2/347/6

²²⁶⁸ el-Hisal, 345/12

²²⁶⁹ Emali’et-Tusi, 208/357

²²⁷⁰ el-Bihar, 74/400/41

²²⁷¹ el-Hisal, 50/60

7067. *İmam Sadık (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Adamın biri Allah
Resulü’nün (s.a.a)
huzuruna vararak şöyle
arzetti: “Ey Allah’ın
Resulü! Kendisine gelip
gittiğim bir akrabam
var, ama onlar bana
eziyet ediyor, bu
yüzden onları terk
etmek istiyorum.”
Allah’ın Resulü (s.a.a)
şöyle buyurdu: “Bu
takdirde Allah hepinizi
terk eder.” Adam, “O
halde ne yapayım?”
diye sorunca
Peygamber şöyle
buyurdu: “Seni
mahrum kılana bağışta
bulun, seninle ilişkisini
kesen kimseyle ilişki
kur ve sana zulmedeni
bağışla. Böyle yaptığın
takdirde aziz ve celil
olan Allah onlar
karşısında sana destek
olur.”²²⁷²

bak. el-Hayr, 1170.
Bölüm; el-İhsan, 866.

Bölüm; el-Mukafat, 3505.
Bölüm

1467. Bölüm Sıla-i Rahimi Kesmekten Sakındırmak

Kur’an:

“Sağlam söz
verdikten sonra
Allah’ın ahdini
bozanlar ve Allah’ın
birleştirilmesini
emrettiğini ayıranlar
ve yeryüzünde
bozgunculuk
yapanlar, işte lânet
onlara ve kötü yurt,
cehennem,
onlardır.”²²⁷³

“Geri dönerseniz
yeryüzünde
bozgunculuk
yapmanız ve
akrabalık bağlarını
kesmeniz beklenmez
mi sizden? İşte,
Allah’ın lânetlediği
sağır kıldığı ve
gözlerini kör ettiği
bunlardır.”²²⁷⁴

7068. *İmam Bakır (a.s)*
şöyle buyurmuştur:
“Resulullah’ın (s.a.a)
kitabında şöyle

²²⁷² el-Bihar, 74/100/50

²²⁷³ Ra’d suresi, 25. ayet

²²⁷⁴ Muhammed suresi, 22-23. ayet

gördüm: “İnsanlar akrabalarıyla ilişkisini kestiği takdirde mal ve varlıkları kötü insanların eline geçer.”²²⁷⁵

7069. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “İnsanlar sıla-i rahimi terk ettiği zaman servetler kötülerin eline geçer.”²²⁷⁶

7070. Resulullah (s.a.a)
şöyle buyurmuştur: “Üç kimse asla cennete girmez: Şarap içen kimse, sihirbaz ve akrabalarından kopan kimse.”²²⁷⁷

7071. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Ölümü ve yokluğu hızlandıran günahlardan biri de akrabalarından kopmaktır.”²²⁷⁸

7072. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Ölümü ve yokluğu hızlandıran günahtan Allah’a sığınırım”

Abdullah b. Kevva Yeşkuri ayağa kalkarak şöyle arzetti: “Ey Müminlerin Emiri! Ölümü hızlandıran günahlar da var mıdır?” İmam şöyle buyurdu: “Eyvahlar olsun sana! Tabi ki vardır ve akrabalarından kopmaktır.”²²⁷⁹

7073. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Halıka’dan sakın. Şüphesiz Halıka insanları öldürür.” Ben, (Ravi) “Halıka nedir?” diye arzettim. İmam şöyle buyurdu: “Akrabalarından kopmak.”²²⁸⁰

7074. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “En çirkin günah akrabalık ilişkisini kesmek ve anne babasına eziyet etmektir.”²²⁸¹

7075. İmam Ali (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Akrabalardan kopmakla gazap ve

²²⁷⁵ el-Kafi, 2/374/2

²²⁷⁶ a.g.e. s. 348/8

²²⁷⁷ el-Hisal, 179/243

²²⁷⁸ el-Bihar, 74/94/23

²²⁷⁹ el-Kafi, 2/347/7

²²⁸⁰ a.g.e. s. 346/2

²²⁸¹ Gurer’ul-Hikem, 3251

intikam ortaya
çıkar.”²²⁸²

7076. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Aralarında

akrabasından kopan
birinin olduğu
topluluğa rahmet
inmez.”²²⁸³

7077. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz melekler
aralarında
akrabalarından kopan
birinin olduğu
topluluğa nazil
olmaz.”²²⁸⁴

7078. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Hiç
bir günah akrabalardan
kopmak, hıyanet ve
yalan gibi, Allah’ın
uhrevi cezanın yanı sıra
bu dünyada da işleyene
hızla ceza vermesine
layık değildir.”²²⁸⁵

bak. el-Bihar,
74/134/104; s. 99/43;
s. 90/10, 73/376/14;
Vesail’uş-Şia, 8/593,
149. Bölüm

1468. Bölüm Sıla-i Rahimin En Küçük Örneği

7079. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Her
ne kadar bir selamla da
olsa akrabalarınıza
iyilik edin.”²²⁸⁶

7080. *Resulullah (s.a.a)*
şöyle buyurmuştur: “Bir
selamla da olsa sıla-i
rahimde
bulununuz.”²²⁸⁷

7081. *İmam Ali (a.s)*
şöyle buyurmuştur: “Her
ne kadar bir selamla da
olsa sıla-i rahimde
bulununuz. Zira Allah
Tebarek ve Teala şöyle
buyurmuştur:

“**Kendisi adına
birbirinizden dilekte
bulunduğunuz**

**Allah'tan ve
akrabanın haklarına
riayetsizlikten de
sakının. Allah
şüphesiz hepinizi**

²²⁸² a.g.e. 4930

²²⁸³ Kenz’ul-Ummal, 6978

²²⁸⁴ a.g.e. 6974

²²⁸⁵ a.g.e. 6986

²²⁸⁶ a.g.e. 6914

²²⁸⁷ Tuhef’ul-Ukul, 57

görüp
gözetmektedir”””²²⁸⁸
7082. İmam Sadık (a.s)
şöyle buyurmuştur: “Eğer
bir su içmekle de olsa

akrabalarınıza sıla-i
rahimde bulun. En iyi
sıla-i rahim akrabalara
eziyet etmemektir.”²²⁸⁹

²²⁸⁸ el-Hisal, 613/10

²²⁸⁹ el-Kafi, 2/151/9

183. Konu er-Ruhsat Ruhsat-İzin

bak.

• 192. Konu, er-Rıfk

1469. Bölüm Ruhsatlarla Amel Etmeye Teşvik

7083. *Resulullah (s.a.a.)*
şöyle buyurmuştur:
“Şüphesiz Allah-u
Teala kendisine isyan
edilmesinden
hoşlanmadığı gibi,
ruhsatlarıyla amel
edilmesini sever.”²²⁹⁰

7084. *Resulullah (s.a.a.)*
şöyle buyurmuştur: “Kul
bağışlanmasını sevdiği
gibi Allah-u Teala,
ruhsatlarının kabul
edilmesini sever.”²²⁹¹

7085. *Resulullah (s.a.a.)*
şöyle buyurmuştur: “Allah
farzlarıyla amel
edilmesini sevdiği gibi
ruhsatlarıyla da amel
edilmesini sever.”²²⁹²

7086. *Resulullah (s.a.a.)*
şöyle buyurmuştur: “Allah
farzlarının yapılmasını
sevdiği gibi
ruhsatlarıyla amel
edilmesini de sever.”²²⁹³

7087. *Resulullah (s.a.a.)*
şöyle buyurmuştur:
“Allah’ın sizlere verdiği
ruhsatlara bağlı
kalın.”²²⁹⁴

7088. *Kafur’ul-Hadim*
şöyle diyor: “İmam Hadi
(a.s) bana şöyle
buyurdu: “Falan su
kovasını falan yere koy
da namaz için abdest
alayım.” Daha sonra
beni bir işe gönderdi...
Ben unuttum ve emrini
yerine getirmedim. O
gece çok soğuktu.
İmam (s.a.a) namaz için
kalkınca ben anladım
ve kovayı emrettiği yere
koymadığımı
hatırladım. Beni
kınamasından korkarak
yerimden uzaklaştım.
İmam (a.s) kızgın bir
halde beni çağırdı.
Kendi kendime, “İnna
lillah, şimdi ne bahane
bulayım” dedim...
İmam (a.s) şöyle
buyurdu: “Eyvahlar
olsun sana! Benim

²²⁹⁰ Kenz’ul-Ummal, 5335

²²⁹¹ a.g.e. 5336

²²⁹² a.g.e. 5334

²²⁹³ Mustedrek’ul-Vesail, 1/144/214

²²⁹⁴ Kenz’ul-Ummal, 5538

soğuk suyla abdest almaya adet ettiğimi bilmiyor musun? Neden kovaya sıcak su koydun?” Ben, “Efendim! Allah’a yemin olsun ki ben ne kovayı bıraktım ve ne de suyu” deyince İmam (a.s) şöyle buyurdu: “Allah’a şükürler olsun! Allah’a yemin olsun ki ne bir ruhsatı terk ettik ve ne de bir bağışı reddettik. Bizleri kendine itaat ehli kılan ve bizlere ibadet başarısını veren Allah’a hamdolsun! Allah’ın Resulü (s.a.a) şöyle buyururlardı: “Allah ruhsatlarını kabul etmeyen kimseye gazap eder.”²²⁹⁵

7089. İmam Sadık (a.s) kendisine, “İnsanların öldürülmesini mi boş görürsün, yoksa Ali’den beri olduklarını söylemelerini mi?” diyen ashabından birine şöyle buyurmuştur: “Ben

ruhsatı daha çok seviyorum. Allah-u Teala’nın Ammar hakkındaki şu sözünü duymadın mı: “**Gönlü imanla dolu olduğu halde, zor altında olan kimse müstesna**”²²⁹⁶

bak. Vesail’uş-Şia, 11/481/20

1470. Bölüm Ruhsat Hadislerinde Belirsizlik

7090. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Allah’ın belirsiz kıldığını siz de belirsiz kılın.”²²⁹⁷

7091. Alkame b. Kays şöyle diyor: “Ali’yi, Kufe minberinin üzerinde şöyle derken gördüm: “Allah’ın Resulü (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Zina eden kimse mümin olduğu haliyle zina etmez... Alkame, “Ey Müminlerin Emiri!

²²⁹⁵ el-Bihar, 80/335/6

²²⁹⁶ Nur’us-Sakaleyn, 3/88/233

²²⁹⁷ el-Bihar, 2/272/5

Zina eden kimse
kafirdir” deyince Ali
(a.s) şöyle buyurdu:
“Allah’ın Resulü (s.a.a)
bize ruhsata dayalı
hadisleri belirsiz
bırakmamızı
emretmiştir. Zina eden
kimse imanla ve
zinanın helal olduğuna
inanarak zina
etmemektedir. Eğer
zinanın helal olduğuna
inanırsa kafirdir.”²²⁹⁸

²²⁹⁸ Kenz’ul-Ummal, 1733

İçindekiler

1098. Bölüm	16
Ahlak.....	16
1099. Bölüm	16
Güzel Ahlak	16
1100. Bölüm	18
İyi Ahlakın Sonuçları.....	18
1101. Bölüm	19
Amel Terazisine Koyulan En Güzel Şey	19
1102. Bölüm	20
Peygamber'in (s.a.a) Ahlakının Yücelik ve Azameti	20
1103. Bölüm	20
Güzel Ahlak ve Dinin Kemali	20
1104. Bölüm	21
Güzel Ahlakın Anlamı	21
1105. Bölüm	23
Huyuları Birbirinden Ayırt Etmek.....	23
1106. Bölüm	24
Ahlakın Değeri.....	24
1107. Bölüm	25
Ahlaki Yücelikler.....	25
1108. Bölüm	26
Ahlaki Yüceliklere Teşvik.....	26
1109. Bölüm	27
Yüceliklerin Zorluklarla Birlikte Oluşu	27
1110. Bölüm	27
Ahlaki Yüceliklerin Tefsiri (1)	27
1111. Bölüm	28
Ahlaki Yüceliklerin Tefsiri (2)	28
1112. Bölüm	30
Yüceliklerin En Hayırlısı.....	30
1113. Bölüm	31
Güzel Huyuları Seçmek.....	31
1114. Bölüm	31
Güzel Ahlakın Meyveleri	31

1115. Bölüm	32
Kötü Ahlak (1).....	32
1116. Bölüm	34
Kötü Ahlak (2).....	34
1117. Bölüm	35
Kötü Ahlakın Akıbeti	35
1118. Bölüm	35
Kınanmış Ahlakın Tesiri.....	35
1119. Bölüm	37
En Üstün Ahlak.....	37
1120. Bölüm	37
En Güzel Hasletler	37
1121. Bölüm	38
Ahlaki Karakterlerin Birbiriyle İrtibatı.....	38
1122. Bölüm	40
Şarap	40
1123. Bölüm	41
Şarap Çirkinliklerin Annesidir.....	41
1124. Bölüm	42
Şarap Sofrasına Oturmaktan Sakındırmak	42
1125. Bölüm	42
Şarabın Haram Oluş Sebebi.....	42
1126. Bölüm	43
Şarap İçmenin Akıbeti	43
1127. Bölüm	44
Şarap İçen Kimseye Davranış Metodu	44
1128. Bölüm	45
Şarap İçen Kimsenin Haşrolma Şekli	45
1129. Bölüm	45
Allah'tan Başkası İçin de Olsa Şarap İçmeyi Terk Etmeye Teşvik	45
1130. Bölüm	46
Şarabın Yaptığını Yapan Şeylerin Haram Oluşu.....	46
1131. Bölüm	48
Humus.....	48
1132. Bölüm	51
Adsızlık.....	51

1133. Bölüm	56
Korku	56
1134. Bölüm	57
Allah'tan O'nu Görüyormuşsun Gibi Kork.....	57
1135. Bölüm	58
Allah'tan Korkmak Allah'ı Tanımak Miktarıncadır	58
1136. Bölüm	59
Mümin İki Korku İçindedir	59
1137. Bölüm	60
Mümin Korku ve Ümit İçindedir	60
1138. Bölüm	62
(Allah'tan) Korkan İnsanın Nişanesi	62
1139. Bölüm	64
Korkunun Anlamı	64
1140. Bölüm	65
Korkunun Meyveleri.....	65
1141. Bölüm	67
Allah'tan Korkandan Her Şey Korkar	67
1142. Bölüm	68
Korkunun (azaptan) Güvenlikteki Rolü	68
1143. Bölüm	70
Korkunun Çeşitleri.....	70
1144. Bölüm	71
Allah'tan Başkasından Korkmaktan Sakınmak	71
1145. Bölüm	72
Korkulmaması Gereken Şeyler.....	72
1146. Bölüm	73
Allah'ın Düzeninden Güvende Olmamak Gerekir	73
1147. Bölüm	74
Küstahlıktan Sakınmak	74
1148. Bölüm	74
Bir Şeyden Korkunca Yapılması Gereken Şey.....	74
1149. Bölüm.....	75
Korku (Çeşitli)	75
1150. Bölüm	78
Hıyanet.....	78
1151. Bölüm	80

Hain Birine Bile Hıyanet Etmekten Sakındırmak	80
1152. Bölüm	81
Hıyanet ve Hainin Anlamı	81
1153. Bölüm	82
Hıyanetin Nihayeti	82
1154. Bölüm	83
Hıyanet (Çeşitli)	83
1155. Bölüm	86
Hayır	86
1156. Bölüm	86
Hayrın Kolaylık ve Zorluğu	86
1157. Bölüm	87
Hayırların Toplamı	87
1158. Bölüm	90
Dünya ve Ahiret Hayrına Ulaşma Sebebi	90
1159. Bölüm	93
Hayrın Anlamı	93
1160. Bölüm	94
Allah bir Kulun Hayrını Dileyince	94
1161. Bölüm	97
Allah Bir Kavmin Hayrını Dileyince	97
1162. Bölüm	98
Allah Bir Ailenin Hayrını Dileyince	98
1163. Bölüm	98
Hayırlı İşlerde Acele Etmeye Teşvik	98
1164. Bölüm	99
Hayrın Farklı Anlamları	99
1165. Bölüm	100
İnsanların En Hayırlıları	100
1166. Bölüm	103
Müminlerin En Hayırlısı	103
1167. Bölüm	104
İşlerin En Hayırlısı	104
1168. Bölüm	105
Az da Olsa Hayırlı İş Küçük Görmekten Sakınma	105
1169. Bölüm	105
Sadece Şunlar Hayırlıdır	105

1170. Bölüm	105
En Hayırlı Ahlak.....	105
1171. Bölüm	106
Hayrı Umulmayan Kimse	106
1172. Bölüm	106
Hayır ve Şer Ölçüsü.....	106
1173. Bölüm	106
Hayır Ehlinin Sıfatları.....	106
1174. Bölüm	107
Hayırdan daha üstün Şey Nedir?	107
1175. Bölüm	108
Hayır Kapıları	108
1176. Bölüm	109
Hayra Kılavuzluk Etmenin Değeri	109
1177. Bölüm	109
Allah-u Teala'nın Hayırlıları	109
1178. Bölüm	113
İstihare	113
1179. Bölüm	114
Dua İle İstihare Etmek	114
1180. Bölüm	115
Kur'an ile İstihare Etmek.....	115
1181. Bölüm	115
Namaz ile İstihare	115
1182. Bölüm	118
Terzilik.....	118
1183. Bölüm	118
Hain Terzi	118
1184. Bölüm	121
İlim Öğrenmek.....	121
1185. Bölüm	121
Sürekli Ders Almaya Teşvik.....	121
1186. Bölüm	124
İdare Etmek.....	Erreur ! Signet non défini.
1187. Bölüm	126
İyi Geçinmenin Meyvesi.....	126
1188. Bölüm	127

İyi Geçinmekle Islah Olmayan Kimsenin Akıbeti	127
1189. Bölüm	130
Dua.....	130
1190. Bölüm	133
Dua Peygamberlerin Silahıdır	133
1191. Bölüm	134
Dua Kesinleşmiş Kaza ve Kaderi Bile Değiştirir	134
1192. Bölüm	135
Dua Her Hastalığın Şifasıdır.....	135
1193. Bölüm	136
Dua Her Türlü Belayı Defeder	136
1194. Bölüm	137
Önce Dua Etmek.....	137
1195. Bölüm	138
Her Hacetinde Duaya Teşvik.....	138
1196. Bölüm	139
Dua İcabetin Anahtarıdır	139
1197. Bölüm	142
Duanın İcabet Şartları	142
1198. Bölüm	146
İcabetin Engelleri.....	146
1199. Bölüm	148
Dua Etmenin Adabı	148
1200.Bölüm	158
Dua Eden Kimsenin Terketmesi Gereken Hususlar	158
1201. Bölüm	161
Haceti İstemediği Halde Giderilen Kimse.....	161
1202. Bölüm	162
Duası Kabul Olan Kimse	162
1203. Bölüm	163
Müstecap Olan Dualar	163
1204. Bölüm	165
Müstecap Olmayan Dualar	165
1205. Bölüm	166
Duanın İcabetinin Erteliniş Sebebi	166
1206. Bölüm	168
Duanın Müstecap Olmayış Sebepleri	168

1207. Bölüm	170
Bilinçsiz Dua Etmekten Sakındırmak.....	170
1208. Bölüm	170
Zalim ve Kafirler İçin Dua Etmekten Sakınmak	170
1209. Bölüm	171
Dua Tesirsiz Değildir.....	171
1210. Bölüm	173
Mümin Kadın ve Erkekler İçin Duanın Etkileri	173
1211. Bölüm	176
Dünya Hayatı	176
1212. Bölüm	177
Dünya Ahiretin Tarlasıdır.....	177
1213. Bölüm	178
Dünya Ahiret İçin Yaratılmıştır.....	178
1214. Bölüm	179
Dünyanın Anlamı(1).....	179
Araç Olan Dünya ve Lanetlenmiş Dünya.....	179
1215. Bölüm	180
Dünyanın Anlamı (2).....	180
Yeterli Dünya ve Fazla Dünya	180
1216. Bölüm	182
Dünyadan Zaruret Miktarınca Almak.....	182
1217. Bölüm	184
Dünya Kendisini Terkedenin Malıdır	184
1218. Bölüm	185
Dünyayı Cahilce Kınamak.....	185
1219. Bölüm	187
Dünyada Basiret Sahibi Olmak	187
1220. Bölüm	188
Kınanmış Dünyanın Özellikleri.....	188
1221. Bölüm	189
Dünya Sevgisi Her Günahın Başıdır.	189
1222. Bölüm	191
Dünya Sevgisinden Sayılmayan Şey	191
1223. Bölüm	191
Dünya Sevgisinin Sonuçları	191
1224. Bölüm	194

Dünyadan Nefret.....	194
1225. Bölüm	197
İmam Ali'ye (a.s) Göre Dünya	197
1226. Bölüm	201
Dünyanın Gerçeği Oyun ve Eğlencedir.....	201
1227. Bölüm	202
Dünyadan Sakındırmak	202
1228. Bölüm	204
Dünyaya Aldanmaktan Sakındırmak (1)	204
1229. Bölüm	205
Dünyaya Aldanmaktan Sakındırmak (2)	205
1230. Bölüm	208
Dünyaya Aldanma Tehlikesi	208
1231. Bölüm	208
Dünyaya Sadece Cahil Aldanır.....	208
1232. Bölüm	209
Dünya İnsanları Aldatmada Kusurlu Değildir.....	209
1233. Bölüm	210
Dünyaya İtminan Etmekten Sakındırmak.....	210
1234. Bölüm	211
Dünyaya Gönül Vermekten Sakındırmak.....	211
1235. Bölüm	211
Dünyaya Bakmak.....	211
1236. Bölüm	213
Dünyayı (Ahirete) Tercih Etme Tehlikesi (1)	213
1237. Bölüm	215
Dünyayı (Ahirete) Tercih Etme Tehlikesi (2)	215
1238. Bölüm	215
Ahireti Tercih Etmeye Teşvik	215
1239. Bölüm	216
İnsanlar Dünyanın Kuludur	216
1240. Bölüm	217
Dünyaya Tapanın Özellikleri.....	217
1241. Bölüm	218
Dünya Müminin Zindanıdır.....	218
1242. Bölüm	219
Allahım Dünyayı Bana Zindan Kılma.....	219

1243. Bölüm	219
Dünyaya Fazla Önem Verme Tehlikesi.....	219
1244. Bölüm	220
İnsanların En Değerlisi	220
1245. Bölüm	221
Allah Nezdinde Dünya Hordur (1)	221
1246. Bölüm	222
Allah Nezdinde Dünya Hordur (2)	222
1247. Bölüm	224
Hakir Dünyanın Küçüklüğü.....	224
1248. Bölüm	225
Dünya Sahibini Ululamaktan Sakınmak.....	225
1249. Bölüm	225
Dünyanın Ahiret İle İhtilafı	225
1250. Bölüm	227
Dünya Lezzeti Ahiretin Hüznüdür	227
1251. Bölüm	229
Dünya ve Ahiretin Bir Araya Gelişi	229
1252. Bölüm	232
Müminin Dünya Ve Ahireti Önemsemesi	232
1253. Bölüm	233
Dünya Misali	233
1254. Bölüm	237
Dünya Ehlinin Misali (1)	237
1255. Bölüm	238
Dünya Ehlinin Misali (2)	238
1256. Bölüm	239
İnsan ve Dünyanın Misali	239
1257. Bölüm	240
Dünyayı İmtihan Eden Kisenin Misali	240
1258. Bölüm	240
Dünya Bir Metadır	240
1259. Bölüm	241
Dünya Bir Köprüdür	241
1260. Bölüm	242
Dünya Geçiş Yurdudur	242
1261. Bölüm	243

Dünya Bir Andır	243
1262. Bölüm	244
Dünya Gölgenin Hareketi Gibidir	244
1263. Bölüm	245
Dünya Derin Bir Denizdir	245
1264. Bölüm	246
Dünya Misafirhanedir.....	246
1265. Bölüm	247
Dünya Belalarla Çevrilmiştir.....	247
1266. Bölüm	248
Dünya Hiç Kimse İçin Sefalı Değildir.....	248
1267. Bölüm	250
Dünyanın Çocukları Olmayın.....	250
1268. Bölüm	250
Dünya Elden Ele Gezer	250
1269. Bölüm	250
Dünya (Çeşitli).....	250
1270. Bölüm	254
Aşağılık.....	254
1271. Bölüm	256
Dehr-Zaman.....	256
1272. Bölüm	257
Zaman İki Gündür.....	257
1273. Bölüm	257
Zamana Karşı Yardımcı.....	257
1274. Bölüm	258
Dehriyyun/İnkarcılar.....	258
1275. Bölüm	261
Günahkarlara Gevşek Davranmak.....	261
1276. Bölüm	261
Kardeşlere Müsamaha Göstermek.....	261
1277. Bölüm	262
Nefse Gevşek Davranmak	262
1278. Bölüm	262
Hak Hususunda Gevşek Davranmak	262
1279. Bölüm	265
Her Devletin Bir Ömrü Vardır.....	265

1280. Bölüm	265
Yücele İnsanların Devleti	265
1281. Bölüm	266
Kötülerin Devleti	266
1282. Bölüm	266
Devleti Yok Eden Sebep.....	266
1283. Bölüm	267
Devletin Beka Sebebi	267
1284. Bölüm	270
Tedavi	270
1285. Bölüm	270
Her Derdin Bir Dermanı Vardır.....	270
1286. Bölüm	270
Çabuk Tedavi Olmak.....	270
1287. Bölüm	271
Perhiz En İyi İlaçtır.....	271
1288. Bölüm	272
En Büyük İlaç	272
1289. Bölüm	273
Haram Şeylerle Tedavi Olmak	273
1290. Bölüm	274
Dünyevi Hastalıkları Tedavi Olmak.....	274
1291. Bölüm	274
Deva (Çeşitli).....	274
1292. Bölüm	277
Din	277
1293. Bölüm	278
Dinin Başı ve Sonu	278
1294. Bölüm	279
Dinin Kökü	279
1295. Bölüm	280
Dinin Başı	280
1296. Bölüm	280
Dinin Düzeni.....	280
1297. Bölüm	281
Dinin Toplamı.....	281
1298. Bölüm	281

Dinin Ölçüsü	281
1299. Bölüm	281
Dinin Dayanağı	281
1300. Bölüm	282
Dinin Yarısı	282
1301. Bölüm	282
Dinin En Üstünü	282
1302. Bölüm	283
Dinin Temelleri.....	283
1303. Bölüm	284
Dinin Meyvesi	284
1304. Bölüm	285
Dinin Afeti	285
1305. Bölüm	285
Dini Korumaya Teşvik	285
1306. Bölüm	286
Dinin Afetleri.....	286
1307. Bölüm	288
Din ve Dindarları Küçümsemekten Sakındırmak.....	288
1308. Bölüm	289
Dini Küçümsemenin Akıbeti	289
1309. Bölüm	290
Hak Din.....	290
1310. Bölüm	290
Dosdoğru Din.....	290
1311. Bölüm	291
Hanif Dini	291
1312. Bölüm	293
Dinin Kolaylığı	293
1313. Bölüm	294
Dinde Zorluk Yoktur	294
1314. Bölüm	295
Dinin Kemali	295
1315. Bölüm	295
Dini Kemale Erdirmek.....	295
1316. Bölüm	296
Amellerin Yegane Kabul Vesilesi Olan Din	296

1317. Bölüm	300
Dinde Zorlama Yoktur.....	300
1318. Bölüm	301
Dini Tanıma Yolu	301
1319. Bölüm	301
Din Ehli.....	301
1320. Bölüm	302
Dini Dünyayla Korumak.....	302
1321. Bölüm	303
Dini Kalpte Sabit Kılmak İçin Dua	303
1322. Bölüm	303
Allah'ın Dinini Koruyanların Sıfatı.....	303
1323. Bölüm	304
Dini, Nasipsiz Kimselerle Güçlendirmek	304
1324. Bölüm	304
Din (Çeşitli)	304
1325. Bölüm	308
Borç.....	308
1326. Bölüm	308
İhtiyaç Anında Borçlanmanın Cevazı.....	308
1327. Bölüm	309
Borçları Not Almaya Teşvik.....	309
1328. Bölüm	310
Borçları Ertelemekten Sakınmak	310
1329. Bölüm	314
Allah'ı Zikretmenin Fazileti	314
1330. Bölüm	316
Zikir Takva Sahiplerinin Huyudur	316
1331. Bölüm	316
Allah İndinde Zikrin Değeri	316
1332. Bölüm	317
Allah'ı Çok Zikretmeye Teşvik	317
1333. Bölüm	318
Çok Zikrin Ölçüsü	318
1334. Bölüm	319
Zikri Sürdürmeye Teşvik.....	319
1335. Bölüm	320

Allah'ı Zikretmek Her Haliyle Güzeldir	320
Kur'an:	320
1336. Bölüm	321
Zikredenler.....	321
1337. Bölüm	322
Allah'ı Zikreden Namaz Kılan Kimse Makamındadır	322
1338. Bölüm	323
Zikreden Kimse Allah ile Arkadaş Olur	323
1339. Bölüm	323
Beni Zikredin ki Ben de Sizi Zikredeyim.....	323
1340. Bölüm	325
Zikrin Meyveleri.....	325
1341. Bölüm	332
Özel Yerlerde Allah'ı Zikretmeye Teşvik	332
1342. Bölüm	334
Zikrin Hakikati.....	334
1343. Bölüm	336
Allah'ı Zikretme Başarısı	336
1344. Bölüm	336
Zikir Ehlinin Sıfatı	336
1345. Bölüm	338
Görülmesi İnsana Allah'ı Hatırlatan Kimselerin Fazileti	338
1346. Bölüm	339
Zikrin Devamına Sebep Olan Şey	339
1347. Bölüm	339
Zikre Engel Olan Şeylerin Önemi	339
1348. Bölüm	340
Zikrin Engelleri.....	340
1349. Bölüm	341
Allah'ı Zikretmekten Yüz Çevirmenin Etkileri.....	341
1350. Bölüm	344
Allah'ı Unutmak Kendini Unutmaktır.....	344
1351. Bölüm	344
Zikrin Çeşitleri.....	344
1352. Bölüm	344
Gizli Zikir	344
1353. Bölüm	345

Zikir Evleri.....	345
1354. Bölüm	347
Zikir (Çeşitli)	347
1355. Bölüm	350
Zillet.....	350
1356. Bölüm	351
Mümine Kendini Hor Kılması Yakışmaz.....	351
1357. Bölüm	352
Zillete Düşüren Sebepler	352
1358. Bölüm	354
İnsanların en Zelili.....	354
1359. Bölüm	356
Günah.....	356
1360. Bölüm	357
Günahtan Sakınmak.....	357
1361. Bölüm	358
Akıllı İnsan Günah İşlemez	358
1362. Bölüm	359
Günahtan Sakınmak İyilikten Daha Evladır.....	359
1363. Bölüm	359
Kötülüklerin Galebesinden Sakındırmak.....	359
1364. Bölüm	360
Allah’a İsyân İle Bir İş Yapmak İsteyen Kimse.....	360
1365. Bölüm	360
Açıkça Günah İşlemek.....	360
1366. Bölüm	361
Günahların En Büyüğü	361
1367. Bölüm	363
En Pis Günah	363
1368. Bölüm	363
Bağışlanmayan Günah	363
1369. Bölüm	365
Halvet Halinde Günahtan Sakındırmak	365
1370. Bölüm	366
Gizli ve Açık Günah	366
1371. Bölüm	366
Günahı Hafif ve Küçük Görmek	366

1372. Bölüm	367
Küçük Günahlar Büyük Günahlara Uzanan Yollardır. ...	367
1373. Bölüm	369
Küçük Günahlardan Sakındırmak	369
1374. Bölüm	370
Büyük Günahlar	370
1375. Bölüm	372
Büyük Günahların En Büyüğü	372
1379. Bölüm	373
Günahlarda Israr Etmek	373
1377. Bölüm	374
Günaha Sevinmek	374
1378. Bölüm	375
Kalbin Bozulmasında Günahın Rolü	375
1379. Bölüm	376
Günahların Nimetin Yok Oluşundaki Rolü	376
1380. Bölüm	376
Günahların Belaların İnışindeki Rolü	376
1381. Bölüm	378
Karada ve Denizde Günahların Etkisi	378
1382. Bölüm	379
Günahın Günahı Olmayanlar Üzerindeki Etkisi	379
1383. Bölüm	379
Özel Etkileri Olan Günahlar	379
1384. Bölüm	380
Cezayı Hızlandıran Günahlar	380
1385. Bölüm	381
Günahların Devası	381
1386. Bölüm	382
Allah'ın Günahkarın Günahını Örtmesi	382
1387. Bölüm	383
Günahların Keffareleri	383
1388. Bölüm	391
Günahtan Korunma Sebepleri	391
1389. Bölüm	392
Günahlara Batış Sebebi	392
1390. Bölüm	392

Günah (Çeşitli).....	392
1391. Bölüm	396
Riyaseti Kınamak.....	396
1392. Bölüm	396
Din Üzerinde Riyaset Taleb Etmenin Tehlikesi	396
1393. Bölüm	397
Riyaset Sevgisinden Sakındırmak	397
1394. Bölüm	398
Riyaset Taleb Edenin Helak Oluşu.....	398
1395. Bölüm	398
Kınanmış Makam Düşkünlüğü Hangisidir?	398
1396. Bölüm	399
Riyasetin Afeti	399
1397. Bölüm	399
Riyaset Araçları	399
1398. Bölüm	402
Rüya Müjdesi.....	402
1399. Bölüm	403
Rüya ve Nübüvvet	403
1400. Bölüm	404
Peygamberin (s.a.a) Çok Rüya Görmesi	404
1401. Bölüm	404
Rüyanın Çeşitleri	404
1402. Bölüm	405
Rüyanın Kökeni	405
1403. Bölüm	406
Rüya Tabiri	406
1404. Bölüm	406
Tatsız Rüyalar Görüldüğünde Yapılması Gerekenler	406
1405. Bölüm	407
Rüya (çeşitli).....	407
1406. Bölüm	410
Riyakarlık	410
1407. Bölüm	411
Riyadan Sakındırmak.....	411
1408. Bölüm	412
Münafığın Ameli Yükselmez	412

1409. Bölüm	413
Her Kim Allah'tan Gayrisi İçin Amel Ederse Allah Onu Amel Ettiği Şeye Havale Eder	413
1410. Bölüm	414
Riyakarın Ameli Kabul Olmaz	414
1411. Bölüm	414
Kurtuluş Yolu	414
1412. Bölüm	415
Riya ve Şirk (1).....	415
1413. Bölüm	416
Riya ve Şirk (2).....	416
1414. Bölüm	417
Riya Ehlinin Kötü Akıbeti	417
1415. Bölüm	418
İki Yüzlünün Hesaba Çekilmesi	418
1416. Bölüm	419
Riyakarın Nişaneleri	419
1417. Bölüm	420
Riya Hakkında	420
1418. Bölüm	421
Riya Vesvesesi	421
1419. Bölüm	421
Salih ve Riya Amelleri Zikretmek	421
1420. Bölüm	422
Gizli İbadetin Azameti	422
1421. Bölüm	423
Riya (Çeşitli).....	423
1422. Bölüm	426
Görüşte İsabet Etmenin Sebepleri	426
1423. Bölüm	427
Görüşün Hata Etme Tehlikesi	427
1424. Bölüm	428
Doğruya En Yakın Görüşler	428
1425. Bölüm	428
Başına Buyrukluğun Etkileri	428
1426. Bölüm	429
Görüşü Yok Eden Şey	429

1427. Bölüm	430
Devlet (Talih) ve Doğru Görüş.....	430
1428. Bölüm	430
Görüş (Çeşitli)	430
1429. Bölüm	433
Dinde Re'y Üzere Amel Etmek.....	433
1430. Bölüm	434
Görüşte İctihad.....	434
1431. Bölüm	436
Faizden Sakındırmak	436
1432. Bölüm	436
Faiz Yiyenin Haşır Olma Şekli.....	436
1433. Bölüm	439
Faizin Günahı.....	439
1434. Bölüm	440
Faizin Haram Kılınış Sebebi.....	440
1435. Bölüm	440
Faize Bulaşma Sebepleri.....	440
1436. Bölüm	441
Faiz Yemenin Hileleri.....	441
1437. Bölüm	442
Faizin Bereketsiz Oluşu.....	442
1438. Bölüm	442
En Kötü Faiz	442
1439. Bölüm	443
Faizi Helal Bilen Allah'a Savaş Açmıştır.....	443
1440. Bölüm	446
Ölülerin Dünyada Dirilişi	446
1441. Bölüm	447
Rec'at Cumada ile Recep Ayı Arasında Gerçekleşir	447
1442. Bölüm	448
Rec'at Edenler	448
1443. Bölüm	450
Rec'at Genel Bir Şey Değildir	450
1444. Bölüm	450
Öldürülen Veya Ölen Kimselerin Rec'at'ı	450
1445. Bölüm	453

Gerçek Ümide Teşvik.....	453
1446. Bölüm	453
Yalancı Ümitten Sakındırmak	453
1447. Bölüm	454
Allah'tan Başkasına Ümit Bağlamaktan Sakındırmak	454
1448. Bölüm	455
Allah'ın Kitabının En Ümit Verici Ayeti	455
1449. Bölüm	456
Ümitsizlik İçinde Ümit	456
1450. Bölüm	458
Karşılıklı Merhamete Teşvik	458
1451. Bölüm	460
Merhameti Hak Eden Kimseler	460
1452. Bölüm	464
Allah'ın Rahmeti	464
1453. Bölüm	464
Allah'ın Rahmetinin Genişliği.....	464
1454. Bölüm	467
Allah Rahmeti Üstlenmiştir	467
1455. Bölüm	468
Rahmetin Sebepleri (1)	468
1456. Bölüm	469
Rahmetin Sebepleri (2)	469
1457. Bölüm	470
Rahmetin Engelleri	470
1458. Bölüm	470
Kendinizi Allah'ın Rahmetine Maruz Kılın	470
1459. Bölüm	471
Rahmete Müstahak Olan Kimse	471
1460. Bölüm	474
Recep Ayında Allah'ın Rahmeti.....	474
1461. Bölüm	477
Sıla-i Rahim (Akrabayı Ziyaret).....	477
1462. Bölüm	478
Hiç bir Şey Akrabalık Bağını Kesemez.....	478
1463. Bölüm	479
Sıla-i Rahimin Etkileri	479

1464. Bölüm	480
Sıla-i Rahim ve Uzun Ömür	480
1465. Bölüm	481
Sıla-i Rahim İçin Bir Yıllık Yol Kat Etmek	481
1466. Bölüm	482
İlişkisini Kesenle İlişki Kurmak	482
1467. Bölüm	483
Sıla-i Rahimi Kesmekten Sakındırmak	483
1468. Bölüm	485
Sıla-i Rahimin En Küçük Örneği.....	485
1469. Bölüm	488
Ruhsatlarla Amel Etmeye Teşvik	488
1470. Bölüm	489
Ruhsat Hadislerinde Belirsizlik	489